ENGELBRECHT, Christian vérmetrió

Pannonhalma 1996/2. 104.

MDK

Engelberth Emil
Női arckép

KMTárs 1929/3o. téli kiáll. 23 l.

Engelberth Emil

Merry, olaj

Őszi tárlat kiállítása. Műcs. 1922. nov. 11 1

K. D. K

ENGELBERTH György épitész

Részvétel a kiállitáson / I. kategória/

xmegvásárolt terv megvásárolt terv

b.j./ Vita az épitőművész szövetségben a családiház-épités uj megoldásairól
Kihirdették a sorház- tervpályázat eredményét
Magyar Nemzet 1962. március 4. 4.l.

MVK

ifj. Engelberth H. F.
grafikus

nyerte el a bélyegpályázat nyolcadik
díját 500 K.-t.

– Eldöntött pályázat.

Grafikai Szemle 1910 évf. 4. f. 103l.

Engelberth Emil
Női arckép, olaj

Őszi Tárlat kiállitása. Műcs. 1922. ősv. 11)

Engelbrecht

A nagy részletszetü vedutákon a XVII-XVIII. sz.-ban majdnem mindig látjuk a /budai hegyeken/a szőlőtőkéket. Pl Sibmacher metszetein. Hallart ostromképein s talán legjellemzőbben a Werner- Schaffer--Engelbrecht- Lottes féle 1735-ből származó látkép előterében. /Repr.: Buda és Pest a Rózsadombról. 133.o. 116.kép/

121.o.
131.o

Borsos - Sódor - Zádor: Budapest. Bp. 1959.

Engelbrecht Alajos aranyozómes
ter,Pest,1847.

Pesti Hírlap.1847.843.sz.161.l.

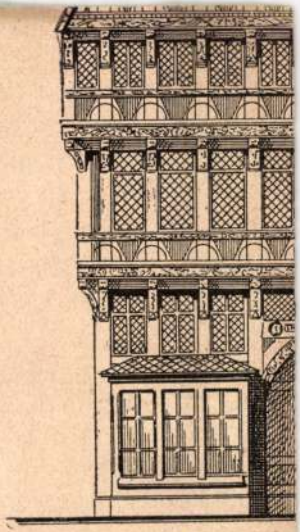

Fa ház — Knochenhauer-
Lachner. Der

ben is gondos leírást. A szerkesztési részb
melynek szerző 32 oldalt szentel, megl
példák alapján megismerkedünk, hogy mik
épült fel a ház a talpgerendára állított bál

ázon állapotok ismeretét. A ki a sokszorosí-
16. és 17-ik századbeli és mai műveihez
szokva, az csodálkozva látja e füzetben
nutatott metszeteket, melyek a mult század
éről és e század elejéről valók. A szövegen
ül öt kép van a füzethez csatolva, ezek az
bbkori művek, s úgy művészi, mint tech-
ai befejezettségök fogalmat nyujt arról,
y e téren mire képes a sokszorosító mű-
zetek társulata. *B. G.*

ACHNER CARL: DER NORDDEUTSCHE
LZBAU IN SEINER HISTORISCHEN ENT-
CKELUNG. Leipzig. Seemann. 1885. — 132 ne-
drétű lap 182 ábrával és 4 szinnyomatú lappal.

Az előttünk fekvő könyv a többféle szer-
ztési és díszítési elvet követő s mindenütt
korolt faépítés azon szűkebb körű részét
erteti, mely Németország északi vidékein
veltetett a csúcsíves és a renaissance építés
ában, de a renaissance hanyatlásával meg-
nt.

zerző a könyvben a szerkesztési részt elég

5.96

Illyefalvi: Pesti és budai polgárok 1686-1848.....l.

Név: Engelbrecht Jacques

Foglalkozás: aranyozó mester

Szárm.hely: Vienna

Hitfelekezet: R. K. Csal.állapot: nőtlen

A polgárjog megszerzésének időpontja: 1817 IV 9

A polgárjogért fizetett összeg forintban: 12

Engelbrecht János György

özvegye

L.

Szudrey-Szentiványi

440. l.

~~Alemannok I. 53.~~

Engelbrecht, Hans Georg, rozsonyi
ötvöslegény V. 116.

Csütörtök
28
Vencel kir.

Protestáns
Adolf
Görög-orosz
15 Nikéta
Izraelita
1 Th. 5677. R. H.

Péntek
29
Mihály főa.

Protestáns
Mihály
Görög-orosz
16 Eufémia
Izraelita
2 Ujév 2. n. R. H.

Szombat
30
Jeromos áld.

Protestáns
Jeromos
Görög-orosz
17 Zsófia
Izraelita
3 S. Haazinu.

40

Engelbrecht János György, ötvöslegény. 1635—39-ig Strigler György (l. o.) pozsonyi mesternél tanulta az ötvösséget.

Mihalik József: Háromszáz év a pozsonyi ötvösség történetéből. *Múzeumi és Könyvt. Ért.* 1911. 116. l.

Engelbrecht János

~~O~~ rézm.

1739. Pest látképe

Werner Frigyes Bernát
rajza után

l.

Neinethy Lajos –

A pesti főtemplom tört.

I. K. Bpest, 1890.
2 fo, 421. l.

Ez azonos

E. Martinnal!

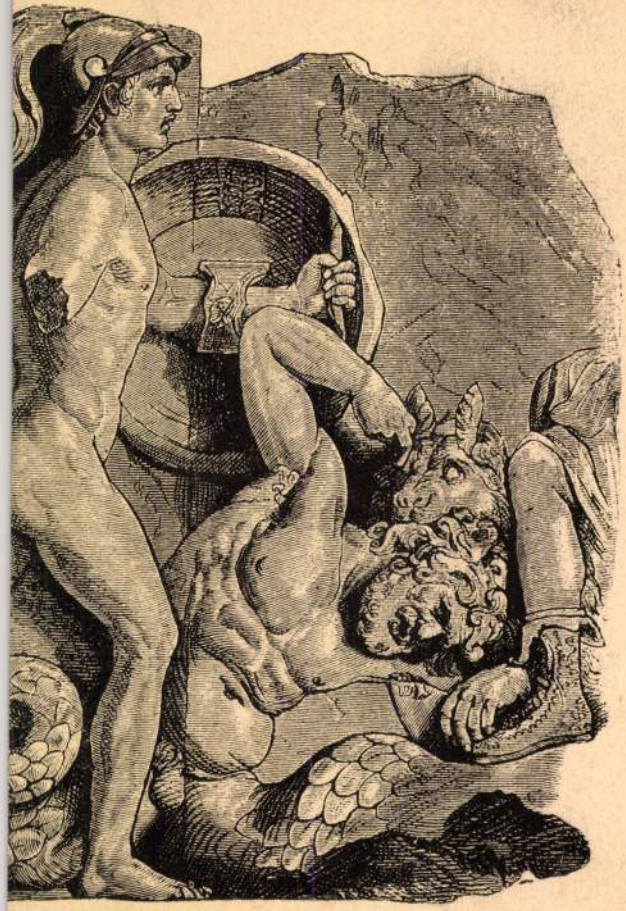

NAGY OLTÁRRÓL.

lása.

Lásd 385. lapon.

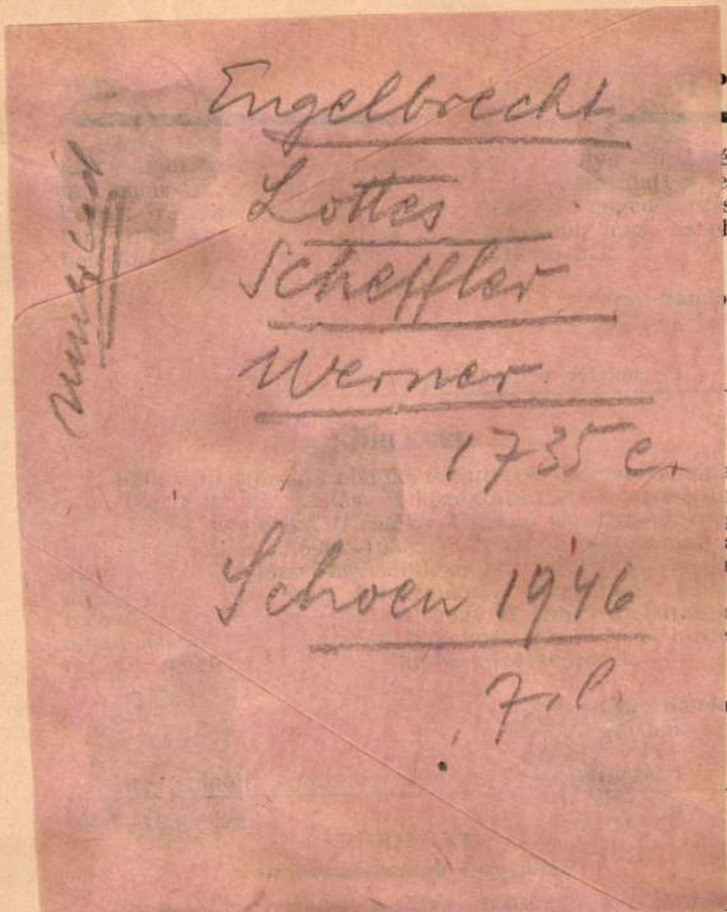

70,765—1936. VI. ü. o. szám alatt valamennyi vármegy
és thj. városi közigazgatási bizottsághoz a következő re
deletet intézte:

„A fizetéskiegészítő államsegély élvezetével egyb
kötött nemállami elemi népiskolai tanítói állásoknak segé
vagy rendes tanítóval szabályszerű választás útján va
betöltése tárgyában 70,057—1934. VI. szám alatt ke
körrendeletem kiegészítéséül és módosításául értesítem
tek közig. Bizottságot, hogy az *augusztus* hónapban me

Konvent által tervezett egyetemes egyházzenei bizottság szervezése tekintetében véleményes javaslataikat folyó évi szeptember hó 1-ig az esperesi hivatalok útján terjesszék be a püspöki hivatalhoz.

Utasítom a nagytiszteletű esperes urakat, hogy e tekintetben a szükséges intézkedéseket megtenni méltóztassanak.

Debrecen, 1938 június 14.

Makkáry Károly,
püspök.

A tisztántúli református egyházkerület püspökétől.

671—1938. szám.

KÖRLEVÉL

jutalomkönyvek kiosztása tárgyában.

Értesítem kebelbeli közép- és középfokú iskoláink igazgatóságait arról, hogy egyházkerületi közgyűlésünk 53/3—1938. sz. határozata értelmében a kebelbeli közép- és középfokú iskolák köteleztettek arra, hogy a folyó iskolai évben jutalomkönyvekül Dr. Zsigmond Ferenc: A Kollégium története c. művét vegyék meg és osszák ki az arra érdemes tanulók között.

Amennyiben a jutalomkönyvek beszerzése a folyó iskolai évben már megtörtént volna, arra az esetre a most említett jutalomkönyvnek a jövő iskolai évben való beszerzését rendelem el.

Debrecen, 1938 június 14.

Makláry Károly,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspökétől.

673—1938. szám.

Engelbrecht János

pesti aranyozó

l.

Schoenjózsefvárosi

10. l.

1835. a pesti józsefvárosi plébániai templom szobrainak aranyozási munkálataira költségvetést nyújtott be a városi tanácshoz.

~~Rorarii V. 248.~~

Engelbrecht

aranyozó.

l.

Schoen Deákteri

6. l

A XIX. n. elejem a Apostl. Deákteri ev. oratorium-mának aranyozási munkálatait végezte.

Patachich J. Die Bürger Pesth's. Pest, 1834. 22. l

Kézdivásárhelyi Takarékpénztár

IX. 100

Karl Engelbrecht, hamburgi üvegfestő.
Varga Vera: Róth Miksa munkásságáról.

Róth Miksa munkásságát 1897. Karl Engelbrecht hamburgi üvegfestőtől Róth egy kollekció opalizáló üveget vásárol, majd folyamatosan szállíttat magának.

Művészet, 1989. január, 48-old.

Engelbrecht Márton, német rézmetsző; szül. 1684-ben, megh. 1756-ban. Hosszabb ideig működött Augsburgban, 1708 táján pedig Berlinben. Számos magyar tárgyú metszetet készített, melyeknek nagyobb része Theatre de la Milice etrangere. Schau-Bühne verschiedener biszhero in Teutschland unbekañt gewester Soldaten von ausländischer Nationen cz. ívrét alakú művében jelent meg.

Nagler, G. K.: Neues allg. Künstler-Lexicon. München, 1837. IV. 126. l. — *Peregriny János dr.:* A Magyar Történeti Képcsarnok lajstroma. Budapest, 1894. 153. l. — *Szendrei János dr.:* A magyar viselet tört. fejl. Budapest, 1905. 4, 182, 184, 196. l. — *Tört. Képcsarnok* grafikai kiállításának leíró lajstroma. Budapest, 1907. 65. l.

[illegible]
[illegible]

Engelbrecht, Mart

Baranyay

Egész alakban s balra fordult lovon van ábrázolva. Jobb kezében kivont kardot tart s baljával a kantárt fogja. Kalpagját forgó s tölgygaly díszíti, ~~[illegible]~~ mentéje prémes, dolmánya s nadrágja zsinóros, magas szárú csizmája sarkantyus. Oldalán parancsnoki pálca s tarsoly lóg. Ez utóbbiu s a lósakaró sarkában a harmas halmos látjuk kettős keresztel. A háttér hegyes vidék eröddel. Felirata a kép alatt három sorban:

S. Tit: Herr Graff Baroniay, Sr Königl.
Maj: zu Ungarn und Böhmen &c. &c. General
Feld Marschall Lieutenant &c &c.

fölül jobbra: MM.
s legalól balra: C. P. S. C. Maj
jobbra: Mart. Engelbrecht excud. A. V.

Rézmetszet, méretei a vonalkeretnek 25·3 : 18·3 c/m.

9812 (szines)

Sz. N. 372/98
112-98-49.

Bethlen:

Egész alakban s balra fordult lovon van ábrázolva. Jobb kezével előre mutat s baljával a kantárszárat fogja. Paszománt tal szegélyzett kalpagját csokor díszíti, parókát s bajuszt hord. Kabátja zsinórzott, nadrágja szűk s rövid szárú csizmája sarkantyus. A háttér hegyes vidék folyóval és erődökkel. Felirata a kép alatt három sorban:

Oldalán kard lóg.

S. Tit. Herr Graff von Bethlen,
Sr Königl. Maj. zu Hungarn und Böheim
Obrister &c. &c.

fölül a jobb sarkon: DDD
s legalól balra: C. Priv. S. C. Maj.
jobbra: Mart. Engelbrecht excud. A. V.

Rézmetszet, méretei a vonalkeretnek 25·1 : 17·8 Cm.

9820 (szines).

Sz. N. 380/98.
112 – 93 – 105

Engelbrecht Márton

rézm.

l.

Hadtört. Közl

1910. 346. l.

mellék

511. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Engelbrecht Márton

német rézmetsző

L.

Szendrey – Szentiványi

440. l.

~~Aleppó h. n. V. 17.~~

11275.

Bercsényi Miklós.

Egész alak, balrafordultan ágaskodó lovon és szembenézve van ábrázolva. Jobb kezében kivont kardot tart, baljával pedig a kantárszárat fogja. Mellét rendjel disziti. A háttérben folyótól szelt hegyes vidék látszik balról erődel. Felirata a kép alatt:

S.T. Herr Graff Bereczeni, General Feld-
Marschall, Lieutenant, und Obrist von einem Frantzösischen
Husarn Regiment.

legalól balra: C. Priv. S. C. Maj.
jobbra: Mart. Engelbrecht excud A.V.
fölül jobbra: litt. h.
és a lap alján: In ricordo ameno al mio illustre amico
Thaly Colomanno. In giugno 1894 Lanfranconi Enea.

Szines rézmetszet, méretei a rézlapnak 30:19.5 cm.

Szn. 186-909
2118-909-7

Engelbrecht, Martin M.D.K.

Táncoló kuruc tiszt./rézmetszet/ 1743-1750.

repr.

Keresztury-Vécsey-Falvy: A magyar zenetörténet képeskönyve
Bp. 1960. 101.1.

Engelbrecht,Martin M.D.K.

Kuruc ezredsipos. rézmetszet,1743-1750.

fepr.

Keresztury-Vécsey-Falvy:A magyar zenetörténet képeskönyv
Bp. 1960. 97.1.

Engelbrecht, Martin M.[illegible].K.

Pa ndur dobos /rézmetszet/ 1743-1750.

repr.

Pandur markotányosnő nyenyerével

repr.

[illegible]eresztury-Vécsey-Falvy: A magyar zenetörténet képeskönyve

Bp. 1960. 138,139.1.

MARTIN ENGELBRECHT, grafikus.

Augsburgi rézmetsző, kiadó. Sorozatában a károlyvárosi ezred katonáit mutatja be nagy számban, majd a szlavon ezredek et. A horvát katonak egyszerű viseletének jellegzetes darabja a szines anyagból készült bő, csuklyas köpeny. - 21, 31, 109, 124. lap. 27. old. 33-35. jegyz. 8. kép.

CENNERNÉ WILHELMB GIZELLA: 16.-19.-sz-i grafikus viseletsorozatok Közép-Európa nemzetiségi életének és társadalmi helyzetének képes forrásai. 23. old

FOLIA HISTORICA, 1. A M.N.M. Évkönyve. Bp. 1972.

MARTIN ENGELBRECHT, grafikus

Ausburgi rézmetsző, kiadó. Sorozatában a károlyvárosi ezre
katonáit mutatja be nagy számban, majd a szlavon ezredeke
A horvát katonak egyszerü viseletének jellegzetes darab
ja a szines anyagból készült bő, csuklyás köpeny. -21, 31, 1
109, 124. lap. -27. old. 33-35 jegyz. 8. kép. Fekete repr.

GENNERNÉ WILHELMB GYZELLA: 16.-19.-sz-i grafikus vise
letsorozatok Közép-Európa nemzetiségi életének és tár
sadalmi helyzetének képes forrásai. 23. old

FOLIA HISTORICA, 1. A M.N.M. Évkönyve. Bp. 1972.

Martin Engelbrecht, német rézmetsző (1684-1756).
Szilárdfy Zoltán

2. Martin Engelbrecht rézmetszete, 18. század eleje

Művészettörténeti Értesítő, 1986. XXX vésf. 1-2 rézm, 69-old.

művész rézmetszete, 17. század közepe

Az első változat az 1701-ben megjelen
Imádságos Könyv rézmetszet illusztrációja, a
Frank von Landgraff, aki a 18. század fordu
szombatban működött, Jézust, mint Jópászto
a nagy bűnbánók együttesében.[9] Másik, ren
tozat 1747-ből Hogger János oltárképe a Sz
rosi templomban. Itt a Biblia híres megtért
keresztfán, mint a megváltó vér kútforrását
rül.[10]

Savoy festményének közepén a már
Krisztus áll, aki a Világ Megváltója, az embe
zítője, a bűnösök menedéke. Láthatók sebl
a diadalmenetben végighordozott antik hé
hősies győzelem bizonyító jegyei. Jobbjával
karolja, bal kezét oldal sebe felett tartja. A K
nográfiának ezzel a típusával találkozunk a M
ritkán előforduló ábrázolásain, amelyek az
beteg világ orvosaként mutatják be.[11]

A Krisztust körülvevő alakok többnyire
nélkül vannak, mégis kifejező gesztusaik és te
rávilágít kilétükre. Így a Krisztus jobbja mö
ban a publikánus Lévit, Máté apostolt látj
vámos volt, mindenét elhagyva követte Jé
azonnali készségről beszélnek, amint a Mest
szegődik. Az ő vendégeként mondotta Kris
szükség az egészségeseknek az orvos, hanem a
(Máté 9, 12.) — Nem jöttem az igazakat hí

tű rézmetszet s a szokatlan és különle-
ljárt fogékony délnémet kisgrafika-
. Az Augsburgban működő Martin
—1756) a kompozíciónak REFU-
RUM — BŰNÖSÖK MENEDÉKE
kép)
— a saját korából — félreérthetetle-
j témára. Engelbrecht ismerhette és
észben fölhasználhatta az ismeretlen
ó, 1650 tájára datálható imakönyv-
azért jelentős, mert a Krisztus körüli
nevüket is föltünteti.[7] (3. kép.)
burgi Melchior Küsel (1626—1683 k.)
trációja már didaktikus céllal készült,
korú prédikáció fejezetei lennének, a
t a saját korára alkalmazza. Ábrázo-

MARTIN ENGELBRECHT, grafikus

Augsburgi rézmetsző, kiadó, 150 képből álló sorozatában egyharmad délszláv. -A tiszai fuvolas alig különbözik a korabeli parasztok viseletétől. mint a román talpasé. Magyar figurák is a sorozatban. Egy közhuszár, egy huszár tiszt, egy talpas, é egy marhahajcsár. 28.old. 36-38. jegyz.

CENNERNÉ WILHELMB GIZELLA: 16-19.-sz.-i grafikus viseletsorozatok Közép-Európa nemzetiségi életének és társadalmi helyzetének képes forrásai 2?.old.

FOLIA HISTORICA, 1. A M.N.M. Évkönyve, Bp. 1972.

MARTIN ENGELSBRET

MARTIN ENGELBRECHT, grafikus

Augsburgi rézmetsző és kiadó. Sorozatban örökitette meg a Németországban harcoló idegen katonákat. A 150 kép több mint egyharmada délszláv tipusokat ábrázol. A varasdi, Károlyvárosi, tiszai, és marosi határőrezredek tisztjei és katonái, szlavono, dalmátok, liccaiak, és clementinák elevenednek meg e lapokon jellegzetes festői viseletükben és fegyvereikkel. 27.old. 29.jegyz

CENNERNÉ WILHELMB GIZELLA: 16.-19.sz.-i grafikus viseletsorozatok Közép-Európa nemzetiségi életének és társadalmi helyzetének képes forrásai 23.old

FOLIA HISTORICA, 1. A MaNaMaÉvkönyve, Bp. 1972.

MARTIN ENGELBRECHT, grafikus

Augsburgi rézmetsző és kiadó sorozatban örökitette meg a Németországban harcoló idegen katonákat. Elsődleges célja a kuriózum, a különleges népi viseletbe öltözött idegen csapatok bemutetaása. A 150 viseletkép több, mint egy harmada délszláv tipusokat ábrázol. 27.old. 29.jegyz

CENNERNÉ WILHELMB GIZELLA: 16.-19.-sz-i grafikus viseletsorozatok Közép-Európa nemzetiségi életének és társadalmi helyzetének képes forrásai. 23.old

FOLIA HISTORICA, 1. A M.N.M.Évkönyve. Bp. 1972.

MARTIN ENGELBRECHT, grafikus

Külföldön és kölföldi ösztönzésre és szempontok szerint létrejött gyüjtemények. Témaválasztásukban az idegenszerü, az exotikus tipusok megörökitése jellemzi őket. Leggyagyakrabban hazánk nyugati és északnyugati vidékeinek valamint a katonai határőrvidék lakóinak ábrázolásai szerepelnek képeiken. -Ilyen Engelbrecht müve is. 33.old

OCENNERNÉ WILHELMB GIZELLA: 16.-19.sz.-i grafikus viseletsorozatok Közép-Európa nemzetiségi életének és tarsadalmi helyzetének képes forrásai 23.old

FOLIA HISTORICA, 1. A M.N.M.Évkönyve, Bp. 1972

MARTIN ENGELBRECHT, grafikus

Augsburgi rézmetsző és grafikus, kiadó. Sorozatban örökí
tette meg a Németországban harcoló idegen katonákat. A 15(
kép több, mint egyharmada délszláv típusokat ábrázol. Fan
táziáját erősen foglalkoztattak a viselet keleties je-
gyei /pl. a szlavónoknál/ és az egyes katonák népi ruházza
ta. Érdeklődéssel ábrázolja az ezredek zenészeit és ebből
több hangulatos ábrázolást köszönhetünk. - 27. old. 30. jegy

CENNERNÉ WILHELMB GIZELLA: 16.-19. sz.-i grafikus vise-
letsorozatok Közép-Európa nemzetiségi életének és tár-
sadalmi helyzetének képes forrásai 23. old

FOLIA HISTORICA, 1. A M.N.M. Évkönyve, Bp. 1972

MARTIN ENGELBRECHT, grafikus

Augsburgi rézmetsző és kiadó. Sorozatban örökitette meg a Németországban harcoló idegen katonákat. Hangulato képe ben mutatja be a zenészeket és a határőrök családi életé is. A 150 viseletkép több, mint egyharmada délszláv tipusokat ábrázol. Egy kép a kontribuciót fizető parasztot mutataja be, a kisérőszöveg hangsúlyozza, hogy a pénz a tiszt családjának jólétét, fényüzését szolgálja. 27.old. 32.jeg 31.jegyz

CENNERNÉ WILHELMB GIZELLA: 16.-19.sz.-~~xxgxxfikutéxike~~ i grafikus viseletsorozatok Közép-Európa nemzetiségi ~~xxxtárx~~ életének és társadalmi helyzetének képes forrásai 23.old

FOLIA HISTORICA, 1. A M.N.M.Évkönyve, Bp. 1972

ENGELBRECHT, M

Pamiatky a Múzea, 41, 1992, 5/6.
Tematikus szám: Barock in der Slowakei.
28. Rai

Porsony, Porsony. Vár a Pálffy család 1735

ENGELHARDT, szobrász

A pozsonyi születésü Pfeffer Róbert szobrászmüvésznek bécsi bronzöntődéjében öntötték bronzba Engelhardt szobrászmüvész által mintázott: "Utolsó fiakker" -t. 205236/ol

SZIGETI ISTVÁN: Pfeffer Róbert szobrászmüvész érmei és plakettjei 20/236/.old.

AZ ÉRME, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
------- XVI. 1960. 14.sz. Bp.

ENGELHAD

Johannes Theodoricus Engelhardt.
habán név

1665-1680. között

Román János: A Habánok Sárospatakon 27
Sárospatak 1959.

MDK

Engelharth Emil

Rózsák

KMTárs kiáll. 1941. dec. Mücs. 8. 1.

MDK

Engelharth Emil

Csendélet

KMTárs kiáll. 1941. dec. Műcs.

7.1.

MDK

Engelhart Emil

Petuniák

KMTárs kiáll. 1941. dec. Műcs.
7 l.

MDK

Engelhart Emil

Csendélet, of.

Hadviselt művészek kiáll. kkkkkk Műcs. 1919. márc.

16 l.

Engelhardt János

MDK

Bujkáló hold

Műcsarnok 1930 tavaszi kiállítás

M.D.K.

Engelhardt József

"Tanulmány" c. festményének repr.-ját bemutatja a lap.

Magyar Salon, Bp. 1898. május hó
242 lap . 29. kötet.

Engelhardt

"Lauterbrunn völgye, hegy és erdőség között." Nyájasan világitott csinos mü,"-állapitja meg a Müvészet c. rovatban közölt kritika "Julius-augusztusi mütárlat" cimmel.

Családi Lapok, Pest. 1854. II. félév.
2. sz. 86-87. lap

Engelhardt József

„Tanulmány" c. festményét hozza a lap.
Repr.

Otthon, Bp. 1898 6. sz. füzet
849. sz. lap

MDK.

Engelhart Koh. szobtászm.
Breslau.

két érmet készitett Thököly Imre bukásáról.1683.

Scheen Arnold: Véleménye az 1915-ben megjelent:Magy. képzőmüvészek lexikona-ról.
Könyvtári Szemle.1915 ápr.-aug. 165-169.1.

Nr. 222, 228

Engelhart, J.

Der aus Polen stammende Künstler arbeitete bis 1689 ständig in Schweden, doch verfertigte er mehrere Münzen auf europäische Ereignisse, wie z. B. auf Wiens Entsetzung im Jahre 1683 oder die vorgestellte Münze auf THÖKÖLYS Sturz.

Schätze 1991

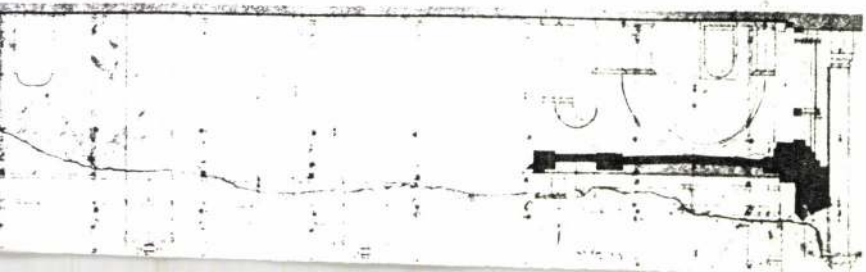

ifj. ENGELHARDT, aztalosmester

1761-ben Kőszegen a pékek panaszt emeltek a tanácsnál azok ellen, akik más mesterségük mellett még kenyeret is sütnek. A tanács ezt eltiltotta és kérte ezek névsorá Ezek egyike volt: "der junge Engelhardt Tischler Meister/ ifj. Engelhardt asztalosmester. 572.old. 11. jegyz

SZOVÉNYI ISTVÁN: A kőszegi céhek küzdelme a kontárok ellen a feudalizmus kései időszakában 867.old

VASI SZEMLE, Helytörténeti évkönyv, XXI. évf. 1967 4.szám. Szombathely, 1967

M. D. K.

ENGELHARDT József építőmester
obudai mester
II. Fő u. 66. helyén – egyem. ház
– boldalíka és átalakítási terve
Kinnach Lajostól –
Lehet, hogy saját terve, azonban mint
obudai mester Budán nem építhetett
ezért írta alá Kinnach. Lebontva
Zarariás G. Sándor – Adatok Buda építe
~~[illegible]~~ [illegible]éhez a XIX. sz. első felében
Tanulmányok Bp. multjából XII.
Bp. 1957. 289. l.

Ø Engelhardt János

festő, Nürnberg u. 33, Mülsamk

1930. tav. kiáll XI. t. 40.

Schmid Miklós János, Komárómi

nyomdász IX. 181

Engelhardt János

festő

szül 1897 jul. 26.

Budapest.

Az iparmuz iskolában tanult 1915–16.

Közben szobrászattal is foglalkozik.

Engelhardt János

festő

Műcs. kiáll, 1930 tól

Pipics 112.C.

Predis, Ambrogio de', festo

VI. 212

ENGELHART, Johann

1686

Huszár L: Személyi érinek.
Bp. 1999 73 n. 307

2. kép. a. Az árvaház épületének földszinti kutat
b. Az árvaház épületének emeleti kutatás

Gyanítjuk tehát, hogy a minden bizonnyal síkfödéme
években, egy tereprendezéssel is összefüggő építkezé
menő falakhoz képest másodlagos, jelenlegi pincebolt
kis épület alaprajzát úgy változtatták L-alakúvá, hogy e
nyúló helyiségsorral toldották meg. *(2. kép)* Ennek a v
nak a maradványai – egészen a későbbi lépcsőház ke
megfigyelhetők. Nyílásokat sajnos már nem tudtunk
azonban a lépcsőház alatti helyiség nyugati fala. Ez az
ből származik, és egy másodlagosan készült, de már e
zat lenyomata látható rajta. Ez a boltozat a mai folyosó
kifordult, ami arra utal, hogy itt egy boltozott folyosó

Az 1730-as évek jelentős munkálatai talán Glick A
nyugati szárnyban lévő korai kis ház átalakítására, valan

Engelhard József

valószínűleg

azonos

Engelhard János-

tal

E n g e l h a r d J ó z s e f.

1916 Cs.és kir.Sajtóhadiszállás kiáll.

Tábori korházban,Lemberg,vizf.

Nemzeti Szalon

Engelhart József

95 Tábori kórházban. Lemberg, vizf. — —

Nemzeti Szalon 1916. jan.
Sajtóhadiszállás
munkáiból.

(Andras

Johann

Engelhardt ~~János~~

Reinhardt

bruszlói érmező

L.

Szendrey - Szentiványi

440. l.

~~Alleram Mátyás, beszterczebányai~~

~~ötvöslegény VII. 238.~~

Engelhard János, boroszlói éremvéső a XVII. században. Magyar vonatkozású műve:

Érsekújvár visszavételének emlékére készült érem.

Előlap: I. Lipót mellképe zászlók és fegyverekből összerakott trophaeum fölött. Körül: IMP. CÆSAR. LEOPOLD. I. P. F. AUGUS. P. P.

Hátlap: Érsekújvár látképe. Fölötte félkörben: NEUHEUSELIUM TURCIS EREPTUM. és XIX. AUG. 1685. A szelvényben török fegyverek és lobogók felett E· F· mesterjegy. Arany, 31 mm. Súlya 10·28 gr.

Gohl Ödön: Numizmatikai ritkaságok. *Numizmatikai Közlöny.* 1906. 18. l.

Engelhardt, Johann
Reinhardt, német
éremvésző. 1690–93.
Boroszlóban, majd
Stettinben működött,
hol 1713. bunt el.
M. vonatkozású műve:
Érsekújvár visszavé-
telének emlékérme
(1685) és [illegible]
egy

Engelhard Johann
breszlaui éremvéső

írod

Vidor Marcel: Egy
ritka Thököly-érem
Hollandiában.

Pesti Hirlap
1926. okt. 8.

Az érem a holland
kir. éremkabinet-
ben van és fenti
mivel.

Engelhardt, Johann

breslaui ércmnüvész

lásd

Huszár L. i Az

ércmnüvészet

Erdélyben.

Szépnüvészet

1940. 14. l.

mok

Engelhardt Aurél
mesterszedő

nyomtatványai. Kassa „Jó vizi
és nagy intelligencia"

÷ Beérkezett nyomtatványok rövid ismertetése

Grafikai Szemle 1908 évf 6 sz 135-136

ENGLERTH Károly építész

HOMOLYA László: Egy rendkivüli beruházás története : A Szolnoki Szigligeti Szinház felujitása. = Szinház-technikai Fórum, 18,1991,1-4. 81-87.ill. E

Spiegel Frigyes, Englerth Károly, Márkus Géza 1912

Siklósi Mária terv.

d/1992

DES WIENER BIEDERMEIER

- 1842

ener Malers Peter Fendi, dessen
rrschendes Element vermitteln,
rdnet. Sicherlich, er war kein
en gegen die vorgebliche Idylle
hemenauswahl war immer maßvoll,
astoser barocker Farbkomposition
arbexzessen. Doch lassen manche
wie die besondere Qualität sei-
eize in der sehr individuellen
bahnbrechend wurde sein Einsatz

Engelcholm ollef Lorenss

MDK

Az első sárospataki főoltárra vonatkozó szerződés /1Ø/ 1700 dec 17-én Belleys jezsuita házfönökkel/

a szövegben Laurentius Olaff lőcsei asztalost emlit, aki az oltárt 11 szoborral /kettő az ØIIIØ tabernaculumon, II 9 az oltáron/ felállitani tartozik.

az aláirás viszont:Lorenss ollef Engelcholm.
222.o. /Adattár/.

BARANYAI BÉLÁNÉ: A nyirbátori minorita-templom berendezése.
Müv.Ért. 1960. IX.évf. 3. sz. 196-229.

MDK

Engelholm Olaf

A csütörtökhelyi egykori minorita templom egészberendezése Schürer-Wiese-nél mint "Engelholm műhelyéből" való szerepel.

Szabó Erzsébet Temporovits Zakariás minorita testvérre gondol.

Baranyainé szerint a leckeoldali mellékoltárt talán a többit is a lőcsei mester faragta, aki a nyirbatori minorita templomon is dolgozott.

BARANYAI BÉLÁNÉ: A nyirbátori minorita-templom berendezése.
Müv.Ért. 1960. IX.évf. 3. sz. 196-229.l.
203.l. és 225.l. 18. jegyz.

Laurentius Olaff Engelholm

A megállapodás szerint az oltárra 11 sobor került. 1702 február 14-én más lespállítottak az oltást 16 sekésen Lőcséről Patakra, a sobrok Zivételével.

– Dětsky Mihály írása –

Magyar Műemlékvédelem 1969-70
A Zadémiai Kiadó Bp. 1972
92. old.

1

Laurentius Olaff Engelholm

svéd származású lőrsei asztalos

1700 dec. 17-én a jezsuitát veződést

Zötöttek vele a sáros pataki rk. plébániatpl.

új főoltárának Zérjítésére 1000 ft-ért.

-Dětsky Mihály vára-

Magyar Műemlékvédelem 1969-70

Akadémiai Kiadó Bp. 1972

92. old.

Laurentius Oleff Engelholm

3

1704 április 3-án fogott hozzá társával az új fiöltár felállításához. Április 18-án az oltár már lényen állt a helyén és 20.-án a vasárnapi misén már ezen misézték

– Dětsky Mihály vása –

Magyar Műemlékvédelem 1969-70
Akadémiai Kiadó Bp. 1972
92. old.

Olaf Engelholm

1675 Zörnil Lőrgitette a lőcsei gimnázium tpl. Zét első mellétoltárát.

Magyar Műemlékvédelem 1969-70
Bp. Akadémiai Kiadó 1972
336. old.

Ranobarokové rezbárstvo v Levoči

EVA SPALEKOVÁ

Medzi oblasti, ktoré mali podstatný význam v dejinách slovenského výtvarného umenia a ktoré podnes koncentrujú značné množstvo umeleckých pamiatok, patrí aj Spiš. Prirodzeným centrom historických pamiatok Spiša je Levoča, ktorá po stáročia vytvárala priaznivé podmienky pre vznik kultúrnych hodnôt. Stupeň rozvoja, ktorý Levoča dosiahla v stredoveku, bol pevným základom pre udržiavanie priority aj v nasledujúcich storočiach. Najvýraznejší odkaz zanechalo umenie stredoveku, renesancie a baroka.

Pri spracovaní problematiky ranobarokového rezbárstva v Levoči treba pripomenúť, že jeho umeleckohistorický význam ako druhu výtvarnej produkcie sa v dejinnom vývoji mení. Primárne postavenie tu dosiahlo rezbárstvo v priebehu dejín iba raz - v stredoeurópskej neskorej gotike.

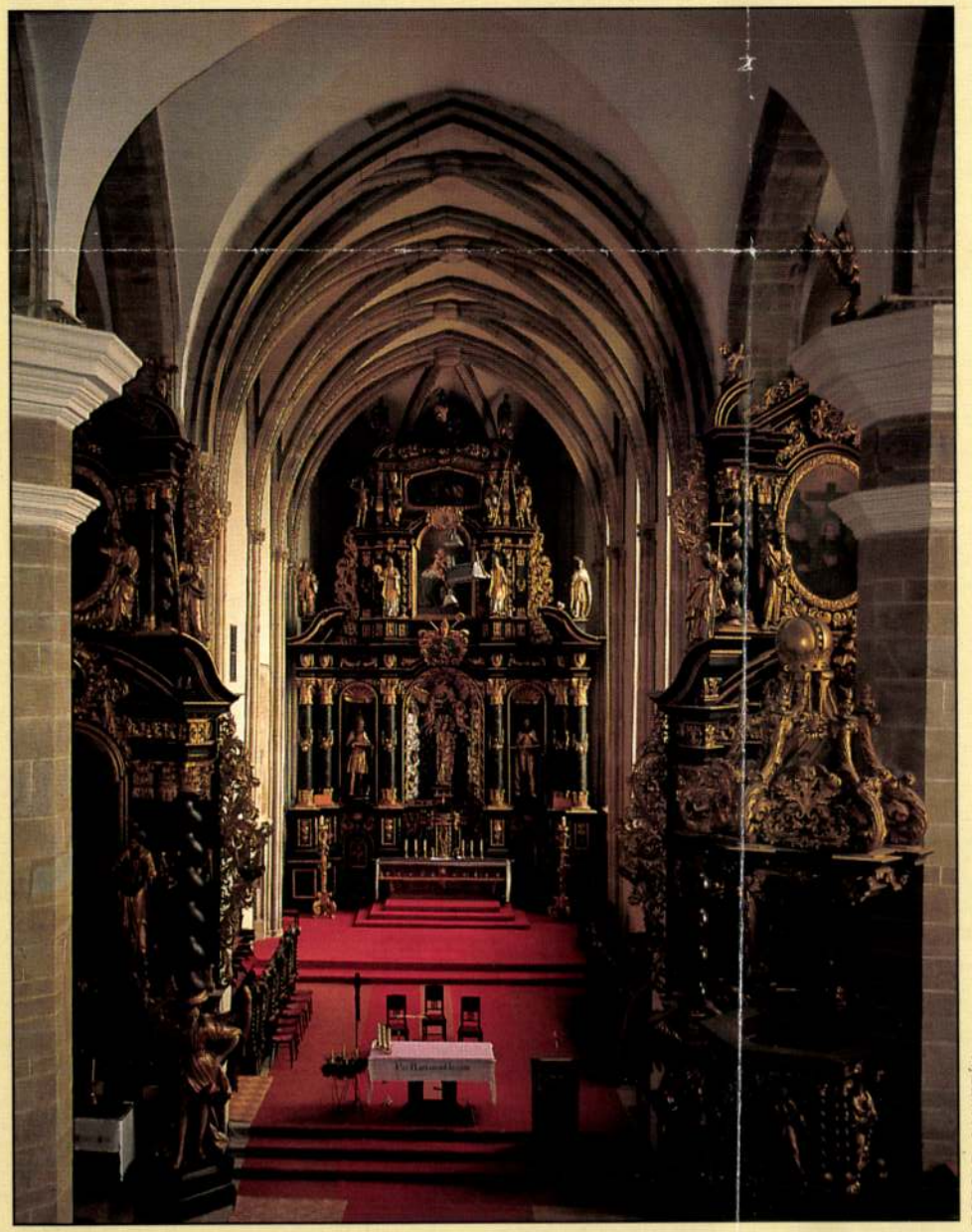

1

FOTO: R. SANITRÍK

2

3

Základným priestorom pre tvorbu barokového rezbárstva je oltár a jeho sochárska výzdoba. Vo väčšine prípadov však úlohou rezbára, prípadne celej dielne, bolo vyhotoviť kompletné zariadenie kostolného interiéru - hlavný oltár a bočné oltáre, lavice, kazateľnicu, spovednice, chórové lavice, výzdobu organovej skrine a chórového zábradlia.

V umeleckom vývoji Levoče zohralo dôležitú úlohu založenie kláštorného komplexu minoritov v roku 1309[1]. Jeho súčasťou je tzv. gymnaziálny kostol, v minulosti známy ako „čierny". Pôvodne bol zasvätený sv. Ladislavovi, od 17. stor. P. Márii - Kráľovnej anjelov. Stavba kostola súvisí s príchodom minoritov do Levoče[2]. Žobravé rehole boli súčasťou takmer všetkých stredovekých miest. Levočský kostol je typickou ukážkou stavieb týchto rádov. Stojí na okraji mesta, západnou stranou sa opiera o múr mestských hradieb, je teda súčasťou opevnenia. V období reformácie kostol slúžil slovenským evanjelikom, v druhej polovici 17. stor. - presne r. 1671 - rozhodnutím kráľa Leopolda dostávajú kostol aj s kláštorom jezuiti[3].

Na tomto objekte je pozoruhodná absolútna jednota barokizácie interiéru, aká sa v oblastiach bývalého Uhorska vyskytuje iba ojedinele. Celý program výstavby interiéru sa realizoval na konci 17. stor., keď jezuiti reštaurovali gotický kostol. Interiér má jednotné barokové formy v kontraste čierno-zlatej farby.

Pri analýze ranobarokového rezbárstva v Levoči dochádzame k poznaniu, že s touto problematikou sú spojené dve podstatné skutočnosti: objektom ranobarokového rezbárstva je starý kostol minoritov a druhým závažným faktom je osobnosť Olafa Engelholma. Tieto prvky sa všade uvádzali v úzkej súvislosti. Ranobarokové rezbárstvo v Levoči sa totiž spája s menom Olafa Engelholma, sochára švédskeho pôvodu, autora celého programu výstavby interiéru spomínaného kostola. V priebehu rokov a v dôsledku nedostatočného spracovania tejto problematiky v podstate dochádzalo len k preberaniu a určitému dedeniu názoru. Pramene týkajúce sa barokového vybavenia kostola sa zachovali v skutočne skromnom rozsahu. Spoľahlivým prameňom je Jezuitské diárium, ktoré obsahuje denné záznamy činnosti tohto rádu. Keďže barokový interiér kostola realizovali jezuiti, všetky cenné dokumenty sú v diáriu. Denník jezuitov je uložený a chránený v Krajinskom archíve v Budapešti a zatiaľ sme k nemu mali prístup iba prostredníctvom maďarskej autorky Baranyaiovej.[4]

4

5

Po dokončení hlavného oltára (r. 1695) bola v krátkom čase zhotovená kazateľnica (apríl 1696), potom nasledovali dva menšie oltáre (október 1696) a dva väčšie (1699). V doterajšej literatúre sa uvádzalo, že autorom barokového interiéru kostola bol O. Engelholm a stolárskym majstrom Ferdinand Beichel. Na základe archívnych materiálov, ktoré sú uložené v Levoči (OA, AML), a najmä pomocou jezuitského diária prichádzame k záveru, že toto tvrdenie je nepresné. Z písomných prameňov sa dozvedáme, že Engelholm bol v prvom rade remeselník - stolársky majster. Diárium presne uvádza, že Engelholm ako rádový stolár spolu s mestskými stolármi, najmä Leonardom Strasserom urobil stolárske práce na oltároch a kazateľnici, ale sochy na hlavnom oltári zhotovil niektorý z mestských sochárov. Podľa protokolov bol sochárskym majstrom Ferdinand Beichel. O. Engelholma, stolára jezuitskej rezidencie v Levoči, označovali „arcularius". Domnievame sa, že

6

zamestnával F. Beichela a J. Strecia ako sochárov spolu s ich dielňou. Engelholm si svoju pozíciu v Levoči vydobyl len pomocou jezuitov, ktorí stáli na jeho strane pri mnohých sporoch a pomáhali mu tiež pri vstupe do levočského stolárskeho cechu.

Medzi autormi, ktorí sa podieľajú na ranobarokovej rezbárskej produkcii v Levoči, figurujú aj Ján Strecius, Ján Juraj Strecius, Ferdinand Beichel, Ján Strasser, K. Kischgál. Ako sme už uviedli, Engelholm sa zúčastňoval na stolárskych prácach pri zhotovovaní oltárov a kazateľnice, ale sochy na hlavnom oltári vytvoril jeden z mestských sochárov. Keďže tieto sochy možno porovnať so sochami v kaplnke v Sárospataku, autorom ktorých je Ján Strecius, dá sa uvažovať, či v oboch prípadoch nejde o toho istého sochára. Zatiaľ sa nepodarilo zistiť, ktoré zo sôch gymnaziálneho kostola v Levoči sú dielom F. Beichela. Je pravdepodobné, že sú to práve umelecky najhodnotnejšie sochy v kostole - dvojica anjelov na bočnom oltári sv. Stanislava Kostku.[5]

Na kostolnom interiéri sa objavuje niekoľko výtvarných prvkov, ktoré charakterizujú typológiu výtvarných motívov ranobarokového rezbárstva v Levoči. Motív točeného stĺpa je modifikovaný na každom článku mobiliára kostola - na hlavnom oltári, na bočnom oltári sv. Alojza Gonzagu, oltári sv. Ignáca z Loyoly, oltári sv . Františka Xaverského, aj na oltári sv. Stanislava Kostku. V zmenšenom merítku je aj na kazateľnici, kde plní funkciu nosného článku a ako ozdobný prvok je na parapete rečnišťa a schodišťa. V rôznych formách sa objavuje na stallách v presbytériu, na bočných plochách lavíc v lodi, na chórovom zábradlí. S motívom točených stĺpov sa stretávame vo viacerých spišských lokalitách a považuje sa za charakteristický prvok spišského barokového rezbárstva.

V severozápadných oblastiach boli v tomto období obľúbeným motívom anjeli v podobe karyatíd, tzv. anjelské karyatídy, funkčne použité ako postament točených stĺpov. Roku 1695 sa tento motív objavil na bočných oltároch v gymnaziálnom kostole v Levoči. Motív anjelských karyatíd, podobne ako motív točeného stĺpa, zaznamenávame vo viacerých mestských a dedinských kostoloch (Ľubica, Podolinec, Spišský Štvrtok, Dravce).

Dominantný optický dojem interiéru kostola určuje monumentálna stĺpová architektúra a stupňuje bohatá ornamentálna výzdoba. Základným ornamentálnym motívom je akant formovaný do viacerých podôb - podoby bodľačia, kapustného listu, bukovej vetvičky, prípadne voľne vyrastá zo strapatých úponkov alebo sa objavuje ako súvislá hustá ratolesť. Hlboko rezané listy so silným kontrastom svetla a tieňa pôsobia vlasticky. V jednej z vývinových fáz akantu boli akantové listy umiestnené vo voľnom priestore, čím sa stali životnejšie a práve v tejto podobe ich nachádzame v gymnaziálnom kostole v Levoči. Akantovú ornamentiku nachádzame po prvý raz na hlavnom oltári, nakoľko to bol prvý objekt kostolného interiéru v barokovom slohu. Akant sa tu objavuje v abstraktných štylizovaných formách, v kombinácii s festónmi a girlandami, až po široké listové rozloženie. Tento ornamentálny prvok sa na Spiši rozšíril v takej miere, že dostal vlastné označenie - tzv.akantový ornamentálny štýl. Presahuje hlboko do polovice 18. stor. Podľa hypotéz tento prvok šíril po celej spišskej oblasti práve Engelholm a jeho dielňa.[6] *Engelholmov akant je pevný, ostro rezaný, tvrdý, s grafickou kresbou.*

V gymnaziálnom kostole je päť oltárnych architektúr, do ktorých sú situované skulptúry. Pre sochy hlavného oltára sú charakteristické masívne, hutné formy, nadživotná veľkosť, mierny kontrapost, pokojný statický postoj (uhorskí králi sv. Štefan a Ladislav). V typológii sú porovnateľné so sochami v kaplnke v Sárospataku a podľa zachovanej zmluvy je známe, že ich vytvoril Ján Strecius, levočský sochár. Je pravdepodobné, že autorom sôch levočského hlavného oltára je práve on.

Sochy na oltári sv. Ignáca z Loyoly sú na základe ich rukopisu dielom jediného majstra, ktorého meno je zatiaľ neznáme. Výnimku z kolekcie sôch oltára tvoria dvaja karyatídni anjeli, pri ktorých je evidentný remeselný prístup. Majú hrubé, masívne formy, bez dôrazu na vypracovanie detailu. V tomto prevedení ich nachádzame aj v iných lokalitách a dá sa predpokladať, že ich robil jeden majster. V tomto prípade vyjadrujeme názor, že sú dielom Olafa Engelholma, obľúbeného stolára levočskej jezuitskej rezidencie, ktorý na základe zachovaných písomných sporov vo veci dodržiavania diferenciácie stolárskej a sochárskej práce, túto porušoval a realizoval aj sochárske práce v interiéri kostola.

V súhrnnom výklade o sochárskej výzdobe oltárov kostola možno konštatovať, že skulptúry dopĺňajúce oltárne architektúry vyhotovili pravdepodobne štyria majstri. Autorom sôch hlavného oltára je levočský sochár Ján Strecius, plastiky na oltári sv . Stanislava Kostku a sv. Alojza Gonzagu pochádzajú zo sochárskej dielne Ferdinanda Beichela. Majstrom karyatídnych anjelov je Olaf Engelholm. Meno pravdepodobného štvrtého majstra nie je zatiaľ identifikované.

Napriek tomu, že sa na tvorbe interiéru gymnaziálneho kostola podieľalo toľko majstrov so svojimi dielňami a iste nie s úplne zhodnými umeleckými názormi, treba si vysoko ceniť jednotu, súmernosť a monumentalitu tohto interiéru.

Poznámky

1. SCHÜRER, O. - WIESE, E.: Deutsche Kunst in der Zips, Brunn - Wien - Leipzig 1938, s. 139.
2. Názov „starý kostol minoritov" pochádza z čias, keď ho vlastnili minoriti. Roku 1671 ho dostali do vlastníctva jezuiti. Názov „čierny" kostol sa traduje preto, že oltárne architektúry i celé vybavenie kostola sú v čiernej farbe, kombinovanej so zlatou ornamentikou. Názov „gymnaziálny" vznikol azda preto, že v jeho bezprostrednej blízkosti stála budova gymnázia.
3. HENSZLMANN, I.: Lőcsének régiségei, Levoča 1878, s. 141.
4. Autorka uvádza citáciu z denného záznamu: „8. septembra 1695, v deň nového patróna bol bohato vyzdobený sochami a ornamentikou hlavný oltár a pri ňom prvý raz slúžil omšu Bauerfindt, spišský prepošt, štedrý dobrodinec kostola, mecenáš hlavného oltára. K pozláteniu oltára došlo však až v r. 1723 - stálo skoro 2000 zlatých." Cit. podľa BARANYAI, B.: Mesterek és műhelyek az északkeletmagyarországi barokk szobrászatban. In: Magyarországi reneszánsz és barokk. Művészettörténeti tanulmányok. Budapest 1975, s. 313-450.
5. BARANYAI, B.: cit. d., s. 320.
6. Aj AGGHÁZY, M.: A barokk szobrászat Magyarországon, Budapest 1959, zv. 1, s. 64 nazýva Engelholma vedúcim majstrom tohto akantového štýlu na Spiši.

① *Pohľad do interiéru. 17. stor.*
② *Pár anjelov na bočnom oltári sv. Stanislava Kostku.*
③ *Stallá v presbytériu.*
④ *Karyatídny anjel na bočnom oltári sv. Ignáca z Loyoly.*
⑤ *Kostolná lavica.*
⑥ *Točený stĺp a akantové krídlo na oltári sv. Ignáca z Loyoly.*

3

4

① *Projekt vodovodu od G. Göndöra*
② *Pohľad na výstavbu vodojemu na Kalvárii.*
③ *Reliéf G. Göndöra na Čermeľskej vodárni.*
④ *Vodáreň v Čermeli.*

Tabuľka č. 2

č.	názov prameňa	teplota vody vzduchu		výdatnosť m^3/deň	množstvo v cm^3 baktérie	pliesne
1.	Csemiska studňa	8,5	14,0	210	1	1
2.	Bieli 3	8,4	15,7	675	2	5
3.	Bieli 6 A	10,0	16,8		1	4
4.	Hlini 14	9,0	18,0	925	6	11
5.	Hlini sk. galéria	11,0	19,0		1	4
6.	Hlini 18	9,0	14,0		0	2
7.	Wolowe 24	8,0	15,0	275	1	7
8.	Wolowe 28	10,5	16,0		2	7
9.	Plewecin 31	9,0	14,5		2	6
10.	Zsalyikow 34 pr.	7,5	5,5	198	48	1
11.	Zsalyikow 34 pr.j.	7,5	5,5		xx	xx
12.	Kolarow 41	7,7	7,0	463	4	0
13.	Jahodna 1	7,7	6,2	610	3	3
14.	Jahodna 0	7,7	7,7		8	1
15.	Jahodna L	8,2	7,7		27	0
16.	viničný banský	8,0	7,7		1	0
17.	Swinyow	9,0	8,0	27	2	0
18.	Celebki U	8,4	5,7	461	63	0
19.	Celebki C	7,9	5,1		97	1
20.	Nagy Kobulya G	7,0	5,0	207	xx	xx
21.	Kis Kobulya II.	8,7	6,1		45	0
22.	Laicsna studňa	7,7	6,2		53	5
23.	sv. Ján - bankovský	8,9	6,0		5	0

Poznámka: xx ....voda nevhodná na pitie

nádrže na rušenie pretlaku v potrubí a udržanie požadovaných tlakových a dynamických pomerov vo vodovode. Tieto šachty, kryté kovovým príklopom dodnes vidieť na trase vodovodu. Na úpravu vody chlórovaním a následnú filtráciu mala slúžiť vodáreň v Čermeli. Postavili a dali ju do prevádzky spolu s vodovodom v roku 1906. Pozostáva z dvoch vežičkových stavieb, v jednej je chlórovacie zariadenie a pod druhou sa nachádza menšia nádrž a filtračné zariadenie. Na tejto budove je umiestnený aj reliéf Gábora Göndöra, ktorý sa najväčšmi zaslúžil o výstavbu mestského vodovodu.

S rozrastaním mesta bolo potrebné zvýšiť kapacitu vodovodu a postupne ho zaviesť aj do nových a prímestských častí Košíc. Tieto úpravy sa realizovali v rokoch 1908, 1910 a 1911, pričom výdatnosť vodovodného systému sa zvýšila na 5600 m^3 a neskôr na 9000 m^3 vody.

V roku 1914 bola ukončená výstavba vodojemu na Kalvárii s objemom 2600 m^3,v ktorom sa zachytávala prebytočná voda ako zásoba pre mesto.

Košický mestský vodovod, postavený pod vedením Gábora Göndöra začiatkom nášho storočia dodnes slúži obyvateľom Košíc, hoci už len ako časť rozsiahlej vodovodnej siete. Jeho užívatelia si ani neuvedomujú, že za samozrejmosťou faktu, že z vodovodného kohútika tečie voda, je um, tvorivá a technicky dokonalá práca ľudí nedávnej minulosti.

Použitá literatúra

1. Göndör, Gábor: Kassa szabad királyi város csatorna és vízműve ismertetése, Košice 1913.
2. Vízvezetékmű tervezet Kassa város részére, č. publ. III - e - 17 , Mestský archív, Košice.
3. História mesta Košíc, PKO Košice, 1975.

FOTO: D. FEDORIAK
D. WOLCZKO

Tamže 1794; Geschichte der Ukraine... Halle 1796; Geschichten des ungarischen Reichs- und seiner Nebenländer 1–4. Tamže 1797–1804; Danielis Cornides Vindiciae Anonymi Belae Regis Notarii editae... Bp 1801; Geschichte des Freistadtes Ragusa. Viedeň 1807; Monumenta Ungarica. Tamže 1809; Geschichte des Königsreichs Ungarn 1. Tübingen 1811; Geschichte des ungarischen Reichs 1.–6. Viedeň 1813–14; Aktenmässige Skizze der Unternehmungen Johann Zápolya s v. J. 1507–11. Zeitschrift von und für Ungarn. 1, 1802; Etwas über die Communication zwischen Zipsen, Gömör, Sáros, Abaujvár, Liptau u. s. w. zwischen Pressburg oder Wien. Tamže, 2, 1802, s. 286–305; Etwas über der Gesundbrunnen bei Neu Lublau in der Zipser Gespannschaft und über die Gegend desselben nebst einer kurzen Nachricht vom Barthfelder Sauerbrunnen. Tamže, 3. 1803. s. 215.

Literatúra: Melzer, J.: Biographien berühmter Zipser. Košice 1832, s. 281–282; biografické články: Szepesi Hírnök, 29, 1901, č. 39, s. 2–3, Ľudnícke noviny, 24, 20. 3. 1969; Szinnyei 2, s. 1311–1315; MÉL 1, s. 425; Tibenský 1, s. 152; ES 2, s. 39.

ENGEL, Karol – lekár-internista (22. 1. 1879 Príbovce, okr. Martin – ?).

Medicínu študoval na univerzite v Budapešti. R. 1903 MUDr., 1912 doc. Asistent prof. F. Korányiho, 1909 prof. J. Jendrassika, pracovník internej kliniky lekárskej fak. v Budapešti.

Spoluautor učebnice internej medicíny a diagnostiky, štúdiami a článkami prispieval do odborných časopisov Orvosi Hetilap, Klinikai Füzetek a i.

Literatúra: Ujvári, P.: Zsidó lexikon. Bp. 1929, s. 228; Révai 6, s. 505.

ENGELHARDT, Anzelm – spisovateľ (okolo 1784–?).

Príslušník benediktínskeho rádu, vyštudoval a pôsobil na jeho školách, od 1632 riaditeľ Kráľovskej akadémie v Bratislave, začas prof. náboženstva. Autor diela o pozoruhodných prírodných výtvoroch v monarchii.

Dielo: Seltenheiten in Österreich, Ungarn, Siebenbürgen und Polen. Viedeň 1828.

Literatúra: Ortvay, T.: Száz év egy hazai főiskola életéből. Bp 1884, s. 120; Tibenský 1, s. 152, 760.

ENGELHOLM, Olaf (Olaf Lorentz Engelholm, Vavrinec) – umelecký stolár, sochár (2. pol. 17. stor. Färjestad, Švédsko – po 9. 6. 1709 Liptovský Mikuláš). Manželka Žofia, rod. Strasserová, mal 3 synov a dcéru.

Doložený v Levoči 1694, pravdepodobne tam pôsobil už dlhší čas predtým, 1699 občan Levoče a člen stolárskeho cechu. Založil si vlastnú dielňu, kt. zásobovala spišské kostoly rezbárskym vybavením interiérov. Pôsobil aj ako sochár a zamestnával v dielni sochárov, čo viedlo k sporom s miestnymi umelcami. Jeho postavenie podporili jezuiti, keď v januári 1694 prestúpil na r. k. vieru, čo mu umožnilo objednávky pre kostoly v Sárospataku, Rožňave, Spišskej Novej Vsi, Užhorode a v Levoči. Do kostola sv. Ladislava uh. (al. gymnaziálneho, minoritského) v Levoči vytvoril dve najkrajšie sochy z bočného oltára sv. Stanislava Kostku, pre Užhorod vyhotovil 1699 kazateľnicu. 1701–03 sa zúčastnil na prácach pre grófa Kegleviča v Okoličnom. St. literatúra prisudzuje okruhu jeho dielne a následníkom reliéf Zvestovanie v Hraničnom, bočné oltáre kostola v Kežmarku, reliéf Krista na Olivovej hore v Podolínci, reliéf Ukrižovania v Starej Ľubovni.

Jeho dielňa tvorila medzičlánok v tradícii spišských rezbárskych prác, kt. rané prejavy predstavovala tvorba → K. Kollmitza a jeho okruhu. V tendenciách jeho tvorby pokračoval → J. Lerch a i. miestni majstri.

Dielo: barokový interiér gymnaziálneho kostola v Levoči (s F. Beichelom, dokončený 1675).

Literatúra: Šmarek, K.: Umění na Slovensku. Po 1938, s. 54; Špirko, J.: Starý kláštor minoritov z Levoče. Mt 1940, s. 18, 19; Aggházy, M.: A barokk szobrászat Magyarországon 1. Bp 1959, s. 189–190; Barányai, B.: Mesterek és műhelyek az északkelet Magyarországi reneszánsz és barokk. In: Magyarországi reneszánsz és barokk. Bp 1975, s. 313–450; Slovensko 4. Kultúra 1. Ba 1979, s. 751; Keletiová, M.: Slovenské barokové umenie v zbierkach Slovenskej národnej galérie. Ba 1981, s. 61; Kovačevičová, B. – Cidlinská, A.: Levoča a jej výtvarné pamiatky. In: Pamiatky a múzeá 5, 1956, s. 32.

ENGLER, Ľudovít Ondrej (pseud. Kvetohájsky) – spisovateľ, kultúrny pracovník v USA (18. 12. 1874 Klenovec, okr. Rimavská Sobota – 30. 6. 1927 New York). Otec Samuel E., roľník, matka Zuzana, rod. Slopovská.

Ľud. školu vychodil v Klenovci, študoval na gymnáziu v Rimavskej Sobote, teológiu v Bratislave a v Prešove. Ev. kaplán v Revúcej, od 1900 farár v Budikovanoch-Hostišovciach, od 1901 v Starej Turej R. 1902 sa vysťahoval do USA, kňaz v New Yorku a Yonkers.

Príslušník slov. nár. hnutia, uh. úradmi perzekvovaný za panslavizmus. Literárne blízky druhej vlne slov. realizmu, jeden z prvých slov. spisovateľov, kt. systematicky spracúvali život slov. soc. emigrácie v USA. Autor krátkych próz (črty, poviedky, besednice, reportáže), kt. publikoval časopisecky: 1902–04 v Dennici, 1902–03, 1907, 1910 v Nár. novinách, 1903–04 v Cirk. listoch, 1911 v Tranovského ev. kalendári. Organizátor kult. a spolkového života slov. krajanov v USA.

Literatúra: Osuský, S. Š.: Služba národu. Liptovský Mikuláš 1938, s. 37; Dejiny slovenskej literatúry 4. Ba 1975, s. 261–263; Slováci vo svete 2. Mt 1980, s. 173–174; biografický článok: Knižnica, 10, 1958, s. 177–178; nekrológy: Cirk. listy, 41, 1927, č. 15, s. 270–271; Ev. posol zpod Tatier, 17, 1927, č. 8, s. 188; Archív BiO MS (výpis z matriky).

ENGLISCHOVÁ, Gabriela – maliarka, reštaurátorka (17. 11. 1937 Trnovec nad Váhom, okr. Galanta – 7. 1. 1981 Bratislava). Otec Juraj Miškolci (1907–), matka Irena (1917–), brat Juraj, lekár. Manžel JUDr. Viktor Englisch, právnik (1930–), deti Adriana, fotografka (1962–), Nora, študentka (1966–).

Študovala na gymnáziu v Komárne (maturovala 1955), 1955–56 na Strednej škole umeleckého priemyslu, 1957–60 na VŠVU v Bratislave (prof. K. Veselý).

R. 1963–64 reštaurátorka SNG, 1964–67 odb. asistentka na odd. reštaurovania VŠVU, 1968–79 reštaurátorka v Slov. ústave pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody, 1979–81 reštaurátorka a vedúca ateliéru reštaurovania tabuľových malieb a polychrómovaných drevorezieb v Ústredí umeleckých remesiel v Bratislave.

Členka odborných reštaurátorských komisií, zúčastnila sa na prácach metodického významu. O. i. reštaurovala stredoveké oltárne tabule, ako posluchárka VŠVU gotické tabuľové obrazy hl. oltára košického dómu. Pre rozličné múzeá reštaurovala väčšie množstvo ikon, plastík, tabuľových malieb a obrazov (Oravská galéria, Múzeum ukraj. kultúry vo Svidníku, SNM v Bratislave atď.).

Dielo: *konzervátorské a reštaurátorské:* pravé krídlo obojstranného maľovaného gotického oltára sv. Antona Paduánskeho, dóm, Košice; neskorogotické krídlo oltára Navštívenia Panny Márie, tamže (s Veselým a Filovou); socha sv. Jána Nepomuckého, pricestná kaplnka, Bolešov; gotický oltár s tabuľami, Hlohovec, dnes Vlastivedné múzeum, Bojnice; gotické oltárne krídla, Nitrianska Poruba (dnes tamže); obraz Narodenia Panny Márie z hl. oltára, r. k. kostol, Brezničká; neskororenesančný bočný oltár, r. k. kostol, Jasenie; hl. oltár sv. Jána, r. k. kostol, Diviacka Nová Ves; neskorogotický hl. oltár, r. k. kostol, Smrečany; podobizne Erdődyovcov z Hlohovca, dnes Vlastivedné múzeum Bojnice; neskorogotické krídla oltára sv. Kríža, Križovany; neskorogotická socha sv. Gabriela archanjela od Pavla z Levoče, r. k. farský kostol, Prešov.

Literatúra: Kahounová, D.: Reštaurátorská tvorba 1945–1970. Ba b. v., nestr.; nekrológ: Výtvarný život, 26, 1981, č. 5, s. 36; Súpis pamiatok 3, s. 135.

ENGYELI, Eugen Ján (pôv. Englisch) – novinár, spisovateľ nemeckej národnosti na Slovensku (2. 9. 1858 Bratislava – 25. 1. 1937 tamže).

Engelhart, Olaf

Slovenský Biografický Slovník

MDK

Engelholm, Laurenz, Olaf, szobrász

a svéd származásu mester a lőcsei és sárospataki jezsuita templom ltárain dolgozott.

A magyarországi művészet története. I. 382.l.
Bpest, 1961. II. kiadás.

/Øngél/ Engelcholm

lőcsei asztalos

lásd Olaff Laurentius
Oleff "

Engelholm Olaf MDK

A nyirbátori minorita-templom főoltárát a lőcsei un. gimnáziumi/régi minorita, 1673-1773 jezsuita/ templom főoltárával hasonlitották össze: ez utóbbiban egyEngelholm Olaf nevü, idegenből jött szobrász és Beichel lőcsei asztalos közös müvét vélték látni és a templom egész ~~egész~~ berendezésével együtt 1675 körül datálták. A jezsuita háztörténet szerint azonban az elkészülés dátuma 1695-1700-ig.

Valójában csak nagyjából hasonlitanak egymáshoz.

BARANYAI BÉLÁNÉ:A nyirbátori minorita-templom berendezése.

Müv. Ért. 1960. IX. évf. 3. sz. 196-229.l.

197.l.

Olaff Engelholm

svéd származásu lőcsei asztalos mester

képitette a sárospataki rk. templom fő-

oltárát.

Deresényi Dezső, Entz Géza, Havassy Pál,

Merényi Ferenc: Magyar műemlékvédelem,

Budapest, 1969-70, -1972.

921

M.D.K.

Engelholm, Olav, ćszaki származásu
köfaragó

hatása alatt terjedt el Er-
délyben az akantuor-levél motívum
mely ott először 1675-ben jelenik meg.
Ennek szerazon, laposan kezelt meg-
oldásai val szemben a felvidékiek sok-
kal életteljesebbek (lásd Hj Gross szepes-
szombati sírtábláját (1690) és a késmárki ev.
templom oltárát. (Lesch J.)

Agghézy Mária: Barockplastik in Ungarn.
Übers. Barbara Faragó
Bp.1959. 29 l. 185 t.

8. old.

R. D. K.

ENGELHOLM, Olaf szobrász

Állítólag svéd származású és Rómából került a Felvidékre

1675. körül, jezsuita, majd minorita templom berendezése

1680–1690 körül. Leibic, Klébánia – templom főoltárai is tőle valók

Aggházy: Barokk szobrászat ... Bp. 1959. I. 189. l.

Engelholm, Olef

a sárospataki tágas, gotikus vártemplom
főoltár építésének vállalkozója, fennmaradt
1700-ból a főoltárra lötött szerződést

Magyarországi reneszánsz és barokk
Akadémiai Kiadó Bp.1975.

389. old

Engelholm, Olaf

l.

Schürer-Wiese

84–86, 114, 187, 201, 211, 212, 215, 242, 247. l.

Engelholm, Olaf, svéd szobrász 1675–1690. a Szepes-ségben ~~[illegible]~~ hova áttelep münszerbe. Beichel Ferdinand löcsei atitalossal közösen kiszítette a löcsei régi minorita, utóbb gimnázium templom berendezését. Az ő műve a leibici ~~[illegible]~~ rk. plébániatemplom főoltára s a löcsei szt. sakab-templom a késmár.

1675 körül

Ki fatemplom stb. ~~[illegible]~~ berendezési tárgya. ~~[illegible]~~

Tekintetes Országá

A Tekinte
alatt póstautal
ról szóló nyugt
idecsatolva tisz
Székelyudva

Engelholm Olaf

1670–80.

Löwe, Leibic

l. Iml (antalosok)

Zur Geschichte der Stadt Trier

megírva

Engelholm Oláf

nobrát

Oszloptartó angyal

1671 után

Lőrsei gimn. templom

Iml

~~Fejérpataky László VIII.69~~

Olef Engelholm svéd yármasási aytalos

Georg Ferdinand Beidel lécsei yobrány-
yal való panaszváltásáról a 421-430. old-on

Magyarországi Reneszánsz és Barokk
Akadémiai Kiadó Bp. 1975

Engelholm, Oleff löcsei asztalos 1

A löcsei jezsuita diarium pontosan megírja, hogy Engelholm a rendház asztalosa, a városi asztalosokkal együtt csinálta az oltárok és a nyóvéka asztalosmunkáját Löcsén

Magyarországi reneszánsz és barokk
Akadémiai Kiadó Bp.1975.

319.old

Olof Engelholm lőcsei ötvös

aláírása a 405. oldalon

Magyarországi reneszánsz és barokk
Akadémiai Kiadó Bp. 1975.

ENGELHOLM, Olaf festő

Pamiatky a Múzea, 41, 1992, 5/6.
Tematikus szám: Barock in der Slowakei.

1699

Kosztka Sz. Szaniszló festmége, Lőcse, Jezsuita tpl

Rézmetszet - Város_brázolás

Köszönt_kartyak Pest nevezetesebbépületeivel, Engelmann könyvnyomtató mühelyéből 1837.

M Ü V É S Z E T
I.évf.1902.
79.
"Adatok müvészetünk történetéhez" .

Budapest

Pesti Nemzeti Szinház
Engelmann köszöntő könyvéről
1837

MŰVÉSZET
I.évf. 1902.
79.
"Adatok művészetünk történetéhez"

Rézmetszet - Köszöntő kártya

Allegorikus képekkel diszitett köszöntő kártyak
Engelmann könyvnyomtató
műhelyéből /1837/

MŰVÉSZET
I.évf. 1902.
79.
"Adatok művészetünk történetéhez"

Budapest

Pest nevezetesebb épületeivel
köszöntő kártyák Engelmann
könyvnyomtató műhelyéből
1837.

M Ű V É S Z E T
I.évf. 1902.
79.
"Adatok művészetünk történetéhez"

Engelholm, Olef

a jezsuita rendnek Törzönhelte
sárospataki, rozsnyói, ungvári és iglói
nagyobb arányú megbízatásait.

Magyarországi reneszánsz és barokk
Akadémiai Kiadó Bp.1975.

407. old.

Engelmann Henrik

vézmetsző

1820–21 Pesten [illegible]

isol

Isoz Kálmán. A cenzura és az első pest-budai könyvnyomdászok. Historia 1928. 24. l.

[illegible]

Engelmann

Henrik

l.

LykaMagyműI300-50

495. l.

pag. 493.

9.

5.

Engelmann Henrik

Ltåb IV. 106, 117

ENGELMANN, Johann Heinrich, lieberofeni asztalosegéd

J. H. E., Tischlergesell von Lieberofen aus Braunschweig, +21 éves korában, Pozsony, 1807 szeptember 30. (1807, 921 l)

Pressburger Zeitung
(Genthon)

ENGELMANN, Johann Heinrich, lieberofeni asztalossegéd

T.H.E.,Tischlergesell von Lieberofen aus Braunschweig, ÷ 21 éves korában Pozsony, 1807 szept.30
[1807, 921 l.]

Pr.Z.

megyva

Engelmann János
pallér

l

Schoenkrisztinavárosi

7. l.

Erdélyi Nemzeti Múzeum Érem- és
Régiségtára IV. 174

Engelmann János

Hikisch Kristóf építő-
mester pallérjának vere-
tesével épült a Krisz-
tinavárosi templom
1795-96-ban.

Schoen Kr. 1916

22. l

Engelmann János

1911/12 II.

Ferkèpzomfoiskèvk

78. 1.

Ferkèpzomfoiskèvk

hogy fényük a tövedeket elháritja. Fel kell tételeznünk, hogy ez a készítmény valóságos porcellán volt.

Takács.

CHAM (ejtsd: *sám*), valódi neve *Amadé de Noé*, francia karikaturista, * Párizs 1819. † u. o. 1879. Élclapokban megjelent kiválóan jellegzetes rajzai nagyon kedveltek voltak. Munkartársa volt a „Charivari" című lapnak, de sok eredeti kőrajza is jelent meg.

CHAMBERS (ejtsd: *csémbörsz*). *Sir William*, angol építész és kertépitő (1726—96). Ifjú korában beutazta Kínát s onnan mint a kínai épitő- és kertművészet híve tért vissza. Izlését főleg a kertépítésben igyekezett kifejezésre juttatni. Ilyen irányú főműve a kewi királyi kertek átalakítása, míg legismertebb épitészeti alkotása a londoni Somerset House. A szakirodalom terén is nevezetes működést fejtett ki.

CHAMPAIGNE, vagy *Champagne* (ejtsd: *sampány*), *Philippe de* flamand-francia festő, * Brüsszel 1602, † Párizs 1674. Bár flamand származású, élete java részét Párizsban töltötte. Poussinnel együtt már fiatalon megbízást kapott a Luxembourg-palota Medici-termének földiszítésére. Hat nagy vásznat szállított — már mint udvari festő — a karmeliták Szt. Jakab-utcai rendházának s egyéb jelentős dekoratív alkotások jelzik ernyedetlen munkásságát. Így XIII. Lajos fogadalma (ma caeni múz.), az Utolsó vacsora, melyet a Mater dolorosa-val s a Szamaritánus nővel együtt a Port-Royal számára készített (ma a Louvreban). Richelieu kívánságára festette a Sorbonne kupolafreskóját. Igazi erősségei azonban a portrék. Itt nem hathat zavarólag a lényét jellemző tárgyiasság, invenció hiánya, hiszen megadottságra, pozitívumra támaszkodhatik. A portré-

AZ INTÉZET TANMŰHELYEIBE MŰHELYGYAKORLATRA JÁRT ORSZÁGOS MAGYAR KIRÁLYI KÉPZŐMŰVÉSZETI FŐISKOLAI HALLGATÓK NÉVSORA.

1. Könyv- és bőrmunkára:

Kezdők:

Csada Klára II. éves
Fódi Sándor II. éves
Geiszler Emil II. éves
Ihász Róza nővér II. éves
Lorberer Anna II. éves
Macassy Magdolna nővér II. éves
Patz Katalin II. éves
Pauk Magdolna II. éves
Puskás Klára II. éves
Lendvai Szabó Julianna II. éves
Polgár Lajos III. éves

Haladók:

Fray János IV. éves
Heil Ferenc IV. éves
Lengyel Aladár IV. éves
Pospesch Kornélia IV. éves
Schippert Endre IV. éves
Merész Károly V. éves

2. Textilmunkára:

Benkő Antal III. éves
Bordy Erzsébet II. éves
Palatinus Viktória II. éves
Martinszky János V. éves

3. Batikolásra:

Dergács Mária IV. éves
Lengyel Aladár IV. éves
Lerner István V. éves
Merész Károly V. éves
Molnár Mária IV. éves
Pospesch Kornélia IV. éves

4. Üvegfestési tanműhelybe:

Boleman Magdolna III. éves
Bojárszky Lenke VI. éves
Döbröntey Gábor V. éves
Fischer Edith VI. éves
Lampert András II. éves
Teleky Vámossy Árpád VII. éves
Varga István V. éves

5. Kerámiai tanműhelybe:

Bory Klára III. éves
Hikády Erzsébet III. éves
T. Ősz Ilona III. éves
Regdon Irén III. éves
Sebesta L. Ferenc V. éves

6. Ötvös tanműhelybe:

Dergács Mária IV. éves
Lerner István V. éves
Molnár Mária IV. éves
Merész Károly V. éves
Ihász Róza nővér II. éves
Macassy Magdolna nővér II. éves

N é v	Foglalkozás	Tárgyak, amelyekre beiratkozott	Megjegyzés
Ifj. Koch Ferenc ...	kőfaragó segéd	alakrajz, mintázás	
Komanics András ...	könyvkötő segéd	technológia, könyvvitel és költségszámítás, iparjogi ismeretek, üzleti levelezés, szabadkézi rajz, szakrajz és műhelygyakorlat	
Dr. König Tivadarné	háztartásbeli	textil műhelygyakorlat	Kimaradt.
Lukavszky Piroska ..	okl. munkamesternő	tervezés, szabászati szakrajz, ruhavarrás	
Ifj. Matlay Ferenc..	díszítő-festő	díszítő-festő szakrajz és műhelygyakorlat	Kimaradt.
Meissner Annelise ..	grafikus	textil műhelygyakorlat, könyvkötő-műhelygyakorlat	Kimaradt.
Merész Károly	főiskolai hallgató	bőrdíszmű-, textil- és ötvös műhelygyakorlat	Kimaradt.
Meyer Ildikó	okl. tanítónő	szabászati szakrajz, ruhavarrás	
Nagy Czirók Ilona ..	női szabó	ruhavarrás	Kimaradt.
Payer Margit	iparművész	textil laboratóriumi gyakorlatok, bőrdíszmű műhelygyakorlat	
Perl Zoltán	könyvkötő segéd	szabadkézi rajz, könyvkötő szakrajz és műhelygyakorlat	
Petróczy Viola	iparművész	textil műhelygyakorlat	
Pintér József	kirakatrendező segéd	szabadkézi rajz, sokszorosító szakrajz és műhelygyakorlat	Kimaradt.
Prasser Miklós	tanuló	ékítményes rajz, szabadkézi rajz	
Radvány Lenke		ötvös műhelygyakorlat	Kimaradt.
Révész János	egyetemi hallgató	könyvkötő műhelygyakorlat	
Dr. Salamon Gézáné	háztartásbeli	textil műhelygyakorlat	
Schmerz Ernő	szobafestő segéd	díszítő-festő műhelygyakorlat	
Szepesi Lajos	tanuló	építészeti alaktan, technológia, szabadkézi rajz, alakrajz, mintázás, díszítő-festő műhelygyakorlat	
Szilády Margit	festő	mintázás	
Szlavnich György ...	ny. alezredes	ötvös szakrajz és műhelygyakorlat	
Dr. Szombathy István	ny. főgimn. igazgató	könyvkötő műhelygyakorlat	
Tscheik Ildikó	okl. tanítónő	bőrdíszmű szakrajz és műhelygyakorlat	
Zaicz Margit	nőiszabó segéd	tervezés, szabászati szakrajz	Kimaradt.
Zsedényi Margit	könyvkötő segéd	könyvkötő műhelygyakorlat	

N é v	Foglalkozás	Osztály	A tanfolyamra járt
Weidinger Nándor	bőrdíszműves segéd	bőrdíszműves	X. 3— VI. 21.
Weinacht Lajos	ötvös segéd	ötvös	IX. 19— VI. 21.
Weinberger Olga	nőiszabó segéd	nőiszabászati I.	IX. 26— X. 10.
Weinlich Mihály	műszaki rajzoló	alakrajzi I.	X. 3— III. 7.
Weisz László	chemigrafus segéd	alakrajzi II.	IX. 19— VI. 21.
Weisz Vilmos	ötvös tanonc	mintázó A)	IX. 19— VI. 21.
Willinger János	műszerész tanonc	gépipari II.	IX. 19— XI. 24.
Willinger Lajos	aranyműves segéd	ékítményesrajzi I.	IX. 19— VI. 21.
Windeker Béla	szerszámkészítő tanonc	gépipari I.	IX. 19— IV. 7.
Zallel Béla	asztalos mester	faipari	IX. 19— IX. 15.
Závodszky Jenő	ötvös segéd	ötvös	IX. 19— XI. 21.
Zahorecz Sándor	szobafestő segéd	díszítőfestő	IX. 19— IX. 26.
Zsebedics Gyula	aranyműves segéd	ötvös	IX. 19.— VI. 21
Zsuffka Miklós	férfiszabó tanonc	férfiszabászati	III. 14— VI. 21.

Rendkívüli látogatók.

N é v	Foglalkozás	Tárgyak, amelyekre beiratkozott	Megjegyzés
Bak Vera	tanuló	sokszorosító szakrajz és műhelygyakorlat, szabadkézi rajz	
Balázs Anna	iparművész	könyvkötő műhelygyakorlat	
Baróthi Erzsébet	tanuló	alakrajz, ékítményes rajz, textilszakrajz	
Barta János	tanuló	szabadkézi rajz, sokszorosítóműhelygyakorlat	
Bezzegh Elvira	—	ruhavarrás, szabászati szakrajz	
Boér Jenő	üvegtechnikus	agyagipari műhelygyakorlat	
Engelmann Jenőné ..	háztartásbeli	textil műhelygyakorlat	
Faludi Erzsébet	—	alakrajz, ékítményes rajz, ruhatervező szakrajz, ruhavarrás	
Firiczky Éva	—	bőrdíszművesség	
Gégner Pál	okleveles gépészmérnök, főv. hiv.	ötvösszakrajz és műhelygyakorlat	Kimaradt.
Gellért László	építészeti gyakornok	faipari szakrajz, sokszorosító műhelygyakorlat	Kimaradt.
Glück Gábor	faszobrászsegéd	szabadkézi rajz, mintázás, műhelygyakorlat	
Ifj. Haberl Viktor ..	tanuló	mintázás	
Haich Lujza	tanuló	vegytan, technológia, mintázás, szakrajz	
Havas Ella	női szabó segéd	ékítményes rajz, alakrajz, szabászati szakrajz, stílusismeretek, tervezés, ruhavarrás	
Iser Márta	okl. polg. isk. tanárnő	vegytan, ásványtan, agyagipari szakrajz és műhelygyakorlat	
Juhász Ferenc	asztalos segéd	faipari műhelygyakorlat	Kimaradt.
Ifj. Kargel Géza ...	szobafestő és mázoló segéd	építészeti alaktan, díszítőfestő szakrajz és műhelygyakorlat	Kimaradt.
Kertész László	kőrajzoló segéd	vegytan, laboratóriumi gyakorlat, textil szakrajz és műhelygyakorlat	Kimaradt.
Kiss Irén	grafikus	technológia, technológiai gyakorlat, könyvvitel és költségszámítás, iparjogi ismeretek, üzleti levelezés, sokszorosító műhelygyakorlat, szakrajz	
Klár István	kályhás mester	vegytan és laboratóriumi gyakorlat, mintázás, agyagipari műhelymunka	

Bud. iparrajzisk.
1932-33.

0 Engelmann Lipót

szobrász

l.

Schoenkrisztinavarosi

7. l.

Erdélyi Múzeum folyóirat (ismeretek)

IV. 174 – 176.

M. D. K.

ENGELMANN Lajos kőfaragó

1795-1797. Buda, Krisztinavárosi templom, torony pilaszterfejek

Agglány: Barokk szobrászat. .. Bp. 1959.
I. 190. l.

ENGELMANN N.

OMIKE 1909-1944 13g

Engelman Sándor

1911/12. II. első osztálybeli mű-
veiznövendék. Zempleny
Tivadarnál. Izr.
Szül. Baján 1892
szept. 24. Felső Kereszteldelmi II.
ort.
1912/13. I. másodosztálybeli
zempleny J. Bory J.
1912/13. II. másodoszt. u.o.
1913/14. I. harmadosztálybeli u.o.
1913/14 II. " " "

Zeprenyet 102.

Érkezett 1904. november 14.

895/1904. T. (Pozsony, 1904. november 13.)

A pozsonyi városi múzeum őre beterjeszti a f. évi állami segélyből fennmaradt összegről a felhasználási tervezetet.

(Határ., 1904. XII. 9.)

Engelmann Szilárd

Kőrajzoló

Esti tanf. Ékitmányes festés.

Értimisk 1904/5

2 g. l.

Engelsmann Szilárd

körajzoló segéd

Tanár:) felles eredm.

(Vesztróczy Manó

Iparrajziskola 1904

n ?

Autorisez-vous la mise en vente des photographies des vos œuvre
dans le Palais de l'Exposition ?
Répondre par **oui** ou **non**

ant

Engelmann J.

l.

Glaser Karlsruhe

125, l.

es 494, l.

Kés, vasból, népvándorláskori IV. 119

mennyiségű és hőmérsékletű gázok fejlődnek. Minél rövidebb idő alatt és minél magasabb hőfokon történik a robbanó anyagnak gázokká való átalakulása, annál

céljából kis támaszközű födémekre törekednek, melyeknek a nagy vastagsági méretekkel összefüggő merevsége (kis kitérő képessége) miatt az összes energia legnagyobb része a helyi rombolásra fordul. Egy másik ok, amiért nem szokták a H méretet megnövelni az, hogy a robbanásnál bekövetkező igen nagy sebességek mellett a dinamikus lengések fázisban késnek, úgyhogy az energiának a födém áthajlítására maradó kis hányadából származó feszültségek általában nem összegeződnek a rombolás pillanatában keletkező legnagyobb feszültségekkel.

Igen fontos rendeltetésű erődítményeknél — a terhelés felvételében lévő bizonytalanságokra tekintettel — a robbanási energiát felfogni hivatott H vastagságú lemezen kívül még külön szerkezeti elemet szoktak alkalmazni, amely a robbanási tölcsérrel ellenkező oldalon esetleg leváló betonrészeket fogja fel.

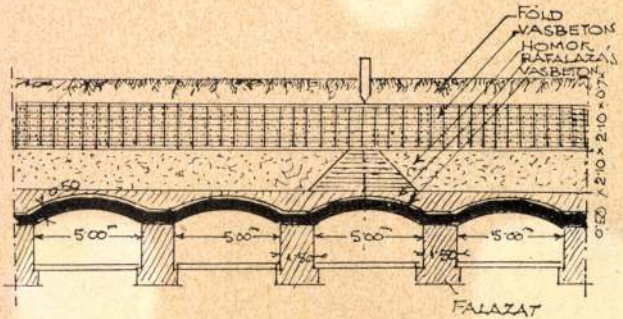

7. ábra.

A 7. ábrában látható a világháború alatt Verdunben a legnehezebb tüzérségi tűzzel szemben is ellenállónak bizonyult erődítmény rendszere, amelynél a vékony földréteggel leplezett vasbetonlemez a robbanás energiáját fogta fel, míg az alatta lévő vasbetonboltozat és

MK

Engelmayer Pál

Butorterv pályadijat kapott

Népszabadság 1967 febr.3.

Fénykép. Milgné.

Iparmüvészeti Főiskola: 109 ltr

Engels: Plakettek (4 db.) diplomamunka

Magyar Fotó: Ze 2252/45

Plasztika, bronz

Negationiner

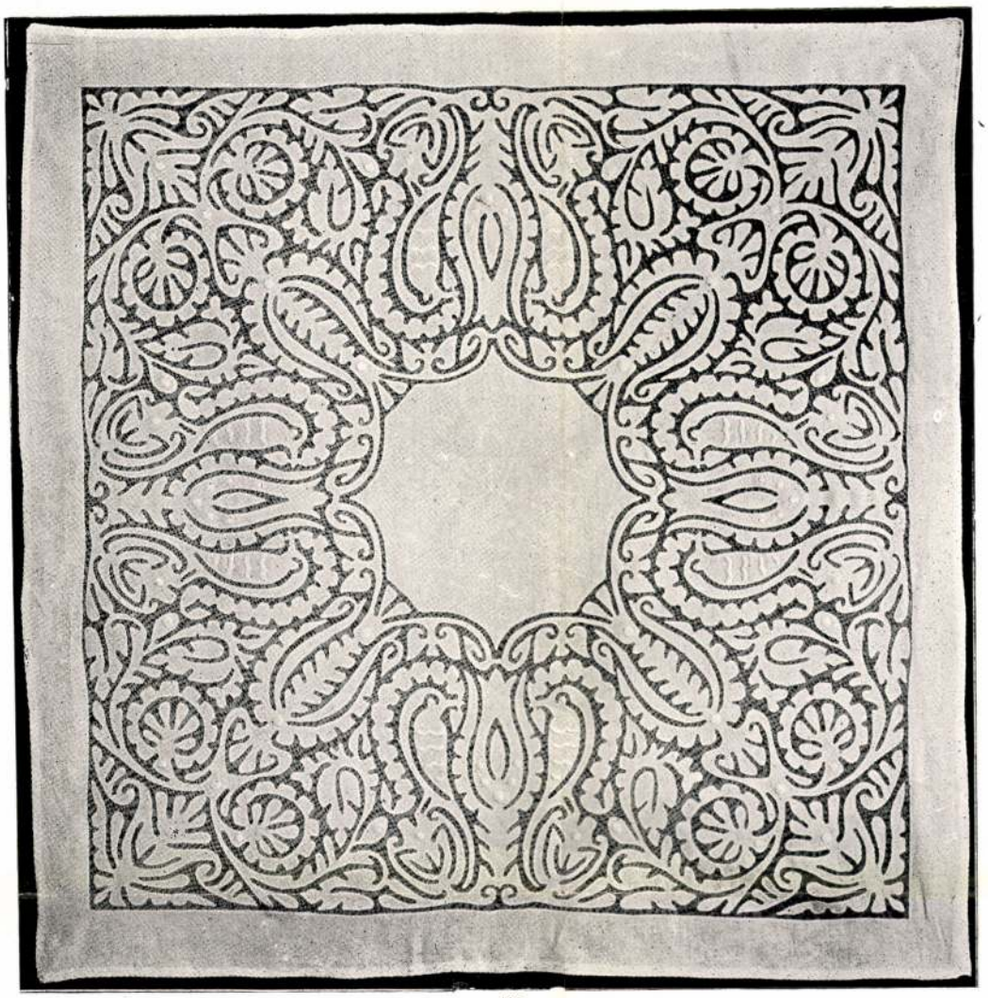

106

107

Budapesti állami nőipariskola. 106. Ollózott terítő. Tervezte és készítette: Pintér Gizella. — 107. Terítő buzsáki hímzés dísze.

Budapester staatliche Frauengewerbeschule. 106. Decke mit Applikation. Entwurf und Ausführung von Gisella Pintér. — 107. Buzsáker Stickerei.

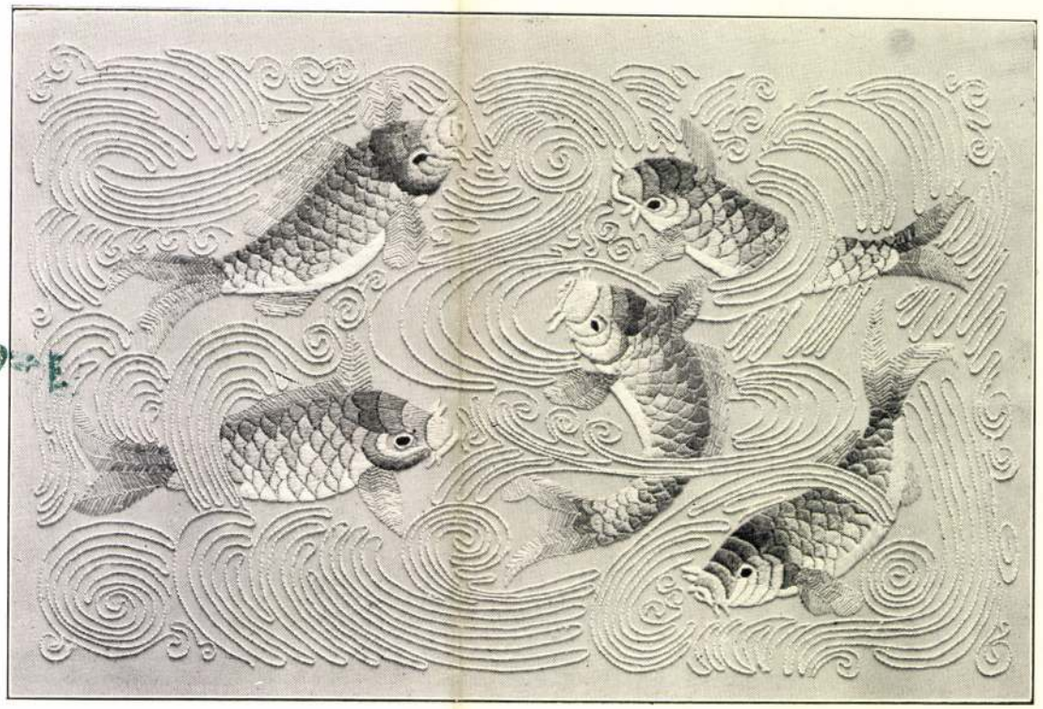

108

109

Budapesti állami nőiparískola. 108. Selyemhímzés. Tervezte és készítette: Egelmayer Vilma. — 109. Aranyhímzés. Tervezte és hímezte: Schossberger Margit.

Budapester staatl. Frauengewerbeschule. 108. Seiden stickerei. Entw. und Ausführung von V. Egelmayer. — Goldstickerei. Entw. und Ausführung v. M. Schossberger.

ENGELSBERG Leopold Tervezők

48. szept. 2. Engelsberg Leopold pesti hajhász által Gr. Batthyányi Kázmértől vett 4 szobor tárgyában felvilágosítást kér a hadi főparancsnokság rendőri hivatala

Művtört. Ért. 1990 1-2 127.

. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . forint.

. . . . . .

. . . . . .

ap.

. . . . . .
aláírás

lakcím: . . . . . .
szem. ig. sz.: . . . . . .

Engelsmann Margit

1920. máj.

...ki II. Nemzeti Szalonban

Sirbatétel, olaff. 6000.—

Henszlmann Imre V. 31.

Engelsmann Margit

1919. jan. MKE kiáll. N. Salon
Fürdő nők, daff. 700.—
Akt, daff. 650.—
Egy modell képmása, daff.
650.—

Szegh ar

Ezüstdenár, római V. 256.

Engelsmann M

1916 Téli kiáll.

Margit

Önarckép, olajf,

1919 Mképzőmüv-nők XI.kiáll.

Fürdőnők, olajf,
Akt, olajf,
Egy modell képmása, olajf,

1920 Tavaszi tárlat.
Sirbatétel, olajf,

Nemzeti Szalon

Engelsmann Marsit

Engelsmann Margit

szül. Budapesten 1887 márc 9. Ifr. 4 közepisk és kereskedelmi tanfolyam.

1915/16. I. elsőéves művész nőv. Deák Ebner L.

1915/16. II. elsőéves u.o.
(szül. 1893 márc. 9. Csokáz hat évet elsikk.)

1916/17. I. másodéves u.o
(szül. 1887. márc. 9.)

1916/17 II. másodéves u.o.

1917/18. I. harmadéves u.o.

1917/18 II. " " "

1918/19. I. negyedéves u.o.

1918/19 II. " "

Engelkmann chargé

1915/16 - 1918/19

Ferkèpzomfoiskèvk

78. l.

[illegible] [illegible] [illegible] [

ENGELSMANN *Margit*, festő. * Budapest 1887 márc. 9. A bpesti képzőm. főiskolán tanult. 1919 óta szerepel kiállításokon. Művei: Fürdő nők, Akt, Egy modell képmása, Sírbatétel stb.

E. G. I. 287 l

Pozsony.

A jégtől boritott Duna
alsóbb fekvésü házait, kissé
münket, a középtérben balra a
mig a hegyes háttérben Kitsee
ti magyarázó szöveg kezdete:
Man kann és befejezése: G. da

Rm., mér. a rl. 1

140-95.
Beschreibung sammt der Ze
Uiberschwemmung in Pressburg
Pressburg, In der Fahnrich sc

402. GIPSZPLAKETT, Kazinczy Ferenc fiatalkori képmásával. XIX. sz. e.

403. TORTALAPÁT, ezüst, lapján matratott disz, táncoló magyar leány alakjával. Bécs 1845.

404. KARKÖTŐ ezüst kék-zöld zománccal, feje könyvalaku rajta fekete zománcos magyar cimer és VÉDEGYLET 1844. felirás. Magyar 1844.

405. KARKÖTŐ, aranyozott ezüst, fekete zománccal, rajta Széchenyi István domborművű képmása. XIX. sz. k.

406. KIS SZELENCE, ezüst, födelén vésett rajzban Sándor gróf kocsin. XIX. sz. e. f.

407. ŐVCSAT, ezüst, két ovális részből, rajta Széchenyi István domborműves képmása. Magyar, XIX. sz. k.

408. ÖT PÁR KIS CSAT, ezüst, Kossuth Lajos képmásával. Magyar, XIX. sz. k.

409. KIS CSAT, filigrán ezüst, Széchenyi képmásával. Magyar, XIX. sz. k.

410. DEÁK FERENC képmása, préselt rézlap, XIX. sz. m. f.

411. ZSEBFÉSÜ, szaru, nyelén ATTILA álló alakja a magyar cimer és Buda látképe. Magyar, XIX. sz. k.

412. MEDAILLON ÖTVÖS JÓZSEF báró (1813—1871.) fényképével, ezüst, fekete, zománccal. XIX. sz.

413. SZÉCHENYI ISTVÁN érme, vert ón. 1860.

414. VÖRÖSMARTY MIHÁLY tollvágó kése, nyelén felirat: 1825. *Pesth P. S.*

415. SZELENCE, ezüst, négyszögü födelén Pozsony látképe, vésett rajzban. Bécs 1830 k.

416. SZELENCE, ezüst, födelén niellódisz és PRINZ STEPHAN (István főherceg) mellképe. Bécs 1850.

417. SZELENCE, ezüst, niellódisszel, födelén Andrássy Gyula mellképe. XIX. sz. m. f.

418. KÁVÉSKANÁL, ezüst, I. Ferenc József monogrammjával. XIX. sz. m. f.

419. NYOMTATÓ DUC, sárgaréz, Magyarország és Erdély cimerével: WORELL. JOSEF. MAROS-VÁSÁRHELY. felirattal. XIX. sz. e. f.

420. SZOBROCSKA, öntöttbronz, magyar alak. XIX. sz. k.

421. CIMERPAJZS, ezüst, a magyar cimerrel. XIX. sz.

422. TÜTARTÓ, ezüst, táncoló magyart ábrázol. XIX. sz. k

423. HIMZETT EMLÉKLAP, *Bei Világos* felirással. XIX. sz. k.

424. HIMZETT EMLÉKLAP, futó nyul alakjával. XIX. sz. k.

426. HÁROM HIMZETT MAGYAR CIMER. XIX. sz. k.

427. 1848-AS VITÉZSÉGI JELVÉNY, piros selyemszalaggal és ezüst babérkoszoruval.

428. KOSSUTH LAJOS kis elefántcsont mellszobrocskája. XIX. sz. k.

429. 1848-AS KOKÁRDA, nemzeti szinü szalaggal.

430. KÉT FÜLBEVALÓ, arany és szilvamagból faragott magyar cimerrel. 1850 k.

431. KOSSUTH ÉS BEM ÉRME, vert ón. Jelezve: DRENTWETT. 1849.

432. BATTHYÁNYI ÉREM, eltemetésének emlékére. Pest, 1870. Jelezve: KLASSOHN.

433. KARKÖTŐ, ezüst, Teleki József gróf képmásával. XIX. sz. k.

434. KOSSUTH LAJOS olajfestésü miniatür képmása, kerek filigrán ezüst, ékköves keretben. XIX. század körül.

435. OVÁLIS BROS, benne Petőfi Sándor kőnyomatu képmása. XIX. sz. m. f.

436. KIS MEDAILLON, Kossuth Lajos képmásával. XIX. sz. e. f.

437. ZSEBÓRA, ezüst, szerkezetén magyar cimeres rugóvédő. 1800 k.

438. EMLÉKLAP, magyar cimerrel és zászlóval. XIX. sz. k.

439. ZSEBÓRA, ezüst, szerkezete jelezve: *Andreas Bemülner Albae Regie.* Székesfehérvár. XIX. század eleje.

440. PETŐFI SÁNDOR arcképe, kerek porcellánlapon. XIX. sz.

441. CSÜNGŐ, ezüst, benne kerek üveglap alatt magyar cimer. XIX. sz. e. f.

442. BOTGOMB, Kossuth Lajos fejével. Öntött bronz. XIX. sz. m. f.

443. BOTGOMB, Széchenyi István fejével. Öntött ezüst. XIX. sz. m. f.

444. PECSÉTNYOMÓ, sárgaréz, szabó-, takács- és kovácscéhjelvényekkel. SUB FRANCISCO. REG. HUN. CSEITE. 1792.

445. PECSÉTNYOMÓ, sárgaréz, magyar cimerrel és 7-DIK HVSZÁR EZRED PECSETJE körirattal. 1848.

446. ZSEBÓRA, ezüst, szerkezete jelezve: Johan Engelschalkh in Pesth. XIX. sz. e.

447. ELEFÁNTCSONT PLAKETT, keretben, Kund vezér domborművü alakjával. XIX. sz.

448. HALOTTI CIMER, selyemre festve, Végh Péter országbiró, második felesége: Nádasdy Erzsébet grófnő (özv. Forgách Zsigmondné) cimerével (1744—1814).

449. I. FERENC GYERMEKKORÁBAN, ágaskddó lovon ülve, bronz szobrocska. 1780 k.

450. KÁLYHAOROMZAT, mázas cserép, rajta szürke márványos alapon, domborműben, fehér szinben, vágtató huszár alakja. Magyar, 1830—40 k.

451. KIS ÁLLÓ TÜKÖR, szaru, áttört magyar diszitéssel, magyar cimerrel és MAGYAR HON IPAR felirással. 1840 k.

452. HIMZETT MINTAKENDŐ, magyar cimerrel és egyéb ábrázolásokkal. 1841.

453. V. FERDINÁND KIRÁLY, selyemből szövött mellképe, *Valero selyemgyárából, Pesten, 1846.*

454. GROS POINT HIMZÉS, magyar paraszt alakjával. Biedermeier-kor.

455. MAGYAR RUHÁS FÉRFI, szövetből, vizfestésü fejjel és kezekkel. 1840 k.

Engelschalk Johann

Öräs Pesten XIX. sz

eleje

l

Ernst-Muzeumaukcioja I.

60 l

Engelschalckh J.

öräs

Der Spiegel 1842.

— Vergangenen Sonntag feierte ein Pesther Bürger, der Uhrmacher Hr. J. Engelschalckh, einen denkwürdigen Tag, — er feierte nämlich seine goldene Hochzeit und sein Jubiläum als Uhrmacher. Die Uhrmacherzunft überreichte ihm für seine fünfzigjährige Thätigkeit eine Denkschrift, woraus ersichtlich, daß die Uhrmacherzunft hier erst seit 1799 besteht; es waren damals in Pesth nur sieben Uhrmacher, deren Zahl sich seitdem auf 19 gesteigert.

— Hr. Dr. Schmidt, Oberarzt des Pesther Komitates, ist von der medizin. Fakultät durch Stimmenmehrheit auf zwei Jahre zum Dekan erwählt worden.

— Die Bewohner der Theißgegenden knüpfen an die Dampfschifffahrt viel schöne Hoffnung, da die

meg a témát.A maga érzésének
gativ szava szerint ad elő és
gerálja rá a nézőre.

George Grosz már uj
jelent. Egy német iró arcképe.
verizmussal van előadva.Rokon
idősebb generációval abban,hog
csunyát keresi,hogy karikatur
az egész életet ironikusan né
vetően szemléli.Ez a háborut
tül élt generáció felfogása.De
szi eszközei már mások.Könnyel
a megszokott objektumok valós
ábrázolásával.Ezt már nem expr
nizmusnak nevezzük. A németek
Sachlichkeitnek hivják.Ezx a r
művészet legujabb,de nem le ut
stádiuma.A háboru tépett,harmo
nélküli korszakának a gyermeke
nem adhat harmóniát,hiszen csu
politikai és társadalmi harcb
Ennek a lázongó kornak a gyerm
Csupa szatira,vtiriolos iróni

Engelschalk János

ötvös Pest

1796 – 1800

Horváth H.: Szentpéteri J. művészete Bp. 1937. 253. l.

irod

Horváth-Szentpéteri

253 l.

Engelschalckh János:

órásmester. 1796. Prágából ~~jött~~ Pestre, hol néhány évvel utóbb már céhmestere lett a pesti óraszéhnek. Főleg zsebórákat gyártott, de foglalkozott fali, álló, sőt toronjórák készítésével is. 1819-től tagja volt a városi képviselő testületnek.

lőzirattal tüztelte meg.

telepedett

Mint órásmester 1847. ütte 50 éves jubileumát s ez alkalomból a pesti óraszéhen-

horst. Született Ütrechtben 1512-
1576-
ntwerpenben (1578-ban.

ria angol királynő.

' balra fordulva. Középütt elválasztott
ára fésülten hordja, fekete bársonyszala-
főkötőjéről, mely ékkövekkel gazda-
va, fátyol omlik vállaira, ingvállá-
a magas ruhájának gallérja fodros.

füzér.

etei 36 : 25·5 cm.
ara-dnöki lakásból.

Kamarachnök 1848

Kt Rép. 254

Engelschalckh János

óras Pest

XIX. sz. eleje

laid

Hengelschalck J.

alatt is.

Va Hó Ernst gyt

110. l.

NYOMTATVÁNY

Budapest

úrnak

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI
ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT
és
A MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

tisztelettel meghívja

L. VAN PUYVELDE

a belga művészeti múzeumok igazgatójának,
liègei egyetemi tanárnak

folyó hó 28-án (csütörtökön) délután ½6 órakor
a Magyar Tudományos Akadémia előadótermében

Rubens et l'influence italienne

címmel tartandó előadására.

(Vetített képekkel)

GEREVICH TIBOR
az Orsz. Magy. Régészeti és
Művészettört. Társulat elnöke

FABINYI TIHAMÉR
a Magyar-Olasz Társaság
elnöke

Engelschalckh János
órás
Pest

Pritz
50.l

Pritz J. M. órák
Bp. 1943.

Zsebórakészítéssel nagyobb Egyetek
között a XIX. század első

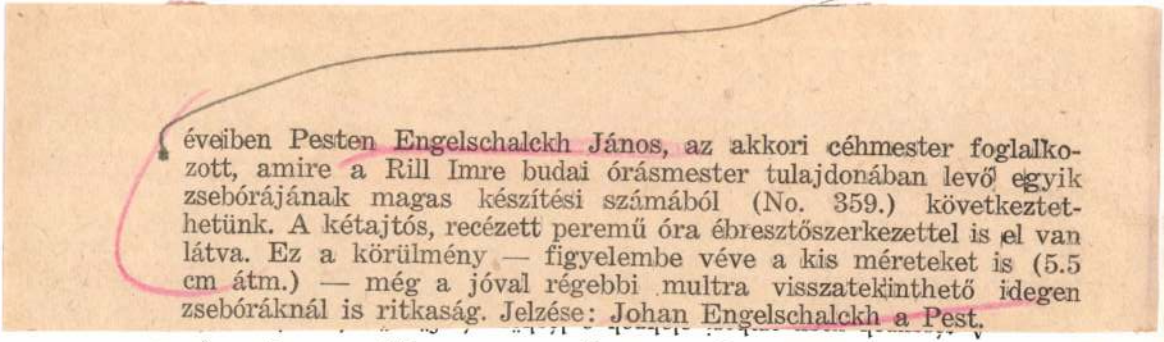

éveiben Pesten Engelschalckh János, az akkori céhmester foglalkozott, amire a Rill Imre budai órásmester tulajdonában levő egyik zsebórájának magas készítési számából (No. 359.) következtethetünk. A kétajtós, recézett peremű óra ébresztőszerkezettel is el van látva. Ez a körülmény — figyelembe véve a kis méreteket is (5.5 cm átm.) — még a jóval régebbi multra visszatekinthető idegen zsebóráknál is ritkaság. Jelzése: Johan Engelschalckh a Pest.

hang'', amelynek kristálytiszta, szerkezetes színrendjében a középen álló alak körül csakugyan zengő fényesség és távoli csendülés támad. Az érzéklet és a lelki egybelátás végső finomságai szövődnek Egry visszfényes képein.

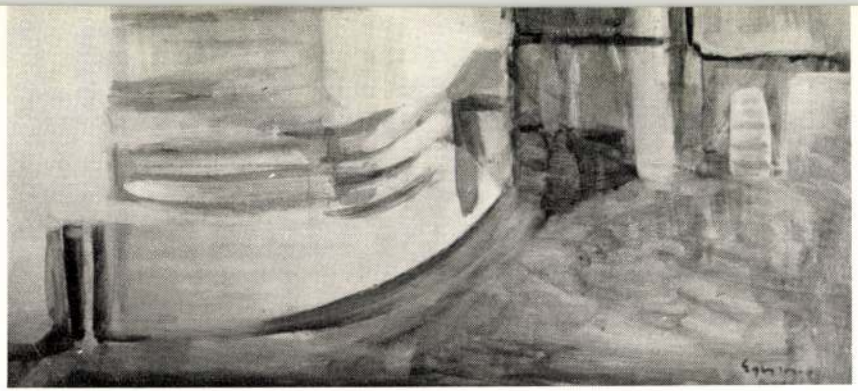

14. ŐSZI NAP

Engelschalk János

. . . . . 120.

860. ZSEBÓRA. Ezüst, orsós szerkezettel. Készítette: JOHANN ENGELSCHALK Pesten. XIX. század eleje . . . . . 15.—

Árverési Körlöny

1939. jan. 1. rendk. 27

Ernst Museum anyagának aukciója

Engelschalckh János

pesti órás

l.

Szépmüvèszet

1944. 324 l

Pritz J.: Régi m.
órák. 4

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Engelschalck János
órás céhmester
Pest, Szervita-tér
XIX. sz. eleje.

erőd
3 Pritz 53. l.

(Pritz J. M. órár -
Bp. 1943.

1910.

január 29-én.

pe.

Ívolva

porcellán-

afordult és himezett teritővel le-
ében tollat tart, balját pedig tér-
tobb, (papirosa, csavarra járó tinta-
afésült hosszú haja, bajusza és
a, szeme kék. Öltözete: derékon meg-
nadrág és harisnya. Mögötte a hol-
könyvtár, a spanyol falon inneni
és dohányzó csésze, a falon pedig
emünkbe. Ez utóbbiak egyike báró
lzése fölül jobbra: VERESS 1893. Kapitelek.

04.7 cm.
10. május 29-én 1200 K-án (1038
május hó 29-én a 429 sz. nyug-

3

Engelschalk János
pesti órás.

l.

Schoenjózsefvárosi
8. l.

Csiszolt kőbalta-töredék, őskori VII. 92, 103

Engelschall János

órás

1819. tól választott
polgár Pesten

Schmall

I. k. 145. l.

Schmall L.: Adalékok Bpest. történetéhez. I. Bp. 1899.
145. l.

...ryant már a harmadik a Főfelügyelőség

földet állandóan keleti lovas nomádok tartják megszállva, akik a Kelet művelődési körzetében éltek és azt ide is hozták magukkal; szükséges ezt tudni a leletek stiltani megértéséhez.

A római művelődés folyamata rövid ideig tartó, az I. évszázadtól a IV. közepéig a magyarországi provinciákon. Itt mindig figyelemmel kell lenni a lakosságra, mely kétféle elemből állott: a colonistákból, akiknek a római kormányzat mívelésre földet ad és az iparüzőkből, akik a legiók uszályait képezik, azok körül laktak és a katonaságból éltek.

A provinciák iparának, művészetének tanulmányozásánál sohasem szabad itáliai mintákat és analógiákat keresni. A provinciák építkezése nem volt fényüző és mondhatjuk, hogy rideg egyszerűség jellemzi a mi provinciális építészetünket, takarékosság, a hasznosra, a gyakorlati értékre való törekvés. Nekünk a határon levő provinciák szolgáltatják az analógiákat. Aquileja reánk, magyar muzeologusokra sokkal fontosabb, mint a gazdag és világhirű nápolyi múzeum. Az itáliai leletek gazdagságát nem fogjuk a határprovinciákon sohasem föltalálni.

Pannonia és Dáczia városai is nagyban különböznek az itáliai városoktól. Voltak nagy

Engelschalck, Johanes
órás, Prága
1700 körül

l.

Csányi órák

18. 7.

Burkart in Brünn

Engelschalckh János

pesti órás XIX sz
eleje

Zsebébrentő óra

Rill Imre tulajd
Bpest

Inul

GÖDÖLLŐ

Kis. Bartók

RMV 12, 95 l.

megvvá

Engelschalckh János

órás Pest.

XIX. sz. eleje.

l.

Csányi órák

331. sz.

Csányi K.: O. M. Ipar-
mův. Museum Régi
órák kiállításának
leíró lajstroma.

Bp. 1925. (331. sz
181)

Engelschalchh Jains

öräs Pest

l. Pritz 50 l.

Z. 232

Landesamt

für Denkmalpflege.

An

das Landesamt für Denkmalpflege

Budapest

Sehr gee

Für die f

Gesetzes über Denkmalpflege s

werde mir dasselbe hier übers

Hochacht

Engelschalk

írás

vagy tudományával és
lélekismeretességgel, körül-
tekintéssel üzi mesterségét

Scrames: Peetz

284. l.

4 db mell.

dr. Borbiró Virgil

MDK

Engelsmann Margit

Sirbatétel olajf.

A Nemzeti Szalon tavaszi tarlatanak katalogusa. 1920.Majus. 7.1.

Engelsmann Margit

/k.e./ "Képzőművésznők a Nemzeti Szalonban" c. beszámolójában felsorolja az emlitésére érdemesebb müvészeket: Egyed Erna, Engelsmann Margit, K, Madarász Adél, Lámné Hilberth irén, Müller Ágota, Páris Erzsi, Schréder Etta.

/k.e. = Kázmér Ernő/ Engelsmann Margit "Fürdőző nők" c. festményét figyelemre méltónak tartja a kritika, melyet a Müvészet c. rovatban közöl a lap.

A HÉT, Bp. 1919. jan. 19.
XXX. évf. 3. sz. 46. lap.

Engelsz József ötövös M.D.K.

"értékes díszitő munkáiért" kapta a Munkácsy-díja

4 gimnázium után a háboru elsodorta, amikor visz-

szatért öntőinas lett a győri Mávagban. 1950-g.

Jelentkezett az Iparmüvészeti Főiskolán, felvet-

ték . Borsos Miklós növendéke lett.

1953-ban, mint III. éves részt vett a IV. Orsz.

Képzőmüvészeti Kiállításon.

Domanovszky ~~Endre~~ Gyögy? hat Munkácsy-díjas ipar
müvész

Magyar Nemzet 1964. április 17. 4.l. ./.

Zalaegerszegi beszélgetés Veress József filmkritikussal

„Körül minden recseg-ropog"

Ahogy a kulturális ágazat minden szféráját, a filmszakma területét is érzékenyen érintette a gazdasági recesszió.* Veress József *filmkritikus, a Magyar Filmintézet vezetőhelyettese — aki egy hete járt a zalaegerszegi Ady moziban egy ankét meghívott előadójaként — az immár unos-untalan megszokott panaszkodás helyett pesszimizmus nélkül értékeli a körülmények determinálta helyzetet.

— Körülöttünk minden recseg-ropog. Vállalatok szűnnek meg, bizonytalan a szakmai intézmények sorsa. Ennek ellenére a Magyar Filmintézet státusát nem kérdőjelezi meg senki. Részben alapítványi támogatásokból, részben saját erőből tartjuk fenn magunkat, szilárdnak látszik helyzetünk. Nálunk is csökkenteni kellett a létszámot. Összesen, mindenkit beleértve mintegy száz fő az intézet munkatársi gárdája.

— A filmintézet egyben archívum szerepét tölti be. Hogyan tud megfelelni ennek a funkciónak?

— Fontos feladatunk a nemzeti vagyonnak tekintett filmek őrzése, védése. A filmtárban tízezer fölötti a játékfilmek száma, ezen kívül vannak híradó- és dokumentumfilmek. Akópiák felújítását támogatás nélkül nem tudjuk megoldani, szelektálnunk kell. Kiemelt helyen kezeljük a magyar filmeket, fontossági sorrendet állítunk fel. Nemrég újítottuk fel a Körhintát, de vannak helyrehozhatatlan kópiák, mint például a Lúdas Matyi.

— A hírek szerint az intézet Stefánia úti otthonából rövidesen elköltözik.

— A raktározás nagy gondunk. Az új bérlő cserében a filmintézet Budakeszi úti épületének szomszédságában, a filmlabor területén korszerű raktárat épített nekünk, amely húsz évre megoldást jelent. Itt helyezzük el a könyvtárat, irodákat. Egymás mellé kerül a két részleg, ez jelentős költségmegtakarítást eredményez.

— A filmintézet tevékenységi körében fontos a filmklubok ellátása, érdekes filmek terjesztése. A magyarországi forgalmazás átesett a ló túlsó oldalára. Míg korábban a magyar, szovjet, illetve „népi" filmeket erőltették, jelenleg a bemutatott filmek több mint fele amerikai. A filmintézet és egy-két más kisebb forgalmazó nem tudja ellensúlyozni a dömpinget.

— Forgalmazási tevékenységünk szerény, évente 8-10 filmet tudunk bemutatni. Igyekszünk klasszikus és modern értékeket egyaránt behozni, főleg rendezői életműveket mint Kurosszava, Makavejev, Szokurov.

— A hajdani szovjet, ma utódállamok filmjei szinte teljesen eltűntek, a filmintézet mégis vállalkozik bemutatásukra.

— Valóban nyaktörő mutatvány Szokurov életművet megjelentetni, nem is akarunk kimondottan Kelet-Európa centrikusak lenni, de jelenleg a válogatás egyoldalú, a többi forgalmazó nem vállalta ezeket a filmeket.

— Óriási hiányok keletkeztek a kínálatban. Több európai országból egyáltalán nincs film Magyarországon, filmtörténeti klasszikussá vált rendezők hiányoznak a palettáról.

— Az ilyen gondokon igyekszünk segíteni. Konkrét példa; a napokban járt nálunk Zanussi egy lengyel filmhét alkalmából, nemrég zajlott a kanadai kísérleti filmek bemutatója, avagy Keszthelyről kértek egy holland rendezvényhez filmeket. Mivel nem mozgunk légüres térben, az intézet tagja a filmarchívumok nemzetközi szövetségének, egyedi kéréseket is tudunk teljesíteni. Ugyanakkor — bár jogos óhaj — maximalista igény, hogy ilyen kicsi, szegény országban egyszerre a világ minden értékes filmje jelen legyen. Petőfi műveit mindig lehet kapni a könyvesboltokban? Csak körül kell nézni, pedig Ő valóban klasszikus. Nálunk legalább a magyar filmek hozzáférhetőek.

— Fellángolt a vita a „Kié a magyar film?" ügyben. A MOKÉP a Duna TV-ben vetített filmekért egyenként négyszázezer forintot kasszíroz. Az alkotók berzenkednek.

— Minket kevéssé érint a kérdés. Az intézet az államosításig rendelkezik a jogokkal. A MOKÉP-álláspont — mely szerint mint a filmgyártás korábbi finanszírozóját, őket illeti a jog — indokolt, de nonszensz, hogy az alkotók ne részesedjenek a bevételekből.

— A filmszakirodalom kiadása erősen visszafogott. Filmlexikon húsz éve nincs.

— Évente 4-6 könyvet tudunk csak megjelentetni, ezenkívül kiadjuk a Filmkultúra című havilapot és két tudományos folyóiratot, a Filmspirál és a Movieast című lapokat. A lexikon valóban hiány, de nemcsak az intézet feladata. Az Akadémiai Kiadó elkezdte a munkát, nem sikerült megfelelő szakembergárdát összehozni.

— A filmkritika — mint a többi kritika általában — támadások keresztűzében keresi helyét.

— Három alapvető problémát látok. A szűk terjedelem miatt a kritikák leíró jellegűek, kevés az elemző írás. Túlságosan „miért szép" centrikusak, hálátlan dolog szembeszállni a közízléssel, arról írni, miért rossz egy film. Én is rangon alulinak tartom, hogy a Rendőrakadémia 6-ról írjak, pedig kellene. Végül probléma, hogy állandó a kritikusi mezőny. Kicsit magam ellen beszélek, hiszen tíz éve ugyanannak a napilapnak dolgozom.

— Melyek azok a filmek, amelyek kiemelkednek a tavalyi bemutatókból?

— Éppen a napokban kell leadnom szavazatomat a '92-es év tíz általam legjobbnak tartott filmjére. A névsor az alábbi: Éjszaka a földön, Sweet Movie, Szerelmi ügy..., Ran, Totó, a hős, A Pont-Neuf szerelmesei, A szerető, Európa, Paulin a strandon, Atlantis.

Három kivételével Veress József toplistájának filmjeit a zalaegerszegi közönség is láthatta az Art-moziban, hamarosan a többire is sor kerül.

— szalai —

Száz éve született Szabó Pál

Az életöröm elbeszélője

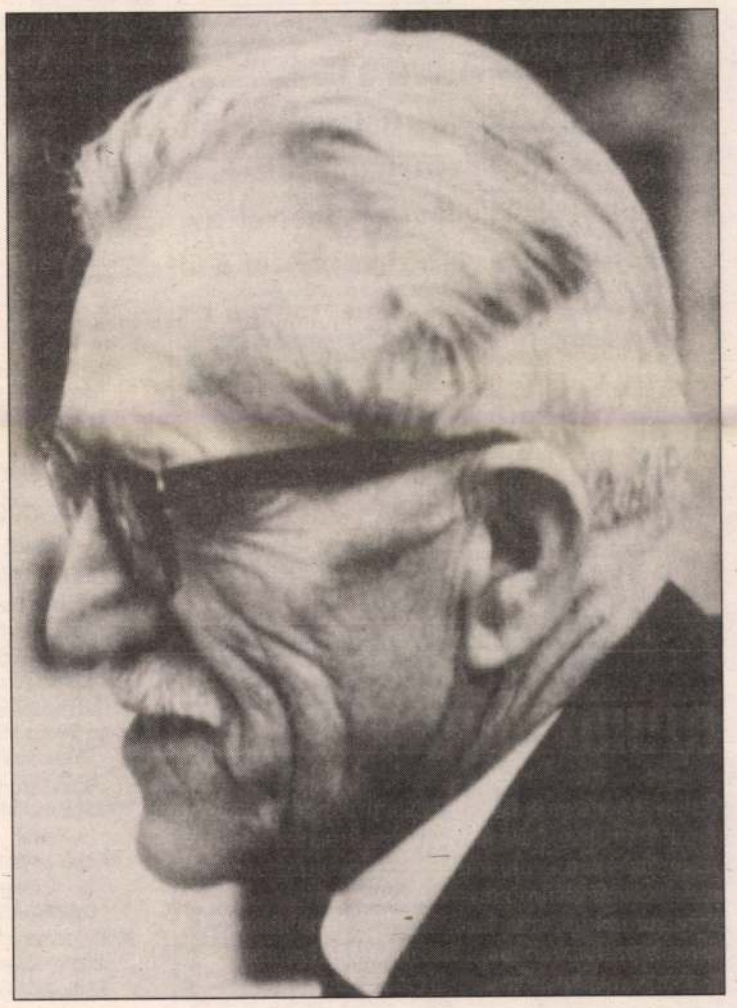

Kevés író részesült első könyvének megjelenésekor oly lelkes fogadtatásban, mint *Szabó Pál* az Emberek 1930-as közreadása után. *Móricz Zsigmond* így köszöntötte új pályatársát: *„Ady Endre: Vér és arany. Azóta nem volt bennem ilyen izzó és olvadt láz, öröm és meghatottság irodalmi jelenség előtt, mint ma, hogy elolvastam egy új ember könyvét. Szabó Pál, aki írta, hat elemit végzett... Van neki egy holdja! Van neki egy talpalatnyi földje! És azon a földön úgy meg tudta vetni a lábát, hogy övé az egész falu. Övé minden embere, férfiak és nők és gyermekek, és az övé minden hangulata."*

Nyilvánvalóan túlzó Móricz lelkesedése, hiszen korántsem remekművet olvasott, mégis indokolt, s nemcsak a mű miatt, hanem azért is, mert általa egy a mély áramlatokban már bontakozni kezdő új tendenciát is köszönthetett, azt, amelyik őbenne is mindjobban megfogalmazódott a néptömegek iránti közvetlen elkötelezettségben. Igen, Szabó Pál jelentkezése is a népi írók mozgalmának igénybejelentése volt, s e mozgalommal aztán természetesen összefonódott írói és közéleti tevékenysége. 1935-ben megalapította, s 1939-ig szerkesztette a Kelet Népe című folyóiratot. Ettől kezdve 1944-ig Szabad Szó szerkesztője és a Nemzeti Parasztpárt elnöke. 1945 után egy évtizedig a Paraszt Újság — későbbi nevén a Szabad Föld — szerkesztője. Biharugrán született, kőműves lett, végigharcolta az első világháborút, majd megházasodott. Biharugra valóban egészen az övé lett, ő maga pedig Biharugráé, feledhetetlenül. Alföldi ember volt, de nem húzta magához a sár, nem fedte el horizontját a porfelhő. Tudta a nyomort, magáét s másokét, s minden erejével küzdött is ellene, de szinte határtalan életbizalom és életöröm hatotta át. A természet örök rendje, a nagy körforgás nem a kérlelhetetlen elmúlást ültette el benne alapélményként, hanem az örök megújulást, az örök reménykedést. Ha az emberi sors tele van is ridegséggel, kegyetlenséggel, mindig van menedék, feloldó erő, amely kivon bennünket a rossz ármánykodása alól. Bármennyire korlátozottak is a lehetőségeink, módunkban áll, hogy emberi furfanggal, ötletességgel és főként életbizalommal leküzdjük, vagy legalábbis csökkentsük korlátozottságunkat. Akár úgy, hogy névnapi mulatságnak álcázzuk a parasztpárti gyűlést, akár úgy, hogy a kertek alján kerékpározunk embertől emberig — de mindig megelőzve a csendőröket. S olykor még a vakremény is segíthet, mint például az Új krajcár parasztcsaládjában, ahol a végrehajtásra érkezők végül is megenyhülnek, s haladékot adnak a kétségbeesésében már gyilkolásra gondoló férfinak. Élni kell, egyénnek, családnak s tágabb közösségnek is. Ahogy lehet, amint kései bölcs történelmi regénye már címével is hirdeti.

Szabó Pál legfontosabb könyvei, a filmként is sikert aratott Talpalatnyi föld, az Isten malmai, Nyugtalan élet című önéletrajzírása, java elbeszélései a huszadik századi magyar irodalom maradandóan emlékezetes alkotásai.

Sokat írt, s így természetesen egyenetlenül. Derűje néha indokolatlannak bizonyult, s ez sematizmusba is vitte. Nem a legnagyobbak közé tartozik, az első tizenkettőbe talán nem fér be, de a másodikba mindenképpen. S ez is elég a halhatatlansághoz. (MTI-Press)

Vasy Géza

Engelsz Krisztusai...

A Zöld Piéta.

Krisztusok *címmel Engelsz József ötvös-iparművésznek a zalaegerszegi Városi Hangverseny- és Kiállítóteremben látható (még a héten) kiállítása.*

Az egykorvolt zsinagógába betérőt különös látvány fogadja: a bejárattal szemben a megfeszített Isten-fi, Krisztus. Meghökkentő — mind majd emberléptékű méretével, mind puszta tényével — e „jelenés"... S az engelszi látomások az emeleti galériában folytatódnak.

A javarészt a pápalátogatás alkalmából, a művész által finanszírozott munkák jellegét a kiállítás címe, s már a belépés is meghatározta. Piéták s Krisztusok, szentek s pár, tán régebbi keltezésű alkotás, no és ékszerek alkotják a tárlat voltaképp nem túl nagy, de áttekintésében valahol mégis teljesnek tekinthető anyagát.

Hogy mit lehet kezdeni a fémmel? Engelsz kiállításnyi „felsorolásából" a lehetséges technikák számtalan modusa felsoroltatik; szemet gyönyörködtető szépséggel, a szerkesztés vagy anyagformálás különösségével, vagy olykor csak a „puszta" dekorativitással operálva. A tűzzománc — e kiállítás meghatározó eleme —, úgy tűnik, természetes eszköze Engelsz Józsefnek. Szivárványpalettán, aprólékos színkompozíciókban bomlik a biblikus tragédia újra és újra, mindig másként: a fájdalmas anya szépséges újrafogalmazásai vagy más tradicionális témák, akár a *Négy magyar szent Krisztus keresztje előtt* vagy a *Sárkányölő Szent György* esetében.

Engelszmunkáinak különösségét fokozza, hogy egyszeriben él a relief-szerű térbeliséggel (az oltárszekrény-szerűen formált alapkompozíciókra építkezve), az ötvösség hagyományos cizelláival (akár „rátétként", akár az alkotás szerves részeként, a struktúrát adó rézlemezbe domborítottan, például a *Krisztus* keresztjének kontrapontjai s egyben egyensúlyának megteremtésekor). A „más", s feltételezhetően korábbi keltezésű alkotások a lemezekből összeállított tűzzománc-munkákkal szemben az anyag bontható, de újból illeszthető, „szerves" jellegét hangsúlyozzák: ekként, forrasztással készülhettek például a *Circus maximus* vagy a *Kontergán Krisztus* talán túlságosan is mozgalmas, zsúfolt „tömbjei".

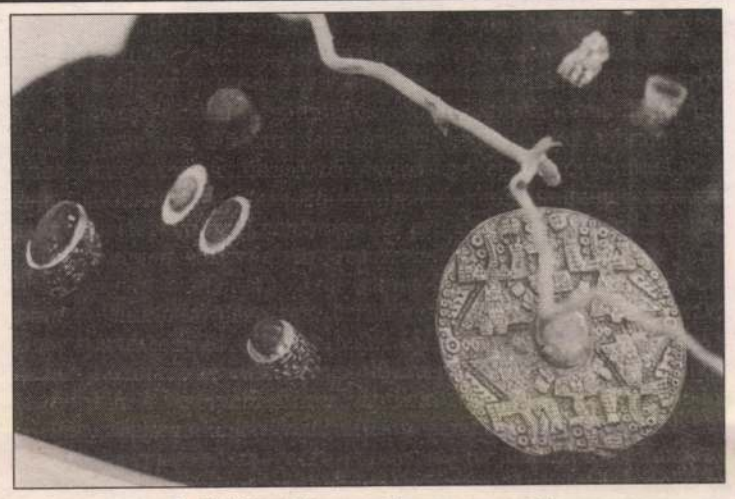

A kiállított ékszerek egy csoportja.
(Mészáros T. László felvételei)

A meghatározó azonban mindvégig az Engelsz keze nyomán önmagában is élő felület: a fém. Cizellákkal és domborításokkal szabdaltan, sajátos térbeliségükkel vagy épp tablószerűségükben, „egyszerűen". Akárhogy is, a kéz nyomán nyugodtnak látszó fém sajátos dinamizmust ölt: a felület és tér cirkalmakba, színbe, kemény vagy színekben oldott struktúrákba bonyolódik, „mozdul meg". Néhol szinte követhetetlenné terebélyesül e mozgalmasság, néhol viszont megmarad nemesen egyszerűnek.

„A fém nagyon ellenálló anyag és megközelíthetetlen azok számára, akik nem ismerik. Csak nála keményebb anyaggal alakítható, és sok tapasztalattal, emberi kínlódással hajlandó eltűrni természetes állapotának megváltoztatását. De aki már egyszer megkóstolta azt a mámoros állapotot, amely a fém és az őt alakító ember között létrejöhet, többet soha nem szabadul ettől a narkózistól" — vallotta egy beszélgetésben Engelsz József. S ha valami alkalmas lehet ennek a „szent révületnek" átadására, mi más is lehetne, mint egy kiállítás... Ideig még — Egerszegen.

H. K.

APRÓHIRDETÉS

JÁRMŰ

92-es FORD FIESTA 1,1-es CLX eladó. Irányár: 850.000,- Ft. Telefon: 94/29-249, 94/15-075. (138797/1H)

BMW 316-os 1981-es, friss műszakival 160.000,- Ft-ért eladó. Pacsa, Csány L. u. 30. (139044/2H)

AUDI 100 jó állapotban, sürgősen eladó. Irányár: 150.000,- Ft. Érdeklődni: 18 órától Murakeresztúr, Dózsa Gy. u. 21. (139221/1K)

Yamaha FZ 400 R sürgősen eladó. Irányár: 215.000.- Ft. Telefon: 92/21-758. (139362/1K)

AKKSI KFT.
Gondozásmentes üzembe helyezett akkumulátorok
ÁFA-val
1 év garanciával

6 V	88 Ah	2.900,-Ft
12 V	44 Ah	3.100,-Ft
12 V	55 Ah	3.500,-Ft
12 V	60 Ah	3.800,-Ft
12 V	66 Ah	4.600,-Ft
12 V	88 Ah	5.900,-Ft
6 V	190 Ah	6.300,-Ft
12 V	154 Ah	9.900,-Ft
12 V	196 Ah	11.900,-Ft
12 V	210 Ah	12.400,-Ft

Cím: 8900 Zalaegerszeg, Kert (Sallai) u. 21—23.
Telefon: 92/12-414.
8800 Nagykanizsa ARAL benzinkút Telefon: 92/73-387.
8360 Keszthely Autószerviz Tapolcai u. 40. Telefon: 12-155, 92/74-349.

UTÁNFUTÓK műszaki vizsgával azonnal kaphatók.
SALLA 310/A 41.860,-Ft
SALLA 220 36.660,-Ft
MOTORFŰRÉSZ REKLÁMÁRON 27.600,-Ft-ért.
LANDA Autósbolt,
Zalaegerszeg,
Stadion u. 1. 92/14-780.
(139304/1K)

MAZDA 323, 3,5 éves, garázsban tartott eladó. Horváth, Keszthely, Schwarz D. u. 80/3. (137351/1H)

1 éves FIAT DUCATO kisbusz 2000 köbcentiméteres, 12 személyesre minősített, kifogástalan állapotban eladó. Megtekinthető: Szombathely, Vízöntő u. 38. sz. alatt, 9—11 óráig. (138258/1H)

Peugeot 305-ös dízel, 10 éves, 175.000,-Ft-ért eladó. Érdeklődni: 92/11-631-es telefonon. (138845/1K)

Eladó 1990-es OPEL OMEGA 2,3 TD (reális áron) 92/21-431. (138847/2K)

Volkswagen Jetta 1.6 dízel, 85-ös évjáratú reális áron, és vámkezelt 1.6 Golf olcsón eladó. Telefon: 92/51-283, 11 órától. (138874/1K)

Fiat 131 dízel, 83 évjáratú, reális áron eladó. Telefon: 92/51-670. (138875/1K)

DACIÁT, dízel ARO-t, Trabantot vennék 8 évesig. Telefon: 06/88/20-807. (138981/1H)

Négyajtós, katalizátoros OPEL KADETT 3,5 éves eladó. Telefon: 92/16-725. (139010/2H)

Eladó 1 db VOLVO 343-as személygépkocsi friss műszakival. Érdeklődni: Keszthely, Sopron u. 45. 14 óra után. Csere is érdekel! (139053/1K)

86-os GOLF II. 1.6-os, benzines, sürgősen eladó. Telefon: 92/66-221. (139093/1K)

Toyota Celica gépkocsi 9 éves, megkímélt állapotban eladó. Telefon: 92/78-090, este 17 órától. (139123/1K)

IFA fixes, terepes lejárt műszakival, üzemképes, állatszállító ketrec, 900x20 terepes gumi 2 db belsővel eladó. Galambok, Somogyi 41. Szepe. (139128/1K)

Mitsubishi Galant 1,8 TD 1987-es, 78.000 km-rel eladó. Telefon: 92/76-237. (139133/2H)

MTZ 50-es eladó. Zalalövő, Budafai u. 56. (139141/2H)

Jó állapotban lévő billencs Multicar rendszám nélküli eladó. Zalaegerszeg, Landorhegyi u. 45. I/4. (139148/2H)

MTZ 50-es 1997. június 26-ig érvényes műszakival és 2-es Dutra eke eladó. Pusztamagyaród, Kossuth 64. (139229/1K)

1200-as Zsiguli bontott alkatrészei olcsón eladók. Érdeklődni: Zalaegerszeg, Kossuth u. 61. (139230/1K)

Két és fél éves sérült Ford Sierra 1.8 TD és egy 86-os Fiat Regatta D 310.000,-Ft-os irányáron eladó. Sárhida, Béke u. 105. Tel.: 92/61-219. (139232/1K)

Pannónia motoros háztáji gép 13.000,-Ft, felújított Skoda motorral háztáji gép 60.000,-Ft-ért eladó. Érdeklődni: egész nap, Salomvár, Dózsa út 74. (139300/1K)

SKODA 120 L személygépkocsi, 12 éves, garantált 87.000 km-rel, 2 év műszakival, alkatrésszel eladó. Megtekinthető: egész nap, Kovács, Zalaegerszeg, Szívhegyi út 8/A. (139301/1K)

Eladó ZETOR 5611-es, ZETOR 5745-ös. Szentkozmadombja, Jókai u. 3. (139307/1K)

Eladó 5 éves 1,7 D Opel Kadett friss műszakival. Érdeklődni: 92/68-051-es telefonon, egész nap. (139322/3K)

Dutra 1000-es, új gumikkal, új IFA motorral, 4 fejes eke, új állapotban eladó. Kárpótlási jegyet is elfogadok. Jánosháza, Kossuth u. 48. (139341/1H)

Mezőgazdasági terepes IFA billenős 2000-es KCR-rel szerelve, friss műszakival eladó. Ugyanitt 2 db alig használt szivattyútalpra épített komplett 4 hengeres Csepel dízelek eladók. Érdeklődni: 22/328-904-es telefonon. (139343/1H)

Volkswagen teherautó és egyéves Lada Samara eladó. Érdeklődni: Zalaegerszeg, Hegyoldal u. 29.(137902/2K)

Dacia 2 éves műszakival, olcsón eladó. Érdeklődni: egész nap Sárhida, Béke út 131. (139364/1K)

INGATLAN

Boncodföldi Kishegyen 600 tőke szőlő, kis gyümölcsös, egyhelyiséges régi típusú pincerész eladó. Irányár: 50.000,-Ft. Érdeklődni: 92/21-322-es telefonon, 17 óra után. (138801/2K)

Bazitán 1100 négyszögöl terület építési engedéllyel eladó. Érdeklődni: Bazita, Toposháza u. 3. (138291/2K)

Gógánhegyen Hűtőházhoz közel 1600 négyszögöl szőlő, gyümölcsös, pince teljes felszereléssel, olcsón eladó, megosztva is. Érdeklődni: 92/64-147-es telefonon. (138634/2K)

Eladó Zalaudvarnokon 1200 négyszögöl ingatlan, szőlő, szántó, gyümölcsös, pince, présház. Cím: Tüskeszentpéter, Rózsa u. 10. (139051/1K)

Keszthelyen kétszintes, 120 négyzetméteres, gáz-központifűtéses, kertes, garázsos lakás eladó. Telefon: 83/14-615, Keszthely, Bessenyei u. 33. (139054/1K)

Eladó Rédics, Petőfi u. 57. szám alatt családi ház melléképületekkel, ipari árammal. Ugyanitt hálószobabútor eladó. Érdeklődni: 59. szám alatt. (139078/1K)

Eladnám vagy elcserélném legalább 80 négyzetméteres társasházi lakásra Zalaegerszeg, Harangvirág utca 6. (Csács) szám alatti 5 szobás családi házamat. Érdeklődni: a helyszínen 17 óra után. (139101/1K)

Söjtörön, kocsiszeri dűlőben szőlő fél rész pincével eladó. Érdeklődni: Söjtör, Szabadság u. 37., vagy 69-111 telefonon. (139136/1K)

Zalaegerszegen 80 négyzetméteres 3 + fél szobás lakás készpénzért eladó vagy két kisebbre elcserélhető. Érdeklődni: 17—18 óra között, Zalaegerszeg, Toldi u. 8. III/6. Dér. (139145/2H)

Három szoba hallos 88 négyzetméteres lakás eladó. Zalaegerszeg, Tüttössy u. 4. VI/43. szám alatt. Érdeklődni: 17 órától. (139278/1K)

Ebergényben szőlő pincével sürgősen eladó. Érdeklődni: Zalaegerszeg, Hegyoldal u. 29. (137905/2K)

VEGYES

FLIPPERAKCIÓ! Flipperautomaták már 35.000,- Ft-tól kaphatók, amíg a készlet tart. Érdeklődni: Szombathely, 94/15-620-as telefonszámon. (138257/1H)

ATLASZ kárpitos garnitúra plüss huzattal 30.000,-Ft irányáron eladó. Érdeklődni: 17 óra után Zalaegerszeg, Landorhegyi u. 25. II/8. (139011/1K)

Földieper palánta GORELLA legkorábbi, bőtermő fajtából, szuperelit minőségben megrendelhető. Darabja 9,- Ft. utánvételes postai szállítás 50 darabtól. Termesztési útmutatóval. Diószegi 4002 Debrecen Pf.: 117. (139052/1H)

FIGYELEM! Bonanza étkezőgarnitúrák 54.000,-Ft, tölgyfa tálalószekrények 40.000,-Ft, összecsukható asztal 4 székkel 15.000,-Ft irányáron eladók. Gellénháza, Petőfi út 6. Telefon: 66-173. (139099/2K)

Szekrénysor eladó. Irányár: 30.000,-Ft. Zalaegerszeg, Szegfű u. 18. I/9. (139272/1K)

BŐRFELDOLGOZÓK figyelem! 1993. április 1-jétől rendkívüli kecske sevró és kecske szandálbőr vásárt szervezünk. Finombőrgyártó Részvénytársaság 1047 Budapest, Gárdi J. u. 14. Telefon: 1/1696-966/53. (138119/2H)

REDŐNY, RELUXA, HARMONIKAAJTÓ, SZALAGFÜGGÖNY, NAPELENZŐ
több száz import anyagból!
Legnagyobb gyártótól!
Legnagyobb választék!
Legolcsóbb ár!
Bodor József
épületgépész üzemmérnök
a Kapitány és Társai magyar—svájci kft.
Zala megyei forgalmazója
Zalaegerszeg,
Móricz Zs. u. 36. tel.: 92/13-970, vagy Keszthely, Tapolcai u. 44/B. barkácsbolt tel.: 83/14-390.
(134353/10H)

Előleg befizetés nélkül hitelre is vásárolhat
az IDEA DISZKONTNÁL!!!!!!

Funai 51 cm tv	25.990,-
Funai 51 cm TXT tv	32.500,-
Sony 55 cm tv	49.990,-
Sony 55 cm TXT tv	63.000,-
Funai 37 cm tv	22.300,-
Hitachi 37 cm tv	25.500,-
Sony video	37.990,-
Sony négyfejes video	43.990,-
Panasonic négyfejes video	46.000,-
Akai video	28.600,-
Funai video	24.300,-
Akai video player	17.400,-
28 lit. mikrohullámú sütő	25.990,-
27 lit. grillezős mikrohullámú sütő	40.000,-
24 lit. mikrohullámú sütő	20.990,-
18 lit. mikrohullámú sütő	15.800,-
Gőzvasaló	2.650,-
Állványos mixer	3.500,-
Parabola antenna	19.500,-
Centrifuga	5.600,-
Koax kábel 28,- Ft/m.	

Címünk:
Zalaegerszeg, Kert u. 8.
Telefon: 92/19-185.
(139252/1H)

Két helyen — egy időben!
SVÁJCI KILÓSRUHA-VÁSÁR
a legfrissebb tavaszi áruszállítmányból!
ZALAEGERSZEGEN:
a Technika Házában
NAGYKANIZSÁN:
a Hevesi Sándor Művelődési Központban
ÁPRILIS 6—8.
(keddtől csütörtökig)
Nyitva:
mindkét helyszínen:
8—18 óráig!
ÚJDONSÁG:
NATO katonai ruházat, sátorlap, hálózsák REKLÁMÁRON!
(139012/1H)

ÉPÍTKEZŐK, VÁLLALATOK FIGYELEM!
Autódarus tevékenységemet megkezdtem,
PRÁGA 8 tonnás AUTÓDARUVAL, 13,8-as gém-kinyúlással 1,3 tonnás. Gerendázást, tégla, kefni felrakását, betonozást konténerrel vállalok. Előrendelés esetén szombat, vasárnap is.
PETECS ISTVÁN autódarus,
Zalaegerszeg, Pesti Barnabás u. 4.
Telefon: 92/16-122
(Göcsej Taxi)
(139028/1H)

AKCIÓ! AKCIÓ!
Műpadlók, tapéták, műbőrök ÁRENGEDMÉNYES vására
április 07-én, szerdán
9.00—15.00 óráig
Zalaegerszeg, városi piac.
(138792/2H)

AKCIÓ! AKCIÓ!
ZELEKTRO Betéti Társaság MINTABOLTJA
8900 Zalaegerszeg, Berzsenyi u. 1/A. (Főpostánál)

ORION tv-k NOKIA képcsővel reklámáron! (Amíg a készlet tart!)	
53 cm-es sark. képcs.	37.900,-
63 cm-es sark. képcs. TXT-s	51.900,-
70 cm-es sark. képcs.	52.900,-
SAMSUNG tv-k (Amíg a készlet tart!)	
51 cm-es	34.900,-
51 cm-es TXT-s	40.900,-
51 cm-es TXT-s	42.900,-
MIKROHULLÁMÚ SÜTŐK	
29 l forgótányéros, digitális, grillezős	45.900,-
28 l digitális	28.900,-
17 l digitális	20.900,-
VIDEÓREKORDEREK	
2 fejes, programozható, távirányítós	33.900,-
2 fejes, programozható, távirányítós	35.900,-
4 fejes, programozható, távirányítós	40.900,-
MŰHOLDVEVŐ	
stereo, 55 csatornás	25.900,-

ÁRKEDVEZMÉNY: egy tv készülék, árából további 1.500,- Ft, mikrohullámú sütőnél, videorekordernél, műholdvevőnél 1.000,- Ft. Kapható még: kétkazettás rádiómagnó, autórádió, vasaló, kávéfőző, kenyérpirító, videó- és magnókazetták, koax-kábelek stb.

Zalaegerszeg és városkörnyéki lakosoknak
ELŐLEG LEFIZETÉSE nélkül HITELRE (12 hónap) is történhet vásárlás!

LEGYEN TOVÁBBRA IS A VÁSÁRLÓNK!
(135075/1H)

HÚSVÉTI VÁSÁR rendkívül kedvező árakon (diszkontárból 30% kedvezmény!)
— férfi, női, gyermek konfekcióáruk,
— fehérneműk,
— harisnyák,
— lakberendezési textíliák vására az MSZOSZ Zala Megyei Képviselete szervezésében, Zalaegerszegen, Kosztolányi tér 6. szám alatt
(Szakszervezetek Háza)
I. em. 12-es terem,
1993. április 7-én 8,30—17,00 óráig.
(139398/1H)

Húsvéti vásár
Zalaegerszegen, a Technika Házában március 5-6-7-én, hétfőtől szerdáig, naponta 9—17 óráig.
Selyem szabadidőruhák, 1.500—1.990,- Ft-ig, pamut szabadidőruhák 1.350,- Ft. Harisnyanadrágok, alsóneműk, zoknik, női és férfi pamutpulóverek, illatszerek, gyermekruhák.
Minőség + olcsó árak!
(139401/1H)

Dr. TAKÁCS KATALIN BELGYÓGYÁSZ SZAKORVOS
magánrendelését 1993. április 5-től megváltozott időben újra megkezdi Zalaegerszegen, a ruhagyári rendelőben.
Rendelési idő:
hétfőn, szerdán 17.30—19-ig.
(139111/1K)

Miháld és Pat Községek Önkormányzati Képviselő-testülete
pályázatot hirdet körjegyzői állás betöltésére.
Pályázati feltételek:
— Államigazgatási Főiskolai végzettség.
Bérezés: az érvényben lévő jogszabályok alapján.
A pályázat benyújtásának határideje: 1993. április 30.
A pályázatot Miháld község polgármesteréhez kell benyújtani.
Cím: 8825 Miháld, Fő u. 2.
A kinevezett körjegyzőnek szolgálati lakást biztosítunk.
A pályázathoz csatolni kell:
— a végzettséget igazoló okiratok másolatát
— részletes önéletrajzot
— 3 hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítványt.
(138859/3H)

Felsőpáhok község képviselő-testülete pályázatot hirdet
1993. május 1-jétől betölthető
JEGYZŐI állásra.
Jelentkezni lehet:
Horváth Lajosné polgármesternél, telefon: 83/43-138.
(139040/1K)

Cukrászsütemény BEMUTATÓ ÉS VÁSÁR a KOVIDÓ CUKRÁSZDÁBAN
1993. április 6-án és 7-én, Zalaegerszegen, a Munkácsy u. 8. sz. alatt. Bevásárló udvarban (a piac mellett).
A húsvéti süteményre rendelésfelvétel 15% ÁRENGEDMÉNNYEL.
(138644/2H)

ÜZLETKÖTŐT KERESEK!!!!!
Hőszigetelt nyílászárók forgalmazására.
MAGAS KERESETI LEHETŐSÉG!
TERMELŐ BT.
Keszthely, Unterberger u. 35.
(138636/1H)

MEGNYÍLT! FRUTTA ZÖLDSÉG-GYÜMÖLCS, ITAL- és DOHÁNYÁRU DISZKONT.
Cím: Zalaegerszeg, Jákum u. 1/B.
(Piac melletti új üzletház)
Olcsó árainkkal várjuk kedves vásárlóinkat.
(138629/1H)

ROYAL CANIN kutyatápok és az AGILITY kutyasport ismertetése
április 9-én 17 órakor a VMK (Zalaegerszeg, Landorhegyi út) Kamaratermében.
Felvilágosítás: 92/66-030.
(138408/1K)

FIGYELEM! ÉKSZÍJ- és CSAPÁGYBOLT nyílt Keszthelyen,
SKÁLA PARKOLÓI ÜZLETSORON.
— Ékszíjak,
— csapágyak,
— simmeringek,
— seeger-gyűrűk
nagy választékával várjuk kedves vásárlóinkat!
(137979/1K)

Fürdőkád-zománcozás minden színben garanciával! Telefon: 94/21-765. (138210/2H)

Redőny, reluxa (részletre is), harmonikaajtó, szalagfüggöny. Előleg nélkül, garanciával. Telefon: 06/92/18-963. (138255/1H)

Játékgépek, flipperek, videók olcsó áron eladók. Amíg a készlet tart. Érdeklődni: Veszprém 88/25-547. (138340/2H)

Törzses és bokor fekete ribizke 40 és 30 Ft-ért eladó. Érdeklődni: Nagykanizsa, Szekeres József út 18. (138466/2K)

REDŐNY, reluxa, harmonikaajtók, 10%-os engedménnyel. Telefon: 92/13-939. (138494/2K)

Előnevelt Tetra H csirkék eladók. Becsehely, Kossuth 218. Molnár. (Április 5-től). (138608/2K)

Hároméves iskolázott jegenyefenyő és hároméves lucfenyő csemete eladó. Érdeklődni: a 94/17-794 telefonon. (138663/1H)

Árengedményes FONALVÁSÁR a kaposvári PULLI-boltban! (gépi és kézi is). Pamut ágynemű garn. 780,- Ft-ért kapható. (Petőfi 13. a Domus mellett). (138767/1H)

Megcímzett válaszborítékért küldöm az önsegélyező lapokat. Porkoláb László, 8500 Pápa, Huszár ltp. 20/A. I/8. (138820/1H)

BOBTAIL (óangol-juhász) szukakölyök, 10 hetes eladó. Horváth May Imréné, Zalaszentgrót, Virág u. 3. (138822/2H)

9 hónapos vemhes, magyartarka üszők és egy 280 kg-os bika eladó. Ugyanitt 60 wattos Vermona erősítő hangfalakkal, 10.000,-Ft-ért. Érdeklődni: 17 óra után vagy hétvégén egész nap, Kustány, Dobi 6. (138837/2K)

Előnevelt csirkeeladás, vörös és fehér április 7-én ZALASÁRSZEGEN, a régi 7-es út mellett. (138946/1K)

Gáztűzhely, Komfort S-T eladó. Érdeklődni: 92/18-963-as telefonon, egész nap. (138990/1K)

Figyelem!
Bútorboltunkban megkezdtük bútorlapok méretre árusítását, az Önök által kért méretben 2—5 napos határidővel.
A polclapokhoz való esztergályozott oszlopokat is árusítunk, többféle színben és méretben.
MB Bútorbolt
Zalaegerszeg, Berzsenyi u. 26.
Munkanapokon: 9—18 óráig,
szombaton: 9—13 óráig.
(139361/1H)

Lenti központjában Szövetkezeti úton II. szinten
3 szobás komfortos társasházban reprezentatív irodahelyiség, teljes berendezéssel, telefonnal eladó — bérbe adó.
(Lakás céljára is alkalmas, garázzsal, kerttel, tetőtér beépítési lehetőséggel, 100 négyzetméter).
Érdeklődni: 92/52-662-es telefonon, 7—15 óráig.
(139408/1H)

Melegkonyhás
vendéglátó egységet bérelnék
Zalaegerszeg, Keszthely vagy Hévíz belvárosában, valamint
üzletet bérelnék
Zalaegerszeg belvárosában.
Ajánlatokat: dr. Bárdos László ügyvéd részére kérem a 92/13-640/21-es telefonon.
(139274/1K)

MEGNYÍLT „MERSZI" FRANCIA ÁRUK BOLTJA!
Csak nálunk 20—30 féle tapéta, PVC, szőnyegpadló
egyenesen FRANCIAORSZÁGBÓL,
katalógusból 120 féle tapéta, óriási választék, kiváló minőség, kedvező árak!
Tapéta 290,- Ft-tól,
PVC 390,- Ft-tól,
padlószőnyeg 500,- Ft-tól kapható.
Cím:
Nagykanizsa, Kisberki u. 9.
(DEMIGROSZ ÁRUHÁZ mellett)
Nyitva:
hétfőtől péntekig 9—18 óráig,
szombaton 9—13 óráig.

Használt cipővásár
április 5-én, hétfőn 9—17 óráig,
Zalaegerszegen, az MMIK-ban (Kisfaludy u. 7-11.)
SECOND HAND
(139071/2H)

Húsvéti gyermek sportkocsi-vásár 6-án, kedden Zalaegerszegen, a Munkácsy úti üzletházban. Csak 5.300,- Ft/db! (139002/2H)

Üzemgazdász egyéves gyakorlattal állást keres. Cím: a ZH Reklámirodájában. (138898/2K)

Függesztett műtrágyaszóró és 200 mázsa istállótrágya eladó. Szilvágy, Béke u. 11/A. Telefon: 92/51-922. (139008/1K)

Vállalkozók, kereskedők könyvvezetését vállalom. Telefon: 93/11-117 18 órától. Ugyanitt Fiat Ritmo 1983-as eladó. (139024/2K)

Mastinó kölykök rendkívül olcsón, sürgősen eladók. Horváth Zita, Hahót, Béke 14. (139025/1K)

Otthon végezhető, jövedelmező, másolási munkát ajánlok. Válaszborítékért tájékoztatom. Horváthné T. Ibolya, Nagykanizsa, Hevesi u. 1/C. (139026/1K)

Hálószobabútor olcsón eladó. Érd.: egész nap, Türje, Deák F. u. 8. (139049/1H)

Eladó 5000 db Bevlandi vadvessző. Zalaszentgrót, Kinizsi tér 11. Varga. Telefon: Zalaszentgrót 190. (139050/1K)

Keszthely, centrumában 40 négyzetméteres üzlet eladó 2,2 millió forintért (részletre is) vagy kiadó. Telefon: 85/50-936. (139062/1H)

Lemezjátszós, keleti-nyugati URH-s rádió hangfalakkal olcsón eladó. Zalaegerszeg, Stadion u. 8. II/21. Telefon: 92/16-141. Érdeklődni: 17 óra után. (139081/1K)

Eladó Nelli kárpitos sarok ülőgarnitúra, és egy Biemme sport babakocsi. Érdeklődni: 92/20-055. (139094/1K)

Borozót vagy büfét bérelnék Zala megyében lévő strandokon. Érd.: 92/69-065-ös telefonon, 13—15-ig. (139117/1H)

Garázs kiadó. Zalaegerszeg, Bartók Béla 43. (Radics) 17 óra után. (139143/1K)

Őrző-védő, gyermekbarát Rottweiler kölykök, nagytermetű szülőktől eladók. Cím: Imrei Ferenc, Miklósfa, Teleki Blanka u. 15/A. (139176/1K)

SEIKO, CITIZEN, JUNGHANS, CASIO (vérnyomásmérős is) LORUS, TIKO TIME, SWATCH.
Több mint 100 féle karóra garanciával!
KARÁT,
Zalaegerszeg, Kossuth út 54. (Udvarban).
(139371/1K)

MOST BIZTOSAN MEGÉRI!
Húsvétra és ballagásra vásároljon üzletünkből szebbnél szebb aranyékszereket!
Április 5-től 10—20%-os árengedmény,
AMÍG A KÉSZLET TART!
TOP-KER GOLD SHOP
Zalaegerszeg,
Takarék köz.
(139409/1H)

Műholdvevő akció!
Csak nálunk!
Parabolaantenna 90 cm-es tükörrel, sztereo 56 programmal, SHARP fejjel 20.499,-Ft.
Azonnali házhoz szállítását, felszerelését, garanciával vállaljuk.
Ugyanitt nagy választékban kaphatók autórádió-magnók 1.950,-Ft-tól 16.990,-Ft-ig, 12 hónap garanciával.
Autóhangszórók, autóantennák, audio- és videokazetták.
KOMPLETT AUTÓRÁDIÓ BEÉPÍTÉST vállalunk!
AKI ÁPRILIS 10-IG NÁLUNK VÁSÁROLJA ÉS SZERELTETI BE autórádióját, a beszerelésnél 20% ÁRENGEDMÉNYT és AJÁNDÉKOT KAP!
Cím: **Simon Gyula**
Zalaegerszeg, Sütő u. 4.
Rádió- és Televízió Szerviz (A piacnál).

DUSAR FALBURKOLÓ ELEMEK
50x50 cm-es méretben 500,- Ft/négyzetméter áron,
DUSAR ZUHANYZÓFÜLKÉK
(minta után)
MEGVÁSÁROLHATÓK a „SOPRON" Szőnyegbolt Zalaegerszeg, Nagykanizsa üzleteiben.
Falburkoló elemünk
PONTOS MÉRETÉVEL, ESZTÉTIKUS KIVITELÉVEL ideális megoldás üzletek, lakások mennyezetburkolására!!!
Keresse üzletünkben a szőnyegeink mellett ezentúl új termékeinket is!!!!
(139250/1H)

KISMAMÁK FIGYELEM!
Új fazonú tavaszi, nyári árukészlet érkezett.
Várjuk kedves vásárlóinkat.
Zalaegerszeg,
Berzsenyi u. 11.
Nagykanizsa, Király u. 28.
(139130/1H)

Egyszobás bútorozott lakást keresünk. Címeket: Nagykanizsa, Ady u. 26. hirdetőbe kérjük. Telefon: 93/11-963. (139178/1K)

32 négyzetméteres üzlethelyiség raktározási lehetőséggel Gyenesdiáson kiadó. Érdeklődni: 140-97-20/187, vagy 140-97-28/187 mellék telefonon, Laczkó Mária. (139195/1H)

Lucfenyő csemete eladó. Gősfa, Felszabadulás u. 34. Telefon: 92/13-822. (139228/1K)

Idős, mozgássérült nyugdíjas gondozónőt keres középkorú hölgy személyében. Ugyanott konyhakert ingyenes használatra kiadó. Leveleket „Mozgássérült 139259" jeligére a ZH. Reklámirodájába. (139259/1H)

Távirányítós hifi-torony: CD, magnó, rádió, lemezjátszó, 2 db hangfal, + 20 db CD lemezzel együtt 40.000,-Ft-ért eladó. Zalaegerszeg, Platán sor 16/B. 3/2. Péterfai. (139263/1K)

Telefonügyeletet vállaló hölgyet keresek Nagykanizsán. (Saját telefonnal). Érdeklődni: 92/13-421 telefonon. (139269/1K)

100—120 kg-os hízott sertések eladók, 90,-Ft/kg. Csordás József, Söjtör, Deák F. u. 5. (139277/1K)

Szobakerékpárt vennék használt állapotban. Telefon: 92/70-044. (139279/1K)

Ipari, kereskedelmi és irodai célra alkalmas 90-90 és 50 négyzetméteres telefonnal ellátott helyiségek kiadók, a Landorhegyi úton és a városközpontban. Érdeklődni: Zalaegerszeg-en a 11-111/16-os melléken. (139285/1H)

MUNKALEHETŐSÉG!!! Érdeklődni: 17—20 óra között a 92/16-102-es telefonon. (139289/1K)

18—30 év közötti agilis fiatalok jelentkezését várom levélben, önéletrajzzal. Utána felvételi előbeszélgetés. „Siker és Biztos jövő" 8905 Zalaegerszeg 5. Pf.:8. (139290/1K)

EZÜST- ÉS DIVATÉKSZEREK, FÉRFI, NŐI DIVATKIEGÉSZÍTŐK!
Fájdalommentes fülcimpalyukasztás
— mindez a KARÁTBAN —
Zalaegerszeg,
Kossuth út 54. (Udvarban).
E hirdetés felmutatójának az ajándéktárgyak értékéből 10% kedvezményt adunk!
(139385/1K)

HÚSVÉTI VÁSÁR A DÁVID DIVATÜZLETBEN!
PIERRE CARDIN ingek érkeztek.
RENDKÍVÜLI AKCIÓ:
Minden hosszú ujjú ING 30%-OS, egyes ZAKÓK 20%-OS ENGEDMÉNNYEL kaphatók.
VÁROM KEDVES VÁSÁRLÓIMAT!
Zalaegerszeg, Petőfi Sándor út 9.
(139315/1K)

HÚSVÉTI OLASZ JÁTÉK- ÉS CIPŐVÁSÁR a SZOCIALISTA PÁRTNÁL
1993. április 6-án kedden, 7-én szerdán, 8-án csütörtökön 9—18 óráig.
Zalaegerszeg, Ady u. 29. (Kisfaludy út sarok.)
Kedvezményes áron kaphatók:
OLASZ női papucsok, szandálok
950—2.400,- Ft-ig,
OLASZ női cipők
1.400—3.700,- Ft-ig.
Kellemes vásárlást és ünnepeket kíván a Szocialista Párt.
(139270/1H)

FAGYLALTOZÓK, CUKRÁSZOK FIGYELEM!
Ismét kapható a régi helyen
a fehérvárcsurgói fagylaltpor, egyéb fagylalt kiegészítőkkel, gépekkel alapanyagokkal.
Cím:
Nagykanizsa,
Városkapu körút 8—17. számú garázs.
(139181/1K)

21 soros vetőgépek, függesztett rendsodrók, burgonya ültető pergető, kultivátor, 2-es, 3-as, 4-es ekék, függesztett 3-as borona 300-600 literes permetező, függesztett műtrágyaszóró, Ford Fiesta jó állapotban felszámolás miatt eladók. Szabó László, Őrimagyarósd, Rákóczi út 24. (139296/1K)

KI TUD RÓLA? KERESIK ROKONAI, KÉT HETE ELTŰNT LÁNG NÁNDOR ZALAEGERSZEG, ARANY J. ÚT 30. ALATTI LAKOST. INFORMÁCIÓT KÉRNEK A 92/14-435 TELEFONON. (139297/1K)

Statica palánta 3,- Ft, árvácska tő 10,- Ft. Fülöp, Dénesfa 9375. (139308/1H)

HÚSVÉTRA: fehér boxer eladó, 10.000,-Ft-ért. Érdeklődni: 92/19-685 telefonon. (139323/1K)

Bérelnék Zalaegerszegen 1 szobás lakást. Leveleket „Április vége 139324" jeligére a ZH Reklámirodájába kérem. (139324/1K)

21 soros vetőgép és burgonyaszedő eladó. Bagod, Petőfi 10. (139336/1K)

Zalalövő körzetében E kategóriás gépkocsivezetőt KCR vizsgával felveszek. Targoncavezetői engedély előny. Telefon: 92/18-604. (139351/1K)

1/8-as Hegedű tokkal eladó. Érdeklődni a 92/11-703 telefonon. (139363/1K)

Kárpótlási jegy, 400 ezer forint értékű, eladó. Ajánlatokat levélben „300 ezerért 139394" jeligére a ZH Reklámirodájába kérem. (139394/1K)

Szuper Kombi gyerekágy eladó Zalaegerszegen. Érdeklődni: a 92/16-566-os telefonon, 17 óra után. (139410/1H)

SUZANNE SZÉPSÉGSZALON VÁRJA régi és új kedves vendégeit! FODRÁSZAT és PROFI BRONZÁRIUM áll a vendégek rendelkezésére.
NYITVA:
hétfőtől péntekig 6—21-ig, szombat 7—21-ig, vasárnap 7—12-ig.
Bejelentkezés személyesen Zalaegerszeg, Berzsenyi u. 26. sz. alatt, vagy a 92/13-289-es telefonon.
(139390/1K)

EXTRA MINŐSÉGŰ, HASZNÁLT ÉS ÚJ CIPŐK VÁSÁRA
április 6-án (kedden) 9—17 óráig
Zalaegerszegen, az MMIK-ban (Kisfaludy u. 7-11.)
SECOND HAND
(139291/1H)

Ez az igazi ajándék!

TDK 195 perces vidokazetta	350,- Ft
SONY 195 perces videokazetta	350,- Ft
PHILIPS 195 perces videokazetta	350,- Ft
JVC 195 perces videokazetta	350,- Ft
WALKMAN (sétáló magnó)	850,- Ft
WALKMAN (rádiós magnóval)	1.250,- Ft
Hajszárító (1500 W-os, többfokozatú, profi hajszárító tartozékokkal)	999,- Ft
TDK 90 perces magnókazetta	90,- Ft
Music center távszabályozóval (duplakazettás, rádió + lemezjátszó hangfalakkal)	6.990,- Ft
Hordozható kisrádió (AM-FM)	799,- Ft
Autórádió-magnó digitális kijelzéssel, AM-FM, kárpit hangszóróval	5.500,- Ft
Autórádió-magnó digitális kijelzéssel	4.800,- Ft
Autórádió magnóval (AM- FM) 2 db kárpithangszóróval)	2.500,- Ft
Kárpithangszóró autóhoz (1 pár)	600,- Ft
Hordozható kétkazettás rádiómagnó	2.990,- Ft.

A fenti árak a 25% ÁFA-t is tartalmazzák!!

A termékeinkre 1 éves hivatalos hazai jótállást és 30 napos fizetési garanciát vállalunk.
Megrendeléseiket várjuk:

EC. KFT.
Vállalkozási Iroda
9700 Szombathely, Pf.: 335.
Az árukat postai utánvéttel szállítjuk.
Viszonteladókat mennyiségi kedvezménnyel készpénzfizetéssel kiszolgálunk.
(139265/1H)

HÚSVÉTI VÁSÁR ÁPRILIS 10-IG ZALAEGERSZEGEN, A CENTRUM TÉREN, A CSEMEGE MELLETT!
— Illatszer, játék, ajándék,
— kegytárgy, katolikus könyvek, sírkellékek,
— madeira gallérok, gardénia terítők, bizsu.
Mindig megújuló választék!!!!!!!!!
(139183/1H)

KATALÓGUS:

A dokumentumkiállítás anyagát a következő témák szerint csoportosítottuk:

1. A Szépművészeti Múzeum Van Gogh-rajzai. (Reprodukciók)
2. Az egykor magyar tulajdonban volt festmények. (Dokumentumok)
3. Van Gogh levelei – magyarul. (Kiadványok)
4. Néhány kötet a Magyarországon megjelent irodalomból.
5. A magyar művészek Van Gogh-érmei. (15 művész 21 alkotása)
6. A magyar érmek első külföldi méltatója, M. E. TRALBAUT munkássága.
7. A „Van Goghiana" kiadványok. (P. PERÉ, Antwerpen)
8. Kiállítási katalógusok a világ minden részéből. (Moszkva, Varsó, Tel Aviv, Tokió, Ottava, Párizs, München stb.)
9. Az amszterdami új Van Gogh Múzeum.
10. A hollandiai Neunenben működő Van Gogh Dokumentációs Központról. (TON de BROUWER munkássága.)
11. Néhány szép könyv a világszerte megjelent monográfiákból.

A kiállítást – gyűjteménye anyagából – rendezte: Dr. SOÓS IMRE.

Soós I.: Újabb Van Gogh ábrázolások, Műv. 1969 szept

Építők Rota – C: 396.

1890
1980

MEGHÍVÓ

ENGELSZ JÓZSEF

Stettner Béla linómetszete

Kilencven évvel ezelőtt, 1890. július 29-én halt meg VINCENT VAN GOGH holland festőművész. Ugyanabban az esztendőben született FERENCZY BÉNI, a magyarországi első Van Gogh-érem alkotója.

Az ÉPÍTŐK MŰSZAKI KLUBJA Igazgatósága meghívja Önt
az évforduló alkalmából rendezett

VAN GOGH-DOKUMENTUMKIÁLLÍTÁSRA.

Megtekinthető a klubban, Budapest V., Petőfi Sándor utca 5. sz. alatt
1980. december 5-től 19-ig, naponta de. 10 órától este 20 óráig.
Szombaton, vasárnap zárva.

Ez alkalommal kiállítjuk a magyar művészek Van Gogh-érmeit, időrendben

FERENCZY BÉNI
MARTSA ISTVÁN
KISS NAGY ANDRÁS
ENGELSZ JÓZSEF
KISS KOVÁCS GYULA
CSÉRI LAJOS
KUNVÁRI LILLA
SZANDAI SÁNDOR
NAGY ISTVÁN JÁNOS
LÁZÁR SÁNDOR
HERCZEG KLÁRA
RENNER KÁLMÁN
Sz. EGYED EMMA
LÓRÁNT ZSUZSA
KORÓSÉNYI TAMÁS

alkotásait.

Kamarakiállításunkon magyar kiadványok mellett bemutatunk több ritka külföldi könyvet, katalógust a könyvtárnyi Van Gogh-irodalomból, a meghívó hátoldalán közöltek szerint.

Van Gogh-kiállítás Magyarországon? – kérdezheti joggal csodálkozva a látogató, akinek tudomása van arról, hogy a művésznek hazánkban jelenleg egyetlen festménye sem található. Nem mindig volt így, mert századunk elején még Van Gogh három igen jelentős olajképe szerepelt neves magyar műgyűjtők tulajdonában. Sajnos, ezek évtizedekkel ezelőtt külföldre kerültek. Így a holland mester egyre jobban értékelt életművét Szépművészeti Múzeumunkban a Majovszky-gyűjtemény három híres rajza képviseli csupán.

A magyar képzőművészetnek van azonban olyan területe, mely világszerte érdeklődésre tarthat számot Van Gogh egyre növekvő népszerűsége miatt. Ez a művész emlékére készült érmek sorozata, mely Ferenczy Béni 1936-ban mintázott Van Gogh-érmével kezdődött, s amelybe napjainkig szobrászatunk több jeles mestere lépett be alkotásával.

Dr. Tralbaut belga művészettörténész Antwerpenben 1967-ben a Van Gogh-ábrázolásokról kiadott tanulmányából tudta meg a nemzetközi művészeti közvélemény, hogy a világ első Van Gogh-érmét magyar művész, Ferenczy Béni mintázta, egy évtizeddel megelőzve ezzel a holland honfitársakat és egyéb európai, ázsiai országok művészeit.

Így a Van Gogh-érmek kiállításával egyben tisztelgünk a 90 évvel ezelőtt született és 1967-ben elhunyt Ferenczy Béni mester emléke előtt is, aki úttörő alkotásával egyik elindítója volt Van Gogh világszerte növekvő megbecsülésének.

M.D.K.

Engels Miklós

a főiskolai konyha-étterem, Budapest építés-
vezetője
Építész: Kerekes István

Magyar Építőművészet 1967/5. 37-39.1.

Engelszné Bokor Kornélia, Munkácsy-díjas,

Mély megrendüléssel tudatjuk, hogy ötvösművész

Engelszné Bokor Kornélia

Munkácsy-díjas ötvösművész

49 éves korában hirtelen elhunyt.

A gyászszertartás 1980. február 2-án a **Szentendrei Köztemetőben** volt.

Emlékét, művészi és emberi példáját megőrizzük.

Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége

Magyar Népköztársaság Művészeti Alapja

A gyászoló család.

Engelné Bokor Kornélia, ötvös -

ENGELSZNÉ BOKOR KORNÉLIA Munkácsy-díjas ötvösművész elhunyt. Temetése szombat délelőtt 11 órakor lesz a Szentendrei köztemetőben.

-: Hit

8

Népszabadság, Bp. 1980 jan 31.

Engelsz József

Felesége Bokor Nelly zománcművész.

Koczogh Ákos: Bokor Nelly zománcai; Műgyűjtő, 1971. 2, sz. 18. l.

Engelszné Bokor Nelli

művei szerepeltek az

I. Országos Zománcművészeti Biennálén

Salgótarjánban

Érzak magyarország 1971 május 19

4. old.

Engelszné Bakor Nelli

Az I. Orsz. Románcművészeti Biennálén művei szerepelnek. „Életfa" c. alkotása (emlékre).

A Salgótarjáni Síküveggyár díját nyerte el a biennálén.

Magyari Erzsébet: Az I. Orsz. Románcművészeti biennálé Salgótarjánban.

Napló, 1971. máj. 29.

Engelszné Bokor Nelly

szerepel az alábbi táslaton

Csongrády Béla: Zománcművészeti szerepszemle Salgótarjánban

Nógrád 1969 XII. 24

Engelszné Bokor Nelli

Életfa c. műve (eml.)

szerepel az alábbi tárlaton

Magyari Erzsébet: A I. orsz.
Zománcművészeti biennale
Salgótarjánban

Népujság 1971 V. 19

Engelszné Bohor Kornélia

otvis

Estilyi nyakékei, szerkeretes, magas plasztikájú alkalmi hesztyű gyűrűi szépek.

P.Brestyánszky Ilona: A modern ékszer paradoxona.
Müvészet, 1971.május-28.oldal

Engelszné Bokor Kornélia

Szerepel az „Ekszer 70"
c. kiállatom a Csók galériában

N.T: szabadidő

Magyar Ifjúság 1970 XII. 4

MDK

Engelsz-né [Bokor Kornélia] ötvösművész

Kiállít a Csók Galériában.

R. Gy.: Ékszer '70 7.

Népszabadság, Bp. 1970. dec. 9.

Engelszné Bokor Kornélia

HALÁLOZÁS

ENGELSZNÉ BOKOR KORNÉLIA Munkácsy-díjas ötvösművész hirtelen elhunyt. Temetése február 2-án, szombaton délelőtt 11 órakor lesz a Szentendrei köztemetőben — tudatja a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége és a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapja.

Ma

-1-

M.D.K.

Engelsz József, iparművész, fémkovács

sz. 1928-ban Répcelakon, eleinte egy győri öntödében dolgozott, onnét ke-rult az Iparművészeti Főiskolára, melyet mint Borsos Miklós növendéke 1955-ben végezett el. Számos külföldi kiállításon vett részt. Tagja az Ötvös-Műhelynek.

Szerző követhező műveit közli:

7. k. Dobor-fedél, zománcozott réz, 1962. 133×210×23 mm

15. k. Tál, réz, 1959. 215×2.5 mm

Ákos, Koczogh: Moderne Ungarische Metallschmiedekunst /Modern magyar fémkovácsmüvészet/, Bp.1964.Corvina, 17.+31. old.

M.D.K.

 M.D.K.

Engelsz József, iparművész
fémkovács

22. k. Kazetta-fedél, zománcozott, ezüsto
Zött bronz, 145 × 225 × 50 mm

24. k. Maszk, zománcozott réz, 1962
500 × 295 mm

32. k. Gyertyatartó, réz, 1959. 300 × 83 mm.

Ákos, Koczogh: Moderne Ungarische Metallschmiedekunst /Modern magyar fémkovácsmüvészet/, Bp.1964.Corvina, 17.+31. old.

Engelsz József, ötvös M.B.K.

(1928-

nevét modern felfogásu rèz- és ezüstmüveivel kapcsolatban emliti a szerzö.

Information Hungary, Szerk. Erdei Ferenc,

Akadémiai Kiadó, Bp.1968. 957.old.

Engelsz tőrek

Menettudósítás: Toyota Celica 1,8 VVT-i

A jövő generációja

Kevés olyan autómodell létezik a nemzetközi piacon, melynek sportváltozata évek óta zsinórban és toronymagasan vezeti valamely sportág világranglistáját. A ralisportban immár hatszor világbajnoki érdemeket szerzett Toyota Celica ebből a szempontból akár egyedülállónak is nevezhető. Annál is inkább, mert e kocsi utcai változatának tudása rendszerint alig marad el a versenypályákon edzett testvérétől. Az újabb generációs Celica sem szakít a családi hagyományokkal, műszaki megoldásai, menetdinamikája és külleme alapján méltó utódnak számít.

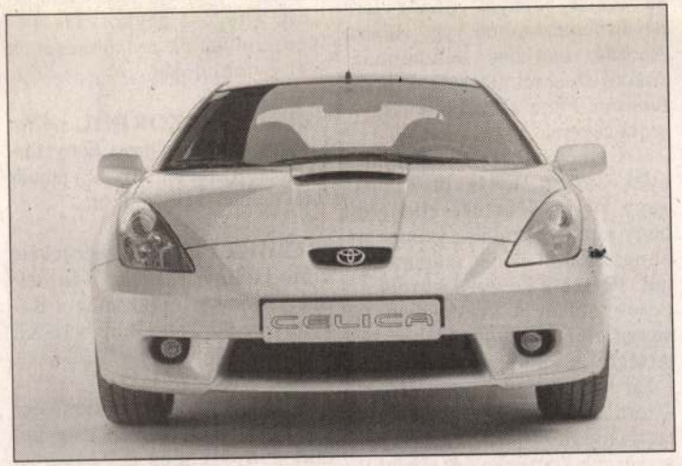

Hatvankilós súlycsökkenésen, némi rövidülésen és alapos formatervezési kúrán esett át a hetedik generációs, 1100 kilós Celica, mire hozzákezdtek a szériagyártásához. A design ezúttal amerikai, amit le se tagadhatnának: a Ford „new-edge" stílusvi-

műanyag bevonat, amely megzörgetve úgy dobog, mint az indiánok tamtamja. A karosszériazajokat minden bizonnyal felerősítő megoldás sajnos az olcsóság látszatát kelti, márpedig egy 7,3 milliós sportautónál – akár kétszázezer forintos ráfizetés árán is – ennél igényesebb beltér dukálna. A markánsan formázott, kényelmes töméső ülésekkel minden rendben van, sőt még a két hátsó, mélyről induló lyukszerű „pótülés" formai kialakítása is kiválóan megoldott. Erre az igen meredek ívelésű tetőlemez miatt van szükség, noha még így is fejbeverősen szűkös marad a hát-

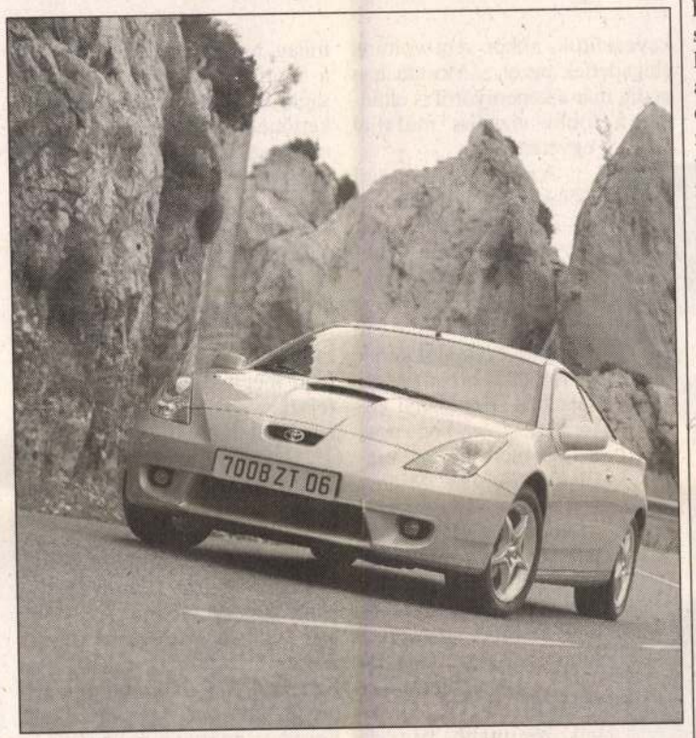

só fejtér a 170 centinél magasabbak számára. Egyébként jól gondolja meg mindenki, hogy beül-e a vezető mögé, mert a meredeken emelkedő ívvonalat követő belső kárpitozás éppen csak egy tenyérnyi háromszögű ablakocskának hagy helyet közvetle-

oldalra, közvetlenül a vezető elé, hanem a sebességmérő. A valamikori Alfa 33-asban (és mostanában a Toyota Yarisban) alkalmazott megoldású egyszerű, kör alakú légbefúvónyílások kitűnően, zajtalanul végzik dolgukat. A műszarfalról ívesen a kardánbokszra forduló egységben időmérő óra és az utasülés foglaltságát jelző, illetve az öv becsatolására figyelmeztető villogó ábra kapott helyet. Alatta nagyméretű, fedeles rakodóüreg, még lejjebb rádió CD-lejátszóval és CD-tartókkal látható, majd az elegáns

balra előre történik, viszont dicséretes, hogy rükvercbe kapcsolásra azonnal pittyegő hang figyelmèzteti a vezetőt, s így elkerülhetők a zöld lámpáknál baleset okozó melléváltások. A futómű hangolása, komfortossága, sportos viselkedése egyenesen fantasztikus! Kopogás, dobogás, billegés és sodródás nélkül vesz tudomást minden kormánymozdulatról, ehhez fogható érzést csak a gokartok vagy a valódi versenyautók nyújthatnak. Az 1,8 literes, folyamatosan változtatható, számítógép-vezérlésű

Nagyszabású Nissan–Renault együttműködés

Visszatérés Amerikába!

A Nissan ipari létesítményeinek és kereskedelmi hálózatának felhasználásával a Renault lehetőséghez jut, hogy nemzetközi fejlődési stratégiájának megfelelően a lehető leggazdaságosabb módon visszatérjen a mexikói piacra. A Renault-nak teljes mértékű támogatást nyújtó Nissan a partneri kapcsolat révén viszont kibővítheti mexikói termékválasztékát, fokozhatja értékesítését és marketingtevékenységét. A két partner hét év alatt 400 millió dollárt fektet be a projektbe.

A nyereséges növekedés és a nemzetközi fejlődés stratégiájának megfelelően a Renault 1998-ban elhatározta, hogy megjelenik a mexikói piacon, amely jelentős fejlődést ígér: az éves gépkocsieladást 2010-re egymillióra becsülik. A Renault 1986-ban vonult vissza Mexikóból, amikor európai nehézségeihez az ottani piac válsága társult. Az időközben létrejött globális Renault–Nissan szövetség lehetőséget adott arra, hogy a Renault a Nissan mexikói ipari és kereskedelmi létesítményeinek igénybevételével felgyorsítsa a projektet. A Renault mexikói visszatérése révén a Nissan növelheti üzemei kihasználását, bővítheti saját termékválasztékát, ezáltal optimalizálhatja helyi tevékenységét. A projekt célja, hogy a Nissan ipari kultúrájának támogatásával a Renault kulcspozícióba kerüljön az újszerű ügyfélszolgálat terén, és szolgáltatásaival kiépítse a márka jövőjét Mexikóban; a cég 2001-től már saját márkakereskedői hálózatán keresztül értékesít importált vagy a Nissan Mexicana cégnél helyben összeszerelt Renault típusokat. Elsőként a Scenic lesz kapható, amely bemutatása óta több mint 713 000 vevőre talált a világban. A következő két év folyamán a Renault új típusokat is bevezet Mexikóban, elsősorban az első összkerékhajtású egyterűt, a Scenic RX4 modellt, valamint a Cliót és egyéb típusokat is, hogy lefedje az egész mexikói piacot. Fokozatos kiépítés után 2003-ra körülbelül ötvenre nő a kereskedések száma. A franciák célja, hogy 2003-ra elérje a körülbelül 30 000 darabos éves értékesítést, hosszabb távon pedig nyolcvanezres eladással számol.

Ami a Nissant illeti, leányvállalata, a Nissan Mexicana (NISMEX) révén már szilárdan megvetette a lábát Mexikóban, ahol 1998-ban a második legnagyobb gyártónak számított az itteni piacon a 22 százalékos részesedéssel. A szövetség összesített termelési kapacitása a 2000–2010 közötti időszakban egymillió-kétszázezer jármű lesz – 400 000 Renault és 800 000 Nissan.

Hogyan hozzunk be használt autót külföldről?

Irtózatosan nagy fába vágja a fej- hoz is megadja azokat a fortélyo-

Tisztelet a mestereknek

Ötvöskiállítás az Iparművészeti Múzeumban

Az Iparművészeti Múzeum egyik emeleti oldaltermében az ötvösszakma kiállítással tiszteleg az egykori tanárnak, *Engelsz* Józsefnek. Húsz évvel ezelőtt keveseknek kellett volna megmagyarázni, ki Engelsz József, ma viszont azok vannak kevesen – jószerivel csak a pályatársak, egykori növendékek –, akik a nevét ismerik. Abban az időben, amikor az iparművészetet az iparművészeti boltok egyedi vagy kisszériás termékei jelentették, karácsony táján aligha volt nagyobb ajándék, mint egy Engelsz-féle gyűrű, *Péri* József készítette karkötő, *Kopcsányi* Ottó díszdoboza vagy tükröcskéje. Az ékszer akkoriban egyet jelentett a rézből, bronzból készített ötvöstárgyakkal – ezüstöt többnyire a beolvasztott kiskanalakból nyertek, ezt is szabálytalanul, a törvényeket megsértve, hiszen a nemesfém használatára kizárólag a Állami Pénzverdének volt joga. Az ipari formatervezőből ötvössé lett *Gorej* János ezüstből és ébenfából készült szép ékszerei tehát ott sem lehettek volna az éves ékszerkiállításokon. De ott voltak, és nagyszerűen egyesítették a tiszta ipari formák és a plasztikák szépségét, többször vitték el a fődíjat. (Vajon hová tűnt a nagyszerű iparművész?)

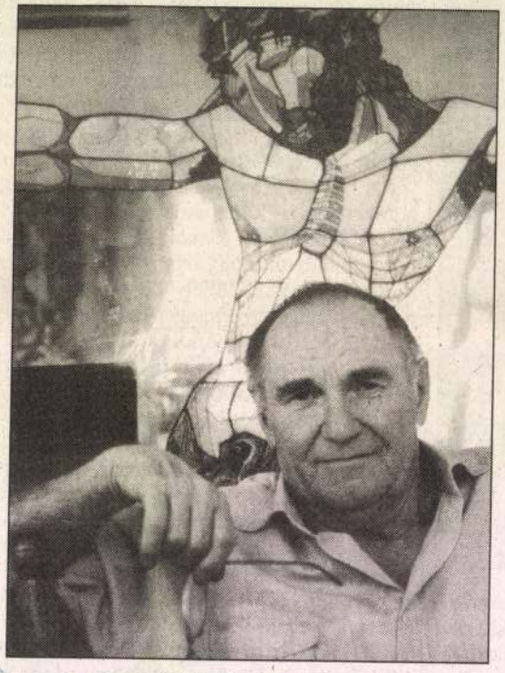

Engelsz József: A művészet nem munka, hanem életforma

A helyzet paradox voltát mi sem jellemezte jobban, mint az, hogy ilyen körülmények között is rendszeresen rendeztek ékszerkiállításokat, és mindennapi életünkhöz hozzátartoztak a remek ötvöstárgyak.

De nem csupán kisebb ötvösremekek készültek. Akkoriban a nagyobb beruházások, az épülő szállodák vagy éttermek belsejéhez is igényeltek fémplasztikákat. Ötvöseink nevével naponta találkozhattunk – részben az iparművészeti boltok, részben a televízió jóvoltából. Ez utóbbi akkoriban fontosnak tartva a művészeti témát, főműsoridőben számolt be az újonnan született munkákról. (Akkor is kevesellték, akkor sem voltunk elégedettek ezzel… Mostanában pedig már a képernyőről is eltűntek a többi vizuális műfajjal egyetemben.)

Az Iparművészeti Főiskola háború utáni első éveiben a mesterek között nem kisebb nevekkel találkozhattunk, mint *Borsos* Miklós, majd *Major* István, *Nagy* József. Kezük alól került ki Engelsz József, *Máté* János és Kopcsányi Ottó, Péri József, hogy csak a legismertebbeket említsük. *Balogh* Mihály így emlékezik vissza erre az időre: „Örök ígéretnek tűnt az a mohóság, ahogyan az építészet (például a szállodaprogram) szívta és igényelte a fémművességet. Mi ötvösök voltunk a művészetársadalom egyik legfoglalkoztatottabb, irigyelt rétege. Már a főiskolán »élő« feladatokon dolgozhattunk tanáraink és karmesterünk, Engelsz József vezényletével."

Engelsz József a szakma alapos ismeretére, a kézműves hagyományok tiszteletére, a pontos megmunkálásra, a gondos, szinte mértani alaposságra s a szakma fogásaira tanította növendékeit. De amíg az egyik oldalról a pontosságot, az anyagok alapos ismeretét, az alaposságot követelte meg tőlük, szellemileg, művészileg a szárnyalásra, a formabiztonságra és játékosságra biztatta őket. Csak ennek a kettőnek az arányában, felhasználásával jöhetnek létre a szépen megmunkált fémtárgyak. „A művészet, az alkotás folyamata csak kívülről látszik élvezetnek vagy passziónak – tanította –, valójában keserves kínlódás, állandó kétkedés és csalódás önmagunkban." Egy tárgy nem attól lesz művészi, mert stílusos, hanem mert megjelenési formájában kifejezi az alkotó érzelmeit és mesterségbeli tudását.

Ilyenek Engelsz József tárgyai, amelyeknek egy részét most az Iparművészeti Múzeumban állították ki. A zománccal díszített Zöld Pietà, amely 1985-ban készült vagy a Nagy kék Madonna. Az 1998-ban született Nagy kereszt, a feszesen fogalmazott Paraszt Krisztus. Nagyméretű domborítással alkotott fémplasztikáit, Krisztus-szobrait a gazdag, többnyire ősi motívumok felhasználása, az alapos megmunkálás és a fegyelmezett, már-már szigorú szerkesztés jellemzi. Zománcmunkáin ugyanakkor hallatlanul gazdag plasztikai részletezéseket használ, szinte egymásra halmozza a díszítéseket, amelyeket tovább gazdagít a színes zománcfelületekkel.

Később felhagy a hagyományos megmunkálással, és egymásra rakott, kivágott rézlemezekből építi föl Krisztus-alakjait, rézplasztikáit. A rétegelt lemezek sima felületén a megtörő fény emeli ki a gazdag plasztikai hatást. Apró csavarokra emlékeztető fémgombok visznek új motívumot a sima, szabdalt elemek közé, barokkosan gazdag díszítéseket ér el a hatásukkal, izgalmas játékot, kontrasztot alakít ki a kétféle formával.

Láthatjuk a kiállításon klasszikusan szép érmeit és kisméretű szobrokra, plasztikákra emlékeztető ékköves gyűrűit. A gazdag életművet a tanítványok munkái egészítik ki: *Ozsvári* Csaba remekbe készült templomkapuja, amelyet Csempeszkopács részére tervezett, *Bardócz* Barna fémplasztikája, *Bicsér* Vendel rozsdamantes acélból készült, nemesen egyszerű fémtárgyai, amelyek a fényes és a matt felületek ellentétére épültek és *Schlosszer* Béla azonos anyagú, de plasztikákkal ékesített fémtárgyai, *Demcsik* Attila átgondolt formatervezésű edényei, *Madarassi* István lemezszobrai vagy *Albert* András markáns fémhermái, Antoni *Doncsev* fémszöcskéje és *Laborcz* Flóra szellemesen egyszerű cégérei.

A megváltozott körülmények között tehát ötvöseink nagy része – annak ellenére, hogy a nagy beruházási munkák elmaradtak – ismét magára talált. Persze a kevésbé küzdőképesek ebben a szakmában is sietve elpártoltak a tanult mesterségtől, és a könnyebbnek vélt – bár szaktudásuktól messze eső – területekkel próbálkoznak. A tanítványok zöme azonban a keservesebb körülmények között is hűségesen kitartott választott szakmája mellett. S mint a kiállítás bizonyítja, szép munkákat tudnak femutatni. **(fekete)**

(Az Iparművészeti Múzeum kiállítása január 9-ig látható.)

NAPLÓ

GYULAI LÍVIUSZ grafikusművész kiállítása ma este hat órakor nyílik meg a Madách Színház Tolnai Galériájában (VII. ker., Erzsébet krt. 31.).

HANGVERSENYT ad az Ewald rézfúvós kvintett és a Budapest Saxophone Quartet január 6-án este fél nyolckor a Zeneakadémián (VI. ker., Liszt Ferenc tér 6.). A programban többek között Händel, Debussy, Piazzola és Bernstein művei szerepelnek.

DR. FETTICH NÁNDOR emléktábláját avatják január 7-én délután két órakor a XI. kerületi Bartók Béla út 10–12. számú ház falán. A Magyar Nemzeti Múzeum, a Dél-Budáért Alapítvány a régész egykori lakóhelyen emlékezik a születésének 100. évfordulóján.

SZIKLARAJZOKBÓL nyílik kiállítás a győri városi könyvtárban (Hermann Ottó u. 22.) január 7-én délután négy órakor.

KRÉHER PÉTER Fehér-fekete című kiállítása január 7-én délután öt órakor nyílik meg a Karinthy szalonban (Budapest XI. ker., Karinthy Frigyes út 22.).

MAURER DÓRA festőművész kiállítása január 7-én este hat órakor nyílik meg a Vízivárosi Galériában (Budapest II. ker., Kapás u. 55.).

A Magyar Könyv Alapítvány

Az esztergomi Főszékesegyházi Kincstár
meghívja

ENGELSZ JÓZSEF

Munkácsy-díjas, érdemes művész

újabb, biblikus témájú műveiből rendezett
KIÁLLÍTÁSÁRA

DÁVID KATALIN
művészettörténész

nyitja meg a kincstár kamaratermében
1993. május 7-én, pénteken 16 órakor

Megtekinthető naponta 9-5 óráig

KIÁLLÍTOTT MŰVEK JEGYZÉKE:

Színes zománcok
Nagy feszület
Krisztus Király feszület
Feszület
Feszület
Levétel a keresztről
Piéta
Madonna
Szent György
Énekesek
Körmenet

Domborítások
Feszület angyalokkal
Paraszt Krisztus
Madonna
Szent György

Fém-kompozíciók
Kontergán Krisztus
Circus maximus

93.6175 PRINTEX RT., Esztergom

Felelős kiadó: Cséfalvay Pál

ENGELSZ JÓZSEF

LOSONCI MIKLÓS: KARNEVÁL ÉS RÉSZKOR

ÚJ MEVESINAPLÓ 2000 febr, 72-73

elszámolása

..... 16.962.-
..... 5o.782.-

ja is/
..... 12.ooo.-
..... 1.5ol.-
81.245.-
==========

.... 25.3o8.-

.... 41.916.-

ENGELSZ Józef

Sz. l.: Reżka = NSzb. 1999. nov 12. 38. ill

ENGELSZ József

„RÉSZKOR"
TISZTELET ENGELSZ JÓZSEFNEK, A TANÁRNAK

A hazai ötvösművészet kiváló alkotói
az Iparművészeti Múzeumban
1999. november 9 - 2000. január 9.

Megnyitó: 1999. november 9. 16 óra
Megnyitja: Dr. Bereczky Loránd,
a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója

Szervezők: Balogh Mihály és Papp László Ferenczy-díjas ötvösművészek,
MŰVÉSZET ÉS KONCEPCIÓ Zengő Kör Alapítvány

A „RÉSZKOR" avagy TISZTELET ENGELSZ JÓZSEFNEK, A TANÁRNAK című kiállítás keretében először nyílik alkalom az ötvös társadalomnak egy olyan átfogó szemléjére, amely a jelenlegi, illetve az elmúlt évtizedek korszakának lenyomatát kínálja. Másrészt, az ezredforduló küszöbén, méltó alkalmat teremt a kiállítás arra, hogy újból ráirányítsa a figyelmet a jelenleg méltatlanul háttérbe szorított művészeti ágra.

Engelsz József, kétszeres Munkácsy díjas, Érdemes művész „érdeklődése már pályafutása kezdetén a fémművészet gazdag műfaji lehetőségei felé fordult. Ötvös és szobrász egyszerre, plasztikát kereső törekvése az ékszerekben éppen úgy él, mint az ötvös anyagszeretete és formagazdagsága szobrászati alkotásaiban." *

A művész 1998-ban töltötte be 70. életévét. Az ebből az alkalomból rendezendő kiállításnak az Iparművészeti Múzeum biztosít helyet 1999. november 9 - 2000. január 9. között. Az 53 művészt felvonultató tárlat egyrészt az ünnepelt munkásságát, másrészt az ünnepelt tanítványait, az Iparművészeti Főiskola ötvös tanszékén 1969-1987 közötti időszakban diplomázottak tevékenységét mutatja be.

A „Részkor" elnevezéssel arra kívánnak a szervezők utalni, hogy Engelsz József tanári tevékenységével egy külön korszakot fémjelzett a főiskolán. Ez abban nyilvánult meg, hogy miközben ösztönösen tiszteletben tartotta és folytatólagosan érvényesítette azt az ábrázoló jellegű, „képzőművészeti" szemléletet, amelyet egykori tanára, Borsos Miklós honosított meg a főiskolán *(Iparművészeti Akadémia, 1946-1960)*, megújította azt azzal, hogy a történeti ötvösség sokszínűségét, mindenkori pompáját, technológiai és esztétikai gazdagságát helyezte előtérbe a tervezés és a tárgyalkotás során, továbbá az ötvösség alkalmazási területét kitágítva, az emberközeli tárgyak világának fontosságát megőrizve, visszaállította a fémművesség valamikori rangját és szerepét az ember épített környezetében is.

Az egyes résztvevők kiállítási anyaga a diplomamunkából és a jelenlegi tevékenységet reprezentáló tárgyakból áll. Így a kiállítás egy fontos kordokumentum is, amely a század utolsó éveiben egy tanulságokkal teli visszatekintés és egyben korszerű példaadás a jelenlegi és az elkövetkező évek tárgy- és téralakító esztétikájának gyakorlatához és szemléléséhez.

* Dávid Katalin: Engelsz József; Mai magyar művészet, 1972

Támogatók: Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány, Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma,
Nemzeti Kulturális Alapprogram, NOVIDENT Kft. Szombathely, Püspöki Hivatal Szombathely

részkor

Az 1969–1987 között diplomázott
ötvösművészek meghívják Önt és barátait a

TISZTELET ENGELSZ JÓZSEFNEK, A TANÁRNAK

című kiállításra

A kiállítás az

IPARMŰVÉSZETI MÚZEUMBAN

tekinthető meg.

1091 Budapest, Üllői út 33-37.

1999. november 9-én, kedden 16 órakor

DR. BERECZKY LORÁND

a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója nyitja meg.

Látogatható 2000. január 9-ig.

RÉSZTVEVŐK

ENGELSZ JÓZSEF • PÖLÖSKEI JÓZSEF • KERTÉSZ GÉZA
ALBERT ANDRÁS • ANTONI DONCSEV • BALOGH MIHÁLY
BARDÓCZ BARNA • BALATONI KLÁRA • BARNA BORBÁLA
BICSÁR VENDEL • BOTOND • BÓDÁS TAMÁS • CSÁSZÁR FERENC
EMŐDY KRISZTINA • FAZEKAS ISTVÁN • GERŐ ÉVA • GSPANN
KÁROLY • HAJDÚ LÁSZLÓ • JÁNOSY ÉVA • KALMÁR ZSOLT
KATONA KATALIN • KISS ÉVA • KISS GÁBOR • KOBURGER ZSOLT
KOLESZÁR ARANY • KOLLER FERENC • KOMÁROMI GYÖRGYI
KOVÁCS ERZSÉBET • KOVÁCS KÁROLY • KRAJCSOVICS KÁROLY
KURUCZ ERZSÉBET • KÜZDI ANDRÁS • B. LABORCZ FLÓRA
LACZÁK GÉZA • MADARASSY ISTVÁN • MAGYAR ÉVA • MÉNES
ÁGNES • MITTER IMRE • MOLNÁR ÉVA • MÓZESSY EGON
SÁNDOR • NEMESI ATTILA • OLÁH SÁNDOR • OZSVÁRI CSABA
PAPP LÁSZLÓ • PÉTER VLADIMIR • SCHLOSSER BÉLA
SKRIPECZKY ÁKOS • SOR JÚLIA • SZENTÁGOTAY DEZSŐ • VERES ÉVA
VÖRÖS GYULA JÓZSEF • ZÉTÉNYI JÁNOS • ZIDARICS ILONA

TÁMOGATÓK

MAGYAR ALKOTÓMŰVÉSZETI KÖZALAPÍTVÁNY • NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG MINISZTÉRIUMA
NEMZETI KULTURÁLIS ALAPPROGRAM • PÜSPÖKI HIVATAL, SZOMBATHELY • NOVIDENT KFT.

MDK

Engels József

Öreg fej /érem/	bronz	8 cm
Zsuzsónak /érem/	"	7 "
Ivánnak /érem/	"	10 "

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás.Műcsarnok
1955.Kat. 41.1.

Engelsz József fénimuvés otvos

Kovács Gyula: Igény és igényesség

Művészet, 1983. április

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1969 OKT 9

MAGYAR NEMZET
Budapest

Engelsz József

Kitüntetéseket adott át a budapesti finn nagykövet

M. J. Ingman, a Finn Köztársaság budapesti nagykövete október 8-án fogadást adott amelynek keretében átadta a magyar—finn kapcsolatok ápolásában kiemelkedő szerepet játszó személyeknek az Urho Kekkonen köztársasági elnök által adományozott állami kitüntetéseket.

A Finn Fehér Rózsa parancsnoki érdemrend első fokozatát kapta: **dr. Bognár József** professzor, a KKI elnöke; **Szilágyi Béla** külügyminiszter-helyettes; **dr. Szalai Béla** külkereskedelmi miniszterhelyettes.

A Finn Oroszlán parancsnoki érdemrend első fokozatát kapta: **Lugossy Jenő** művelődésügyi miniszterhelyettes; **Horváth Gyula** könnyűipari miniszterhelyettes; **dr. Rosta Endre**, a KKI ügyvezető elnöke; **Keres Emil**, a Thália Színház igazgatója; **Kazimir Károly**, a Thália Színház főrendezője; **Rácz Pál** nagykövet, a Külügyminisztérium protokoll főosztályának vezetője; **Esztergályos Ferenc** nagykövet, a Külügyminisztérium főosztályvezetője.

A Finn Fehér Rózsa parancsnoki érdemrendet kapta: **dr. Randé Jenő**, a Külügyminisztérium sajtófőosztályának vezetője; **Mádai István**, a Külkereskedelmi Minisztérium főosztályvezetője; **dr. Nagy Károly**, a budapesti ELTE rektora; **Otta István** vezérőrnagy.

A Finn Oroszlán parancsnoki érdemrendet kapta: **Kallós Ödön**, a Magyar Kereskedelmi Kamara elnöke; **dr. Hajós György** akadémikus; **Kállai Sándor** ezredes; **Faragó Ferenc**, a Külügyminisztérium főosztályvezető-helyettese.

A Finn Fehér Rózsa lovagrend első fokozatát kapta: **Hüvös Sándor** légügyi főigazgató; **dr. Palotás Magda**, a Magyar Posta vezérigazgató-helyettese; **dr. Kozáry István**, a KPM főosztályvezetője; **Lénárt György**, a MALÉV vezérigazgatója; **dr. Vámos György**, a Papíripari Kutató Intézet igazgatója; **Gáti Péter**, a Könnyűipari Beruházási Vállalat igazgatója; **Czimer László**, a Papíripari Vállalat vezérigazgatója; **Kővári Péter**, a Külkereskedelmi Minisztérium főosztályvezető-helyettese; **Gergely Miklós**, a Metalimpex vezérigazgatója; **dr. Nyirkos István** adjunktus.

A Finn Oroszlán Lovagrend első fokozatát kapta: **dr. Lakatos Béla**, a Magyar Kereskedelmi Kamara finn szekciójának vezetője; **Horváth Lajos**, a pécsi városi tanács végrehajtó bizottságának elnöke; **dr. Fekete László**, a miskolci városi tanács végrehajtó bizottságának elnöke; **dr. Tilinger István**, a székesfehérvári városi tanács végrehajtó bizottságának elnöke; **dr. Benkő Lóránt** professzor; **dr. Hajdu Péter** professzor; **dr. Szálasi István** professzor; **dr. László Gyula** professzor; **dr. Gunda Béla** professzor; **dr. Zsebők Zoltán** professzor; **Rajkai György** díszlettervező; **Láng Rudolf** jelmeztervező; **Gosztonyi János** rendező; **dr. Fettich Nándor** muzeológus; **Engelsz József** ötvösművész.

A Fehér Rózsa Lovagrendet kapta: **Oláh József** külügyminisztériumi főosztályvezető; **dr. Kovács József**, a Külügyminisztérium finn referense; **dr. Erdődi József** kandidátus; **dr. Bereczki Gábor** kandidátus; **Kodolányi János** múzeumi igazgatóhelyettes; **dr. Koós Judit** iparművész; **Viszlay János** mérnök; **Kun Zsuzsa** balettművész; **Lakatos Gabriella** balettművész; **Orosz Adél** balettművész; **Fülöp Viktor** balettművész; **Róna Viktor** balettművész.

A Finn Oroszlán Lovagrendet kapta: **dr. Gulya János** kandidátus; **dr. Voit Vilmos** tanársegéd; **Lőrincz Aladárné**, a Külügyminisztérium főelőadója; **Olach Zoltán**, a Magyar Kereskedelmi Kamara finn szekciójának titkára; **Gáti Tamás** mérnök.

Rácz Pál, a Külügyminisztérium protokoll főosztályának vezetője október 8-án átadta az Elnöki Tanács által adományozott kitüntetéseket a Finn Köztársaság budapesti nagykövetsége munkatársainak.

A Munka Érdemrend ezüst fokozatát kapta: **Kari Kupiainen** attasé; **Auliss Kaikkonen** kereskedelmi attasé; **Ulla Hauhia** lektornő.

A Munka Érdemrend bronz fokozatát kapta: **Leila Grönlund** irattári titkár; **Tuula Wakonen** irattári titkár.

kilencedik emeleten

órakor —
— Badac
turistaház
akik évek
kálkodtak
mentésén.

BESZÉLÜNI

ednek az árak...?

(Brenner György rajza)

— **A KLM — a holland királyi légiforgalmi társaság** 50 éves fennállásának alkalmából szerdán G. J. Wisse, a KLM budapesti igazgatója a Gundel Étteremben fogadást adott.

— **„Szemtanúja" lehetett a honfoglalásnak** a Borsod megyei Ziliz község határában levő ezeréves tölgy, persze akkor még mint fiatal csemete. A védetté nyilvánított kocsányos tölgy teljes épségben vészelte át a történelem évszázadait, s évről évre kihajt. Törzsét 12 emberből alkotott lánc éri át. A természettudósok a fa életkorának pontos megállapítására most „megfúrják" a törzset, s az évgyűrűkből pontosan regisztrálják életkorát.

— **DORLOTYNOS RABLÓK** bűnügyében ítélkezett a Központi Kerületi Bíróság. Horváth Ferenc az

adta megbízólevelét VI. Gusztáv Adolf svéd királynak.

— **Ünnepi megemlékezést** tartott szerdán este a Csiliben az NDK fennállásának 20 éves jubileuma alkalmából a Hazafias Népfront XX. kerületi bizottsága, a kerületi szakmaközi bizottság és a Pesterzsébeti Vasas Művelődési Központ. „Az NDK húsz éve bélyegen" címmel kiállítást nyitottak.

— **E. Hartmans,** a FAO mezőgazdasági szolgáltatási osztályának igazgatója egyhetes magyarországi tartózkodás után elutazott hazánkból. Az igazgató a FAO és a magyar élelmiszergazdaság közötti konkrét együttműködésről, s a többi között egy hazánkban megrendezésre kerülő agrárközgazdasági nemzetközi szeminárium lehetőségéről folytatott megbeszéléseket.

— **A PEST DÉLI FÖNYOMÓCSŐRENDSZER** időszakos tisztítási munkáit végzik október 11-én, szombaton reggel hét órától október 12-én vasárnap estig, közli a Fővárosi Vízművek Igazgatósága. Ez alatt az idő alatt a vízvezetéki víz megzavarodása várható Csepelen, Pesterzsébeten, Kispestne, Pestlőrincen, a Kispesttel határos részen, valamint a József Attila lakótelepen és környékén, s a víznyomás is kisebb lesz. A vízben levő színező anyagok az egészségre teljesen ártalmatlanok.

— **Jubileumi ünnepségsorozat** kezdődött szerdán Ózdon, abból az alkalomból, hogy Ózdot 20 éve nyilvánították várossá. Október 10-én adják át rendeltetésének az új városnegyedben épített művelő-

Engels József

ető
LŐ
ándor u. 17
188-307

A

DV 4

...művészek fészekrakása ... volt mágnáspalotában

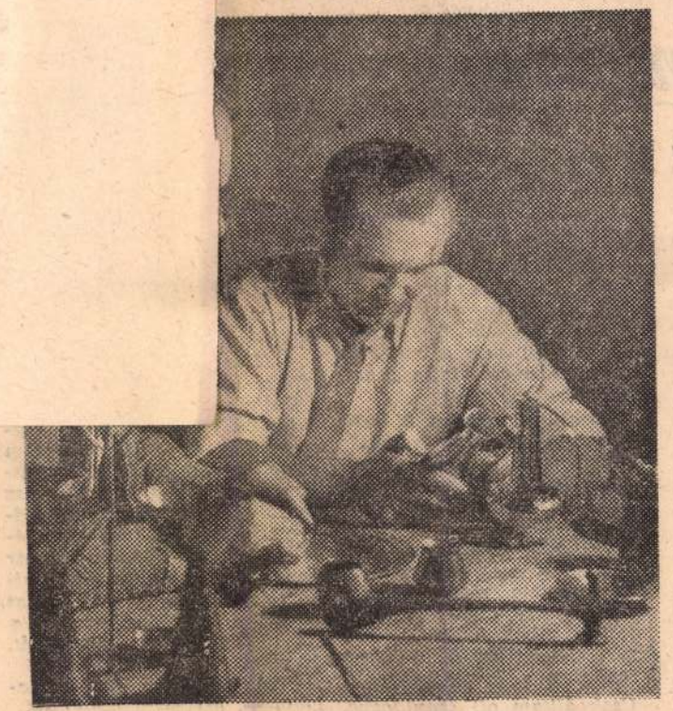

Engels József ötvösművész, a stúdió vezetője és Doleviczényi Ferenc tervező modern vonalú italkancsókon dolgoznak

Az Úri utca egy műemlékjellegű palo'ájában új fészket rakott, munkaműhelyt létesített *a fiatal ötvösök, formatervező művészek egy csoportja.* Nyolcan vannak: négy »idősebb« mester és négy főiskolát végzett fiatal művész.

A stúdió közepén kokszkályha ont jó meleget, a munkaasztaloknál serceg a véső szopránja és pereg a kalapácsok dobverése az engedelmes fémeken. A nagy asztalon vázlattervek, a vitrinekben modern vonalvezetésű vázák, korsók, ékszerek, boros-, kávés-, pálinkás-készletek, kovácsolt vas kisbútorok, nemes ívű tálak. Üvegbe, kőbe, rézbe és vasba öntött ifjúi álmok.

Művészettel a giccs ellen

A fiatal tervező- és ötvösművészek stúdiója augusztusban kezdte meg működését. Zászlajára a közhasználati cikkek területén is elburjánzott *giccs elleni küzdelmet* írta. A stúdiót a Képzőművészeti Alap Iparművészeti Vállalata tartja fenn és ez biztosítja a fiatal művészeknek a színvonalas munka lehetőségét. Hasonló műhelye működik már a ruhatervezőknek és a keramikusoknak, tervezgetik a textiltervező- és nyomóműhelyt, az ipari formatervező fiatalok és a szövő iparművészek stúdióját. A műhelyek biztosítják fiatal művészeink alkotó munkáját, megélhetését és megóvják őket az elkallódástól.

Béke és boldogság

— A városi dolgozók és falusi népünk ízlése átalakulóban van, jó irányban fejlődik — mondja *Engels József*, a stúdió vezetője. — Szebb formájú használati cikkeket, bútordarabokat, ízléses mintájú textíliákat, modern é'készleteket keresnek. A rikító vásári portéka és a »népművészeti« címke alatt régebben forgalomba került giccsek piaca egyre szűkül.

Szlávics László egy hatalmas vörösréz tálon dolgozik. Felirata »Béke és boldogság«. Az egyedi tárgyat egy Pest megyei mezőgazdasági termelőszövetkezet vezetősége rendelte és nászajándékul adja egy fiatal párnak. A műhely kollektívája arra is büszke, hogy a nemzetközi borverseny nagydíjait, három csodálatos művű ezüstserleget itt tervezték és készítették.

— A legnagyobb kitüntetés pedig azzal ért bennünket — mondja a stúdióvezető —, hogy egyik tagunk, *Nagy József* fiatal művész főiskolai diplomamunkáját — egy békegalambplasztikát, rézből, smaragd szemekkel — a főiskola Hruscsov elvtársnak adományozta, kedves emlékül, amikor az idén áprilisban Budapesten járt.

Nagy József Péry Józseffel, a stúdió másik fiatal művészével most egy kovácsolt vas zsúrasztalka és garnitúra tervezésén dolgozik. *Barabás Lajos, Dömötör László, Dömötör György* és *Tótfalusi László* művészi veretű emléktárgyak prototípusát készíti, részben a belföldi igények, részben exportpiacaink ellátására.

A fiatal művészek stúdióinak gyorsabb fejlődését a kétes manipulációk miatt felszámolt egykori »Ötvösművészek Alkotóközössége« nevű üzleti alakulat működésének hullámai zavarják. Ez a társaság silány cikkekkel, ál-népművészeti tárgyakkal és giccsekkel árasztotta el a piacot, s amíg ezek itt-ott »raktáron vannak«, nehezen kapnak a fiatal művészek stúdiói újabb rendelést művészi értékű tárgyak tervezésére és prototípusok kidolgozására. *(szegedi)*

lyezik — szovjet dokumentáció alapján — az első elektronikus számológépet.

pusú gép, amelyet másodpercenként 10 000—12 000 művelet elvégzésére tesznek képessé.

3-án Dobi István, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke nyújtotta át. (MTI)

forintos megtakarítás meg. Magyaróváron 8,40 tonnára szorította

és helyett meghívjuk Önt...

sítással egybekötött
KIÁLLÍTÁSRA

CUKRÁSZDÁBAN
r. 9 Bimbó u. sarok

minden időben: HALÁSZLÉ, TÚRÓS CSUSZA

isznótoros vacsora

Állami gazdaságok kiváló fajborai
nekara muzsikál

Rádióközvetítés után

Vargánya Kálmánnal az Almássy téren találkoztam. Vargánya 50 év körüli, nős, két gyermek apja, szerény és csendes emberke. Nagyon meglepett tehát most a viselkedése. Mint az idegsokkos, egész testében rángatózott, kezével-lábával a levegőbe kalimpált, nagyokat rúgott maga elé, mintha csak valami láthatatlan ellenféllel viaskodna.

— Az Istenért! — szóltam rá. — Valami baja van? Vagy felcsapott táncmesternek?

Vargánya Kálmán felelet helyett felugrott, ádámcsutkás, vézna nyakát a lehető legnagyobb mértékben kinyújtotta és fejével beledöfött a levegőbe. E furcsa művelet után két karját hirtelen előre lendítette s ha azon nyomban el nem kapom a fejemet, öklével az arcomba csapott volna.

— Semmi az egész — mondta azután lihegve. — Majd elmúlik ..

A következő pillanatban egész testhosszában oldalt földre vetette magát, és kinyújtott karokkal mintha valami titokzatos, láthatatlan tárgyat húzott volna magához.

— Ez sikerült!... — mondta diadalmasan, miután feltápászkodott.

Nem értettem, mi sikerült neki. Talán az, hogy ettől az eszeveszett ugrástól nem szenvedett valami komolyabb sérülést.

Vargánya most már nem kérette magát, belefogott a magyarázatba.

— Az úgy volt, tudja, hogy az utóbbi hetekben állandóan hallgattam a rádióközvetítést a válogatott labdarúgó-mérkőzésekről... Hallatlanul izgalmas volt... Beleéltem magamat a helyzetekbe... Ha Sándor rúgott, én is rúgtam... Ha Bundzsák fejelt, én is fejeltem... Ha Sárosi szerelt, én is szereltem... Törökkel együtt öklöztem ki a veszélyes labdákat a kapu torkából... Hát ettől van az egész... Majd csak elmúlik egyszer...

Szólt és a következő másodpercben már újra a magasba ugrott, s lábait gyors egymásutánban csaknem az orráig rántotta fel; utána természetesen hanyatt esett.

— Ezt Tichytől tanultam... ollózás... — magyarázta zihálva, miközben nagynehezen megint talpraállt. Egy pillanattal később már a bal lábát hosszan előre csúsztatta az aszfalton.

— Becsúszó szerelés, Mátrai-módra... — mondta, és boldog izgalmában egészen kivörösödött az arca. — Ma ragyogó formában vagyok, nem lehet mellettem elmenni!... Csak tudja — tette hozzá azután —, a helycserés támadásokat nemigen szeretem, mert ballábas vagyok és a folytonos helyváltoztatás sokat kivesz belőlem... Hiába na, még Bozsik is csaknem a fiam lehetne.

Csak álltam ott ámuldozva. Vargánya most fájdalmasan [illegible] és dühösen kiabálni kezdett:

— Bíró úr, nem lát?!... Belémtalpaltak!

Ezt már nem bírtam tovább szó nélkül.

— Ember! Magának sürgősen orvosra van szüksége! Miért nem fordul ideggyógyászhoz?

— Már voltam a Simonffy professzornál. Itt lakik ő is ezen a környéken.

— Na és mi a véleménye az állapotáról? — kérdeztem.

— Kérdezze meg tőle. Úgy látom, éppen itt jön...

Csakugyan, Simonffy tanárt, a kiváló idegspecialistát láttam közeledni. Jól ismerem ezt a kimért, régimódi tudósfigurát. Cvikker, kurta, ősz szakáll és kezében az elmaradhatatlan esernyő, amelyet sétabot helyett is használ. Már éppen a közelünkbe ért, amikor cingár lábával hatalmasat rúgott a semmibe, azután a földhöz csapta az esernyőjét, és méregében rátaposott.

— A fene egye meg — kiabálta —, ezt mellőlőttük!

Heves Ferenc

Engelsz József

nyítani akartak. Adott pillanatban a lehetőség megragadása azonban nem csak ennyiből áll, hanem más és igen gyakran súlyosabb meghatározókból. Talán felesleges lenne most újra felsorolni e tényezőket. Aki szemlélte a tárgyakat — ha közvetett módon is — egyszerre tájékozódhatott az építészet és az ötvösség eredményeiről, a művészeti kifejezőeszközök kezelésének biztonságáról és azok köréről, a lakáskultúránkról, a nemzet gazdagodásáról és az életszínvonalról. Egyúttal tájékozódhattunk az antik költészet és irodalom, az eposzok szereplőinek megjelenítése mellett a modern térszemlélet, a geometriai gondolkodásban való gazdagodás tényéről is. A milyenségre tehát az első meghatározás az lehet, hogy e viszonylag nem is nagyszámú tárgy modern eszközeivel érzékeltetni tudta gondolat és szellemvilágunk szinte parttalannak tűnő tengerét.

A kiállításon sokan szerepeltek s közülük többen már régebben nevet és rangot kaptak, de találkozhattunk fiatal egyénekkel is, kiket most ismerünk meg. Tárgyaik egyéniek, vannak közöttük nagyon jók, de gyengébbek is. Tény azonban, hogy már a szereplés is rangot jelent. A szereplés lehetőségének elnyerése biztatás a jövőre, új alkotásokhoz ad serkentő erőt. Ők a fiatalok, a jövő ígéretei. Alkotásaikat csak dicsérni tudom akkor is, ha azok egy része mutatja az indulás, a kezdő lépések nehézségeit. Lelkesednek a modernért, képzeletük a görög mondavilágtól a középkort sejtető figurákon keresztül a máig szárnyal s alkotásaik is hasonlóan befogják az időt. Nem is annyira e korokat idézik vissza, hiszen minden darabjuk mai és modern alkotás, inkább szellemi életünk, magatartásunk és emberségünk sokféleségét idézik fel vagy szemléltetik sokféle, gyakran nagyon is jellemző formahasonlósággal.

Ha már a fiatalokat is megemlítettem — nem minden cél nélkül — a szemléletünkben s ítéleteinkben ragadt kór-félét is igyekszem kigyomlálni. Szokás, hogy a fiatalokról, mint a legtöbb hiba, a kezdetlegesség és a tévútra könnyen elkanyarodók táboráról, megszemélyesítőiről szólunk. Rosszat rendszerint csak ők alkothatnak, hiszen egyéniségük még kiforratlan, még nem érzik az anyag lelkét, egyszóval kezdők, nekik tehát hibázniok is szabad. Az idősebb nemzedéknél már más a helyzet, mert aki egyszer „befutott", az már maga a tökély. A szemlélet így elmondva is rossz és méginkább kellemetlen az egyénekre gyakorolt hatása. Kezdve azon, hogy tökéletes nincs, legfeljebb a kiválasztott normához mérve és egymással összehasonlítva tűnik némely alkotás annak. Ez a szemlélet a kiállított anyag mögötti alkotóegyénekre sem vonatkozhat. Talán inkább azt lehet mondani, hogy a fiatalok jobban összpontosítottak — mert nekik még most és ezután kell bizonyítaniok — így kisebb hibákat vétettek. Az ismert alkotók egy része nagyot mert, és tudott nyújtani, és ha tévedtek, bizony az is nagyobb volt.

Összefoglalva; szép, gazdag és tanulságos anyagot mutattak be ötvösművészeink a fémplasztikai kiállításon. Most le kell szűrniök a tanulságokat, hogy hasznosan hasson vissza alkotótehetségükre ez a nagyszerű együttmegjelenés s egyúttal gondolni kell az új — témakörében is új — ötvöskiállítás megrendezésére.

Pál Endre

FÉMPLASZTIKAI KIÁLLÍTÁS

Környezetünk képe napjainkban erősen átalakul. A modern művészet láthatatlan szálakkal keresztül-kasul befonja létünket a városképtől a mindennapi használati tárgyakig. Építészeink a Bauhaus térformáló szemléletéből kiindulva az ember és környezet új kapcsolatát tárják fel nagykoncepciójú lakónegyedeik megformálásában. Ez a kapcsolat a társművészetek gazdag kísérőzenéjét igényli. A felszabadulás után eleinte bátortalanul induló, de ma már mindinkább sokasodó feladatok a művészek elé egyre nagyobb igényű feladatokat tűznek, amelyek az egyes alkotó területek gazdagodását, nem egyszer fő irányának megváltozását idézik elő. Ez történt a szemünk előtt az ötvösséggel, vagy ahogy újabban nevezni szokásos, a fémművességgel is.

A feladat, bár a történelem nyújtott már rá példákat, korunkban mégis újszerű és nehéz, mert az elmúlt évtizedek eszmei, társadalmi, gazdasági feltételei nem nyújtottak lehetőséget nagy lélegzetű ötvösművek megszületésére.

Az Ernst Múzeumban a Képzőművész Szövetség Ötvös Szakosztályának rendezésében megnyílt kiállítás arra figyelmeztet, hogy ötvösségünk — vagy ha jobban tetszik fémplasztikánk — az izgalmas kísérletezések korát éli és a monumentális építészet társművészetének igényes rangjára emelkedett. Ez megmutatkozik a művek eszmei tartalmában éppúgy, mint formai és technikai megoldásaiban. Az új hang, a bátor kezdeményező kedv a kiállítás legfőbb erőssége. Tény, hogy ötvöseink — zömükben az Iparművészeti Főiskola elmúlt évtizedekben végzett növendékei — az ötvösség műfaji kereteit kitágították, s bár arról sokat lehetne vitatkozni, hogy az egyes művek problémafelvetése mennyiben mozog az iparművészet határterületén, sőt azon is, hogy a felmerült ötletet mennyiben valósítja meg, a kiállítás egész légköréből mégis olyan friss lendület árad, amit iparművészeti kiállításainkon eddig nem láthattunk.

Az ipar- és a képzőművészetek közötti határvonal meghúzása ma már erőltetett, a társadalmi igények a társművészetek egyre nagyobb térhódítását hozták létre korunk képzőművészetében. Ötvöseink is túllépték a kismesterség történelmi kategóriájának kereteit és megmutatták, hogy különböző léptékben is korszerű formanyelven tudnak megszólalni. Vitathatatlan azonban, hogy néha meglepő kifejezési formáikat meg kell szoknunk. A tájékozódás, a valódi értékek

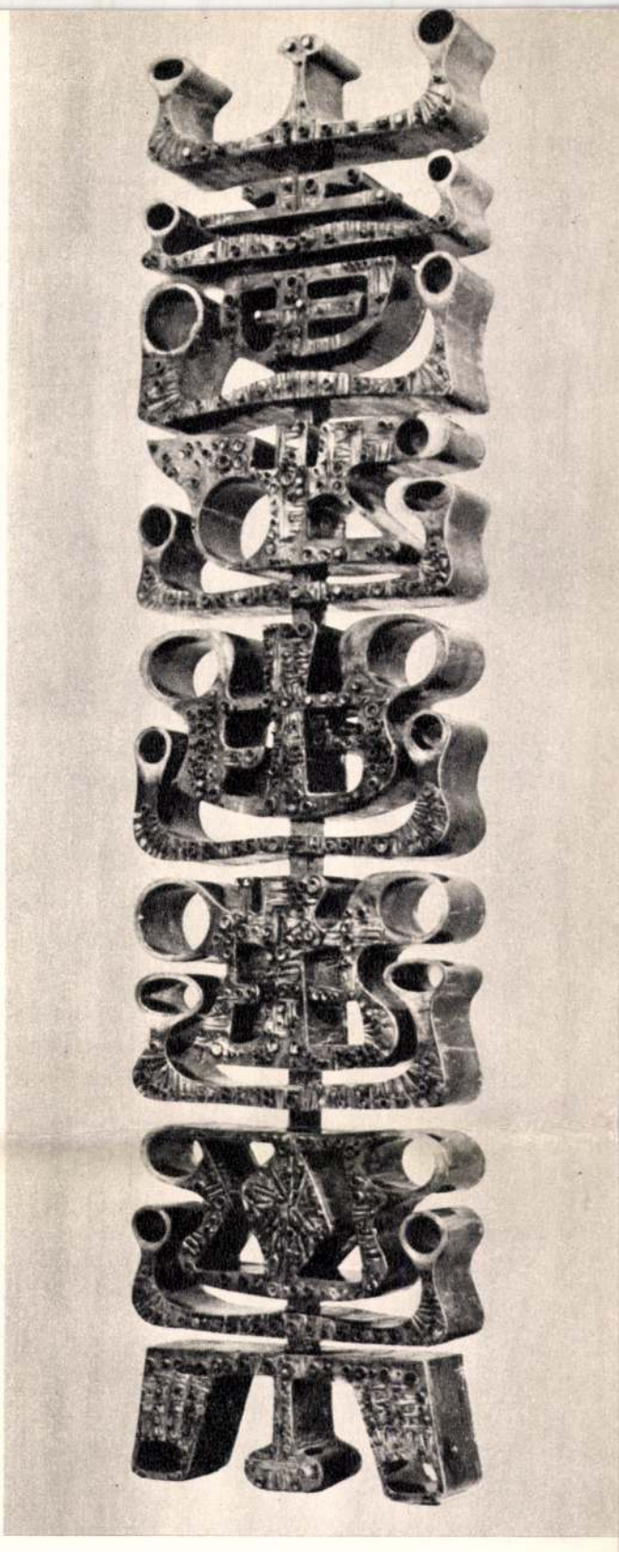

Engelsz József: Szegedi házasságkötő terem, térelválasztó fémplasztika
La Salle des mariages à Szeged: cloison en métal
Декоративная стена-решетка в сегедском загсе

1967 28

kiválasztása a néző számára egyáltalán nem könnyű feladat ezen a területen, de eredményeik, különösen a dekoratív architekturális feladatokban, nagyon szembeötlőek. A tárlaton sok új rendeltetésű munka is szerepelt; térplasztikák, térszerkezetek, fémből készült monumentális szobadíszek, melyek átlépik a hagyományos ötvösség témakörét. Ötvöseink láthatóan friss szemmel néznek körül a világban, sok helyről és sokat merítenek. Ez a sokhúrúság természetes egy új műfaj megszületésénél, amely a maga formanyelvét keresi, de nemcsak egy új műfaj új formanyelvéről van itt szó, hanem az annak megfelelő dekoratív és tartalmi jegyekről, sőt az ezzel adekvát technikai megoldásokról is. Így a messzi múlt, néha a nemzeti múlt ösztönzése harmóniába olvad a modern nyugati ötvösség, szobrászat, térplasztika, sokszor a szecesszió, az afrikai és óceániai művészet emlékképeivel. Ez a hatás a legjobb művekben alárendelődik a funkciónak, a dekorativitásnak, az anyagok szépségét előtérbe juttató kiváló technikának. Ez a törekvés a legbrilliánsabban Engelsz József munkáin jelentkezik, aki a szegedi házasságkötő terembe tervezett térrácsán a szimbolikus tematikát dekoratív módon, egyiptomi és kínai díszítőelemekre emlékeztető motívumokkal fogalmazza meg, és izgalmas, modern felületi szépségekkel gazdagítja. Maszkjai erőteljes plasztikáikkal a monumentális faldíszítés iskolapéldái.

A maszk egyébként sokat foglalkoztatja fiatal művészeinket. Itt is, ott is felbukkan a kiállított anyagban, más-más megoldásban. A játékos fantáziájú Kopcsányi Ottó maszkjait szecessziós sugallatú formaritmussal ötvözi egy térrács kötött fegyelmébe. Kis ördögfigurái ötletes, nagyon kulturáltan megoldott lakásdíszek.

Ugyancsak a játékosság csillan fel Juhász Árpád mértani elemekből konstruált falidíszein, Jajesnicza Róbert vörösréz huzalból alakított rácstervén, amellyel a szürrealista művészet egyik jellegzetessége, az ún. „ready made", a funkcionális szerepüktől megfosztott használati tárgyak, alkatrészek illogikus összeillesztése vonult be hazai művészetünkbe. A kiállítás legjobb, legkiérleltebb művei a térrácsok és oszlopdomborítások voltak.

A Váci utcai divatszalon nagyon dekoratív, mértani elemek variációival készített oszlopburkolata Péri József bravúros munkája. Engelsz József oszlopburkolatait ornamentális elemekből építette fel bámulatos ritmusérzékkel.

A vas súlyos, nemes veretű hangjának modern formát talált Pölöskei-Németh József a jáki templom kerítéséhez készített jó ritmusú vaskapujával. Kertész Géza a várban elhelyezendő Néprajzi Múzeum kapujának rézbetétein viszont a magyar népművészet formaelemeit öntötte modern formába.

A kiállítás sok új ötletet is felvetett. Ilyen volt például Gorey János konstruktív réz—vas—fém kombinációja, amely szobadísszé, méghozzá nagyon hatásos szobadísszé szelídíti a konstruktív fémplasztika szobrászatban oly sokat vitatott formamegoldásait. Itt is beigazolódik az a tétel, hogy az izmusok képzőművészeti stílustörekvéseinek majd mindegyike nem a szorosan vett képzőművészetben, hanem az ipar-, tágabban véve környezetművészetekben találja meg legmegfelelőbb alkalmazási lehetőségeit.

A hagyományos ötvösség technikáinak a modern életformára alkalmazását mutatja a zománckép feléledése, melynek a lakásban való létjogosultságát E. Bokor Kornélia életfája bizonyította be. Ugyancsak a zománc alkalmazásának új útjait keresi Halászy Tibor zománcozott maszkjain.

Ötvösségünk szép hagyományait Muharos Lajos színes zománcszemekkel ékesített lófeje és Dömötör László lendületében is mértéktartó egyszarvúja képviselték.

Sok ötvösünk kísérletezik a modern kisplasztikával is. Ezek nem egyszer megmaradnak ugyan a kiváló technikával létrehozott problémafelvetésnél, mutatva azt, hogy ötvöseinket elsősorban az anyag szépsége és rejtett lehetőségei érdeklik. Természetesen ötvöseinket, éppúgy, mint kortárs szobrászainkat is, megérintette a modern nyugati ötvösség bálványainak, Giacomettinek, Moorenak hatása is. Ezen nem kell csodálkoznunk egy módfelett nyugtalan korszak útkereséseiben. A vázlatok gyakran puszta ötletmegragadások, nem egyszer az anyag lehetőségeit fürkésző műhelyjátékok, de találkozunk nem egy új formavilágú, kiemelkedően sűrített, sőt többsíkú mondanivalójú kisplasztikai alkotással is, melyek a művész személyes, benső élményeit a formák elvont összefüggéseivel fejezik ki. Ilyenek például Nagy József figurái és Soltész György kis bronzai, amelyek közül különösen az ironikus Christoforos hordozott mély értelmet. Tóthfalussy László konstruktiv, mértani alapformákra egyszerűsített zománcozott szárnyú, lendületes Pegazusa a modern formaszemléletet egyesíti a hagyományos ötvöstechnikával.

A sokoldalú Juhász Árpád bronzszobrocskáival a nyugati nagyplasztika, elsősorban Moore hatása alatt áll.

Vasművességünk kiváló képviselője, Percz János a kiállításon csupán egy nagyvonalúan megoldott gallyat vivő madárral szerepelt.

Végezetül megállapíthatjuk, hogy ötvösségünknek — mint művészetünk minden ágának — korunkban sokszorosan kiterjedt funkciókat kell vállalnia, „hasznossági-plasztikai funkciókat, építészeti-plasztikai funkciókat, városszervezési-plasztikai funkciókat, nevelési-plasztikai funkciókat, művelődési-plasztikai funkciókat, költői-plasztikai funkciókat" mint a magyar származású Vasarely vallja a műalkotás szerepéről. És tegyük még hozzá, nem utolsósorban díszítő-plasztikai funkciókat is.

Ötvösségünk felismerte feladatait, eddig Magyarországon soha nem tapasztalt színvonalra jutott el máris. Útja világos, és a sok buktató ellenére is reményteljes.

P. Brestyánszky Ilona

Tóthfalussy László: Pegazus – Pégase – Пегас

Máté János: Európa elrablása – L'Enlevement d'Europe Похищение Европы

Pap Zoltán: Kontraszt – Contraste – Контраст

Nagy József: Kisplasztika – Petite sculpture Мелкая пластика

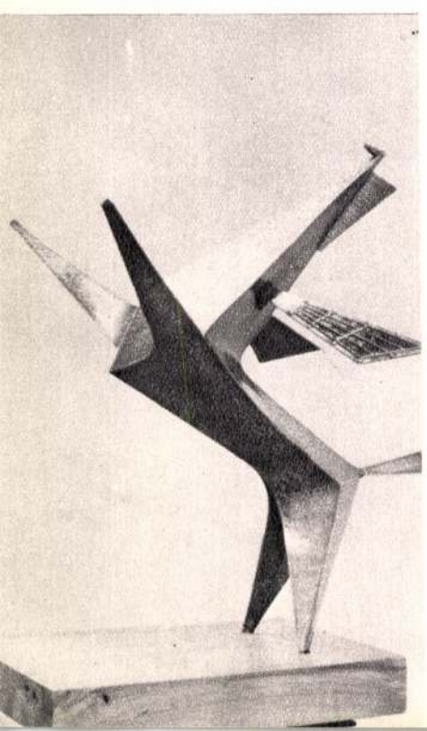

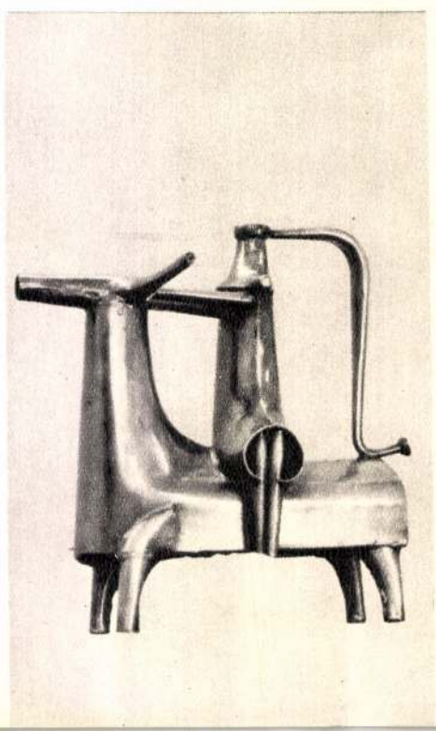

Engelsz József

Részt vett az erfurti nemzetközi iparművészeti kiállitáson.

A fődíjas, *Engelsz József* igen sokoldalúan mutatkozott itt be, nemesfémekből és drágakövekből készült, filigrán ékszerektől, a rézből cizellált, huszáros, pávás padlóvázákig. De mestermüve kétségtelenül az *Apokalipszis*, amely zománcberakás nélkül, csupán a magasfényü fémszerkentyük formajátékából alkot modern dekorációt, oly módon, hogy egyben középkori katedrálisok harangjátékainak figuráit, hangulatát idézi.

Magyar Hirlap 197

Wagner:Merre tart

mDK

Engelsz József
iparművész

ötvösmunkái a Fényes Adolf
Terembe. (Fej, plakettek)

(havas) Két iparművészeti kiállítás

Népszava, 89 évf 9 z 1961. jan 11.-21

Engelsz József
ötvös

A finn Oroszlán Lovagrend
első fokozatát kapta

– : Kitüntetések

Művészet, 1970. január – 32 kap.

Éngelsz József

ENGELSZ JÓZSEFNEK ítélték oda az egyik fődíjat a szocialista országok négyévenként Erfurtban megrendezésre kerülő iparművészeti tárlatán.

Magyar Hirlap 1978-118-13

Engelsz József
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

KISIPARI UJSÁG

1936 JUN 23
1021

Kőfaragó- és ötvöstanulók szabad idejükben tanulmányozzá. a terek, utcák szobrait. Most éppen Engelsz József ötvösmű vész virágszedő lány című alkotását vizsgálgatják, mely a Czabán téri iskola falán látható.

Törvénytel

(Folytatás az 1. oldalról.)

alatt háromszor volt nála ellenőrzés, mindig találtak szabálytalanságot. Olykor két-három bedolgozót értek munkában.

— Hol nincs bedolgozó?! — kiabál Sarkadi. — Itt gürizni kell. Könnyű maguknak ott fönt uraskodni. De próbálnák meg itt lenn csinálni! Sok nehézséggel kell nekünk megküzdeni. Én nem csaptam be még soha senkit...

Nekünk más a véleményünk.

Az árulkodó festék

Kovács István gépjárműjavító (VIII., Baross u. 91.). Őt is figyelmeztette a szakosztály már korábban, Használt-e vagy sem, rövidesen elválik. Egyelőre azt kell tisztázni, mit keres itt munkaruhában Ferenc János, a Belkereskedelmi Vállalat fényezője.

— A motoromat jöttem javítani.

Abbahagyja az éppen most kezdett étkezést, és jogosítványát mutatja, majd a motort.

— Mi baja a gépnek?

— Semmi — szól közbe egyik szakemberünk, aki már terepszemlét tartott az udvaron. — Nézze — mutat a motoros ember ruhájára —, ez itt sárga festék, ez meg zöld. Még nem száradt meg. A kocsikon is friss a fényezés. Ő festette. A színek is passzolnak.

A cáfolat elmarad. A műhelynapló van még hátra. Hat gépkocsiról nem tudjuk, mikor érkezett.

Varázslat

Szabó János gépjárműjavító (XIV., Miskolci út 93.). Kertes ház, tágas udvarral. A mester beszélget ott valakivel. Megpillant bennünket. Nyomban otthagyja a partnerét, de nem

— Előbb még itt dolgozott egy ember a ház végében, a Volkswagen mellett. Vele szeretnénk beszélni.

— Miféle ember?! Uraim, ne viccelj[enek] — segít az egyik

Engels József

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG
Békéscsaba

1970 JAN 30

1021

Szeged szobrai

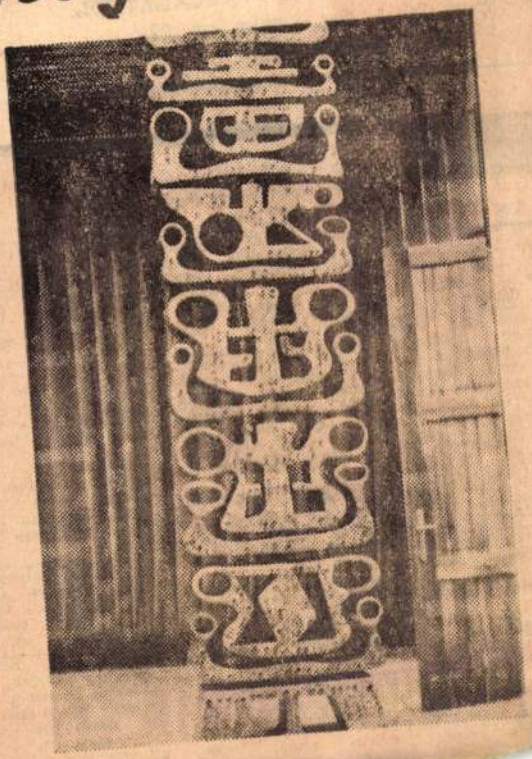

Az élet fája

(160.) A városi taná... ...jáal...
...ermében helyezték el...
...alkotás készítője: Eng...

a VE
Budap

apró-hirdetések

ADÁSVÉTEL

Munkácsy nagyképernyős televízió eladó, megtekinthető adásidőben. Szeged, Üstökös u. 6.

Bőrkabátját már most alakíttassa, javíttassa vízhatlan bőrpuhító festéssel Csordás bőrruhakészítő mesternél. Szent Miklós u. 7. Felsővárosi templom mögött. x

Wartburg kiskerekű de Luxe eladó. Csongrádi sgt. 97. 4 óra után.

Boxer kölykök eladók. Szeged, Klapka tér 8/b.

Több ezer darabos régipénzgyűjtemény eladó. „Alkalmi vétel" jelígére a makói Hirdetőbe. x

Egy db samottos jó állapotban levő kályha eladó. Kardos István, Eszperantó u. 4. x

...tburgot, FIAT 850-... ...gy R—4-est köze... ...alásra átveszek. ...m is. Kész... ... 3306.

Egy mély gyermekkocsi eladó. Iglói u. 7.

Sezlon, kétajtós, háromajtós szekrények, háttámlás rekamiék, fotelok, asztal, párnázott székek olcsón eladók. Lengyel u. 32. Szent István térnél.

Keveset használt 4 tonnás Kovács-féle gumikerekű kocsi sürgősen eladó, minden elfogadható árért. Szeged, Veresács u. 44. Kévés here eladó. Szatymazi u. 36. sz.

Háromlángú fehér zománcozott vezetékes gáztűzhely eladó. Igényesnek is megfelel. Lengyel u. 8/a.

Eladó használt fél hálószobabútor és egy régi fajta szecskavágó. Szeged, Pásztor u. 43. Érd.: szombat, vasárnap.

Hordozható cserépkályha eladó. Felhő u. 7.

NDK variálható gyermekkocsi aeldó. Petőfi Sándor sgt. 25. Hegedűs.

10—15 mázsa here eladó. Újszeged, ...zdi u. ... sz.

2 db 250 kg-os sertés eladó. Martonosi u. 22.

100—120 kg-os sertés eladó. Kisfaludy u. 29/a.

Egy db 110 kg-os hízó eladó. Harmat u. 24.

220 kg körüli hízott sertés eladó. Tisza L. u. 89.

3 db 50 kg-os süldő eladó. Zoltán u. 16.

Öthónapos malacok eladók. Hóbiárt basa u. 57. sz.

Egy jó állapotban levő zongora eladó. Érdeklődni mindennap 15 óra után, Petőfitelep, Szellő u. 9.

Egy 100-as csirkekeltető eladó, ugyanott különálló bútorozott szoba kiadó. Érd.: Petőfitelep, Pápai u. 66.

Használt régi bútorok (szekrény, asztalok) darabonként is eladók. Érdeklődni 15—16 óra között Bécsi krt. 2—4., C-lépcsőház, II. 13.

Sofőrbunda közép alakra, női sötétkék télikabát kisebb alakra eladó. Dávid, Munkácsy u. 3., fszt.

Kompresszor légtartálylyal, Bajai szivattyú és 3/4 collos fekete cső eladó. Szigligeti u. 5. (Textiltechnikumnál.)

MDK.

Engelsz József

Kiállitási kritika

Müvészet 1965 junius . lap 24.

Engelsz József

ötvös

Irodalom:

Pál Endre: A modern ötvösszománc.

Művészet 1969 febr.

Dávid Kata: E. f. 14.

Képzőműv. Kiad. 1972

Engels József

ötvös

Kodalom!

M. Heil Olga: Magyar Iparművészeti Kiállítás. Népművelés. 1966.

Dávid Kata: E. J. 14.

Képzőműv. Kiad. 1972.

Engelsz József

festő

Irodalom:

Hétfőn este újra megnyílik az átalakított Fészek Klub. Magyar Nemzet 1965. nov. 20.

Dávid Kata: Engelsz 1. 14.

Képzőmű. K. 1972.

Engelsz József

ötvös

Irodalom:

Az újjászülető Fészek Klub. Magyar Nemzet, 1965 nov. 20.

Dánál Kata: Engelsz J. 14.

Képzőmúv. Kiad. 1972.

Engels József

ötvös

Irodalom:

Pál E: Egyházi díszítések a mai ötvösművészetben. Művészet 1965. jún.

Dávid K: E. J. 19.

Képzőművész. Kiad. 1972.

Engelse láset
ötvös.

2. Szelence /Részlet/

Repr.

Dánál kata: E. J. 15
képzőműv. kiadó 1972.

Engelsz József

ötvös

1. Szelence, 1964. Erüstörött vér, cizellált, domborított, zománc díszítéssel, 40 x 40 x cm. Műv. Min. tul.

Dávid Kata: E. J. ~~Ref~~ 15. Repr.

Képzőműv. Kiad. 1972.

Engelsz József

„Gyűrűk" (repro)

Horváth György: A korral szembesülés
Művészet, 1980. ~~február~~ április 3. lap.

József Engelsz: „Halsschmuck", 1969.

Vergoldetes Silber

Plattendurchmesser 16 cm.

Bildende Kunst, 1974. 11. 593. old.

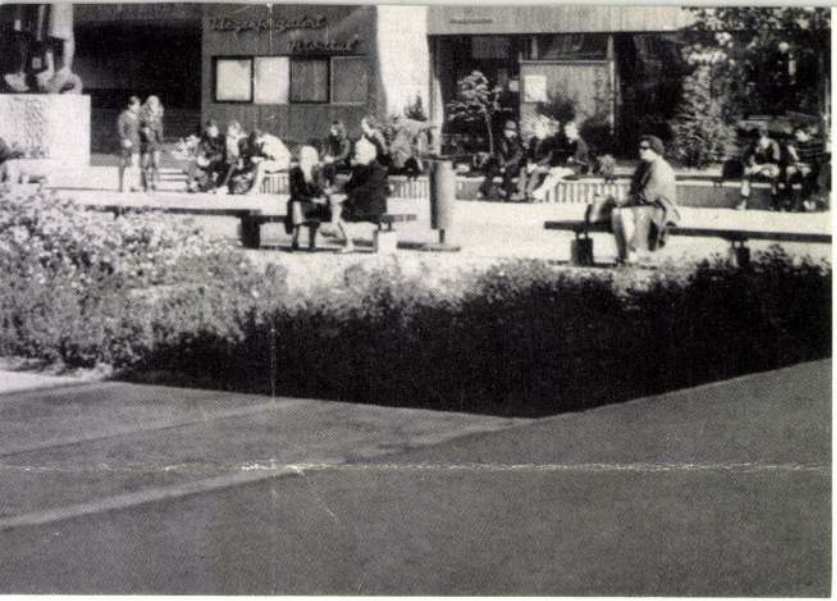

1

2

1971 MÁJ 7
1021

Engelsz József

ÉLETFÁK ÖTVÖSE

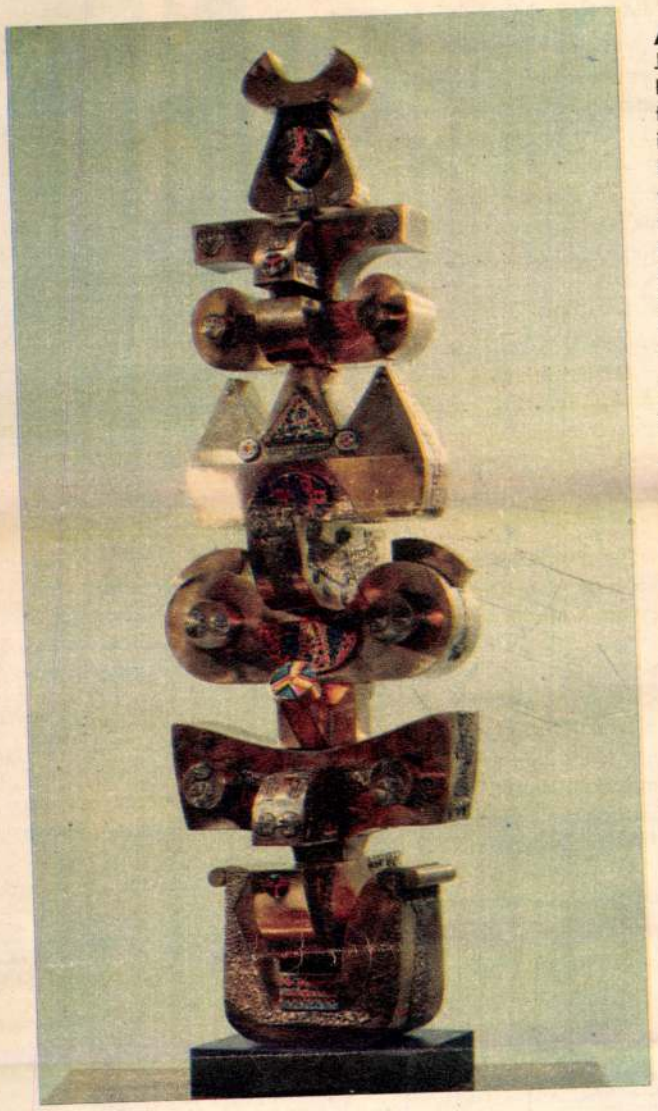

A győri öntödei munkásból lett ötvösművész, Engelsz József, az Iparművészeti Főiskola tanára a Munkácsy-díj első fokozatát kapta ez évben. Kevés iparművész részesül ilyen megbecsülésben. Borsos Miklósnál végzett, alig múlt tizenöt éve. Ha a gyárból magával hozta az anyag szeretetét, az anyaggal való küzdelem bátorító érzését, Borsostól megtanulta a forma, az alakítás, a plaszticitás művészetét. Megtanult bánni a zománccal is, tüzes, tiszta ragyogású nagy felületeket teremtett. Csinált kitűnő karakterű vésett és mintázott érmeket, s a múlt évi Ékszer '70 kiállításon meghökkentően új ékszerekkel is szerepelt.

Az ötvösművészet kitört a zárt rétegek értékvilágából, s a társadalom kincse lett. A Mezőgazdasági Vásár központi irodájának végfalát Engelsz József több méter magas, geometrikus megoldású domborműve díszíti, kemény, tiszta formák, feloldják a fal egyhangúságát. A Petőfi-híd budai hídfőjénél, a műegyetemi diákszálló bejárati kapujától negyvenhét méteren át, egészen a hallig kísér másik reliefje, szalagszerű ornamentikával. A Fészek Művészklubban oszlopburkolása, mint nagy erejű egyiptomi írásos domborművek; a Duna Intercontinental Szállóban lámpája; Miskolcon, egy rádiószaküzletben faldísze; a szegedi házasságkötő teremben két életfája; térelválasztók hivatali bejáró és ünnepi közönség között. A fa, az „életfa", az „égig érő fa", a népmesék csodálatos „tetejetlen" fája nem egy alkotásában foglalkoztatta Engelsz József térformáló képzeletét. Szobrok ezek természetesen, a fémművesség bonyolult, változatos, káprázatosan szép eszközeivel élve, az anyag és forma dicséretére.

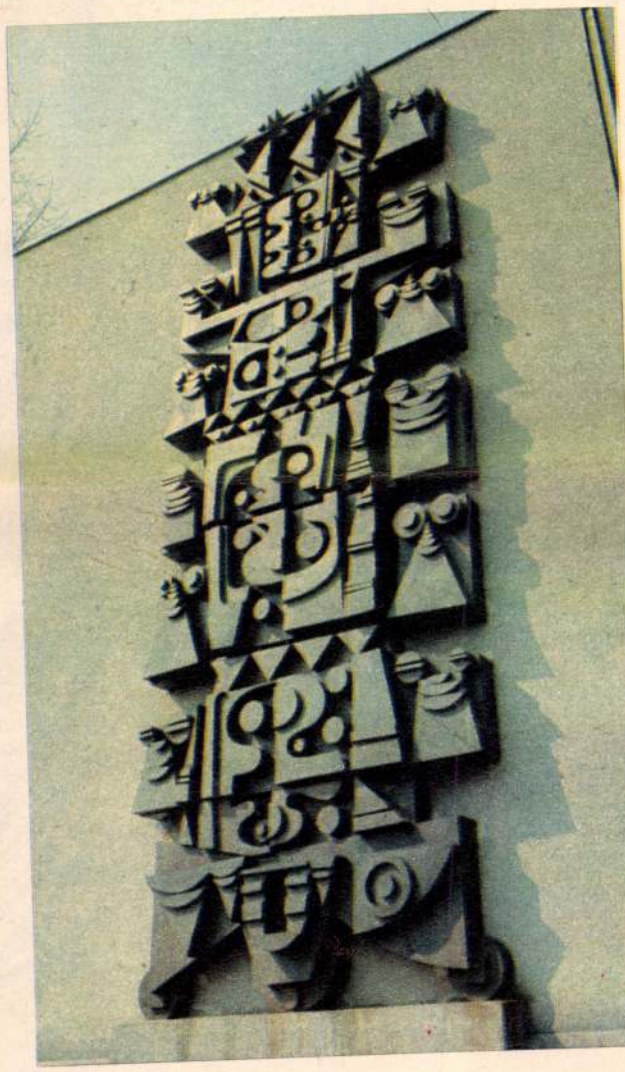

Régi jelkép a „világ fája", az élet születésének, fenntartásának, föld és világmindenség hatalmas egységének jelképe: összeköti földünket a csillagos éggel, nappal, holddal.

Egy sárrétudvari öreg pásztor meséjében ennek a „csudálatos nagy fának" kilenc elhajló ága van, mindenik egy-egy erdővel vetekszik, ha elkezdenek kavarogni, imbolyogni, abból támad a szél, olyan csudálatos nagy fa ez, hogy nemcsak a hold jár el az ága között, hanem a nap is. Ha a fa néphagyományainkban, de éppen Ady költészetében is az élet jelképe („Lelkemben a magyar fa / Lombjai esnek, hullnak" – írta Ady Endre), a szél a bánaté, örömé, szerelemé, halálé – milyen jelkép a nap és a hold? Lapozzuk fel a népi jelképekben élő Adyt, mily gyakran találkozunk nála a „szent Nap"-pal, s a „Nap húgá"-val, a holddal, ezzel az egymást kiegészítő, kergető, soha el nem érő fiú és leány testvérpárral!

Engelsz József új, nagy munkája ismét életfa. Dicséret egyszerre illetheti a megmunkálást – a vörösréz lemezek pontos illesztését, rejtett forrasztásait, a cizellált rátétek mívességét, a rekeszzománc ragyogó tisztaságát – s a szobrászi felépítés gazdag tartalmát. Mintha tulipán kelyhéből nőne ki ez az emeletekre épülő térplasztika (a mesebeli kiskondás baltájával vág lépcsőt a „tetejetlen" fába, hogy feljusson a „tetejébe"), melynek minden „ága" más-más formai meglepetéssel kínál, míg tetejében ott találjuk a kiinduló, s rendkívül dekoratív forma leegyszerűsített változatát: a holdat, alatta a napot.

FOTÓ: ZARÁND GYULA

Az ötvösség eszközeivel készített Engelsz József szobrot, s újra fogalmazott olyan jelképeket, melyek hazánkban előkerült avar csontfaragványokon éppúgy fellelhetők, mint a finneknél, mongoloknál, vagy az Amur mentén lakó nanájoknál. Így lesz a valamikor élő jelképekből forma, díszítőelem. Ha eredeti tartalmukról nem is tudunk már, az egymással párhuzamos s egymást keresztező térformák elevenen hatnak. S legfőképpen az az erő, ami szinte felfelé húzza, a térben kiterjeszti ezeket a formákat. Mai művészetünk maradandó alkotását köszöntjük benne.

KOCZOGH ÁKOS

KULTURÁLIS TÜKÖR

PÉCSI NEMZETI SZÍNHÁZ
Bizet: CARMEN

Bizet népszerű operáját, a Carment, hatásosan adta elő a pécsi operatársulat. A szereplők közül kitűnik a címszereplő Mészöly Katalin, a Don-José szerepében vendégként fellépő Tarnay Gyula és mindenekelőtt a Micaelát alakító Németh Alice (képünk). Horváth Zoltán rendezése színes, mozgalmas. Az utolsó felvonásban különösen nagy hatású. Vitatható azonban, hogy kellett-e más Bizet-zenére készült balettbetéttel bővíteni az előadást.

IRODALMI SZÍNPAD
Győre Imre: ORFEO SZERELME

Győre Imre könyv alakban már ismert drámai költeményét Szendrő Ferenc rendezése állította színpadra. A modernizált ókori történet Orfeusza: a „nagy gitáros", költő-harcos egy népi ihletésű történet keretében. José Armendia együttese a dél-amerikai folklór hangulatát teremti meg. Bozóky István a címszerepben sajnos nem meggyőző. Madaras József, Somhegyi György és Raksányi Gellért erőssége az előadásnak. Képünk jelenet a drámából.

ÓDRY SZÍNPAD
Shakespeare: OTHELLO

A Színművészeti Főiskola végzős növendékei — Ádám Ottó tanítványai — a Shakespeare-dráma részleteiből vizsgáztak a szakmai és meghívott közönség előtt. Nyomban tegyük hozzá: kitűnőre. A címszerepet a filmről már ismert Oszter Sándor alakította meglepő érettséggel, tragikus erővel. Tetszett Fenyő Ervin, mint Jágó, Szacsvay László, mint Rodrigo és Faluhegyi Magda Desdemona szerepében. Képünk: Oszter Sándor és Faluhegyi Magda.

TÖRTÉNETÍRÁS
Titus Livius: A RÓMAI NÉP TÖRTÉNETE

Livius nagy történeti művének két kötetbe osztott, első tíz könyve után most megjelent a harmadik kötet is. Ez a római történelem legválságosabb korszakát, a második pún háború históriáját, Hannibál fővezérségét idézi fel. A kitűnő fordítás Muraközy Gyula munkája. Ugyancsak ő készítette a jegyzeteket s a liviusi mű elveszett könyveinek tartalmi ismertetését.

KÖLTÉSZET
François Villon: A NAGY TESTAMENTUM

A Magyar Helikon népszerű bibliofil sorozatában Villon Testamentuma jelent meg. A költészet kedvelői Villon verseit magasrendű fordításban és átköltésekben ismerhették meg. Vas István 1940-ben készült fordítása — mint ő maga írja — „a tiszta és felelősségteljes szellemet, a mély és cicomázatlan költészetet" közvetíti az olvasónak. A könyv szép illusztrációit Szántó Piroska készítette.

KERTMŰVÉSZET
Seléndy Szabolcs—Mészáros András: NYARALÓM KERTJE

Ez a könyv a pihenés könyve — írja a bevezető —, és így is van. De az ízlésnevelés könyve is. A nyaralók és víkendházak kertjeinek megtervezésével és hasznossá tételével foglalkozik. Seléndy Szabolcs, aki írta, és Mészáros András, aki fotóival magyarázza a könyvet, jó munkát végzett. Az esztétikus kiadványt szakirodalmi bibliográfia és témamutató egészíti ki.

MŰCSARNOK ÖT FIATAL MŰVÉSZ

Az öt fiatal művész: a szobrász Asszonyi Tamás, Csikszentmihályi Róbert, Götz János, a festő Pataki Ferenc és Végh András 1968-ban állítottak ki először együtt. Mostani kiállításuk is azt bizonyítja, hogy emberi kapcsolat, nem pedig stílusbeli rokonság fűzi össze őket. Figyelemre méltó tehetség mindegyik, és nem képességüket osztályozzuk, hanem e kiállítást regisztráljuk, amikor Csikszentmihályi és Asszonyi plasztikáira hívjuk fel a figyelmet.

MŰHELYEK ÉS GA

DÜRER EMLÉKKIÁLLÍTÁS

Az emlékezés az *ötszáz éve* született nürnbergi mesternek szól.

Albrecht Dürer az egyetemes művelődés nagy alakja volt, egyike azoknak, akik a világot másképp hagyják maguk mögött, mint amilyennek találták; azoknak egyike, akik az emberiség mondanivalójából fontos mondatot fogalmaztak meg.

A középkor alkonyán született, s jelen volt egy új kor hajnalán, segített formálni azt. Északon ő volt az egyetlen igazi reneszánsz egyéniség. Az egyetlen, aki az olasz óriások, a Leonardók nemzedékéhez méltó.

Ha reneszánsz egyéniséget mondunk, mindenki elsősorban művészekre gondol, a reneszánsz embertípus legfőbb megtestesítője a művész. Vajon miért? Csupán azért-e, mert ez a kor kivételesen nagy számban hívta életre, hívta meg nagyszerű feladataihoz az alkotó tehetségeket? Nagy művészeket ismert a középkor is; a reneszánsz különössége abban áll, hogy a művésznek új típusát hozta létre: azt a típust, amelynek alkotásaiban a művészi tevékenység a tudomány rangjára emelkedett, s a kézművesség, a munka, a művészet fokára. Soha a *techné*, a mesterség — a művészetben — nem bírt oly fölmagasztosult jelentőséggel, mint e kivételes és visszahozhatatalan évtizedekben, amikor az emberi kéz munkája ünneppé vált, új, meg új fogásokat, technikákat keresett, s ekként egyszerre töltötte be a megismerés s a szépségteremtés funkcióját — amikor minden nagy alkotás, festmény vagy szobor egy-egy fölfedezés volt. Dürer is meghódította a maga „Amerikáját".

A magyarországi származású, nürnbergi ötvösmester fia nemcsak elkészítette Erasmus portréját, a humanista tudósét, aki fóliánsai közt tollal, tintatartóval a kezében munkálkodik, miközben tekintetét egy mezei virágcsokor szépsége üdíti fel — nemcsak elkészítette a kor reprezentatív északi humanistájának portréját, hanem maga is az Erasmusokhoz hasonló kereső-kutató szellem volt, intellektuális művész, aki teljes egészében fölfogta korának problematikáját. Kérdező és válaszoló művés
természet és az e
válaszolt a közép
kor, a humanizmus és a reformáció, a német parasztháborúk és az elvont bölcselem kérdéseire. Keze munkájával válaszolt — mint festő, és mint grafikus.

Festményei közül csak egy szép férfiképmása a miénk; a *Szépművészeti Múzeum emlékkiállítása* a grafikust ünnepli, *öt eredeti rajz* és *több mint százötven metszet* bemutatásával.

A grafikának különösen nagy jelentősége van Dürer életművében. Modern művész volt, újító: a fametszést ő vonta be először a legmagasabb művészet körébe, minden új iránt érdeklődő szelleme őt tette meg az első igazán művészi rangú könyvillusztrátorrá. Az újszerű technikák alkalmazásával érte el a legszélesebb körű hatást, teremtette meg a mindenki művészetét, a közösségi művészetet: sokszorosított metszetei számtalan kézbe eljuttottak, felesége vásárokon is árusította őket, egyszerű embereknek . . .

Nagyon szép, nagyon gazdag, s valóban ünnepi ez az emlékkiállítás. Dicséret érte a rendezőjének, Kaposy Veronikának.

Dürer: Séta (Rézmetszet)

OLVASTUK LÁTTUK

TÜKÖR
SZÍNHÁZ
BUDAPEST, IX., Üllői út 33
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Engelsz József

Egyedi remekművei az amorf formákban jelentkező, dekoratív, erősen ornamentizáló törekvés klasszikus példái.

P. Brestyánszki J.: „Ékszer '70" kiállítás; Ipari Művészet, 1971. 2. sz. 33. l.

Engelsz József az ötvösök középgenerációjához tartozik, s hármuk közül ő tette meg a legnagyobb és legváltozatosabb utat. Bár formavilága igen egyéni, művészete mégis szerves része a mai európai ötvösségnek.

A kiállításon szereplő három művész a magyar ötvösség három különböző irányzatát jelképezi, s a három irányzat méltóan képviseli a magyar ötvösök munkásságát.

Domanovszky György

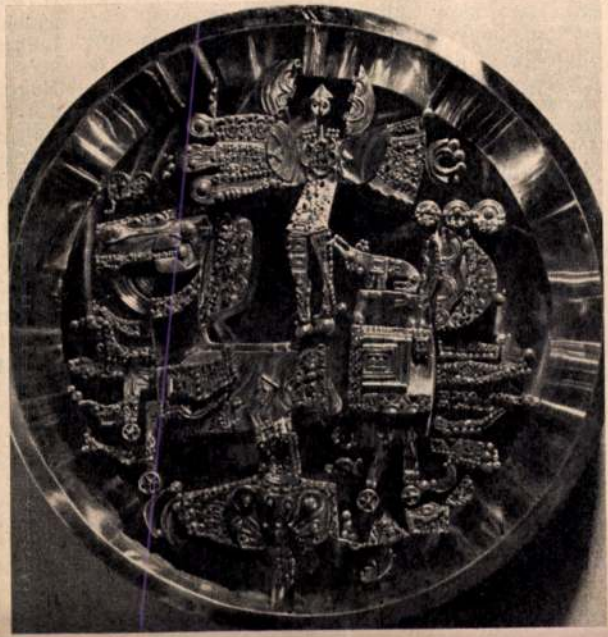

életévéig is teljes szellemi frisseségét megőrző volt honvédelmi miniszterrel a múltról, azokról az évekről beszélgetünk, amelyeket az 1947-ben megjelent emlékirataiban „végzetes esztendők"-nek nevezett.

Egy korty bor, néhány szavas köszöntő után áttérünk a lényegre és megkérjük Nagybaczoni Nagy Vilmost, beszéljen életéről, munkásságáról, azokról a tapasztalatokról, amelyeket életében szerzett.

— Már könyvemben is megírtam és most harminc esztendő után is vallom, mert bár hallásom rosszabbodott, de kritikai érzékem ma is ép, hogy Magyarország háborúba való belépése az első perctől törvénytelen volt. Mint i ság Bárdossy akkori m ciója alapján azért táma mert állítólag szovjet gé sát. Már akkor tudtuk és koltam, hogy ez a kassai holmány volt, mint ezt kassai repülőtér parancs domására is hozta. Az azon a véleményen volta tem véka alá, hogy nem Szovjetunió ellen támad féle konfliktusunk nem és területi követeléseink

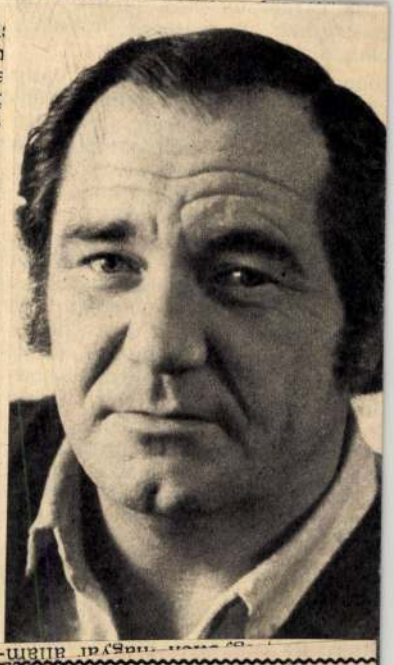

Miniszter úr, engedje a kérdést: Mindezt tud honvédelmi tárcát?

Nagybaczoni Nagy Vi

— Amikor Horthy ma tette a kérdést, vállalon következő gondolatmen ha Magyarország korm lyemre gondol, akinek rúval kapcsolatos állás lán módomban áll meg ontást, s azon lenni, h veszítse el becsületét. T vállalkoztam, hiszen is

: Sárgarézrelief. Engelsz József munkája
Kónya Kálmán és Mátis József felvételei

1974 JUL

MŰVÉSZET
Budapest

1021 / Engelter József: arkeusz

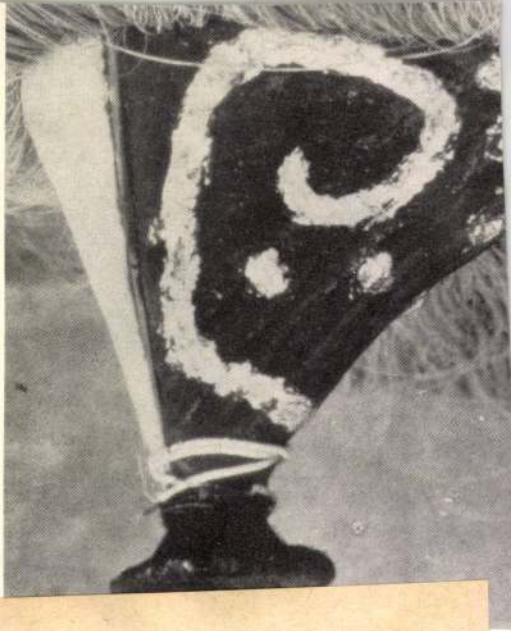

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Engelsz József
ötvös

Drágakövekkel díszített mellpajzsai,
óriási kesztyű gyűrűje, archaikus nyak-
éke szerepel a tartalom.

P.Brestyánszky Ilona: A modern ékszer paradoxona.
Művészet, 1971.május-28.oldal

Engel József

Tihany, Kékes, Tata, Győr nevezetességeiről készült iparművészeti tárgyai.

emlékre.

Valóság, 1960. 2. sz. 69. l.

Engelsz József
Ötvös

M.D.K.

Görög vaiarapek, a trójai feminű-
vesszeg emlékét idéző gyertyatartói
Zomancmunkái szerepelnek a kiál-
lított munkái között.

Revész Zsuzsa: Az V. Országos Spanművészeti . .
Művészet, 1966 április - 23 lap.

Engels József

a belsőépitészeti ötvösmüfajban az egyik legeredményesebb müvészünk.

Katona Imre: Modern iparmüvészetünk néhány kérdése. Müvtört.Ért. 1970.4.sz. 278-283. l.

283. l.

Engelsz József, ötvösművész [iparművész] M 04

A veszprémi múzeumban kiállításon szerepel.

—: Hír 8.l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1961. júl. 28.

M.D.K.

Engelsz József.

Ötvösmüvész Veszprémben kiállitja müveit.

Napló.
Magyar Nemzet.1961. juli 28. 4.old.

Engelsz József
~~festő~~ ötvös

M.D.K.

Hódmezővásárhelyen mutatta
be munkáit. Előtte a Fényes
Adolf teremben rendezett kiállítást.

Művészeti életünk.
Művészet, 1961. április – 42 kap.

M.D.K.

Engelsz József, iparmüvész

1961, nov 26-dec 18. Kiállitása a Székesfehérvari Múz-ban, Rendezte a Mücsarnok. és a Múz.

F. Petres Éva: Jelentés a Fejér megyei Múzeumok 1960-62. évi tevékenységéről. 190. o.

Alba Regia. István Király Múz. Közleményei. 4-5. köt. 1963-64. Székesfehérvár. 1965

Engelsz József ötvös

Szöreg rekeszes zománctechni-
kával készült ötvösmunkáit
emeliti.

Komárom megyei Dolgozók Lapja, 1966. aug. 11.

Az Esztergomi
Főszékesegyház Kincstára
meghívja Önt,
családját és barátait

ENGELSZ JÓZSEF

MUNKÁCSY DÍJAS, ÉRDEMES MŰVÉSZ

KERESZT

CÍMŰ

biblikus témájú műveinek
kiállítására.

A kiállítást 1988. augusztus 18-án,
délután 3 órakor
Dr. Kacziba József püspök,
AZ ACTIO CATOLICA ORSZÁGOS IGAZGATÓJA
nyitja meg.

A kiállítást rendezte:
Cséfalvay Pál, művészettörténész

Megtekinthető:
1988. október 31-ig naponta

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

VAS NÉPE

Engels József

1961 AUG 6

lettel nem lehet gyermekeinkben a fizikai munka tiszteletét, szeretetét meggyökereztetnünk. A jótékony gyakorlat annál inkább meghozza a nevelési eredményt.

Sz. D.-né

Divat a gyertya

A lakás hangulatos díszítője a művészi kivitelű gyertya, amelyből hazánkban jelenleg körülbelül 65-féle van forgalomban, kovácsoltvasból, alumíniumból és fából készült tartóval. Különösen szépek a Munkácsy-díjas Engels József és Ördög László iparművészek budapesti és balatoni képekkel díszített gyertyái. Képünkön: Engels József Munkácsy-díjas műve. A virágok a váza és a gyertya együttese tökéletes harmóniát ad.

Mindegyikük a maga módjá
él, s mert valóban él — alakító
an hat a környezetére. Néh
pozitívan, néha nem. Ellenté
tek bomlanak ki ebben
könyvben. Miként lesz alk
holista egy szép és kedves fi
talasszony? Hogyan kerül
justizmord elkövetésének köz
lébe egy talpig becsületes bír
Miként válik a társadalmi igaz
ságtevés hősévé egy ügyész,
akit magát is megkörnyékez
nek nem éppen rokonszenves
emberi gyengeségek?

E regény főcselekménye a katonai bíróságon mutatkozik meg. Arról döntenek, illetékes volt-e a polgári bíróság egy fegyveres személyekre vonatkozó perben, s hogy helyes volt-e maga az ítélet? Nem mindennapi a per anyaga, éppen politikai vonatkozásai miatt. A hátteret az 1956-os ellenforradalom szolgáltatja, noha évek múltak el azóta. És miközben pereg a cselekmény, akár egy tartalmas és jól forgatott film — a konfliktusok egész sora fejlik ki s ezek — nem egymástól függetlenül, mégsem közvetlenül egymásból fakadva: találkoznak valahol a mai társadalmi élet síkján. Ezáltal a mű különlegesen érdekessé válik.

Egyszerre több tükröt tart elénk a szerző, s mindegyikből mai életünk metszete villan elénk. Persze, ott, ahol konfliktusok vannak, elrendeződésekre is kell lenniük. Ez pedig a boldog vagy boldogtalan vég kérdése is. Nos, Zalka művében nem probléma a hepiend, mert a fények és árnyak egyazon pillanatban váltakoznak: boldogság jut ki részeül az egyik embernek, boldogtalanság a másiknak. Nem azért, mert a társadalom hol igazságos, hol igazságtalan, hanem azért, mert

dulójára kiadott tézisei.

E lenini politika rugalmasságát az élet változásainak figyelembe vételét és az azokhoz való alkalmazkodást nagyszerűen bizonyítja az OSzD(b)MP 50 esztendővel ezelőtt 1917. július 26-án (augusztus 8-án) összeült VI. kongresszusa. Jól ismert, hogy a forradalmat előkészítő harc menetében jelentős fordulat állt be ebben az időszakban Oroszországban. A Lenin által meghirdetett békés forradalmi útnak július 4-én végeszakadt. A kettős hatalom időszaka lezárult. Az esszerek és mensevikek átjátszották a hatalmat a burzsoá kormánynak, Kerenszkij bevezette az ostromállapotot Petrográdon s „a rend helyreállítását" az ellenforradalmi katonai klikkre bízta. Szétzúzták a Pravda szerkesztőségét és nyomdáját, lefegyverezték a Vörös Gárdát, vérfürdőt rendeztek a tüntetők között. Letartóztattak több pártvezetőt, s elfogató parancsot adtak ki Lenin ellen, aki kénytelen volt illegalitásba vonulni.

A megváltozott belpolitikai helyzet szükségessé tette, hogy a bolsevik párt felülvizsgálja korábbi politikáját, kidolgozza új taktikáját. Ezt végezte el a VI. kongresszus, amikor megállapította, hogy az előállt új helyzetben, a kettős hatalom körülményeire szabott békés út helyett új

1021

áruforgalmi tájékoztató

VAS- ÉS MŰSZAKI CIKKEK

OLAJTÖLTŐ BERENDEZÉS

Az olajkályhák tartályának utántöltését könnyíti meg a Jászapáti Béke KTSZ által gyártott olajtöltő berendezés. Az egyszerű készülék hajlított töltőcsőből és lábpumpából áll, melynek segítségével a tartályfeltöltés fizikai, erőkifejtés nélkül, elcseppenés mentesen végezhető.

A kannára egyszerű módon felszerelhető olajtöltő lábnyomással működtethető, tehát különösebb fizikai erőkifejtést nem igényel. A töltő közvetlenül az olajkályha tartályának nyílásába helyezhető, a töltés befejezése után műanyagban végződő része visszahajtással tökéletesen lezárható.

Olajtöltő berendezés

Az olajkályha töltőberendezés a szaküzletekben már megvásárolható. Fogyasztói ára: 120,— Ft.

„WEEKEND" ASZTALI RÁDIÓ

Most került forgalomba a VTRGY új típusú tranzisztoros asztali rádiókészüléke a BR 71. típusú „Weekend".

A készülék kellemes színhatású műanyag kávában, újszerű formában került kivitelezésre. Az asztali rádió 7 tranzisztorral és 1 diódával működik, a középhullámú sáv vételére alkalmas. A beépített ferritantenna — külső antenna nélkül is — kielégítő vételt biztosít. Üzemeltetése 2 db 4,5 V-os lapos zseblámpa elemmel történik. A készülékben alkalmazott hangfrekvenciás rész lényegében azonos az Orionton táskarádióéval. A hangfrekvenciás kimenőteljesítmény 300 mW. Kezelése egyszerű, hálózattól független telepes megoldása folytán mindenütt működtethető.

Mérete: 250×170×140 mm, súlya kb. 2,5 kg.

Fogyasztói ára: 900,— Ft.

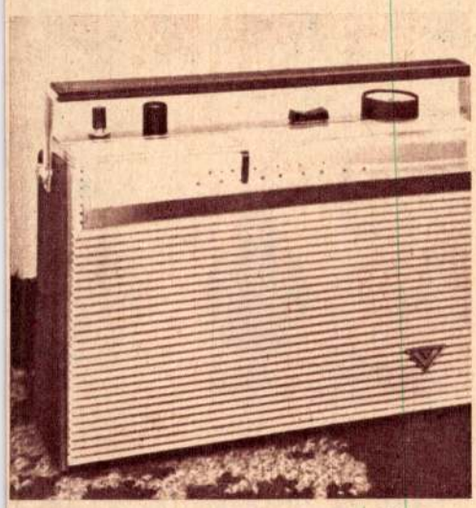

Strand hordozható rádió

„STRAND" HORDOZHATÓ RÁDIÓ

A Villamossági-, Televízió és Rádiókészülékek Gyárának új típusú, hordozható tranzisztoros rádiókészüléke a közeljövőben már kapható lesz a szaküzletekben. Típusszáma B. 3100, fantázia neve „Strand". Az új formájú, esztétikus kivitelű táskarádió előlapja műanyagból, kávaborítása műbőrből készült. A készülék a közép és rövid hullámsáv vételére alkalmas, 7 tranzisztorral és 2 diódával működik. A beépített ferritantennán, teleszkópantennán kívül gépkocsiantenna és fülhallgató csatlakoztatási lehetőséggel rendelkezik. Két darab 4,5 V-os zseblámpaelemmel működik.

A rádiókészülékbe egy db 100 mm átmérőjű permanens dinamikus hangszórót építettek be. Hangfrekvenciás kimenőteljesítménye 600 mW, áramfelvétele ezen kimenőteljesítménynél 100 mA.

Mérete: 235×160×65 mm, súlya telepekkel együtt kb. 1,6 kg.

Irányára kb. 1500,— Ft.

KULTÚRCIKKEK

DIVAT A GYERTYA

A lakások egyik leghangulatosabb díszítő eleme a művészi kivitelű díszgyertya. Minden kornak meg van a maga gyertya-divatja. Ma lakásdíszítő elemként, hangulatvilágításhoz, ünnepi terítéshez az egész világon alkalmazzák.

A mi óra-ékszer boltjaink jelenleg kb. 65 fajta díszgyertyát hoznak forgalomba, változatos alapanyagokból, ötvös, kovácsoltvas, ezüst, eloxált alumínium és fából készült tartóval, mintás és pasztell színekben.

Különösen szépek a Munkácsy-díjas Engels József és Ördög László iparművészek budapesti, balatoni és más idegenforgalmi nevezetességekkel dekorált dísz-gyertyái. Ezek a gyertyák a híres magyar középkori gyertyamártó művészet hagyományait folytatják. Tartó nélkül is teljes művészi egységet alkotnak, nem füstölnek, patinázásuk nem fog, égés közben átvilágítják a szépen formált mintákat. A külső burok a gyertya leégése után is megmarad és bármilyen — hasonló nagyságú — gyertyát újra belehelyezhetünk.

Engels József Munkácsy-díjas iparművész 3 fajta antikolt kivitelű filc-alátétes hengergyertyája. Több színben kapható 122,—, 162,—, 204,— Ft-os áron

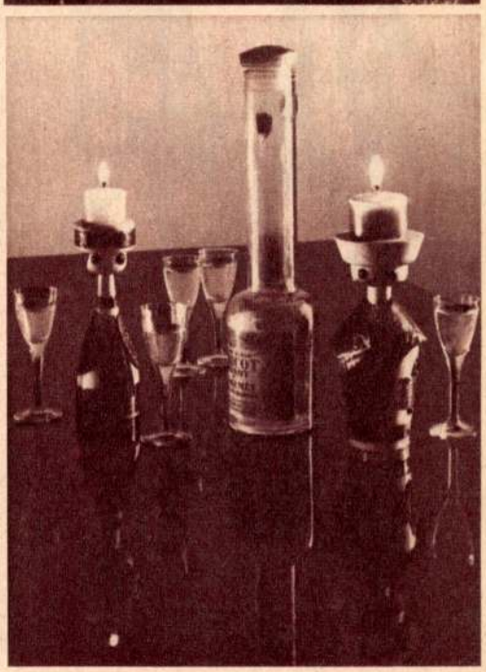

Gát József iparművész esztergályozott, fából készült bronzszínű, fémötvözettel ellátott magyaros gyertyatartói. Az alacsony pasztellszínű gyertyák stílusosan illeszkednek a szépen formált tartókhoz. Ára: 130,— Ft.

Kereskedelem és művészet

A Kulturális Kapcsolatok Intézetének Dorottya utcai kiállítótermében több ezren tekintették meg a *Japán plakátkiállítást.* Örömmel állapíthatjuk meg, hogy a látogatók között jelentős arányban voltak kereskedelmi és reklám-szakemberek is. Számunkra azért volt ennek a kiállításnak jelentősége, éppen az új gazdasági mechanizmus bevezetésének küszöbén, mert ezek a grafikák — *Balogh István* kétszeres Munkácsy-díjas grafikus szerint: *„bizonyították azt a tételt, hogy a magas színvonalú, kultúrált plakát nem ellensége a jó propagandának, hanem, épp ellenkezőleg, nagymértékben elősegíti azt".*

A Kulturális Kapcsolatok Intézete ezzel a kiállítással azt hangsúlyozta, hogy a mai, fejlett és magas színvonalú kereskedelemben *elengedhetetlen az a többlet, amelyet a művészet nyújt a reklámnak és a propagandának.* A művészet helyet kér magának a kereskedelemben, s nem is jelentéktelen szerep vár rá.

A bemutatott kiállítás két fő részből tevődött össze: egyik része a *Persona* japán grafikai szövetségnek a különféle nemzeti és nemzetközi kiállításokat ismertető anyagaiból, másik része pedig az ország belső turistaforgalmát propagáló alkotásokból áll. Egy-két mű kifejezetten belkereskedelmi jellegű, áruismertető-propaganda plakát volt. Ki kell emelni a kiállításon bemutatott ízléses és sokatmondó sör-reklámot, valamint a lebegő ruhájú, tündéralakokat felelevenítő illatszer-reklámot.

Miért szépek ezek a plakátok?

A japán plakátművészet a XVII. század első megnyilvánulásától — akkor jelentek meg először az ország színházai homlokzatán a játszott darabot ismertető, bemutató nagyméretű rajzok —, a mai magas színvonalú művészeti ágig hosszú utat tett meg. Eredményeképpen a japán művészeknek sikerült összehangolniuk a világszínvonalat képviselő különböző nemzeti irányzatok művészi jegyeit, a saját, belső igényeiknek legmegfelelőbb módon. A japán igény pedig a legszélesebb értelemben vett vizuális tradíciókra épül fel. Emlékezzünk csak a nálunk is egyre nagyobb népszerűségnek számító ikebanára, a virágrendezés művészetének vizuális hatásaira.

Sugár György

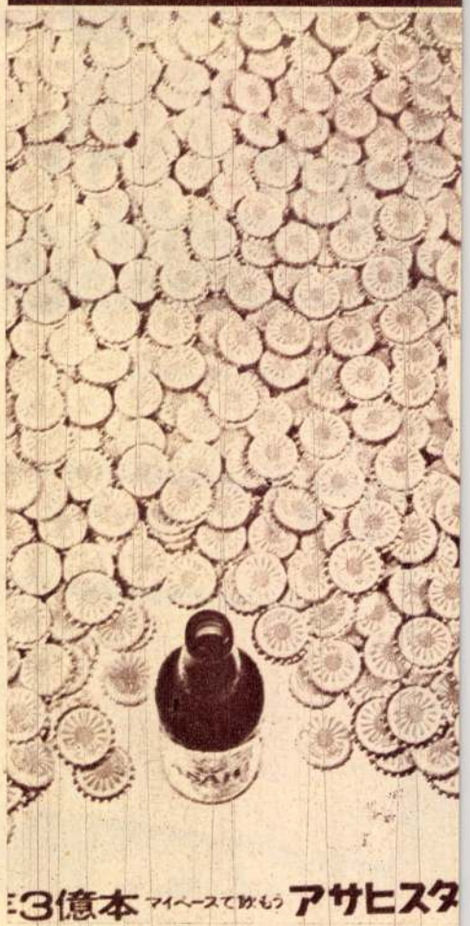

RUHÁZAT

STRANDCIKKEK GYERMEKEKNEK

A nyári strandszezonra 300 000 short, halásznadrág, napozó és egyéb strandcikk készült a gyermekek részére. Alapanyaguk piké, a batiszthoz hasonló szellős, puha Krisztina és karton. A választék új alapanyaggal, egyiptomi puplinnal is bővült. Bemutatunk néhányat a legcsinosabb fazonok közül.

A frottirból készült kétrészes strandgarnitúra fogyasztói ára: 85—125,— Ft.

A „Kitti" béby napozó kartonból készült, fogyasztói ára: 26,— Ft.

A „Biri" fantázianevű béby halásznadrág fogyasztói ára: 46,— Ft.

A „Virág" béby napozó fogyasztói ára: 30,— Ft. Számonkénti emelkedés 1,— Ft.

Leányka iskolaruházat

Milyén cikkekkel készül fel a kereskedelem az őszi iskolaszezonra?

Az utóbbi időben, különösen a középiskolásoknál, azt tapasztaljuk, hogy az iskolában viselt ruházati cikkeknél éppen úgy igyekeznek követni a divatot, mint egyéb vonalon. Természetesen ez nem hátrányos jelenség. Az ipar és a kereskedelem egyaránt arra törekszik, hogy csinos, célszerű és modern iskolaruhákat, köpenyeket gyártson, illetve hozzon forgalomba annak érdekében, hogy lehető-

„Elisabeth" fiúing. Fogyasztói ára: 30—67,— Ft.

A „Lala" fiúing fogyasztói ára: 24—65,— Ft.

Pikéből és kartonból készült egybeszabott fürdőruha kisleányoknak. Fogyasztói ára: 40—55,— Ft.

leg mindenki megtalálja az ízlésének legmegfelelőbb ruhadarabot.

Még mindig nem alakult ki egységes vélemény a tekintetben, hogy legyen-e egyenruha, vagy sem. Ma már az iskolaköpeny éppúgy hozzátartozik minden tanuló felszereléséhez, mint a táska, vagy az egyéb iskolaszerek.

Az elmúlt évekhez viszonyítva jóval több iskolaköpeny került forgalomba. Az ismert, nagyon közkedveltté vált leányka és bakfis köpenyek az idén is kaphatók lesznek *„Éva"*, és *„Mari"* fantázianéven. Az „Éva" fantázianevű iskolaköpeny ebben az évben két fazonban is megjelenik. Az ún. régi „Éva", fazon, trapézvonallal és kerek nyakkivágással készül, míg az újabb egyenesvonalú és spicces kivágású. Minden fazon legombolható hosszú ujjal készül, nylon díszítő gallérral.

Alapanyag tekintetében is sokkal kedvezőbb a helyzet, mint az elmúlt években, mert leányka iskolaköpenyek a közkedvelt *„Marokkó"* anyagon kívül, ma már elég jelentős mennyiségben nylonból is készülnek. Ezek a nylon leányka iskolaköpenyek kb. 70—80 Ft-tal drágábbak lesznek, de sokkal könnyebben kezelhetők, mint a hagyományosak, pamut alapanyagból készültek és akár naponként moshatók. Nem gyűrődnek, tehát vasalást nem igényelnek, azonkívül jó forma- és színtartók.

„Temes" fantázianéven kerül forgalomba a már jól ismert sötétkék rakott alj, amely 6—13-as nagyságban készül. Fogyasztói ára 160,— Ft, számonként 15,— Ft-tal emelkedik az ár. Nemes kikészítésű, megfelelő jó tulajdonságokkal rendelkező alapanyagokat, mint például a *„Jester"*-t és *„Pester"*-t jelenleg nem lehet erre a célra felhasználni, mert egyrészt ezekből olyan kevés áll rendelkezésre, hogy még a felnőtteket sem tudjuk megfelelően kielégíteni belőlük, másrészt viszonylag drágák is lennének iskolaruházati cikkek gyártásához.

A leányka és bakfis matróz blúzok fehér és csíkos alapanyagokból készülnek. Leányka matróz blúz 6—12-es nagyságban készül, induló fogyasztói ára 90,— Ft. Számonként 4,— Ft-tal emelkedik. A bakfis blúzok méretezése 13—18-ig tart, kezdő fogyasztói ára 120,— Ft, és a számonkénti emelkedés 5,— Ft. Ezenkívül megfelelő mennyiségben áll rendelkezésre a Neva kikészítésű, a *Satana* és az egyéb puplin anyagból készült leányka és bakfis iskolablúz is.

Kaható a KERAVILL-nál és az áruházak műszaki osztályán

ÉLJEN A LEHETŐSÉGGEL!

RÉGIT AD — ÚJAT KAP!

Nyilván van háztartásában több olyan háztartási gép, mint például: hűtőgép, mosógép, porszívó, vasaló, televízió, rádió, gázkészülék, valamint írógép, karóra, fényképezőgép stb., melyek helyett már szívesen vásárolna újat, korszerűbbet.

Felajánljuk segítségünket ennek megoldására.

Átvesszük használt háztartási gépeit, eszközeit, bútorait, és az ellenértékként kapott vásárlási utalványt áruházunkban kapható, bármely cikkre beváltható. Szállítási gondjait is megkönnyítjük, kívánságára „Hozzuk–visszük", OTP-hitellevélre árusított cikkeknél beszámítjuk a kapott utalvány értékét.

Felvilágosító szolgálatunk visszavásárlási ügyben telefonon: 425–741, vagy személyesen készséggel áll rendelkezésére az áruház földszintjén, naponta 11–19 óráig.

Szombaton 11–7 óráig.

Otthon Áruház

VII., Rákóczi út 74–76.

Engelsz József

vörösréz lemezből,rézhuzal alátéttel készült maszkja a vallásos szertartások eszközéből disztárgy lett,mely világos szerkezetével,az oxidált fém barátságos felületi változataival, ornamentikájának ritmusával beillik mai környezetünkbe.

Koczogh Ákos:A modern művészet utjai
Népmüvelési Propaganda Iroda 1972 298.old.

Engelsz József,
Munkácsy-díjas ötvös-
művész.

Zománc-technikával dolgozó
magyar ipar művészek munká-
ilól nyílt kiállítás a
Vigadó Galériában.

Fejérmegyei Hírlap,
1984. júl. 7. 9. old.

Engelsz József: Szentendrei Madonna

Engelsz József: Szentendrei Madonna

nyere...

kiadott
ból

pírnám,
járdát,
n már

Petró
okszál-
rt mér-
nkában
z utca-
a ne-
s pa-
össze-
nták a
án gyű-
csinál
irodal-
talán
gy szo-
melyik
méter-

ga éne-
iratait.

A jászapáti temetői szemrehányás azért, hogy nem becsülik meg múltbeli emlékeit, nem övezi tisztelet tük elhunyt nagyjaikat: Székely Mihály kultusz, I ryné, Rácz Aladár emléke te, a Solymosi Ignác, Pethes monument, a Vá Pál emlékház...

De hányan, de hányan dultak még a jászok föld ről, hogy a magyar és az egyetemes kultúrát, tudományt gazdagítsák.

A jászapáti temetőben egy síremléken találtuk meg Beöthy István — később Etienne Beöthy néven ismerte meg a világ — korai szobrát.

Csupán formai, hogy hivatalosan Hevesen született — édesanyja ott hozta világra 1897-ben — gyermekkorát Jászapátin élte, ott járt iskolába, ott érettségizett, első képzőművészeti studiumait Vágó Pál keze alatt végezte. 1920-ban iratkozott be a Képzőművészeti Főiskolára, 1925-ben tanulmányútra indul — apja vármegyei főorvos volt — Bécsbe, Münchenbe, Párizsba.

1926-tól közös műteremben dolgozik André Kertésszel, 1928-ban önálló kiállítását rendezi meg a Sacre de Printemps galéria. 1931-ben Budapesten állít ki, ugyanez évben már a nagy vihart kavart Abstraction Création alapítótagja.

A II. világháború éveiben Párizsban az ellenállás egyik irányítója. Az 1950-es évek elején haza akart települni, de csukott kapuk fogadták.

Művei a világ nagy múzeumaiban vannak, elsősorban

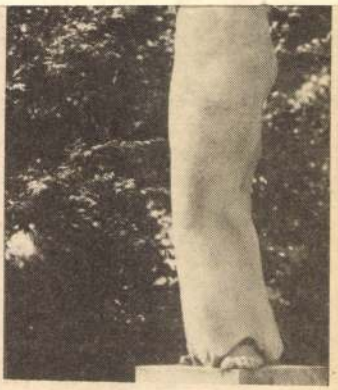

Beöthy István korai munkája a jászapáti temetőben. A Vágó Pál emlékház egy nagyméretű aktját őrzi

Moderne-ben, Belgiumban, a middelheimi szoborparkban, Bázelben és Amerikában. Utolsó lakhelyén, Párizs Montrouge kerületében tavaly tavasszal állított fel az egyik nagyméretű szobrának bronzváltozatát. Nevét századunk legnagyobb szobrászai között említik.

Itthon — fél évszázad után — tavaly Pécsett és a fővárosban rendezték meg emlékkiállítását. 1961-ben halt meg.

Írta: Tihai Lajos

Engelsy József, Munkácsy-díjas
Hvörmüvész „Szentendrei Madonna"

Románchiállítás a
Vigadó Galériában.

Csongrád Megyei Hírlap,
1984. júl. 14.

old. 7

Amikor egészségről, egészséges életmódról beszélünk, akkor legelőször a családra kellene gondolnunk. A gond abból fakad, hogy az egészséges életmódra nevelésnek a célját: egészséges gyermek — egészséges felnőtt: hosszú, szép, boldog élet — ezt minden szülő magáévá teszi, de nem tudja, hogy ezek érdekében milyen részfeladatokat kell teljesítenie. Egyetértek Pataki professzorral: a szülők nagyon sokat, túlságosan sokat várnak az egészségügyi ellátástól. Talán azért, mert többségük úgy érzi, az egészség összefügg azzal, hogy a beteget meggyógyítják; pedig az egész-

nál egy alla
gal járó áll
meléssel és
ez az apuka.
a gyermeket
lírozik, nyilv
és szorongás
betegséghez
alhoz a gon
várás az egé
kívül nagy
lan, hogy a
féle határt n
mentálhigiéné

---

100 éve született Mod

Az u

Amadeo Modiglianiról mondják, hogy a Montmartre utolsó bohémja volt, az igazik közül. Talán kicsit el is késett, és szertelenebb is volt elődeinél. Negyed százada filmet mutattak be róla: Montparnasse 19. címmel. Gerard Philippe alakította a főszerepet, két évvel halála előtt. Alkalmasabb művészt aligha találhattak volna.

Hirhedtté vált Modigliani ivászata, szegénysége, ajándékozási kedve — művészete rovására. Pedig nagy művész volt: eredetileg szobrász, azután festő, grafikus. Csak ivott, rajzolt és festett, mondták róla ismerősei. Fiatalon, Párizsba érkezése után megismerkedett Picassóval, Appolinaire-rel, Utrillóval. A franciák ma is jobban is-

merik, mint szülőhazájában az olaszok. Első önálló kiállításának éve: 1917. S harminchat éves korában, 1920-ban már halott. Rövid életet élt, de nagyon intenzíven. 1884. július 12-én született Livornóban. Tizennégy éves korában tüdőbajt kapott. Sohasem heverte ki. Romában, Firenzében, Velencében tanult. Megszerette a korareneszánsz festőit. Mire Párizsba érkezett, már Toulouse-Lautrec, Gauguin, Picasso nagy festők. Vonzásukba került, de ki akart szabadulni árnyékuk alól. Önmagát kereste, s hamar megtalálta.

Engelsz József, munkácsy-díjas
stúdymüvén

Komontechnikával dolgozó
magyar vaszmüvészek munkáiból
nyílt kiállítás a Vigadó Galériában.

Ernak-Magyarország, 1984. jul. 7.

Engelsz József: Szentendrei Madonna

Emlékezetére négy alkotásának címét helyeztük el keresztrejtvényünkben.

VÍZSZINTES: 1. Befogadó képesség. 8. *Az első alkotás, legkiválóbb köztéri szobrainak egyike 1945-ben alkotta.* 13. Olasz város. 14. Régi hosszmérték. 15. Faúsztatásnál használt építmény a szálfák kifogására, névelővel. 16. Az egyik törpe. 17. Csavar. 19. Bányatelep Resica közelében. 20. Gyógyszerészek által régebben használt kis súlymérték, más néven gran. 22. Anonymus szerint a hét vezér egyike. 23. Helyrag. 25. Kézi halmerítő. 26. Egészséges a szeme. 28. Tromf. 29. Állatszelidítő. 31. Keltezés. 33. Tova. 34. Hegyfok, franciául. 35. Kopírozás. 36. Rangjelző. 37. Arany János balladája. 39. Kerti munkát végez. 40. Száradni tesz. 41. Lám. 42. Indíték. 44. Község Baranyában. 45. Kétüléses kerékpár. 47. A grog alapanyaga. 48. Veszprém folyója. 49. Egy a főváros közelében lévő Duna menti helységből való. 50. Holland gépkocsik jele. 51. Zsíró egynemű betűi. 53. A festők egykori elnevezése. 56. Annak ott a tetejére. 59. Virágos udvar. 60. Díszkert. 62. Törvényellenesen szerzett. 64. Egymást előző betűk az ábécében. 65. A föniciai Tirus uralkodója az ókorban. 66. *A második alkotás; történelmünk nagy alakját ábrázolja, 1952-ben készült.*

FÜGGŐLEGES: 1. *A harmadik mű, melyet 1912-ben alkotott.* 2. Mint a 28. számú sor. 3. A francia kártya egyik színe. 4. Idegen női

CORSO-NAPOK

A SKÁLA MATYÓFÖLDI ÁRUHÁZBAN

Reklámáron árusítjuk a következő cikkeket: férfiszandálok nagy választékban, egyes női körömcipők, női szandálok

árengedménnyel

AZ ÓCSAI VÖRÖS OKTÓ
miskolci kirendeltsége,
Miskolc, Favári u. 6. szám
Pf. 602. Tel.: 74-753

Kapacitást aj

az alábbi szolgáltatá

✱ **címfestő részleg:**
tűzfalak és közter

MAHIR MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Engelsz József
Munkács-díjas festőművész
DÉLMAGYARORSZÁG
1984 SEP 29

1021

Szepessi Attila

Limlomok dicsérete

„Szeretem a tárgyakat,
hallgatag társakat . . .'"
J .Wolker

VÁZA

patak-kimosta hűs anyag
őrzöd-e a lábnyomokat
sárkányok csigolya-sorát
hegyomlások iszonyatát

GYŰRŰ

az ékköve most nem ragyog
tompa tükörfényébe nézek
és gyúlnak izzó távolok
szemsugarak hellaszi-kékek

TELEFON

nem csöng most senki nem üzen
az éteren át sehova
kagylójában a hang nihen
a tárcsán egy pók fut tova

GESZTENYE

az asztalon mint ősbölény
áll dermedten és mozdulatlan
körülötte az odvas éj
árnyakkal-sürgő téli barlang

ENGELSZ JÓZSEF: SZENTENDREI MADONNA

rőteljesebben kényszerült rá-
engolodni az intenzív fejlesz-
ésre. Ez az átrétegeződés tehát
zükségszerű volt, de napjainkra
nár hátrányos körülményeket s
eremtett. E hátrányos körülmé-
yek lemérhetők a városokban
apasztalható túlzsúfoltságon,
mely kétségkívül az életfeltéte-
lek bizonyos fokú romlásával
ár együtt. Gondoljunk csak a
akásgondokra, vagy az óriási
rőfeszítések ellenére is tapasz-
alható iskolai gondokra. Sokat
eszélünk mostanában az urba-
izációról. E fogalmat gyakran
s sokan tévesen értelmezik. Az
rbanizáció ugyanis nem azonos
városok felduzzasztásával, ki-
árólagos fejlesztésével. Sokkal
nkább jelenti az életfeltételek
zéles körű városivá tételét. Fa-
un, tanyán is lehet használni
z urbanizáció fogalmát, s per-
ze nemcsak használni, hanem
gyúttal komfortos életfeltétele-
et is teremteni. Ebből követ-
ezik, hogy igenis megállítható
falvakból való eláramlás fo-
yamata, és különféle körülmé-
yek megteremtésével vonzóvá
ehető a falu is.

— *Mi a teendő?*

— A tapasztalatok szerint a
orvadó településekről minde-
ekelőtt a fiatalok költöztek el,
ezáltal igen kedvezőtlenül ala-
ult ezekben a településekben a
akosság korösszetétele is. Ma
nár az is világos előttünk, hogy
z intézményüket vesztett kis-
özségek ezzel közösségi jelle-
üket, közösségi életüket veszí-
ették el. Ezt nagyon gyakran
zóvá is teszik az érintettek kü-
önféle falugyűléseken. A társa-
almi vitában az is nagy hang-

dési munkánkban. E
lehetősége a falusi tu
tételeinek feltérképe
kítása.

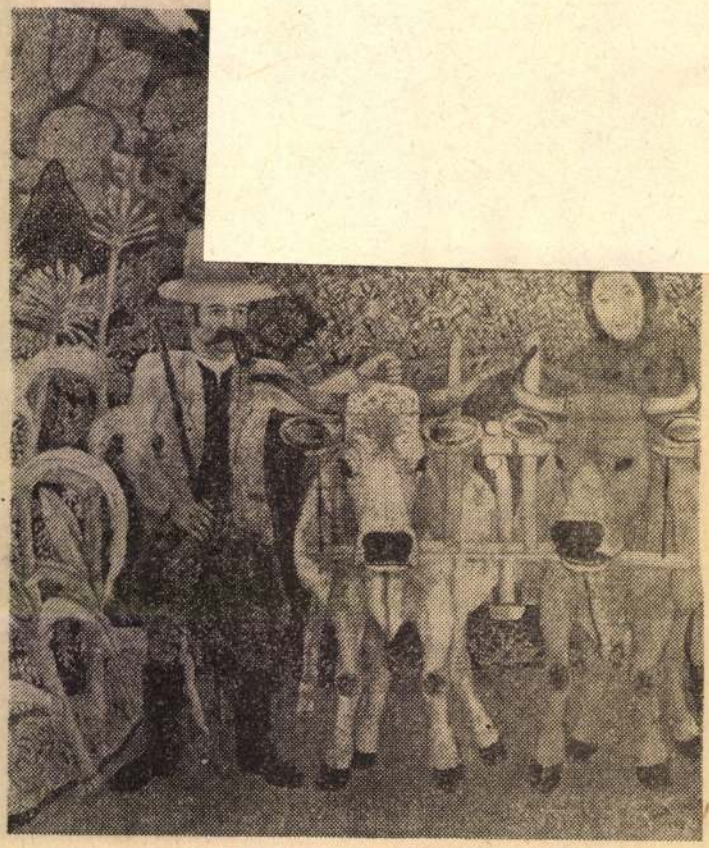

BERKI VIOLA: ŐSZ

Engelsz József ötvösművész.

A képzőművészeti alap kiadó gondozásában a Mai magyar művészet sorozata jelent meg, melynek egyik kötetében bemutatja a művészt.

(NTi): Táslat a könyvespolcon.

Kalai Hírlap, 1973. júl. 12.

Engels József

Montréalban az Iparművészeti Kiállításon fog szerepelni „Cirkusz" c. ötvön kompozíciója. (emlétve)

Déli krónika

1973. VIII. 6. Kossuth 12.00 9 né

Engelsz József ötvösművész.

A Képzőművészeti Alap kiadó gondozásában megjelenő „Mai magyar művészet" sorozatában bemutatja a művészt.

Petőfi Népe, 1973. júl. 12.

Engels József, ~~[illegible]~~ szobrász

14.) A felszabadulás után készült tanácsköztársasági vonatkozású munve: „Kovács Otto" Bronz, öntött. à: 10 cm.
Lsz. 19.779. 141. old.

Gerelyes Ede: A Legújabbkori Történeti Múzeum tanácsköztársasági gyüjteménye. 131. c.

Legújabbkori Tört. Múz. Évkönyve. II. évf. 1960. Bpest, 1961. Franklin Nyomda. Bp.

Engels József, szobrász MDK

Korvin Ottó c. alkotását megvásárolta

a L.T.M.

– Új képzőmű-alkotásokat vásárolt a Nemzeti Galéria

és a Legújabbkori Történeti Múzeum

Népszabadság, Bp. 1959. jún. 30 8. l

Engels József ötvösművész

A XII. Ker. Tanács házasságkötő termének felújítása során egy sárgaréz térplasztikát ajánlott fel.
(említve)

Kettőtől hatig.
1973. II. 19. Petőfi, 14.00/11/ Kj.

Engelsz József, iparművész

Egy fém relieffel szerepel a

torontói világkiállításon.

— : Holdvilág, ezüstlő 2.

ESTI HIRLAP, Bp 1973. szept. 25.

Rugelsz József
érdemes művész a Munkácsy Mihály-díj
I. fokozatát kapta.

Magyar Hírlap 1971/93 11 old.

Engels József

Fémplombontással szerepel a Koppenhágában (októberi), majd Aarhusban nyíló mai magyar képzőművészeti kiállítás anyagában.

Művészet, 1972/3. sz. 63. l.

Engelsz József
ötvös

Engelsz József irányításával lézer –
Ette Lugossy Mária diplomamun-
káját.

Lugossy Mária: Az időmérő ember.

M VÉSZET, 1973.december - 38.oldal

Engels József iparművész

az Oroszlányban megnyílt iparművészeti tárlaton művei szerepeltek.

(j): az aktivizáló iparművészetről.

Dalgozók Lapja Komárom, 1973. ápr. 7.

Engelsz József
ötvös

1972 októberében, Koppenhágában
egy képzőművészeti kiállításon
részt vett a művész.

-.- Magyar művészek külföldön.
MŰVÉSZET, 1972.október-november - 75.oldal

1) Engelor József

ötvös

Életrajzi adatok:

1928 ápr. 27. született Répcelakon.

1950-1955 között végezte el az Sporm. F. L.

Dávid Kata: E. J. B.

Képőarúv. kiad. 1972.

Engels József

MDK

A Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége ötvös-belsőépitész-kerámia-ipari forma bizottságának tagja lett és titkára.

Müterem 1958 I. évf. ∅ 11.sz. 9.o.

Angelusz József ötvös M.D.K.

Egyre inkább az ötvösség felé fordul.

Minden kiállitáson szerepel.

1960-ban megbizzák a Szabám Samu téri iskola részére 2 m magas figurális lemezdomboritás készitésével.

Zománccal ujra kisérletezett.

Domanovszky Endre György? hat Munkácsy-díjas iparművész

Magyar Nemzet 1964. április 17. 4.1.

Engelsz József
ötvös

M.D.K

Munkássága méltatása.

+ reprok.

Kovács, Gyula: Engelsz József ötvöstárgyai
Művészet, 1963. junius — 27 lap

Enyedi József

Az Iparművészeti Tanács és az Állami Pénzverő meghívásos sportolójelvényére pályaműveket nyújtott be.

Ipari Művészet, 1969. I. 58. l.

Engelsz József ötvösmüvész

Az 1971.évi müvészeti dijasok között a Munkácsy Mihály-dij I. fokozatát kapta.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. ápr. 3.
XV. évf. 14. sz. 2. lap

Engelsz József
ipszművész

M.D.4

Kiállítása volt a Fenyes Adolf
teremben. — Méltatás. —
Kártyadoboz (repro)

Gergely Isto án: Szuppán Irén és Engelsz József kiállítása.
Művészet, 1961. április – 34 lap.

Engelsz József
Ötvös

M.D.

„Friz részlet."

A Műszaki Egyetemnek készített
lemezmunka. (repro)

Kocsogh Ákos - Beszélgetés Engelsz Józseffel . . .
Művészet, 1969. augusztus - 37 cap.

Engelsz József

Néhány műve a Miskolci Ipar-
művészeti Kiállításon. A régi
formanyelvet ötvözi a
modern formával.

említve.

Napjaink, 1963 6. szám, 5. lap.

M.D.K.

Engelsz József
ötvös

„Friz vészlet"

A Műszaki Egyetemnek készített
lemezmunka. (repro)

Pál Endre: Gondolatmozaikok egy ötvösművész...
Művészet, 1969. augusztus – 39 lap.

M.Dj

Engelsz József
ötvös

A mai ötvösművészeteinkről
tartott beszámolót

Kocsogh Ákos: Beszélgetés Engelsz Józsefffel...
Művészet, 1969 augusztus – 37 lap.

Engelsz József
ötvös

M.D.K

Méltatás

Pál Endre: Gondolatmozaikok egy ötvösművész...
Művészet, 1969. augusztus - 39 lap.

Engels József MDK

A felszabadulás után készült tanácsköztársasági vonatkozásu alkotások.:

"Korvin Otto" Bronz , öntött.

GERELYES EDE: A LEGUJABBKORI TÖRTÉNETI MUZEUM TANÁCSKÖZTÁRSASÁGI GYÜJTEMÉNYE.
LEGUJABBKORI TÖRTÉNETI MUZEUM ÉVKÖNYVE II. Bp. 1961.
131-178.l. 141.l.

Engels József

Frank János: Engels József-ről. – Élet és Irodalom, 1966. jún. 25.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört. Írt. 1969. 3.sz. 243-284.l./

259. l.

859

ENGELSZ József sokrán

VEB
Zeitungsausschnittdienst **GLOBUS**

SÄCHSISCHE NEUESTE NACHRICHTEN

Dresden

6. Aug. 1976

Baugebundene Kunst aus Ungarn

Eine kleine Ausstellung im Dresdner Schloß

Der 30. Jahrestag der Befreiung Ungarns vom Hitlerfaschismus war auch für die Kunstentwicklung dieses Landes entscheidend. In den letzten drei Jahrzehnten schufen Künstler rund viertausend Werke allein in der baugebundenen Kunst. Einen kleinen Einblick in diese Entwicklung gibt eine Ausstellung im Pretiosensaal des Dresdner Schlosses.

Fotos von Freiplastiken, Gobelins, Bronze-, Stahl- und Kupferkleinplastiken, Mosaik- und Keramikwandarbeiten und Kartonentwürfe für Wandbilder wurden für diese Schau ausgewählt. Gerade die baugebundene Kunst ist am engsten mit der gesellschaftlichen und industriellen Entwicklung verknüpft. Und hier in Ungarn ist auch in der Kunst deutlich ablesbar, wie sich dieses Agrarland zu einem sozialistischen Industriestaat umformte. Neben dem inhaltlichen Qualitätssprung ist ein künstlerisch-ästhetischer zu verzeichnen, nämlich die Neubelebung vergangener und vernachlässigter Techniken wie am Beispiel der Wandbilder, wo Fresken und Mosaike als dekoratives Element immer mehr an Bedeutung gewinnen.

Während bei den Freiplastiken noch eine starke Monumentalität und heroische Darstellungsweise auffällt, finden bei den Kleinplastiken individuellere, dynamische Lösungen Eingang. Ferenc Gyurcseks Bronzeplastik „Bauernaufstand" gestaltet so ein großes historisches Thema ganz eigenwillig. Frontal- und Rückansicht bestehen jeweils aus einer Bauernfigur, die sich einmal aus ihren Fesseln befreit und zum anderen Garben erntet, die alte und neue Zeit symbolhaft verkörpernd. Istvan Kiss' Kupferplastik „Pferdegruppe" fällt durch ihre grazile Bewegtheit auf. Joßzef Engels Kupferentwurf einer Frauenstatuette durch ihre raumgreifende Haltung. Interessant auch Jeno Kerenyis „Mutter", eine Bronzeplastik, die auf einfache kubische Formen reduziert ist und recht urwüchsig und lustig wirkt. Die Raumplastik Balint Joßsas ist eine durch offene Chromstahlringe zusammengehaltene Kugel, deren Volumen durch die Durchsicht von allen Seiten Leichtigkeit verliehen wird.

Maria Tury zeigt unter dem Motto „Künste und Frieden" einen Kartonentwurf für ein Wandfresko. Es besitzt einen hohen malerischen Reiz durch seine dekorative Farbigkeit in einer Rot-Gelb-Skala, die durch Grauwerte gedämpft wird.

Originell auch der „Fischbrunnen" Janos Perecs' in seiner Überkreuzstellung zweier eiserner Fische. Leider bietet die räumliche Begrenzung nicht für mehr Werke Platz, so daß der Eindruck von der Fülle der ungarischen Baukunst nur beschränkt sein kann.

Zu sehen ist die Ausstellung noch bis zum 8. August, täglich 13 bis 18 Uhr.

-mann

Engeln József

Pillérburkolat (2) lemezdombori-
tás, palást/elület 10-10 m?.
vöröszér, Bp. Kerlén u. 36,
Fenek művészklub, Nagyterem.

Tájékoztató 64/65, képző és Iparmüvészeti Lektorátus

281.

Engelsz József

MDK

egy művével szerepelt Párizsban a Nemzetközi Éremkiállitáson.

Müterem 1958 I. évf. 3. sz. 46. o.

Engelsz József

„Vonatok", lemezdombornyomás, 7 m²,
vörösrézre,

Baranya megye, Pécs, Máv Fűtőház,
öltöző épület, emeleti előszer-
nok.

Tájékoztató 64/65 Képző és Iparművészeti Lektorátum

341

Engelsz József

Székesfehérvaróra a Videoton Gyár tanácstermében a sorgarázs plasztikát Engelsz József alakította.

-----:Közéri munkák.

Művészet,1976. május - 48.oldal.

ENGELSZ JÓZSEF, szobrász

A Bpesti Orvostud.Egyetem rektori láncát is Semmelweis portré, Engelsz József lemezdomboritással készült érme disziti. 194.old.

DR. VARANNAI GYULA: Semmelweis emlékérmeink 159.old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
------- XXI. 1965. 31-32.sz. pp.

ENGELSZ JÓZSEF, szobrász

SEMMELWEIS EMLÉKÉRMEINK:

18.-1818 SEMMELWEIS IGNÁCZ FÜLÖP 1865 ÉV: A BUDAPESTI ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM REKTORA 70 mm. öntött, AE /Engelsz József/. 195.old.

DR. VARANNAI GYULA: Semmelweis emlékérmeink 195.old.

AZ ÉREM. Közlemények az éremgyűjtés köréből. XXI. évf. 1965. 3-4. szám. Bp.

M.D.

Engelsz József
szobrász

1965-ben kiszedett 22x19 cm.
méretű nőrőszér domborítást
amely Van Gogh-ot profilban
ábrázolja. — „Plakett" (repro)

Sóós Imre: Újabb Van Gogh ábrázolások
Művészet, 1968. szeptember - 20 lap.

MDK

Engels József, szobrász

Paolo Veronese.	Bronzérem.
Masaccio.	"
Iván.	"

Műcsarnok.-Tavaszi Tárlat.1957. Kat. 17.1.

M.

MDK.

Engels József szobrász

"Oreg fej /érem/ " /bronz/
"Zsuzsónak /erem/ " "
"Iványak /erem/ " "

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás
Műcsarnok,1955. 41.1.

MDK

Engelsz József

Érmek, I-IV. br.

VIII M.Képzőm. Kiáll. Műcs. 1960. ápr.

Engels József

MDK

Paolo Veronese, bronzérem

Masaccio, bronzérem

Iván, ~~alumínium~~ bronzérem

Műcsarnok 1957 Tavaszi tárlat

Engelsz József MDK

Korvin Otto, érem, bronz

Lenin, érem, bronz

Műcsarnok 1959 VII. Magy. Képzőm. Kiáll.

Engels József MDK

Öreg fej, érem, bronz

Zsuzsónak, érem, bronz

Ivánnak, érem, bronz

Műcsarnok 1955 VI. Magy. Képzőm. Kiáll.

Engelsz József MDK

Érmek I-IV. bronz

Mücsarhok 1960. VIII. Magy. Képzőm. Kiáll.

Engelsz József

Zsuzsika, 1958, érem bronz

Katafai Zsuzsi, érem,bronz

Gauguin érem, bronz

Műcsarnok 1959 VII. Magy. Képzőm. Kiáll.

Engels József

Paolo Veronese, bronzérem
Masaccio, "
Iván "

Budapest Múcsarnok Kiállítása,
1957, kat. nerk. kisdéjiné,
Kiimi Irén.

17

Engeln József

A bosontói iparművészeti világkiállításon sérít vett művével.

Népmana, 1974. aug. 29. 102. erf. 201 n. 4 n.

Engelsz József, ötvösművész

Toronóban ok levelet nyert.

— Magyar iparművészek nemzetközi elismerése 6.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. máj. 14.

Engels József, ötvösművész

MDK

Az előadóterem oszlopainak dombor-
műves részlemezborításait tervezte.

(szalkai): Az újjászülető Fének-klub

2

ESTI HIRLAP

Bp. 1965. júl. 14.

Engelsz József

A gyori vagon és gép gyár tanácstermé-
ben „Lenin" portré domborművet, a nyag-
tartót vörösrézből és a zászlót arató Engelsz
József műve.

-----:Közéri munkák.

Müvészet,1976. május - 48.oldal.

ENGELSZ JÓZSEF

Tárlat

Vázlatfüzet a felhőkhöz

● Ölbei L.

A finoman megmunkált ékszertől a (szintén finoman megmunkált) monumentális faliképig terjed az *Ötvös körkép* című kiállítás kínálata Szombathelyen, a Médium Galériában. A tárlatrendező, Rasperger József nemcsak utat mutat a tárgyak között, hanem azt is elmeséli, hogy az ötvösök a ritkán kiállító (ipar)művészek közé tartoznak, nem utolsósorban azért, mert többnyire megrendelésre dolgoznak — és a megrendelt művektől azonnal meg kell válniuk. A kiállítás jelentőségét mutatja, hogy a mintegy ötven számon tartott magyarországi ötvösművész közül tizenöt (főleg a középnemzedékből és az idősebbek közül) az MMIK Médium Galériájának rendelkezésére bocsátotta egy vagy több munkáját.

A múltbéli magyar ötvösművészet remekeire (a honfoglalás korából ránk maradt tárgyakra, a Szent László-hermára) tárlókban elhelyezett képek hívják fel a figyelmet; és képeken találkozhat a látogató például a tanárként iskolát teremtő Péter Vladimir ékszereivel. De nézzük azokat, akik a tárgyaikban vannak jelen.

Engelsz József, a hetvenéves mester (akinek augusztusban szülőhelye, Répcelak rendez nagy kiállítást), a magyar ötvösség megújítója, a zománc újrafelfedezője szakrális tárgyakkal mutatkozik be a Médium Galériában. A Szentendrén élő művész *A magyar szentek* című kompozíciójáért nem is kellett messze menni: az alkotás dr. Konkoly István megyés püspök tulajdona, az 1992-es pápalátogatás alkalmából készült.

A régi ötvösdinasztiából származó Jajesnica Róbert *Az ifjúság parkja Kőbányán* című, forrasztott vörösréz lemezből készült alkotását küldte el Szombathelyre: a szocialista derűt sugárzó művet kicsit avíttnak érzi ugyan a mai ízlés — viszont a kidolgozás színvonalát nem érheti szemrehányás. A fiú, ifjabb Jajesnica Róbert a mindenkor reprezentatív ajándéknak számító míves sakkészlettel vesz részt a tárlaton.

Ozsvári Csabától diplomamunkáját, a csempeszkopácsi templomkaput láthatják az érdeklődők, Sor Júlia pici faliképekkel, egyszerűen szép dobozokkal képviselteti magát, a Kőszegen élő Kodolányi László kolompékszer-sorozata bizarr asszociációkat is kelthet a látogatóban, Zidarics Ilonától és a szintén vasi kötődésű (Hegyfalun élő, Szombathelyen tanító) Veres Évától is ékszereket láthat a közönség, Péri József legfinomabb, legszebb bogarainak szállítását nem vállalta Rasperger József: a legkisebb sérülés is végzetes lehet, ezek az alkotások egyszeriek és nem javíthatók. A Vas megyéhez családi szálakkal kötődő Muharos József groteszk-játékos lovagjai huszadik századi mesékbe valók, különleges függői bibliai arcokat rejtenek. Katona Katalin bumfordi kis szobrokkal mutatja meg a boldogságot (a vágyat a kék madár után), Laczák Géza *Relief*jén állandó táncot jár a fény. Kótai József, a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége Ötvös Szakosztályának elnöke egyetlen, alig néhány centis figurát küldött: *Az öntő* szobra a mesterség eredetét idézi.

A tudósító kedvence ezen a tárlaton egy házaspár: Benedek József (szülőhelye Marosvásárhely) *Térpróba — spontán érzelmi téralakzatok* című, rézszálakból készült, a legfinomabb rezdülésekre is reagáló szerkezete természetes párja a friss Ferenczy-díjas B. Laborcz Flóra *Vázlatfüzetem a felhőkhöz* című kompozíciójának. És mivel elmagyarázni nem lehet, hogyan válik a szilárd, végleges formába öntött anyag tökéletes kifejezőjévé annak, ami talán a legtünékenyebb és legváltozékonyabb a világon, nincs más hátra: meg kell nézni a kiállítást.

(A tavaszi fesztiválon megnyílt Ötvös körkép április 13-áig látható az MMIK Médium Galériájában.)

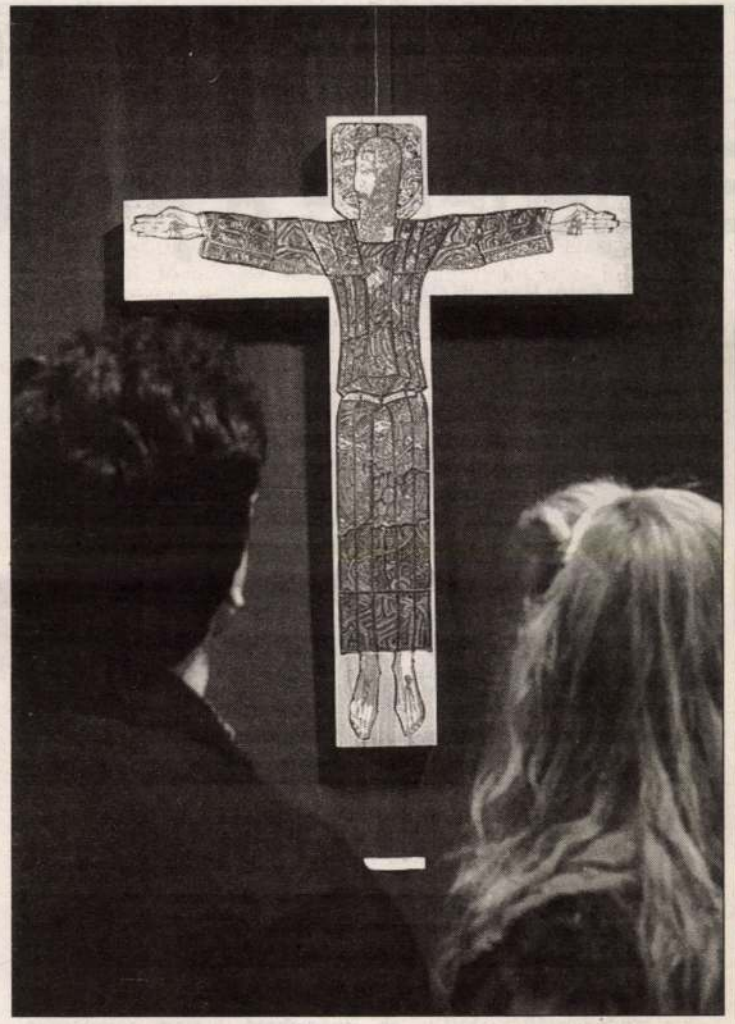

Engelsz József gótikus keresztje Fotó: Benkő Sándor

VALAKI MONDJA MEG!

Elégedett-e a jövedelmével?

Fotó: Horváth Csaba

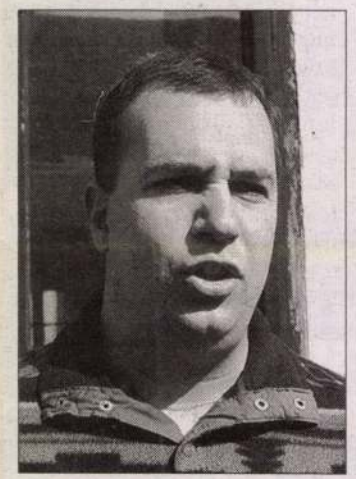

Nagy Sándor:

— Hát, tulajdonképpen elégedett vagyok a béremmel, de ez csak a mindennapi létfenntartásra elegendő. Úgy érzem, jelenleg nagyon sok a szegény ember az országban. Így volt ez a rendszerváltás előtt is, és sajnos így lesz még hosszú éveken át.

Gecséné Andics Margit:

— Jelenleg elégedett vagyok, de ez annak köszönhető, hogy tanultam, és ezért most magasabb beosztásban, magasabb bérért dolgozom. Szerintem a fizetésem átlagosnak mondható, a fiam egyetemen tanul, ami komoly kiadást jelent számomra.

Szabó Zoltán:

— Elégedett vagyok a fizetésemmel, de ez csak átlagos életszínvonalhoz elegendő. Azért dolgozom többet, hogy jobb feltételeket tudjak teremteni magamnak, de Magyarországon, főleg vidéken nincsenek olyan lehetőségek, mint a fővárosban, vagy külföldön.

Illés Szabolcs:

— Nagyjából. Vállalkozó vagyok, teljesítménybérben dolgozom. Van olyan hónap, mikor kijön a lépés, akkor persze egy kicsivel többet tudok hazavinni. Két lányom van, nem tudom mi lesz, ha egyetemre mennek. Az már nagy teher lesz a család számára.

N NAPLÓ

● **Makettkiállítás.** A Hungaro-Kit Modell- és Makettépítő Klub makettkiállítást és versenyt rendez vasárnaptól jövő hét péntekig a szombathelyi Váci Mihály Általános Iskolában.

● **Kiállítás és vásár.** Kézműves tárgyak vásárral egybekötött kiállítását rendezi meg április 4—14-éig a Velemi Lányok, Asszonyok Köre. A helyi lakosok munkáiból álló bemutató középpontjában a húsvéti díszítők és hímes tojások állnak.

● **Jézus Krisztus szupersztár.**

A veszprémi Petőfi Színház április 6-án este 7 órakor mutatja be a szombathelyi Művelődési és Sportházban a Jézus Krisztus szupersztár című rockoperát.

zűnt egy bolt

kedves, ügyes kiszolgálógárdát.

Együttérzés és segítség

Olvasóink írják

Minden vélemény csak akkor ér valamit, ha elmondható. Ez visz közelebb a véleménynyilvá-

Kérjük önöket, írják meg lapunknak (pontos névvel és címmel) észrevételeiket, gondjaikat,

Engelsz József

Magyar Iparművészet az
ezredfoRdulón 2003

718.l.

Engelsz József

136. l.
140. l.

4. SZUPPÁN IRÉN: FÜGGÖNY (RÉSZLET)

a lakáskultúrát kívánja szolgálni, az ember egyfajta pszichikai igényének kielégítésére. Lagújabb darabjait állítja ki, legéretteb munkái gyűltek itt össze, mert régebbi terveit, mintáit — könnyelműen — nem őrizte meg, pedig talán érdekes lett volna az idáig vezető út dokumentálása.

Szuppán Irén állandóan és szívesen müveli a batikolás technikáját; az ősi jávai eljárás modern, európai változatát. járatlan úton halad — néhány hasonló törekvésű művésszel együtt —, nem követ valamilyen „iskolát". A modern batik kialakításának Szuppán is egyik munkása. Ennek az összetett iparművészeti módszernek a lényege, hogy az anyagra viaszt tesznek fel, s ezután a festés a viaszolt részt nem fogja. Ha a viaszt kioldják, mód nyílik a részt üresen hagyni, ekkor az alapszín, vagy megmarad, vagy szakaszokban újabb színek következnek. A kész festés „előhívásnak" vegyi eljárása adja meg az anyag igazi színét. Ez a végső lépés sok vélettlent rejt magában. A kép sok művészi finomságot nyerhet, — mint a monotipiánál —, de a technika esetlegessége el is ronthatja a művész elképzelését.

Témái változatosak. Kedvelt motívuma a táj, a hegyoldal, szántóföldek, a gyakran mesebeli piros gyümölcsöktől terhes, visszavisszatérő gömbkoronájú fák, — lombjuk alatt láthatjuk az ágak szerkezetét is — vagy a határozottan, csak kontúrral rajzolt csúcsos fenyők mértani idomait. Más mintáin legújabb modern épületeink vasbeton konstrukcióját idézi. Felhasználja a batik-eljárás technikájából adódó „márványozás"-t, amikor a márvány erezetéhez hasonló felületet kap. Máskor elhagyja ezt az eszközt. Színkezelésében megtaláljuk a sötétek mellett (szereti a lilákat, a hideg kékeket) a világos hangulatú anyagokat, s a temperáltan kevés szín alkalmazásán kívül a harsogóan színgazdag kompozíciókat. A tájakon és az amber által emelt épület motívumain felül emberi figurák, járókelők, asszonyok, gyerekek is képi elemei közé tartoznak. A textilfestés törvényeiből fakadó áttétellel, motívumaiból építi falképeit és ritmikus ismétlődésükkel alkotja a függönyöket, vagy más méterárut. Kompozíciós megoldásai közül legjellemzőbb, — szinte kézjegyének tekinthető — amikor diagonálisan szerkeszt, legtöbbször meredek hegygerinc képét adva. E meredek vonalon

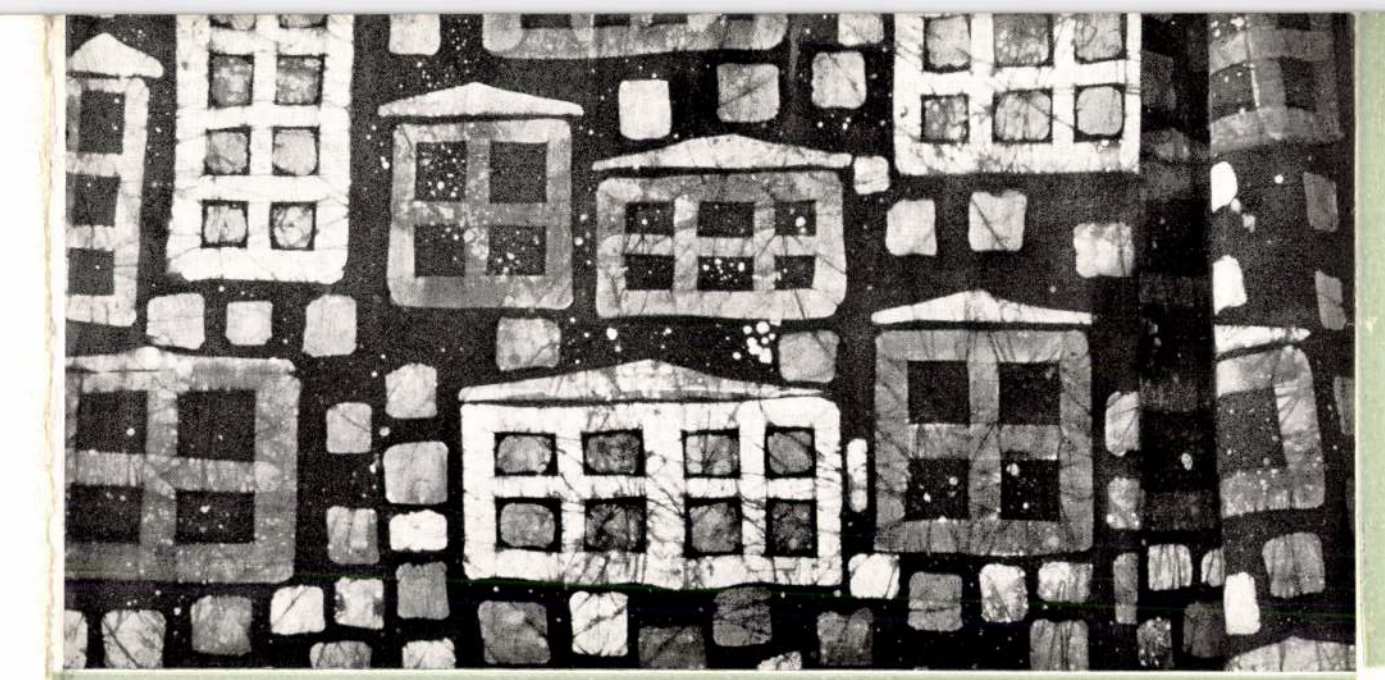

5. SZUPPÁN IRÉN: FÜGGÖNY (RÉSZLET)

helyezi el fát, házait, vagy képének más alkotórészét. Nem akar festményt adni, nem lép ki az iparművészet keretéből. Ábrázolása mindig síkszerű. Munkáin tudatos a „horror vacui", nem hagy ürességet, akár régi miniaturákon volt, csak a háttér mustrájának helyére most márványozás került.

Műhelymunkájába engednek bepillantást a szabad természetben készült rajzai, studiumai. A tanulmányt nem tekinti mankónak, nem ritkán dolgozik ezek nélkül, azonnal az anyagra, de mindig örül, ha módja van a természetben való rajzolásra. A hegyoldal, a téli kép, fák, útiemlékei közül a tengerpart, Karlovy Vary emeletes házai, vagy az otthoni, annyira szeretett Dunakeszi szántóföldjei, parti útjai, jegenyesora, mind magukban rejtik egy-egy készülő textil vázlatát. Legartisztikusabb gouache-ai azok, ahol egyes részeken, a papírt szappanos vízzel kezelve ér el érdekes, a textilfestési technikával rokon hatásokat.

Tárlatán Szuppán Irén újabbkeletű munkái kerülnek a falra, talán olyanok is, melyek katalógusunk „lapzárta" után születnek meg. A textilfestés gyors alkotómódszer, erre kényszerítik technikájának adottságai, — kényszerítik, de együttal módot adnak a legfürgébb reagálásra, a gondolat hamvasan friss, tétovázás nélküli rögzítésére. Ez a könnyedség azonban Szuppán Irénnél nem könnyű siker, hanem ellenkezőleg, az eddigi komoly munka és a felkészültség eredménye. Termékeny éveket zár le ez a legelső egyéni bemutatkozás és hisszük — a művészeti élet tapasztalatai nyomán —, hogy a sikeres kiállítás kardinális pont, mely után az alkotásnak még gazdagabb időszaka következik.

FRANK JÁNOS

6. SZUPPÁN IRÉN: FALKÉP

TIPOGRÁFIAI TERV: KATONA LÁSZLÓ — FOTO: KÖNYA KÁLMÁN

ENGELSZ JÓZSEF ÖTVÖS ÉS SZUPPÁN IRÉN TEXTILTERVEZŐ IPARMŰVÉSZEK KIÁLLÍTÁSA

1960 DECEMBER 30 1961 JANUÁR 15

FÉNYES ADOLF TEREM BUDAPEST VII, RÁKÓCZI ÚT 30

ENGELSZ JÓZSEF

Nevét ismerjük a tárlatokról. Már 1953-ban szerepelt a IV. nemzeti kiállításon érmeivel, pedig akkor még csak harmadéves főiskolás volt. Az Iparművészeti Főiskola ötvös-szakos hallgatója. Ha visszagondolunk első jelentkezésére, emlékezünk, hogy már akkor jeleset

1. ENGELSZ JÓZSEF: DERKOVITS ÉREM

alkotott az érmészetben, ebben a méreteivel nem hivalkodó, a kamara-zenéhez hasonlóan nemes művészeti ágban. Mostani — első önálló — kiállításán az ötvösművész Engelsz József mutatkozik be bővebb anyaggal. Nem tagadja meg kitűnő érmeit, — miért is tenné? Ezeket is itt látjuk a kiállításon. Így hát megbizonyosodtunk, hogy az érmész és az ötvös Engelsz egyazon személy.

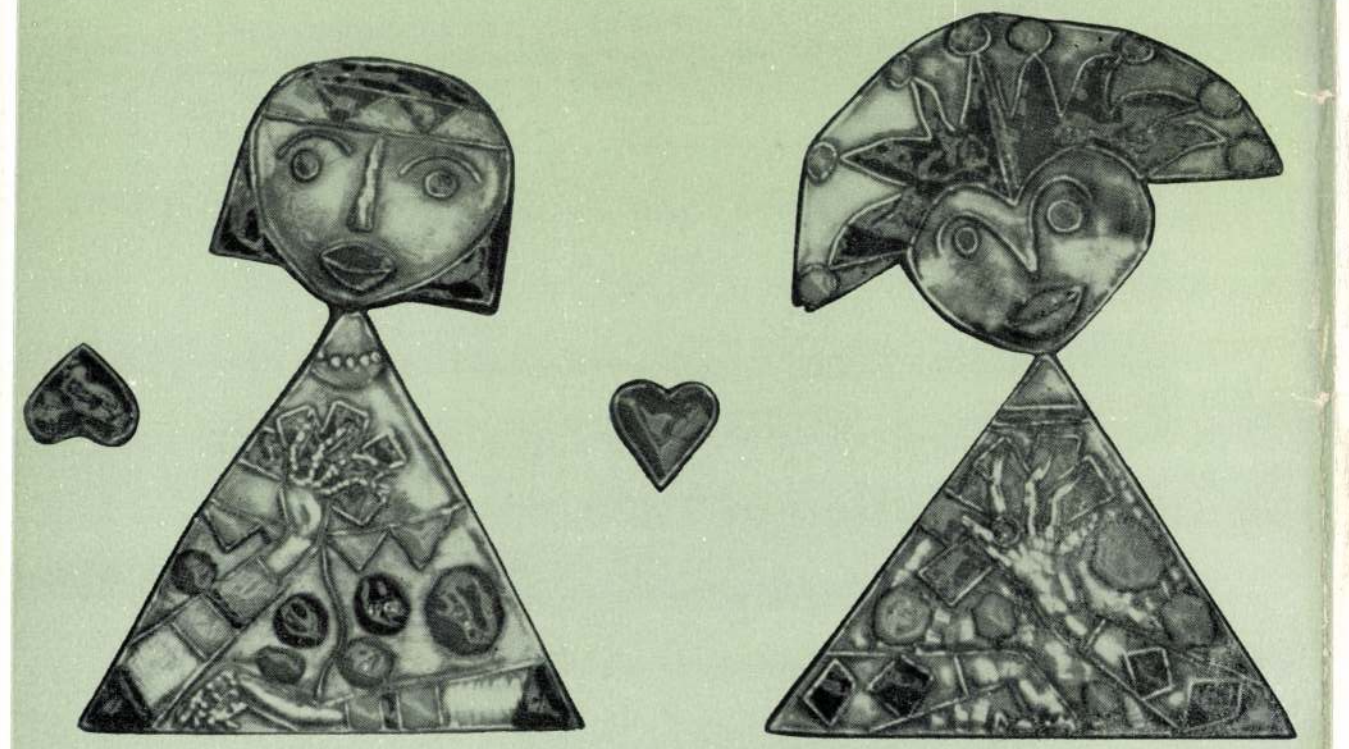

2. ENGELSZ JÓZSEF: REKESZZOMÁNC KÁRTYADOBOZ FEDŐL (RÉSZLET)

Ötvösnek, iparművésznek vallja magát, de azt tartja, hogy nem lehet jó iparművész, akinek nincs képzőművészeti műveltsége. Ezt az elvi felfogást a leghatásosabban a maga példájával bizonyítja azzal, hogy az iparművészet mellett a képzőművészetnek is aktív művelője.

Legkedveltebb technikája a rézdomborítás, (nevezik trébelésnek, traszirozásnak is) melynél a lemeznek hidegen, hátulról való kalapálásával adják meg a formát. Ezt a technikát a monumentális műfajból — mint a Czabán Samu utcai iskola falára készített majdnem három méteres dombormüve példázza — a miniatür méretű munkáig szívesen alkalmazza. A régi mestereknek a művészet és az anyag iránti alázatával munkálja meg az apró tárgyakat, ékszereket. Egyik feltámasztója a rekeszzománc (émail cloisonné) technikájának. Engelsznél — új módon — az alap itt is domborítás, tehát nem vési, nem forrasztja a fémet mint az elődök. Technikájában az is új, — és művészeti hatásában is egészen más — hogy a zománc egyes mezői, melyeket a fémalap kiálló részének kontúrvonalai választanak el egymástól, sokkal nagyobbak, mint a hagyományos rekeszzománcnál voltak. Már kezdettől dekorativ színfoltokkal, sőt síkokkal dolgozhat. A rekeszzománc újra alkalmazása művészetének kerete, benne a mai művész saját hangján, korszerű módon adja elő mai embernek szóló mondanivalóját. Az apróbb rekeszzománc ékszerek mellett ugyanebben a műfajban nagyobblélekzetű előadásra ad módot Engelsznek a díszdoboz. A doboz tetején közölt ábrázolás, — gyakran figurális vagy tájképi kompozíció — bizonyos fokig a táblaképpel rokon, persze a műfaj törvényei itt is alapvetően határozzák meg a szerkesztés feltételeit. Legérettebb munkája, — hiszen nem húzódozik a mindennapi használati tárgytól — a nagy römikártyadoboz. Fedelén a kör dáma, a falubalondja treff Jolly, és a káró király hagyományos alakja. Az ősi francia kártya egykori fametszet figurának, modern, zománcos reinkarnációi. Komoly, bizáncias szemeikkel néznek reánk. Szükszavúan kubisztikus formába foglalt a testük, előtérben a kar, kéz, mely a kiteritett kártyacsomót tartja, — hátlapjuk színte világít —, s itt mutatja meg Engelsz merészségét; odavág a nézőnek valami váratlant, a síkokból felépített figurának realisztikusan, domborumü módjára megmunkált kézizomzatot ád. A zománcok színei mellett azonos, — vagy nagyon helyesen olykor még jelentékenyebb szerepet kap az alapanyag, az ezüstözött réz patinázottan fehéres színe. S a sikerült játékot ismételni tudja: kártya mappájára, magában felhasználva, a dáma alakját forrasztja, egyedül a nagy ezüstös háttérre, továbbfejlesztve a kártyadoboz gondolatát. Rézdomborítású ékszereinek, a primitív barlangfestészet vonalvezetését megértve, tud modern dekorativitást adni, mint például a karperecekben ábrázolt vadászatoknál. A lakás oly hétköznapi

3. ENGELSZ JÓZSEF: KARPEREC (RÉSZLET)

tárgya, a hamutartó (vagy tálka) is büszkén vállalt művészeti fóruma Engelsz Józsefnek. Városaink, házainknak rögzítése a Galya, Mátra, Mecsek és Pécs; Tihany, s a Parlament sematikus vonalát sűrítő „Hungary" tálka. A magyarázatot adó városnév betűit is a tömör — szószerint is — lapidáris dekoráció szolgálatába állítja. A tárgyi közlés finom módja mellett az összefoglaló vonalrendszernek a dekorativitáson túl, építő szerepe is van. Dohányzókészlet, vagy szebóra-csüngő, akár az estélyi ruhához illő női ékszer is megoldott feladatai közé tartozik. A „Gályás" tálkán,

P. k.: Rezsóry Mária — Gödöllő

melyen csónakban evezősök ülnek, újra látjuk bravúrját: a síkbeli és kontúrvonalas ábrázolás mellett az evezős rabszolgák izomzatát megint reliefszerűen alakítja, az éremművész tudásával, frappáns, a szemnek pihentető kontrasztot adva.
Visszatérünk érmeire is, ha most nem is ez művészünk legfőbb törekvése. A cinquecento Tizian, s Veronese arcéleiben, majd a későbbi kor Gauguin-jének igazi francia profiljában, vagy akár a mi Derkovitsunkban nem elsősorban a művészettörténeti dokumentumot, hanem az embert alakítja, valami bensőséges humánummal. Puha fény és árny kontrasztokkal a kemény érceh. Még az Auschwitz érmen sem kizárólag a megkínzottat, hanem a megalázhatottságában, gyarlóságában is diadalmas „homo sapiens"-t mintázza meg. Tiszteli az anyagot. Állandóan foglalkoztatják az iparművészet elméleti problémái. A művész kötelességének tartja, hogy tudjon „anyagban gondolkodni". Művészi tanulmányai előtt a győri MÁVAG szoboröntő munkása volt. Fémöntő mestervizsgát tett. A gyárban kezdődött kapcsolata a fémmel, s a matéria iránti vonzalma érett később művészetté. Érzi, hogy a technika urává kell lennie, mert az iparművészetben csak a komplikált fizikai és kémiai folyamatokon keresztül kaphatnak kifejezést gondolatai, — művészete. Engelsz ismeri az anyag lelkét. Az anyag tulajdonságait szolgálatába hajtja, de azokkal együtt éri el célját.

SZUPPÁN IRÉN

Kiállítótársával egyidőben végezte tanulmányait, tehát a művészpályának ugyanolyan szakaszáról ad számot ezen a bemutatón. Textil-tervező művész. Kézzel festett textillel és nyomott textil tervezésével foglalkozik, ezeknek sokféle ágazata és technikája alkotja oeuvre-jét. Selyem falkép, s vászonra festett függöny, terítő, bútorhuzat, vagy ruhaanyagok kerülnek ki keze alól. Művészetével

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Engels József

CSONGRÁD MEGYEI HIRLAP

1971 MÁR 18

1021

HÍRLAP

HÁZASSÁGKÖTŐTEREM-AVATÁS SZEGEDEN

A családi események társadalmi megrendezése az utóbbi években jelentősen megnövekedett. A megyében azonban mindezideig egyetlen olyan reprezentatív házasságkötő terem sem volt, mely méltó keretet adott volna ennek az ünnepélyes aktusnak. A megyeszékhelyen, Szegeden, a városi tanács épületében a közelmúltban elkészült az új házasságkötő terem, mely pompájával és nagyságával vetekszik a budapesti Szabadság téri központi házasságkötő teremmel.

A terembe a közönség az előcsarnokon és a gyülekező szobán át juthat be, míg az ifjú pár az anyakönyvvezető szobájából. Innen egy kis öltözőszobába is nyílik, hogy a menyasszony megigazíthassa ruháját, haját, mielőtt a nyilvánosság elé lép. A terem 15x7 méteres, padlóját süttői kemény mészkő borítja, oldala, mennyezete lakkozott fenyőfa, illetve textil. A háttérben levő gobelin Szurcsik János műve, mely csak ideiglenesen került ide, a későbbiekben Engels József ötvösművész életfáját díszíti majd a termet. Az érkezőket kényelmes fotelok várják, a zenét villanyorgona szolgáltatja. Az ünnepi emelvényhez két lépcsőfok vezet, a fehér márványlapú, a város címerével díszített asztalhoz. Ez előtt mondják ki majd a sok-sok „igen"-t.

Szeged mindhárom kerületének, illetve a járás és a megye bármely városának és községének lakói köthetnek itt házasságot, rendezhetnek névadó ünnepségeket.

*

Az új házasságkötő termet tegnap délután ünnepélyes keretek között adta át rendeltetésének dr. Biczó György, a Szeged m. j. városi tanács vb elnöke (lásd képünket). Ezt követte a hatos névadó ünnepség, melynek anyakönyvi tisztét dr. Bődő István, az I. kerületi tanács vb titkára látta el. Majd a fogadalomtételre került sor, melynek szövegét dr. Biczó György szavai után a szülők és a névadó szülők megismételték. A fogadalomtétel után az ifjú állampolgárok egészségére koccintottak, s az úttörő kislányok pedig virággal köszöntötték a mamákat. Ezután került sor a műsorra, melyet a szegedi általános iskolák úttörői adtak a legifjabbak és szüleik, valamint az ünnepélyes avató tiszteletére.

jugoszláv
űködés

Eredményesnek bizonyult a két ország termelőüzemei közötti ipari kooperáció, elsősorban a gépiparban, a híradástechnikában, a vegyiparban és kohászatban. A bizottság megállapította, hogy örvendetesen fejlődik országaink között a műszaki-tudományos, vízügyi, közlekedési és idegenforgalmi együttműködés is. Határozataiban a bizottság a már hagyományos együttműködési területeken kívül új lehetőségekre, elsősorban a pénzügyi, az építésügyi és a geológiai együttműködésre is ráirányította a figyelmet.

Dr. Jozse Brilej-t fogadta Apról Antal, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnökhelyettese. A jugoszláv delegáció megtekintette a Dunai Hőerőművet és a százhalombattai kőolajipari vállalatot.

Aláírták a csehszlovák—NDK szerződést

* PRÁGA — MTI

Pénteken délben a prágai vár nagy képtárában aláírták Csehszlovákia és a Német Demokratikus Köztársaság barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződését.

Az aláírás után Antonin Novotny és Walter Ulbricht beszédet mondott.

Román
és kormány
érkezett M

* BUKAREST — MTI

Pénteken hajnalban román utazott repülőgépen Moszkvá colae Ceausescu, a RKP Közp tagjai: Ion Gheorghe Maurer, gának és állandó elnökségéne nöke és Paul Niculescu-Mizil, nak és állandó elnökségének titkára.

A román vendégeket a v Brezsnyev, Dmitrij Poljanszk Gromiko és más szovjet veze

A szabadsá
Dél-Vietnam s
támadásba

* HANOI — MTI

Csütörtökön és pénteken a szabadságharcosok fokozódó hevességgel folytatták a hét elején megkezdett támadásaikat az amerikai és más intervenciós csapatok őrállásai ellen. A leghevesebb rajtaütésekre Saigon környékén, továbbá a Mekong deltában, valamint Saigontól északnyugatra a kambodzsai határ közelében és a Da Nang-i amerikai légibázison került sor. Különösen a Da Nang-i támaszpont elleni tüzérségi rajtaütés volt eredményes és igen hatásos. Az amerikaiak maguk is kénytelenek voltak beismerni veszteségeik egy részét. Az ország déli részében csütörtökön ausztráliai repülőgépek is beavatkoztak a szabadságharcosok elleni hadműveletekbe. Ez volt az első eset a vietnami háborúban, hogy az agresszióban részt vevő ausztráliai intervenciósok repülőgépeiket is

Engelsz József, szobrászművész

A szegedi nagy víz centenáriumára az árvízi Emlékbizottság pályázatot hirdetett, melyre tíz élvonalbeli szobrász kapott felkérést. Köztük heten – a művész is – küldték el terveiket. A zsüri döntése értelmében a megbízást Segesdi Kapta meg.

Tandi Lajos: Emlékmű víznek és embernek.
Délmagyarország, 1948. aug. 20.

Engels József

Címere és több románcorott képe
a berlini magyar Követségre kerül.

Magyar Nemzet, 1967. X. 21. 4. o. hasáb

Engeln József

Dr. Marc Edo Tralbaut nak, az antwerpeni Van Gogh Archivum vezetőjének szívásában (megjelent a Perié kiadó „Van Goghiana IV" c. kozvében szerepel.

reprod.

Művészet, 1968, szept, 1005 June, újabb Van Gogh ábrázolást.

Engelbs József
ötvös

M.D.V.

Szép szománcdíszt készített a honfoglalás előtti mondavilágot idéző lovasfigurás lemezre.

Pál Endre: A modern ötvöszománc
Művészet, 1969. február – 20 kep.

Engelsz József
ötvös

Engelsz József műve a Hotel Intercontinentalban 4 hazzal van felfüggesztve. Ezt a sokszögletű vérerezőt réz domborművek alkotják. Magyar nép mese motivumok.

Rúzsa Gyula: Ötvösmunkák a Hotel Duna...
Művészet, 1972. április - 24 oldal

Engelsz József

ötvös

A Hotel Duna Intercontinentálban, az előcsarnokban áll Engelsz József nagyméretű vízdombosítású lámpája. Bán István fáliszőnyege előtt van elhelyezve a lámpa

Ruzsa Gyula: Ötvösmunkak a Hotel Duna

Művészet, 1972 április - 24 oldal.

Engelsz József
ötvös

Hotel Duna Intercontinental.
„Rézdombosítás" (repro)

Ruzsa Gyula: Ötvösmunkák a Hotel Duna . . .
Művészet, 1972. április – 24 oldal.

Engels József M.D.K.

Közremüködött az átalakitásnál

a táncterem bronzoszlopai

F. Á. : Hétfőn este ujra megnyilik az átalkitett Fészek Klub

Magyar Nemzet 1965. nov. 20. 7.1.

EN GELSZ József ötvös M.D.K.

müvei az Iparmüvészeti Vállalta és Mücsarnok által
a SZOT Fehérvári uti székházában rendezett kiállitáson

Napló
Magyar Nemzet 1962. augusztus 15. 4.1.

MDK.

Engels József

A Rózsavölgyi Hanglemezboltba hatméteres vörösréz frizt tervezett.

Magyar Nemzet 1965 május 8.lap -

Engels József

Bronzlámpája a Hotel
Duna Intercontinental földszinti halljában
– emlékül

Magyar Nemzet 1970 január 14.
5. old

Engeln József

„Nő virággal" lemezdombormű,
7 m². vörösréz,
XV. ker. Szabó Samu-tér 13.
12. tantermes iskola, tornaterem
külső fala.

Tájékoztató 64/65, képző és ipar-
művészeti Lektorátus 7 l.

M.D.K

Engelsz József
ötvös

A szegedi házasságkötő terem
térelválasztó rácsát tervezte.
„Térelválasztó" (repro)

P. Brestyánszky Ilona: Fémplasztikai kiállítás.
Művészet, 1967. Október – 16 lap.

Engels József ötvös

40 m²-es vörösrézdomborítású frízt
készít a Bp-i Műszaki Egyetem
új épületébe (eml.)

F. R.: Új szobrok Budapest
és a vidék számára

Magyar Nemzet 1970. VII. 7 4 old.

Engelsz József
ötvös

M.D.K.

Munkairól. — A Czabán Samu utcai iskola falára készülő kompozicióiról. — Kartyadoboz díszítés (repro)

Lánczi Sandor: Kétiparmüvészeti kiállítás.
Élet és Irodalom 1961. január 27. — 2 lap.

Engelsz József, ötvösmű vész

MDK

Fettich Nándor végész segítségével az ú.n. Nagy Károly kard rekonstrukcióját végezte el.

—: Körözték a túltost 2.

ESTI HIRLAP. Bp. 1970. júl. 28.

Engels József ötvös M.D.K.

Rézlemez domboritás / virágot tartó leány/ a rákospaletai Czabán Samu téri uj általános iskola számára

Napló

Magyar Nemzet 1963 . szeptember 22.9.1.

SZOC. MŰVÉSZETÉRT

1021

— IPARMŰVÉSZETI kiállítást rendezett a munkás—művész kapcsolatok ápolása érdekében az Iparművészeti Vállalat a Műcsarnok közreműködésével a SZOT Fehérvári úti művelődési otthonában. A kiállítók között **Gorka** Lívia, **Gádor** István, **Teván** Margit, **Kiss Roóz** Ilona, **Engels** József, **Nagy** József iparművészeket találjuk. Kiállították a rackaszövő üzem és az ötvösstúdió alkotásait is. Augusztus 21-én a vállalat az alkotók részvételével a környező gyárak munkásai részére ankétot rendezett. Neves iparművészek figurális dísztárgyaiból rendezett bemutatót az Iparművészeti Vállalat Tatán, Pécsett és Debrecenben. A több mint háromszáz alkotás bemutatásával az ajándéktárgyak választékában fellelhető giccses tárgyak kiszorítása érdekében lépnek fel.

.2.

A Magyar Népköztársaság [illegible] sze
cimmel tüntették ki Németh Éva textilter-
vező iparművészt, Szabó Zoltán festőművészt
Vámos László fotóművészt.
A Munkácsy Mihály dijat kapták Csávoly Klá-
ra és Fürtös Ilona textiltervező iparművé-
szek, Konyorcsik János szobrászművész, Saj-
dik Ferenc karikaturista, Szekeres Károly
keramikusművész, Szemethy Imre grafikusmű-
vész, Tury Mária festőművész.
A Balázs Béla dijat Balla Demeter fotómű-
vész kapta Magyarország felszabadulásának
32. évfordulójára.

Élet és Irodalom, Bp. 1977. ápr. 2.
XXI. évf. 14. sz. 8. lap.

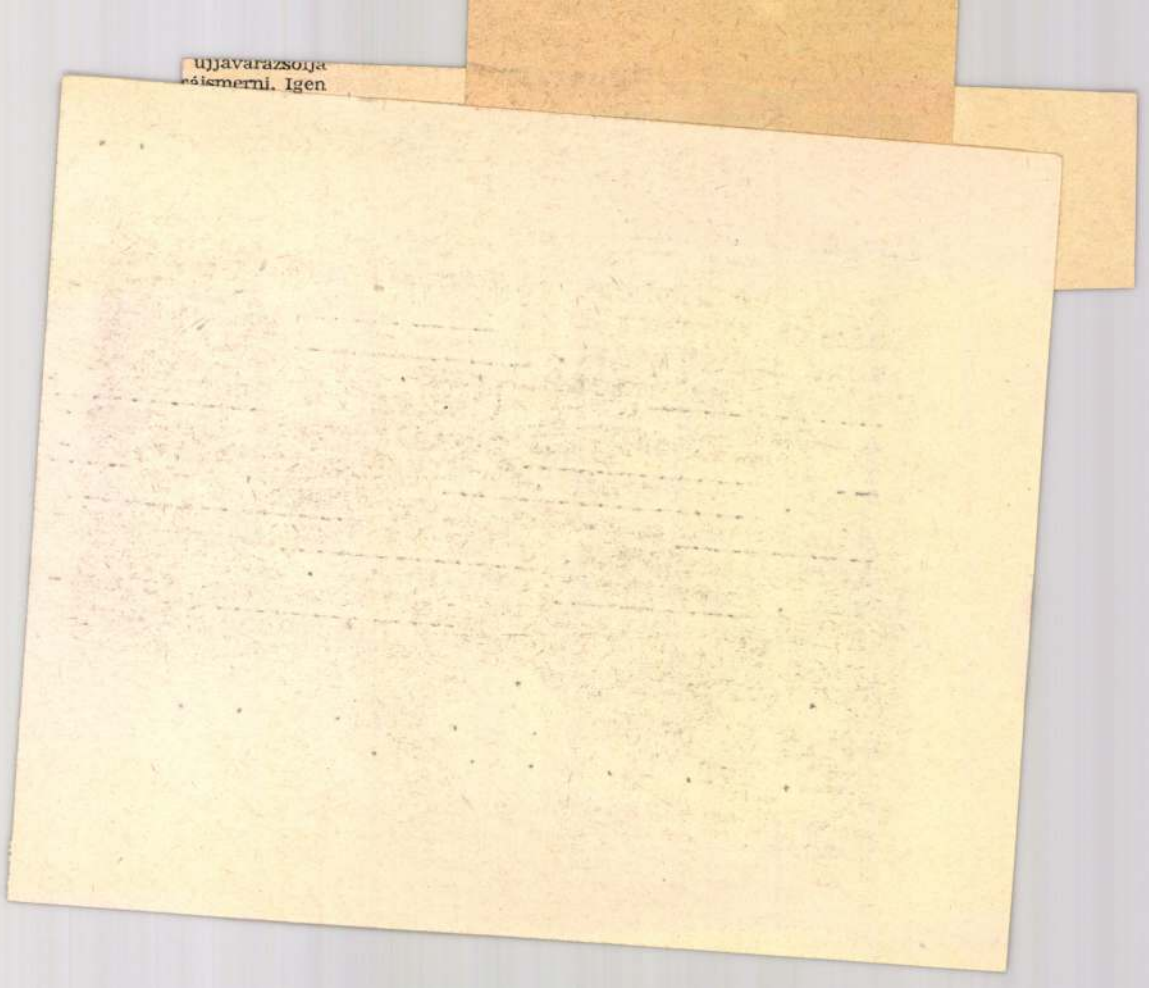

Engelsz József

A Magyar Népköztársaság Kiváló Művésze lett, a felszabadulás 32. évfordulóján Teván Margit ötvösművész.
A Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze címet kapta: Barta Éva iparművész, Csekovszky Árpád kramikusművész, Dr.gé Drégely László a Magyar Televizió díszlettervezője, Engelsz József ötvösművész, Gábriel Frigyes belsőépítész, Kass János grafikusművész, Kis Kovács Gyula szobrászművész, Marosán László szobrászművész, Máté András grafikusművész, Németh Aladár szerszám- és gépipari formatervező, az Iparművészeti Főiskola tanszékvezető tanára.

Élet és Irodalom, Bp. 1977. ápr. 2.
XXI. évf. 14. sz. 8. lap.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-728

KÖNYV VILÁG

Engelsz József ötvösművész

1972 AUG

1021

Dávid Katalin:
Engelsz József
Képzőművészeti Alap. Mai Magyar Művészet, 48 oldal, kötve **18,50 Ft**

A modern ötvösművészet tehetséges képviselője Engelsz József. 1953 óta kiállító művész. Fémdomborításai széles skálában ívelnek a dekoratív jellegű ékszerektől az épületplasztikáig.

M. Heil Olga:
Frank Frigyes
Képzőművészeti Alap. Mai Magyar Művészet. 48 oldal, kötve **18 Ft**
Finom érzékkel, egy „műteremlátogatásra" viszi el az érdeklődőket M. Heil Olga ebben a kötetben.

Telepy Katalin:
Mihálty Pál
Képzőművészeti Alap. Mai Magyar Művészet. 48 oldal, kötve **18,50 Ft**
A „szentendrei művészet" megteremtői között jelentős helyet nyert Mihálty Pál, jelenkori festészetünk sok utat bejárt, élménykeltő műveket alkotó egyénisége. Öt évtizedének alkotásait ismeri már a művészet iránt érdeklődő közönség — ez a „kismonográfia" főként az érdekes, új kifejezési formákat teremtő utóbbi évek terméséből mutat be 16 színes reprodukciót, képelemzéseket.

kitűnő modern meseregényt Heinzelmann Emma színes illusztrációi díszítik.

Irodalomtörténet esztétika

Bori Imre:
Irodalmak — kölcsönhatások
Fórum. 160 oldal, kötve **17 Ft**
A szerb és a magyar Szent László-legenda transzformációi, Vuk Karadzicnak, a szerb nyelv reformátorának kapcsolatai a magyarsággal, valamint a XX. század első évtizedének avantgarde-mozgalmai a Belgrád—Zágráb—Budapest háromszögben: ezek a témák foglalkoztatták Bori Imrét, s e kötetbe foglalt tanulmányai ezeket a kapcsolatokat tárják fel.

Bori Imre:
Irodalmi hagyományaink
Kilenc évszázad írásaiból
Fórum. 282 oldal, fűzve **11 Ft**
A szöveggyűjtemény a jugoszláviai magyar irodalomnak nemcsak régebbi évtizedeit idézi meg, hanem mintegy előtörténetként az írásbeliségnek azokról az emlékeiről is szólni akar, amelyek

Engels József
ötvös mester

1021

1973. február 18. Petőfi 21.00 /11/ Kgyné

Láttuk, hallottuk

- Az Iparmüvészeti Főiskola ötvös szakcsoportjának bemutatójáról Magyari Erzsébet beszámolója következik.

- A felfedezés friss örömeit kinálja látogatóinak a Csepel Galéria,

1021

1973. Február 12. Patófi 21.00 /11/ Kgyné

Láttuk, hallottuk

- Az Iparművészeti Főiskola ötvös csakomopertjának bemutatójával Magyari Krzsébet beszámolója következik.

- A felfedezés friss örömeit kínálja látogatóinak a Csepel Galéria.

ahol a Magyar Iparmüvészeti Főiskola ötvös szakcsoportja kamarakiállitását rendezték meg. Kitünő formaérzék, szellemi frissesség ötletek, a kivitelezés igényessége, a müvesség szeretete és nem utolsósorban a szakmai tudás, a rátermettség jellemzi a tehetséges müvésznövendékek alkotásait.

Honnan ez a szakmai biztonság szabadjára eresztett fantázia? A tárlaton szereplő munkák választ adnak erre is. Az iskola, a mester Engels József nem befolyásolja növendékeit. Nem akarja őket saját képére és hasonlatosságára idomitani. Ezért nem látunk Engels iskolát. Dicséretes az az oktatási szellem és követésre méltó. A kiállitáson megkérdeztem Engels Józsefet, hogy van az, hogy már az elsőéves növendékek keze alól, szakmailag jól megoldott müves munkák kerülnek ki ?

Elmondotta, hogy a főiskolára azokat a 20 év körüli jelentkezőket veszik csak fel, akik tehetségük, rátermettségük mellett az ötvösmüvességgel használható szakmai képesitéssel igy pld. cizellőr, arany-, ezüstmüves, lakatos, hegesztő, kovács szakmákkal rendelkeznek. A növendékek munkáit félévenként értékelik aszerint, hogyan oldott meg egy tanára által megadott feladatot. A téma változatos. A megoldást a saját elképzelésük, fantáziájuk sugallja. Igy került ki kezeik alól félévi munka eredményeként minden tárgy, amelyet most a Csepel Galériában közszemlére bocsátottak.

Sajnos arra nem gondoltak,hogy a nevek mellett feltüntessék ki hányadévesen készitette a kiállitott tárgyat. Igy a tárlat látogatót megfosztották attól a tájékozódási lehetőségtől,amely eligazithatta volna a tárgyak között. Igy csak a beavatottak tudják, hogy Balogh Mihály harmadik évében készitette a formailag szép, de megoldásában öncélú piperekészletét. Mellette helyezték el diploma munkáját a GUNDEL számára készitett reprezentativ

étkészlet mintakollekcióját. Ez a munka a formatervezés, a szipor-
kázó ötlet a teljes szakmai biztonság mivesség remeke.
Ugyanezt mondhatom el Kálmán László három darabból álló teás-
készletére, Stefan Dimitrov bolgár népihagyományokat őrző
kávéskészletére, Szobrászati igénnyel készült Simsay Lajos
fémplasztikája, amelynek makettjét láthatjuk a kiállitáson,
eredetijét a XII.ker. Tanács nagytermében helyezik el.
A kisérletező kedv sem hiányzik a fiatalokból. Erdögh László
zománcszerü, müanyag diszitést próbált ki. Érdekes és sziv for-
májú ékszer-ládikóin rekeszes formában müanyagbetéteket alkalmaz, mint-
ha rekesz-zománc lenne. Izgalmas feladat, de a zománc mélytüzü
csillogását ez az anyag nem helyettesiti.
Az ékszer tervezést az egyik legnehezebbfeladatnak tartják,
igy csak negyed éven túl bizzák meg vele a növendékeket.
A modern, forma tervezett ékszerek is fantázia gazdagságról,
régi ötvös-remekek ismeretéről és a mivesség szeretetéről győz-
nek meg bennünket, mint Somogyi Zsuzsa karkötői és gyürüi,
Zétényi János ezüst nyakéke.
Péter János diploma feladata a vándor hangszer kiállitás cégére,
régi hagyományokat idéző, szellemes ötlettel alakitott vidám
figurája bucsúztatja a tárlatlátogatót.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PETŐFI NÉPE
1963. JÚL. 18.

Szépség és használhatóság

Gondolatok a kecskeméti iparművészeti kiállításról

Rendeltetése szerint semmi nem állhatna olyan közel a ma emberéhez, mint éppen a szépség és használhatóság elvét egyesítő iparművészet. Mégis a tapasztalat azt bizonyítja, hogy helyét, szerepét a művészeti ágak között kevesen ismerik, sajátos művészi értékei pedig a közönség körében még mindig tisztázatlanok. Az oka?

Külföldön is nagy tekintélynek örvendő iparművészeink legszebb alkotásait itthon alig néhányan ismerik,

hiszen megtekintésükre a fővároson kívül egy-két nagyobb vidéki városban nyílik csak alkalom.

Ennek a hiánynak a pótlására vállalkozott most a Műcsarnok, amikor a városi művelődési házzal és a művészklubbal közösen iparművészeti kiállítást rendezett Kecskeméten.

A kiállításon túlsúlyban a keramika jelentkezik: Az anyag költészete, amikor a sárból teremtett forma a tűz izzásában szilárdul véglegessé. Példa erre — a kiállításon néhány szép darabbal szereplő — világhírű keramikusunk, Gorka Géza művészete. Harmónikus vonalvezetésű vázáin, tálain lenyűgözően egyesül a klasszikus és a népművészeti hagyományokat modern asszimetriával párosító forma és színkultúra. Stílusa kiérlelt, határozott.

Merész, eredeti formakísérlet, virtuóz színek jellemzik leánya, Gorka Lívia művészetét. Szabálytalan rajzú vázáinak súlyos tömörsége közül szinte kiemelkedik az, amelyik karcsú nyakával, kerekre bővülő aljával mintha egy táncra perdülő lány önfeledt mozdulatát idézné. A népmesék színes, fantáziagazdag világát friss derűvel tükrözik Kovács Margit korsói, tálai, stilizált figurái. A népi használati edények korszerűsített, gazdag változatával találkozhatunk Kiss Rooz Ilona, Gádor István, Garányi József, Papp János és Borsody Ágnes munkáiban.

A keramikusok mellett leegyszerűsített, arányos szerkesztésű formáikkal hívják fel a figyelmet az ötvösök.

Tevan Margit vázáiban, serlegeiben sűrítve jelentkezik a nemes hagyományokból leszűrt, meleg harmóniát sugárzó modern kifejezés. Eredeti látványt nyújtanak Percz János különös ritmusú, a fém hangulati határát bravúrosan érzékeltető ötvösművei. Egyszerűségéről, formabiztonságáról árulkodnak Engelsz József finoman megmunkált ékszerei.

Hangulatosan egészítik ki a kiállítást Szabó Erzsébet és Barta Éva dekoratív üvegtárgyai, Prepelicza Katalin korsós variációjú szőttese, Juris Ilbolya, Szuppán Irén és Barabás Klára batiktechnikával készült textíliái. Ahány alkotó, annyiféle stílus, egyéniség jegyét viseli magán a kiállítás anyaga. Egyben mégis hasonlítanak. Mindannyian tiszteletben tartják a funkciót, anyagot, technikát. Keresik az újat, az izgalmasat, de a dekoratív hatásokon túl a tartalmas, őszinte mondanivalójú alkotómunka a cél.

Az iparművészet nem elvont, a valóságos élettől távol álló világ.

Fontos szerepet játszik az épülő új házak díszítésénél és a korszerű otthonok kialakításánál is. Baj, hogy még mindig nem élünk lehetőségeivel.

Egy kiállítás önmagában nagyon keveset jelent, ha vásárolni nem lehet a bemutatott szép és használható tárgyakból. Erről tanúskodik a kiállítás vendégkönyve is: „Kár, hogy nem lehet vásárolni. Sajnálattal vettem tudomásul, hogy a kiállított tárgyak nem eladók, s meg sem rendelhetők. Ilyen nagy városban sokan igényelnék a művészi lakberendezési tárgyakat." — írják a látogatók.

Igazuk van. Nyílhatna végre egy képző- és iparművészeti szaküzlet Kecskeméten. Hiszen létesítését nemcsak a modern városkép kialakítása, hanem a lakosság esztétikai igénye is sürgeti. A Rákóczi úton most megnyitott ajándékbolt vállalkozhatna a világhírű magyar iparművészek alkotásainak árusítására — hogy csak egyetlen lehetőséget emlí[illegible]

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PETŐFI NÉPE

16

3, Fd6 5. Fd3, f5 6. 0—0, Vf6 7. 3, Hh6 8. Fa3, Fa3: 9. Ha3:, Hbd7 0. b4, a6 11. Vc2, 0—0 12. Hb1, Kh8 3. Hbd2, g5 14. Vb2, Hf7 15. cd:, ed: 6. He1, a5 17. ba:, Ba5: 18. Vb4, a8 19. Hc2, Be8 20. a4, Hf8 21. a5, d6 22. Vd6:, Hd6: 23. Hb4, Fd7 24. fc1, Bec8 25. Hf3, He6 26. He5, Fe8 7. a6, Hd8 28. h4, g4 29. ab:, Ba1: . Ba1:, H8b7:

31. Ba6, c5 32. Hd5:, cd: 33. ed:, c1† 34. Kh2, Kg7 35. Bb6, Kf8 36. a6, He4 37. Hd3, Bc2 38. Bb7:, Hf2: . Hf2:, Bf2: 40. Bb8, Kf7 41. Fc4, tét feladta.

Végül két játszma annak bizonygára, hogy Miskolcon is elbávasztotta a hőség a küzdőket:

ÓINDIAI VÉDELEM

Forintos — Bronstein

1. d4, Hf6 2. c4, d6 3. g3, e5 4. de:, e: 5. Vd8†, Kd8: 6. Hf3, Hbd7 7. g2, Fb4† 8. Fd2, Fd2:† 9. Hfd2:, a5 . Hc3, c6 11. Ha4, Hf8 12. Hb6, Ba6 . Hc8:, Kc8: és döntetlen.

MEGNYITÁS

száj.)

ÖTVENÉVES műszaki kással rendelkező, mű velő, független kecs rény igényű dolgozó gét keresi negyvenig jából. Leveleket „Közö igére a kiadóhivatalba

SZOBASZEKRÉNY, pc tós, valamint tégla mét, Sarkantyú u. 5.

1102-ES Skoda jó állapotban eladó. Modern motort beveszek. Nagykőrös, Nádasdi u. 8. Szabó. 7623

KÉT gyógyszerész főhadnagy külön bejáratú bútoroztt szobát keres. Kecskemét, Honvédkórház, Edelényi főhadnagy. 7706

PINCÉT bérelünk tüzelőanyag tárolására. Ajánlatokat Fodrász Ktsz, Kecskemét, Gáspár András u. 15. sz. 7718

KŐMŰVES, SZOBAFESTŐ, ÉPÜLETASZTALOS, VILLANYSZERELŐ, CSERÉPKÁLYHÁS ÉS TETŐFEDŐ SZAKMUNKÁSOKAT, ÉPÍTŐGÉPKEZELŐKET, KUBIKOSOKAT ÉS 18 ÉVEN FELÜLI FÉRFI SEGÉDMUNKÁSOKAT AZONNAL FELVESZÜNK.

Szállást és ebédet térítés ellenében biztosítunk. Tanácsi igazolás, kéziszerszám és munkaruha szükséges. Munkásfelvétel: Kunszentmiklós, gimnázium építkezés, Dunavecse, rendőrség építkezés, Izsák strandfürdő építkezés, Kalocsa, Martinovics u. 3. sz. építésvezetőségen és a vállalat központjában. ÉM. Bács megyei Állami Építőipari Vállalat, Kecskemét, Klapka u 34. 7679

NÉMET fordítást és gépírást vállalok. Baditz, Miskolc, Tass u. 15. 1877

A KECSKEMÉTI

NA JÓZSEF SZÍNHÁZ

nyok megírására.

A pályázat célja *a mezőgazdaság átalakulása történetének egy átfogó, vagy valamely részkérdésének önálló kutatáson alapuló feldolgozása.* A pályázatok mutassák be egy termelőszövetkezet, vagy egy község, illetve a megye területén kialakult szövetkezet történetét.

A pályaművekben különös figyelmet kell fordítani a mezőgazdaság szocialista átalakulása felé vezető kezdeti lépések, a szövetkezeti mozgalom fejlődésének — a közös gazdálkodás kialakulása történetének — feldolgozására, *az egységes paraszti osztály kialakulásához vezető út történelmi bemutatá-*

Jelentkez

A Pécsi Zipernovszky Károly Gépipari Technikum gépészerősáramú és műszer levelező tagozatának bajai és szekszárdi konzultációs részlegébe az 1963/64-es tanévre jelentkezhetnek mindazok, akik az általános iskola VIII. osztályának, vagy ezzel egyenértékű más iskolának az elvégzéséről szóló bizonyítvánnyal és a technikum szakirányának megfelelő szakmunkás-bizonyítvánnyal, vagy segédlevéllel rendelkeznek, továbbá segédlevél, szakmunkás-bizonyítvány nélkül legalább 3 éves szakmunkás-gyakorlattal rendelkeznek és ezt igazolni tudják. Végül — a felvételi vizsgát sikeresen letették.

A jelentkezés augusztus 1-ig tart. A felvételi vizsga előreláthatóan augusztus végén lesz, melynek pontos idejéről és helyéről a jelentkezők értesítést kapnak. A felvételi vizsga tárgyai: magyar nyelv (helyesírás), mennyiségtan és szabadkézi rajz.

A Kalocsa vidéki Fűszerpaprika- és Konzervipari Vállalat

vizsgázott

Engelsz József
ötvös

Méltatás

Péter Márta: I. Spanmüvészeti Világkiállítás
Művészet, 1974. július - 36 lap.

Engelsz József

Zománcművészek sorgyszemlége

Magyar Nemzet 1984. VII. 29.

Engelsz József

Képzőművészet a Telgrabadu-
lási pályázat tükrében

Mühely 1985 Fr

MDK

Engelsz [ ], ötvösművész

Kiállít a Csók Galériában.

R. Gy.: Ékszer '70 7.

Népszabadság, Bp. 1970. dec. 9.

Engelsz József

részvett a fémplasztikai kiállításon

Dutka Mária: Fémplasztikai kiállítás az Ernst Múzeumban.
Magyar Nemzet. 1967. VII. 1. 4. o.

Engels József MDK

Bronzplakett 2 drb.

Műcsarnok 1953-54 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

ENGELS JÓZSEF

Plakettek 12 db

Fiatal képzőművészek és iparművészek
kiáll 1955

Engels József

kiállított művei:

Paolo Veronese, bronzérem

Maraccio, — " —

Iván, — " —

Tavaszi tárlat. A Műcsarnok kiállítása 1957. Kat. szerk.: Kisdiginé Kirmi Irén. Bp. 1957. 19 l.

17. l.

Engelsz József

a ceglédi iparművészeti kiállításon.

Tamási: „Megnyitó ma délelőtt 11 órakor. Iparművészeti kiállítás a Kossuth Múzeumban."

Pest Megyei Hírlap (Ceglédi Hírlap)

1966. IV. 24. 7. o.

Engelsz József MDK

Gauguin, repr.

Műcsarnok 1959 VII. Magy. Képzőm. Kiáll.

Engelsz József ötvösm. MDK

Szerepelt a kiállitáson .melyet májusban/~~Sal~~ salgotarjánban, juniusban/~~Bals~~ Balassagyarmaton rendeznek meg.

(te):"Modern iparmüvészet"
NOGRÁDI NÉPUJSÁG 1964 máj. 17.

MDK

Engelsz József ötvös

4. Orsz. Iparmüv. kiáll. Mücs. 1959. dec.

Engelsz József

kerejel az alábbi táslaton

fedos: Ekszer 70
Kiáhítás a bsók galeriában

hapyar Nemzet. 1970 XII. 2

M.P.K.

Engelsz József
ötvösműve

A modern iparművészeti kiállításon
több műve szerepelt.

1: Iparművészeti kiállítás a pécsi Pannónia
Múzeumban

Napló, 1963. júl. 23. 1. lap

MDK

Engelsz József, ötvös

4. Orsz.iparm. kiáll. Mücs. 1959.

Engels József

Részt vett az 1969-es stuttgarti nemzetközi iparművészeti kiállításon.

Néray K.: Magyar művészet külföldön – Műgyűjtő, 1969. I. sz., 27. l.

Engelsz József

MDK

érmek

Gauguin, br.

Lenin, br.

Képzőművészetünk a felszabadulás után. MNG 1960.

1/3 l.

MDK

Engels József, szobrász

Bronzplakett. 2 db.

Mücs.-IV.M.Képzm.Kiáll. 1954.ja~~n~~.-febr. Kat. 18,1.

MDK

Engels József, szobrász

Érmék /7 db/ Bronz.

Kücs.-V.M.Képzm.Kiáll. 1954.dec.-1955.jan. Kat.2[illegible]7.1.

MDK

Engels József, ötvösművész

Nagy sikere volt.

-: Magyar iparművészeti kiállítás Karlsruhe 5.

Népszabadság, Bp. 1969. okt. 22.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Engelsz József. [ ] MDK

Megjelent a szófiai kiállítás megnyitóján.

–: Magyar grafikai és kisplasztikai kiállítás Szófiában

L. 1.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1961. nov. 16.

Engelsz József

ötvösművész

zománcozott fémtárgyakkal

szerepelt a Herman Otto Múzeumban rendezett kiállításon.

Molnár László: Modern iparművészeti kiállítás Miskolcon.
BORSODI SZEMLE. 1963. 3. szám. 82-89.lap.

~~Engels~~/ Engels József MDK

ötvösmüvész

szerepelt a kiállitáson.

Fényes Kálmán: Iparmüvészeti kiállitás Debrecenben.
Hajdu-Bihar megyei Napló, 1962. szept. 5.

Engelsz József MDK
győri származásu ötvösmüvész

szerepel a kiállitáson, amely 1963 dec 21-én nyilik meg.

Lányi Ottóné: Modern magyar iparmüvészet a győri müesarnokban.
Kisalföld. 1963. dec. 18.

Engelsz József MDK

rekeszzománcos dobozaival

szerepelt a kiállitáson.

Borbáth Sándor: Modern iparmüvészeti kiállitás
a győri mücsarnokban.
Kisalföld. 1962. dec. 18.

Engelsz József

"Ékszer 70" cimmel az ötvösmüvészek kiállitását rendezték meg a Csók István Galériában. "Ékszereinek gazdag ornamensei a cizelláló ötvösmesterség fogalmát idézik"-irja Vadas József: "Uj müfajhatárok" cimmel a Képzőmüvészet c. rovatban.

Élet és Irodalom, Bp. 1970. dec. 12.
XIV. évf. 50. sz. 12. lap

MDK

Engelsz József

Engelsz József /ötvös/ résztvett a IV.Orszg. Iparm.Kiall.-on.

IV.Országos Iparművészeti Kiállitás.Műcsarnok. Budapest 1959.Dec.18 - 1960.Jan.31. Kat.

MDK

Engelsz József

V. Orsz. Iparm. Kiáll. Mücs. 1965.

Engels József

Plakettek /12 db/

Fiatal Képzőművészek és Iparművészek kiállitása

Ernst Muzeum, 1955. junius, 26 l.

Gerevich PA, 254. l. — Gerevich: IPGY, 94—95. l.

KACZIÁNY ÖDÖN (1852—1933)
Nagypéntek
Vászon, olaj, 34·5×47·5 cm.
Gerevich: Az Újság 1916. júl. 20, 4 l. — Gerevich PA, 254. l. — Lepold—Lippay 57. l.

Holdas táj
Karton, olaj, 37×50 cm.
Lepold—Lippay 57. l.

Tűz
Vászon, olaj, 16×25 cm.
Gerevich PA, 254. l. — Lepold—Lippay 57. l.

KAMPIS JÁNOS (szül 1886)
Jézus a kisdedekkel
Papír, pasztell, 60×44 cm.

KATÓ KÁLMÁN (szül. 1876)
Esztergom a Duna felől
Vászon, olaj, 60×80 cm.

KERNSTOK KÁROLY (1873—1940)
Nyergesújfalu
Vászon, olaj, 50×70 cm.
Csernoch prímás vásárolta.
Gerevich PA, 254. l.

M.D.K.

Engels József
~~gráfikus~~ ötvös

Érvényvel vesz részt a kiállitásom.

Tavaszi Tárlat

Magyar Ifjuság, 1960. ápr. 30

Engelsz József, ötvös

Hét alkotással szerepelnek a magyarok Torontóban, az első Iparművész Világkiállításon. – Ötvösmunkája szerepel a kiállításon.

Kocsogh Ákos: Magyarok a torontói Iparművészeti Világkiállításon.

Magyar Hírek, 1974. máj. 25.

Engelsz József ötvösművész

1974-ben a kanadai Torontóban a „Kezek dicsérete" címmel rendezték meg az első ipar-művészeti világkiállítást. Az Iparművészeti Világszervezet a kiállító magyar művészeknek – köztük a művésznek is – és az Iparművészeti Vállalatnak elismerő oklevelet juttatott el.

Magyar Hírlap, 1975. máj. 14.

Engelsz József ötvösművész

1974. ben a kanadai Torontóban „a kezek dicsérete" címmel rendezték meg az első iparművészeti világkiállítást. A művész elismerő oklevelet kapott az Iparművészeti Világszervezettől.

Csongrádmegyei Hírlap, 1975 máj. 14.

Engelsz Jozsef

1974-ben Torontóban megrendezett a Kezek dicsérete c. első iparmüvészeti világkiállitásán résztvettek és az Iparmüvészeti Világszervezet oklevelet juttatott el Bódy Irén, Csángoly Klára, Szilvitzky Margit textiltervezők, Bokor Kornélia, Engelsz József, Muharos Lajos ötvösmüvészek és Benkő Ilona keramikusnak.

Magyar Hirlap 1975 132/8

Engels József

Életfa, táblakép, rézkarc.
1970. 140cm

Mai magyar iparművészet I.
Az Iparművészeti Múzeum kiállítása
1972.

Engely József ötvös

Művei szerepelnek az Iparművészeti Múzeum dísztermében rendezett kiállításon, amelyen a torontói világkiállítás magyar iparművészeti anyagát mutatták be.

Magyar Nemzet 1973 augusztus 17

4.old.

Engels József

Fettich Nándorral közösen elkészítette a Bécsben őrzött ún. Attila-kard (egy X. szdi szablya) aranyvereteinek másolatát.

Erdélyi István: Fettich Nándor, az ötvösmüvész; Müggyüjtő, 1973/2 sz. 11. l.

Engels József MDK

Érmék /7 db./, bronz

Mücsarnok 1954. V. Magy. Képzőm. Kiáll.

Engelsz József MDK

Sándor bátya, érem, bronz

Vincent Van Gogh, érem, bronz

Pacem et Libertatem!, érem, bronz

Műcsarnok 1959 VII. Magy. Képzőm. Kiáll.

Engelka József, ötvösművész

Felszabadulásunk 32. évfordulója alkalmából a művész érdemes művészi címben részesült.

TV-Híradó

1977. III. 31. TV. 19.30 [Kinő]

ENGELSZ JÓZSEF Munkácsy-díjas ötvösművész,

A Magyar Népköztársaság érdemes művésze címet kapta 1977 ápr. 4-én.

Magyar Hirlap 1977/77/4

Engelsz József, ötvös művész MDh

A fémművességben kitűnő.

Domanovszky György: Az V. bosz. Iparművészeti Kiállítás 7.

NÉPSZABADSÁG, Dp. 1946. jan. 8.

Engelhardt József ötvös

neve emlitve

Müvészettörténeti Értesitő 1972

305. old.

Engels József

Az érem-műfaj új kifejezési lehetőségeit teremtette meg.

P. Brestyánszky Ilona recenziója B. Sey Katalin – Gedai István: Éremkincsek c. könyvéről; Ipari Művészet, 1973/1. sz. 28. l.

Engelsz József

A Magyar Nemzeti Bank és az Iparművészeti Tanács István-emlékpénzre pályázatot írt ki, amelyre ő is meghívást kapott.

Bedai István: Új magyar emlékpénzek; Ipari Művészet, 1972/5.sz. 22. l.

Engelsz József

Élet fa c. térplasztikájával szerepelt a Mai magyar iparművészet c. kiállításon az Iparművészeti Múzeum-ban.

Szilágyi Péter: Mai magyar iparművészet, Ipari Művészet, 1972/6.sz. 18.l.

Engelsz József

magyar ötvösművész/1928- /

Koczogh Ákos:A modern művészet utjai
Népmüvelési Propaganda Iroda 1972. 246.old.

Engelsz József

Maszk

Koczogh Ákos:A modern művészet utjai
Népmivelési Propaganda Iroda 1972 302.old.

Engelsz József

Életfa, dárplasztika, repr. 1970.

Mai magyar iparművészet I.
Az Iparművészeti Múzeum kiállítása, 1972.

Engelsz József ötvösművész

Gászár Ferenc és Somogyi Zsuzsa ötvösöknek volt ötvösmestere.

Éles Csaba: Útkeresések és formajátékok, a fiatal iparművészek kiállításáról

Hajdúbihari Napló, 1945. máj. 20

MDK.

Engels József

Utalás Munkácsy dijára

Magyar Nemzet 1965.márc.28. lap 13.

MDK

Engels József összműve

A Munkácsy M.- díj III. f.-t

kapta.

—: Ma délelőtt kiosztották az 1964-s
művészeti díjakat 2

ESTI HIRLAP, dec. 1964. okt. 2.

M.D.K.

Engels József
iparművész

Városhép kompozíciót fémbe komponálva
díszei a hiállitásnak.

Dutka Mária: A magyar iparművészet a Műcsarnokban
Magyar Nemzet, 1959. dec. 24.

6 l.

Engels József
~~szobrai~~ ötvös

M.D.K.

Szobrai a kiállításon vannak.

Dutka Mária: A VII. Magyar Képzőművészeti Kiállítás szobrairól,
Magyar Nemzet, 1959. ápr. 4.

12 l.

Engelz József, ötvösmüvész

L. Maróti János

— : Hi — 8.

Népszabadság Bp. 1976. szept. 7.

Engelsz József, ötvös

L:Tevan Margit

-! Kiváló és érdemes művészek 5.

Népszabadság, Bp. 1977. dec. 1.

Engelsz József, ötvös

l: Simon Béla

Dévényi Iván:Hárs Éva:Simon Béla 161-162.o.

Jelenkor, Pécs 1977.febr. 2/xx.

Engelsz József

Az ötvös Engelsz nem vett
részt a kiállításon.

Kocsogh Ákos: Ötvösök és fémművesek Miskolcon
Népszava, 1976. november 12 - 5. oldal.

Engelsz József
ötvös

„Cirkusz" (repro)

Péter Mária: I. Spanmüvészeti Vilcighé állítás
Müvészet, 1974. jelius – 36 lap.

Engelsz József
ötrös

Engelsz József „Cirkusz" című
sárgaréz falidésze képviseli a
magyar ötrösséget az I. Spannű-
vészeti Világkiállításon.

Péter Márta: I. Spannűvészeti Világkiállítás
Művészet, 1974. július – 36 kep.

Engelsz József
ötvös

Engelsz József a szegedi tanács harassághető termének tervia-zát készítette.

Szelesi Zoltán: Ötvösmüvészeti bemutató.
MÜVÉSZET, 1972.szeptember - 44.oldal

Engelsz József, ötvös iparművész

M Dk

Dec. 31-én nyitják meg Engelsz József ötvös és Szuppán Irén textiltervező műveinek tárlatát.

–: Két kiállítás

2.1

ESTI HIRLAP

Bp. 1960. dec. 31.

M.D.K.

Engels József
iparművén

A Szot Fehérvári úti kulturházában
lévő kárlaton részt vett.

B.S: A Pakásdíszítő művészet.
Nők Lapja, 1962. szept 8 – 21 lap

Engelsz József, ötvös iparművész

07 Oh

Kiállítását a fényes Adolf teremben jan. 22-ig meghosszabbították

— : Hír

8. l

Népszabadság, Bp. 1961. jan. 13.

Engels József, iparművész ötvös

B Pk

A Sényes Adolf Teremben állította ki szép s nemes arányú ötvösmunkáit.
Plakettjei és a Czabán Samu téri iskolára kerülő figurális vézdomborítása erős plasztikai érzékről tanuskodik.

Péter Imre: Két iparművészeti kiállításról 8. l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1961. jan. 28.

M. D. K.

ENGELSZ József ötvös

Kiállítása a Fenyes Adolf Teremben

Szuppán Irénnel

Magyar Nemzet 1960. (XVI.) 1960. dec. 30. 4. l.

dr. D. K.

ENGELS2 József ötvös

Kiállítása a Fényes Adolf Teremben

Magyar Nemzet 1961.(XVII.) évf. 13. 4. l.

M. D. K.

ENGELSZ József ötvös

első önálló bemutatkozása a Tenge A. teremben. Anyaga: réz, vas, ezüstözött fém – tyszerűen alkalmazza a szines rekeszzománcot

Duska Mária: Iparmuvészeti törekvések két kiállitáson

Magyar Nemzet 1961. (XVII.) jan. 14. 4. l.

Engelsz József
ötvös

M.D.V.

Egyik diszdolozáno szerellált, domboritott, zománcozott „Csodaszarvas" legendája elvenedik meg.

Pál Endre. Figurális diszítések a mai nagyar ötvös tárgyakon...
Művészet, 1965. junius - 23 lap

ENGELS2 JÓZSEF

Ötvösművész. A Munkácsy Mihály-díj
I. fokozatát kapta.

A kadtak az idei művészeti díjakat.

ESTI HÍRLAP, 1971. ápr. 2.

Engelsz József ötvös

a Munkácsy díj I. fokozatát

Kapta

Népszava 1971 április 3

M. old.

Engels József

ötvösmunkáival vesz részt a június 26-án megnyíló stuttgarti nemzetközi iparművészeti kiállításon.

Kisújka.

Magyar Hírlap, 1969. május 16. 6. l.

Engelsz József ötvös

Munkácsy díj I. fokozatát

Lapta

Magyar Nemzet 1971 április 3

Sokol

EMGELSZ JÓZSEF,éremművész

Hazánkban ma körülbelül ötven művész foglalkozik hivatásszerüen érmek és plakettek készitésével. Engelsz József is szerepel köztük müveivel. 44.old. 1.jegyz

SOÓS GYULA: Az utóbbi évtized magyar éremművészete / 1945-1955 / 44.old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY,LVI-LVII.évf. 1957-1958. Akad.Kiadó,Bpest. 1958

ENGELSZ JÓZSEF, éremművész

A fiatalabb-ak közül Garnyi Józeef és Engelsz József készitettek klasszikus igényekre emlékeztető érmeket és azokkal gyakran szerepeltek a kiállitásokon.
44.old.

SOÓS GYULA: Az utóbbi évtized magyar éremművészete / 1945-1955 / 44.old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LVI-LVII.évf. 1957-1958. Akad.Kiadó, Bpest. 1958

EM

Engelsz József

Hazánk felszabadulásának 26. évfordulója alkalmából a Munkácsy Mihály-díj I. fokozatával tüntették ki.

Csongrád Megyei Hírlap, Szeged, 1971. ápr. 3.

Engelsz József
ötvösművész

Munkácsy Mihály-díj I. fokozatát kapta.

Népszabadság, 1971. ápr. 3.

Engelsz József ötvösművész

Felszabadulásunk 26. évfordulója alkalmából Munkácsy Mihály-díj I. fokozatával tüntették ki.

Szocialista Művészetet, 1971. jún. (2.)

Engels József

a Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata
idei könyvsorozatában mutatja be a
művészt.

Pallesinszky Veronika: Kultúrpalota a Belvárosban

Népszava, 1972. jan. 12.

Engelsz József
ötvös

/1928/

Felújította a vekeszrománc technikát
használati tárgyai, épületdíszítő fém-
domborításai.

Magyar művtört. 10. 57-58.
Képzőmův. Kiad. 1971.

Engelsz József átvonulása

a Munkácsy Mihály-díj I. fokozatát kapta.

Magyar Hírlap, 1971. ápr. 3.

Engelsz József

ipormúvén

Dobozfedél

Repr.

Magyar múvtört. 10. 49. h.
Képrőmúv. kiad. 1971.

Engelsz József ötvös

Munkácsy díj I. fokozatát

Tapta

Pestmegyei Hírlap 1971 április 3
4. old.

MDK

Engelsz József

VIT plakett c. alkotása repr.

(Forrás.)

Magyar Ifjúság, Bp. 1957. 32. sz. [6. l.]

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1967 OKT. 24.

NAPLÓ (VESZPRÉM)

1021

Divat a gyertya

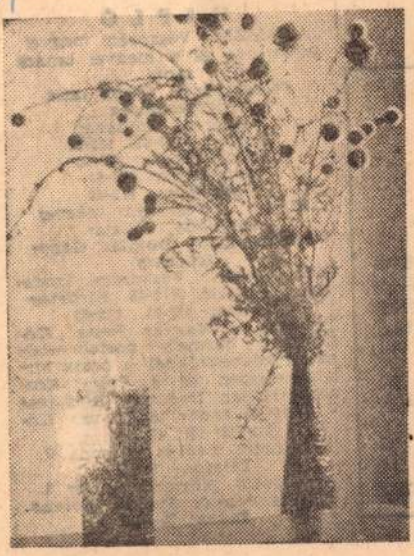

A lakás hangulatos díszítője a művészi kivitelű gyertya, amelyből hazánkban jelenleg körülbelül 65 féle van forgalomban. kovácsoltvasból, alumíniumból és fából készült tartóval.

Különösen szépek a Munkácsy-díjas Engels József és Ördög László iparművészek budapesti és balatoni képekkel díszített gyertyái. Képünkön: Engels József Munkácsy-díjas műve. A virágok, váza és a gyertya együttese tökéletes harmóniát ad.

Engels József

el 4 óra
Keszthely, szeptember 24-
n, vasárnap, A bérlet, 7 óra
Szeptember 25-én, hétfőn
zünnap
BOHÓC

AZONNALI
FELVÉTELRE
KERESÜNK
KŐMŰVES
SZAKMUNKÁSOKAT
udapesti munkahelyünk-
e. Különélési pótlékot,
api egyszeri meleg ételt,
nunkásszállást biztosi-
unk. Felvétel esetén út-
öltséget térítünk.
elentkezés: ÉM. Villany-
erelőipari Vállalat
udapest VII., Sip u. 23.
épület III. emelet 12.
(737)

után értendő
tok tájékozt

N
Az MSZMP
Bizottsága
Főszerke
Szerkesz
Veszprém. Irodaház
Telefon: 112-51. 112-52
Főszerkesztő: 112-55
Esti szerk.: 122-54
Sportrovat: 112-44
Kiadja a Veszprém megyei
Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Domián Gábor
igazgató
Kiadóhivatal: Veszprém. Iroda-
ház. Igazgató: 112-45. Hirdetés-
felvétel 112-51. 112-52
Terjeszti a Magyar Posta. Elő-
fizethető bármely postahivatal-
nál, a kézbesítőknél a Posta hír-
lapüzleteiben és a Posta Köz-
ponti Hírlap Irodánál (Budapest
V., József nádor tér 1. sz.) Elő-
fizetési díj 13 forint
Veszprém megyei Nyomda V.
Telefon: 118-90
Veszprém. Köztársaság tér 1.
Felelős vezető: Steltzer Ferenc
Index: 25—061

Engels József

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-295, 188-307.
1968 JAN 9

MAGYAR NEMZET

Friz-szerű fém ornamentikát készít a Budapesti Műszaki Egyetem épületére Engels József ötvösművész. Mikus Sándor Kossuth-díjas szobrászművész alkotását az Orvostovábbképző Intézet 3. számú épülete előtt állítják föl. Elkészült Kalló Viktor szobrászművész fémplasztikája, amelyet a salgótarjáni strandon helyeznek el.

NHÁZ

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

NAPLÓ (VESZPRÉM)

1964. MÁJ. 3

13

Kiosztották az 1964. évi művészeti díjakat

Csütörtökön a Művelődésügyi Minisztériumban kiosztották a hazánk felszabadulásának 19. évfordulója alkalmából adományozott 1964. évi művészeti díjakat. A kitüntetéseket *Ilku Pál* miniszter adta át.

A JÓZSEF ATTILA-DÍJ

1. FOKOZATÁT ADOMÁNYOZTÁK

Csanádi Imrének, „Ördögök szekerén" című verseskötetéért.

Kolozsvári-Grandpierre Emilnek „Párbeszéd a sorssal" című regényéért.

Makai Imrének az orosz és szovjet irodalom kiemelkedő színvonalú fordításáért.

Szabolcsi Miklósnak a „Fiatal életek indulója" című, József Attila pályakezdését feldolgozó munkájáért.

Szüdi Györgynek „Magunk törvénye" című verseskötetéért.

2. FOKOZATÁT:

Sánta Ferencnek „Húsz óra" című regényéért.

Szabó Istvánnak „Varázslat kertje" című novellaskötetéért.

Tóth Dezsőnek a mai irodalommal foglalkozó kritikusi [illegible]

3. FOKOZATÁT:

Mezei Andrásnak „Mulandóság sebei" című kötetéért.

Róna Tibornak rádiókabaréért.

Somogyi Tóth Sándornak „Gyerektükör" című kisregényéért.

A JÁSZAI MARI-DÍJ

1. FOKOZATÁT:

A Thália Színház társulatának a mai drámai művek újszerű, bátor tolmácsolásáért.

Horváth Terinek, a Thália Színház tagjának, a „Rozsdatemető„ Pék Máriája szerepében nyújtott kimagasló alakításáért.

Kazán Istvánnak, a József Attila Színház tagjának, rendezői munkásságáért.

Simon Tibornak az artista pályán elért kimagasló eredményeiért.

Törőcsik Marinak, a Nemzeti Színház tagjának, színházi alakításaiért.

2. FOKOZATÁT:

Békés Italának, a Madách Színház tagjának, eredményes művészi munkájáért.

Cselényi Józsefnek, a Vígszínház tagjának, kiemelkedő díszlettervezői munkásságáért.

Dr. Cserés Miklósnak, a Magyar Rádió rendezőjének, rádiórendezői munkássága elismeréséül.

Hegedüs Ágnesnek, a szolnoki Szigligeti Színház tagjának, az új magyar darabok női főszerepeiben nyújtott alakításaiért.

Iványi Józsefnek, a pécsi Nemzeti Színház tagjának, színészi alakításaiért.

Lóránd Hannának, a miskolci Nemzeti Színház tagjának, a „Szent Johanna" címszerepében nyújtott alakításáért.

Sallay Kornéliának, az Állami Déryné Színház tagjának, művészi alakításaiért.

Vargha Irénnek, a miskolci Nemzeti Színház tagjának, eredményes művészi munkájáért.

3. FOKOZATÁT:

Csorba Istvánnak, a Fővárosi Operettszínház tagjának, operettekben nyújtott alakításaiért.

Dégi Istvánnak, a debreceni Csokonai Színház tagjának, színészi alakításaiért.

Kovács Máriának, az egri Gárdonyi Géza Színház tagjának, színészi munkássága elismeréséül.

Romanóczy Yvonnenak, az Állami Déryné Színház tagjának, jelmeztervezői munkásságáért.

A BALÁZS BÉLA-DÍJ

1. FOKOZATÁT:

Herskó Jánosnak jelentős társadalmi problematikát tartalmazó „Párbeszéd" című filmjéért, a filmművészképzés új rendszere kialakításában végzett kimagasló tevékenységéért.

2. FOKOZATÁT:

Csőke József rendezőnek, a filmhíradók és a sportfilmek színvonalának emeléséért.

Szabó Árpádnak több díjat nyert kisfilm operatőri munkájáért.

Bokor Péternek, a televízió rendezőjének, dokumentumfilmek rendezéséért.

Kerényi Zoltánnak több évtizedes filmvágói munkásságáért.

A MUNKÁCSY MIHÁLY DÍJ

1. FOKOZATÁT:

Kohán György festőművésznek, az országos tárlatokon bemutatott festményeiért.

Molnár Béla iparművésznek a textilművészet különböző műfajaiban elért eredményeiért.

Papp Gábor grafikusművésznek, politikai plakátjaiért.

2. FOKOZATÁT:

Gergely István belső építésznek, a külföldi kereskedelmi kiállítások rendezéséért.

Gorka Lívia iparművésznek, munkásságáért, magas színvonalú kerámiai műveiért.

Ségesdy György szobrászművésznek, munkásságáért, különös tekintettel Fidel Castro szobráért.

Zala Tibor grafikusművésznek, politikai plakátjaiért.

3. FOKOZATÁT:

Csohány Kálmán grafikusművésznek, könyvillusztrációiért.

Darvas Árpád grafikusművésznek, politikai plakátjaiért.

Engelsz József ötvösművésznek, értékes díszítő munkáiért.

Foky Ottó bábtervező-iparművésznek, filmbábuk tervezésében elért eredményeiért.

Orosz János festőművésznek, az 1963. évben megrendezett önálló kiállításán bemutatott műveiért.

Pécsi László textiltervező iparművésznek, a művészi textiltervezés terén kifejtett munkásságáért.

A LISZT FERENC-DÍJ

1. FOKOZATÁT:

A Magyar Állami Operaház balettkarának hazai és külföldi sikeres szereplésükért.

Komlóssy Erzsébetnek, az Állami Operaház magánénekesének, művészi érdemeiért, különös tekintettel a „Sámson és Delila" női főszerepéért.

Kovács Béla klarinétművésznek, az Állami Operaház zenekari tagjának, jelentős hazai és külföldi sikereiért.

Palócz Lászlónak, az Állami Operaház magánénekesének, művészi érdemeiért, különös tekintettel az „Igor herceg" és a „Háry János" címszerepeiért.

2. FOKOZATÁT:

Borbély Gyulának, az Állami Operaház karmesterének, művészi munkásságáért.

Sipeki Leventének, az Állami Operaház balettművészének, kiemelkedő művészi teljesítményeiért.

Ugrai Klotildnak, az Állami Operaház balettművésznőjének, a „Diótörő", „Hattyúk tava" vezető szerepeiben nyújtott teljesítményeiért.

Turián Vilmának, a szegedi Nemzeti Színház operatársulata magánénekesnőjének, a vidéki operakultúra fejlesztését szolgáló munkásságáért.

3. FOKOZATÁT:

Bretus Máriának és Tóth Sándornak, a pécsi balettegyüttes szólótáncosainak, kiemelkedő művészi munkájuk elismeréséül.

Marsay Magdának, a debreceni Csokonai Színház operatársulata tagjának, a vidéki operakultúra fejlesztésében elért eredményeiért.

AZ ERKEL FERENC-DÍJ

1. FOKOZATÁT:

Fényes Szabolcs zeneszerzőnek, a könnyű zene és táncdalok terén elért eredményeiért.

Mihály András zeneszerzőnek, a Zeneművészeti Főiskola tanárának, 3. szimfóniájáért.

2. FOKOZATÁT:

Forray Gábornak, az Állami Operaház díszlettervezőjének, díszlettervezői munkásságáért.

Lendvai Kamilló zeneszerzőnek, az Állami Bábszínház karmesterének, hegedűversenyéért.

Hol Szalay Sanaorne várt egy feldecivel.
Kissé fáztam bizony, s jól is esett volna,
De engem is becsapott akkor nyomban vala'...
Hej, vitte a szél Kocsis mozgós áruját,
Mindaddig, míg el nem készült ügyében a vádirat."

Mozgóbüfések! Óvakodjatok a széltől! Mert ha kocsitokat a szél is viszi, az ügyészségen köthettek ki. Ez az, amit megtudhatunk például Kocsis költő! megénekléséből. Eddig csak azt tudtuk, hogy szél ellen vannak nehézségei az embernek. Úgy látszik, újabban a szélnek háttal haladva is. A mozgóbüfések tehát csak szélcsendben árusíthatnak, kocsizhatnak baj nélkül.

„Ennyi rosszat látva, gondoltam magamba',
Elmegyek egy üzletbe, ahol rendben van a széna.
Be is tértem a Várkapu-presszóba..."

Nem is tudtuk, hogy a Várkapu-ban szénát is árulnak.

„Jó érzéssel repültem Palotára mindjárt,
Gondosan kikerülve Biró uram botját.
Kikerültem, mert úgy hírlik, nem bírjuk ki
egymást..."

Szóval a „Biró" nem bírja a Híradó költőjét. Ezen nem csodálkozunk.

„Sok-sok tapasztalattal a Központba kerültem,
Hogy róla is csevegjek, úgy, ahogy megígértem.
Nagyvezérek mindenütt. Tán több, mint
a beosztott,
Bár a fizetésnél ez mindig látszott..."

Vagyis: költőnk elégedetlen. Úgy látszik, kevesli honoráriumát. Ezért szíves figyelmébe ajánljuk: írja rigmusos monológját deákos formában, például hexameteres versben. Akkor talán többet kereshet.

—pozsgai—

A fiatalok, mint mindenhol a világon, ilyenkor tavasz tájban mintha még jobban vonzódnának egymáshoz. A kievi eszpresszóban vajon miről beszélgethet ez a fiatal pár?

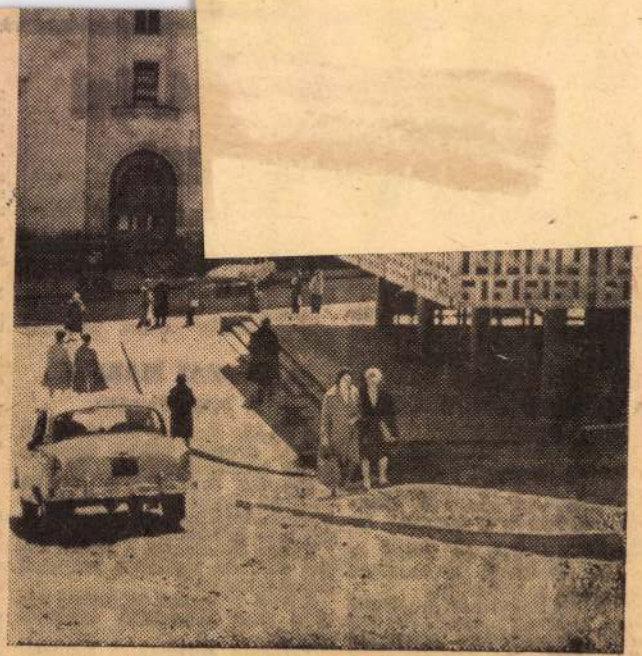

Őrzik az építészetben is a népi hagyományokat, de a mérnökök a modern formákat keresik. Alma-Ata központjában érdekes megoldású erkélysor a legújabbb stílusban épült ugyanakkor mintázata a legősibb kazah motivumokat eleveníti fel.

Engels József

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

HAJDU-BIHARI NAPLÓ

Debrecen

1969 AUG 23

1021

DIVAT A GYERTYA

A lakás hangulatos díszítője a művészi kivitelű gyertya, amelyből hazánkban jelenleg körülbelül 65-féle van forgalomban, kovácsoltvasból, alumíniumból és fából készült tartóval.

Különösen szépek a Munkácsy-díjas Engels József és Ördög László iparművészek budapesti és balatoni képekkel díszített gyertyái. Képünkön: Engels József Munkácsy-díjas műve. A virágok, a váza és a gyertya együttese tökéletes harmóniát ad.

kiadóba.

EGYÉB

Eladó kitűnő állapotban nagyméretű dupla verandaablakok, ajtók, függönykarnis, varrógép, székek, új asztalok, írógasztal, pincevasablakok, hordozható cserépkályha, televízióantenna, faanyagok, gázcsövek, gázmelegítőtest, tégla, oltottmész, szigetelőanyag, bitumen. Simonyi út 24.

Cserépkályha, virágállvány, asztaltűzhely, dézsa eladó. Kandia u. 8. Udvari II. lépcső. Délután 5 óra után.

Cserépkályha eladó. Bartha István u. 11. (Fatelepi sorompónál.)

Eladó 35 db 5 méteres colos deszka. Nyíl u. 53.

Használt deszka olcsón eladó. Eötvös u. 118.

Modern mély mekkocsi eladó. deklődni Burg u. 16. Tóth.

Figyelem! Vad mag eladó. Április útja 29. IV. 17.

Soproni Góliát palánta osztály lanul 100 darab 7 rint, osztályozva 1 forint. Az o Riese és az Eszt zi korai keresz Árnyas fák alatt is bő termést hoz. Szállítás nylonzacskóban utánvéttel. Szabó János, Sopron, Lövész u. 8.

Szelon, W. C. vízöblítő, cserépkályha, ajtók eladók. Attila tér 6.

Középtermetre barna panofix bunda, fekete valódi bőrkabát eladó. Csak vasárnap. Csapó u. 84., emelet.

Eladó vályog, kis és nagy vaskapu. Luther u. 2.

vasak, ajtó, ablakok. Böszörményi út 56.

Darálómat megnyitottam. Leiningen utca 16. szám alatt. Üzemel mindennap 7—18 óráig.

Eladó Sztár tévé 4500 forintért, mosógép és centrifuga. Szikes u. 15.

Egy szobára való akácparketta eladó. Vécsei u. 32.

Neobarokk Béke garnitúra, 1,20×1 méteres olajkép eladó. Simonyi út 7., I. em.

vállal Takács. Bajcsy-Zsilinszky u. 35. Telefon: 14-414.

Bedolgozásra bármilyen szabósággal kapcsolatos munkát vállalok. Ajánlatokat „Férfiszabó" jeligére a Hirdetőbe.

16-án reggel, Nagytemplom előtt egy Warsawa személygépkocsiból kiesett kulcscsomót találtam. Gazdája érdeklődhet: 13-560 telefonon.

Trágya eladó. Tömös u. 14. Vágóhíd felé.

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Engels József

PESTMEGYEI HÍRLAP

Divat a gyertya

1021

A lakás hangulatos díszítője a művészi kivitelű gyertya, amelyből hazánkban jelenleg körülbelül 65 féle van forgalomban, kovácsoltvasból, alumíniumból és fából készült tartóval.

Különösen szépek a Munkácsy-díjas Engels József és Ördög László iparművészek budapesti, és balatoni képekkel díszített gyertyái. Képünkön: Engels József Munkácsy-díjas műve. A virágok, a váza és a gyertya együttese tökéletes harmóniát ad.

ten

a MA

öllői

gyár

TELRE

RES

, köszörüs, elő szak- t, továbbá férfi mun- zterga-, fú- ológépekre, sokat pittler lamint fér- unkásokat.

PZOS

TO TAN- INDUL ber 1-től, III. 31-ig. forgácsoló ek 1967. dec. III. 31-ig. takatosnak r 1-től 1968. 31-ig. hidegen munkásnak rcius 1-től rc. 31-ig. ekkel kap- erdeklodni et a GYAR LYZETI TALYÁN.

gyára felvételre keres: esztergályos, marós, szakmunkásokat. Betanult esztergagép- és marósmunkásokat. Jelentkezés 8—14 óráig a munkásfelvételi irodán. Bpest., IV., Szilágyi u. 26. Rákospalota — Újpest vasútállomástól 3 perc. Megközelíthető: 12-es villamossal, 43-as, 47-es, 84-es és 96-os autóbusszal.

Patkányirtás vadászgörényekkel, kutyákkal, csalétekkel, garanciálisan. Zsámboki Bp., XIV., Thököly út 57/a. Tel.: 498—928.

Fényező, villanyszerelő szakmunkásokat, gyakorlott motortekercselőt, marósokat magasnyomású kazánhoz fűtőt, kazánfűtő és anyagmozgató segédmunkásokat keres azonnali felvételre a Mechanikai Laboratórium Dunakeszi telepe. Jelentkezés: Dunakeszi, Repülőtér, Munkaügy.

A Ceglédi Sütőipari Vállalat keres építőipari, illetve gépipari technikust, felvesz karbantartó kőműves szakmunkásokat, segédmunkásokat, valamint sütő szakmára női segédmunkásokat.

1963 DEC 18.

1021

Modern magyar iparművészet

a győri műcsarnokban

Az elmúlt évben is szívesen és nagy érdeklődéssel fogadta a győri közönség az iparművészeti kiállítást. Idén december 21-én kerül sor a modern iparművészet legújabb alkotásainak bemutatására a győri Műcsarnokban.

A szombat délelőtt 11 órakor megnyíló kiállításon bemutatásra kerülő alkotások megmutatják, hol tart ma a magyar iparművészet.

A bemutató csak *izelítőt adhat a sokrétű iparművészet néhány ágazatából.* A kiállításon a kerámia dominál, és ez az arány kidomborítja a mai lakáskultúrában elfoglalt helyét.

Kiemelkedően szép darabokat láthatunk három Kossuth-díjas mesterünktől — *Gádor Istvántól, Gorka Gézától és Kovács Margittól* — mind forma-, mind mázkultúrában. A fiatal kerámikus generációt változatos, szines anyaggal *Gorka Livia, Kiss Roóz Ilona Munkácsy-díjas, Bod Éva és Tihanyiné H. Mária képviselik.*

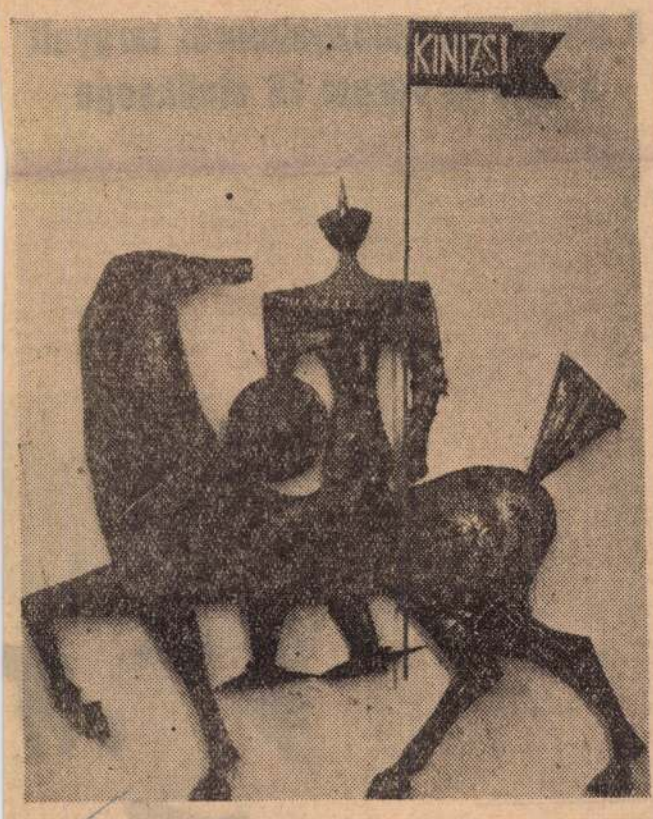

A különlegesen szép kerámia-ékszereket *Bartha Éva* tervezte és kivitelezte. Modern ötvösművészetünket annak egyik reprezentánsa, Győr város szülötte, *Engelsz József* iparművész képviseli.

Percz János Munkácsi-díjas ötvös iparművész egyszerű kikalapált falitálja, áttört faldíszei külföldi kiállításokon is sikert arattak.

Szabó Erzsébet üvegmunkái az anyag szépségét kidomborító egyszerű formaképzésével tűnnek ki, és hivatottak díszíteni otthonunkat. Színessé teszik a kiállítást a különböző textiliák. A hagyományos szövött gyapjú gobelintől a kézzel festett és nyomott vászonfüggönyökig, a kötött gyapjú falképig e sokrétű műfajból néhány igen szép példányt mutat be. A kiállítás egyik legszebb darabja *Szőke Erzsébet* (Ferenczi Noémi tanítványa volt) *„Bivalyok"* című gobelinje, mely színhatásában és erőteljes megkomponálásában egyaránt kiemelkedő. *Juris Ibolya Munkácsy-díjas,* valamint *Szappán Irén* és *Gulás Zsuzsa* textiliparművészek kézzel festett vászon falikárpitjai batik technikával készültek.

Buzás Árpád kötött faliképei egy most alakuló új technika eredményei, művészi tartalmukkal harmonikusan illeszkednek a modern lakáshoz.

Lányi Ottóné

Képet sorsoltak ki a soproni művészetbarátok

A soproni művészetbarátok köre a múlt hét végén tartotta évzáró ülését. Megtelt a MTESZ székházának nagyterme. A kör működésének elmúlt évéről számoltak be a kör vezetői, és kisorsolták azokat a képeket, melyeket a tagdíjakból vásároltak. Külön megemlítették, hogy a soproni ifjúság, elsősorban az Erdészeti Technikum. növendékei nagy számban jelentkeztek a kör tagságába. A soproni festőművészek ezt a lelkesedést azzal jutalmazták, hogy felajánlottak nyolc képet a fiatalok számára.

Összesen harminckét képet sorsoltak ki a kör tagjai között. Ezúttal minden tag öt eredeti grafikai mű közül választhatta ki a neki tetszőt. Ezt ajándékként kapták a tagok.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
KISALFÖLD

SPORT

Győrött változatlanul fő beszédtéma a Vasas ETO labdarúgócsapata. Különböző hírek keltek szárnyra a városban a Vasas ETO túrájáról, Győrfi igazolásáról, Máté fegyelmijéről. A kérdésekkel kapcsolatban Lang Jánoshoz, a Vasas ETO sportkörének elnökéhez fordultam felvilágosításért.

— Megy-e túrára a Vasas ETO labdarúgó-csapata?

— A múlt hét pénteken **Csanádi Árpád**, az MTS elnökhe-

A Kilián sportmozgalomról tárgyalt a Sopron városi TS elnöksége

A Sopron városi TS elnöksége ülésének napirendjén a Kilián György mozgalom helyzetének megvitatása szerepelt. **Csonka Győző** elnök elmondotta, hogy a Kilián-mozgalom próbáztatásában lemaradás tapasztalható, különösen az adminisztrációs tevékenység hagy sok kívánnivalót. Vannak olyan egyesületek, illetve iskolák, ahol a próbáztatásokat lebonyolították, de a jegyzőkönyvek elkészítésével, a befejezéssel adósak maradtak. Javítani kell a hirverésen, nagyobb nyilvánosságot érdemelnek a tömegversenyek. Néhány sportág — így az asztalitenisz, természetjárás, a sí — nagyobb lehetőséget kínálnak a mozgalom számára, mint amennyit az egyesületek és iskolák eddig hasznosítottak.

Patzer Nándor a testnevelő tanárok és az edzők felelősségével foglalkozott. Véleménye szerint a testnevelő tanároknak és a különböző sportági edzőknek többet kellene tenniük a Kilián-mozgalomért. **Griechisch Károly** javaslatára elhatározta az elnökség, hogy az iskolák és egyesületek között Kilián-versenyt indít. **A legjobb eredményt elérő egyesületeket felszereléssel látják el, a legjobb egyesület és iskola emlék-zászlót kap.**

Az elnökségi ülésen néhány érdekes döntést hoztak. Elhatározta az elnökség, hogy a városi sportiskola szakosztályainak számát négyre emeli — az atlétika, tornász és kézilabdaszakosztályok mellett megszervezik az asztalitenisz szakosztályt.

A sportvezetőképző tanfolyam előadásai januárban kezdődnek. Az alapfokú tanfolyamon 6, középfokon 8 előadást tartanak. Ismét megrendezik a sportakadémia előadássorozatát, ennek keretében három összejövetelt terveznek.

úgy kell felhalmozni, hogy még a szük utcákon is legalább 3 méter széles kocsinyom szabadon maradjon. Fentiekre a köztisztaságról szóló tanácsi rendelet kötelezi az ingatlantulajdonosokat és kezelőket. A rendelkezés be nem tartása szabálysértési eljárást von maga után.

Cziglényi László
osztályvezető főmérnök

A FERTŐDI GAZDASÁG

azonnali belépéssel

fejőgulyást

keres.

Lakás biztosítva.

JÁRÁSI TANÁCSTAGOK FOGADÓÓRÁI

December 18-án: **Bertalan** Istvánn, Nyalkán a tanácsházán délután 4 órakor. **Bertalan** Zoltánné, Ménfőcsanakon a tanácsházán este 6 órakor.

APRÓHIR

ADÁS-VÉTEL

130 kg-os disznó eladó. Győr, Szilágyi, Nép u. 78.

Nehéz disznók eladók. Győr, Achim András u. (Öreg u.) 50.

Újszerű ikerágy hat darab lószőrmatraccal eladó. Dunaremete, Győr, Sport u. 3. sz. Megtekinthető 5 óra után.

Keveset használt mély gyermekkocsi kitűnő állapotban eladó. Nagybácsa, Duna u. 2. Farkas.

Hasas anyadisznó sürgősen eladó. Győrújfalu, Mártírok út 14.

Tv-antenna — Kabhegy, Bécs, Pozsony — összes felszereléssel eladó. Jakab, Győr, Újváros, Úsztató u. 4.

Prima férfi bőrkabát magas termetre eladó. Érdeklődni: Akkermann, Győr, Schönherz Z. 10/a. du. 3-tól 6-ig.

Keményfa hálószobabútor, gömbölyű asztal, tv-asztal, virágállvány, szekrények kaphatók. Jász, Győr, Rákóczi u. 10.

Kombinált szekrény, hálószobabútor, rekamié, fotelok, székek, sodrony, tolalett-tükör, olcsó székek eladók. Győr, Kisfaludy u. 13. Szabó.

Diófa hálószobabútor, rekamié, tűrra, kombinált szekrény, ágy, sodrony eladó. Győr, Kisfaludy u. 25. Korsósné.

Kétszemélyes rekamiék, fotelek, garnitúrák, kedvezménnyel kárpitosmunkát vállal pest, Nagymező u. 3. Kérjen díjmentes árajánlatot!

Sezlonokat, matracokat tételeket, garnitúrákat olcsón készítünk pontosan szállítócégeknek szállítókat és árukat postafordultával küldök. Sándor György kárpitosmester.

INGATLAN

Garázs a Rákóczi-kertben eladó vagy bérbe adó. Győr, Telefon: 20—22.

Ebergőcön eladó. Érdeklődni: Balf, Fő utca 1.

Eladó. Brennbergi bánya alatt lévő kétszobás kisházingatlan, egy szoba, konyha, kamra helyiségből áll. Eladási ár 130 ezer Ft. A szerződés megkötésekor 30 ezer Ft előleg, a fennmaradó összeget 13 százalékos kamattal kell lefizetni. Az előleg és a fennmaradó összeg törlesztésének részletfizetési feltételeiről a vételárhátralék havi egyenlő részletekben fizetendő összegéről a vevőt felvilágosítja az Országos Takarékpénztár győri fiókja nyújt.

Engels József MDK

szerepelt a kiállitáson.

-ffy- : Kézzel szött faliképek, kerámiák, ötvös ékszerek. - Az ország legjobb iparmüvészeinek kiállitása a Megyei Müvelödési Házban.

HEVESMEGYEI NÉPUJSÁG L:/A JUN; "1;

Engelsz József ötvös M.D.K.

Munkácsy Mihály-díjjal kitüntetve 3. fok

díszitő munkáiért

Kiosztották az 1964-es évi művészeti díjakat

Magyar Nemzet 1964. április 3. 2.1.

Engelsz József MDK

dobozaival és ékszereivel

szerepelt a Déri Muzeum rendezésében jun. 9-én meg nyilt kiállitáson.

Menyhárt József: Modern iparművészeti kiállitás.

HajdúBiharmegyei Napló, 1963. Jun. XØ 16.

MDK

Engelsz József

Repr.

IV.Országos Iparművészeti Kiállitás.Műcsarnok.
Budapest 1959.Dec.18 - 1960.Jan.31.Kat.

Engelsz József
szobrász

M.D.K

Berhovets plahettje
(repro)

Élet és Irodalom, 1964. jún. 20 – 2 lap.

Englez József festőművész M.D.K.

Munkácsy-díjjal kitüntetve

Kiosztották az 1964-es művészeti díjakat

Pest megyei Hírlap 1964. április 3. 5.l.

Engelsz József

M.D.K.

Kiállitason vett részt.

Hirek.

Művészet, 1961. december. – 41 l.

Engels József, iparművész 77 Ok

Szuppán Irén iparművésszel együtt állított ki műveiből a székesfehérvári István Király Múzeumban.

–: Hír 8. l

NÉPSZABADSÁG, bp. 1961. nov. 29. [Vidéki]

Engels József

Zománcberakásos ötvösdobozokkal szerepelt a miskolci iparművészeti kiállításon

Iparművészeti kiállitás a Herman Ottó Muzeumban

Északmagyarország 1963. máj. 10. 6.l.

Engelsz József

Szerepel az „Ékszer 70" c. kiállítás a Csók galériában

N.T.: Szabadidő

Magyar Ifjúság 1970 XII. 4

MDK

Engels József

Az élet fája c. szobráról

Délmagyarország 1968 márc.19.

MAGYAR MADÁRTANI INTÉZET OTvH.
BUDAPEST, II., GARAS UTCA 14.
Telefon: 359—123

M.D.K.

Engelsz József
ötvös

Ötvös munkával részt vett a
tárlaton.

Szentes Lajos Néhány gondolat egy ipaművészeti
Művészet, 1968 január - 32 lap

Engelsz József

Ekszerekkel nagyal a
magyar harmüvészeti kiállításon

Négyüvelés 1966 2 u. 37 old.

Engelsz József ötvös:

Munkácsy díjat (I. fok.) kapott

N. N.: Kiosztották a művészeti díjakat

Somogyi Néplap 1974 IV. 3

Engelsz József ötvös

munkány díjat (I. fok.) kapott

N. N: Kiosztották a művészeti díjakat

Keletmagyarország 1971 IV. 3

Engels József ötvös

Művével szerepel az „Ezüst '70"

c. kiállításon a Gök Galériában

Magyar Alamsat 1970
december 2
hiold.

Engelsz József ötvös

Munkácsy díjat (I. fok.) kapott

N.N.: Művészeti díjasok

Délmagyarország 1971 IV. 3.

Engelsz József
ötvös

„Kriszopráz köves gyűrű"
„ "
„Turmalin köves gyűrű"
„Ametiszt köves gyűrű"

P.Brestyánszky Ilona: A modern ékszer paradoxona.
Müvészet, 1971.május - 28.oldal.

Engelsz József
ötvös

„Aranyozott ernst mellpajes"
„Jáspis köves gyűrű"
„Gyűrű, kriszoprár köves"
} repro

P.Brestyánszky Ilona: A modern ékszer paradoxona.
Művészet, 1971.május - 28.oldal.

Engelsz József
"atrós

Gyakran alkalmazza tangyam
a hővehet.

Pál Endre: Ékszer "70"
Műveszet, 1971. május – 17 lap

Engelsz József
ötvös

A Munkácsy Mihály díjat
nyerte el

---------Munkácsy Mihály díjak.
Művészet, 1971. április - 10. lap

Engelsz József, ötvös művész

MDK

A Munkácsy M.-díj I. f-t kapta.

— : Átadták az idei művészeti díjakat

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. ápr. 2.

Engels József, ötvösművész

MDK

A Munkácsy M.-díj I. f.-t kapta.

–: Átadták az idei művészeti díjakat

11.

Népszabadság, Bp. 1971. ápr. 13.

Engelsi József
ötvös

M.Dk.

A kiállításon részt vett.

Fenyes Kálmán: Sparművészeti Kiállítás Debrecenben
Művészet, 1963. julius – 46 lap

Engels József

MDK

zománcberakásos ötvösdobozokkal

szerepelt a miskolci kállitáson.

L.M.: Iparművészeti kiállitás a Herman Ottó Muzeumban.
Északmagyarország 1963. máj. 10.

Engelsz József
ölvös

M.D.K.

A Munkácsy Mihály díj
harmadik fokozatát
kapta.

—: Sliver
Művészet, 1964. junius – 44 kap

Engelsz József

Ötvösművészi munkásságáért
a Munkácsy Mihály-díj
III. fokozatát kapja.

emlékre.

Népszava, 1964 ápr. 3. 2. kp.

Engelsz József
Ötvös

MDK

A Munkácsy Mihály díj III. fokozatát kapta 1964-ben.

— : tr 1964. évi művészeti kitüntetések és díjak
Élet és Irodalom, 1964. április 4. – 2 lap

Engelse József, ötvösművész MDG

A Munkácsy M.-díj III. f.-t kapta.

—: Kiosztották az idei művészeti díjakat 9.1.

NÉPSZABADSÁG, Dp. 1964. ápr. 3.

MDK

Engelke József, iparművész

Modern ötvösékszerei keresettek.

– : Iparművészeti ajándékcsomagok a világ minden tájára 11. l.

Ma. 1963. dec. 8.

NÉPSZABADSÁG

Engels József, ötvös MDG

Rézképek előállításával kísérletezik. Most készül „fürdő nő" c. első alkotása. Terve szerint százas sorozatokat készít majd.

—: Hír 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. szept. 24.

Engelsz József
Ötvös

M.D.K.

Munkáit az Iparművészeti Vállalat
üzletei árusítják.

— : Hírek
Művészet, 1964. január – 47 kap.

Fénykép Milgné

Sparmüvészeti Főiskola: 107 Mg

Engels József: Plakatok (4 db) diplomamunka

Magyar Fotó: Ze 2252/46

Agyag. Plasztika

Negatív nincs.

M.D.K

Engelsz József
ötvös

Derhovits Gyula (érme)

A belső címlapon
művészet, 1963. junius –

Engelsz József
Ötvös

M.D.K

Rekeszzománc munkái a kiállitásán jelentős szerepet haptak. —
Domborított dobor fedele (repro)

Kocsogh Ákos: Ötvös studió
Művészet, 1961. junius – 33 l.

Engels József
Nekrán

M.D.K.

Emlékezem (repro).

Magyar Ifjúság, 1961. febr. 4.

ENGELS József ötvös M.Ő.K.

részvétel a kiállitáson

-s-s: Modern iparművészeti kiállitás kulturházainkban
Magyar Nmezet 1962. szeptember 26. 4.l.

Engels József
ötvös

M.D.Y.

Massacio, Van Gogh, Gauguin érméi.
Tiszian erméje használati tárgyai.
Gauguin plakett (repro)

Kovács Gyula: Három fiatal ötvösművész
Magyar Ifjúság, 1958. aug 23 – 34 szám.

Engelsz József
Ötvös

M.D.K.

1964-ben kapta a Munkácsy
díjat.

Domanovszky György: Négy Munkácsy-díjas i-
parművész

Művészet, 1966. február - 31 lap.

M.D.K.

Engels József
ötvös

A Fészek egyik nagytermében
réz domborítású oszlopai vannak.

Frank János: Az átalakított Fészek
Élet és Irodalom, 1965. dec. 11-8 lap.

Engelsz József ötvös

Szerepel a stuttgarti nemzetközi iparművészeti kiállítason

Magyar Hirlap 1969 V. 16.

Engelsz József ötvös

Ötvös-románcoroll dobor terve (szerkó)

Művészet 1969 II. sz.

Engels József

Ötvösmunkátkal szerepel a Nemzetközi Iparművészeti Kiállításon Stutgartban

Neue Zeitung 1969 VI. 20.

Engelsz József
ötvös

M.D.K.

A Magyar Képzőművészeti Szövetség körgyűlése az ötvös szakosztály tagjává választotta.

A Magyar Képzőművészek Szövetségének körgyűlése
Művészet, 1969. március – 18 lap.

Engels József

ötvösmüvén fríz-szerű fém ornamentikát készít a Bp.-i Műnaki Egyetem épületére.

Magyar Nemzet 1968. jan. 9. 4.o.

Engels József

Rézlemezdombosítást készít a Fehér-klubba.

Esti Hírlap 1965. jul. 14.

Engels József

A Fészek Klub tánctermének bronzoszlopait dí-
szítette reliefekkel.

Magyar Nemzet 1965. nov. 20.

M.D.K.

Engelsz József ötvösművész

A Munkácsy-dij III. fokozatával tüntették ki,- irja a lap "Művészeti dijak 1964" cimmel.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1964. ápr. 3. VIII. évf. 14. sz. 12. lap

Engelsz József

40 m-es vörösvér frize a Bp-i Műszaki Egyetem nyéjületébe kerül (ens.)

F. R.: Uj szabrok Budapest és a vidék számára

Magyar Nemzet 1970 VII. 7

Engelsz József

Ötvösművekkel szerepel az
alábbi tárlaton

N.N.: Magyar ipalmuvészeti
kiállítás Kairóban

Négyabadság 1969 X. 22

Engelsz József

Emlékre

25 év mérlegén a magyar iparmű vészet
Magyar Hanszet, Tfs. 1970. már. l.

Engelsz József

Bronzlámpája (emel.) a földszinti halban van a Duna Inter-Continental Szálóban

G. J.: Budapest új gyöngyszeme

Magyar Nemzet 1970 I.1

Engels József

Bronzhámpája van

a Duna - Intercontinental kábó

hásta Sárvári: Duna - Intercontinental

ein Kunstausstellung

Budapester Rundschau 1970 I. 30

MDK

Engelsz József ötvös

Karperec /részlet/, repr.

Engelsz József ötvös és Szuppán Irén textiltervező
iparm. kiáll. Fényes A. terem, 1961. dec.

MDK

Holló László

Holló L.festőm. gyűjt.kiáll. MNGs. 1961. febr.

MDK

Engelsz József ötvös

Rekeszzománc kártyadoboz fedél, részlet

repr.

Engelsz József ötvös és Szuppán Irén textiltervező
iparm. kiáll. Fényes A. terem, 1961. dec.

Reconocimiento Extranjero Federal, Textile

Text.

MDK

Engelsz József ötvös

Derkovits érem, repr.

Engelsz József ötvös és Szuppán Irén textiltervező iparm. kiáll. Fényes A. terem, 1961. dec.

Deszédes, Herbert, festőművész kiáll. Szeged, Móra F. Műv. 1959.

Engelsz József, iparművész Orosz

Vörösréz vázája feltűnik az egri tárlaton.

Cs. M.: Mai magyar iparművészet 2

ESTI HIRLAP

Bp. 1964. jún. 24.

Engels József ötvös M.D.K.

Engels
Munkácsy -dijjal kitüntetve

Domanovszky György9 Fémművességünk husz éve

Magya r Nemzet 1965. március 28. 13. 1.

M.D.K

Engelsz József

Ötvös müvész kiállitást rendez a Fényes Adolf teremben.

Napló
Magyar Nemzet. 1961. jan. 13. 4.old.

Engelsz József
ötvös

M.D.Y.

Oszlopburkolatait ornamentalis elemekből építette fel.

P. Brestyanszky Ilona: Feinplasztikai kiállítás
Művészet, 1967. október - 16 lap

MDK.

Engelsz József

Kiállitási hir

Északmagyarország 1967 máj.22.

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1967 AUG 27
KISALFÖLD

Engels József

021

Divat a gyertya

A lakás hangulatos díszítője a művészi kivitelű gyertya, amelyből hazánkban jelenleg körülbelül 65-féle van forgalomban — kovácsolt vasból, alumíniumból és fából készült tartóval. Képünkön: Engels József Munkácsy-díjas műve. A virágok, a váza és a gyertya együttese tökéletes harmóniát ad.

kedvező hatá
bözö felügyele
tartozó vendég
dolgozói versen
dégért. A vers
sül a saját h
Például a győri
lag Szálló egys
cialista brigádol
A vendégért há
versengenek, hogy melyik
egységben fogyasztja el
ebédjét, issza meg kávéját.

A konkurrencia

A konkurrenciából adódtak szakmai viták, amelyek nemegyszer ki is éleződtek. A vállalatok nem egyenlő

es 1

déglátói
ktív ok
annyi ú
rensei, s
ot kapot
már azt hangoztat-
ták, hogy az új mechaniz-
musban ezek a vállalatok
életképtelenek lesznek. Ez
nagy tévedés, hiszen forga-
lom szempontjából éppen
ezek a vállalatok vannak a
legkedvezőbb helyzetben. Ha
jól élnek a lehetőséggel, pó-
tolhatják a sokéves lema-
radást.

Magyarázat a langyos sörre

A vendéglátóipar vezetői, dolgozói az új gazdaságirányítással kapcsolatban még csak egy dologban biztosak; abban, hogy értéktelen állóeszközök nem rontják majd a nyereségüket. Elvileg az is biztos, hogy önállóságuk növekedik. Ennek szellemében már új vonások tapasztalhatók munkájukban.

Összejöveteleken, értekezleteken állandóan vita tárgya a felkészülés. Az üzletvezetők többsége kezdeményező. Már most sok mindent másképpen csinálnak, mint például a múlt nyáron. A Győr-Sopron megyei Vendéglátóipari Vállalatnál belső átszervezés van folyamatban. Az áruforgalmi

ın utazik

gábbról, szocialista rendünk legnagyszerűbb vívmányáról, az emberek egészségének, életének védelméről van szó elsősorban!

Most mi mégis a millió-kat említjük. *Dr. Péter Pál* reumatológus szakorvos és *dr. Kiss András* belgyógyász főorvos, az ideiglenes fürdő-osztály vezetője számtalan tanulmányt, felmérést végzett már a reumás és egyéb izületi betegségek megszüntetésére, gyógyítására. El-küldte programtervezetét a Győr-Sopron megyei Tanács Tervező Vállalatához, amely-ben meghatározza: meny-nyiért milyen gyógy- és termálfürdőt lehetne létesí-teni a Lúcsony utcai kút köré. Tizenkét-tizennégy millió forintba kerülne a

Össznéni

Engels József
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
KELET-MAGYARORSZÁG
1967 AUG 13

1021

Divat a gyertya

A lakás hangulatos díszítője a művészi kivitelű gyertya, amelyből hazánkban jelenleg körülbelül 65 féle van forgalomban, kovácsoltvasból, alumíniumból és fából készült tartóval. Különösen szépek a Munkácsy-díjas Engels József és Ördög László iparművészek budapesti, és balatoni képekkel díszített gyertyái. Képünkön: Engels József Munkácsy-díjas műve. A virágok, a váza és a gyertya együttese tökéletes harmoniát ad.

mu

elveszü

k.

elel

s iskol

s, mert a gyár lakást nem tud

s jelentkezni a Kelenföldi

lehet, Budapest, XI., Buda-

258—900. 191. mellék.

---

egyházi

rvgyár

LRE JELENTKEZETT

i szándékozó

ket betöltött

ntézetbe járó diákokat,

minden

ékozó dolgozót, hogy

uk céljából

alkoztatásra

entkezzenek

igyi csoportjánál.

Ács

szakmunkást

---

s vegu

t, hogy „

ött, hogy

abokor töv

Közben meg

Uj zsebkés

Először is négy üveg sör ivott Kovács Kelemen Jó zsef 40 éves pátrohai átra kó munkás, mikor átvett Záhonyban a fizetését, azu tán vásárolt egy zsebkés 12 forintért. Hogy mir használta? Felnyitott ké sörösüveget és... De n vágjunk az események elé be, enni — nem evett vele ez biztos.

A sört egy féldecivel fe jelte meg, aztán meg vonaton egy liter borra Közben azonban civakodta hármasban: Pető Károl Dévai Bertalan, meg Hol az egyik nyomta másik szájához az üvege kissé durván biztatva a ivásra, hol pofon cserdül meg a vonat ablaká akarta az éppen fő lényben lévő kituszkolr társát...

Pátrohán, mikor leszál tak, már verekedtek. Felü volt Pető, alul Kovács Ke lemen, s a vonatról leugr Dévai is megütötte Pető Az alulmaradt Kovács Ke lemen elővette a zsebkését szorongatott helyzetébe is kinyitotta és Pető mellebe vágta. Nem telt el két-há rom perc és Pető meghalt.

Ez július 17-én történt. A rendőrségen beszélgettünk Kovács Kelemen Józseffel, a nyomozóval, a védővel négyesben. Szó esik az ügy ről, de hát annak részletei leginkább a bíróságot érdeklik majd, ahová nemsokára el kerül. Mi arról beszélget-

Engelsz József

Terepel a csók galéria
ékszer kiállításán

Kossuth Rádió
Déli Krónika
1970 XI. 27

Engelsz József

Szerepel az Ekszer 70
c. táslatban a Csók galériában

Bojár Iván: Kiállításról
kiállításra

Magyar Hírlap 1970 XII. 1

Engelus József

neve mulitva

„25 év mérlegén a magyar iparmúvészet"

Magyar Nemzet 1970 március 1.

Engelsz József, [iparművész] MDK

felszólalt.

—: A képzőművészek szövetségé nek Közgyűlése 8

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. ápr. 7.

M.DK

Engelsz József
ötvös

„Gyertyatartó" (repro)

Pál Endre: A modern ötvösművészet fejlődése:
Művészet, 1966. május – 18 kep

Engelsz József ipatmüvész

Szöveg emliti tészvételét az Ipatmüvészeti Kiállitáson

Emlitett mü: modern ékszerek

M. Kecil olvja: Magyar Ipatmüvészeti Kiállitás

1966. Feb. 6. Népmüvelés

M.D.K.

Engelsz József
szobrász-ötvös

12,5 centimeteres érmője a szob-
rász és ötvösművész egyatt ha-
tását mutatja be.

Soós Irma: Magyar Művészek Van-Gogh érmei
Művészet, 1966. május – 16 lap.

Engelsz József

M. D. K.

ötvös

A Magyar Képzőművének Szövetségének
válantmányi tagja lett.

—: A Magyar Képzőművének Szövetségének vá-
lantmánya

Művészet, 1966. június – 12 lap

MDK.

Engels József

/Emlitve a Délmagyarország 1967 márc.12. számában.
Széttépett ujságkivágás,a szöveg igy értelmetlen/

MDK.

Engelsz József

Van Gogh plakettjéről

Magyar Nemzet 1967 febr.18.

M.D.K.

Engelsz József

Van Gogh -érem

A világ első Van Gogh érme Ferenczy Béni munkája

Magyar Nemzet 1967. jan. 5. 4.l.

Engelsz József

ötvös kiállitása Szuppan Irén textilfestővel és R
Rácz Ilona kerámikussal a Győri Műcsarnokban
1961 okt. 29. - nov 12.

Rajztanitás 1961. V.sz. hátsó boritón

Engelsz József, [iparművész]

MDK

Kitűnő műveket állított ki.

Rózsa Gyula: Fémplasztikai Kiállítás
az Ernst Múzeumban

7

NÉPSZABADSÁG Bp, 1967. jún. 30.

M.D.

Engelsz József
ökrös

Ökrösdoboz románcozott képeinek
terve. (repro)

Pál Endre: A modern ökröszománc
Művészet, 1969. február – 20 lap.

M.D.K.

Engels József, iparművész

nevét említi a könyv "Szépművészet" c.fejezetének szerzője /Németh Lajos/, mint a modern magyar iparművészet egyik képviselőjét.

Hongrie 66. Bp. 1966. Szerk.: Gárdos, Miklós

Ed.: Pannónia, 201. old.

MDK.

Engelsz József

Kiállitási kritika

Neue Zeitung 1966 szept.9.

Engelsz József ötvös

szöveg művet nem emlit.

Idegenforgalom, 1964. dec. 29.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

Engelsz József

1021

DEC 12

Új műfajhatár

Aligha van jellemzőbb vonása a modern művészeteknek, mint a műfajok közötti határok elmosódása, új műfaji fogalmak és normák kialakulása. Már megszokott jelenség, hogy rajz az eleme a szobornak, és dombormű az alapja a festői ábrázolásnak. Más, kevésbé szembeötlő mozzanatai is vannak a folyamatnak. Megszűnik a műfajok egyértelműen intim vagy monumentális arculata. Jókora táblaképeket láthatunk, amelyek részletmegoldásaik finomságaival hatnak. Ugyanakkor konstruktívabb anyag- és formakezelés jellemzi a díszítő művészeteket. Bizonyság rá két új kiállítás: ötvösművészeink seregszemléje és egy fiatal festő első kiállítása.

Ékszer '70

címmel a mai magyar ötvösművészet művelői mutatják be legújabb munkáikat a Csók István Galériában. A huszonkét kiállító közül csupán *Engelsz József* vállal közösséget a múlt normáival. Ékszereinek aprólékos mintázatai, gazdag ornamensei a cizelláló ötvösmesterség fogalmát idézik. Engelsz gyűrűit — a díszítmény mellett — elsősorban a rafinált szerkezet dicséri, mely méltó foglalata a benne elhelyezett nemes kőnek. A kiállítás egészét inkább jellemzi a modern plasztikától tanult új formálóelv: a nagyvonalúság, az átkalmazása, a sima és a gyűrt anyagkezelés szabad ritmusa, a nagy és a kis, a vastag és a vékony formák szellemes ellenpontozása. Ezeket az eszközöket használja *Máté János*, *Kodolányi László*, *Székely Ildikó*. Ugyanezt mondhatjuk *Péri József* művészetéről. Munkáitól elválaszthatatlanok a század monumentális szobrászatának vállalkozásai. A szabályos alakzatok tükörsima felületein parányi fémcsipkék amorf halmazával találkozunk. Az ötvös ezúttal nem díszít, hanem komponál. Két elem összerakásával — viszonyának és arányának tisztázásával — alkotja meg munkáját. A kiállítás legszebb darabjait *Gorej János* mutatja be. Alighanem bennük tálált legharmonikusabb formára a műfaji örökség és a jelenkori követelmény. Az ötvöstárgyak cizellált megjelenése korábban formai jellemző, értékmérő tulajdonság volt, újabban formaképző elem lett. *Gorej* karkötőit, gyűrűit, nyakékeit nem ékesíti dísz. A dísz az ékszert alkotó tiszta és nemes forma.

nek, azok hazugsággal, képmu
tással, munkakerüléssel, iszák
sággal kufárkodnak. Ezek az e
beri irgalom vámszedői, aki ezek-
nek ad, az a bűnösöknek ad. Vi-
gyázzunk: csak a valóban rászo-
rulók, az öregek, betegek, elha-
gyottak, sokgyermekesek szemé-
lyében adunk magának az Úr Jé-
zus Krisztusnak."

Ezek a mondatok a főváros egyik belvárosi templomának előterében olvashatók.

Mi a humanitás és kik a bűnösök?

A bűnös, aki ellopott egy aktatáskát, a következőket vallotta:

— A cselekmény elkövetését igen szégyellem, ilyen idős ember létemre, de azt csak azért tettem, mert nagyon ittas lehettem, ugyanis én, ha többet iszom, akkor teljesen kikapcsol az agyam és nem tudom, mit cselekszem. Nem vagyok megrögzött alkoholista, ezt bizonyítani tudom, de van olyan nap azért, hogy egy fröccsöt megiszom — ez talán minden nap is előfordul — és amikor a nyugdíjat meghozza a postás, vagy mellékes pénzhez jutok, többet fogyasztok, az megárt nekem. Amikor ittas vagyok, teljesen megfeledkezek magamról, ilyenkor követek el esetleg gyermekes csínyt, de még ilyenre példa nem volt, hogy elloptam volna egy aktatáskát. Ígéretet teszek arra, hogy a jövőben őrizkedni fogok attól,

lanok! Engedjék meg, hogy ... a V.-i Városi Tanács végrehajtó bizottsága nevében ..."

AB-bizottság elnöke, fiatal doktornő a B. járásban:

— Megkérdezzük, hogy miért akarja elvetetni gyermekét, hiszen a gyereknél nagyobb öröm nem lehet, új élőlény az anya testéből. Tanácsoljuk, hogy menjen haza még egyszer, újból beszélje meg a férjével, hiszen magasztos dolog egy kis életet az útjára bocsátani. Felvilágosítjuk, hogy vannak védőszerek, családtervezés ...

— És?

— Nekünk más hatáskörünk nincs. Megemlítjük, hogy öreg korukra ...

Nyugdíjas búcsúztató a c.-i Búzakalász Téesz-ben:

„... Elmúlt az igazi munkásélet, mert te, B. Ignác igazán gyerekkorodtól kezdve csak dolgoztál. Emlékszem, együtt őriztük az állatokat, aztán együtt álltunk be cselédnek, együtt kaptunk földet, sőt fiaink is együtt cseperedtek ... A közösbe önként jöttél, bár tréfásan megjegyezted, hogy csak akkor lépsz be, ha én leszek az elnök ... te brigádvezető lettél ... Te ugyanolyan büntetlen előéletű vagy, mint én, te ugyanúgy rendes családi életet éltél, mint én és itt sokan mások is, te is lehettél volna elnök ... most egy kérges munkásélet becsületes évtizedeinek mondunk búcsút, de nem búcsúzunk tőled, aki pártunk és kormányunk jóvoltából nyugdíjat élvezhetsz, kérdezem én,

Engelsz József, ötvös

L: Haiman Gy.

– : A Corina és a ...

6

Nép szabadság, op. 1980. szept. 23.

Engelsz József

„Gyűrűk" (repro)

Horváth György: A korral szemben és ve.
Művészet, 1960. szeptember – 3. kap.

Engelsz József, festő

L.: Aszlay Csaba

12

Vadas József: Inflációs

Élet és Irodalom Bp. 1984. júl. 13. XXVIII/28

Engelsz József, iparművén

L: Orosz János

[Hír]

P. Kiss J.: Tegnap örömeink-mai bicíujaink. 7-8.

Népszabadság Bp. 1979 febr. 9

Engelke. József

„Vincent Van Gogh festő" 1959

– emlékplakett

Múzeumi Magazin 1977/11 20.old

Engelsz József munkácsy-díjas ötvösművész

„Gyűrűk", arany, féldrágakő, 1947. /repr./

Művészet, 1980. évf. 6. old.

Engels József, Munkácsy-díjas ötvösművész

A Szófiában született Anton Doncsev Budapesten, az Iparművészeti Főiskolán, Engels József, Pölöskei József és Kertész Géza irányítása mellett tanulta meg az ötvös mesterséget.

Sz.L.: Sinkó Veronika, Anton Doncsev és Gonzales Gábor közös egérszegi bemutatkozásáról.

Zalai Hírlap, 1981. jan. 21. 5. old.-on.

ENGELSZ JÓZSEF

említve mint Reményi Katalin ötvös mestere ld.ott

Székely András: Az ezüst középut

UJ TÜKÖR 1983.XX.évf.10.sz.27.o.

Engelsz József

„Gyürük" (arany, turmalin, türkisz.)

(repr.)

(dusza): Képzőművészeti könyvek.

Vas Népe, 1978. jan. 22.

Engelsz József
ölvis

Méltatás.

— : 1977. április 4.
· Tükör, 1977. április 10-24. lap.

M. D. U

ENGELSZ József

Mivé a hallóban

Kézzőművészeti alkotások a Royal szállóban

Magyar Nemzet 1961. aug. 14. 6. l.

Engelsz József, iparművész

L.:Marton László

-:Nivójutalmak-köztéri alkotásokért 7.

Népművelődés Bp. 1977 szept 2c.

Engelsz József

A művész székesfehérvári „Sárga-réz-plasztika" jáert, mint az 1976-os év egyik legjobb közteri alkotásáért jutalomba részesült.

—: Hírek.
Művészet, 1977. december - 48. lap.

MDK.

Engelsz József

Kiállitási kritika

Népszabadság 967 juni.3o

MDK.

Angelas Jöraef

Kläffiräsi kritika

Nägaxabadaäg 30/ juni.30

MDK.

Engelsz József

Kiállitási kritika

Magyar Nemzet 1967 juli.1.

MDK.

Engelsz József

Kiállítási kritika

Magyar Nemzet 1967 július 1.

Engelsz Zsuzsa, gyermekrajzoló MDK

Az Alkotás utcai ált. isk. tanulója.

I. díjat kapott.

–: Kiosztották a tokiói nemzetközi gyermekrajz-kiállítás magyar díjait 12.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1967. febr. 11.

ENGELTAHLER, rézmüves

Több városban való vándorlása után Szegeden munkát kapott Engelthaler rézmüvesnél. [illegible] Pintér Rudolf rézmüves segéd, aki Veszprémben tanult. 270.old

GERTÓ MELINDA: Rézmüves mühely a nagyvazsonyi Szabadtéri Néprajzi Muzeumban 269.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1972
Veszprém, 1971

KÉPEK

a Szalay-Baróti-féle Magyar nemzeti történetből

A zentai diadal (1697) Engerth A. festménye

n november 16-án

Hogy szóra birt egy esztelen remény:
Te százaké vagy, ezreké,
Királyom vagy, hogyan lehess enyém?

Andor

Király vagyok . . . s királyságom
Veled beszélve elfeledtem . . .
Király vagyok, mondod! De hátha nem?
Hátha nyűgét levetkezem?
Hátha, miként egy röpke álom
A légbe foszlik királyságom?
S bibortalan, országtalan
Közsorsú ember szól veled,
Kérvén cserébe szívedet?
Szeretsz-e akkor, édesem?

Piroska

Sorsom az, hogy szeresselek . . .
De a tied, hogy elfeledj!
Mert tréfa mind, a mit beszélsz:
A távol köztünk végtelen!

Andor

Halljad tehát s higyj nekem:
Király nem voltam sohasem.

Piroska

Ki vagy tehát?

Andor

Iródeák
A nagy királynak udvarában.
Szegény vagyok, nincsenek földeim,
Se palotám, se seregem,
Jobbágyam sincs, csupán e két erős kar,
Éles szemek, két fürge láb,
Míg énnekem száz úr parancsol,

Engesth

Temetjük a kis Endrét, a kis Endre halott! . . .

Itt állunk ravatalod előtt és elnézünk hosszan, némán. Hogyan, hát te vagy ez a viaszarczú, mozdulatlan, csendes gyermek: te, a ragyogó rózsás képű, örökké fürge, vigan csacsogó fiú? A te arczodról lopta le tolvajkezekkel a halál a szint, csontjaidról a hust, kis ajkadról a szót, lopta ki szemeidből a fényt, eredből a vért, lelkedből az életet? Kinek nem volt elég tágas palotátok terme, nyaralótok kertje, a messzi mező, végtelen erdő: te nyugszol itt kicsinyke, szűk koporsóba zárva? Ki úgy szeretted a virágokat: a te sirodhoz vezető utat lepi el most virág, ki úgy szeretted a fényt, a te örök álmod sötétjét világítja be a gyertyák libegő fénye? Kit a gyász sötétjével testünkön, az elválás keserves kínjával szívünkben, a fájdalom keserű könyével szemünkben most temetünk, a drága kis halott: te vagy, igazán te vagy? . . .

Hát miért hagytál el minket, miért mentél tőlünk el, kik úgy szerettünk mindannyian? Mert kik szeretjük a tavaszt, a virág fakadó bimbaját, kik szeretjük a tiszta szivet, az ártatlanságot: mi szerettünk téged igazán, szerettünk nagyon. Hát miért hagytál el minket, kik nem vétettünk soha néked, miért mentél el tőlünk messze, messze? Jobb helyre: a kik őriztek eddig s kik társaid lesznek ezentúl, a kis angyalokhoz — kit úgy szerettél, kihez a te gyermekajkad annyiszor mondott ájtatos imát: a jó istenhez mentél, föl az égbe, hol nem fáj már semmi, hol nincs bajod, hol boldog vagy egészen . . . és mégis — ajkunkról fölsír az irigy, fájdalmas panasz: miért hagytál el minket?

Miért hagytad el szerető szülőidet, kik imádtak, kiknek egész mindensége te voltál? Ki nékik csak örömöt szereztél mindenkoron, miért okoztál most ily iszonyú fájdalmat, ily borzasztó kint nékik: mért tetted őket, örökre szomorúkká? Ki nem ülsz közébük, nem futsz elébök többé soha s kinek arczod ott lebeg mégis mindenkor előttök, kinek alakod látják ők mégis, mindig: a nap vakító fényében, nappal, ébren, az éj komor sötétjében, álmukban alva — ki nem szólasz már hozzájok soha egy szót sem, ki nem szólítod őket soha többé szelíden: édes apám, édes mamám s kinek a hangod fülükbe cseng mégis egyre, kik mindegyre hallják elhaló utolsó szódat; ki nem csókolod már őket soha többé s kinek a csókod érzik ők mégis, érzik kezökön, ajkukon hülő ajkad utolsó csókjának égető nyomát; kiknek arczáról nincs, ki felszárítsa a könyet, kiknek a szívébe nincs, a ki vigasztalást öntsön: miért hagyád el apád, anyád, mért hagytad el őket? Miért hagytad el öreg nagyanyád, már nincs többé, kinek mondja: én kis unokám, én kedves kis Endrém, miért hagytad el rokonaid, kiknek dédelgetett, beczézgetett

Engerth, Eduard von

4 /

MAGYAR MUVESZET

1928. 66

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási

vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Engerth Ede

~~Both Menyhért~~ 8. l.

~~Böhm Pál~~ 8. l.

~~Bruck Miksa~~ 8. l.

~~Csáktornyay Z~~ 8. l.

~~Csánky Dénes~~ 8. l.

~~Csók István~~ 9. l.

~~Csomor Jenő~~ 9. l.

~~Deák Ebner Lajos~~ 9. l.

~~Doby Jenő~~ 9. l.

Edvi Illés Aladárné 1

Engerth Ede 10. l.

Tovább

1051. 1052. 1053. 1054. 1055. 1056. 1057. 1058. 1059. 1060. 1061.

l. Eggenberger aukciói

I. 1923 máre

1036. **Pohár,**

üveg, köszörült vadászjelenettel. Empire. — GLAS mit eingeschliffenem Jagdszene. Empire.

1037. **Aubusson szőnyeg,**

virágos mustrával, francia, XVIII. sz. v. — AUBUSSON TEPPICH, Blumenmuster, Französisch, Ende XVIII. Jahrh.

1038. **Ribera, Jusepe** (1588—1652):

KÖNYÖRÜLETESSÉG. Olajfestmény, vászon, mérete: 150—185. — BARMHERZIGKEIT, Öl auf Leinwand.

1039. **Tabernakulum,**

fényezett diófa, szalagberakással, alsó része fiókos, felső részén sokfiókos beosztás. XVIII. sz. m. f. — TABERNAKEL aus polit. Nussholz, intarsiert. Zw. H. XVIII. Jahrh.

1040. **Két fedeles váza,**

talapzattal, porcellán, két kosfejes füllel, színesen festett pásztorjelenettel és virágcsokrokkal. Fedelének gombja három rózsa. Sèvresi jeggyel. — Zwei DECKEL VASEN mit Postament, Porzellan. Beiderseitz plastische Widderköpfe, bunt bemalt mit Schäferszene und Blumensträussen. Als Deckelknauf drei Rosen. Mit Sèvres-Marke.

1041. **Zsebóra,**

ezüst, számlapján trofeák közt ovális keretben ékkő. Német, XVIII. század. — TASCHENUHR, Silber, am Zifferblatt zwischen Trofäen ovaler Rahmen Edelstein. Deutsch, XVIII. Jahrhundert.

Engerth Ede

irod.

Művészet 1911. 274. l.
(Pécsi műtörténeti adat.)

Térkép:

~~Ó Orsova megszáll~~

Ez~~[illegible]~~en a lap
alól balra van ado
lélhető, az „Einme
12ten Febr: 1788" van
jobbra: „No 5", alól
am 11t und 21 M
do des General Pap
olvasható.

Rézmetszet, mére
nak 15.4:19.2 cm.

Lapa

Engerth, Eduard

von

l.

Hevesi Oest

52, 195. l.

Római Karneolgyűrű VIII. 126.

Engerth Ede

143, 12 darab törtenet
pleret 4 keretben
Szepiarapiot, meretek
24·5 X 14·5

Ernst Muzeum aukcioi

XV

804 785 79
824 816 77

Ede

Engerth, festő

írád

Garay Alajós: A pécsi
székeseggház érdekében.
Szekszárd, 1882. 46. l.

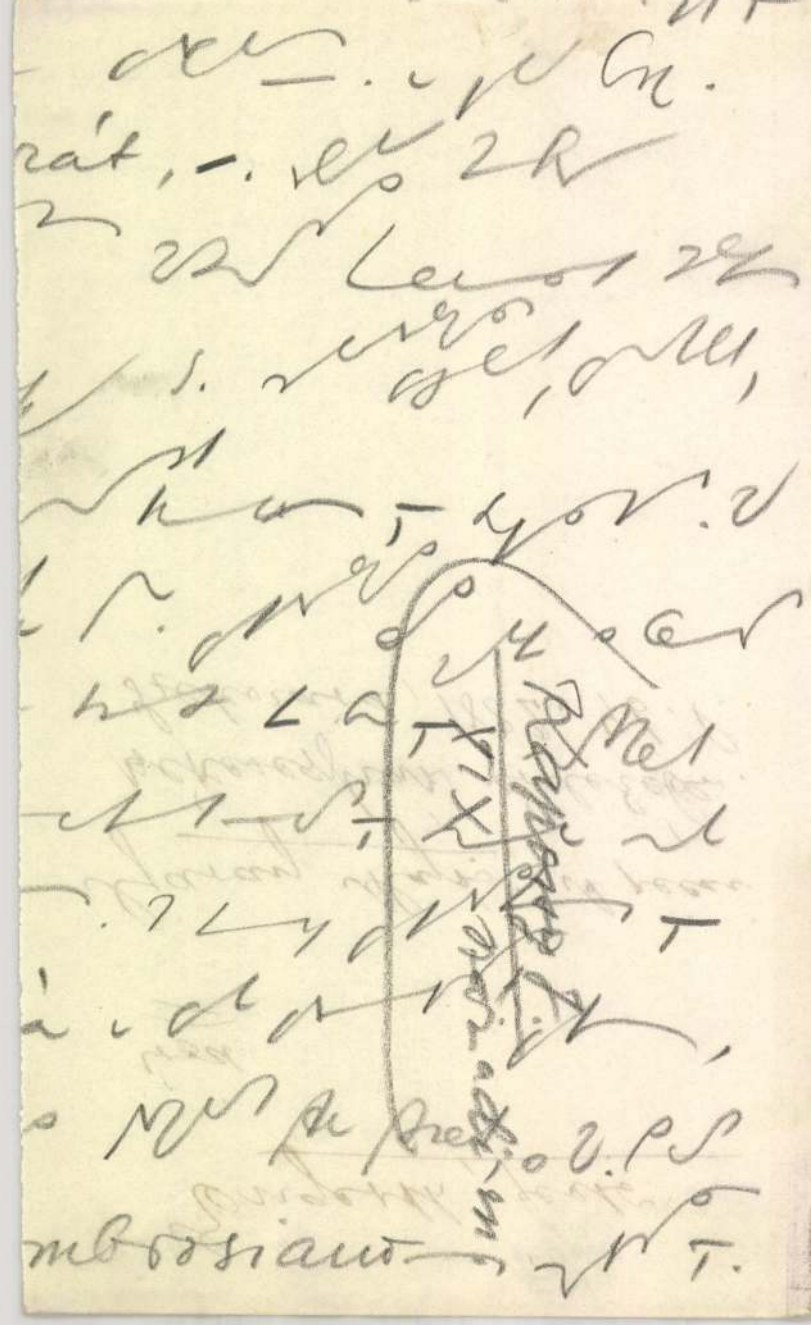

Engerth (~~Z~~ ~~Vilmos~~ Ede)

A kiralyi par az
ovosággyülés hódola-
tat fogadja a
koronázás után c
festménye, repr.

Vas. Ujs. 1916. 761 l

Szalay-féle Tájékoztató V. 227

KIRÁLYNÉNK ÚTAZÁSAI.

Királynénk útazásbeli készségét, a fáradalmakban való edzettségét legjobban mutatja az az út, melyet 1885-ben kevesebb mint egy hónap alatt tett meg, s mely minden gyakorlott útazó bámulatára méltó. Elég, ha csak azokat a pontokat soroljuk fel, melyeken a 25 napig tartó körúton, melyre október 5-én Miramaréból indult el a hasonnevezetű yacht födélzetén, kikötött. Ezek Lacroma, Korfu, Patros, Zante, a Cycladok, a kis-ázsiai parton Trója, Smyrna, Rhodus, Cyprus, Port-Said, Iszmailé (és pedig kétszer, visszajövet is érintve), Alexandria és ismét Korfu, a Szuezi-csatornán keresztül visszatérőben.

Mindez nem futó sietséggel, felületesen megszemlélve, hanem előre megállapított beosztással az időnek, úgy hogy az egymásután feltáruló változatos képek a komoly tanulság és a szerzett ismeretek egész tárházát hagyhatták hátra a felséges asszony lelkében. Tanuja az a díszesen kiállított mű, melybe két évvel utóbb a «Miramare»-yacht kapitánya, *Almstein* gyűjtötte össze az úton tapasztalt élményeket.*

Korfut a felséges asszony már 25 évvel előbb is meglátogatta s ott kedves napokat élt át, ép úgy, mint az Ulysses-szigeten is, melynek árnyas kikötőjében legelső tartózkodása alkalmával gyakran időzött a királyné, csöndes szemlélődéssel merengve az öblöt bekerítő albániai hegyeken. Akkor két egyszerű görög pap fogadta a magas vendéget, kik a picziny kápolna melletti kolostorban lakva, habzó görög borral, izletes kenyérrel és saját magok által fogott hallal vendégelték meg a hatalmas birodalmak uralkodónőjét, a jól gondozott kertecske hives lugasában. Most a papok egyike csak a frissen hányt sirhantra mutathatott rá, mely hű társa porait foglalta magába s a kis kolostor csarnokában egy márványtábla beszélt a királynő 24 év előtti látogatásáról, ezzel a felirattal: «Elisabetta d'Austria, qui si posando, per Lei spiraron le aure piis miti, e lo scoglio che par Lei dava fiori, aora serbarne memoria. MDCCCLXI». (Ausztriai Erzsébet itt pihent meg s érte lágyabban lengtek a szellők s a szirt, mely számára hozta virágait, megőrzi emlékezetét.)

A hajó, melyet a királyasszony használt útjában, a «Miramare» császári vitorlás, egyike a legcsinosabb formájú hajóknak, 1830 tonna sulylyal s 450 lóerejű gépezettel, ugyanaz a vitorlás ez, melyen a trónörökös-pár tette meg 1885 február és márcziusában keleti útját. Helyiségei a legválasztékosabb előkelőséget a legnagyobb kényelemmel párosítják. Társalgóul a téres fedélzeti szalon szolgált, egy csinos szoba, melynek bútorzata és kárpitozása sötét bordeaux damaszt. A falak burkolata különböző szinű fanemekből ízlésesen van összeállítva.

Könnyű kanyarodású szőnyeggel letakart lépcsőn át, mely fölött kiterjesztett szárnyú fehér tengeri sirály lebeg, a nagy ebédlőbe érni, mely a hajó egész szélességét elfoglalja. Fehér és arany a túlnyomó dísz e barátságos terem ornamentikájában. Itt van az egyik oldalon a bejárat a király, s a másikon a királyné lakosztályába. Emennek butorai világos damasztszövetből vannak, amazéi stylszerű tölgyfából, világosbarna bőrrel bevonva.

A királyné, kinek kiséretében volt ez alkalommal Nopcsa báró is, mint mindig inkognitórosz útakon, csaknem minden táplálék nélkül, királynénkon a kimerülés legkisebb jelét sem hagyta vissza, holott a legtöbb kiránduló ismételten lóhátra ült, vagy a legnagyobb fáradalmakkal küzködött.

Ezeken az útazásokon a királyi hölgy egész fesztelen, lebilincselő lénye elbájolón nyilatkozott meg. Résztvevő szive kitárult mindenki előtt, a kinek támogatására szüksége volt. Zante szigetén történt, hogy a sziget körül tett kirándulása közben Erzsébet királyné óhaját nyilvánította megnézni egy villát, mely az út mellett feküdt. Idős pórnő fogadta, ki mint felügyelőnő, az urasági kastély közelében egy szegényes viskóban lakott és sajnálatát fejezte ki, hogy az uraság távolléte miatt a villa kulcsát nem bírja előadni. E helyett arra kérte a magas úrnőt, kit természetesen nem ismert, hogy szerencséltesse nyomorúlt kunyhóját látogatásával. Királynénk, hogy a szegény asszony örömét el ne rontsa,

Kriehuber rajzának Jókai Mór birtokában lévő másolata után.

ERZSÉBET KIRÁLYNÉ GIZELLA FŐHERCZEGNŐVEL ÉS RUDOLF TRÓNÖRÖKÖSSEL.

* Ein flüchtiger Zug nach dem Orient. Reise der allerdurchlauchtigsten Frau Gräfin von Hohenembs.

elfogadta az ajánlatot, belépett a szegényes, de tisztán tartott szobába s fölhajtott egy pohár elébe nyújtott friss vizet. Épen belépése pillanatában vette észre, hogy egy szegény hülye, nyomorék, az előkelő vendég láttára gyorsan elrejtőzni igyekszik. A szegény pórnő egyetlen, szerencsétlen gyermeke volt. Erzsébet királyné nemes lelkét annyira meghatotta a boldogtalan teremtés sorsa, hogy fejedelmi ajándék hátrahagyásával gondoskodott a szegény nyomorék ápolásáról, s a társaságában voltak néma meghatottsága, s a térdre esett és ruhája szegélyét csókjaival elborító öreg asszony forró hálálkodása közepett hagyta el könyörülő szíve mennyei irgalmasságának szinhelyét.

Milyen szép és fenkölt lehetett az ő igazán királynői alakja azon az éjszakán, melyen Spiósa felé visszatérőben, az útazás utolsó napján, az eget egyszerre felhők borították el, dühöngő bóra süvöltött végig a felkorbácsolt tengeren s az elsötétült égből mennydörgő robaj közt sűrű villámok czikáztak, míg a tropikus eső patakokban zuhogott alá. S az elemek e nagyszerű, lesujtó küzdelme közt fenséges alakja ott állott nyugodtan, mozdúlatlanúl a fedélzeten, elmerülve a természet borzalmas színjátékába, s a meg-megvillanó égi fény megvilágította szép és bátor vonásait, melyeken a félelemnek, a gyávaságnak legkisebb árnyéka sem tükröződött.

Miramaréba visszaérkezve, a legelső alkalom is arra szolgált csak, hogy bájos és szeretetreméltó nőiségének újabb megható példáját nyújtsa a világnak. A felséges asszony itt is minden alkalmat megragadott, hogy a szabadban mozoghasson. Még a kert födött pavillonját is szűknek találta s órák hosszat sétált szakadó esőben ernyője alatt. Egy ily séta alkalmával pillantott meg egy iskolás leánykát, a ki védetlenül menekült az eső elől. Habozás nélkül hozzálépett s míg maga kitette magát a csapkodó esőnek, odaajándékozta esernyőjét a lánykának.

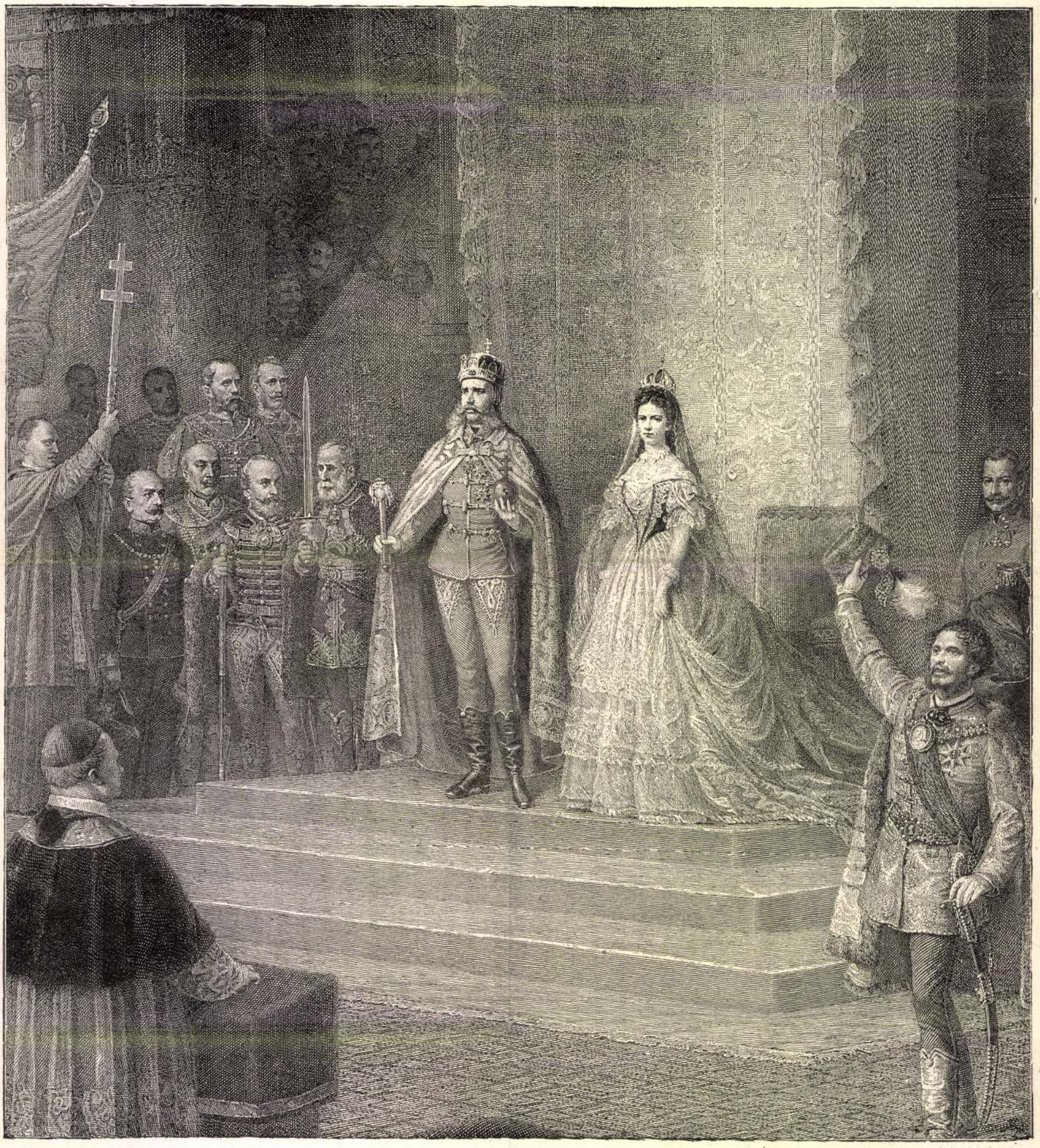

Engerth Ede festménye s Doby Jenő rézkarcza után.

A KIRÁLYI PÁR A TRÓNON A KORONÁZÁS UTÁN.

Meghatóbb, egyszerűségében bájosabb tárgyat kereshetnének-e a toll, az ecset halhatatlan mesterei? És a mi szépet, a mi költőit csak nagy lángelmék képzelete szülhet, ime, azt Erzsébet királyné életével példázta, tetteivel valósította meg.

ÁRNYÉK ARCZKÉPEK.

Ismeretes téli mulatság az, hogy a kézfőt és újjakat különféle helyzetekbe hozva, úgy állítjuk a lámpa elé, hogy annak a falra vetődött árnyéka valamely állatnak pl. nyúlnak, kutyának vagy madárnak képét mutassa.

A kik nagyobb ügyességre tettek szert ezen mulattató játékban, azok számosabb állat-, növényrajzot, vagy emberi alakokat is képesek ilyen módon a falra vettetni, de annyira még alig vitte e tekintetben valaki, mint *Trewey* híres külföldi erőművész, a ki az árnyék arczképelésben is valóságos művészetre vitte.

Nemcsak mindenféle jól sikerült alakot tud Trewey a falra vettetni, hanem ökleinek s ujjainak ügyes alakítása által, határozottan felismerhető arczképeket is.

A mint elkezdi a játékot, ott látjuk pl. a falon a *Thiers* jól sikerült árnyék arczképét, még csak a pápaszeme sem hiányzik. De alig értünk még rá jól megnézni a sikerült mutatványt, már akkorára egy pár újját más állásba hozza a művész s Thiers helyett a *Bismarck* sisakos, vastag bajuszú, kemény kifejezésű arczát látjuk a falon sötétleni. Megint egy pár újjmozdulat s eltünik Bismarck is, helyette pedig ott látjuk *Gambettát*, majd aztán gyorsan egymás után *Crispit*, az öreg *Gladstonet*, *III. Sándor czárt*, *Salisburyt*, *Zolát*, stb.

Szóval, Trewey újjának egy-két mozdulatával, akár a világ minden ismert férfiát egymás után odavarázsolja elébünk a falra.

Ezt azonban nemcsak ő teheti meg, hanem ő utána egy kis gyakorlás után bárkinek is sikerülhet, ha újjait úgy tudja rendezni, hogy a kivánt képek előtünhessenek.

Bemutatjuk ezuttal rajzban is a Trewey művészetét, még pedig nemcsak az általa előidézett árnyékképeket, hanem a művész újj- és ökölállásait is, a melyeket pontosan utánozva, más is előidézheti a megfelelő képeket.

Természetes, hogy türelem és hosszas próbálgatás, gyakorlás után bármely más arczkép is előállítható hasonló módon, igy pl. hazai jeleseink vagy egyes ismerősök, családtagok arczképei, s a kinek egy-egy újabb képet sikerül ilyen formán a falra vettetni, az bizonyára különös örömét fogja találni ezen érdekes mulatságban.

GAMBETTA.

SALISBURY.

CRISPI.

ZOLA EMIL.

ÁRNYÉK ARCZKÉPEK.

A NEMZETI SZINHÁZ UJDONSÁGAI.

«Bernardo Montilla». Irta Echegaray. — «A komédiások» («Cabotins»). Irta Pailleron.

I.

A nemzeti szinház legutóbbi két ujdonsága telt házat csinál szakadatlanul s úgy látszik az évad vonzó ereje marad mindvégig. A «*Bernardo Montilla*» és a «*Komédiások*» előadása napján ritkaság, hogy a pénztárnoknak este is dolga akadjon. A jegyeket elkapkodják délelőtt.

Mindkettőnek a szerzője bevált előkelő név nálunk is. *Pailleroné* több mint egy évtizede, *Echegarayé* pár év óta. A «Komédiások» szerzőjének nevét ismertté tette az «Unatkozó világ» és az «Egér»; a spanyol költőét pedig a «Nagy Galeotto». A szellemi élet e két kitünősége megérdemli, hogy sikert aratott legújabb műveiket bővebben ismertessük. Sorrend szerint a spanyol költőé lenne az elsőség, de mert a Pailleron darabja van most sűrűbben napirenden, vele foglalkozom először.

A «*Komédiások*»-ról az áll a szinlapon, hogy vígjáték; tényleg azonban nem vígjáték, sőt a hősei se komédiások. A darabban két darab van. Egy érzelgős szerelmi történet, s a mai kapaszkodó előretörés egy mozaikszerű képe — betétül. Pailleron e betét nyomán adta művének a «Cabotins» czímet, pedig annak tulajdonkép az érzelgős rész adja a jelleget. Ennek a résznek egy fiatal lány a hősnője, a kinek kétes a származása. Az anyja elhagyta a férjét, nyolcz hó múlva meghalt s egy lánykát hagyott maga után, a ki tizenöt éves korában valami rokoni körbe kerül s lesz belőle elnyomott leány.

A kétes származás és a nyomott helyzet kedvencz eszméje Pailleronnak. Az «Unatkozó világ» bájosan pajkos Villiers Susannejának szintén hiba van a születése körül, s az «Egér» szólni mozogni alig merő személyesitőjének, Moisand Mártának mostoha anyát ad a szerző; a czélra vivő küzdésből azonban a «Cabotins» hősnőjének: Valentinnek jut ki a legtöbb. Susannet úgyszólva mindenki kényezteti, s rázkódás nélkül, szinte negédes eszközökkel jut a boldogsághoz; a Moisand Márta helyzete mélyebb kedélye révén: szomorú. Hiányzik neki az anyai szeretet melege, nyomottá teszi lelkét a «mostoha» bánás és csakis küzdelmek árán tudja lekötni maga részére az ideálját. A «Cabotins» Valentinejének sorsa ezekkel szemben megközelíti a tragikust. Őt elkergetik húsz éves korában a háztól, a hol tűrt helyzetben volt öt évig. A ház asszonya, Laversée úr felesége, ugyanis, gyöngéd érzelmekkel viseltetik a «Kapaszkodók» társaságának egy orvosa iránt, a ki a hölgyeknél merész föllépéseivel némi kedveltségre tett szert, s ezt a doktort egy alkalommal tolakodó helyzetben találta Valentinnel. Ezen az úton került ki ez a szerencsétlen leány a Laversée házból — az öndicsőitők szövetkezetének központjából, — a hol a háziasszony elnézésével úgy bántak vele a ki-bejárók, mint a hogy a senki lányával szokás.

De nyugodjunk meg sorsa iránt. Biztos menedéket juttat neki a szerző. Ideáljának, egy geniális fiatal szobrásznak az anyja veszi védőszárnyai alá. De az se megy könnyü szerrel. A szobrász anyja, egy a tisztességre féltékeny egyszerű, megvagyonosodott paraszt asszony, félszemmel nézi a fia modeljeit, és Valentinet is ezek mértékével mérlegeli; a mire neki anyai érzéséből folyó különös oka is van. Falujából feljő Párisba; a fia műtermében egy szép leányt ábrázoló szobrot talál, megérzi, hogy az a szobor a fia sorsát jelenti, s a fia nem tud neki számot adni, hogy ki az a lány; most pedig egyszerre kiderül, hogy az egy elkergetett teremtés, a ki az ő fiához menekül s a ki tőle, az anyától várja a becsülete megmentését.

A jelenet nagyon szép. A családja becsületére féltékeny anya küzd a fiát szerető anyával. A fiú imádja a leányt; s azon biztos tudatban kér, könyörög számára menedéket, hogy

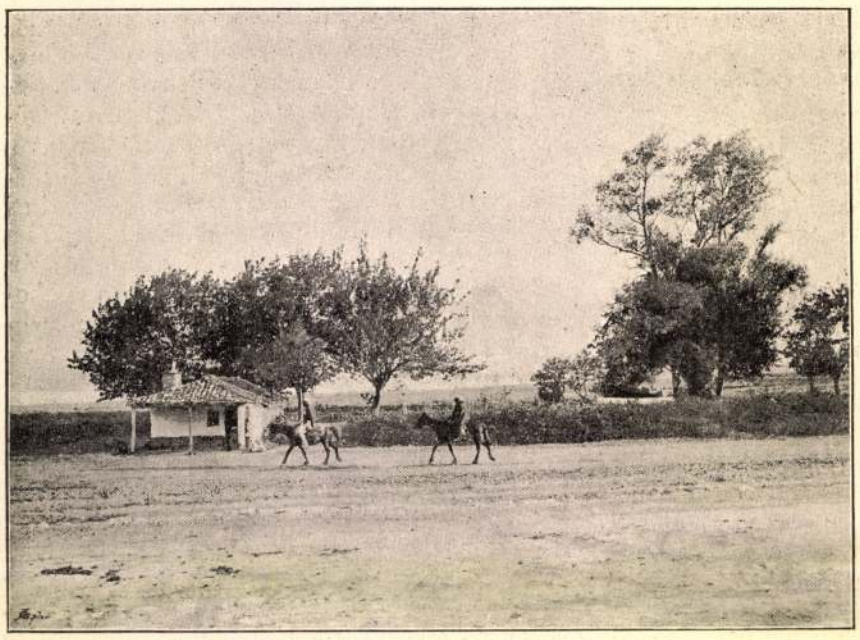

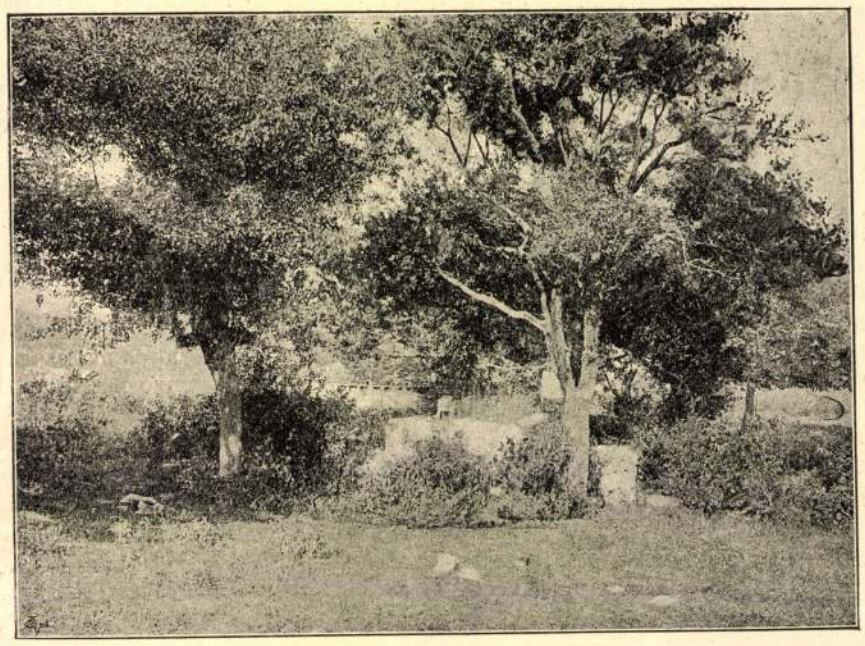

A VÁRNAI CSATATÉR. — Fényképfölvételek után.

SZALAY-BARÓTI «A MAGYAR NEMZET TÖRTÉNETE» CZÍMŰ MOST MEGJELENŐ MŰVÉBŐL.

anyja elfogultsága azonnal megszünik, a mint a lánynak tiszta lelkét közvetlen érintkezésből megismeri. A leány helyzete kétségbeejtő. Ha kérése vissautasíttatik, nincs hova lennie. Az egyszerü falusi asszony lelki küzdelme megható; de szigorú puritán fölfogásán végre is túlsulyt nyer az érzés s magával viszi falusi otthonába kitanulni a lányt. Valentine aranyszívnek bizonyul s az anya aztán megnyugszik Pierre fia választásában és lelki örömmel adja rájok az áldást.

Igy végződik a «Komédiások» érzelgős része, a melynek kiegészítéseül meg kell még emlékeznem Pierreről, a hősről, és hű barátjáról Grigneuxről, a kinek élete a Valentinével kapcsolatos.

Pierre, egy fiatal rokonszenves művész, egy szobrot állított ki a «Salon»-ban s dobogó szívvel várja a jury ítéletét. Egyszer a kiállításon jártában egy üde szép teremtést pillant meg a szobra előtt, a mint ép elragadtatással így szól a környezetéhez: Nézzétek csak, én ennek a «Tavaszi dal»-nak adnám a nagy díjat! Pierre boldogabban tér haza, mintha tényleg megnyerte volna a nagy díjat, s aztán többé nem a díj, hanem a szép teremtés foglalkoztatja őt. Nem tud szabadulni tőle, előtte áll szakadatlanul, mignem agyag gyurásra készteti a szivverése, s az egyszeri látás képzeletének erejéből kitünően megformálja Valentinet. Időközben a «Tavaszi dal» megnyerte a nagy dijat, a fiatal szobrászt szárnyára kapta a hír, műtermébe özönlik a hódolók serege s köztük a dicsőség első hírvivőjéül megjelenik a Laversée család. Itt látja meg Valentine a saját szobrát s ennek hatása alatt kezdődik az a regény, a mely aztán a Pierre anyjának falusi otthonában végződik az öreg Grigneux megnyugvására is.

De mi köze Grigneuxnak a Valentine boldogságához? Az, hogy Valentine tulajonkép ennek a lemondással teljes Grigneuxnak a tragédiája. Grigneuxt húsz év előtt hűtlenül elhagyta a felesége, s ez a feleség adott nyolcz hó multán életet Valentinnek. Grigneux húsz évig nem tud a lányról s ő is a Pierre szobra révén fedezi föl a felesége leányát, a ki esetleg az övé is lehet. A legjobb barátja Pierrenek s az ő lelki küzdéssel teljes rábeszélése hat Pierre anyjára leginkább, midőn szárnyai alá veszi a leányt.

Grigueux úr bemutatásával végeztem a «Komédiások» meglehetős romantikus szinezetű, érzelgős részével, a melynek szálait valóban alig birja összetartani ez a messze szétágazó mese.

Hátra van a «Cabotins» czímet igazoló rész. Azzal rövidebben végezhetünk. Pailleron nehány hű genre-alakkal bemutatja nekünk azt az irányzatot, a melyet mi stréberség név alatt meglehetős jó ideje ismerünk, s a mi alatt azt a kapaszkodást értjük, a mely tekintetet nem ismerve gyúr le minden útjában levőt, s minden eszközzel tör előre, főczélul nem a belső értékü sikert, hanem a hír szárnyára kelést tűzve ki; s a mely kapaszkodás mindenek fölött a minden feladatra vállalkozás merészségében nyilvánul.

Pailleron kapaszkodói a szelidebb fajtákból valók. Nekem az ő külső sikerre törésükben úgyszólva rokonszenvesek. Egy határozó okom van erre. Az, hogy tehetségesek. Ha ostorozni akarta őket a szerző, az nem sikerült neki. Mert hiszen az ő darabjában mindenki boldogul. Boldogulnak az öndicsőitő társaság sippal, dobbal dolgozó Cabotinjei. Pegomas, a journalista beáll egy képviselőjelölt eszének és a saját javára dolgozza ki a képviselőséget, Larvejolnak egy fin de siécle ízü drámáját elfogadják az Odeonban és Caracel hasonló ízü festményei is elkelnek a kiállításon. De boldogul Pierre, a kizárólag művészi ihlettel táplálkozó szobrász is, a ki reklám nélkül nyeri meg a nagy dijat. Szóval az öndicsőitők társasága nem akadály az igazi művészi erő érvényesülésének.

Aztán meg az a Pegomas! Hisz az egy szeretetreméltó eszes, fürge, tevékeny alak. Mindenki vele érez és gyönyörüséggel nézi mily ügyesen játsza ki azt a politikai és irói babérokra törő üres és gyámoltalan, Laverséet. A Pegomas sikere egy rokonszenves siker. A tehetséges stréber legyőzi a tehetségtelent, s a darabnak ezek az előre törő fürge alakok adják meg a füszerét.

Igaz, hogy egészben véve nagyon kevés szinházlátogató képes elmondani a «Komédiások» meséjét, de alig akad, a ki élvezettel ne nézze azt az élénk járás-kelést, s hallgassa azt a szellemes, választékos beszédet, a mely három órán túl folyik a szinpadon. — A bohémek ajkáról egyik találó mondás a másikat éri s a darabban elég változatos a hangulat. A vígat a sentimentalis, azt meg a tragikus váltja föl; sőt a Laversée képviselőségének felsülésével a tragikomikus se hiányzik. A kritikus nem fog találni egységet, de a magam fajta szórakozó pompásan tölti az estét, a miben az előadók művészetének is nagy része van.

A darab szerelmi részének főszerepe Török Irma kezében van, a kit nem láttam fél év óta és bevallom, hogy nagy élvezettel néztem haladását. Lényéből kirí a magasabb ambiczió. Nem részletekre, hanem egészre igyekszik. Itt-ott nincs még meg a kellő hangbeosztása, a túltermészetésre törekvésében néhol modoros lesz, és érzelmi kitöréseiben egyszer-egyszer hiányzik még a mérséklet; de látszik, hogy egészet ad s hogy különös czélzat nélkül, kitünő mozzanatai vannak. Valentinje érdeket kelt s attól a percztől, midőn elűzik otthonából, mindvégig leköt. A Valentinet védszárnyai alá fogadó egyszerű falusi asszonyt Prielle Kornélia adta. A mily bájos az «Unatkozó világ» Reville herczegnőjében, ép oly megható, mint a háza becsületeért aggódó tisztes öreg asszony. Az igazi művésznő finom discretiója nyilvánul benne mindig. Fiának, a szobrásznak szerepe Mihályfy kezében volt; a ki a művészetnek ebből az ágából kiállotta már a vizsgát szintén Pierre név alatt a «Clémenceau»-ban.

A «Cabotin»-ek vezéralakját, Pegomast Nádai adta s az méltán sorakozik legsikerültebb alakításai közé. Körülbelül a negyedik előadáson láttam a darabot. Nádai pompásan elemében volt és teljesen érthetővé tette, hogy a caligoui választókerület a választás napján cserbe hagyta jelöltjét s magát a jelölt érdekében szónokló Pegomas urat választotta meg képviselőjének.

A képviselő-jelölt szerepe Vizvári kezében volt, a ki a képviselőség révén az Akadémiába törekvő Laversée egyénitésével sok derültséget idézett elő s egyáltalán kimondható, hogy úgy a fő, mint a mellékszereplők tekintetében is egy teljesen összevágó előadásban élvezheti Pailleron legújabb művét a nemzeti szinház közönsége.

Tollat véve kezembe azt hittem, hogy egyuttal végezhetek Bernardo Montillával is. Kifogytam a helyből. Arról hát a jövőre. —*ée*—

KÉPEK A MAGYAR TÖRTÉNETBŐL.

A közelgő ezredévi ünnepélyre több magyar történeti munka van készülőben. Történetiróinkat buzgó kiadók segitik munkájokban, hogy a ritka ünnepélyre Magyarország történelmének leirását diszes kiállitásban s a megkapóbb jeleneteknek, az első sorokban küzdő nagy férfiaknak s a fenmaradt emlékeknek rajzaival érdekesbítve adhassák a közönség kezébe. Különösen két vállalat keltett méltó figyelmet. Az egyiket több kiváló magyar történettudós irja s az Athenaeum társaság adja ki; ez tiz kötetre van tervezve. A másikat a Lampel Róbert (Wodianer F. és fiai) könyvkereskedése adja ki, s Baróti Lajos, e buzgó irónk rendezi sajtó alá s részben ő maga irja, (például az első kötetet, a mely Magyarország történelmét az Árpád-ház kihalásáig adja, egészen ő maga irja nagy gonddal és a legjobb források felhasználásával), részben Szalay Józsefnek, e korán elhunyt jeles történettudósunknak az Akadémiától is kitüntetett művét adja, itt-ott kiegészítve, három kötetben.

A jelen alkalommal a Szalay-Baróti-féle vállalat illusztrácziói közül mutatunk be néhányat, a melyek részben már megjelentek, részben még a mű későbbi folyamában látnak világot. Baróti Lajos ízléssel és műérzékkel válogatta össze ez illusztrációkat, a melyek száma az egész műben közel hatszázra rúg. Álljanak itt mutatványul a következők:

Az augsburgi csata, Echter M. festményének hasonmása. Az eredeti festmény Münchenben van. A kép közepén látjuk Nagy-Ottó német királyt, a ki fehér lovon ül, hosszú, egyenes kardját kinyújtja s úgy vágtat a futó magyarok nyomába. Tőle balra Szent Ulrik, a hős lelkü augsburgi püspök, a ki zászlót lobogtat; jobbra pedig Konrád frank herczeg, a király veje, a kinek épen akkor fúródik nyakába a magyarok nyila, midőn a csata hevében sisakját leveszi. Ez az ütközet — mint tudva van — 955-ben történt.

I. Endre megkoronázása, Székely Bertalannak a pécsi székesegyházban levő falfestménye után; az eredeti az úgy nevezett Mór-kápolnában látható. Ez a Mór pécsi püspök egyike volt ama három püspöknek, a kik a Péter elűzetésekor és Endre bejövetelekor támadt forradalomban nem vesztették el életüket. Lehet, hogy épen ez a Mór püspök tette a szent koronát I. Endre fejére 1046-ban.

Részletek a várnai csatatérről. Fényképek után, a melyeket Wangenheim báró német alkonzul készített és bocsátott Baróti Lajos rendelkezésére. Az egyik képen jobbra terebélyes fák alatt egy török szent nyugszik, a nép «Pasa babá»-nak nevezi s azt mondja róla, hogy az 1444-iki «nagy háború»-ban esett el. Lehet, hogy azonos Karadsa beglerbéggel, a ki csakugyan e szerencsétlen ütközetben esett el. A másik képen a szent sírját szemlélhetjük, a melyet egyszerű kőfal kerít. Peez Károly várnai cs. és kir. alkonzul, a kinek közbenjárásával jutott Baróti e fényképekhez, érdekes adatokat közlött e sírról az íróval. Például, hogy a sírnál minden arra járó mohammedán kenyeret, zsírt vagy pénzt áldoz, a szegények ruhájokból vagy övükből tépnek el egy darabkát s azt hagyják ott kegyeletük jeléül.

Zrinyi és Frangepán kivégzése, egykorú metszet után. A Wesselényi-féle összeesküvés neve alatt ismeretes szomorú tragédiának két alakját, a poroszlóktól körülvéve, mindjárt elől az emelvényen láthatjuk ; egyiknek, bizonyára a fiatalabbnak, Frangepán Ferencznek, a szeme be van kötve. Zrinyi Péter, az idősb, ámbár szintén meg volt ijedve, most már nyiltan nézett farkasszemet a halállal.

A zentai diadal, Engerth A. festménye után. Az eredeti a budai királyi palotában látható. A híres Savoyai Jenő herczegnek 1697-ben vívott diadala befejezése a felszabadító háborúnak, mely a törökök hatalmát megtörte. Savoyai Jenő e háborúban adta először jelét nagy hadvezéri talentumának.

Az itt közlött illusztrácziók közül a négy utóbbi még csak ezután fog megjelenni a műben.*

HAVAZÁSOK A KARSZTBAN.

Fiume, 1895 márczius 12.

A Nagy Kapella hegység sziklás völgyében vágott utat magának a kereskedelem, ez úton érintkezik a szárazföld Magyarország egyetlen kikötővárosán keresztül a tengerrel. E vadon vidéken keresztül kanyarog a vasút, sietve halad át az embernélküli *Fuzine, Meja, Lic* állomásokon. Hol magas töltéseken dübörög tova, hol mély bevágásokon. Alig hagyta el az egyik őrházat, már buvik be a füstös alagútak egyikébe. Mintegy 17 kilométernyi úton a természeti változatosságokban gyönyörködik az utas. A nagy emelkedésü pálya folytonos hajlásokkal igyekszik ki ebből a vad vidékből, a hol még a vig füty-szó is barátságtalan visszhanggal járja be a völgyeket.

Minden esztendőben elzárja e fő közlekedési vonalágat a havazás. S ha tegnap még átengedték a vörös lámpásos vonatot a dühöngő elemek, ma már útját vágják s benrekesztik. Az idei kemény télen 18 napig tartotta fogva a magyar államvasút két vonatát a hófuvás. A *Meja* és *Plase, Plase* és *Lic* állomások közötti bevágásokat, mind szinig töltötte hóval. Az 5—6 méter magas sziklautak között fagyva feküdt a hó s ezalatt ott állt a kihült, tehetetlen mozdony a vonattal.

A hatalmas elemekkel daczoló emberi bátorság itt ugyan mindenkor csütörtököt mond, s várhat az utas, a mig innen kimenekülhet. Itt minden mentési kisérlet hiába való. A vonal mentén ott feküsznek a tönkre ment hóekék s az elhagyatott állomásokon szótlanul búsulnak a beszorult utasok. A legnagyobb baj, hogy ilyen állomáson, mint *Lic,* semmi áron sem kaphatni ennivalót. A szánon való menekülés meg biztos pusztulásba vezetne, mivel a föld felülete felismerhetetlenségig ki van egyenlítve a hó által. Egy utas társaság, a mely szánon indult el *Fuzinéről Cameral-Moraviczára,* 3 kilométernyi út után kénytelen volt visszatérni. Itt azután az élelmiszerekkel telt és elárverezett postacsomagokon éltek. A magyar államvasut két segélymozdonya, a mely hóekével indult a benszorult vonat segélyére, ott rekedt s csak 18 nap mulva húzhatták ki a hóból.

Ez a behavazás óriási károkat okozott a magyar államvasutnak. Első izben deczemberben 9 napig szünetelt a forgalom, januárban 16 napig, február végén 18 napig.

A legnagyobb forgalmi nehézségek és akadályok *Lic* és *Fuzine* között voltak. Itt mondta föl a szolgálatot a hires amerikai forgó hó-eke is. A benrekedt vonatokon szállított narancsok a rengeteg hideg — 18° Celsius miatt kődarabokká fagytak. A hó közül kihuzott első mozdony minden egyéb volt, csak nem gép. A reá fagyott hó és jégcsapok kristályszerü kőzetnek tüntették elő a hatalmas lokomotivokat.

A csalfa időjárás s a kemény tél, a milyet Fiumében hat év óta nem tapasztaltak még semmi kecsegtető reményekkel nem biztat a jövő napokra. A február végén dühöngő 10 napos rengeteg erejü *bóra* Fiumét még a tenger felől is elzárta. Semmit sem tudtunk a világról. Egy-két napra beállit a meleg *sirocco* szél, de éjjel mégis legyőzi az erős *bóra.* A komor, hólepte tetők felé még most is eszeveszetten rohannak a fellegek. S a hegyek alacsonyabb lejtőin sem akar megindulni az olvadás.

A bóra, a mely plasei emberek állítása szerint ott másfél hónap óta csak kétszer hallgatott el egy-két napra, most is csipős fellegekké kavarja a havat s folytatja pusztitásait. Tova süvít a sima tetőkön s aeol hárfa gyanánt fujja a távirdadrótokon a vasutasok szomorú nótáit.

Paur Géza.

Előfizetési fölhivás.

A «Vasárnapi Ujság», a legrégibb magyar szépirodalmi és ismeretterjesztő képes lap, *eredeti elbeszéléseket* és életképeket, részben illusztrálva, közöl **Jókai Mórtól, Mikszáth Kálmántól, Baksay Sándortól, Gyarmathy Zsigánétól, Herman Ottónétól, Petelei Istvántól, B. Büttner Linától, Szivos Bélától, Kazár Emiltől,** stb., s *hogy az eddiginél még jóval több szépirodalmi olvasmányt nyujthasson olvasóinak, 1895. évi januártól kezdve hetenként egy félivvel bővítve,* ***„A Vasárnapi Ujság regénytára“*** *czimü állandó szépirodalmi melléklettel jelenik meg, mely, mint a főlap, szintén* ***művészi képekkel*** *van diszítve.*

A «Vasárnapi Ujság» társlapja, a most már 41-ik évfolyamában lévő **«Politikai Ujdonságok»**, melyet mint az *események hü és részrehajlatlan előadóját,* valódi hézagpótlónak ismert el a magyar olvasó közönség, a hét eseményeit kellő magyarázattal ellátott gondos, tömör összeállításban tárja az olvasó elé, úgy, hogy a közönség *együtt* találja benne mindazt, a mi a napilapokban *elszórtan* jelen meg, s így e lap kivált vidéken, hol a postajárás a napi értesülést különben is megnehezíti, *a napilapokat is sok tekintetben pótolja.*

A *«Politikai Ujdonságok»*-hoz **«Magyar Gazda»** czimű kéthetenként megjelenő *gazdasági és kertészeti képes lap* van mellékelve, s ezen felül *rendkivüli mellékletekkel is bővítve lesz a lapnak hetenként másfél s minden második héten két ivre terjedő tartalma.*

Mind a két lapnak kiegészítőjéül szolgál a **«Világkrónika»** czimü képes heti közlöny, mely hetenként egy íven, számos képpel illusztrálva jelen meg, és az általánosabb érdekü napi események részletes magyarázatára szolgáló czikkeken kivül rendesen közöl *nagyobb elbeszéléseket és regényeket* képekkel, ugy szintén mulattató közleményeket, képtalányokat, stb.

Előfizetési árak évnegyedre:

A «Vasárnapi Ujság»	**2 frt — kr.**
A «Vasárnapi Ujság» a «Világkrónika»-val együtt	**2 frt 40 «**
A «Vasárnapi Ujság» és a «Politikai Ujdonságok»	**3 frt — «**
A «Vasárnapi Ujság» és a «Politikai Ujdonságok» a «Világkrónika»-val együtt	**3 frt 40 kr.**

Az előfizetések a **«Vasárnapi Ujság»** és **«Politikai Ujdonságok»** kiadó-hivatalába, Budapest, Egyetem-utcza 4. küldendők.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Panasz. *Irta Várady Ferencz. Pécsett 1895.* Alig múlik év, hogy Várady Ferencz egy-egy kis versgyűjteményt ne bocsátana közre ; mintegy ezzel is bizonyítva, mily erős és felbonthatatlan kötelék fűzi őt a múzsához. Ez talán már a kilenczedik vagy tizedik kötete. Nem kezdő iróval van tehát dolgunk, hanem megállapodott tehetséggel, ki valószinűleg már elérte fejlődésének tetőpontját ; tovább aligha fog fejlődni. Ily hosszú gyakorlat után szinte meglep bennünket a külformának fogyatékossága. Különösen rímei roszak ; nála az ilyen rímek léptennyomon előfordulnak : örökmécs — benne ég, szárnyán — ajkán, magaddal — bajával, életed — lelked, melletted — nevemet, rengett — érzett, látomány — karján, boldogságban — homálya van, ide — keblemre. stb. stb. Ez nagy kár, mert a rímeknek fülsértő összhangtalansága az olvasó előtt talán érdeműkön is alul leszállítja Várady Ferencz verseinek értékét s nem engedi, hogy kellőleg élvezhessünk a jó tulajdonságokat, melyek pedig nem hiányzanak költeményeiből. Mert Várady Ferencz meleg kedély, költőileg tud érezni, gondolkozni s a külső benyomások élénk rezgésbe hozzák szívét. Az sem utolsó érdeme, hogy szereti az egyszerűt, természetest, s a modern hitetlenség és léha erkölcsök helyett a régi eszmények állhatatos híve. Ebben a kötetben a családias jellegű költemények a túlnyomók, különösen húgáról emlékszik meg gyakran, sok gyöngédséggel, melegséggel ; van azonkívül a kötetben több szerelmi költemény s nehány elégia-szerű, mélabús dal. A kis kötet külső kiállítása szép és izléses, mutatványúl álljon itt belőle a következő költemény :

Emlékszel-e?

A kert árnyas lugasában
Együtt ültünk minden este,
Titkos, édes szerelmünket
Susogó lomb rejtegette.
Hőn dobogó keblemen volt
Kis fejecskéd nyugvó helye . . .
Szerelmünknek tavaszára
Emlékszel-e? Emlékszel-e?

Ábrándozó ifju voltam
Te meg játszi, bohó lányka,
Összefüzte lelkeinket
Az ifjukor édes álma ;
Az édenről álmodoztunk . . .
Virággal volt a kert tele . . .
Szerelmünk szép álmaira
Emlékszel-e? Emlékszel-e?

Csendes, nyájas, langyos este
Holdvilágnál, csillagfénynél
Rámborulva a lugasban
Karjaim közt elmerengtél ;
A csalitok rejtekében
Csattogott a fülemile . . .
Szép szavára, lágy dalára
Emlékszel-e? Emlékszel-e?

Selyem hajad szétbomolva
A keblemen omlott széjjel,
Minden szálát megcsókoltam
Szivem lázas gyönyörével
S a bűvös éj pajkos szele
El-elkapta, játszott vele
Én meg egyre csókolgattam . . .
Emlékszel-e? Emlékszel-e?

Ott az Isten ege alatt
Fogadtuk meg mi egymásnak,
Hogy sziveink soha, soha
Ki nem hűlnek, el nem válnak ;
Csak a halál választhat el,
Ha eljövend korunk tele —
Ez volt a mi esküvésünk . . .
Emlékszel-e? Emlékszel-e?

Akadémiai pályadijak. A tud. akadémia márcz. 19-ikén, József napján tartani szokott ülésében dönt minden évben a néhai elnökének, gr. *Teleki* Józsefnek drámai jutalmára érkezett pályamüvek fölött. Legutóbbi időben a Farkas-Raskó dijat (hazafias költemények) is akkor dönti el.

A 100 aranyos *Teleki-dijra* ezúttal szomorújátékok pályáztak. A jelentést Heinrich Gusztáv olvasta föl. A biráló bizottság, a mely Zichy Antal elnöklete alatt Heinrich Gusztáv és Rákosi Jenő akadémiai tagokból, a nemzeti szinház részéről pedig Gyenes László és Egressy Ákosból állott, megbirálás végett 19 darabot vett át. Ezek közül három prózában volt irva és így nem pályázhatott ; kilencz darab pedig kritikán alól áll. Egy vagy más tekintetben tehetséget mutatnak : «A bálvány»,

* Megemlítjük itt, hogy a Szalay-Baróti «Magyar Nemzet Története»-nek kiadója, Lampel R. (Wodianer F. és fiai) udvari könyvkereskedése készséggel szállitja e művet havi részletfizetésre is a «Vasárnapi Ujság» olvasóinak, ha a mai számunk hirdetési rovatában levő, megrendelő bárczát kitöltve, a nevezett kiadó könyvkereskedéséhez beküldik.

«Sziárd», «Mária királyné», «Lionarda» és «Robusti» czímüek. A legjobb a pályázók közt «*Bosnyák Anna*», mely már a tavalyi pályázat alkalmával is kitünt és a szerző azóta javított is rajta. Bosnyák Anna férjét, a királyt meggyilkolja. hogy fiának biztosítsa a trónt. A fiu, Radivoj, undorral utasítja vissza anyja véres terveit, a mibe végül anyja és fia tökremennek. A probléma világos és tragikus. Már a mult évi birálók hibájául rótták fel a darabnak, hogy Anna elvégre nem nagyravágyásának esik áldozatul, holott ezért a bünéért kellene lakolnia, hanem az anyaszeretet kergeti a halálba fiának holtteste mellett. Mindamellett vannak a darabnak kiváló oldalai: drámai élet lüktet benne mindvégig, dialogusa eleven és költői, jelenetei hatásosak és megkapók. A biráló bizottság 4 szavazattal 1 ellen ennek a darabnak itélte oda a dijat. — A jeligés levélke felbontásánál szerzője gyanánt dr. *Prém* József pozsonyi tanár és ismert iró neve tünt ki.

A *Farkas-Raskó-dijra* érkezett 22 hazafias költemény közül egy sem nyert dijat. Csengeri János referált az eredménytelenségről. Csak két költemény birt figyelmet kelteni: egyik «Királyunkhoz», a másik «A honszerelem»; ez utóbbi «Hazaszeretet» czimen tavaly is pályázott. Az egyik biráló hajlandó lett volna valamelyiknek a kettő közül a dijat kiadni, de a másik kettő ellenezte, és így a dijat egyáltalában nem adták ki.

A ballet meséje elég alkalmat nyujt csoportosulásokra, látványokra, diszes kiállitásra. Azt iparkodik elmodani, hogy mért követi a hold a napot. Szerepelnek benne az éj szelleme, a természet, Vénus, a törpék fejedelme, a nap, a hold és Orion, továbbá denevérek, baglyok, kis és nagy csillagok, üstökösök, szürke és rózsaszinü felhök s a szivárvány szineí. Ezek elég tetszetősen vannak csoportositva, s elég szórakoztató látványt nyujtanak. A zenében akad elég reminiszczenczia, az ilyesmitől fiatal szerzők nem birnak szabadulni. Kellemes dallamok, csinos tánczzenék, a mesét jellemző részek izlést, ötleteket formaérzést mutatnak és hangszerelő ügyességet. Az ujdonságot diszesen állították ki s jól adták elő mind a tánczosok, mind a zenészek. A magánszereplők közül ki kell emelnünk különösen D. *Müller* Katiczát (A nap) s *Carboni* urat (A hold), kik virtuóz tánczaikkal és körforgásos mutatványaikkal többször zajos tapsokra hangolták a közönséget.

Népszinház. A szinházak ujdonságokról gondoskodtak a tavaszi időre, hogy versenyezzenek a tavaszi meleg levegővel, mely a közönséget ép úgy, sőt gyakran jobban érdekli, mint a szinpadi ujdonságok. Zord téli időjárás mellett kerültek szinre ezek az ujdonságok. A népszinházban «*A két Champignol*»-t a márczius 16-diki téli estén adták először. magántanár pedig mint vendég «A leydeni Clusius-codexről» értekezett. Istvánffy kimutatta, hogy Clusius, a tizenhatodik század legnagyobb botanikusa, Magyarországon is járt, itt összegyüjtött mintegy kétszáz fajta gombát, ezeket Batthyány Boldizsár nádorhelyettes költségén leirta és ezáltal megvetette alapját a tudományos gombászatnak, a mely tehát Magyarországon született meg. *Fröhlich* Izidor *Fuchs* Károly vendégnek értekezését terjesztette elő: «A mechanikai munka képzésének új módjáról.» Végül *Szily* Kálmán *Korda* Dezső párisi fiatal magyar tudós részéről «Egy szénfogyasztó termochemiai elemről» szóló értekezést nyujtott be.

A magyar mérnök- és épitész-egyesület márczius 26-án tart emlékünnepélyt *Vásárhelyi* Pál születésének 100-ik évfordulója alkalmából. Ez ünnepélyen *Gonda* Béla mond emlékbeszédet, ki közelebb a Londonban megjelenő «Engineer» czimű világhirű szaklapban ismertetvén a Vaskapu szabályozási munkálatait, ott tüzetesen ismertette Vásárhelyi Pál működését is. A magyar mérnök- és épitész-egylet azt is elhatározta, hogy külön kötetben kiadja Vásárhelyi Pál dolgozatait és műveinek ismertetését s ennek szerkesztésével Gonda Bélát bizta meg.

Az Otthon irói kör márczius 17-iki közgyülése *Rákosi* Jenő elnöklete alatt ment végbe.

A febr. 26-án elindult személyvonat a hóba rekedve, márcz. 10-én, a Meja és Plase közötti bevágásban.

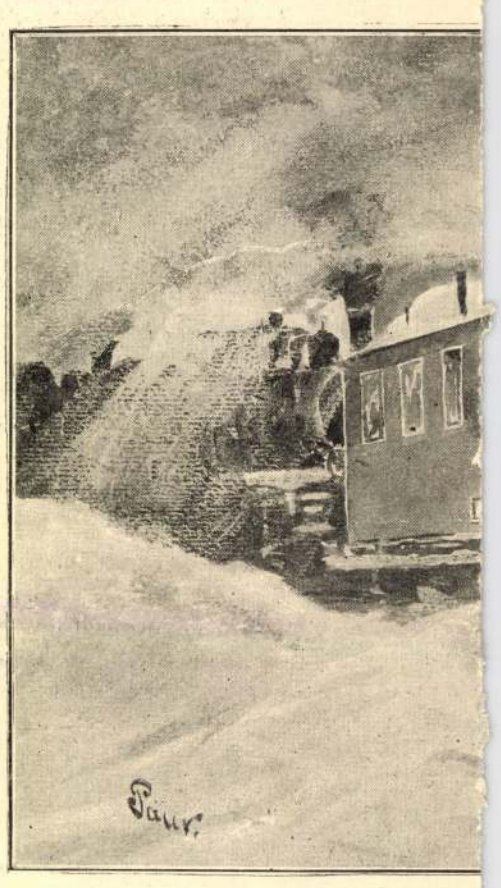

Amerikai hósodró-eke mun

HAVAZÁSOK A KARSZTBAN. — BERTHON W.

Az Olcsó Könyvtár új, olcsóbb kiadásából, *Gyulai* Pál szerkesztésében, a Franklin-Társulat ismét új sorozatot (101—120 szám) küldött szét. Ezek a következők:

Leoni Leó, beszély Sand Györgytől, fordította Visi Imre, ára 30 kr. *Lengyel- és Oroszország,* Kosciusko legendája, irta Michelet, fordította De Gerando Antonina; ára 20 kr. *Kölcsey Ferencz,* irta Flegler Sándor, nemzetünk lelkes német barátja, s ifj. Szinnyey József fordította magyarra; ára 10 kr. *Egy falusi nótáriusnak budai utazása,* Gvadányi József hires «Peleskei nótáriusa» versekben; negyedik kiadás: ára 30 kr. — *Beszélyek,* Plouvier Edmundtól; ára 20 kr. *Trecoeur Julia,* Feuillet Octavtól, ára 20 kr. — *Magyarországi utak,* irta Kazinczy Ferencz, ára 20 kr. *Családi boldogság,* gr. Tolstoj regénye, ára 30 kr. *Tihamér,* Kisfaludy Károly beszélye, ára 20 kr.

«Az 1848—49-iki magyar szabadságharcz története» czimű munkából megjelent a 32-ik füzet. Ebben Gracza György a bécsi októberi forradalommal kapcsolatos eseményeket mondja el. A füzet illusztrácziói többnyire csataképek, egykoru rajzok után. Egy füzet ára 30 kr.

Operaszinház. E hó 17-ikén az operaszinháznak eredeti ballet-ujdonsága volt: «*Nappal és éjjel*», melynek szövegét *Beer* József az opera titkára irta, zenéjét pedig *Tóth* Lajos és *Metz* Albert szerkesztették. Mind ketten a nemzeti zenedében tanultak s ezúttal léptek a nyilvánosság elé, és pedig figyelmet keltőn. A közönség jól fogadta a két szakaszból álló balletet.

Fejdeau és *Desvallieres* irták a bohózatot és *Rákosi* Jenő fordította le.

Azok közül a franczia bohózatok közül való, melyek előszeretettel teszik a szinhelyet a kaszárnyákba, hol vaskos tréfát keresnek. A «Két Champignol» egy-egy jelenetét, helyzetét, félreértését mintha már ismernők a többi kaszárnya-bohózatokból. Nevettető van benne elég, hanem a nyers és vaskos dolgokon a hatás gyöngítése nélkül lehetne enyhíteni. A «Két Champignol»-ban két embert tévesztenek össze. Az igazi Champignol hirneves festő, a kinek a feleségét egy udvarló: Saint Florimond meg akarja hódítani. A viszonynak még egészen a kezdetén vannak, a mikor Saint Florimond egy látogatása alatt a szép asszonynál, a szobából rokonok látogatása miatt nem tud menekülni és így a szobában rekedve kénytelen azt állítani, hogy ő Champignol, a nő férje. Mint ilyent zsandárok elfogják és katonaszökevény gyanánt elviszik hadgyakorlatra. Azalatt az igazi Champignol is bevonul és így két Champignol szolgál egyszerre ugyanabban a században. Ebből furcsábbnál-furcsább sokszor meglepő helyzetek támadnak. A közönség nemcsak nevetett, hanem egy párszor pisszegett is a durvább helyeknél. Az előadás élénk volt és különösen *Hegyi* Aranka (Champignolné), *Szirmai* (Saint Florimond), *Szabó* (Fourrageot őrnagy), *Lukács* Juliska (Angela) és *Horváth* (Chamel) tettek ki magukért.

KÖZINTÉZETEK ÉS EGYLETEK.

A magyar tud. akadémia márcz. 18-iki ülésén *Kherndl* Antal «A függőhidak merevitő gerendáinak grafikai elméletéről», *Istvánffy* Gyula egyetemi

Az elnök először is bemutatta *Gyulai* Pál levelét, melyet jubileumakor az Otthon üdvözletére irt, megköszönve a szives részvétet. A levelet a közgyülés éljenzéssel fogadta. Ezután az évi jelentést olvasták föl, mely szerint az egyesület évről-évre gyarapodik. Van 700 tagja, 10,000 frtot érő berendezése, 2500 kötetből álló könyvtára. A költségvetést 8810 frtban állapitották meg. *Lukács* Béla volt kereskedelmi minisztert, mint egykori hirlapirót tiszteletbeli tagul választották. Több tag indítványt nyujtott be, hogy az Otthon ne csak társaskör legyen, hanem vegye kezébe az ujságirók erkölcsi és anyagi érdekeinek hatásos védelmét. A nagy többség azonban az indítvány fölött napirendre tért. A választmány kiegészítésével ért véget a közgyülés; azután pedig lakoma volt.

MI UJSÁG?

A főrendiházban öt havi szünetelés után márcz. 21-ikén került napirendre ismét az egyházpolitika, jelesen először is a vallás szabadgyakorlatáról szóló törvényjavaslat, melyet október 5-ikén egy szótöbbséggel fogadtak el átalánosságban, hanem mert a részletes tárgyalásnál változások történtek, legvégül visszautasították az egészet; a képviselőház pedig okt. 17-ikén megint csak azt határozta, hogy a főrendek tárgyalják még egyszer. Öt viszontagságos hónap után a főrendiház ugyanazt a képet és hangulatot mutatta márczius 21-ikén is, mint okt. 5-ikén. Telt padok, együtt a méltóságos ház minden méltósága.

császárné szobáit mesés fénynyel rendezték be. A császárné kedvencz szobájának ablakai a kertre, valamint a Champs-Élysée-re nyiltak. Egy mellette lévő középnagyságú teremben a szolgálattevő kamarások és udvari hölgyek tartózkodtak. Magán kihallgatásra jelentkező hölgyek az úgy nevezett kék szalonban fogadtattak, melynek falait Murat Anna, De Cadore, Persigny herczegnők és Walewski grófné arczképei díszítették. A császárné dolgozó-szobájának iróasztala fölött a császári herczeg arczképe függött, melyet annak idején Winterhalter festett.

díszruhát, a császárné pedig elegáns sétaöltönyt viselt. A mise utáni szónoklatnak egy fél óránál tovább nem volt szabad tartania. Ilyenkor a szónok a szokásos «testvéreim» helyett «Sire» (felség) és «Madame» szavakat használta. Az isteni szolgálat ideje alatt III. Napoleon mozdulatlanul ült székében, noha nyugtalanságát hüvelykujjainak szüntelen forgatásával jelezte. A nagyheti isteni tisztelet alkalmával a császárné és udvarhölgyei fekete gyászruhát és hosszú fátyolt viseltek.

A Tuileriák lakói a katonai fegyelem egy ne-

La régie parancsára jövünk». Ily formán aztán minden ember, ki a palotából nehány napra eltávozott, irományait és értékes tárgyait magával vitte, mert a császári palota szobáiban maradt holmik a «La régie» embereinek kíváncsiságát nem kerülték el. A «La régie» engedelme nélkül csomagokat nem lehetett a palotából kivinni, mi által a lopások és egyéb sikkasztások megakadályoztattak.

A palota katonai őrségén kivül naponként több detektiv, titkos rendőr ólálkodott a bejáratok körül, kik látszólag egymással kedélyesen beszél-

ZRINYI ÉS FRANGEPÁN Egykorú metszet után.

A ZENTAI DIADAL. — Engerth A. festménye után.

KÉPEK A MAGYAR TÖRTÉNETBŐL. — SZALAY-BARÓTI «A MAGYAR NEMZET TÖRTÉNETE» CZIMŰ MOST MEGJELENŐ MŰVÉBŐL.

A németek betörése alkalmával a kép idegen kézbe került, most azonban az özvegy és gyermekét veszített császárné farnboroughi házában látható.

A császári pár a villás reggelit lakosztályában egyedül költötte el, de ebédre az udvar benső kiséretéhez tartozó urak és hölgyek is megjelentek, a midőn Napoleon császár rendesen fekete frakkot és fehér nyakkendőt viselt. Vasárnaponként a palota kápolnájában olvasott misére a császári pár rendesen meg szokott jelenni, mikor is a bejáratnál a papság által fogadtattak. Ily alkalommal III. Napoleon tábornoki

mének voltak alávetve. A katonák által őrzött kapuk éjfélkor bezárattak; a később érkezők neveit az őrség tisztje följegyezte, reggel pedig felelősségre vonattak. Az őrséget naponként felváltották, mely alkalommal új jelszó adatott ki.

Idegen munkások a palotába nem bocsájtattak, melyben a szükséges javításokat vagy átalakításokat az udvari háztartáshoz tartozó «La régie» czimű kárpitos osztály végezte. A «La régie» munkásai minden lakatba illő kulcsokkal el voltak látva és ha valamely szobába be akartak menni, ennek lakójától engedelmet sem kértek. Az ellenszegülőknek azt válaszolták: «a

getve mindenkit szemmel tartottak, ki gyalog vagy kocsin a palotába ment.

A császár rendesen félfödeles phaetonban kocsizott ki. Ilyenkor egy polgári öltönyt viselő segédtisztje ült mellette, hátul pedig két lovász foglalt helyet. A császári család távozását vagy megérkezését az őrség dobpergése jelezte, mire a kiváncsiak Napoleont rendesen megéljenezték. Uralkodásának utolsó éveiben Napoleon mindig búskomor volt, de azért arczáról semmit sem lehetett kiolvasni. Eugénia császárné négylovas Daumont-féle nyitott kocsiban szokott járni és a közönség tiszteletteljes köszöntéseit mindig

mosolyogva viszonozta. A császári herczeggel dajkája ült a kocsiban, melyet lovas testőrök kisértek. A párisiak nagyon szerették a csinos kis fiút, ki süvegét leemelve, mindig mosolygott. A császár kocsiját bizonyos távolságból, egy igénytelen külsejü magánfogat kisérte, melyben a rendőrség főnöke ült. Az utczákon szétosztott titkos rendőrök között valami Alessandri nevü korzikai ember vitte a főszerepet, ki urát a rajongásig szerette és élete fölött őrködött. Alessandri fogta el Pianorit is, ki korzikai tőrével meg is sebesitette őt. Az Orsini-féle iszonyú merénylet alkalmával Alessandri vonszolta ki erővel Napoleont és feleségét az összezúzott hintóból. «Sire és Madame, — kiáltá a hű korzikai, — szálljanak ki a kocsiból!»

Majdnem bizonyos, hogy Alessandri ébersége nélkül, ki az általános zavarban haldokló emberek és a földön heverő lovak láttára fejét el nem vesztette, Orsini czinkosai a harmadik bombával Napoleont és feleségét megölték volna. Alessandri az uralkodó párt az operaházig tolta, melynek kapuját egymaga zárta be. Ez alatt a Tuileriákból más kocsi állt elő, melyben aztán a szerencsésen menekült császári pár haza hajtatatott. Útközben a sorfalat képző közönség zajos éljenzésekkel fogadta Napoleont, kinek arczán a felindulás vagy félelem jeleit nem lehetett észrevenni. Annál jobban megviselte a borzasztó jelenet Eugénia császárnét, ki a hintóból kiszállva, zokogva borult Bassano herczegnő karjaiba.

Ha a palotában lakó udvari főméltóságok egyikénél estély vagy jelmezes bál tartatott, melyen a császár és a császárné meg akartak jelenni, a titkos rendőrség szigorúan ügyelt arra, hogy idegenek a palotába ne jussanak. Egyes detektivek udvari szolgák bérruhájában a termekben forgolódtak, hogy a vendégeket szemmel tarthassák. A harmadik császárság rendőrsége furcsa és nagyon komplikált szervezetű intézménynek látszott, de kétséget nem szenved, hogy azon időben a személy- és vagyonbiztonság viszonyai kedvezőbbek voltak, mint most. Erre nézve egy nagyon érdekes esetet kell elmondanom. Ugyanis F. G. gróf a főúri városrész egyik lakosával, S. G. bárónővel, évek óta barátságos viszonyban élt. Egy alkalommal a már koros hölgy a grófnak elpanaszolta, hogy iróasztalából nagy összeg pénz veszett el. A gróf arra kérte S. G. bárónőt, hogy a lopásról senkinek se szóljon, a további lépéseket pedig bizza ő reá. F. gróf rögtön a rendőrfőnökhez ment, kinek az ügyet tüzetesen elmondta.

A rendőrfőnök nyugodtan végig hallgatta az eset előadását, utóbb pedig a következő kérdést intézte a grófhoz.

— Mondja csak, gróf úr, kik járnak a bárónő házához?

— Csakis magamféle emberek, — felelé a gróf, — egyszer hetenként pedig ebédre 20—25 ismerős szokott hivatalos lenni. Most azonban arra határozta el magát a b róné, hogy ezentúl nem ád ebédeket, mivel az őt ért veszteség takarékosságra kényszeriti.

— Ezt ne tegye, a világért sem! — kiáltá a rendőrfőnök, — sőt arra fogom kérni, hogy a legközelebbi ebédre egy vendéget küldhessek.

— Hogyan, — tán egy detektivet? Erre barátném nem fog rá állni.

— Ha a bárónő ismét pénzéhez akar jutni, engedje meg, hogy én járjak a dolog után. Legyen szives, gróf úr, holnap délután öt órakor a Tuileriák sarkán levő Delorme-utczában egyszer vagy kétszer fel és alá sétálni. Ott valami De Saint-Julien nevü fiatal uri ember fogja magát önnek bemutatni. Legyen gondja reá, hogy ezt a fiatal urat barátnéja legközelebb adandó ebédjére meghivja. A többi aztán az én dolgom.

F. gróf megfogadta a rendőrfőnök tanácsát és nagy nehezen a bárónőt is rávette, hogy nevében De Saint-Julien urat a holnap adandó diszebédre meghivhassa. A Delorme-utczában nem kellett sokáig várakoznia. Ugyanis egy elegans külsejű fiatal ember jött elébe, ki őt megszólította:

— Nemde uram, — kezdé az idegen, — ön valakire vár?

— Igen, — felelé a gróf, kit az idegen finom modora és urias külseje zavarba hozott, — csakhogy alig hiszem ...

— Nevem De Saint-Julien — veté közbe mosolyogva a fiatal ember — ön pedig, ha nem tévedek F. G. gróf ...

Ezen kölcsönös bemutatások után Saint-Julien úr a lopás részleteit mondatta el a gróffal, végre pedig abban állapodtak meg, hogy a gróf őt közvetlenül az ebéd előtt fogja a házi asszonynak bemutatni.

— A mi a többit illeti, ezt csak bizza rám, — mondá Saint-Julien úr, — mihelyt a tolvajt, kit okvetlenül az ebédlő-teremben kell keresnem, felismertem, jobb kezem mutató újjával egy kis kört fogok az abroszon, vagy esetleg poharamon jelezni.

Másnap F. gróf Saint-Julien urat a bárónőnek annak rendje és módja szerint bemutatván, a többi vendégek közül senkinek sem jutott eszébe az elegáns külsejü és rendkivül finom modoru úri ember kiléte után tudakozódni. Saint-Julien az asztalnál egy főúri hölgy mellé került, ki szellemes szomszédjával pompásan mulatott. Az ebéd vége felé F. gróf, ki Saint-Julien úrral szemben ült, nagy ámulatára észrevette, hogy az beszéd közben mutató újjával egy előtte álló pohárka fölött mintegy véletlenül kört rajzolt.

A fekete kávé felszolgalása alatt F. gróf Saint-Julienhez közelitett.

— Ön a megbeszélt jelet adta?

— Minden esetre.

— Tehát nyomra akadt?

— Tudom, ki a tolvaj.

— Kicsoda?

— Az ön széke mögött álló inas.

— Honnan tudja ezt?

— A dolog nagyon egyszerű, — felelé De Saint-Julien, mialatt kávéját szürcsölte, — a lopást csakis hivatásszerű tolvaj követhetvén el, valahányszor a ficzkó mellettem elsurrant, minden feltünés nélkül tolvaj nyelven néhány szót ejtettem ki. Erre aztán [illegible]erem elsápadván, bennem a rendőrtisztet [illegible]nerte. Csakis ő a tolvaj.

— Hiszen eddig már [illegible]n megszökött — mondá a gróf.

— Ugyan minek néz a gróf? A palota kapuját és környékét embereim őrzik.

Saint-Julien-nek igaza volt.

A tolvaj csakugyan megkisérlette a szökést, de rögtön elfogatott. A hálószobájában tartott tüzetes kutatás alkalmával nekány frank hijjával az egész összeg megkerült.

Néhány hónap mulva a Tuileriák kertjében sétáló F. grófnak egy közönséges rendőr tünt fel, ki De Saint-Julien úrhoz hasonlított.

— Ön az, Saint-Julien úr?

— Én vagyok, a mint látja, más bőrben és nagyon érdekes járatban. Bocsánatot, de amott a szökőkutnál egy kis leány érdekel ... Viszontlátásig ...

*

A harmadik császárság udvarának fénye és pompája alig fog egyhamar ismétlődni. Az 1867-iki világkiállitás alkalmával Európa valamennyi uralkodói megfordultak a Tuileriák palotájában, melynek mesés fényéről fogalmuk sem lehetett.

A hanyatlásnak első jele Miksa mexikói császár halálakor tünt föl. A gyászhirt abban a pillanatban közölték Napoleon császárral, midőn a világkiállitás díszpalotájában a díjak és kitüntetések kiosztásával volt elfoglalva. A politikai bonyodalmakat Napoleon császár testi hanyatlása, végre a szerencsétlen 1870-iki háboru követte.

A Tuileriák palotája nem sokára a Ninivé és Babylon sorsára jutott. Ugyanis Bergeret, a kommune egyik főembere, megfogadta, hogy a palotát, mielőtt onnan távoznia kellene, porrá égeti, és szavát meg is tartotta. 1871 május 21-én a sorkatonaság elfoglalta Páris városát és két nappal utóbb, mielőtt a csapatok a Tuileriákig nyomulhattak volna, Bergeret egy haditanácsban a palota lerombolását rendelte el. A borzasztó munkában valami Bénot nevü mészáros segédkezett. Május 23-án délután puskaporral és petroleummal megrakott omnibusz kocsik és szekerek jártak be a Louvre udvarába, valamint a Tuileriák «Pavillon de l'Horloge» nevü nyilt terére, honnan a petroleumot kannákban és kisebb hordókban a palota különféle helyiségeibe hurczolták. Bénot utasitására a falakat, ajtókat, folyosókat és erkélyeket petroleummal mázolták be és a tábornagyok diszterméig puskaporból rakott hosszú vonalat húztak. Háromnegyed kilenczre a palota órájának nagymutatói megállottak, mire Bénot a puskaport meggyujtatta. A lángok óriási gyorsasággal terjedtek el és éjfél előtt az épület főkupolája bedőlt. Hajnalban négy óra után a kommunisták a Louvre kép- és könyvtár elpusztitásához fogtak s pokoli művükben csakis Mac Mahon tábornok gyalogsága által gátoltattak meg. A Tuileriák palotája végképen kiégett, és napokkal az iszonyu tüzvész után találták meg a környéken a császári hálószoba függönyeinek foszlányait. A fejedelmi lakhely puszta falai annak egykori nagyságáról és fényéről, de egyuttal a forradalmi anarkhia következményeiről is tanuságot tesznek.

ŐSZSZEL ÉS TAVASZSZAL.

Kauppis-Heikki finn elbeszélése.

Közli: *Bán Aladár.*

Nyár multával ismét bajos lőn a járás-kelés. Annyi hó esett, hogy az ember lába folyton ideoda csúszott, mikor egyet lépett. Az út mente teli volt sikamlós rögökkel. Aztán még egy óra járásnyi erdős domb volt hátra. A szavói emelkedésen kellett átsietnem. A domb derekán már csak úgy csepegett rólam az izzadtság és irgalmatlanul szomjaztam.

Egy irtásföld tárult föl előttem, s ennek a közepén egy kis, újdonatúj kunyhó állt, melyet tulajdonosáról Lipponen-kunyhónak neveztek.

Egy kicsit megpihenek — gondoltam és betértem a kunyhóba. A házikó előtt egy szánkóban vizes csöbör volt, melyben egy kicsike dézsa himbálódzott. Eloltottam szomjuságomat a kristálytiszta vízből.

Beléptem a szobába, hogy megnyugodjam. A szoba szük volt, s bent jó meleg fogadott. A padló közepén egy csomó nyirfavessző hevert szanaszét, melyekről Lipponen, egy lóczán ülve, a hajtásokat nyesegette. Felesége csepűt fonogatott a sutban és három gyermeke a lehántott ágacskákat gyűjtötte össze a pallóról.

— A vendég nem tud leülni, ha úgy telerakod a szobát, — szólt az asszony a rokka mellől.

A férfi félrelökte egy kissé lábával a vesszőnyalábot. Mindenféle beszélgetés közben jobban átvizsgáltam a szoba belsejét. Úgy látszott, hogy inség, szükség nincs a háznál, mert tizenkét kenyér lógott a gerendára erősített rudról és néhány tejesköcsög volt a kályha padkáján.

— Talán vándortanitó ön? — kérdé az asszony, a ki beszédesebbnek látszott a férjénél.

Ráhagytam, hogy az vagyok. Az ágakat szedegető gyermek elkezdett rám pislogni félelemmel vegyes tisztelettel.

— Nekünk is lenne egy iskolás fiunk, — mondá az asszony. De nem vehettünk még neki lábbelit. Egy kicsit már tud is olvasni.

— Nem árt, ha tud már valamit, majd megtanulja a többit, — buzditottam az asszonyt.

— Már az ábécét ismeri. — Tedd össze a kezed és mondd el a Miatyánkot.

A vesszőcsomót bal hóna alá szorítva, összetette a gyermek a kezét, de eleinte nagyon röstelkedett. Biztatásomra végre belefogott és el is mondta hiba nélkül végig. Az anyja még sokat beszélt volna a fia tanulásáról, de én, megelégelve e tárgyat, magával Lipponennel kezdtem beszélgetni.

— Két tehene van, hogy két kötelet fon kend?

— Kettő van a reménységünkben, — szólt Lipponen vontatva.

— Az üszőnk megborjazik és ez lesz a második, — magyarázta az assszony. Egy kis sarjúval etetgetem, mert ez az egy tehén már rég elapasztott s ilyenkor olyan bajos az élet; nem tudom, mit adjak enni ezeknek a gyerekeknek.

— Az bizony jó lesz, — buzditottam őt, — akkor aztán több földet is vállalhatnak az uraságtól.

— Mit ér a föld, ha nincs ló, — dörmögött Lipponen. — A széna- meg a vízhordás nagyon nehéz.

— A szénahordásra lovat kell fogadni a szomszédtól, — magyarázgattam. — Aztán meg lehetne találni forrásvizet itt a közelben is.

— Én is mondtam ezt, — vágott közbe az asszony. — A dombtetőn van egy sziklarepedés, ott lehetne találni vizet. Én meg jó időben haza hordogatnám a szénát; legföljebb viharos időben kellene lovat fogadni.

— De lovat nem lehet ám mindig kapni, mikor szükséges, — feleselt Lipponen. — Vetés

Engerth Ede

1027. Engerth Ede.

Sz. Plessben 1818 május 13-án. † Semmeringen 1897 július 28-án.

Saját arczképe.

Derékig látható, kissé balrafordult és széken ül. Kezeit karba téve tartja. Elválasztott, de oldalt előrefésült haja, szemöldöke, bajusza és körszakálla barna, szeme kék. Öltözete: csokorra kötött fekete nyakkendő kivágott mellény mintázott kelméből és kettős elejű szürke kabát. Ingének kézelője szűk. Jelzése oldalt jobbról fölfelé haladó sorban: »*E. Engerth 1844*«.

Vászon, méretei 68·6 : 55·5 cm. — Lelt. sz. 1027. — Vétetett 1906-ban Czövek Lajostól 250 K-án (1325–906). — Kifizettetett 1906 szeptember 26-án. — Elszámoltatott 1906 október 17-én (1578–906). — Az elszámolást jóváhagyta az 1910 május 11-iki 9458–909 szvsz. határozat.

Engerth Ede

A Zentai csata
c. képét [melyet a
kiraly vett meg]
Béisben a kis redout-
ban ki állitotta.

Nefelejts
1865-403. l.

NB. A kép a
budai kir. palotaba
Gerüll

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Engerth Ede

festő

l.

Beetz 22. l.

Engerth Eduard

l.

Végvári Szolnok

23. l.

motor race in the afternoon.

Engerth Ede

osztrák festő

L.

Szendrey-kentiványi

440 l.

Alexander II. 83.

1904. I. 4. A pozsonyi városi muzeum örének. Az 1903. évi régészeti segély maradványának felhasználása tervezete jóváhagyólag tudomásul vétetik. (632/1903)

Engerth Ede
festő

d.
Ormós Zsigmond
Utarási emlékek II. k.
Pest 1860
57 l.

PAX TIBI MARCE EVANGELISTA MEVS

VIII^A FIERA CAMPIONARIA INTERNAZIONALE DI PADOVA

5 - 20 GIUGNO 1926

APERTA A TUTTE
LE CATEGORIE D'INDUSTRIE

SUPERFICIE DEI QUARTIERI 150.000 mq.

GRANDE SALONE
- DELLO SPORT -

MOSTRA DEL MARE

FORTI RIBASSI FERROVIARI
FACILITAZIONI DOGANALI

Engerth Ede

festő

Perállsöst Képes

178, ~~[illegible]~~

yerhető kedvezményekért az egyetemi

valamennyien kötelesek bentlakni a Kollé-
f. é. augusztus hó 15-ig kell folyamodni a

i központi épület földszintjén) szegény-
yagi támogatásával (tandíj-, vizsgadíj-,
sen foglalkozik, őket bármi tekintetben
ekről időnként hirdetménnyel tájékoz-
es kihallgatási órákat tart.

e alapján egy félévre 128 pengő. A teljes
P. mellékdíjat, — a háromnegyed tandíjat
izetők 64 P. tandíjat és 48 P. mellékdíjat, —
díjat, — a teljes tandíjmentességben része-

ő tandíjat és 64 pengő mellékdíjat köteles fi-
ma összesen 20, vagy annál több. 64 pengő
ntárgyat vett fel, de ezeknek heti óraszáma
ngő mellékdíjat fizet, ha csupán egy tárgyat
lgatja. Rendkívüli hallgató semminemű tan-

november 1-én fizethető. A mellékdíj minden

: 12 pengő.
edvezményért folyamodványt az illetékes
zhető kérvény-nyomtatványon, 1942. évi

gatók kellő igazolás esetében a félévi tan-
november hó 1-én — fizethetik.

D. dr. Kállay Kálmán s. k
e. i. Rector.

Engerth
bécsi festő

V. Ferdinánd királyt
ábrázoló képet
Simor János herceg-
primás a m. kir.
Curianak ajándékozta

Magyar Sion
1867. V. évf. 529 l.
(Mit tettek a le-
folyt félévben a
holt kerek?)

ENGERTH, 1. *Eduard von*, osztrák festő, * Pless 1818, † Semmering 1897. Kupelwieser tanítványa. A prágai művészeti akadémia igazgatója, majd a bécsi akadémia tanára, végül a bécsi császári képtár igazgatója volt, amelynek első kritikai katalógusa az ő nevéhez fűződik. A század közepén divatos történeti festés példája Manfréd király családja a beneventói csata után című képe (Bécs, művészettörténeti múzeum). Freskókat festett a bécsi altlerchenfeldi templomba és a bécsi új operaházba. Egyéb képei közül említendő: I. Ferenc József megkoronázása Budán.

E. L. I. 287

T. 6138.

innenső partján látjuk Pozsony
odább három csolnak köti le figyel-
Audörflein házait öntötte el az ár,
épületei tünnek föl. A látkép alat-
A. bey Theben, wo man überfahren
s alte Flusbeet.

6.5 : 24.8 cm.

ichnung, der erschrecklich zerstörenden
ien 29 Jäner 1809. morgens 10 1/2 Uhr.
nen Kunst- und Musikhandlung.

Engerth Ede, osztrák festő; szül. 1818 máj. 13-án Plessben (Porosz-Szilézia), megh. 1897 júl. 28-án Simmeringben. A bécsi képzőművészeti akadémián tanult, hol 1845-ben egy magyar történelmi tárgyú festményével

Engert Ede

A zentai csata
c. képe a
budai kir palotában
vrád

Nefelejts
1865. 534. l.
(A kiratyi vár-
palota belseje.)

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Engerth Ede

festő

írod

Kapnüvészönélete

33. l.

Quercus sessiliflora

↑

kocsánytalan tölgy

Engerth, Eduard

beisfestö

l

Lykakörös

76. l

LykaKM. 76. l.

Bunjan Gyula, Körjegyző III. 54.

Engerth Ede

Lyka MM. 362. l.

A pečoš puspok
anagboreinaiboł fertette
Nep. sz. Janos oltár
Lepet

Wien

Engerdth, Eduard
festő

Der Ungar 1843. júl. 24.
(Sz.: Pesther Salon 1843.)

Kalmán

(I. László király párviadalban legyőzi a kún Ákost) az akadémiai nagy díj nyertese lett. 1847—53-ig Német- és Francziaországban, a Németalföldön, utóbb Keleten és végül Rómában folytatott tanulmányokat. 1854-ben a prágai művészeti akadémia igazgatója, 1865-ben pedig a bécsi képzőművészeti akadémia tanára lett. Ez időtájt készült két legjelentékenyebb s ugyancsak a magyar történelemből merített tárgyú festménye: A zentai csata (1860—1865) és I. Ferencz József királylyá koronáztatása Budán 1867-ben (1867—1870). 1871-ben ott hagyta a tanári széket s a Belvedere igazgatói állását foglalta el. 1892-ben nyugalomba vonult.

Családi Kör. 1865. 1099. l. — *Hevesi, Ludwig:* Österreichische Kunst des XIX. Jahrhunderts. Leipzig, 1903. 52, 195. l. — *Lajstroma,* A pesti műegyesület által 1847-ik évben a városi tánczterem épületében kiállított művek —. Pest, 1847. — *Művészet.* 1908. 362, 386. l. — 1910. 423. l. — 1911. 274. l. — *Ormós Zsigmond:* Adatok a művészet történetéhez. Pest, 1859. 233—234. l. — *Pallas Lexikon.* VI. 172. l. — *Pesti Divatlap.* 1847. 926. l. — *Wurzbach:* Biographisches Lexikon. Wien, 1858. IV. k.

és Erzsébet királyné a trónon a koronázásás után

Önarcképe a M. Tört. Képcsarnokban.

E. János festő arcképe a Szépm. Muzeumban.

Ø Engerth

festő

l.

Csat-Frey Öst Kunst

XXIV-k

79. l.

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
VEGYES MŰVEK.
169

Látogatás a győri káptalan orsz. levéltárában. — yda.

Győr, 1879.

Füz.

id.

megvva

Engerth Ede

lásd

Csánky: A XIX. és XX. sz. külföldi mesterei. Bp. 1939. 39. lap

Szépm. Muz. kat.

Engerth Ede

"Első László párviadalban Kun Ákussal" c. művéről irja Vahot Imre: "A Pesti Mükiállitás 1847-ben" c. beszámolójában: "egyetlen történeti kép a kiállitáson, egyetlen magyar festész, ki ez évben honának dicsőséges multjából még a külföld távolában is megemlékezett" Ezután részletesen leirja a képet, megdicsérve a magyar király alakját és birálva Kun Ákus ábrázolását.

Pesti Divatlap, Bp. 1847. juli. 1.
27. sz. 923-927. lap

ENGERTH, Eduard von

B. Szabó János: Eduard von Engerth egy elfeledett lépe a Szépmüvészeti Múzeumban. Gondolatok a zentai csata igonográfiájához. = Bull. Mus. H. Beaux-Arts, 87. 1997 / 163-169.

Papp Katalin: Eduard von Engerth
Ferenc József Tiszállyai Tanonázása Budán, 1867-ben.
= Vo. 171-176

...enzoen körül akarja sáncolni a művészetet. Belátta, megérezte, hogy a nagy leve-
...ő, de nem a napfény, mely erős fényre és árnyékra osztja a tárgyakat, hanem az ezüs-
...ös borongás, melyben nincs sugár és nincs árnyék, mely mindent körülfoly, semmit el
...em von a szem elől, legjobban érvényre juttatja a fának, fűnek, emberi testnek karak-
...terét, főleg pedig igaz színeit. Nem utolsó érdeme Szinyei Mersének, hogy helyes érzé-
...ke megóvta őt minden túlzástól, nem gazdagította a kremzervájsz-gyárosokat, nem
...hajtotta túl az új irányt, hanem megóvta azt a művészi tapintatot még a kép formájában
...és nagyságában is a tartalomnak megfelelőleg..." Nyitray Szinyei magatartásában, etikai
...alapelveiben is azokat a vonásokat emelte ki, amelyek teljes mértékben összhangban
...álltak a nagybányai elvekkel: „Sz. M. becsületes művészi meggyőződése soha meg nem
...alkudott. Hazudni nem tudott, ment a megkezdett úton..."

Szinyei elismerésének következő fontos állomása az volt, hogy 1903-ban a Lyka Károly szerkesztette Művészetben megjelent Malonyay Dezső írása, amely Szinyei önéletrajzát tette közzé, forrást, hivatkozási alapot teremtve ezzel sok-sok későbbi cikknek, tanulmánynak. (Ma már persze tudjuk, Sz. M. Anna forráskiadása óta, hogy Malonyay eljárása a legkevésbé sem felelt meg a forrásközlés normáinak, törlések, át-

E. Engerth

1825-ben alkotta az Eisenstadt-i Esterházy kastély kápolnájának oltárképét.

Allgemeine Lexikon der bildenden Künstler, Burgenlandes, Eisenstadt, 1963. II/a kötet 435.

ENGERTH, Eduard

1850

79. márc. 14. Ugyanaz hasonló tárgyban ír Engerth Eduard úrnak Bécsbe

életrajzát és arcképét kéri

Művtört Ért. 1990 1-2 128.

ŐDÉS

véb jogviszony létesítéséhez

neti Kutató Csoport Bp. I., Úri u. 62., mint

MDA

Engbert (festő)

Az 1839-ben alakult Pesti Művészegylet kiállításain szereplő művészek egyike. (Adatok Pest-Buda 1848. előjéni történetéhez.)

Dr. Wildner Ödön: Tavasz elvedése a pesti és budai városházán. Városi Szemle, Bp. 1928. 402. l.

Engert festö.

Pesti Hirlap.1841.53.448-49.l.

Engerth Eduard osztrák festő

Pesti Hirlap. 1879. máj. 22. 5.

Az Országos Képtár állapotának megvizsgálására....

Engerth Edward

1867-es koronázást megörökítő festménye (Simon hercegprimás, Andrássy Gyula miniszterelnök és Deák Ferenc alakjával) dimitette a budai palota „nagy tróntermé déli oldalának egyik előtermét". Elhelyezés, méret azonos a Zentai családéval.

Czagány István: A budavári palota és a Szent György téri épületek. Bp. 1966. Müszaki k., 194 l., 212 kép

89.l.

ENGERTH, Edvard festő MDK:

„A Zentai csata" (repr.)
„Az 1867. évi koronázás" (repr.)

Ybl Ervin: A budai várpalota helyreállítása a XIX. szd. derekán
Tanulmányok Bp. múltjából. 1956. XI. köt. 325 lap
(42.-43. kép).

MDK

Engerth Ede

A királyi pár a trónon a koronázás után,
repr. Doby Jenő rézkarca fenti festménye után

Vasárnapi Ujság 1898. 652.l.

helye: .....

Kresz, 1955.

Tapolca
özv.Horváthné
tanácselnök

Ker.

Szemes kályhát csinált. Sümegen tanult. Ő sárvári születésü, Sümegre adta Pethőékhez inasnak, onnan került ide, és Gyulakeszíről való feleséget vett el.

Dörögdi földből dolgozott.

Engerth Edward

Lentai csata c. festménye a budai palota ún. csárnásnői lakosztályának előszobájában (kelcti fal, 3 ablakát elfedte) lógott. A mennyezettől földig érő vásznat az 1870-es években festette a bécsi, régi héptár ugyanolyan

Czagány István: A budavári palota és a Szent György téri épületek. Bp. 1966. Müszaki k., 194 l., 212 kép

80. l

Engerth Edward

1867. évi koronázást ábrázoló olaj-festménye a volt ciciriári belső előszoba kellti falán a budai palotában. (repr.)

Czagány István: A budavári palota és a Szent György téri épületek. Bp. 1966. Müszaki k., 194 l., 212 kép

86 l.

Eduard Engerth festő M.D.K.

Nagymányok, r.k. templom: Nep. ut. János. 1846. (nem Zichy Mihály?)

Genth. Kücml. 1959 I. 218

Ð Engert Erasmus

festo 1825

l.

Frey Burgl 1929

XI. l.

I/3 Máv
és vallásin

112/916 elv

Vertész.

ós Bizottságának,

Budapest.

Engerth Erazmus
festö

l.

Thierfelsödemainkül
183. l.

Erdélyi Pál VIII. 71.

Engert, Erasmus

festō 1825.

Kismartoni Eastely

wód

z

Dehio-Ginhart

189-l.

Engerth Erasmus

ferto

l.

Mel Estkéjt

LXVIII. l.

156, 173 l.

175, 177 l.

176, 178 l.

179 l.

180 l.

182, 183 l.

243 l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Erasmus Engert

1825-ben készítette az Eisenstadt-i Esztergályi kastély oltárképét.

Georg Dehio: Handbuch der deutschen Kunstdenkmäler, Burgenland, Wien 1935 635-676 l 643 l

Erasmus Engerth

1825-ben festette meg az Eisenstadt-i kápolna oltárképét.

Dagobert Frey: Das Burgenland, Wien, 1929 I-XXXI. l

XII

Engerth, Erasmus

a kismartoni Esterházy kastély barokk kápolnájában lévő, a klasicista főoltár feletti nagyalakú olajfestmény – Mária a gyermek Jézussal és az angyalokkal – alkotója (1825)
A mellékoltárképeket is ő festette.

Juhász László: Burgenland, történelmi utikalauz
München, 1976.

54.o.

Engerth János
1810 után a német színházakban dolgozott mint díszlettervező és festő, majd 1837-ben a Nemzeti Színház szcenikusa lett. Itt Weber a Bűvös vadász és Donizetti Marino Faliero című operáihoz készített díszletei keltettek elismerést. 1845-ben Nákó János szerződtette nagykomlosi kastélyszínházához, ahol olasz operákat szcenirozott.

A színház világtörténete /2

753 old.

Engert János

A pesti nemet Vinkár
Függönyéről

— Die Vorderkortine im Interimstheater hat bekanntlich nicht den erwünschten Effekt hervorgebracht; die Ursache ist aber keinesweges dem wakern Künstler Herrn Engerth zuzuschreiben; wohl aber erstens der großen Eile, mit welcher die Dekoration vollendet werden mußte, und zweitens dem Umstande, daß der improvisirte Malersaal sich gerade ober einem Tabakmagazin befand, wo die Ausdünstung des Tabaks die Farben tödtete. Die Originalzeichnung dieser Dekoration, die wir Gelegenheit zu besichtigen hatten, ist eben so sinnig aufgefaßt als richtig ausgeführt. Uebrigens ist die schöne Landschaftsdekoration im lezten Akte des Stükes „Eine Familie" ebenfalls von Engerth und erfreute sich des Beifalls des ganzen Publikums.

Der humoristische Schriftstelleö Herr Jonas

Der Spiegel

1847. II. felév

911. Lajab

mint egykor Ghirlandaio tett
Maria Novella kórusán,ahola
jeleneteken a maga korának a
dalmát festi meg.Vagy Benozz
li a három királyok menetébe
ciek ar képeit.Az olyan kor
mint a mai nem lehet l'art p
Hanem átnyulik a politikai,t
mi élet világába

Otto DIX:Dirne c.k
hüséggel adja vissza a valós
mákat,az anatómiát,amint azt
iskola tanitotta.Ez visszató
valósághoz,amit nem nélkülöz
sokáig a müvészet.

G. Gross 1918-ban
rajza,amely mutatja,hogy mem
lenézte a fennálló társadalm
ami Németországban végbement,
egyik képviselője Käthe Koll
tulajdonkéén a régi generáci
tartozott és egyik előkészitő
a német társadalmi forradalo

megvivá

Engerth János festő

és ~~Engerth Ede~~

lásd okv.

Szépmův. Múzeum irattára

1325/1906. sz.

2061-909-137

770. Keretek.

1 darab oldalt völgyelt és kelelt arany-keret massza-ékitménynyel és levélfüzérrel, valamint elől keskeny léczczel.
Méretei 36:28 cm.
Becsértéke..... 4 K

Jegyzet. A 2039 sz. képtől
1127-906-63

Enyerth János

153,489

Lyka: MM

Engerth Janos
Johann

l. 10-30 cieg dioz lit-
pawzeti
festo a m. [illegible]
bora

LykaMagymű1800-50

~~15~~, ~~122~~, 153, ~~362~~,

489, ~~534~~. l.

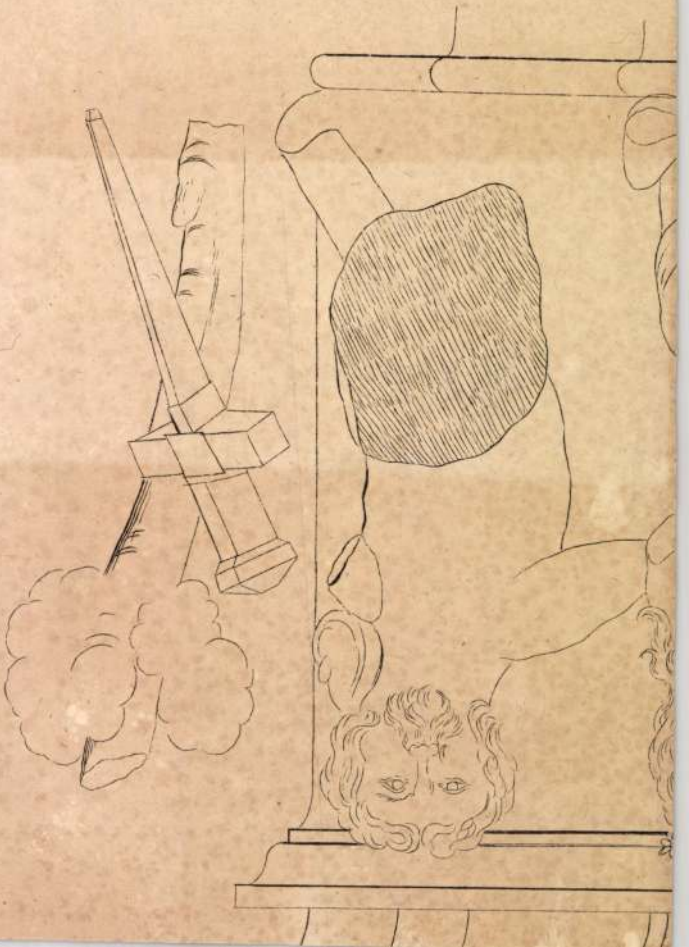

Engerth János

festő

Engerth János, festőművész. Az 1810—30-as években a pesti német színháznál mint színházi festő és díszítő volt alkalmazva. Utóbb a Nemzeti Színház szerződtette, hol még a 40-es évek elején is működött. 1837-ben több díszletet festett a színház számára, 1847-ben már nem volt az intézet tagja, ekkor a gr. Nákó birtokán épült színház függönyét és díszleteit készítette.

Magyar Színművészeti
Lexikon
Budapest 1929 I. k. 418 l.

kerületének elöljárója

i Gyula úrnak

H

Lágymányosi út 16.

z. borítékmintája

Engert Janos

festő

vod

A Műbarát

1921. 146.

Schoen L. – Pesti

(egérek.)

Papolez k. n. IX. 97

Diszlet

Engerth I. szinházi dekoráció-festő

Pesther Handlungszeitung, 1847. /ápr. 17. XX. 17./66.

Festészet, diszlet
a Még egy tisztujitás cimü darab
diszlete, Engerth

Honderü, 1843. II.k. 274.

Nemzeti Szinház

Festészet.

Oltárképek, bibliai képek, tájképek.

Engert festö, Redutépület.

Pesther. Handlungszeitung. 1836. máj. 18.
159. l.

MDK

Engerth, festöm.

788. Férfi képmás.

Árverési Közlöng. 1931. 3.rk.sz.

Engerth Tódor litogr. M.D.K

sűketnéma művész

A 48 as miniszterek csoportarcképét ábrázoló litográfiája 3 miniszter kivételével hiven követi a Barabás féle csoportarcképet.

Getri, A magy. történ. 1960 54.

Engerth Tódor kőrajzoló M.I.D.K.

munkái az 1840 es években

1. Az első magyar független felelős minisztérium 1848

Gerevich, A magy. kőrajz. 1960 137

Engert Tódor (Eduard?) festő
és litográfus

Pesti Hirlap. 1890. ápr. 3.

Mai kor
az 1848-i magyar minisztérium....

E n g e r t h Tódor süketnéma kőrajzoló.Életrajzi adatai és müvei eddig teljesen ismeretlenek.Egyetlen ismert kőrajza az első magyar független miniszteriumot ábrázolja.Jelzése:"Engert Tódor Süketnéma 1848".-Tört.Képcsarnok grafikai gyüjteményében.-Szendrei-Szentiványi Magyar Képzőművészek Lexikona I.1....1.-

E n g e r t h V i l m o s a pesti nemzeti rajziskola tanára,miniatur-arcképfestő és kőrajzoló./1818-1884./Kőrajzai:1./.A győri Teleky palota,1846.- 2./ István nádor aradi ünneplése,1847.- 3./"Husarenlager" K.Göbel festm.után. 4./ Aratási jelenet.Markó Károly után.Az Orsz.M.Képzőm.Társ.mülapja 1864. 5./ Mária királynő és Erzsébet Nagy Lajos sirjánál.Liezen-Mayer Sándor festménye után.Az O.M.Képzőm.Társ.mülapja 1865.-6./
Életrajza és bibliográfiája Szendrei-szentiványi Lex.I.....1. és Th-B.....1.-

Enger Tódor MDK

Férfiarckép

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Mügsamok 1927 Magyar Biedermeier Kiáll.

Éörfiarcképek

Unger Tódor

MDK

MDK

Enger Tódor

Férfiarckép

M. Biedermeier kiáll. Mücs. 1937. nov.

22 l.

MDK

Enger Tódor

Férfiarckép

M. Biedermeier kiáll. képes tárgymutató

1937. nov. Mücs. 22 l.

Oluki

Engert Tódor

megyvár

Biederm. kiáll. 1937 ust.
1938 jan

VIII. Ism.

Fejfi archep, akv. min.

Mit 288 Abbildungen. Großoktav. Leinenband RM. 16.50

◆

AUS DREI JAHRHUNDERTEN EUROPÄISCHER MALEREI

Von Gustav Glück

Mit 141 Abbildungen. Großoktav. Leinenband RM. 16.50

◆

HANS VON KULMBACH

Von Franz Stadler

Mit 246 Abbild. auf 72 Lichtdrucktafeln. Quart. Leinenbd. RM. 48.—

◆

DIE KÜNSTLERBIOGRAPHIEN DES GIOVANNI BATTISTA PASSERI

Nach den Handschriften des Autors herausgeg. von Jacob Hess

(Römische Forschungen der Bibliotheca Hertziana)

Lexikonoktav. Mit 4 Tafeln. Leinenband RM. ~~90.—~~ 58.—

◆

FILIPPINO LIPPI

Von Alfred Scharf

Mit 221 Abb. auf 130 Lichtdrucktaf. Großquart. Leinenbd. RM. 92.—

◆

DIE ZEICHNUNGEN DES GIANLORENZO BERNINI

Von Heinrich Brauer und Rudolf Wittkower

(Römische Forschungen der Bibliotheca Hertziana)

2 Bände mit 198 Lichtdrucktafeln. Folio. Leinenband RM. ~~166.50~~ 120.—

VERLAG ANTON SCHROLL & CO. IN WIEN

E n g e r t h T ó d o r süketnéma kőrajzoló. Életrajzi adatai és művei eddig ismeretlenek. Egyetlen ismert kőrajza az első magyar független minisztériumot ábrázolja. Jelz: "Engerth Tódor Süketnéma 1848". M.T.Kos. Graf. Gyüjt-ben. -Sz-Szi. Lex. -

et

-

i-

ro-

yula

nek

l,

-

r

Életrajza

pótlandó

Engerth Tódor

Önarcképe 1848

19 x 16.5

a Főv. Könyvtár

Anlájd.

Iml

~~Guarabi Francesco.~~

3120

18. Ismeretlen.

(A XIX. század első feléből.)

Meztelen nő

A kép hálószobát ábrázol, hol egy meztelen nő épen az ágyból száll ki. Bal lábával már a földre lépett s jobb kezével még takaróját fogja, mialatt baljára nehezedik. Középütt elválasztott szőke haja vállaira omlik s kék szalaggal ~~van~~ megkötve. Ágya alacsony s lepedőjének szélén, három csík fut körül. A menyezet függönye zöld. Jobbról az ablaknál a párnázott támlás-székeken ruhák hevernek.

Fa, méretei 31 : 23·3 cm.

~~Buzás Elek ajándéka 1874.~~ — Magy. Képt. 320. — Dep. régi 3. és új 21. b) ~~— Ltsz. 539.~~

348

I

-- Uj lelt. sz. 539. — 1905. átv. jegyz. 553. — Száma az Orsz. Képtárban a sz. nban 2180. és a leltárban 3120. — Buzás Elek ajándéka 1874 junius 21-én.

Engerth Tódor

ENGERTH TÓDOR / 1840-es években / :

85. 48-as politikus. - Vizf., p.23.5 x 28 cm. Jelz.l.b.: "Engert Tódor Süket Néma 848".

Kopp mazgraf 150 évé

STRANOVER TÓBIÁS / 1684 - 1724 / :

180. Táj madarakkal. - Olajf.,v.méret 23.7 x 19 cm. Jelz.nélk.

STROHMEYER ANTAL JÓZSEF / XIX.sz.eleje / :

181. Gyümölcs csendélet. - Olajf.,v.méret 89 x 74 cm.Jelz.l.j."A.Strohmeyer 1849".

STUNDER JÁNOS / 1760 - 1818 / :

182. Férfi képmás. - Olajf.,,v.méret 53.5 x 68.5 cm.Jelz.j.k." J.Stunder ".

183. Női képmás. - Olajf.,v.méret 53.5 x 68.3 cm.Jelz.b.k."J.Stunder".

BÜCHERSTUBE In der BURG
WIEN, I, BURGPASSAGE
TELEPHON 70-1-21
Buch- und Kunsthandlung
Vertrieb der Erzeugnisse der
Österr. Lichtbildstelle

Drucksache.

Engerth Tódor

ENGERTH TÓDOR süketnéma kőrajzoló. Életrajzi adatai és művei eddig ismeretlenek. Egyetlen ismert kőrajza az első magyar független minisztériumot ábrázolja. Jelz: „Engerth Tódor Süketnéma 1848." M. T. Kcs. Graf. Gyüjt.-ben. — Szi-Szi. Lex. —

Magyarlak 91'6

J A H R B U C H Neuerscheinung 1926 Sign.

des Nordischen Vereins für Heimatkunde und Heimatliebe. Jg. 1926.

M 4.50

S 1

Literaturnachweis der BÜCHERSTUBE WIEN, I, IN DER BURG, vom 8/X 1926

Diese Karte, mit der wir Sie höfl. auf obige Neuerscheinung aufmerksam machen, ist für Ihre Kartothek bestimmt. Wir zeigen Ihnen jede Neuerscheinung an und so erhalten Sie ein lückenloses übersichtliches Literaturverzeichnis. Verlangen Sie ausführlichen Prospekt über unsere Literaturnachweise. Jede Bestellung führen wir umgehend aus, auch telephonischer Anruf an unsere Nummer 70-1-21 genügt. Hochachtungsvoll

BÜCHERSTUBE WIEN, I, IN DER BURG

Engerth Tódor

1840 Eörsi

l.

L. itt

Vayer Béchenyi kéje

109. l.

Magyarság tudomány

1942. 1. sz.

Engerth Tódor, kőrajzoló az 1840-es

években. Egyetlen ismert műve az első magyar független felelős miniszterium tagjait ábrázoló nagy kőrajza. A műlap jelzése: Engert Tódor Süketnéma 1848. I. Fekete Gábor tulajd.

Tört Képcsarnok grafikai gyűjteménye, Budapest.

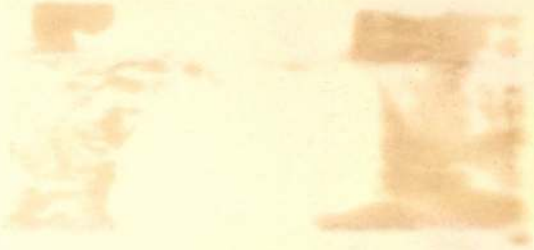

MDK

Engert Tódor, 184o-es évek

48-as politikus, vizf.

Szfvárosi Képtár uj szerzeményei. N.Szal. kiáll.
1939. jan. 5 1.

Engerth Vilmos
Férfiképmás, vizf.

Reformkor művészete. Főv.Képt. XXXVI.kiáll.
1948. jul. 9 l.

MDK

Engerth Vilmos,

A gyömrői Teleki-kastélyt ábrázolé kőrajza.
"..gyömrői tájképe is csinos aquarell"

Schoen Arnold, Jegyzetek két kastély történetéhez.
Müv. Ért. 1956.V. évf. 1. sz. 36-38.
37.o.

Engerth Vilmos festő

adománya Eötvös archeiére, (Madarászból)

Fejős I: A Nemz. Képcsarnok Alapító Egy. története
Művészettörténeti Értesítő 1957 VI évf. 1 n.

45, l.

Engerth Vilmos

"Gyömrői tájkép" c. müvéről dicsére tel ir
Vahot Imre: "A Pesti Mükiállitás 1847-ben" c.
beszámolójában, s felsorolva ismerteti a tár-
laton szereplő müveket.

Pesti Divatlap, Bp. 1847. juli. 1.
27. sz. 923-927. lp

Engerth Vilmos

"Ismert festészünk kőrajzban csinos képet adott ki, melly nádor őfensége körutjának egy érdekes jelenetét örökiti...Arad város piacán,"-közli a lap Budapesti Szemle c. rovata.

Pesti Divatlap, Bp. 1847. dec. 16. 51. sz. 1631. lap

Engerth Vilmos

ENGERTH VILMOS / 1818 - 1884 / :

86. Férfi képmás. - Vizf., p.19.5 x 24.5 cm.
Jelz.l.j.:"Engerth Vilmos Pesten 846".

Koppmagyograf 150 éve

SIMÓ FERENC / 1801 - 1869 / :

173. Kékruhás hölgy. - Olajf.,v.méret 55.5 x 70 cm. Jelz.l.j."Simó 1842".

SOMOGYI DÁNIEL / 1838 - 1890 / :

174. Alkonyi táj. - Olajf., v. méret 38 x 23.5 cm.Jelz.l.j."Somogyi D.1865".

SCHÖN ANTAL / XIX.sz.eleje / :

175. Férfi arckép. - Olajf.,v.méret 18 x 24 cm. Jelz.j.k."A.Schön".

SPIRÓ EDE / 1805 - 1856 / :

Engerth Vilmos, festő és rajztanár; szül. Pesten 1818-ban, megh. 1884 jan. 1-én Budapesten. Első oktatásban alighanem atyjától, E. Jánostól (l. o.) részesült, s azután úgylátszik a bécsi képzőművészeti akadémián folytatta tanulmányait. Visszatérve Pestre, eleinte főleg miniatur arczképfestéssel foglalkozott. 1849 nov. 19-én a budai József-ipartanodához rajztanítóvá nevezték ki. Mikor utóbb az ipartanoda műegyetemmé alakult át, E.-t átvették a műegyetem tanári karába s a műszaki és ornamentális rajz tanításával bízták meg. E. az 1840—60-as években gyakran állított ki a pesti műegylet kiállításain, hol egyébként a zsürinek is tagja volt. Az 50-es évek végén a Dorottya-utczában rajziskolát nyitott s 1859-ben rajzmintákat adott ki. Tanári állását a műegyetemen 66-ik évében bekövetkezett haláláig állandóan betöltötte.

A pesti műegylet kiállításain következő műveivel vett részt:

1841. évi kiáll.: Két miniatur arczkép.

1842. évi kiáll.: Két aquarell arczkép és egy Kolostor cz. ironrajz.

1844. évi kiáll.: Arabeskek, aquarell. — Csigalépcső, tusfestmény. — Hét darab aquarell arczkép.

1846. évi kiáll.: Két aquarell arczkép.

1847. évi kiáll.: Gyömrői tájkép, aquarell.

1861. máj.—jún. kiáll.: Templom, aquarell.

1863. okt.—nov. kiáll.: A pesti műegylet

1864. évi műlapja.

1865. máj.—jún. kiáll.: A pesti műegylet

1865. évi műlapja.

Kőrajzai: 1. G. Teleki Sámuel gyömrői palotája. Folio. Jelzése: Term. után fest. és kőre metsz. Engerth V. (1846.)

2. István főherczeg nádor születésnapjának ünneplése Aradon, 1847 szept. 14-én. Folio. Felirata: István Ő Császári Királyi Fő Herczegségének Magyar Ország fenséges Helytartójának, Hazánk érdekében tett dicső körutazása alkalmával f. é. szent Mihály hó 14kén Aradon tartott születésnapi ünnepélye emlékrajzát kiadta és / Ő Császári királyi / Fő-Herczegsége Fenséges István Magyar Ország Nádorának / legmélyebb tisztelettel ajánlja Engerth Vilmos.

3. Aratási jelenet. Markó Károly festménye után. Folio. A pesti műegylet 1864. évi műlapja.

4. Mária királynő és Erzsébet Nagy Lajos sírjánál. Liezen-Mayer Sándor festménye után. Folio. A pesti műegylet 1865. évi műlapja.

Az Építési Ipar. 1884. 5. l. (Nekrolog.) — *Az Ország Tükre.* 1862. 125. l. — 1864. 226, 334. l. —

Honművész. 1841. 402. l. — *Honderü.* 1844. I. 98. l. — 1846. II. 437. l. — 1847. II. 496. l. — *Magyarország és a Nagyvilág.* 1884. 16. l. — *Művészet.* 1908. 212. l. — 1911. 152. l. — *Pesti Divatlap.* 1847. 927, 1631. l. — *Rajzoktatás.* 1906. IX. 3. sz. 120. l. (Adatok hazai rajzoktatásunk történetéhez.) — *Vasárnapi Ujság.* 1859. 309, 477. l. — 1860. 520. l. — 1861. 564. l. (Hibás szám 464 helyett.) — 1862. 154. l. — 1884. 14. l. — Önarczképe (aquarell) Ernst Lajos gyűjteményében, Budapesten.

Engerth Vilmos

Gyömrő. T. 1080.

Az előtérben látjuk az emeletes és oszlopcsarnokos grófi kastélyt, a mely előtt az utat urak és hölgyek élénkitik. Felirata:

G. TELEKI SÁMUEL GYÖMRÖI PALOTÁJA.

a bal sarokban: Engerth.
alól balra: Nyomt. A.F. Walzel Pesten.
jobbra: Term. után fest. és kőre metsz Engerth V.

Kny., alányomással aranykeretben, melynek mér. 24.6: 36.3 cm.

Mária és Erzsébet királynők. 10394.

Az előtérben Nagy Lajos sirjánál térdre borulva zokog Mária, anyja pedig balra nézve figyeli a székesfehérvári templom főoltáránál történendő eseményt, mely szerint a főpap Kis Károly fejére a koronát teszi. Mindketten gyászruhát viselnek. Felirata a kép alatt két sorban:

Iső MÁRIA KIRÁLYNŐ ÉS ANYJA ERZSÉBET NAGY LAJOS SIRJÁNÁL
KIS KÁROLY KORONÁZÁSAKOR 1385 ÉVBEN.

alól balra: Festette Liczenmayer Sándor.
középütt: Imp. Lemercier & Cie r. de Seine 57 Paris.
és jobbra: Köre rajzolta Engerth Vilmos.
a siremlék talapzatán: ENGERTH VILMOS.
az előtérben: LIEZENMAYER SÁNDOR.
és legalól két sorban: A MAGYARORSZÁGI MÜEGYLET TAGJAINAK 1865 évre
AZ EREDETI FESTVÉNY GRÓF KÁROLYI GYÖRGY ÍR TULAJDONA

Kny., chp. alányomással, mér. a vk. 66:54.7 cm.
Szn. 253-99
572 99-16.

Engerth Vilmos

1884. jan. 1.

Engerth Vilmos meghalt 66 éves korában e ~~hó~~ első napján. A műegyetemen a műszaki és ékitési rajz tanára volt, ki 1849 nov. 19-ike óta, mikor az intézet megnyilt, folyvást működött, s most már csak a nagyérdemü Stoczek József él a régi tanárok közül. Engerth a maga szakmájában alaposan képzett erő volt, s tanártársai és tanitványai szeretét és becsülését birta.

Szabó [illegible]

S1 - S1

Vas. Lip. 1884. 14. l.

E n g e r t h V i l m o s a pesti nemzeti rajziskola tanára, miniatura-arcképfestő és kőrajzoló /1818-1884./. Kőrajzai: 1.A győri Telekipalota, 1846.- 2.István nádor aradi ünneplése, 1847.- 3.Huszrátábor.K.Göbel festménye után.- 4.Aratási jelenet.Markó Károly után.Az Orsz.M.Képzm. Társ.mülapja, 1864.- 5.Mária királynő és Erzsébet Nagy Lajos sirjánál. Liezen-Mayer Sándor festménye után.Az O.M.Képzm.Társ.mülapja, 1865-66.- Életrajza és bibliográfiája:Sz-Szi.Lex. és Th-B.Kstlex.-

/x/ Pesti Divaplat,1845.II.606.

Engert Vilmos

1838 ban segédrajz-
tanítóként alkalmaz-
ta Pest város

Schmahl L. Adalékok
Bp 1899: 194-1.

I

dupl

Engerth Vilmos

ENGERTH VILMOS / 1818 - 1884 / :

32. Férfi képmás. - Vizf.,p.méret 19 x 24.5 cm. Jelz.l.j."Engerth Vilmos Pesten 846".

Kopp 1939/40. szerzem. I

INDICE DEGLI ARTISTI

nasco Alessandro (detto Lissandrino) 317
moud Mouktar 191
moud Said Bey 189
li Giovanni 45
s C. J. 247
é Pablo 270
es Antonio 351
et Edouard 334
sour Farag Mansour 191
suelli Ernesto 78
zù Giacomo 118
ak Julius 351
con Antonio 53
ilhat Prosper-George Antoine 331
ini Marino 129
is Jacob 343
is Wilhem 342
kó Carlo (sen.) 358
ras Enea 49
tini Arturo 136
tini Enrico 59
ussig Piero 132
cherini Marcello 110-111-113
trojanni Umberto 60
tei Pasquale 324
roner Fabio 105
ve Anton 343
ersky Ladislav 182
zoni Zarini Emilio 52
ici del Vascello Osvaldo 79
rea 265
veczky Eugenio 307
chi Edoaerdo 59
in Mario 146
n Barthélemy 348
zio Francesco 89
cante Luciano 83
zöly Géza 357-359
nier Constantin 339
ey Arturo 307

Engerth Vilmos

Tápiószelén

1861. máj. – jun. kiáll. Műegyllt-Templom, vizf.

1863. okt. – nov. kiáll.: Aratási jelenet, körajz Markó Károly műve után. A műegylet 1864 évi műlapjának próbanyomata.

Gombkötő Antal, Kanizsa III. 54.

Eugerth Vilmos

Föv. képt.

Férfi képmás, vízf

Budapest, XI. Lágymányosi-u. 15.
volt belklinikai tanársegéd
Telefon: 259-383.
XI. Lágymányosi u. 15.
endel: d. u. 1/2 3—4-ig. Telefon: 259-383.

1940. XII. 9.

Rp.

Tabl. Ultrasyntyl
Aub. I
t.s. Rend. szerint

[illegible]

Engerth ~~Lajos~~ Vilmos
festő és festő fia, Pest-
ről, 1846-ban iratk. be.

Vilmos

Engerth ~~Lajos,~~ festő és festő fia, Pestről, 1846 dec-től 1847 nov.-ig a festészeti szakosztály hallgatója volt.

lása
Fleischer Béla 40. l.

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási

vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Engerth Vilmos

Arverési Közlöny
1932. nov. 4. sz. 14.

Liezen-Mayer Sándor után Engerth Vilmos (1818—1884)

49. MÁRIA ÉS ERZSÉBET NAGY LAJOS SÍRJÁNÁL.
Kőrajz. 90×68 . . . . . .

TARTALOM:

Előszó 7
Festmények, metszetek 11
Bútorok és lakberendezési tárgyak 21
Különfélék 35
Ezüstök 51
Könyvek 61
Illusztrációk 79

Felelős szerkesztő : Dr. Lator Géza igazgató.
Felelős kiadó : Magyar Kir. Postatakarékpénztár.

Engerth Vilmos

1818 – 1884

l Árv. Csarn

1939 jan

Ernst-Muzeumaukcioja I.

Eil

Férfi képmás

virf

1937

SZEPTEMBER

Vasárnap **19** Január

Franck kávépótlékkal ízesített
Kneipp – malátakávé *nem luxus*

Hétfő **20** Euszták

Kedd **21** Máté

Szerda **22** Móric

FEJFÁJÁS ELLEN
BERETVÁS PASZTILLA

Csütörtök **23** Tekla

Péntek **24** Fog. k. M.

Szombat **25** Gellért

ZAMAKO
a legjobban bevált gyermektápliszt.
Kérjen kóstolómintát. Krompecher, Bp., Nádor u. 15

Engerth Vilmos

rajzlanár

A hatvanas évek-
ben Berzeviczy Al-
bert is mála tanult
rendszeresen rajzolni

Berzeviczy Albert

Régi emlékek
1853–1870. Bp
1907. 268. l.

ztófejedelem.

lra, négyszögletes háttérrel, talapzatra
ban. Göndör hajának hosszú fürtjei
bajusza leberetvált. Vértbe van öltözve,
szíj halad s csomóra kötött nyakkendő-
liratai a talapzaton három sorban:

an
Chur
ayrn"
oj."

.y: 6.3 cm.

Kayser: Adlers Continuation oder
upartheyisch vorgestellte Kayserl.
r die so genannte Hungarische
t.

pag 156

Engerth Vilmos

festő

irod Biró Béla dr.: Pesti művészeti Közélet száz év előtt Képtőművészet 1930. 35. sz. 238. l.

Segédtanító Landauer Lénárt mellett a pesti iparrajz iskolában.

Engerth Vilmos

l

B.)

Biró Kovács leihéz

1818-1892 G. l.

1930

beiführen können; aber er wikelte sich noch so ziemlich gut heraus. Die Natur hat für Hrn. Wieselmann Alles gethan, aber die Kunst noch sehr wenig. Stimme ist so viel da, daß man drei Tenore davon ausstatten könnte; aber Taktgefühl, sichere Intonation, Mimik, da mangelt es. In manchen Stellen, im Finale des zweiten Aktes z. B., war der Vortrag überraschend schön, während andere Stellen, wie das Duett mit der Norma, überschrien waren. Die Kraft soll nicht bis zum Unschönen hinauf forçiret werden. Wir hoffen, daß Herr Wieselmann, durch den großen Applaus geblendet, nicht etwa eine zu hohe Meinung von sich selbst haben werde, welche sein Fortschreiten sicher n r hindern würde. Was Freunde in ihrem gutmüthigen Eifer thun, das gilt eben nur dem Freunde und nicht dem Künstler. — Die übrige Besezung war die gewöhnliche. Mad. Schodel's Leistung ist bekannt u. der heutige Abend zeigte uns diese Sängerin glänzender, als je. Dem. Téky und Hr. Udvarhelhi wurden in manchen Momenten beifällig aufgemuntert. — Volles Haus. y.

Deutsches Theater. Der neu engagirte Bassist Signor Secondo Torre debutirte am 10. Dezember als Basilio im „Barbier von Sevilla." Obwol diese Parthie wenig erheblich u. keinesweges geeignet ist, darnach die Fähigkeit eines Sängers ganz beurtheilen zu können, so entnahm man doch, beim Vortrag der Calunnia, daß Hr. Torre im Besize einer sonoren Baßstimme von ziemlicher Tiefe und Intensität ist, die sich bei besserer Disposition des Sängers vielleicht noch wirksamer zeigen wird. (Eine Heiserkeit hinderte d n Sänger, wie vorher bestimmt, im „Nabucco" zu debutiren.) Auch ist Bühnenroutine und Spiel vorhanden. Die Aufnahme von Seite des Publikums war sehr beifällig u. der Debutant wurde wiederholt gerufen. — Im Uebrigen ging die Oper exzellent. Hr. Paltrinieri ist der trefflichste Figaro, den man je hier hörte. Gesang und Spiel gehen Hand in Hand, um dieser Leistung das Gepräge der Vollendung zu geben. Eben so ausgezeichnet ist Sigr. Rocca als Bartolo. Jeder Zoll ist hier Humor, Laune und Drastik und seine Lazzi sind von entschiedener Wirkung. Diese Beweglichkeit, die sich allen seinen Gliedmaßen, allen seinen Adern und Nerven mittheilt, ist der wahre Typus der italienischen Komik und liegt hier sogar im Charakter der Rolle. — Sigr. Lattuada ist als Almaviva im Vortrage und in der Darstellung sehr verdienstlich u. er weiß besonders in Kraftstellen zu effektuiren. — Sehr anmuthig ist Signora Querio als Rosina; sie bewegt sich ungemein gewandt und sinzt reizend. Sowol ihre Entreearie, als auch die beiden Einlagen erhielten stürmischen Applaus. — Gut besuchtes Haus. 4.

— Am 11. d. zum Vortheile des Schauspielers Herrn Kalis: „Maria Stuart" — Trauerspiel von Schiller. Dem. Guttmann die Maria als ersten theatralischen Versuch. — Es ist schon viel wider u. für gestritten werden, inwieferne es gerathen sei, einen Anfänger in einer großen, sogenannten Charakterrolle dem Publikum hinzustellen. Wenn es heißt, nicht nur mit sogenannter Dilettanten-Routine in irgend einer Szene das Deklamationspferdchen zu besteigen und darauf zu paradiren, zu zeigen, welche Handgriffe uns der Meister gelehrt hat, sondern uns das Werk eines großen Dichters vorzuführen, hinzustellen ein Charakterganzes, in dem nicht die formende Hand, sondern ein höheres geistiges Schöpfen ersichtbar wird, dann ist dies eine Aufgabe, die selbst für den talentbegabtesten Anfänger zur unheilbringenden Klippe wird. Ist es aber, daß ein Anfänger an das Publikum und die Kritik, blos als Rathgeber, appellirt, inwieferne ihm Darstellungs- und Auffassungsgabe verliehen, dann ist es jedenfalls rathsamer, sich gleich in einer größeren Rolle, wo die Charaktere scharf gezeichnet sind, hinzustellen, wozu aber die Vorführung einzelner Szenen genügender sein dürfte, als die des ganzen Stükes. Dem. Guttmann, welche gewiß nur die Absicht hegte, die wir zulezt ausgesprochen, ist um nichts besser, um nichts schlechter, als so viele talentirte Anfängerinen; die Mittel sind da, nämlich ein schönes, biegsames Organ, ziemliche Darstellungsgabe, ein in manchen Stellen ersichtliches Durchglühtsein. Inwieferne nun eine mehr oder minder bedeutende Künstlerin dem Theater entwachsen wird, dies bleibt nun dem Fleiße und Studium, dem ernstlichen Wollen der jungen Anfängerin überlassen. — Ein besonderes Augenmerk möge Dem. G. auf ihre Aussprache haben, die durch die häufig affektirte Akzentuirung an's Unnatürliche streift; wie dies besonders mit dem eu der Fall, das beinahe, z. B. in Reue, wie Roie klingt, welch' ähnlicher Wortlaut selbst bei dem gewöhnlichen ei hörbar wird.— Die Darstellung war übrigens eine ziemlich gerundete u. Mad. Kalis-Padjera (Elisabeth) hat in der Szene mit Leicester bewiesen, daß sie den Ruf einer geistig-auffassenden Schauspielerin verdient; so wie die HH. Kalis (Mortimer), Dietrich (Leicester), Bergmann (Burleigh) der Lezteren würdig zur Seite standen. Das volle Haus war sehr befriedigt und rief Alle mehrmals hervor. Stumpy.

— Wir hören, daß der Magier Döbler mit der Direktion des deutschen Theaters derart übereingekommen ist, daß er blos Nachmittagsvorstellungen im Interimstheater geben werde. Die Einnahmen sollen, gegen eine fixe Entschädigung an die Direktion, ganz Hrn. Döbler gehören.

Lokalbemerker.

— Ein sehr schönes lithographisches Kunstwerk ist so eben in A. F. Walzel's Offizin in Pesth erschienen. Es stellt die großartige Feier des Geburtsfestes Se. k. k. Hoheit des durchlauchtigsten Statthalters (jezt Palatin) Erzherzog Stephan, dar, wie sie am 14. Sept d. J. in der königl. Freistadt Arad stattgefunden hat. Dieses Tableau, von unserm vaterländischen Künstler, Hrn. Wilhelm Engerth, nach der Natur aufgenommen, ist eben sowol in Hinsicht seines Hauptheiles, als seiner Staffagen eine äußerst werthvolle Arbeit, die dem Künstler zur Ehre gereicht. — Es stellt einen öffentlichen Plaz von Arad dar, worauf auch das Haus, in dem Se. k. k. Hoheit wohnte, zu sehen. In der Mitte des Plazes befindet sich ein großartiger Baldachin, worunter der Erzherzog, die Geistlichkeit und sonstige Honoratioren hervorragend erscheinen, umgeben von Militär, Bürgergarden und einer unermeßlichen Bevölkerung aller Stände. Das ganze Bild macht einen sehr angenehmen Eindruk und dürfte als ein Denkmal dieses beglükenden Tages sehr geeignet sein.

— Der neulich erwähnte Eisenbahn-Unfall mit den Schotterwagen bei Pilis, am 7. d. M., veranlaßte, daß die Personenzüge, wegen der auf die Schienen gewaltsam geschleuderten u. somit den Weg versperrenden Lokomotive, unterbrochen werden mußten. Die Maschine wurde am 8. d. M, in Folge thätiger und zum Ziel führender Anordnungen der An-

gestellten des Maschinen-Departements, aus ihrer Tiefe herausgehoben u. nach Pesth geführt. 4

— Wer hat nicht schon die so kreischende Stimme des Würstlers an der Eke der Zwei-Mohrengasse vernommen? Der Arme ist jezt bedeutend herabgestimmt. — Als er nämlich dieser Tage Abends, seinen Kram unterm Arme, sich nach Hause begeben, hört er den Ruf: „Würstler!“ erschallen. Dieser Ruf kam nämlich aus einem Hause, welches gerade nicht im besten Rufe steht — und dessen Thor bereits geschlossen war. — Auf die Frage des Würstlers wurde ihm bedeutet, daß man sechs Paar sehr heiße Würste bedürfe, jedoch den Thorschlüssel verlegt habe; er möge daher die Würste unter dem Thore, welches nicht ganz auf die Erde reicht, durchschieben, auf welchem Wege er auch das Geld empfangen sollte. Der Gläubige baute zu sehr auf diese Stimme, schob die Würste hindurch, und siehe da, er war wol berufen, aber nicht auserwählt — bezahlt zu werden, denn plözlich war Alles stille und so viel der Würstler schreien mochte, er wurde nicht erhört und auf sein Klopfen ihm auch nicht aufgethan! p.

— Am 10. d. früh fanden die bei dem in die Promenadegasse einmündenden Gebäude beschäftigten Arbeiter in den Kellergewölben daselbst einen in zwei Bogen Flußpapier eingehüllten Klumpen. Bei näherer Beschauung jedoch war es eine sogenannte Frühgeburt. — In welch' bejammernswürdigen Lage muß die Mutter selbst sein, der hiezu kein Obdach gegeben — oder wäre dies ein Kapitel aus den Mystères de Pesth? —

— Man liest im „Schwäbischen Merkur“: „Die Württemberger in Siebenbürgen sind in vollem Rükzug. Bereits haben manche das Vaterland wieder gefunden, aber elend, hilflos, krank vom ungesunden, fieb rerzeugenden Klima, voll von Klagen über die dortigen Zustände: über die Wallachen, von denen sie bestohlen; über die Ungarn, von denen sie verachtet; über die Deutschen, von denen ihnen nicht geholfen worden; über den trostlosen Zustand des dortigen Kirchen- und Schulwesens, wo die Alten ohne Erbauung, die Kinder ohne Unterricht seien! Ein Familienvater erzählt, mit seinem Weibe und einem dreiwöchigen Kinde habe er den Rükweg angetreten, das Kind in einem Korb auf eine Kiste gebunden wochenlaug unter freiem Himmel übernachtet, weil man ihn nicht einmal um Geld aufgenommen. Nun liegt er krank nebst einem Kameraden, sein Weib aber beinahe hoffnungslos; nur das Kleine ist unversehrt geblieben von den rauhen Winden und Menschen. Im nächsten Frühling werden fast Alle, die noch leben und die Mittel haben, ihnen nachfolgen. Sie wollen gehört haben, dem Pfarrer Roth sei das Haus vom Boden weggebrannt worden.“

— Man schreibt uns aus Prag: „In artistischer Hinsicht verdient das aus Hennig's lithographischer Kunstanstalt hervorgegangene „Vater Unser“ in magyarischer Sprache, wegen der Trefflichkeit seiner Ausführung besonders hervorgehoben zu werden. Dies Kunstblatt ist für Pesth bestimmt, wohin es bereits abgegangen.“

— Endlich ward in der neu eröffneten Bierhalle jene unheilvolle Terasse mit einem Geländer versehen. Das Merkwürdige bei dem Umstande ist dies, daß man zu dieser — gewiß noch vor der Eröffnung nothwendigen — Maßregel erst dann griff, nachdem schon fürs Erste ein Mitglied des dort spielenden Orchesters, bald nach ihm ein Kellner u. im Bunde der Dritte, einer der Gäste, den unfreiwilligen Weg durch die Luft machen mußten. Zum Glüke kamen alle drei von diesem beinahe 2 Klafter hohen Sprunge fast unbeschädigt davon. Also erst nachdem dieser Fall einem Gaste passirt war, gelangte man zur Einsicht, daß ein Vierter vielleich doch nicht mit heiler Haut davon kommen könnte. Oder befürchtete der Wirth, daß nun die Reihe an ihn kommen müsse?

— Ad vocem Bierhalle! Vorlezten Sonntag wurden die Gäste, welche bei der Musik u. beim Bierglase Erhaltung und Unterhaltung suchten, von einem unwillkommenen Gaste auf äußerst unangenehme Weise gestört. Dieser Gast war nichts weniger als ein allem Anscheine nach wüthender (?) Hund, der, nachdem er sich zuerst sattsam mit seinen anwesenden vierfüßigen Gefährten zu nicht geringer Beschwerlichkeit der Gesellschaft herumgebissen hatte, endlich sogar dem Freunde seines Herrn einen tüchtigen Biß versezte; als ihn Lezterer an ein Tischbein anband, tobte und raste er noch fort und versuchte vergebens mit seinen Zähnen sich in den Fußboden zu beißen, und erst dann fand es der Eigenthümer für zwekmäßig, sich mit seinem Thiere zu entfernen. In einem öffentlichen Unterhaltungssaale hat die Gesellschaft — unserer Meinung nach — immer das Recht, einem Menschen, der durch Lärmen oder wie immer störend auf das allgemeine Vergnügen einwirkt, die Thüre zu weisen. Warum brachte man dieses Recht nicht gegen einen Hund in Ausübung? Waren vielleicht die Anwesenden sämmtlich Mitglieder des Anti-Thierquälervereines? 5.

— Endlich ist jene osterwähnte Gesellschaft zusammengetreten — wie der Glökner unter Freudengeläute erzählt — welche den Schriftstellern ihre Werke abkaufen, den Druk derselben besorgen und, da es auf gemeinsame Kosten geht, auch im Stande ist, derartige Werke dem Publikum zu wolfeilen Preisen zugängig zu machen. Freut' euch Kollegen! 5.

— Theodor Vakody läßt in Leipzig eine Sammlung Gedichte unter dem Titel: „Sturm und Ruhe“ erscheinen. So viel wir darüber hörten, sollen sehr treffliche Sachen darin enthalten sein. 5.

— Erdèlyi's Volkslieder zirkuliren in vielen nachgedrukten Exemplaren, wahrscheinlich um noch dringender auf die Nothwendigkeit eines Gesezes über schriftstellerisches Eigenthum aufmerksam zu machen.

Scherz-Rebus.

BR HG

Auflösung des lezten Scherzrebus:

Oberhaus und Unterhaus.

(Ober H us und unter H us.)

---

*Wiefelburg, 9. Dezember. Die heutigen Getreidepreise sind: Weizen 11.24, 10.15, 9.—; Halbfrucht 8.48, 8.—, 7.15 kr.; Korn 8.15, 7.30, 7.—; Gerste 5.18, 5.—, 4.45; Hafer 3.24, 3.12, 3.—; Kukuruz 5.24, 5.—, 4 fl. 54 kr. W.W. der Preßb. Mezen.

Redakteur: S. Rosenthal.

Engerth Vilmos
festo"

Pest

Der Ungar 1844. jul. 27.
Wegweiser u. Anzeigeblatt
(Sz.: Pesther Kunstausstellung 1844)

Kalmán

Engerth

E., 2. *Vilmos*, festő, * Pest 1818, † u. o. 1884 jan. 1. Bécsben tanult s 1849-től rajztanár volt az ipartanodán, a későbbi műegyetemen, közben számos arcképet festett s kőrajzokat is készített.

K. G. I. 871

T. 6135.

tásos kapu előtt ketten beszélget-
obbra álló művész azt lerajzolja.

öm. TRIUMPHBOGEN bey PETRONELL, das

pres de PETRONELL (Gegend um Wien)

rtaria et Comp.

rl. 32.9 : 44.2 cm.

5.

Engerth Vilmos

Engerth Vilmos rajz-
készlete. Pest 1860
(40 l.)

Szalay Imre báró VIII. 184.

E n g e r t h V i l m o s
rajztanár

Fővárosi Lapok.1867.ápr.14. /Fővárosi hirek: A "Magyarok albuma".../

Engerth Vilmos

A pesti ipariskolában (Josephinum), mely több Kir. technikai intézet címen működött fenti rajztanára volt az 1850-es évek elején

Haenfler 1854

I. 112-l.

Buda-Pest. Hist. topogr. e
Skizze von Ofen u. Pest
u. deren Umgebungen
Pest, 1854

214. kép. *Jordesz imaszőnyeg, XVII. század.*

173.) Orosz kőnyomat: Kozák hetman és lova. 40:25. Orosz és francia nyelvü szövegirással. 10.--

174.) Különféle lófajok. A természet után rajzolta és kőre metszette Kuntz R. 35:40 cm. Carlsruhe 1827. Magyar - orosz - lengyel - hollsteini - török - - egyiptomi - mecklenburgi - normandiai - lovak. Vilmos porosz királyi ménesbeli - az angol király kocsilovai - angol elivér - perzsa lovak - dán csődör - angol csődör - angol futó - nubiai lovak. Pompás tónusu szép lapok, darabonként. 4.--

175.) Maulpertsch, Anton Franz (1724-1796) Nepomuki Szent János apotheozisa. Alul: "Ihr werdet auf meiner Zunge keine Ungerechtigkeit finden." szöveggel. Rézkarc. Jelezve. A. Maulpertsch Pinx. - J. Schmuger fec 44-25 cm, szélesebb margoju paspar. 12.--

176.) Murillo. Mária a hittéritőkkel. (Eredetije az orosz képtárban) Acélba metszette Ballin. 1872. 51:40 cm. Pompás lap. 5.--

177.) Piazetta, Giov. Batt. (1682-1754) S. Simon. Rézbe metsz. Ioh. Lor. Haid. 38:27 cm. Ritkalap. (Schabkunst manier) 10.--

178.) Vadászat. J.A.: Strassgschwandtner (1826-1881) ismert osztrák festő vadászati képe (szárnyasok) saját litográfiában. 44-34 cm. Pompás lap. 6.--

179.) Trentsensky, Jos. Hirsch-Jagd. Lithographia 35:28. Wien 1840 körül. Rendkivül ritka lap. 12.--

VÁROSI LÁTKÉPEK.

180.) Arad. István fhceg, Magyarország helytartoja 1847-ben Aradon tartott születésnapi ünnepélyének emlékrajza. Utcarészlet és abban ünneplő csoport. Aranyguirlanddal, közte Kisjenő látképével. Kőre metszette Engerth V. 53-46 cm. 8.--

180/a Brassó, Erdélyben. Kőnyomat (1855 körül) Pest: 55:40 cm. Szélén sérült. 6.--

181.) Hanta. Egy nyári lak és környéke Hantán, Veszprémben. Rajz. Ádám, Kőre metszette Sandmann. 56:38 cm 5.50

181/a Kaposvár. Kőnyomat 1861-ből. 59:40 cm. Kissé sérült. 6.--

181/b Kőszeg. Ort und Ruine Landsee bey Güns in Ungarn. Kőnyomat. 36:30 cm. 6.--

182.) Pozsony. Sandmann féle kőnyomat 1860 körül. 36:49 cm. (javitott lap.) 6.--

183.) Selmecbánya látképe. 1855 körüli, jelzés nélküli, müvészi rajzolásu kőnyomat. 50:36 cm. 8.--

184.) Temesvár. Belagerung 1716 durch den Prinzen Eugen von Savoy. Kupferstich. Situationsplan mit Randleiste (oben) das Stadtbild darstellend, unten Kampfszene. Koloriert. Sehr schönes Blatt. 44:40 cm. 16.--

JUGOSZLÁVIA.

185.) Belgrad. Carte der umliegenden Gegend bei Belgrad. 23:21 cm. Kolr. Wien: Trattner cca 1850. 3.50

186.) Schloss Dubovac bei Carlstadt. (Karlowatz) Lithogr. 32:26 cm. 5.--

187.) Gravenar-Schloss, Eigendliche Abbildung des eroberten Schlosses und warhafftige Relation des glücklichen Einfalls und Plünderung der croatischen Graffschafft Licca. 1685. Einblattdruck. Oben: Ansicht d. Schlosses, Unten Bericht über die Eroberung. Augspurg. 5.--
Selten.

1938 apr.

160.) Legrand, J.G. Monumens de la Grece ou collection des chefs d'oeuvres d'architecture, de sculpture et de peinture antiques, gravés et accompagnes d'un texte historique, analytique et descriptif. Tome I. et unique. Avec 96 planches. Fol. Paris 1808. 15.--

161.) Lenbach, Franz, Gespräche u. Erinnerungen Mitgeteilt von W. Wyl, Mit 1 Bildnis, mit 1 Brief-Faksim. u. 4 Bildern. Stugg. 1904. 1.60

162.) Lovakról. (l. "Metszetek" alatt is) - Winter G.S. Wohlerfahrener Ross-Arzt, oder vollst. Ross-Arztney-Kunst. In 3 Büchern. I. Von der Pferde Complexion. II. Von innerlichen Krankheiten. III. Von allerhand Salben, Oelen; Balsamen u. Pflastern usw. Mit vielen lebhafften u. schönen Kupfern. Hierzu: Winter Wolberittener Cavallier, oder gründliche Anweisung zu der Reit- und Zaum-Kunst in 2 Theilen. Mit vielen (104 + 115) Kupfern. 4° Nürnberg, 1678. Pgmt. 80.--
Brunet szerint: Ritkán előforduló értékes mü.

162/a Mária, Magyarország királynéja. 1370-1395. Irta: Márki Sándor, Bp.: 1885. Sokrészben szines illusztrációval. 190 l. 4.50

162/b Mária Therézia, 1717-1780. Irta: Marczali Henrik. Sok képpel és képmellékkel. Bp. 1891. 332 l. 7.50

162/c Mátyás király 1440-1490. Irta: Fraknói Vilmos. Sok képpel és képmellékkel. Bp. 1890. 614. l. 8.--

162/d Maylád István 1502-1550. Irta Mayláth Béla. Sok képpel és képmellékkel. Bp. 1889. 120 l. 3.--

163.) Mayreder, Rosa, Zur Kritik der Weiblichkeit, Essays. 8° Jena: Diederichs 1907. 2.--
Aus dem Inhalt: Mutterschaft und Kultur. - Das Weib als Dame. - Das subjektive Geschlechtsidol. - Tyrannei der Norm.

METSZETEK.

(Az itt felsorolt ujabb szerzésüeken kivül igen sok egyéb metszettel, ugy városi látképpel, mint más tárgyuakkal is rendelkezünk.)

165.) Agricola, Luigi (1750-?) Cleopatra al sepolcro di Marco Ant. Rézm. (Ang. Testa) (42:32 cm) 7.--

166.) Diepenbeck, A. (1596-1675, Rubens segédje és tanitványa.) S. Barbara et virgo. Rézmetszet 49:30. 10.--
Rendkivül ritka lap. Margonélküli, alsó szélén kissé sérült.

167.) I. Ferenc megáldja V. Ferdinándot annak magyar királlyá történt megkoronáztatása előtt (1830-ban). Német és latin szövegirással. Hoechle osztrák müvész festm. után lithogr. Wolf. 46:35 cm. 10.--

168.) Ferenc József magyar király és a királyi család. A családi csoport körül következő mellékképek: Ferenc József koronáztatása. Erzsébet királyné koronáztatása. Koronázási diszlakoma. Gödöllő kéjlak. Kir. várpalota Budán. Koronázási diszebéd. Suhajdy Gy. Könyomata 88:66 cm. 12.--

169.) Geiger C. Dido. Andreas Geiger (1773-1856) legjobb mezzotinto metszeteinek egyike. 31:25 cm. 6.50

170.) Hamilton, Wm. (1761-1801) Apotheosis. Rézre metsz. C. Lassino. 1799. 48-35 cm. 6.--

171.) Leonardo da Vinci: Amen dico vobis. Rézre metsz. Fr. Wagner (1850 körül) 32:25 cm. 7.--

172.) Lovas kép. Orosz könyomat: Egy krimi tatár gárda századtrombitása lovastul. 40:25 cm. Orosz és francia nyelvü szövegirással. 10.--

Engert Vilmos

Lyka MM. 153.

l. 534. l.

Engerth János fia.

Engerth, Vilmos

l.

Lykantropomantika

83, 91. l.

Európa
V. Visegrádi - utca 36.

Budapest.

~~Engerth Velum~~

~~Liab I. 20, 57, 121.~~

~~II. 9, 13, 53.~~

~~III. 108, 115.~~

~~IV. 100, 101, 137~~

~~TVO~~

Lyka: MM

122, 153, l.

Lyka: NR

91. l

Engert Vilmos

Művesiet 1914. 380

(K.L: Az 1841. évi pesti mukiál)

Kard, La Tène - vlém. IX. 79.

Engerth Vilmos

ENGERTH VILMOS a pesti nemzeti rajziskola tanára, miniatura-arcképfestő és kőrajzoló (1818—1884.) Kőrajzai: 1. A

győri Teleki-palota, 1846. — 2. István nádor aradi ünneplése, 1847. — 3. Huszártábor. K. Göbel festménye után. — 4. Aratási jelenet. Markó Károly után. Az Orsz. M. Képzm. Társ. műlapja, 1864. — 5. Mária királynő és Erzsébet Nagy Lajos sírjánál. Liezen-Mayer Sándor festménye után. Az O. M. Képzm. Társ. műlapja, 1865—66. — Életrajza és bibliográfiája: Sz-Szi. Lex. és Th-B. Kstlex. —

ɔ zurück. Nicht nachsenden.

le renvoyer en ajoutant la nouvelle adresse.

ɔss. Not to be forwarded.

Engert Vilmos

a pesti minoglet
1865 ili minlapja
fenti Eörsyre

Nefelejts 1865

496. l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Engert Vilmos

rajztanár magán
rajziskolája (váci
utca 12) az idei
stimidő alatt is folj-
tatja a képző – és
technikai rajzmun-
veszet minden szaká-
ból a tanítást

Nefelejts. 1867. 370. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Engerth Vilmos

m. kir. József műegyetemi tanár, néhai Markó Károly műve után köre rajzolt, honunkban legelső ilynemű nagyobbszerű modorban magyar művész által készített tájkéfe választatott az 1864 évi műlapul.

PMÉvk 1863-ra. 4. l.

1865-re a gróf Károly i György birtokában levő Liezenmayer Sándor által készített I. Mária királynő és anyja Erzsébet kényszeritve Durazzo Károly koronázásának tanni lenni, I. Lajos sírkövéhez menekülnek rc. történeti kép választatott műlapul. Ebbe a gróf beleegyezvén, ennek körerajzolásával Engerth Vilmos tanár bizatott meg, ki azt jóvikarral elkészítvén, ennek próbanyomatai már készen vannak és megszemlélhetők.

PMÉvk 1864-re. 3. l.

Veszprém VIII. 20i.

Engerth Vilmos

önarcképe 1876.

vöd

E.: Az

Petr Ernst uz leiró lapsh. VII.

magyarországi

ärcképek 1931

5. l.

Győr

1933. márc. 26.	1.	Kifizetésért.
1933. márc. 22.	1.	Befizetésért
1933. márc. 29.	1.	Küldött váltóért
1933. ápr. 30.		Kamatszám. c. és kom
1933. máj. 1.		Egyenlegért

Engert Vilmos

segédrajztanító

1838-tól Pest

városi szolgálatában

Schmall L:

Adalékok Bp. történetéhez I. 194. l.

1899

Szitty az Dénes
fotisztelendő ur
udvari vellész Alesuton
35 P

Engerth Vilmos

Festő

1818 – 1884.

Spb. 14 l.

Schein A:

Pest-badai
mint. almanach
az 1919. esit-re

Felső-Olasszaj II. 29

1904. X. 7.

Miskolcz. miv.

A főfelügyelőség 1903. évi jelentése (752/1904.)

Engerth Vilmos

Menmyezet – diszítmények, vizf., 1857, a kivályneinak

lay J: Az

Sza Erzs Múzeum 26 l.

ebet kiválni
ezelék –

IV. kad. 1913

Privas, Reims, Roubaix, St. Etienne, Tourcoing, Valence városokban; Olaszországban Como, Florenz, Mailand, Turinban; Németországban Aachen, Berlin, Chemnitz, Crefeld, Elberfeld, Lipcse, Reichenbachban stb., de ezen intézetek főleg csak a selyem- vagy gyapju- és gyapotfonalak nedvességének meghatározásával foglalkoznak, nagyobb munkakört csak elvétve ölelnek föl, mint az Aachenben 1880. létesitett nyilvános kondiczionáló intézet, melynek czélja:

1. Fonalakat, gyapjut és egyéb textil-rostokat nedvességük és zsirtartalmukra megvizsgálni.

2. A vizsgálatot kiterjeszti továbbá a «mesterséges megnehezitésre» és a «fölöslegek» kipuhatolására, mivel euphemistikusan a mosott gyapjunál

S1 - S2

441 - 442. l.

Schultz Jábonok IV. 98.

~~Engerth Ulrike~~

~~Muveszeti Lexikon~~

~~2121.~~

Engert Vilmos

segéd rajzmester
a pesti nagyobb nép-
tanodában.

Tanügyi Nevtár

1845. 91. l.

20 Szilvér p. vt.	Első negyed 7 óra 37 pk.	**Görög** Metód pk. **Izraelita** Thamusz 7
Csütörtök **21** Gonz sz. A.		**Protestáns** Alajos **Görög** Julián **Izraelita** Thamusz 8
Péntek **22** Paulin pk.		**Protestáns** Paulina **Görög** Özséb **Izraelita** Thamusz 9
Szombat **23** Ediltrud sz	1934 **Junius** 30 nap	**Protestáns** Zoltán **Görög** Agrippina **Izraelita** Khuk. 5 P.

25-ik hét Nap kelte 4 óra 2 pk. — Nyugta 20 óra 1 pk.

Ajánlkozás. (1—3)

Egy 17 éves mivelt leányka, ki az **angol és német nyelvben** tökéletesen jártas, gyermekek mellé igen szerény föltételek mellett ajánlkozik. — Bővebb értesitést a „Magyar Sajtó“ szerkesztősége ad.

Rajzminták.

Engerth rajziskolája,
kezdők számára,

40 negyedrét-lapból áll, 4 füzetben. I. Mértani rajzok. II. Ékitmények. III. Fejek. IV. Tájképek Budapest vidékéről, a természet után rajzolva.

Ezen rajzok, mint czélravezetők, a magas cs. kir. közoktatási miniszterium által az elemi-főiskoláknak használatul ajánltattak.

Kaphatók Lampel Róbert bizományi raktárában, valamint minden könyvkereskedésben, ugyszintén az alulirt kiadó **magán-rajztanodájában** (Erzsébet-tér 10. szám).

Négy füzet, csinos boritékban, 1 ft. 50 kr. ujpénz. — Minden egyes 10 lapból álló füzet ára 50 kr. ujpénz.

Nagyobb megrendeléseknél szokásos százalék adatik.

Engerth Vilmos,
2938 1—2 cs. k József-műegyetemi tanár.

2910 (3—6)

Kölcsön
5000 fttól kezdve

500,000 ftig bel- és külföldi bankárok- és pénzintézetekből városi házakra és földbirtokra, 6% kamattal, jutányosan és gyorsan kieszközöltetik.

Alulirt szintén elfogad birtokadásvevési és haszonbérleti megbizásokat, és szóval vagy levél által utasitással szolgál:

Tauber Vilmos,
ügynök és bankár-képviselő.
Iroda: Wurm-udvar 12. sz., 1-ső emeleten.

A TYUKSZEM
biztos gyógyitása.

Egy dobosz ára **70** kr. ujpénz.

Valódi minőségben kapható:
Pesten Török J. gyógyszerész urnál,
2667 király-utczában 8. sz. 12—12

Haszonbéri árverés.

Szabolcsmegyében, a nyiregyházi vaspálya-állomáshoz 1½ órányi távolságra, **Székely** helység és hozzátartozó **Öze** puszta határában fekvő, összesen 1472 holdnyi birtok, jelesül 64 hold belső telek, 657 hold szántóföld, 390 hold rét, legelőnek és erdei faizásnak használata, s ezen birtokhoz tartozó kir. jövedelmekkel és nádlással együtt, 1860-ik év, **január 16-án**, a helyszinén tartandó árverés utján, jövő Szent-Györgynaptól számitandó hat vagy kilencz évre, a legtöbbet igérőnek haszonbérbe fog adatni. — A feltételeket illetőleg bővebb felvilágositást nyerhetni **Huszár Sándor** urnál Budán, a várban 40-ik szám alatt, és **Krasznay Gábor** hites ügyvéd urnál Nyiregyházán, hova egyszersmind a netaláni előleges ajánlatok is intézendők. 2896 (2—3)

Haszonbérlet.

Nógrádmegye, **Karancs-Keszi**, Losoncztól 3 óra járásnyira fekvő helységben, folyó évben tagositott, mintegy 350, 1200 □ öles holdat tevő birtok, kényelmes uri-lakkal eseléd- és gazdasági épületekkel s száraz malommal, jövő 1860-ik évi, január 1-től, több évre haszonbérbe (akár pedig örök áron is) kiadó.

Értekezhetni Hevesmegye, Szt.-Jakabon Pásztoha mellett, Horváth István tulajdonosnál. 2921 (3—3)

Előfizetési felhivás
a
VASÁRNAPI UJSÁG
és
Politikai Ujdonságok
1860. évi folyamára.

Az uj évvel a Vasárnapi Ujság **hetedik** évfolyama indul meg. — Hat évi pálya, hat évi munka s küzdelem van mögöttünk!

A ki elfogulatlanul néz végig a közszellem mai izmosulásán, ennek tényezői között bizonyosan a Vasárnapi Ujságnak is ki fogja mutatni megilletö helyét. S most, midőn ujabb előfizetési felhivásunkat bocsátjuk közre — a divatos programmok hosszu igéreteitől eltérve — kevés szónak elmondására szoritkozhatunk.

Az év uj fordultával leginkább két dolog megérintésére érezzük magunkat ellenállhatlanul ösztönöztetve.

Köszönötet mondunk olvasó-közönségünknek azon szives részvéteért, melylyel lapjainkat a kezdet kétes perczétől fogva mai napig folytonos, meg nem lankadt kitartással fogadá, daczára a nyomunkban támadt, folyton növekedő erős versenynek s azon kikerülhetetlen kénytelenségnek, minélfogva lapjaink árát a mult években magasabbra emelni kényszerülénk. Buzditó bizonyitványul szolgál az nekünk, hogy lapjaink nemcsak **valódi szükséget pótolnak**, hanem azok **higgadt, komoly s mégis népszerü módora** szerencsés volt a közönség rokonszenvével találkozni. **Osztály-, rang- s felekezeti különbség nélkül** a nagy magyar közönség közlönye akarunk lenni ezentul is.

De el nem titkolhatjuk **tiszteletünk** nyilvános kifejezését sem azon közönség irányában, melly a kedvenczeül felkarolt vállalat fentartása s kitartó pártolása által — mint már másutt is megirták — **önmagának emelt legszebb emléket.** E nélkül a mi legszentebb igyekezeteink ismeretlenek, hatástalanok maradtak volna; e nélkül az általunk felhantolt barázdákban, az idők folytán támadt számos derék vállalat sem örvendhetne életének és hatásának. **„A müveltség terjedése karöltve jár a jellem szilárdulásával.“** E tekintetben is mindinkább fölemelt fővel pillanthatunk szét e szép hazában. Az üdvösnek elismert eszme nem hal meg többé a közöny, a részvétlenség sziklás földén. A régi idők „hamar lobbanó, hamar hamvadó lángja,“ reméljük, már csak a historiai nevezetességek közé fog tartozni. A palotától a kunyhókig egy és maradandó az érzelem, az akarat, a tetterő — nyomában fog járni az Isten áldása!

Iró és közönség egymást szüli kölcsönösen; az idők meghozzák szükségeiket. **Az időkkel fogunk haladni mi is;** azoknak leszünk hü képviselői, nem feledvén mindannyiszor tájékozó pillanatokat vetni **a multba** s utmutatókat **a jövőbe.**

Eddigi számos jeles dolgozó-társunk további szives igéreteit részint birjuk, részint kérjük továbbra is; ujak megnyerésére kedvező sikerü lépéseket tettünk a haza minden vidékein. Szerkesztői tárczánk — kiterjedt összeköttetéseinknél fogva — a legkülönnemübb érdekes közlendőkkel kinálkozik. A **Vasárnapi Ujság** hivei közé számitandja ezentul is kedves szülöttjét, e magyar humor választottját, **Kakas Mártont**, a ki gyakran örökitendi kedves tollával a nevezetesb napi eseményeket; s meg fogjuk örvendeztetni olvasoinkat **Jókai Mór** több nagyobb elbeszélésével, a minőket e hazában csak ő tud irni. — A Vasárnapi Ujság évenkint **200—250 képet és rajzot** hoz, a szöveg közé nyomatva. Nem helyezzük ugyan a fősulyt a képekre: azonban el van már ismerve, hogy a Vasárnapi Ujság fametszvényei is olly csinnal és ügyességgel vannak hazai müvészeink által kiállitva, hogy azok bármelly illynemü hazai vagy külföldi vállalattal kiállják a versenyt.

A **Politikai Ujdonságok** heti szemléjének eddigi velős, tartalmas, tanulságos s a mellett világos, átlátszó és népszerü modora méltán talált hazaszerte átalános elismerésre. Minden arra mutat, hogy az 1860-ik év nagy és nevezetes év lesz Európa és hazánk történetében — elég ok arra, hogy politikai szemlénk szabatosságára ezentul még több gondot forditsunk.

Törekvésünk oda irányul, hogy lapjainknak ne legyen egy száma sem, melly olvasóinknak egy-egy **kedves visszaemlékezési pontul** ne szolgáljon, mellyből akár ismeretköre, akár érzülete, vagy legalább nemesebb időtöltés utáni vágya tápot ne merithetett volna.

☞ Végül még csak arra kérjük olvasóinkat, hogy minden késedelem elkerülése végett, megrendeléseiket, **minél előbb** beküldeni sziveskedjenek. Ez legbiztosb föltétele a pontos, hiánytalan szétküldésnek.

Előfizetési árak, szerkesztői s kiadói viszonyok maradnak az eddigiek.

Heckenast Gusztáv,
kiadó-tulajdonos.

Pákh Albert,
felelős szerkesztő.

Előfizetési feltételek 1860. évre:

A Vasárnapi és Pol. Ujdonságok együtt egész évre (január—dec.) . **10** ft. — kr. ujp.
„ „ „ „ félévre (január—junius) . **5** „ — „ „
Csupán Vasárnapi Ujságra egész évre (január—december) . . . **6** „ — „ „
„ „ „ félévre (január—junius) . . . . . **3** „ — „ „
Csupán Politikai Ujdonságokra egész évre (január—december) . . **5** „ — „ „
„ „ „ félévre (január—junius) . . . . **2** „ **50** „ „

☞ Tiz előfizetett példányra egy tiszteletpéldány. A pénzek bérmentes küldése kéretik.

Uj ajánlat és szives figyelmeztetés azok számára, kik
kimeritőbb és naponkint politikai tudósitásokat ohajtanak!

A **Vasárnapi Ujság** a **naponkint** megjelenő **Magyar Sajtó** czimü politikai lappal ugyanazon egy kiadó-hivatalban jelenvén meg: azok számára, kik a politikai eseményekről **gyakrabban és bővebben** kivánnak értesülni, de a **Vasárnapi Ujság** változatos tartalmu czikkeit sem akarnák nélkülözni, **előnyös feltételek** mellett **külön előfizetést** nyitunk ollyképen, hogy a nevezett két lap (a **Magyar Sajtó és Vasárnapi Ujság együtt**) legyen megrendelhető.

postán küldve, vagy Buda-Pesten házhoz hordva:

A **Vasárnapi Ujság** és **Magyar Sajtó** együtt **hat hónapra** (január—junius) **10** ft. ujp.
„ „ „ „ „ **három hónapra** (jan.—márt.) **5** „ „

A Vasárnapi Ujság és Pol. Ujdonságok kiadó-hivatala.
(8—0) (Pest, egyetem-utcza 4. sz.)

Eladó-birtokok.

Hevesmegyében, a **cseröközi pusztán**, 760 hold pusztai birtok, — Nógrádmegyében egy, 892 1200 □ öles hold birtok, minden épületekkel, szabad kézből örök áron eladó.

Meghatalmazott **Várady Antal** ur (Pest, zöldfa-utcza 10-dik szám alatt) értesitést adand. 2939 (1—3)

Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalában Pesten épen most megjelent, s minden könyvárusnál kapható,

Pesten Lampel Róbertnél:

VILÁGTÖRTÉNET,
a legrégibb időktől a legujabb korig.

Tárgyalva
Dr. Edvi Illés László által.

Két rész egy kötetbe kötve **1** ft. **20** kr. ujp.

Gyakorlati
MAGYAR NYELVTAN,
a közép-tanoda és népiskola felsőbb osztálya számára.

Irta **PECZ GYULA.**
2798 Ára kötve **80** kr. (1—4)

BÖHM ÉS KÁNYA

József-tér 10-ik szám alatt,
ajánlják
minden évszakra
dúsan ellátott
legujabb bel- és külföldi
divatáruikat.
2782 (8—0)

2668 **ÉRTESITÉS** 12—12
torokfájásban szenvedőknek.

Átalánosan kedvelt
VIPERA-ZSINÓROK.

Biztos óvszer torokfájás és lényegesen torokkór ellen. — E zsinórokból egy nyakra illesztetvén, minden torokfájást eltávolit s gyökeresen kigyógyit.

Ára 1 darab zsinórnak **1** ft. **58** ujkr.

Valódi minőségben kapható:
Pesten Török József, gyógyszerész urnál, király-utczában 8. sz.

Rendkivüli nagy választékban,
s a legujabb párisi minta szerint készitett
KÖPENYEK,
mantillák és dolmányok,
a legolcsóbb kelméktől a legfinomabbakig;
valamint
a jelen évszakra mindennémü
női divatáruk,
igen jutányos áron ajánltatnak
Römer és Heckenastnál
Pesten,
a váczi-utcza kezdetén, Mocsonyi-féle
2817 szegletházban. (8—0)

Végre feltaláltatott

BIERSTINGER JAKAB BÉCSBEN

cs. kir. szabadalmazott

NÖVÉNYMAG-HAJKENŐCSÉBEN

azon sokszorosan igazolt csalhatatlan szer, melly a legfinomabb növénymag részekből készittetvén, tökéletesen ártalmatlan, s a testbőrre olly rendkivüli hatást gyakorol, hogy annak használása mellett nemcsak hogy legrövidebb idő mulva nem hull többé a haj; de a fejnek egészen kopasz helyei is (még ha huzamosabb ideig álhajjal vala is fedve), s a szakálban, bajuszban és szemöldökben legfölebb 8—10 heti használata után egészen uj szőrszálak kezdenek nőni, s egy esztendő alatt egészen megsürüdnek és megerősödnek, különösen a nőknél olly rendkivülileg, hogy ezen idő mulva minden fodrász-szépitési pipere-szer fölöslegessé válik. Gyermekeknél igen szép, teljes és finom hajnövesztő eszközként tünteti ki magát ezen hajkenőcs. Ezen előnyökön kivül a meglevő haj és arczszőr teljes szépségét fenntartja, rendkivül szép fényt ad annak, s átalában igen kitünő egyenlővé teszi a hajzat színét, nagyon hamar eltávolitja az ugynevezett korpát, s a kora őszülés ellen lehető legjobb óvszer.

A feltaláló minden pillanatban kész a bedörzsöléseket saját, vagy a t. cz. vevők kivánságára, azok lakásán sajátkezüleg megmutatni. Bárki saját szemeivel győződhetik meg ezen cs. kir. szab. **növénymag-hajkenőcs** jelességéről, az arról tanuskodó bizonyitványokról, mellyeket mindenkor kész, a szabadalmak tulajdonosa előmutatni.

A főáru-raktár, a hol minden irás- vagy szóbeli megbizás legpontosabban teljesittetik, a szabadalom-tulajdonos lakásán van Bécsben, Michelbäuern-külváros 14-ik számu házban, első emelet, 9-ik számu lakban.

Bizományos rakhelyek Bécsben:

Weis József, gyógyszerész a „szerecsen"-hez, belváros, Tuchlauben.
Steehle B. assz. czérnakereskedése, Lipótváros. Táborstrasse, a „fekete sas"hoz 316. sz.
Buszjäger T. ur, Mariahilf 15. sz.
Pleban F. X. régi cs. kir. tábori gyógyszertára, az „arany grif"hez, „a vastuskó"nál.

A tartományokban:

Török József, gyógysz. **Pesten.**
Kraul J. N. Temesvárott.
Láng J. M. Nagyszombatban.
Deszathy István, gyógyszerész Eszéken.
Dr. Weinstabel Pozsonyban.

Egy tégely növénymag-hajkenőcs, a használati utasitással, **2 forint ujpénz.** Elküldésre legkisebb mennyiségül 2 tégelyre fogadtatik el a bérmentve megküldött ár. Pakolásért semmisem számittatik fel.

2884 (6—6)

Tápláló-POR, lovak- és marháknak.

Készíti angol mód szerint

Kwizda János Ferencz Korneuburgban.

E pornak különös tulajdonsága az, hogy a ló fris életet, az erő rugányosságot és a test alak-szépséget kap, az elgyengült lovakat megerősíti és a lónak külsejét általában megjavitja.

Főelőnye abban áll, hogy az állatoknál az emésztési műszerveket igen megjavitja, mi által a közönséges takarmánynak emésztése nagyobb könnyüséggel történik, minden tápláló anyagot tökéletesen magáévá tesz, mellynek folytán annak használata a szarvasmarhák-, juhok- és sertéseknél a husrai javulást, meglepő tenyészést és a teheneknél a tejelést igen előmozditja. — Egy hónap alatt ezen tápláló-por a barom külsejét annyira megjavitja, hogy a ló és marha 20—30%-val többet ér.

Az angol marhatenyésztés ezen pornak köszöni az ujabb időbeli nagy előmenetét.

Egy bécsi cs. kir. tanár és országos törvényszéki vegyész véleménye, elővett vegybontás eredményére alapitva, a ló-tulajdonos és mezei gazda uraknak kivánatra ingyen kiadatik.

Ládába pakolva mintegy 50 részlet 3 ft., — 110 részlet 6 ft. ujpénz. — Mindegyik ládához egy mérték van csatolva, melly megmutatja az adag tartalmát.

2879 **Főraktár Magyarországra nézve:** (6—12)

Pesten: Török József, gyógyszerész királyutcza 8. sz. | **Budán: Majláth Rudolf,** — és **Wlaschek E.** gyógysz.

Továbbá:

Aradon Probst J. F., — **Brassóban** Hessheimer J. L. és A., és Gyertyánffy A. és fia, — **Debreczenben** Göltl F gyógyszerész, — **Egerben** Steinhauser A. J., — **Eleken** Borsos F., — **Eszéken** Deszathy István, — **Érsekujvárott** Conlegner Ign., — **Fehérvárott** Kovács P. és Oblath J. és fia, és Legmann A., — **Győrben** Eckert F., — **Ipolyságon** Mikulásy T., — **Kassán** Petrich C., — **Komaromban** Ziegler A. és fia, — **Liptó-Szent-Miklóson** Krivoós J., — **Lugoson** Broneter F gyógyszerész, — **Miskolczon** Közsörményi J. H. — **Maros-Vasarhelyen** Fogaras Dem., — **Nagy-Szombatban** Smekál W. A., — **Nagyvaradon** Kalovics Karácsony, — **Nyiregyházán** Malhaids G. gyógyszerész, — **Pozsonyban** Scherz F. és Wimmer J., — **Rosnyón** J. J., — **Segesvárott** Misselbacher J. B., — **Sepsi-Szt.-György-ön** Kovács és fia, — **Simándon** Csiky M. gyógysz., — **Sopronban** Pachhofer L., — **Szegeden** Kovács A. — **Szikszeken** Pokorny F., — **Török-Sz.-Miklóson** Hoffmann W., — **Ujvidéken** Schreiber F., — **Veszprémben** Tuczkau Mayer, — **Zimonyban** Joanovics D. és fia uraknál.

Előfizetési felhivás

a legolcsóbb magyar szépirodalmi és hölgy-divatlapra.

(Megjelenik minden hétben egyszer.)

A NŐVILÁG

1860. évben, vagyis negyedik évi folyamában,

az eddiginél is diszesebb alakban fog megjelenni,

minden számában egy mümelléklettel,

ugy mint szinezett külföldi divatképekkel,

s legujabb ruhaszabások, éktárgyak s diszmunkák mintarajzaival.

A féléves előfizetők számára **rendkivüli mellékletül** érdekes tárgyu **aczélmetszetü képpel,** vagy nagyobb **körajzzal, — az egész éven át előfizetők** számára pedig emlékajándékul csinos kemény kötésben

egy hölgynaptárral 1861-dik évre,

szerkesztve **B. JÓSIKA JULIÁTOL,**

kinek jeles tollát s finom izlését a „Nővilág" olvasói legjobban ismerik, s annálfogva tőle e nemben is csak kitünőt várhatnak (e naptár már augusztus hóban az illető előfizetőkhez szét fog küldetni). — E naptár az egykori **almanachok** mintájára **több csinos uj képpel** leend ékitve, s tartalma kizárólag a **női igények** szemmel tartásával szerkesztve.

Lapunk szépirodalmi tartalmát illetőleg, legjelesb iróinktól közlendünk jövőben is dolgozatokat.

Eredeti divattudósitásainkat hetenkint jövőben is az e részben páratlannak ismert

b. Jósika Julia

irandja; ezenkivül átalánosan kedvelt élettani **irányczikkeit** is folytatni fogja lapunk szépirodalmi részében.

Mindezen tetemes javitások s bővitések mellett az előfizetési ár marad az előbbeni!

Az elősorolt kedvezmények olly értékesek, hogy azok beváltása még azon esetben is áldozatba kerül, ha lapunkat a t. magyar hölgyközönség azon eddigi nagy részvéte támogatná, melly a többi hazai divatlapok összes előfizetői számát a lefolyt három évben is meghaladta.

De szivesen teszszük ez áldozatot azon reményben, hogy az előfizető **közönség részvéte** a részünkről tett áldozatokkal s lapunk értékesbülésével **arányban** fog **szaporodni;** hogy nem csökkenő **kitartásunkkal** a divatlap-olvasó egyetemes magyar közönség tetszését, bizalmát megnyerni szerencsések leendünk, s **biztosan állandó eljárásunk biztosan állandó közönség** részvételével lesz megjutalmazva.

Mint lapunk három éves multja tanusitja, igyekezetünk ollyan volt az év elején, mint az év közepén és utolján; ollyan leend ezután is, és egyetlen igéretünk nem marad teljesületlen.

Álljon itt igazolásául a multnak, s némi zálogául a jövőnek a **lefolyt félévben** adott czikkek s mellékletek részletes kimutatása.

Beszámitván a december végeig adandó czikkeket a lefolyt félévben, mellékeltünk részint szinezett, részint kőre rajzolt **divatképet tizenkétszer,** mintegy **ötven** egész **divatalakkal; mintarajzot tizenegyszer,** mintegy **kétszáz divatábrával** (ruhaszabást, himzendő ékmüveket stb. tárgyazókat) rendkivüli mümellékletül egy ollyan szép **aczélmetszetü arczképet,** melly tárgyának közkedvességén kivül müvészeti elegancziában minden eddigi divatlap-mellékletet felülmul; az olvasmányi tartalmat illetőleg, változatosságunk s tárgybőségünk a következő, közöltünk **7 eredeti, 9-10 forditott beszélyt** (P. Szathmáry K., Győri Vil., Lauka G., Vértesy, Vadnay K. stb. legkedveltebb iróinktól), verset minden számban (Lauka, Thali K., Nyilas S., Flóra, Sal F., Losonczy, Tompa, Szász, Nyilastól), 26 eredeti divattudósitást, értekezéseket, házi közhasznut, könyvismertetést, egyveleget, majd minden számban; **ezernél** több érdekes **hirt,** 8—9 darab képtalányt, mintegy 15 rendbeli jutalommal.

Nem törekszünk nagyobb fényre, mint a mennyit a **czél** igényel; de a **tulzott s fölösleges pompa mellőzésével** annálinkább ohajtunk **anyagilag s szellemileg gyakorlati hasznu** czikkekkel szolgálni.

A támadó divat székhelyén Párisban sikerült ugy intézkednünk, hogy a **divatrajzokat jövőre egy hónappal gyorsabban** mint eddig, vagyis: az eredeti **párisi divatlapokkal** csaknem **egy időben** küldhetjük szét.

Képtalanyokat is, értékes diszkönyvekből álló **jutalmakkal** minél gyakrabban adandunk. — Miután igy mindent elkövetünk, hogy az eddig nagy számmal hazánkba járatott **külföldi divatlapokat nélkülözhetőkké** tegyük, s nyervágy helyett hazafiui czéltól lelkesitve, t. előfizető közönségünk javára forditjuk a tömegesb előfizetésből származó előnyt: ennélfogva reméljük, hogy a lelkes magyar hölgyközönség, eddigi eljárásunkból meritvén bizalmát irántunk, pártolni s czélhoz vezetni fogja törekvéseinket

Heckenast Gusztáv.
kiadó-tulajdonos.

Vajda János,
felelős szerkesztő.

Előfizetési föltételek ugy mint eddig:

Helyben házhoz hordással, vagy vidékre postai szétküldéssel:

Egész évre (január—december)	**8 ujft.**
Felévre (január—junius)	**4 „**
Negyedévre (január—marczius)	**2 „**

☞ Az előfizetési pénzek, teljesen kiirt czimekkel együtt, bérmentesen a „Nővilág" kiadó-hivatalához intézendők.

A tisztelt gyüjtők, fáradozásaik jutalmául, következő kedvezményekben részesülendnek: Egyszerre **öt** féléves előfizetést gyüjtők **Vajda János költeményeinek** második kiadását diszkötésben posta utján veendik. — **Tiz** előfizetést gyüjtők **lapunkat tisztelet-példányul** kapják. — A kik pedig **tizenöt** előfizetést gyüjtenek, azok a **fönebbi mindkét kedvezményben** részesülendnek.

Pest, nov. 30-án 1859.

A Nővilágkiadó-hivatala.
(Pesten, egyetem-utcza 4. szám.)

2913 (6—6)

Vasárnapi Ujság 27

TÁR

Nemzeti eledeleink.

Napjaink feladata, minden téren összegyüjteni azt, a mi sajátunk, a mi nemzeti életünk alakitó része : népünk költészete, dallamai, viselete összegyüjtve, értékükbe visszaállitva, megbecsülve, rendszerezve vannak Hasonló érdemmel és becsesel biró gyüjtemény volna egy olyan nemzet szakácskönyv, mely a *valódi magyar* ételek készitésmódját adná elé. A legnemzetiszinübb táblája szakácskönyveinkben, nézzen bárki utána, fog-e csak egy töltött káposzta készitésmódjára találni? azok nem egyebek, min magyarra forditott német és franczia konyhamüvészeti recipék.

E napokban kaptuk meg Berettyó-Ujfaluból Miskolczy Károly u szivességéből a legrégibbnek tartható magyar szakácskönyv hiteles máso latát, melyet Szent-Benedeki Mihály uram, nsgos Tököli Sebestyén ur fő szakácsa szerzett Kézsmárkon, 1601-ben, tehát 261 év előtt.

Régészeti érdekénél fogva közöljük e hajdankori ételkészitésmódot de előre ovunk mindenkit, hogy meg ne kóstoljon valamit, az itt előadot takból, mert az öngyilkossági merénylet volna.

E szakácskönyv után arra a meggyőződésre kell jőnünk, hogy őseinl nemcsak tagjaikon kivül viseltek pánczélt, hanem belül is ki voltak bádog gal verve; mert hogy hasonló quantumban beadott gyömbért, hagymát szerecsendiót, mézet, eczetet, bort, zsirt és tojást egybekeverve czinezetle szájpadlás és gyomor elbirjon viselni, az a mai kor gyermekének képzelő erejét tulhaladja.

E szakácskönyvnél az is nevezetes, hogy a „rántás," mely ma oly nagy szerepet visel, benne egészen ismeretlen. Müértő gazdasszonyi vélemén után ezt a többször előforduló „zsirban kisütött czipó" bele helyettesité. Közöljük az egészet „másoknak rettentő példájára."

Hanem jónak látjuk e helyen alkalmat venni magunknak egy kisérlet megindítására.

Miért ne lehetne nekünk egy *„tisztán magyar"* szakácskönyvünk, mely azon ételek készitésmódját adná elé, a mik épen népünk kedvenczei s a miket a magyar gazdasszonyok tudnak ugyan, de a magyar szakácskönyvek nem ismernek.

Majd minden vidéknek van ily kedvencz eledele, a mit csak ott tudnak jól készitени, a mi után a külföldre jutott magyar ember visszasohajtozik; és a mik valóban nekünk valók, és jó izüek.

Ilyenek : Első helyen : a kolozsvári töltött káposzta. 2) A szegedi paprikás hal. 3) A komáromi halászlé. 4) A kolozsvári levelen sült. 5) A tordai aranygaluska. 5) A kecskeméti béles (elnyujtott, de száraz tésztából készül.) 7) A szabadkai rácz pite. 8) Az abrudbányai bálmos. 9) A háromszéki haricskapuliszka. 10) A debreczeni magyar kolbász. 11) A komáromi csiramálé. 12) A szegedi tarhonya. 13) A debreczeni borsoska. 14) A csiki mézes pogácsa. 15) A görheny. 16) A kőrelebbencs. 17) A katakönyöke (Komárom.) 18) A boszorkánypogácsa, 19) A vetrecze. 20) A tokány. 21) A bocskoros. 22) A tárkonyos. 23) A czibere. 24) A debreczeni fonatos. 25) A miskolczi perecz. 26) A csalóközi tejfelgombócz. 27) Az erdélyi lucskos káposzta. 28) A rest asszony derelyéje. 29) A nyögvenyelő. 30) A korhelyleves. 31) A ludaskása. 32) A hajdukáposzta. 33) A csőröge. 34) A kaproslepény. 35) A dorongos fánk. 36) A rétesek és derelyék mindenféle nemei stb. stb. stb. És ezeknek megannyi variatiói.

Azonkivül a komáromi, miskolczi kenyér s a kolozsvári „czőkös czipó" sütésének módja ; az egyszerü kalácssütés; s a disznóölés, elkészités, töltés, aprólékozás stb., magyaros rendi, mindezek sehol semmi könyvben nem olvashatók; szakácskönyveink csak ahhoz beszélnek, a ki fáczánnal szokott élni.

Fiatal gazdasszonyaink azután, kik örömest megszereznék férjeiknek azt az örömet, hogy egyéb élvezettel is traktálják napközben, mint zongorázással; egy magyaros izü ételnek nem birnak alkotói lenni, ha csak a nevelő-intézetből kikerülve, még valami jó falusi nagynéne kezei alá nem jutottak, hogy egy kis élni való tudományt is szerezzenek.

Fel tehát hazám hölgyei, kik az általam elsorolt, vagy még nem is ismert eredeti magyar ételek készitésének titkait birjátok; jegyezzétek azokat fel, akármilyen orthographiával, nem kell azt versbe szedni, se czifrázni; küldjétek be a Vasárnapi Ujsághoz; én azokat összefogom gyüjteni s mikor együtt lesznek, ellátom ékes előszóval, és kiadom e czim alatt : *„Valódi magyar szakácsnék könyve."*

Hadd legyen valahára egy müvem, a miről hálásan emlegessen meg a késő utókor.*)

Kakas Márton.

Tévedés a Ruzsicska-névben.

Idősb *Szilágyi Lajos* ur a „Debreczeni Közlönyben" *Ruzsicskát*, a József-ezredének általa jól ismert karmesterét, határozottan mondván a *Rákóczy-induló* szerzőjének : *Balla Károly* ur pedig, *Bihari* előadásánál fogva, azt állitván, hogy a Rákóczy-nótát az ő játszása után kótázta le Ruzsicska : ők, ugymond, már Pesten nagyon jól ismerték egymást; de még Bihari több évvel később is füredi kirándulásaikor Ruzsicskát

*) Tököli Sebestyén szakácsának 1601. évről szóló müvéből legközelebb adni fogunk némi érdekes töredékeket. *Szerk.*

Vas. Ujs 1862, 322. l.
E. V. nyilv. rajztanodája

tanárok közől négyen nem birják a magyar nyelvet s nem lehetett tőlük kivánni, hogy oly iratot irjanak alá, melyet nem értenek.

+ (*Iskolai értesités.*) Eperjesen a két évi jogi pálya, mely ez idén nyittatott meg, a felsőbb helyre is fölterjesztett tanterv szerint, a jövő iskolai évben is folytattatni fog, még pedig, az igazgatóság értesitése szerint, a tanitás september 1-vel veendi kezdetét.

Ipar, gazdaság, kereskedés.

△ (*Pályanyertes ló.*) Hg. Eszterházy Pál „Lady of the Lake" nevü lova, mely a pesti lóvorsenyen az 1000 aranyos császárdijt ez idén elnyeré, a lembergi pályatéren is, 3, Angolországból hozott vetélytársát legyőzve, megnyerte a 600 aranyos császári dijt.

+ (*A kolozsvári idei lóversenyek*) szept. 20. 21. és 22-ik napjain fognak megtartatni. Első napon következő dijak lesznek kitüzve: 1) Vadászverseny, 600 ft; 2) Második osztályu császári dij, 300 arany; 3) Ponyverseny 100 ft. A második napra kitüzendő dijak: 1) Verseny-egyleti dij, 100 arany; 2) Ugrató-verseny, 50 arany; 3) Ivadék-verseny; 4) Földészek versenye, 100 ft. Harmadik nap végre következő dijakért redeztetnek futások: 1) Első császári dij, 500 arany; 2) Erdélyi dij, 1000 ft; 3) Asszonyságok dija. — Minden nemü tudakozás és nevezés ily czim alatt: „Versenyt illető," Biró Lajos, egyleti titkárhoz Kolozsvárra intézendő.

+ (*Korán érett szőlő.*) Rigiczán Kovács József kertjében, egy alant müvelt névtelen, először termő, apró vörös fürtü tőkén, mult hó 28-án már érett szőlőt találtak.

Közintézetek, egyletek.

△ (*A magyar tud. Akademia*) jul. 1-én tartott ülésében *Than* Károly két érdekes közleményt terjesztett elő. Bemutatta egy, Budán, Iványi Mihály által ásott uj keserüviz-forrás vegytani elemezését. E forrás a keserüvizeiről ismeretes Sasvölgyben találtatott, a Böch-féle forrástól pár száz lépésnyire délnyugat felé. Az uj forrás Deák Ferenczről lőn elnevezve. A tett elemzésből kitünt, hogy e forrás hathatós vegytani alkatrészeinek tartalmát illetőleg az eddig jobban ismert bel- és külföldi keserüvizeket jelentékenyen fölülmulja. Jelenti továbbá Than Károly, hogy a Bunsem és Kirchhoff által legujabban fölfedezett két égvényfém egyikét, a rubidiumot, az egyetem vegytani intézetében tüzelőszerül használt cserfa hamujában, szinképi elemzés által, feltalálta. — Than után *Balla* Károly levelező tag értekezett az északi fényről, mint az időtan alapjáról. *Jedlik Ányos* fölolvasta azon jelentést, melyet a bicskei csillagászati gyüjteményről az illető bizottmány a helytartóságnak benyujtott. A gyüjtemény hovaforditását illetőleg a vegyes bizottmány azt határozta, hogy a csillagászati eszközök a felállitandó budapesti csillagda számára tartassanak meg, a többi eszközök pedig osztassanak fel az Akademia, egyetem és József-müipartanoda közt; nehány fölös csillagászati eszköz az erdélyi muzeumnak ajánltatik fel, ezenkivül a sárospataki ref. tanoda s a budai főreáltanoda is részesülnek nehány példányban. Az előadások után következett összes ülés be nem fejeztethetvén, folytatása jövő hétfőn határoztatott.

△ (*Gyulai Pál*) a magyar irói segélyegylet titkárául megválasztatott.

⊙ (*Engerth Vilmos nyilvános rajztanodája*) a szünidő alatt is nyitva álland naponkint d.e. 10—12 óra közt magántanulók és mindazok számára, kik magukat a képzőmüvészetre vagy műtani szakra kiképezni akarják. A tanulók fölvétetnek az iskolai helyiségben Pesten, Dorottya-utcza 11-ik szám alatt.

+ (*A pesti izraelita-képezdében*) a tanitó-képességi vizsgák f. hó 17. és 18-án fognak tartatni.

⊙ (*D.-Földváron takarékpénztár*) van alakulóban. Az e végett kibocsátott 400 db 100 ftos részvény 10 nap alatt aláiratott. Az alapszabályok elkészitése s egyéb teendők elintézése végett f. hó 6-án gyülést szándékoznak tartani.

+ (*A táplálkozási egylet engedélyt nyert*) a megalakulhatásra. Az egylet tagjainak száma közel 600-ra rug, s az alapszabályok kidolgozása után azonnal szervezendi magát. Beléphet minden állami, városi és magán-hivatalnok.

△ (*A magyar kertészeti társulat*) állandó kiállitási csarnokát, mint halljuk, a Széchenyi-sétatéren szándékozik felállitani.

⊙ (*Stocsek József*), a budai műegyetem eddigi ideiglenes igazgatója, ugyanezen intézet igazgatójává véglegesen kineveztetett.

Közlekedés.

+ (*Az „Erzsébet" gőzös kéménye*) mult vasárnap este a lánczhidba ütközvén, erős roppanással összeomlott. Szerencsére senkisem sérült meg.

⊙ (*A vasuttársaság a pest-kőbányai vasárnapi kirándulásokra*) leszállitotta a viteldijakat, ugy hogy oda és vissza ezentul az 1-ső helyen 72, a 2-ik helyen 54, a 3-ik helyen 36 kr. lesz fizetendő.

⊙ (*A pest-losonczi vasut ügye.*) A Szent-István kőszénbányatársulat megkeresésére a pestvárosi tanács kebeléből egy választmány állt össze a társulat képviselőivel, kik a helyszinén mind a pályaudvar, mind a pályavonal részére szükséges tért Pest határában kijelölték s a társaságnak megajánlták. E pályaudvar a kőbányai vonaltól balra, hol jelenleg a szérüskertek állnak, mintegy 50 holdnyi térségből álland. A „Sürgöny" szerint hihető, hogy az egész épités nemsokára megkezdetik s mielőbb be fog végeztetni.

Engerth Vilmos

l

AMMMKcvk

111.l.

Zakariás G.S.

hjabb adatok Bp
építéstört-hez

(Dorottya u. H.Sz
házban volt E.
rajziskolája)

tát szídepilez felhívtuk,
hogy követelésébel egyenesen
biottságunkhoz forduljon,
mert a végrehajtást nemvedett
volt építésvezető nézéről sem-
minemű fizetési kötelezettség
sem áll fenn.

917 jan. 13.

Mindenkor vagyok tisztelettel

[illegible]

Engerth Vilmos

× 1818 Teschen

† 1884. Jan. 1.

l.

Zelovich József mnegy

352, 353. l.

100, 113, 120, 193. l.

[illegible]

T.6419.

köröndökkel megerősitett vár és
a török temetőt jelölték meg,
l a hegyek közt Vaczon épületei
gő mondatszalagon:

REALE.

. La Cattredale és befejezése:

cm.
ata, Modena 1685.

-95

Engert Vilmos

festő

arcképe közölve

Zelovich Józsefmüegy

k: a m. kir.

100. l.

és a harai

technikai

felső okt.

Fort.

Miletti Elfen

1922

laptámok a

kör lapon

Engert Vilmos

műegyetemi tanár, atyja
szinházi festő volt.

1841 pesti kiáll

2 miniatur arckép

Engerth Vilmos, festő és
körajzoló; sz. 1818 Teschen-
ben, mh. 1884. jan. 1. Bpesten.
E. J. szinházi festő fia. T 1846-
47. a. becsi képző művészeti a-
kadémian tanult. 1846. kérni-
sette Gr. Teleki Sámuel gyöm-
rői kalotája és 1847. Istvan
föhg. nádor születés napjának
ünneplése Aradon c. köraj-
zait: 1838-tól Pest városa segédrajzta-
nítókent alkalmazta ~~Pest~~
~~városa~~, 1849. ~~nov. 19.~~ okt. 29. a budai
József ipartanodához rajz-
tanítóná neverték ki.
1857. mikor az ipartanoda
műegyetemmé alakult át

L 1841.

T Atyjától tanulta a festés
elemeit s elemeit füleg miniatur
arckéseket festett

J Landauer
Lenárt mellett az
ipartanodaban

E. t. rendes rajz tanítóvá 1
műegyetemi

1869. nyilv. rendes tanárra nevezték ki. A műszaki és ornamentális rajz ottani ~~tanával bizták meg~~. A Pesti Műegyetet zsűrijének. (Ugyanott a Evetig)

Az 1850 csevek végén a Dorettya utcában magán rajziskolát nyitott 1860 rajz mutatkat adott ki. Egy férfi kepmása (vizf.) a Fovarosi képtárban van Önarckepe arbrust Muzeumban volt

Szeged V. 188.

~~Emmerling Vilmos~~

~~Ender Johann 44.l~~

~~Endre Béla 205.l~~

Engerth Vilmos 57.l.

~~Emmerling Vilmos~~
178.l.

Magyar Művészettört.
Munkaközösség Év-
könyve. 1952. Bp.
1953.

ménytár

A mű neme	A mappa jelzése	Megjegyzések
lev. lap		

Stephaneum nyomda r. t. Budapest.

rik a parasztgazdák számára kitüzött dijakat, mi oda mutat, hogy minden fáradságnak és nemesb törekvésnek megvan a maga „arany"-gyümölcse!

△ (*A Berettyó- és Ér-folyó szabályozását*), mint a Berettyó- és Ér-szabályozási egylet jelentéséből kitünik, két év mulva be fogják fejezni.

Közintézetek, egyletek.

⊙ (*Életbiztositás.*) Az Első magyar átalános biztositó-társaság életbiztositási osztályára nézve legfelsőbb helyről lejött már az engedély, melly tehát nemsokára életbe fog lépni. Ez által hazai intézeteink köre ismét nagyobbodott s most magunk birunk azzal, mit eddig csak a külföldi életbiztositó-intézetek után ugyszólva névleg ismertünk. Reméljük, hogy valamint a tűz- és jég-biztositás, s ezek jótéteményei csak azóta honosodtak meg nagyobb terjedelemben hazánkban, mióta azt itt egy hazai társulat kezeli : ugy az életbiztositás is mielőbb nagy kiterjedést fog venni ugyanazon hazai társulat kezelése mellett.

⊙ (*A Sajóvölgyi gazd. egylet tagjai*) sept. 18-án Miskolczon, gr. Serényi László elnöksége alatt, előleges ülést tartottak, mellyen az alapszabályok fölolvasása után elnök urat a társulat alapitása körül tett érdemei elismeréseül állandó elnökül megválaszták, s megbizták az egylet végleges megalakulása létesitéséhez szükséges lépések megtételére.

⊙ (*Tudakozó-intézet*) nyilt meg legközelebb Kolozsvárott.

Közlekedés.

⊙ (*A villanytáviró-vonalok*), valamelly természeti befolyás következtében, Belgiumban, Németországban s ujabban Francziaországban, némellykor egészen megtagadják a szolgálatot, — villanyszikrákat visznek be az állomások hivatalszobáiba. A párisi Akademia bizottmányt nevezett ki e tünemény okainak kipuhatolására.

⊙ (*Táviró.*) Mohács és Pécs közt egy egylet táviró-állomást nyitott meg, korlátolt napi szolgálattal.

⊙ (*Csatorna.*) Az orosz kormány azon tervvel foglalkozik, mint lehetne a legrövidebb vonalon s a legkevesebb költséggel a Fekete- és Kaspi-tengert csatorna által összekötni.

⊙ (*Az utakat Erdélyben*) nagyszerü mérvben fogják épiteni, mellyek ott nagy elhagyatottságban vannak.

Mi ujság?

— (*Pesten a ferenczvárosi elemi főiskola*) ünnepélyes fölszentelése okt. 4-én d. é. 10 órakor fog nagys. Szántófy Antal prépost és esperes által megtartatni.

— (*Egy nagy hazafi temetése.*) A munkás és ernyedetlen hazafiaknak, a buzgó keresztyéneknek, a leghüségesebb férjek és leggondosabb apák száma ismét kevesbült egygyel. Nagymélt. *Ebeczki Tihanyi Ferencz* Temesi gróf, cs. k. val. belső titkos tanácsos, volt septemvir ő excellentiája nincs többé; kimult az országszerte ismert hazafi s vele összeomlott a protestans egyháznak egyik törhetlen oszlopa. — A nagy lélek élete utolsó perczéig a legélénkebben működött a már törődött testben. September 16-án reggel 7 órakor hunyt el a fedhetlen jellemü férfiu. Halála nyugott, csendes s 70 éves életéhez illő volt. — Sept. 20-án tartatott a gyász-istentisztelet a megboldogult felett kedvencz lakhelyén Ebeczken, (Nógrádmegyében). Roppant nép gyült össze, nem csak a nevezett faluból, hanem a környékből is; ép annyi uri család, mint köznép. A gyász istentiszteletet nagy-kürtösi lelkész tiszt. Raphanides ur nyitotta meg a nép számára tartott imával és rövid szónoklattal. Ezután nt. Székács J. ur, pesti lelkész, rövid de velős beszédet tartott a megboldogult fölött, ezt a már előbb is két izben hangzott ének követte, mellyet a környékbeli ének- és iskolamester urak végeztek. — Másnap sept. 21. az Ebeczktől mintegy 2 órányira fekvő kis-csalomjai egyházban az ottani lelkész tiszt. Schvechla ur, a sirbolt előtt pedig nt. Székács ur szónokolt, mit a megboldogultnak, maga által előre kiválasztott helyre tétele követett. Mindezek után Székács ur bucsuimát mondván, a sirbolt ajtaja bezáratott s a gyászmenet eloszlott. — Béke és áldás lebegje körül nyughelyét az érdemeiben megőszült igaz magyarnak! — A temetés a megboldogult rangjához illő fénynyel ment véghez. Az elhunyt fölött gyász-istentiszteletek fognak tartatni : Pesten, Nagykürtösön, Zelenén, M.-Pályiban, Ócsán és Kis-Csalomján. — Nagy a veszteség, melly halála által különösen a protestansokat érte; most nyilt volna tér, mellyen a boldogult tudományával s tapasztalataival működhetett volna. — E veszteséget enyhiti azon remény, mellyet az elhunytnak gyermekeibe helyezhetünk, kik bizonyosan minden erejöket és igyekezetöket arra fogják forditani, hogy a Tihanyi névhez méltók legyenek. —*y.*

△ (*Valami Pozsonyról.*) Pozsonyról irják a „P. N."-nak, hogy tekintve a város külalakját, alig sejtené, különösen az idegen ember, miként *Magyarország koronázási városa*, annyi dicső magyar országgyülés szinhelye az, minek kövezetét tapossák lábai. A város bejárásainál ott áll ugyan a német és tót után *harmadik és utolsó helyen* a felirat : „Pozsony sz. kir. város," de az utczák sarkairól mindenütt végkép eltüntek a magyar feliratok. S van ezen városnak egy felreáltanodája. A közönség nagyobb részénél alkalmasint feledékenységbe ment már, hogy ezen tanodának alapját az $184^3/_4$-diki országgyülés ugy alsó mint felső tábláinak több lelkes tagja által eszközlött, sok ezrekre menő pénzgyüjtelék vetette meg. S most ezen tanodában a magyar nyelv — *rendkivüli tantárgy* gyanánt adatik elő, holott a tanulóifjuság, melly közt mult évben 187 magyarországi, 84 más koronatartományi volt, valószinüleg csak olly sikeresen haladna elő tanulmányaiban (ha nem sikeresebben), ha előadási nyelvül a magyar használtatnék, mint most, midőn az kizárólag német. Bizton reméljük, miként a ns városi tanács s választott község Ő Felsége legujabb rendeletei s Pest városa dicséretes példája nyomán e tárgyat komoly figyelmére fogja méltatni. Az „országház"-nak hivatalszobákká átváltoztatott helyiségei e napokban lőnek elfoglalva a ss. kir. helytartóság személyzete által. Vajjon nem volna-e a tartozó kegyeletnek, a magyar közönség által bizonyosan hálával fogadandó szép kifejezése, ha a magyar Akademia az utókor számára legalább egy kis érctáblával jelölné meg a helyet, hol az ezen nemzeti intézetnek lételt adó teremtő szó 1825-ben Széchenyi ajkairól ellebbent?"

\+ (*Hegedüsné sirjához*) naponkint járnak ki nők és férfiak a fővárosból, megkönyezni a korán elhunyt fiatal müvésznőt. Sirja egészen el van halmozva koszorukkal. Sirkő felállitása is tervben van, s hiszszük, hogy nemsokára létesülni is fog. E czélból Zimay fiatal zeneszerző „Hegedüsné emlék" czimü zeneművet adand ki.

\+ (*Hegedüsné élethü arczképét,*) mit Telepi festett, férje Hegedüs Lajos a nemzeti muzeumnak ajándékozta. Dunaiszky szobrászunk pedig az elhunyt müvésznő holttestéről gypszöntvényben vette le arczképét, hogy mellszobrot készithessen utána.

\+ (*A bécsi udvari szinházat*) bérbe adni szándékoznak. A bérleti összeg 150,000 ft. lenne évenkint.

\+ (*Prepiliczay Sámuel*), a „Tudományos Gyüjtemény" egykori munkatársa s utóbb szerkesztője, Aradon. sept. 22-én 66 éves korában elhunyt.

\+ (*A Kazinczy-ünnepélyre*) a magyar Akademia nagyban készül. Az ezen alkalomra készült emlékpénz, mint a „P. N." irja, igen szép és becses mü. E halhatatlan irónk dombor mellképén az arczvonások hüsége mellett a kivitel rendkivüli szabatossága és finomsága meglepő. Kapható lesz aranyból, ezüstből és bronzból. Az arany érem 100, az ezüst 10, a bronz pedig másfél pft. lesz.

\+ (*A magyar irói segélyegylet eszméje*), alig hogy ujolag szóba hozatott, már is mindenfelé élénk viszhangra talált. A rimaszombati kaszinó részvényesei, mint a „P. Naplóban" olvassuk, nemcsak szerencsekivánatukkal üdvözlik előre is a hazafiui eszmét, hanem sept. 18-án gyülésileg is elhatározták, hogy a rimaszombati kaszinó a megalakulandó magyar irói segélyegyletnek tehetségéhez képest munkás részvényese is lesz.

\+ (*A Kisfaludy-szobor*) ang. 26-án B.-Füredre érkezett. — A balatonparti vasutvonali munka, melly egy ideig meg volt akadva, ismét kezdetét vette. Bolgáron, hol állomás leend, — kutat ásatván a vasuttársaság — egy gazdag forrásra akadtak, melly vegyészek állitása szerint tökéletes mása a „parádinak."

\+ (*Curiosum.*) Budán lakik egy kézmüves, ki már Isten kegyelméből negyven évet töltött ott, s még sohasem volt Pesten! E különczség hihetlennek látszik ugyan, de igaz; a különcznek régi ismerősei is bizonyitják.

\+ (*Lakatos Sándor tánczmüvész.*) „Győri kézfogó" czimü tánczot szerzett. Zenéjét Svastics irja.

\+ (*Döbler büvész*) Bécsben szándékozik állandóan megtelepedni. Onnan valószinüleg lerándul koronkint Pestre is, mutatványait bámultatandó.

\+ (*Kecskeméten működvelő-társulat alakult*), melly azon szép czélt tüzé ki, hogy a jul. 25-ki zivatar által megcsonkitott ref. egyház tornyának költségei födözésére valami összeggel járulhasson. E végből adá sept. 15-én Szigligeti „Szökött katonáját," méltánylandó sikerrel. A szinház, mint a „Napkeletnek" irják, annyira megtelt, mint még tán soha, a legjelesbb müvészek szereplése alkalmával sem.

\+ (*Humboldt-alapitvány.*) Berlinben az elhunyt nagy természettudós Humboldt Sándor emlékére „Humboldt-alapitványt" hoznak létre, mellyből mindazon — bármelly nemzetbeli tudós — ki a Humboldt által müvelt irányban kitünő tudományosságot fejt ki, tovább munkálódásában segélyeztetni fog. Dr. Ritter Károly hires földiró és magyar akademiai tag Berlinből Hunfalvy Jánoshoz intézett levelében tudósitja az Akademiát ez ügyről s felkéri annak elősegélésére.

\+ (*Balaton-Füreden*) az idei fürdői idény alatt junius 1-től sept. 15-ig 1073 vendég fordult meg. Ha B.-Füred külföldön volna, e számot most bizonyára tizszerezve irhatnók.

\+ (*Gyógyszer a hideglelés ellen.*) Belgiumban azon fölfedezést tették, hogy a zöld vagy száraz komló theakint megfőzve s használva igen hathatós szer a hideglelés ellen.

\+ (*Az idei szüret ellen igen sok panaszt hallani.*) A budai szőlőbirtokosok is olly savanyu képet vágnak, mintha eczetet ittak volna. Egy szőlőbirtokos, kinek tavaly 1100 akó bora volt, most csupán 34 akót szürhetett. Egy tétényi szőlőtulajdonosnak pedig, ki mult évben 300 akót szállitott pinczéjébe most csupán egy árva akó bora termett. Hova lesznek a szegény borivók!

\+ (*Jótékony czélu tánczvigalom.*) Székely-Udvarhely polgárai, mint a „Nefelejtsnek" irják, a mult évben egy leánynövelde megalapitását tervezték, azonban létrehozatala akkor nem sikerült, s egyszerre megakadt minden mozgalom, mig végre Bacom Ádám helybeli derék ref. lelkész élére állt az ügynek, s a növelde alaptőkéjének megvetésére mult sept. hó 1-én csinos dalidót rendezett, melly a költségek levonása után 435 ft. 72 krt. jövedelmezett. Ezen a tervben levő leánynövelde alaptőkéjének megvetésére szánt összeget Fekete Sámuel ur 500 ftra egészitette ki.

⊙ (*Kontra Józsi hires betyár*), kinek fejére, mint a „P. L." irja, 500 ft. volt kitüzve, Gabas faluban (Slavoniában) éjfél táján a hajduk kezébe esett. Hatalmasan védte magát, s csak akkor birták elfogni, midőn egy golyó halálosan találta.

Vas. Ujs. 1859.

+ (*Magyar László „Délafrikai utazásának“*) első kötete, mellyet a magyar Akademia ez év elején adott ki, most német forditásban is megjelent.

+ (*A „Sárospataki Füzetek“*) harmadik évi folyamának második füzete megjelent, következő tartalommal: „A hegyi predikáczió“ (ekszegetikai kisérlet), *Peti* Józseftől; „Vermigli Martyr Péter“ (második közlemény), *Pápay* Imrétől; „A gömöri helv. hitval. egyházmegyét, egyházmegyei s egyházkerületi törvényhozás utján kötelező kormányzati szabályok;“ „Protestans irodalmi szemle“ (Nagy Péter konfirmácziói kisebb kátéjának, Zsarnay Lajos apologétikájának, a „különféle papi dolgozatok“ s „kecskeméti protestans közlöny“ ismertetése;) „Őszinte szó a sárospataki énekkarhoz, *Gáspári* Jánostól; „Az alsózempléni egyházmegye népiskolai választmány Sárospatakon tartott közértekezletének jegyzőkönyve (april 27-dikéről;)“ „Hivatalos tudósitás a sárospataki ref. főiskola $185^{8}/_{9}$. évi állapotáról,“ *Szeremlei* Gábor közigazgatótól.

+ (*„Irány-czikkek nők számára.“*) Illy czimű munkára nyit előfizetést *Szabó* Richard, a „Divatcsarnok“ szerkesztője. Ez irányczikkek, mondja a programm, a női lélek, sziv és kedély nemesitésére, hivatásuk betöltésének buzditására, elméleti és gyakorlati életük képezésére vannak irányozva. Fiatal leánykák épen ugy, mint érett koru nők tanulsággal olvashatják e könyvet, melly a női olvasmányokban szegény irodalmunkat kétségkivül gazdagitani fogja. — A munka diszesen kiállitva, 10 nyolczadrét iven novemberi vásárkor fog megjelenni. Előfizetési ár bérmentes szétküldéssel 1 ft. 60 kr. ujp. Tiz példány után egy tiszteletpéldány jár. Előfizethetni november 10-ig szerzőnél (Pest, országut 6. sz.) és minden könyvárusnál.

+ (*Nagy Miklós ur*), ki a közelebb elhunyt Gyulayval a „Magyar- és Erdélyország historicus tájképei“ czimű vállalat kiadására egyesülve volt, mint „B. P. H.“ irja, vállalkozó társa haláláról értesülve, Erdélyből Pestre érkezett, innen Bécsbe menendő olly czélból, hogy a nevezett vállalat ügyét az előfizetők teljes megelégedésére rendbe hozza. Minthogy a 20 képre tervezett egész vállalatnak csak felére t. i. 10 képre történt az előfizetés, e tiz kép pedig már készen van, a kielégitést az előfizetők bizton várhatják. A vállalat 2-ik felét képező 10 kép kiállithatása végett Nagy Miklós ur, mint értesültünk, egy pár külföldi fővárosban szándékozik lépéseket tenni, és pedig Párisban és Londonban.

△ Megjelent Szegeden Burger Zsigmondnál: *„Utmutatás a honisme gyakorlati előadására*, néptanodai oktatók számára, Görbrich F. után forditotta s eredeti gyakorlati függelékkel ellátta *Kempelen Győző*.“ A m. vallás- és közoktatásügyi miniszterium egy rendeleténél fogva, a tanitóképezdéknek megszerzés végett, ugyszintén a tanképességi vizsgát még ki nem állott tanitóknak önmivelésre s előkészitésre ajánltatott. A könyvhöz 6 ábra is van csatolva, mellyek közt van Dunakesz község beltelkének s határának térvázlata, továbbá Pestmegye, és végre Magyar- és Erdélyország térképe. Ára e hasznos könyvnek 1 ft., mellyre különösen a tanitók figyelmét hivjuk fel.

+ (*Scribe és Legouvé „Tündérujjak“*) czimü 5 felvonásos művét, mellyet Feleki magyarra forditott és ugyanő jutalomjátékaul választott, október 10-én adják először nemzeti szinpadunkon.

+ (*Helfy Ignácz hazánk fia*), ki Olaszországban több év óta mint tanár működik, most legszebb költői müveinkből anthologiát akar kiadni olasz forditásban. A „Hölgyfutár“ valószinűnek tartja, hogy a magyar Akademia segédkezet nyujtand Helfynek e terve kivitelében. Ha e segélynyujtás, mi ohajtandó volna, teljesül, nevezett hazánkfia három kötetet fog kiadni. Az első magyar nyelvtan leend, a második: gyakorlatok hazai történelmünk és földrajzunkból, a harmadik: költői művek gyüjteménye.

+ (*Engerth Vilmostól,*) a budai József-ipartanoda rajztanárától *rajziskola* jelent meg kezdők számára. Négy füzetből áll: az első mértani mintarajzokat, a második ékitményeket, a harmadik főket, a negyedik tájképeket tartalmaz, füzetenkint 10—10 lapon. Egy-egy füzet ára különvéve 50 ujkr., mind a négy füzet együtt 1 ft. 50 uj kr. Kapható szerzőnél (Pesten, ujtér 10. sz. a.) és minden könyvkereskedésben.

— (*Nyizsnyay Gusztáv összes zeneműveinek*) 8 füzet 64 db. kiadását megkezdte. Az első füzet *„Dalvirágok*, Petőfi Sándor ismeretlen sirjáról“ czimmel épen most hagyá el a sajtót. Tartalmaz 11 népdalt, ára: 1 ft. uj p. Az előfizetési pénzek a szerzőhöz — Nagy-Kőrösre — küldendők.

△ (*Pázmány Péter sirja meg van találva.*) A „B. P. H.“-ban olvassuk a következő sorokat:

„Sietek a t. közönséggel tegnap városunkban a Sz.-Márton püspökhöz czimzett társaskáptalani templomban a főoltár lépcsője előtt *Lippay* György és *Szécséni* György, mai nap pedig halhatatlan *Pázmány* Péter esztergomi érsekek sirjainak fölfedezését közölni. Nt. *Knauz* Nándor káplán ur és magyar tudós társasági levelező tag történelmi kutatásinak köszönhető ezen eredmény; ki azon adatok után, mellyek Schmith „Archiepiscopi Strigonienses“ czimü munkájában és Lippai György érsek végrendeletében előfordultak, méltán következtethette a dicsőült egyháznagyok sirjainak a templom főoltára előtt létezését. A szentély falában az oltárnak ugynevezett epistolarészével rézsutos irányban egy márványtábla következő felirással találtatik: Tribus Magnis Hungariae Columnis. Petro Pazmano S. R. E. Cardinali, Et Archi-Episcopo Strigoniensi: Georgio Lippai Etiam Archi-Episcopo Strigoniensi: Georgio Szécséni itidem Archi-Episcopo Strigoniensi, Patriae Patribus:

Quorum Veneranda Ossa Hac Requiescunt In Fossa, Posuit Hunc Lapidem Gratitudinis Ergo Illustris S. R. J. Princeps Paulus Esteras, Regni Hungariae Palatinus Anno Domini MDCCX.

E szavak értelme világos ugyan, de a sirok helye tüzetesen még sincs meghatározva. Kémlés okáért ásni kellett tehát, és mint fönebb emlitve van, ez szerencsés eredménynyel történt. Az egésznek kimeritő bővebb leirását Knauz Nándor ur tollából binonyosan nemsokára venni fogjuk; ezért mi jelenleg csak rövid megérintésére szoritkozunk. Lippai György (esztergomi érsek 1642—1666), Szécséni György (esztergomi érsek 1685—1695) koporsóin kivül betük olvasható állapotban, belül csontok, mellkereszt találtattak. Pázmány Péter (esztergomi érsek 1616—1637) koporsóján nincs föliras, sem belül mellkereszt; azonban dönthetlen okaink vannak, mellyekből tudjuk, hogy ezen koporsóban Pázmány Péter földi maradványai nyugosznak. A koporsóban a hulla veres szegélyü és gombu fekete talárisba van takarva, fején ugynevezett papi négyszögü sipka, haj és szakál jó állapotban, az arczon pedig méltóságos kemolyság tünt szembe. — Mindezekről hivatalos jelentés küldetik Esztergomba, honnét ő eminentiájának e tárgyban utólagos rendeletei váratnak.“

+ (*Danielik János kanonok ur*) külföldi utazásából visszatérve, tapasztalatait azokkal együtt, mellyeket harmad éve keleten gyüjtött, sajtó utján nemsokára közzéteendi.

Egyházi és iskolai hirek.

△ (*Lonovics József püspöksége 25-ik évét tölté be*), mellynek emlékét Bécsben sept. 14-én zajtalan s külfényt nélkülöző, de azért magasztos egyházi ünnepélylyel ülte meg. Az egyházi szertartás reggeli 10 órakor kezdődött a melki apátság bécsi házának diszes kápolnájában. Jelen voltak, különösen csak ez ünnepélyre Veszprémből fölutazott *Koroncz* s *Bogcha* kanonok urak és nmgu *de Luca* Antonin pápai követ. Az ájtatóskodók sorában látható volt a bécsi legfelsőbb törvényszék érdemdus két magyar tanácselnöke, mélt. *Torkos* Mihály és *Lipovniczky* Vilmos urak. Az ünnepélyt fényes lakoma követte, mellyen az ünnepét ült háziur pápa ő szentségét köszönté fel, mire a nmgu pápai követ felelt s beszédét magyarul kimondott *éljen*-nel fejezte be. Erre a vendégek hangulata kibontakozván eddigi komoly ünnepélyességéből, az ujjongó öröm szinét öltötte magára s az egymást érő kölcsönös felköszöntésekben találta élethű kifejezését s határt nem ismerő lelkesedésben tört ki a közérzület akkor, midőn gr. *Széchenyi* Istvánnak, honunk javát buzgón ohajtó fia, gr. *Széchenyi* Béla az ünnepét ült főpapot szép beszédével felköszönté, a mellyre feleltében a felköszöntött főpap többek közt azon forró ohaját is kifejezte, vajha a fiatal gróf atyját a gondviselés hazájának és családjának mielőbb visszaadná. (P. N.)

— (*Hajdu-Dorog*), sept. 9. (*Templom-szentelés.*) Magasztos czélu hely fölszentelése vitetett véghez e városban f. hó 8-án nmélt. *Bartakovics* Béla, egri érsek ő excja által. E buzgó főpásztor tevékenysége, kinek bőkezüsége által eddigelé már több egyház épült fel, tekintvén, hogy e városban a római katholikusok száma alig halad meg százat, részökre egy szép imaházat emeltetett. — A főpásztor az ünnepély előtti napon érkezett még Lévay nagyprépost, Máriásy kanonok s több lelkész kiséretében. Künn a határban, valamint benn a városban, a helybeli g. e. esperes ihletett szónoklattal fogadta. A szertartás végeztével, mellyből pócs-petri lelkész kenetteljes beszédét ki nem feledhetjük, következett a pazarfényü lakoma, hol egymást érte a sok lelkes felköszöntés. — A tánczvigalom olly élvdus volt, hogy hasonlót e vidék kisebb városai csak igen ritkán mutathatnak fel. A jelen volt hölgyek bájai, kik e vidékről számosan jövének össze, s a fesztelenség, melly e vigalmat leginkább emelé, csak arra emlékeztetett, hogy egy hajduvárosban s valódi magyar hölgyek körében vagyunk. Szünet után jótékony czélra felajánlott művek játszattak ki, mellyekért hálás köszönet azon áldozatkész hölgyeknek, kik e művek elkészitésén fáradoztak. *x.*

Ipar, gazdaság, kereskedés.

△ (*Uj találmány.*) Veszprémben *Koszta Lajos* ur szabadalmat nyert *légyfogó készülékre*, melly egészen az ő találmánya.

+ (*Durranó-papiros.*) Darmstadtban durranó-papirt találtak föl, melynek állitólag még nagyobb ereje van, mint a lőgyapotnak, s a lőport egészen nélkülözhetővé teszi. Darmstadt mellett kisérletet tettek az uj találmánynyal, kősziklákat hányatván vele szét, mi tökéletesen sikerült is. Azonban szerencsétlenség is történt. Ugyanis a fellobbanás nem elég gyorsan történvén, az idő előtt oda sietö munkások közöl többen sérülést szenvedtek. Ha a durranópapirosnak hadi czélokrai használhatósága is bebizonyul, ugy Schwartz Bertalannak világhirűvé vált találmányát, a puskaport, valószinüleg ki fogja szoritani eddigi fontosságából.

☾ (*A győri tésztagyár*) igen szép sikerrel működik. A Dunafejedelemségekbe is jókora mennyiséget küld ki. Tarhonyáját és makkaroniját igen dicsérik, melly kapható Pesten is a váczi-utczában Tunner kereskedésében.

△ (*Lótenyésztési dijak.*) Szegszárdon f. hó 10-én ment végbe az állampénztárból engedvényezett dijak kiosztása. Versenyre 41 ló jelent meg és pedig anyakancza csikajával álladalmi hágóhelyekről 20, magánhágatásból 11, hároméves kancza állami hágatásból 6, magánhágatásból 4. Ezekből 10 ló találtatott dijra érdemesnek s tulajdonosaik kaptak: Orbán János Ataláról Somogyból 25 aranyat; Baliss Imre Fonóról Somogyból 15 aranyat; Puska György Gölléről Somogyból, Végh János Taszárról Somogyból, Hajdek János Felső-Nánáról Tolnából, Wenk János Zombáról Tolnából, Deres János Gölléről Somogyból, Orbán Lőrincz Ataláról Somogyból, fönnevezett Puska György és Márton Albert Gölléről Somogyból fejenként 6 aranyat. Egészben véve 88 arany osztatott ki és ezenkivül két lótenyésztő dicsérő elismerést kapott. Tehát a szegszárdi versenyhelyen is Somogy nyerte el a pálmát. Mint tapasztaltuk, a pesti gyepen is többnyire somogyi lovak nye-

Engerth Vilmos grafikus műcsiszolás-
iskolájáról.

Fővárosi tapok 1866. IX. 30. 920

Hír

Patak Jenő

Grafika.

Kőrajz.Engerth Vilmos müve a Müegy-

let kiállitásán.

Fővárosi Lapok 1864.I.évf.86.old.

Engesth Vilmos "Zentai csata" c. műnének vézse karcolásáról

Fővárosi tapok 1868. VII. 18. 656.

Hír

Grafika.Litográfia

Engerth Vilmos litográfiája

Pesther Handlungszeitung,1848.
jan.15.XXI.2./7.

Rossi

Müvészeti oktatás,XIX.sz.II.fele

Rajztanfolyam/Engerth ~~Károly~~/

Vilmos

Pester Lloyd,1867,XIV.évf.240.sz.
napihir;5.o.

Patak Jenő

Engerth Vilmos festő/19.sz./ a Mü-egylet választmányi tagja.

Fővárosi Lapok 1864.I.VI.12.565.old.

Rossi

Enghert Vilmos
rajztanár-festő

Pester Lloyd, 1867, XIV. évf. 240. sz.
napihir; 5. o.

Engerth Vilmos F.mg.19.2.

József ipartanodában ornamentális rajzot. akvarellazést tanitott. 50-60-as években magániskolát tartott, 1860 rajzokt-i füzet Rajzpéldányok c.el. 1861 tmpl. akvarell (Lyka: N.r. 92.o.)

MDK

Engerth Vilmos

Aratási jelenet. Markó u. Engerth Vilmos

Főv. Lapok 1865. I.IV.2. 299 l.

MDK

Engert Vilmos

István nádor Aradon, Engert Vilmos után Walzel

Mi hir Budán? Életképek 1847. VIII. 8ol.

MDK

Engerth Vilmos

Férfiképmás, vf.

Reformkor művészete. Főv. Képt. 36. kiáll. 1948. jul. 9.1.

MDK

Engerth Vilmos

Aratási jelenet. Festette id.Markó Károly. Kőre rajzolta Engerth Vilmos. Az Orsz.Magy. Képzőm.Társ.műlapja 1864.

SzmKT 50 152.1.

Engerth Vilmos MDK

a képek fölött itélö bizottmány ez idén
a következö egyleti tagokból állandó ill helyettes
Engerth Vilmos.

Tárház.-A müegylet ez idei elsö választmányi ülése.
Vas.Ujs. 1859. 309.l.

MDK

Engerth Vilmos

A Pesti Nőegylet 1841-ben a redoute-épületében rendezett kiállitásan szerepelt.

Újházy Ferenc: Pöv. művészeti alimpotai a mult század közepén.

Nyugat, 1922.márc.16. 377.1.

MDK

Engerth Vilmos,
arckép- és miniatür festö.

Landauer segédje volt.

dr.Biró Béla: Pesti müvészeti közélet azáz év elött.
Képzömüvészet. 1930. 35. sz. 234-242.l.

MDK

Engerth Vilmos, 1818-84.

Férfi képmás, vf.

Ernst Muz. aukc. Árv. közl. 1.rk.sz. 1939.jan.

21 l.

Engerth Vilmos

MDK

Bp. V. Dorottya u. 11. sz. házat épitette Pollack Mihály kétemeletesre 1822-ben Kardetter Lipót részére.
1885-ben Weinreb és Spiegel harmadik emeletet épitett rá és a homlokzatot átalakitotta.

Földszintjét 1953-ban helyreállitotta Horler Miklós.

Itt volt az 1860-as években a svájci származásu Engerth Vilmos müegyetemi tanár épitészeti és szabadkézi rajziskolája.

Zakariás G. Sándor: Budapest. Bp. 1961. 98.l.

MDK

Engerth Vilmos tanár októbertől ismét tanit

Vasárnapi Ujság. 1861.564.o.

MDK

Engerth Vilmos festőm.

Ltáb IV.

137. 1.

Engerth Vilmos litografus M.D.K

A nádor aradi fogadtatása.
Litográfia. (32. kép)

Gerszi, A magy. Szörajz. 1960 57

Engerth Vilmos H. O. K.

litografus

1864 ben Markó egy tájrépét
1865 ben Liezenmayer Mária király
nő s anyja c. kompozícióját
rajzolta köre.

Gerszi, A magy. körajz. 1960 76

Engerth Vilmos festő M.D.K.
és rajztanár

1818 – 1884

főleg miniatür-archépeket festett.

1) Dr. Bakody Tivadar – 1864
2.) Navratil František – 1866
3.) G. Teleki Sámuel gyömrői palotája

Gerri, A magy. körajz. 1960 138

Engerth Nelmos festő, M.D.K.
litografus

4.) I. Mária királynő és anyja Erzsébet
... festette Liezenmayer Sándor

5.) István Ő Császári Királyi .....

6) Magyar huszárok táborozása Bécs
ben. 1866

7.) Aratási jelenet – festette Marló Mária
1857

Gerszi, A mag. Köraji. 1960 138

Engerth Vilmos

építészeti és szabadkézi rajziskolája 1860-
ban az V. Dorottya u. 11 sz. házban volt.

Berza László, Bernát György, Erdei Ferenc
stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973
1335 l

250 l

ADAM E N G E S S E R, textilfestőmester

HAUPT LADEN BUCH,-Eines Ehrsamen Handwerks Deren Kais: Königl: PRIVILEGIRT Bürgerlichen Schön und Schwartzfärbern in der Königlichen Freyen Stadt Pressburg.
Név:. 461.- Herr ADAM E N G E S S E R
Felvétel ideje : 1842. 20. Juli.
Hová vették fel: Bonyhardt,/Bonyhád/. 163.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA, A Xantus János Múz. Évkönyve, 16. Győr, 1974

M.D.K.

Engerth, festő

A művészek a múlt sz.elején, hogy megéljenek rajzleckéket is adtak, vagy rajztanárok lettek. Így ő is Pest-Budán. 278.o. 31.jegyz.

Lengyel Imre: Wilh. Egger pinxit 1825. A Villa arckép festőjéről 257.o.

A Debreceni Déri Múz. Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966
Alföldi Nyomda. Debrecen

Engerth Vilmos

az 1870-es években a rajzi tanszék tanára
a művészetben 1884-ig.

Szentkirályi Zoltán: Adatok a magyar építészképzés történetéhez. - Éptud, 1971 /III/, 439-465.l.

446, 469.C.

Engerth Vilmos festő

Magyar Életrajzi Lexikon

Teschen

Engerth Vilmos (~~Pest,~~ 1818 -- Bp., 1884.jan.1.): müegyetemi tanár, festő. Tanulmányait Bécsben végezte, 1849.-től az akkori Ipartanoda h. rajztanitója. 1857-től rajztanitó a József Müegy.-en. 1869-től haláláig uo. a rajztanszék ny. r. tanára volt. Főleg arcképeket festett és számos kőrajzot készitett.

Patak Jenő

Engerth tanár/19.sz./karcolta kőre Markó Károly tájképét./A Müegylet 1864.évi mülapja./

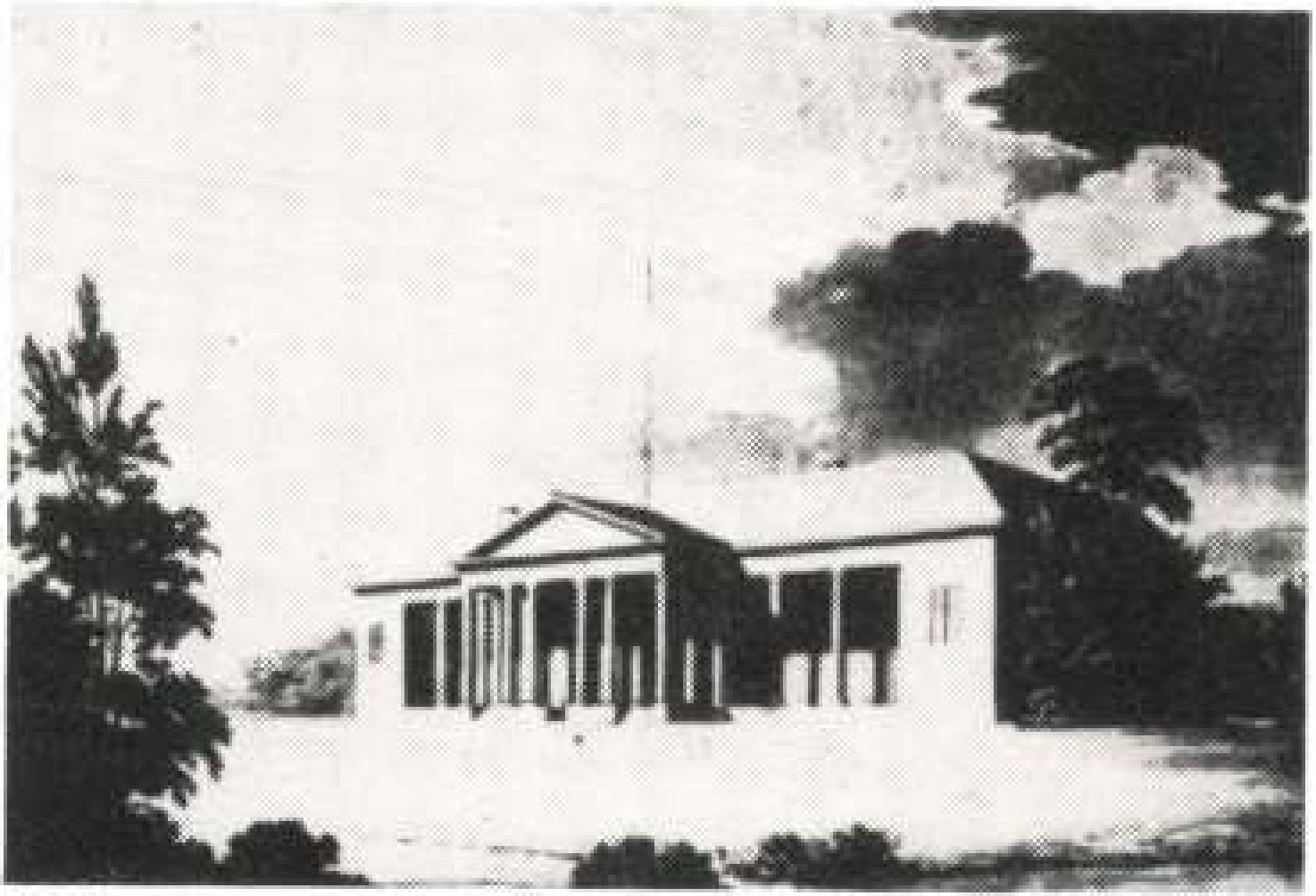

332

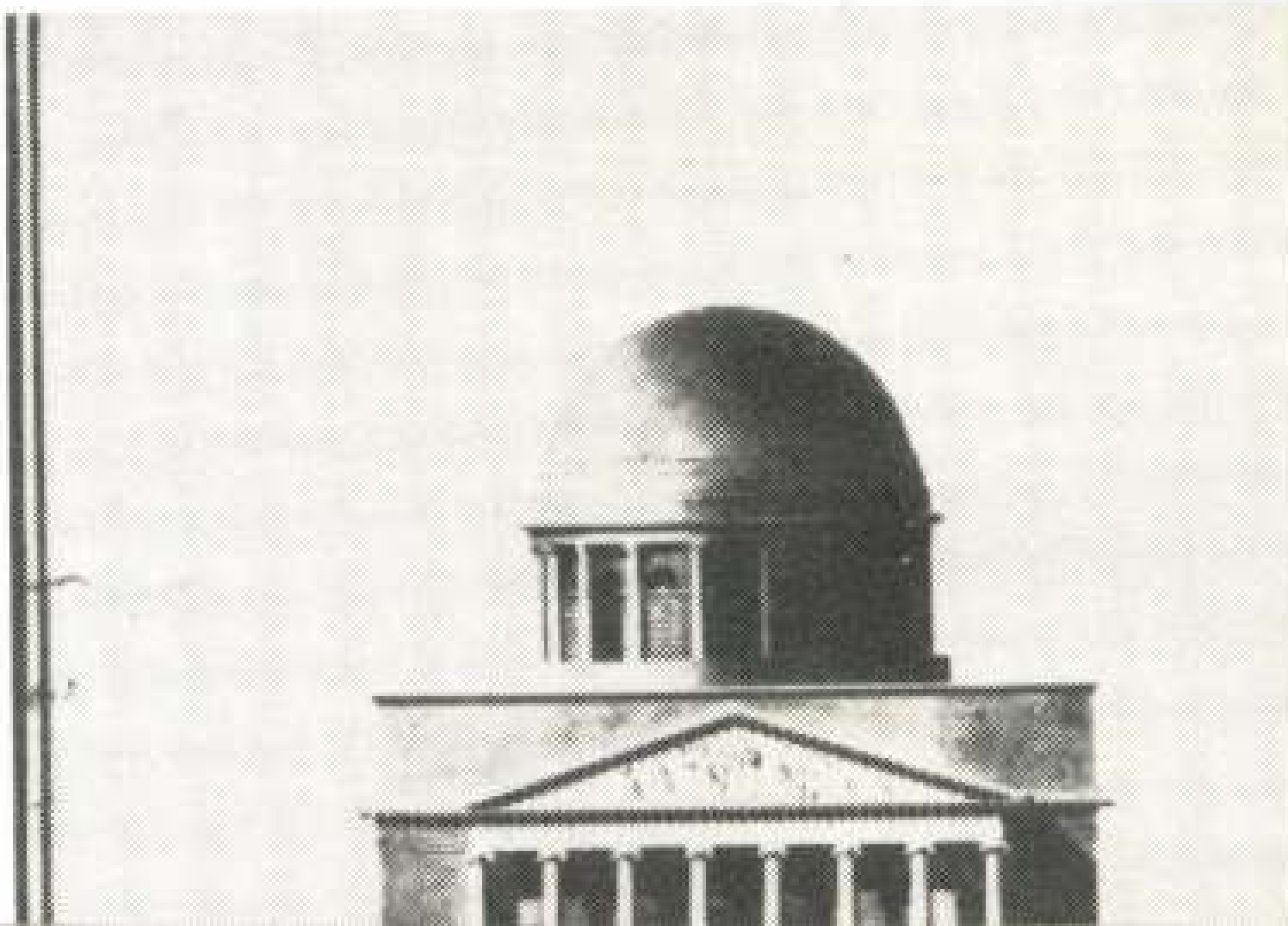

317

ENGERTH VILMOS (Teschen, 1818 – Budapest, 1884)

Az 1810–1847 között Pesten díszletfestőként működött Engerth János fia, rajziskolai tanár, arcképfestő és kőrajzoló, végül műegyetemi tanár Pesten.

332 Az egykori városligeti nagyvendéglő 85. TÁBLA

akvarell, papír, 25,3 x 35,4 cm (a vonalas kereten belül)
Jelezve: ENGERTH
BTM tervtára, ltsz. 12.173

A finom akvarell a Pollack Mihály által tervezett városligeti vendéglő főhomlokzatát ábrázolja (Kat 328/a), s igazolja, hogy az épület a tervhez képest kisebb változtatásokkal készült el. A két festő, apa és fia között a szerzőség nem volt eldönthető.

Művészet Megyarországon 1780-1850
MTA MKCS - MNG Bp. 1980.

333/c Az altemplom (kripta) alaprajza

színezett tus, papír, 71,2 x 51 cm
Jelezve: F. Engel
OL, T. 3. (Festetics-család tervtára 700/2

A négyzet alaprajzú építményben kör alakú középtér helyezkedik el; ebből a négyzet középvonalai irányában négy bejárat, átlósan pedig négy kripta ágazik ki. A főbejárati részen rizalit-szerűen előrelépő portikusz és a mögötte hátraugró kétoszlopos tér reprezentatív előcsarnokot képez; a másik három oldalon a bejáratokat a falsíkból hátralépő kétoszlopos szerényebb előcsarnok indítja.

333/d A templom alaprajza

színezett tus, papír, 71,2 x 51,8 cm

Rossi

Budapest

Enghert-féle rajztanfolyam

Pester Lloyd, 1867, XIV. évf. 240. sz. napihir, 3. o.

"Zentai csata [illegible] von Engerth festménye

Fővárosi tapok 1865. X. 6. 907.

Hír a Bécsi Redeut kiállításáról

E. von Engert [illegible] Szabó Jestő

Fővárosi Lapok 1865. X. 6. 907.

Hír a bécsi Redoub kiállításáról

Táblakép. „A zentai csata". Ph. Ernst

Pesti Hirlap. 1880. szept. 8. 6.

Az orsz. Képzőművészeti társulat Részlmése....

Táblakép. „Ferenc József és Erzsébet királyné megkoronázása".
Engert

Pesti Hirlap. 1880. szept. 8. 6.

Az orsz. képzőművészeti társulat kérelmére....

Táblakép, A kiráf kardvágása

Ungerth Edvárdtól

Budapest, Nicolai, 1882. IV. 29

117 n. 4 v. (h és m.)

MDK

Engeszer Miklós aranymüves m.

1866. a mesterségre eng. kap.

Cserkuti A: Pécs 1848-67. Dunántul, 1925.márc.12. 3.l.

MDK

Magyar Építőművészet. 1939. 18$_{2}$. 1.

Ø Engesser Miklós

ötvös Pécs

1912-ben öreg arany-
mives volt Pécsett

Emlitve

Kőmagyötvj. 287. l.

Engl Benjamin özvegye
Regina 1732 Váralja
„ex Silesia" segéddel (Duches)
dolgozik.

József

Kapumagyarországi özvegyek 16 l.

Čechláda IX. 118.

Engl Tolán

1905. karácsonyi

kiállított a Nemzeti Szalonban

Dunai hangulat / olaj.

80 k

Lelet, szilágysomlyói V. 172.
— biharudvari V. 172
— vajdahunyadi V. 172

M.D.K.

Engl József

"Veterán szobrászunk "Éva" c. szobrán dolgozik az Országos Kiállitásra," -adja hirül a lap "Irodalom és Müvészet" c. rovata.

Képes Családi Lapok, Bp. 1884. juli. 2o.
VI. évf. 43. sz. 687. lap

GEORG ENGLARNER, késesmester

A Székesfehérvári Városi Levéltárban két irat a város XVIII.sz.-i mestereiről. Az egyik 1784-ből, a másik pár évvel későbbi. 64 mesterség, 519 név. Az arab számok a két listát, a rómaiak az öt osztályba való sorolást jelzik. 263.old

/ 1,2./ V.késes. 265.old

U.VARGA MARIETTA: Mesteremberek Székesfehérvárott a XVIII.században 268 old

ALBA REGIA. István Király Múzeum Évkönyve. VIII.-IX. 1967-68. Székesfehérvár

K. D. K.

ENGLARTH, Karl Szobrász

A Csáky-utca 12. 62. alatti ház szobrászati munkái

1912

Budapester Neubauten, Wien, Schroll, 1908.

19 rép. ~~19~~

Ø Engländer Fanny

szül. Kisvárda (Szabolcs m.)
1880 aug. 27. Nr.
tanítókepző két osztálya
1897/98. I. I éves rajztjel –
1897/98 II " "
1898/99 I. II. II. é. " "
1899/900 I-II. 3. éves " "

Diósgyör II. 196.

A Gyermek-szobában
és ti félhomályban

Illusztrált
mesekönyv
s.a., s.l.

Engländer
Boshó Tirza

~~Versch.~~

267 2642

Gregorius Istvánné

VÉTELI MEGBÍZÁS

A mai napon a XXXI. árverésünkre

a .....

.....sz. tétel(ek)-re .....Ft-ot

.....-tól átvettem.

Budapest, 1997. ....

HONTERUS ANTIKVÁRIUM ÉS AUKCIÓS HÁZ KFT.
BUDAPEST, 1053. MÚZEUM KRT. 35. TEL.:1-173-270

Engländer H. MDK

Valero Rt al a terezvárosi gyár-épületét 1839 márciusában eladta. A Lipótvárosban kezdett uj gyár épitéséhez. A terézvárosi épületben a 40-es években Wagner és Göth,Englaender H. és társa selyem-, és bársonygyára, W Walter József pamutkelmegyára , valamint Weintraub cérnázó és csinozó gyára müködött.

SZAKÁCS MARGIT: A VALERO-GYÁR. Bp. 1958.

12.1.

Ø Engleder

pesti hegedű "Eirsitő"

l.

Ezredeves kiáll

I B. 18. l.

Ilelencze XIII. ezirzad.

2938

69. J. Terris.

(Életrajzi adatai ismeretlenek.)

Est Staithesben.

Balra a yorkshirei kerület nevezett községének épületei kötik le figyelmünket; jobbra pedig, a vizen túl, hegy emelkedik. A házak előtt három, kék-sárga-vörös csikokkal befestett csónak kötött ki, a melyek elsejének

jelzése: »251 W Y.« Az első csónak üres, a másodikban és a harmadikban két-két hajós beszélget, és a parton egy halász távozik az emeletes házak felé. Öltözetük: fehér sapka, kék zubbony és sötétszürke nadrág. Az égbolt felhőtlen. Alól jobbra: »JOHN TERRIS, R. S. W.« olvasható.

Aquarell, papirosra, méretei 40 : 55 cm. — 1897: IV. 69. — 1898: IV. 69.

743

Az ábrázolt munkások élete

MDK

Engleder, hegedükészitő

Polgár G.: A hegedü. Vas.Ujs. 1914.11.sz. 209.l.

ALOIS ENGLENDER, hangszerkészitő

"MEISTERBUCH 1836"/1867-ig/, 179 lap, 63-on német szöveg 3 irástipus. a/. Kalligrafált "gestorben ist..." sir, kereszt szomorúfüz. 1836-1845. b/. Lent halálozási dátum tintával 1845-1870. c/. Lent adat, halálozás "vékony" tintával, 1846-1870. - 1856-tól ceruza bejegyzések. 6. jegyz 59, lap./Ceruzával:/Alois Englender, Patentierter Geigenmacher 19. April 864/Nichts gezahlt bei der Innung." 199. old

GÁBRY GYÖRGY: A pesti hangszerkészitő céh Mesterkönyve 19[illegible]. old

FOLIA ARCHAEOLOGICA. A Magy. Nemz. Múz. Évkönyve. XXI. 1970. Bpest

MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG
SOCIETÀ ITALO-UNGHERESE
BUDAREST, IX. RÁKOS-U. 10

NYOMTATVÁNY

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

úrnak
úrhölgynek

BUDAPEST,

ifj. Kellner-ny. Bpest.

LA SOCIETÀ ITALO-UNGHERESE

invita la S. V. Illma ad intervenire alle

CONFERENZE

che

il Rev.

P. VITTORINO FACCHINETTI

Professore dell'Università del Sacro Cuore di Milano

terrà

sabato, 27 aprile alle ore 18
nella Sala del Museo d'Arte Decorativa
(IX., Üllői-út 33—37.) sul tema:

DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA

(con proiezioni); e

lunedì, 29 aprile alle ore 18
nella Sala della TESz (V., Falk Miksa-utca 1) sul tema:

LA RADIO IN VOLO

LA PRESIDENZA

Gli ospiti sono graditi.

Engler Irmhild

ENGLER IRMHILD akvarellkiállítása 25-én, délután 17 órakor nyílik a Szilfa utcai Társkeresők Klubjában.

Népszabadság, 1987. VII. 22

Engle Károly M.D.K.

Résztvett a kiállitáson

"Fészek" xxxx

megírva

Engler Krisztián

német származásu könyv-
kötö Debrecenben a XVII.
század végén. 1680-83 Zöst
évi 25 frt adót fizetett, ⚲ hogy
műhelye jól jövedelme-
zett, s vagyonos ember volt.
A Szent Anna-utcában hatása
⚲ ami arra vall, telke
volt.

Zoltaidebrektempl.

6. l.

AR

CSEK

TOK KÖRE

Englert Judit

nohránműre'i

„Várandós" c. műre a Műcsarnok

dec.-januári kiállitásán.

Molnár Zsolt

ÁHC

Magyar Ifjúság,

1981 jan. 23.

Englert Judit, nabrán

L: Kéri Ádám

Pogány Gábor: Nagyatád fanobrai 24-25.

Új Tükör B p. 1986. febr. 3 XXIII/8

Englert Judit

zobrázműrész

„Táncolók" c. kompozíciója a leninvárosi
la Kötelepen.

(j. e.)

Hétfői Hírek
1980 dec. 16.

ENGLERT JÓZSEF, keramikus

A városlődi kőedénygyárban, minden bizonnyal, mint szakmunkás keramikus dolgozók névsora 1851-1950
ENGLERT JÓZSEF, gyári munkás, 1949
Függelék, 298.old

MOLNÁR LÁSZLÓ: A városlődi kőedény
275.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közl
Veszprém, 1971

Englert Judit szabrász

Az Orfeo együttes Mockinpott úr című bábjáték bábjainak tervezője és kivitelezője Komjáti Anna grafikussal közösen. Mindketten az együttes alapító tagjai.

(torda): Mockinpott úr a bábszínpadon.

Ország Világ, 1972. febr. 16.

Englert Judit (szobrász)

1975-ben részt vett a Nemzeti Galériában rendezett fiatal képzőművesek tárlatán.

Népszava, 1975. máj. 16. 103. erf. 113sz. 6p.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1973 JAN

VILÁGOSSÁG
Budapest

Englert Judit

Világosság

1021

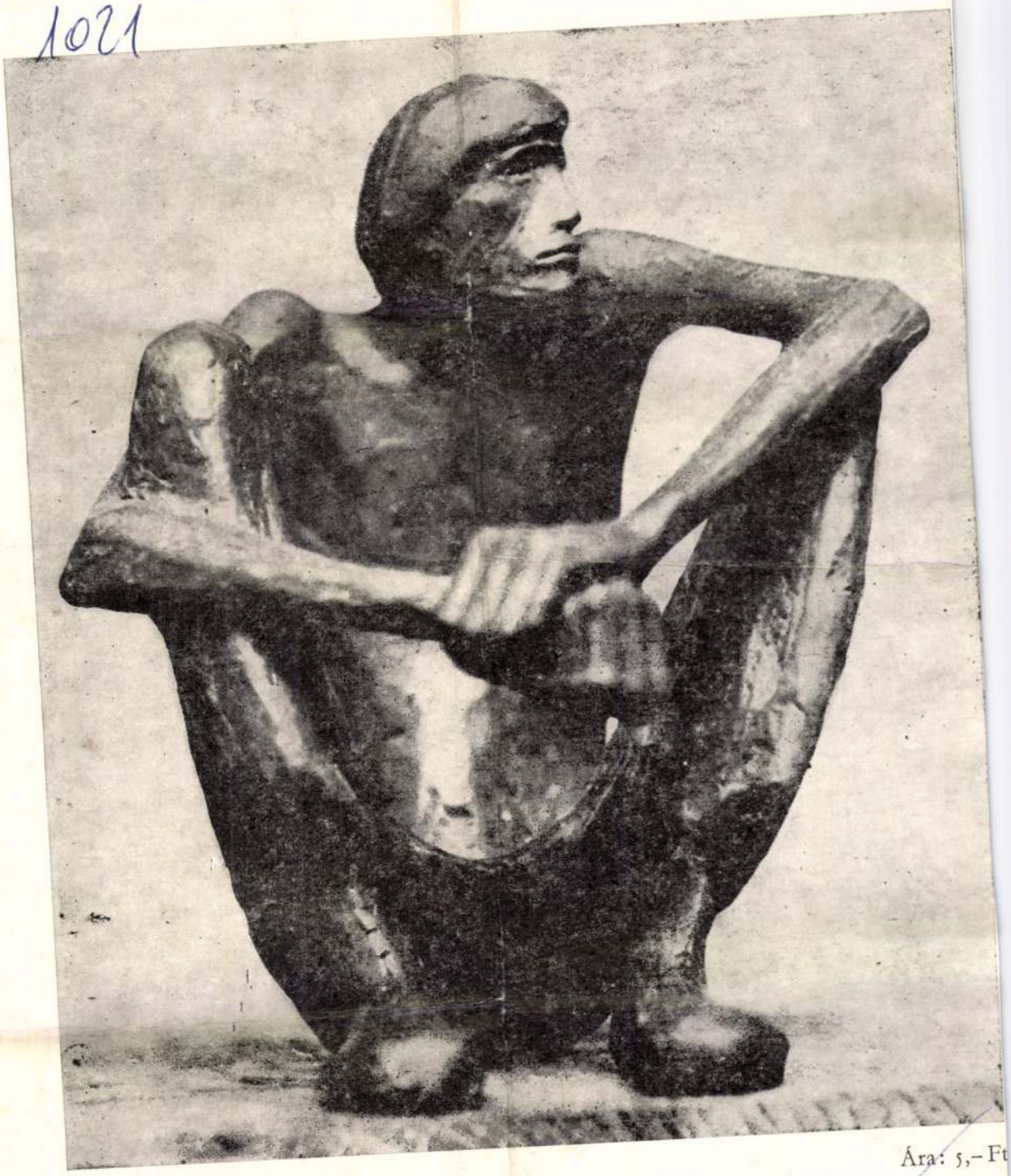

Ára: 5,– Ft

Index: 25 871

SOMMAIRE

1 Au quatre-vingtième anniversaire de l'encyclique Rerum Novarum • *Jan Guranowski*
Sur l'Octogesima adveniens du pape Paul VI (II.)

8 Les conditions de la production et la politique
Ferenc Görgényi
État, droit, propriété dans l'Ébauche de Marx

15 **De l'histoire des religions**
La Bible et l'Orient de l'antiquité
Géza Komoróczy
La création de l'homme dans le « code sacerdotal »

23 **Chronique**
Les radicaux et la question nationale
József Galántai
Les conceptions fédéralistes d'Oszkár Jászi dans la première guerre mondiale

Parole humaine
28 *Endre Ady:* Petőfi ne transige pas (extrait)
Mihály Babits: Les couronnes de Petőfi
29 *A. V. Lounatcharsky:* Sándor Petőfi (extrait)
Gyula Illyés: Sándor Petőfi (extrait)

Anniversaire
30 Petőfi • *Gábor Szigethy*

Problèmes
38 Ethnie? Race? Couche sociale? • *Zsolt Csalog*
Contributions à la notion de la « tziganerie »

44 Superstition et religion chez les Tziganes de Hongrie • *László Szegő*

Discussion
49 Sur les » fouilles « dans l'histoire du marxisme d'Attila Ágh • *Endre Kálmán*

50 Réponse à Endre Kálmán • *Attila Ágh*

Ombres
52 L'alcoolisme — une maladie • *Pál Avar*

Livres
58 La religion de l'homme de Moustier
Dénes Kislégi Nagy

61 Les problèmes de l'origine des cultes agraires

63 Inquisiteurs, hérétiques, sorcières

64 Les possibilitées • *Magda Palkó*

Poésies
22 *András Mezei:* Supplication
22 *Imre Simonyi:* Ébats

СОДЕРЖ

1 Вос
Я
О
адвениенс» ч. II.

8 Производственные отношения и политика • *Ференц Гергени*
Государство, право, собственность в «Экономических рукописях 1857/58» Маркса

Из истории религий
15 Библия и древний Восток
Геза Комороци
Сотворение человека в «священническом кодексе»

Хроника
23 Радикалы и национальный вопрос
Йожеф Галантаи
Федеративные концепции Оскара Яси во время первой мировой войны

Слово человека
28 *Эндре Ади:* Петефи не примиряется (отрывок)
Михай Бабич: Венки Петефи
29 *А. В. Луначарский:* Шандор Петефи (отрывок)
Дюла Илльеш: Шандор Петефи (отрывок)

Годовщина
30 Петефи • *Габор Сигети*

Проблемы
38 Этнический характер? Раса? Слой?
Жольт Чалог
Вклады к понятию «цыганство»

44 Суэверие и религия у цыган в Венгрии
Ласло Сегё

Диекуссия
49 К «раскопкам» по истории марксизма Аттилы Ага • *Эндре Кальман*

50 Ответ Эндре Кальману • *Аттила Аг*

Тени
52 Алкоголизм — болезнь • *Пал Авар*

О книгах
58 Религия мустьерского человека
Денеш Кишлеги Надь

61 Проблемы происхождения аграрных культов

63 Инквизиторы, еретики, ведьмы

64 Использовать возможности
Магда Палько

Стихи
22 *Андраш Мезеи:* Мольба
22 *Имре Шимони:* Погоня

Englert Judit

Englert Judit:
Fiú

Kinsfeld, 1947. Jun. 10.

A vidámság kívülrek

MUTA

Nélkülük elképzelhetetlen a bú
rukkal, izgatott gyerekhad fogad
gítenek — vagy csak lábatlankod
céllövölde fölállításánál, hiszen
sevilág.

Mutatványosok. A falvak közé
őszig. Járják az országot, határs
Nyugtalan vérű vándorok — a
mazottai közül a vándorcirkusza
legtöbbet az ősi szakma hagyom
juk gyökeresen megváltozott...

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

MAGYAR MEZŐGAZDASÁG

1978 AUG 31
Englert Judit
szobrászművész

AGRÁRMULTUNK NAGYJAI

Szoboravatás

Egész népünk megbecsülését érdemlik azok, akik sokat tettek a magyar mezőgazdaság, a magyar falu fejlesztéséért; akik életművükkel alkotó módon hozzájárultak napjaink eredményeihez is. Különösen nagy áldozatokkal, erőfeszítéssel dolgoztak ők, hiszen a magyar mezőgazdaság elmaradottsága, a nagybirtokok urainak maradisága hazánkban különösen szembeötlő volt. A kultúra terjesztésére, a szakmai műveltség fejlesztésére, tehát ezen a területen különösen nagy szükség volt. *„Múlhatatlanul megkívántatik, hogy a földművelő nép mind erkölcsére, mind értelmére nézve nagy céljaihoz képzett legyen, mert egyedül az ily nép lehet alkalmas eszköze minden józanabb irányzatoknak . . .”* írta Berzsenyi Dániel. A régi Magyarországon a költő szava pusztába kiáltott szó maradt mindaddig, ameddig népünk szabadságát el nem hozta a felszabadító Vörös Hadsereg. Ma már alig kell külön bizonygatni, hogy haladó hagyományaink sorában milyen fontos hely illeti azokat, akik a mezőgazdaság korszerűsítésének, a modern agrárpolitikai elvek kidolgozásának szentelték életüket. Küzdelmeikre emlékezünk, tevékenységüket méltatjuk már csak amiatt is, mert munkásságuk idején az ország népességének legnagyobb része földművelő ember volt. Tevékenységükkel, így közvetlenül is egész népünk érdekeit szolgálták.

Dr. Soós Gábor államtitkár ezekkel a gondolatokkal avatta fel augusztus 17-én a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium árkádjai alatt *dr. Marek József* és *Mathiász János* szobrát. Ezzel Tessedik Sámuel, Nagyváthy János, Pethe Ferenc, Újhelyi Imre szobra és Erdei Ferenc emlékműve mellett agrárműltunk újabb nagy alakjai előtt tisztelgünk.

Englert Judit szobrászművész alkotása

Dr. Marek József (1868–1952)

Állatorvosi állások betöltése után 1897-ben már az Állatorvosi Főiskolán tanít, mint a belgyógyászati tanszék adjunktusa, illetve 1901-től nyilvános, rendes tanára.

Első nagyobb közleménye a sertéspestis kórszövettanával foglalkozott. 1902-ben jelent meg egyik jelentős munkája, a *Klinikai diagnosztika*. 1918-ban lett a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja. *A rachitis összehasonlító kórtanáról* tartotta

ségе miatt.

aló beszédét. Kiterjedt kuta-
folytatott a tenyészbénaság-
nételykórral, az állati rachi-
kapcsolatban. Hosszú ideig
zott az állati angolkór és a
okon anyagcsere-bántalmak
val, a bántalmak megelőzésé-
yógyításával. Munkásságával
mányos korszakot nyitott.
Ferenccel közösen írt *Állat-
elgyógyászat* című munkáját
1924-ben jelent meg) számos
yelvre lefordították, és ma
s kézikönyve a világ állat-
ak. Marek, mint igen lelki-
és kötelességtudó tanár, az
ndolkodásra való ránevelés
át ismételten hangsúlyozta.
az álláspontja, hogy végle-
nényt csak akkor lehet nyil-
ha a tényekről sokszor
elt és változatos, a dolgok
hatoló vizsgálatok és ki-
alapján megdönthetetlen bi-
kkal rendelkezünk.

en átadta munkamódsze-
gtanította növendékeit az
ra, minden lehető körül-
yelembevételére, nem utol-
arra, hogy saját érdekét,
yelmét rendelje alá a kö-
lekeinek. Hallgatói minden
a ellenére is szerették és
sülték.

n lett a Magyar Tudomá-
démia rendes tagja. A fel-
s után 1949-ben elsők kö-
meg a Kossuth-díjat. Szé-
munkássága elismeréseként
ülföldi tudományos testület
ény választotta tagjai sorá-

szóló visszapillantást egyik
így fogalmazta meg: *„Ma-
emléke a világ szemében
y tudósé és tudományos
dt fenn. Előttünk, magya-
azonban úgy is, mint ta-
ünké, legjobb kollegánké,
elkű, nagy jó emberé is"*.

EL
rint

területei (ha-
tak. A térkép
rvezni és ki-
ületeket, majd
vétel helyét és
általában ren-
áblásítási tér-
ics, a megyei
eszerezni az
képet. (A 21/
ndelet alapján
mi és agroké-

egy átlagminta legalább 20 részmintából áll.

Változatos talajtulajdonságú táblán (amelybe különböző mechanikai összetételű, kémhatású, $CaCO_3$ tartalmú, eltérő humusz- és tápanyag-ellátottságú talajokat vontak össze) az egymástól lényegesen eltérő talajfoltokat megközelítően egyenes vonallal kell a térképen elhatárolni, s ügyelni kell arra, hogy a mintavétel során az eltérő tulajdonságú talajfoltok ne kerüljenek egy átlagmintába.

Lejtős területen azt kell figyelembe venni, hogy a lejtő felső, középső és alsó szakasza között általában jelentős különbség van a talaj tápanyag-ellátottságában. Ezért a mintavételi parcellákat úgy kell kijelölni, hogy a lejtőszakaszokat önállóan lehessen értékelni.

a mintavétel mélységét, tehat minden azokat az adatokat, amelyekkel a mintát azonosítani lehet. Ezeket az adatokat megfelelő kódszámokkal is jelölik.

A mintavétel gépesítése még egy országban sem megoldott kérdés. Ezért a hazai ilyen irányú kísérletek határainkon túl is nagy jelentőségűek lehetnek.

A talaj felső szintjének mintázására az eddigi tapasztalatok alapján alkalmasnak látszik az Ivancsics-féle *tárcsás talajmintagyűjtő készülék*.

Ez a hagyományos módszertől eltérően 500 mm átmérőjű tárcsalevél alkalmazásával biztosítja a felső réteg mintázását úgy, hogy a pontminták sokaságát gyűjti egy átlagmintává. A készüléket traktor vontatja. Akkor működik legmegfelelőbben, ha a talaj állapota legalkalmasabb a talajművelésre. A KSZE Tolna megyében már alkalmazta ezt a készüléket. Az idén már 16 növényvédelmi és agrokémiai állomáson is van egy-egy darab, amellyel segíteni tudják a megyei gazdaságokat.

A gépesítés másik útja a *Tóth-féle rétegfúró* alkalmazása. Ez traktorra szerelve, hidraulikával működtethető. A kézi fúrónál lényegesen gyorsabban halad vele a mintavétel, nem beszélve arról, hogy kevesebb fizikai erőt is kíván. Jelenleg az AGROTRÖSZT gyűjti az igényeket.

ENGLERT JUDIT

emlitve

P. Szabó Ernő: Képzőművészet és építészet. Miskolci Galéria

UJ TUKOR 1980/XVII/39.sz.4.o.

ZENEAKADÉMIA

1985. május 11-én, szombaton este 1/2 8 órakor

KOVÁCS ENDRE

orgonaestje

Közreműködik: SIMÁNDI JÓZSEF

BACH: Esz-dúr preludium és fúga, BWV. 552.
O Mensch, bewein' dein' Sünde gross
— korálelőjáték, BWV. 622.

Englert Judit. szobrász

A Xantus János Múzeum képtárában látható a fiatal képzőművészek „Ember és alkotása" c. második országos stúdiókiállítása, melyen szerepel a művész alkotása.

K. A.: Élmény és unalom.
Kisalföld, 1977. okt 12.

Englert Judit, szobrász

L: Nyíró Gyula

– Szoboravatás a MEM árkádjai alatt 8.

Népszabadság, Bp. 1978. aug. 18

Englert Judit

„Nagyvárosi ikon" II. alumínium, bronz

Ø 37 cm

szerepelt az 1978-as Studió kiállitáson

Katalógus akönyvtárban

Englert Judit, szobrász

L: Estenlits Tamás

P. Szücs J.: Válaszok egy kérdőívre 7.

Népszabadság, Bp. 1978. jún. 7.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

NAPLÓ (VESZPRÉM)

1978 JUL 29

Engler Judit

1021

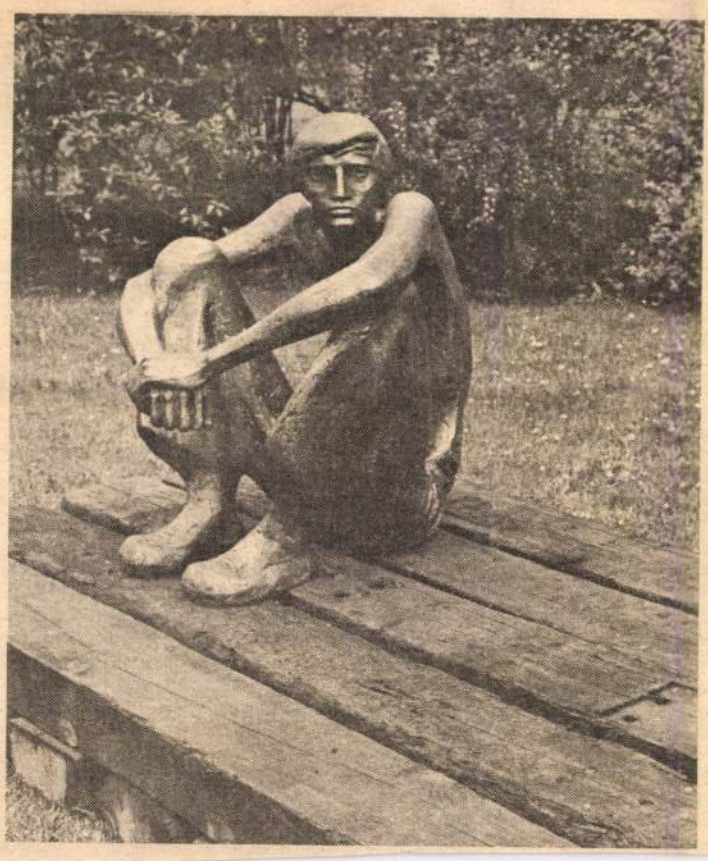

Engler Judit: Fiú

Kézfogással

„Nem kétséges, hogy a népfrontmozgalom — az országos és a megyei vezetéstől a falusi-körzeti bizottságokig — csak akkor tudja ellátni hivatását, ha megteremti a politikai, az állami, a társadalmi szervek helyi-területi akcióegységének kereteit és azokat sokirányúan hasznos tevékenységgel tölti ki." Ez a megállapítás az egyik megyei népfrontfórumon hangzott el, és országos érvényűnek is fölfogható. Ám hozzátehetjük azt is: ez így egyszerűnek és kézenfekvőnek tűnik, a gyakorlat „hogyan"-jára azonban nem ritkán nehéz a felelet. Az akcióegységnek egyben konkrét munkakapcsolatnak is kell lennie, mellőzve a formalitásokat, a látványosnak tűnő, valójában tartalmatlan külsőségeket.

Az együttműködési megállapodás a népfront és a tanács között csak akkor ér valamit, ha konkrét tennivalókat tartalmaz a tömegkapcsolatok szélesítésére, a lakosság közéleti részvételének növelésére, a szocialista demokrácia erősítésére, a közműveltség fejlesztésére nézve. A népfront kongresszusi állásfoglalása nem véletlenül hangsúlyozta: „a lakosság alapvető érdeke, hogy a így közösen tudják megbeszélni az adott település vagy lakókörzet fejlesztésével kapcsolatos feladatokat. Jó módszer az is, hogy a népfront-bizottságok a tanácstagok számára évenként 8—10 előadást és konzultációt szerveznek aktuális politikai, társadalmi, gazdasági kérdésekről.

A párt Központi Bizottságának április 19—20-i ülésén elfogadott határozata rögzíti: „Állandó feladat az üzemekben, a szövetkezetekben, minden munkahelyen a szocialista demokrácia fejlődését biztosító keretek tartalommal való megtöltése, az általánosan érvényes elveknek a konkrét helyi viszonyokhoz igazított alkalmazása, a formális elemek megszüntetése". Nos, a népfront városkörzeti fórumai vagy a falugyűlések mindenütt a lakóhelyi demokrácia megnyilvánulásainak foghatók fel. Ezek a — tanácsok és népfront-bizottságok által szervezett — fontos közéleti fórumok az elmúlt hónapokban minden eddiginél nagyobb számban, lényegesen megnövekedett részvétel és fokozott aktivitás mellett zajlottak le. Fontos tapasztalat: a falugyűlések, a városkörzeti gyűlések csak akkor érnek

Englert Judit alkotása

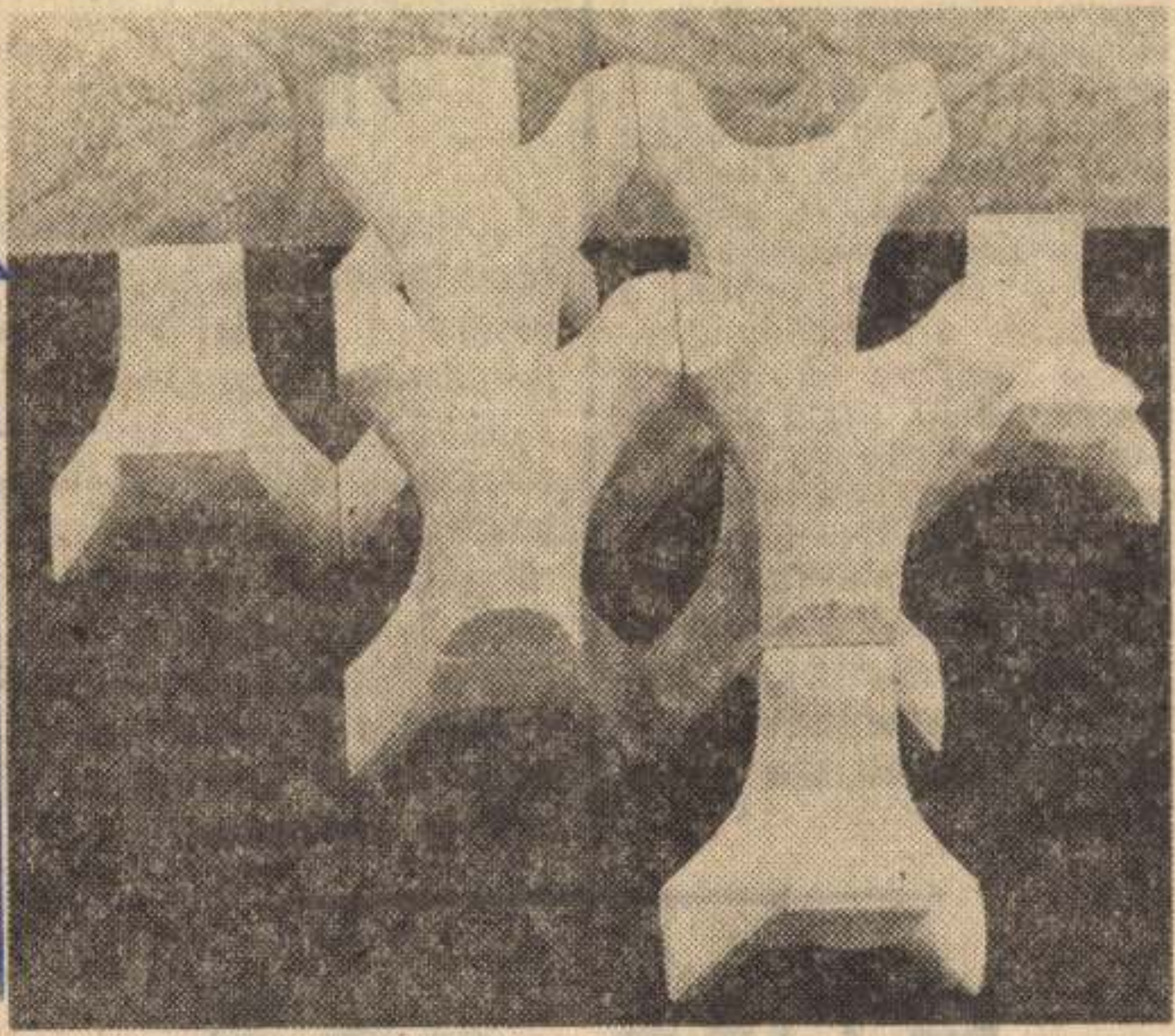

★ *A játszótéri plasztika két egybevágó sablonba önthető, elemei a lehetőség szerint variálhatók. Englert Judit munkája.*

(Kiss József felvételei)

-M-: Építészet és képzőművészet.

Déli Hírlap, 1980. szept. 15.

is megállapíthatják, hogy a Magyar Népköztársaság és a Vietnami Szocialista Köztársaság kapcsolatai töretlenül fejlődnek tovább — jelentette ki Nguyen Co Thach, s köszönetet mondott azért a támogatásért, amelyet Vietnam a magyar néptől, a párttól és a kormánytól kapott a múltban a francia gyarmatosítók, majd az amerikai imperialisták, jelenleg pedig a kínai hegemonista-expanzionista vezetés ellen folytatott küzdelméhez. Megköszönte a háború okozta sebek begyógyításához, a szocialista építőmunkához nyújtott internacionalista támogatást.

fűtés

„Clima 2000" elnevezéssel szerdán kezdődik meg Budapesten az európai Fűtési és Szellőztetési Egyesületek Szövetségének nemzetközi kongresszusa. Alapvető cél, hogy közreadják az energiatakarékos fűtésben és szellőztetésben elért legújabb kutatási és tudományos eredményeket; erről számol be előadásában 58 külföldi és 24 magyar szakember.

Futó eső

Ma estig átmeneti felhősödés lesz. Csak néhány helyen várható futó eső. A legmagasabb nappali hőmérséklet 20 fok körül lesz, este 15 fokra csökken.

Englert Judit képei

neve említve, szerepelt a Fiatalok Studiójának kiállításán

Bereczky Lóránd: A fiatalok studiójának kiállítása
Kritika 1979/3 37-38.o.

Englert Judit szobrászművész

dr. Marek József az állatgyógyászat nagyjai
közé tartozott. Állatorvosi belgyógyászat ámú
könyve a világ minden táján tankönyvnek
számít. – Az Ő szobrát Englert Judit szobrász-
művész formálta meg. – A magyar mező-
gazdaság történelmi nagyjai közül már hat-
nak az emlékét őrzi műalkotásokkal a Mi-
nisztérium árkádsora.

TV-híradó,

1978. VIII. 17, Televízió 19.30

ENGLERT JUDIT

1949. november 29-én Budapesten született. Művészeti tanulmányait a budapesti Képzőművészeti Főiskolán 1968—1972. között végezte. Mesterei: Mikus Sándor, Borbás Tibor, Konyorcsik János voltak. „Fiú" című szobra a tatai KISZ-vezetőképző tábor parkjában kerül felállításra.

Lakcíme: Budapest XIII., Jász utca 112.

Fiú, 1975, bronz, 220x105 cm
Komárom megyei Tanács tul.
Viszony, 1976, bronz, 26 cm

Magyar szobrányati kiállítás. Bp. 1978. Műcsarnok V.5-28.

Engler Judit

is részt vett a nagyatádi nemzetközi szobrásztelepen folyó munkában

Magyar Hirlap 1981/7/2/9

ENGLERT JUDIT szobrászművész

*Englert Judit*tól hagyományos szobrászati témákat (portré, anya gyermekkel) láthattunk, míg

→

(Művészet 1985. jan. 57o.)

- Engler Judit

Megbízást kapott a művésznő, hogy a tatai KISZ Vezetőképző tábor részére „Tűz" bronzot készítse el.

— : Körtéri munkák.

Művészet, 1980. november - 47. kap.

Englert Judit

Miskolcon közös tárlaton vett részt

Napjaink 1977-1-2

Molnár Zs.: Studió tárlatok

Englert Judit

Ülő fiú bronz 15,5 cm
Angela -"- 26 cm

Studio '73 Ernst Múzeum Bp.

Inglett Judit, szobrászművész

Az őszi utolsó hónapjában rendezte bemutatkozását a fiatal képzőművészek Stúdiója, melyben a művész műve szerepel.

Boreczky Loránd: A fiatalok stúdiójának kiállítása.
Kritika, Budapest, 1979. 3.

Enyler Judit

Megbízást kapott Enyler Judit hogy Marek József-mellszobrát készítse el, amit a Mező gazdasági és Élelmezési Ügyi Minisztériumban fognak elhelyezni.

—: Köztéri munkák.
Művészet, 1979. január – 47 lap.

megvia

Englerth Emil dr
festő
XIV. gr. Zichy Géza-u.
10.

MKSz 1947

/V.ker./ Charite: Bárczy István főpolgármester 1933. Magán: Diener Dénes József 1906-ban. Alpár Ignác 1911-ben. Spodium gyár elnök: Bedő Béla 1910. Hungária vegyi gyár: Benes József, Keresk. Bank Elnökhelyettes. Prága: Knipzsild. Aussig gyár.

22./ Külföldi stb. 23./ Müvészetének mely ágazatát müveli különösen /olajfestés, vizfestés, falfestés, grafika, arckép, tájékp. csendélet, kompozició, stb./ Arckép festés, gyantaalapu olajfestési technikában.

24./ Van-e müterme. Van. 25./ Mely hazai állandó jellegü közgyüjteményben vannak müvei /mü gyüjtemény év./ 26./ Mely külföldi stb.

27./ Müvészi biráló bizottságban közremüködött mikor, hol pályázat tárgya.

28./ Hazai kitüntetései és az adományozó év. 29./ Külföldi stb./.

30./ Szakirodalmi müködése ./. 31./ Egyéb életrajzi adatai.

32./ Lakása: Bpest XII. Gróf Zichy G u. 10. telefon szám 130-681.

33./ Hivatala. —

34./ Müterme " " ugyanaz. 35./ Állampolgársága: magyar.

36./ Teljesitett-e katonai szolgálatot? milyen beosztásban hol mennyi ideig és mikor? 1900-1 ben egyéves önkéntes a 11-es tábori tüzérezredben, ugyanott mint hadnagy fegyvergyakorlatokat. A háboruban ugyanott mint kiképző tiszt, majd a cs.és kr. ~~legfelső~~ 9 tüzérségi felügyelőség rendeletére mint a cs.és kr. fém telep parancsnoka a háboru befejeztéig.

37./ Katonai rendfokozata: népfk. tüzér százados.

38./ Hadirokkant hány %. 39./ Van e tüzharcosi igazolvány? 40./ Hadi kitüntetáse./.

41./ Van-e állandó javadalmazással járó állása, annak megnevezése. Ebből honnan és mennyi az évi jövedelme? állandó járandóságként van? Állásom nincs. 1913-ban nyugdijazva, feleségem után járó családi pótlékkal, lakbérrel együtt 112 pengő.

42./ Mily idegen nyelveken beszél és ir: Magyar, német, francia, angol.

9 tüzérségi

Sajátkezű közlésének
másolata.
Dr Szabó Zoltán
egyetemi tanár arcképe
a műegyetem (3) részére.
1946.

Englerth Emil
festő.

1./ Vezeték és keresztnév: Dr. Englerth Emil Kelt 1939-ben.
2./ Müvésznév: Englerth Emil
3./ Születési hely: Bécs év: 1882. hó: március nap: 13.
4./ Vallás: római katholikus. Családi állapot: nős.
5./ Atyjának neve: Englerth Károly. Atyjának foglalkozása: szobrász.
6./ Iskolai végzettség: egyetem.
7./ Szakiskolai végzettség: magán mesterektől.
8./ Hazai kiállitáson résztvett, mikor és hol: 1897-ben a Nemzeti Szalónban, Kossuth Lajos utcai helyiségében, majd ugyancsak állandóan Erzsébettéri mücsarnokban először 1904-ben, annak ugyszolván minden tárlatán részt vettem. 1912 óta a Mücsarnokban, azaz 27 év óta.
9./ Csoportos kiállitása volt, mikor és hol ./. 10./ Külföldi kiállitásokon résztvett mikor és hol ./. Stockholmi representativ kiállitás 1921 3 müvel.
11./ Mely müvészeti egylet tagja: Magyar Képzőmüvészek Egyesülete.
12./ viselt tisztsége ./. 13./ milyen oklevéllel rendelkezik, azt hol és mikor szerezte
14./ Ha tanár, kinevező hatóság mikor és hol tanit, vagy tanitott.
15./ Belföldi vidéki tanulmányok mikor és hol: Erdély 1904.
16./ Külföldi tanulmányok mikor és hol: Bécsben 1902-1903, Münchenben: 1905. Olasz földön több izben, majd 1911-ben majdnem egy évig.
17./ Hazai müvészeti ösztöndijat kapott, honnan, mikor. 18./ Külföldi./.
19/. Hazai müvészeti kitüntetést/cimet, dijat, elismerő oklevelet/kapott-e, mikor, mely müre, hol és adományozó: Kereskedelmi minisztérium bélyegpályázatán 1909-ben/500 K. dijat, 1909-ben Patrona Hungariae-t ábrázoló müre. Biráló bizottság. A "Mücsárnok" 1928 tavaszi tárlatán 433.sz.a. kiállitott G.L. urnő arcképe "mivemet" kitüntető elismerésben részesiti néhai Karlovszky Bertalan mester müvészi és dr. Nékam Lajos müpártoló elnöksége mellett a döntő bizottság: az 1938 évi Eucharisztikus arckép jellegü bélyegekre hirdetett pályázaton harmadik dijban részesitett a Biráló bizottság. A Főméltóságu Kormányzó Ur arcképét ábrázoló pengős levélbélyeg pályázatra beérkezett és külön felszólitásra készült pályamüvek közül a főméltóságu Kormányzó ur legmagasabb egyéni döntése az én müvem tüntette ki a kivitellel.
20/. Külföldi stb. 21./ Hazai hivatalos részről állam, város vagy más erkölcsi közület müveiből történt e vásárlás: 1910-ben Csendélet, 1912 Női tanulmányfej cimü képet a főváros. 1922-ben Fickey Ferenc Koronaügyész ur arcképét, a Pécsi egyetem számára. 1925-ben Kailinger János a Vizmüvek vezérigazgatóját /a bpesi korcsolyaegyletnek/ a fővárosnak, ugyancsak ennek részére 1926-ban Wein Dezső vizmü vezérigazgatót. Angol magyar bank nak Elek Pál 1918-ban, Temesbári bank nak Elek Pál 1918. Pécsi egyetem: Scipiadesz Elemér 1937. Honvédelmi minisztérium 1914. Hazai Samu, Belicska Sándor. Gremium elnök Keresk. Kamara. számára Goldzicher 1921. Müegyetem rektor: Szabó Gusztáv 1937.

(1937-ben Szabó Gusztáv prorektor arcképét a müegyetem számára.

MDK

Englerth Emil

A két világháboru között készült tanácsköztársasági vonatkozásu képzőművészeti alkotások?

1919. május elseje a Hősök terén. " Pap. olaj.

GERELYES EDE: A LEGUJABBKORI TÖRTÉNETI MUZEUM TANÁCSKÖZTÁRSASÁGI GYÜJTEMÉNYE

LEGUJABBKORI TÖRTÉNETI MUZEUM ÉVKÖNYVE II. Bp. 1961. 131-178.1.

141.1.

ENGLERTH

Nr. 60.
Olajfestmény. Sárga rózsa - csendélet. 100 x 70 cm

Budapest I. ker. Táncsics u. 7 . Esterházy palota.
Veszélyeztetett Magángyűjtemények Miniszteri Biztossága.
LK. számu leltár. 1949. (Iparművészeti Muzeum, Agattár)

ENGLERTH

Nr. 92. Olajfestmény. Vörös rózsa csendélet, vázával.
102 x 72 cm

Budapest I. ker. Tárnok u. 7. Esterházy palota.
Veszélyeztetett Magángyüjtemények Miniszteri Biztossága.
LX. számu leltár. 1949. (Iparmüvészeti Muzeum, Adattár)

ENGLERTH

Nr. 92. Diplomatmöbel. Vitrine rötlich graues Tuch, violettrot.
102 x 72 cm

ENGLERTH EMIL
/1883- tätig in Budap./

Englerth, Emil: Früchtestilleben.
Öl auf Leinw., 60x76 cm. Sign., 1911.

Aukción: München, Neumeister

Auktion 189. 12. bis 14. Sept. 1979.
Katalogus Nr. 1444. - S. 134.

Englerth Emil

Dr Szabó Zoltán egyetemi tanár archépe a bpesti József nádor Műegyetem növénytani intézetében.

Fenti festette 1942-ben (?)

Dr Szabó Zoltán
körlése
1943. jun. 11.

Englerth Emil

Englerth Emil dr., XIV. Gróf Zichy Géza-u. 10. 427-320

Bptávb 1940 szept.
– 1942. jan.

Englerth Emil

Műcsanok

1914. tav. kiáll. - 192, 705 ✓

1915-16. téli kiáll. 220, 316 ✓

1917. tav. kiáll. 138 ✓

1917-18. téli kiáll. 342 ✓

1918. tav. kiáll. 109. ✓

1918-19. téli kiáll. - ✓

1919. hadviselt műv. kiáll. ✓
99, 171, 191, 192
nem volt harctéren

1919-20. téli kiáll. - 312 ✓

1920 tav.
1921. tav. kiáll. 94 ✓

1921. őszi kiáll. 263, 309 ✓

1922. jub. kiáll. 429 ✓

1922 őszi kiáll. 119, 121, 249. ✓

1923. tav. kiáll. 373 ✓

1924. tav. kiáll. 524 ✓

1924. őszi kiáll. 260, 364 ✓

1925. tav. kiáll. 342 ✓

1926. angol-mag. kiáll. 443 ✓

Szalay Imre VI. 166.

Englerth Emil

festö Gróf Zichy Jéza u. 10. Mücsarnok

1930. tav. kiáll. 54, 75. V

1930/31. jub. kiáll. 615, 638. V

1934. téli kiáll. 487. V

KE

VI

656. Jacopo

+

~~Született~~ Velencieben 1711-ben. ~~meg~~

Pietro Candiani

A Velenciei Marcello-terén a fö
fekszik a megszpikolt IV. Candiani doge ~~[illegible]~~
s a kinek segitségére két felig
nemes áll bő újú tógában s f
meg volna lepetve. A nobili mi
néris a tetemet, melytől nem
~~tetemnek essenek~~. A tér közepén
többen állnek, egy férfi, pedig
A háttért járókelők élénkítik
don. A környékbeli épületek
A égbolt kissé felhős.

Vászon, méretei ~~3~~ 3
Pyrker János Lap

68

Englerth Emil

M. Képzőm. Egyes. tagja

KMTARS művcsoptok
1931 feb márc kiáll.

III. 45, XII. 9.

1932. febr.–marc. kiáll.

1933. nemz. képzőm. kiáll. 200
146.

KÉSZITETTE MARKO

SZEDTE ÉS LINOLEUMBA VÁGTA KETTING

Englerth Emil

ENGLERTH EMIL: FIÚARCKÉP Ccci arck

Kiállítás. Művészcsoportok
1931. Kiáll.

VITÉZ DARVASSY ISTVÁN: ARATÓK

Englerth Emil

Műcsarnok

1926. őszi kiáll. 412 V
1926. téli kiáll. 559 V
1927. tav. kiáll. ~~[illegible]~~-622, 669 V
1927. őszi kiáll. 402. V
1927/28. téli kiáll. 373 V
1928. tav. kiáll. 433 V
1928/29. téli kiáll. 534 V
1929. tav. kiáll. 52 V

~~Puncz h. n. t. Bunzlau~~

Engleth Emil

Szigath Gáborné
arck. olaj
1200 k

Nemzeti Szalon
1913. márc.-ápr. kiáll.

V

Englerth Emil

96 Hazai Samu báró m. kir. honv. minister olajf.
97 Belitska Sándor vezérkari ezredes "

Nemzeti Szalon 1916 jan.
Sajtóhadiszállás
műkiállítása.

V.

Engleroth Emil dr

Arad

Nemesvári 36. I

der Stadt Köln.

eimann.

liothek.

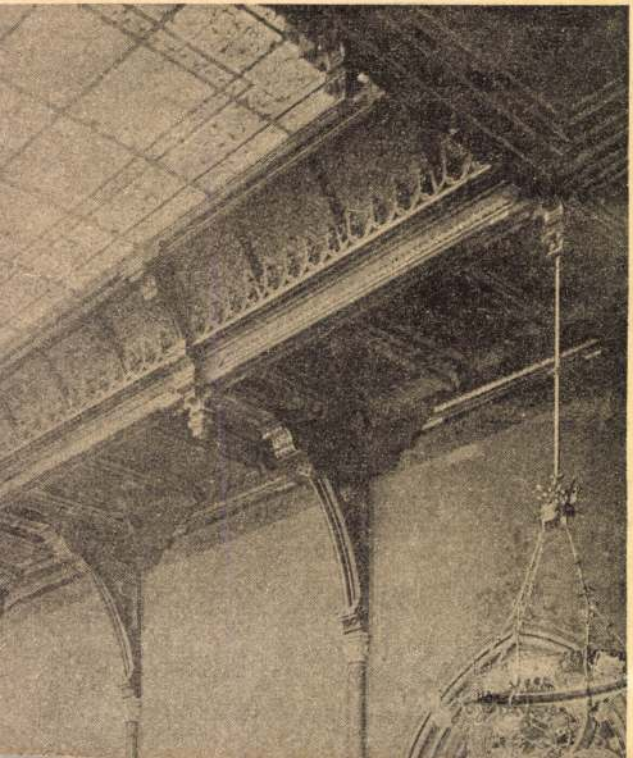

kiegészítést igényel, t. i. ilyenkor a húzott oldalon keletkezhetik nagyobb igénybevétel, tehát erre is meg kell vizsgálni, hogy $\sigma'' = \frac{M_0}{W_0} - \omega\frac{P}{F} \leqq \sigma_h$ . . 14.)

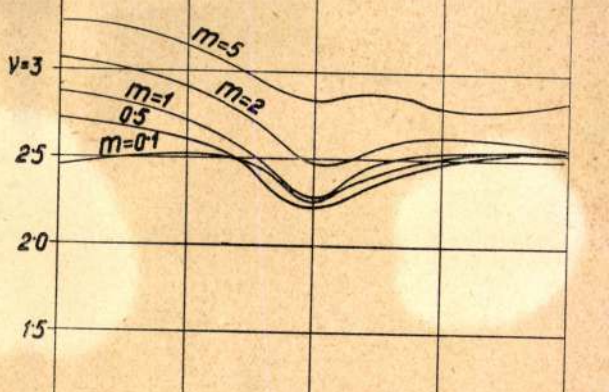

20. ábra.

Megvizsgáltuk, hogy e módosított képlet szerint és a 7. pont alatt javasolt új igénybevételekkel méretezve hányszoros biztonság adódik ki a Jezek-féle σ_{Kr} törő szilárdságokhoz viszonyítva. A javaslat szerint megkívánt biztonság 2.4—2.6 közt változik, úgyhogy kereken $\varphi = 1.8$ nagyobbító szorzóval számolhatunk, eszerint tehát folytvas esetében $\sigma = \frac{1400}{\omega + 1.8\, m}$

ahol $\omega = \frac{\sigma_K}{\sigma_{K^m}}$ és a tényleges biztonság $\nu_K = \frac{\sigma_{Kr}}{\sigma}$

A számítást elvégezve $m = 0.1$, 0.5, 1.0 és 2.0 értékekre az eredményeket a *20. ábrában* tüntettük fel.

Látható, hogy kis excentricitásoknál a biztonság 2.4—2.6 között mozog, és csak $\lambda = 90$—110 között csökken le 2.2—2.3-ra, ami még tűrhető, viszont nagy

MŰVÉSZI HÉT.

Kezdjük a Műcsarnokkal, mert annak kiállítása nyilt meg előbb. A Műcsarnok e héten négy halott művész műveit mutatta be termeiben, kik az elmult év folyamán húnytak el. A legfiatalabb közülük még 30 éves sem volt. A négy elhúnyt művész művei a Műcsarnok termeinek majdnem valamennyi falát betöltik.

Coulin Artúr műveit alaposság, a témában való elmélyedés és formagazdagság jellemzi. Tanulmányai közt pompás kivitelű rajzok és képmások találhatók. Érdemes művészi multra enged visszapillantást ez a kiállított kollekció. — *Löschinger Hugó* művein mestereinek: Lotznak és Székelynek hatása nagyon megérzik. Az állatfestésben már Zügel tanítványának bizonyul s a vaskosabb festésmodor és beállítás realizmusával fokozza állatképei hatását. Éveken át foglalkozott freskófestészettel s egész sereg vázlatot készített az iskolai faliképekhez. Legnagyobb két kompoziciója: a Hunor és Magor és Szent László legendája. — *Papp Bertalan* csak pár év előtt tűnt fel aktképeivel, melyekbe sok finomságot tudott önteni. A női test megérzékítése iránt nagy fogékonysággal bírt. Magyar zsánerképei viszont technikai tudását igazolták. — Végül *Smigelschi Oktáv* — a legfiatalabb a négy elhúnyt művész között — főleg egyházfreskók révén tűnt fel. A nagyszebeni és csákovai gör. kel. székesegyház számára hatalmas freskókat készített. Ezeknek a freskóinak nagyméretű kartonjai töltik meg a Műcsarnok két termét. Feltalálta a falfestésnek új technikáját: a cementmárvány-festést. Néhány szép képét a budai Rákóczi-kollégium számára ily módon festette már meg. Az egyházfestészet mellett figurális képeket és tájképtanulmányokat is festett, melyek éles rajzukkal s karakteres voltukkal tűnnek ki.

Az elhúnyt művészek életrajzi adatai a következők:

Coulin Artúr Nagyszebenben született 1869 szeptember 20-án. Első művét, egy arcképet, már 1887-ben állította ki s kitünő rajzolótehetsége már e művénél is szembeötlött. 1888-ban beiratkozott a gráci rajztanárképző iskolába, ahonnan alig egy évi tartózkodás után átköltözött Münchenbe, ahol Hackl, majd később Löfftz tanítványa lett. A vagyontalan művészt már tanulóévei alatt túlterhelték a megélhetés gondjai s arra kényszerítették, hogy búcsút mondjon Münchennek és hazaköltözzön Budapestre, ahol fényképészeknek dolgozott. Nagy elfoglaltsága csak az esti órákban juttatta ahhoz a szerencséhez, hogy rajzolhasson és szabad vasárnapjain festhessen. Első művét, mely feleségét Fogarascher Olgát, Hubay Jenő egykori kiváló tanítványát ábrázolja, a Képzőművészeti Társulat 1898/99. téli kiállításán állította ki, amellyel nemcsak általános elismerést aratott, hanem az állami ösztöndíjak egyikét is elnyerte. 1899-ben Hollósy Simon egyik legszorgalmasabb tanítványa lett, akivel még ugyanaz év nyarán Nagybányára költözött, ahol rajztudása, a kiváló mester vezetése alatt, tökéletesedett. 1900-ban Rómába költözött, ahol rendkívüli szorgalommal festette a római néptípusokat. Nagy művészi tudásra valló rajzai itt készültek. Művészete delén érte a halál Heidelbergben, 1912 november 9-én.

Löschinger Hugó Budán született 1875 április 1-én. Már 12—13 éves korában önállóan komponált is. A mintarajziskolában rajztanári vizsgálatot tett. 1901-ig saját műtermében akttanulmányokkal és művészettörténettel foglalkozott s három éven át dolgozott Lotz Károly mesteriskolájában, majd a mester halála után újabb három éven keresztül saját műtermében történelmi festésre és állattanulmányokra adta magát. 1907—1908-ban Heyeknél, 1909—1912-ben Zügelnél tanult Münchenben. Tanárai közül legnagyobb hatással voltak reá Székely Bertalan és Lotz Károly. Tömérdek sokat rajzolt és festett, mindenféle előadási formát s a legváltozatosabb témákat kereste.

A szekszárdi és a pécsi múzeumokba a történelem előtti korszakokról készített falfestményeket, Késmárkon a Thököly-kápolnába freskóképeket, a kassai Rákóczi-síremlékre pedig sgrafittókat festett. Ezek mellett állandóan foglalkoztatták őt nagy kompozició-

FEDÁK SÁRI ELSŐ FŐLLÉPÉSE A FILMEN NÁDAS SÁNDOR »MÁRTA« CÍMŰ AZ APOLLÓBAN BEMUTATOTT MOZIDARABJÁBAN.

tervei. Több képe volt kiállítva a velencei, müncheni és londoni nemzetközi kiállításokon; Daphneval a londoni kiállításon bronzérmet nyert, Szent László legendájáért pedig a br. Forster Gyula Vaszary-díját kapta s az Andrássy-féle állatfestő-ösztöndíjat is húzta egy éven át. A München melletti Grafrathban halt meg 37 éves korában.

Papp Bertalan, a poszthumus kiállítók harmadika 1880 nov. 13-án született Sárospatakon. 1901-ik évben beiratkozott az iparművészeti iskolába, ahol Morelli Gusztávtól tanulta a fametszést. Mestere és tanárai itt is csakhamar felismerték rendkívüli tehetségét s az ifjú egymásután nyerte el az iskolai kitüntetéseket. Egy esztendő múlva a Képzőművészeti Főiskolába iratkozott be. A Műcsarnokban először 1910-ben állított ki egy női arcképet, amellyel elnyerte az először kiállító művészek kitüntetésére szolgáló Harkányi-díjat. A Képzőművészeti Főiskolából Benczúr mesteriskolájába jutott s ekkor festette meg a »Dolce far niente« című gyönyörű aktos kompozicióját, amely a Képzőművészeti Társulat 1911/12. évi jubiláris tárlatán mesterének Benczúr Gyulának az alkotásai között volt kiállítva. Erre a festményére kapta meg az Erzsébetvárosi Kaszinónak az aktfestmények jutalmazására kitűzött díját. Jelenleg a müncheni nemzetközi kiállításon két nagyobbszabású festménye van kiállítva, amelyek különösen művészi körökben keltettek általános feltünést, azonban Papp Bertalannak az elismerésben már nem lehetett része, mert ez év május 28-án váratlanul meghalt.

Végül *Smigelschi Oktáv* 1866 március 21-én született a szebenmegyei Nagyludason. Gimnáziumi tanulmányait Nagyszebenben végezte, azután beiratkozott a Képzőművészeti Főiskolába, ahol Székely Bertalan és Lotz voltak a mesterei. 1908-ban elnyerte Fraknói Vilmos püspök ösztöndíját s ekkor állandó tartózkodásra Rómába utazott. Először 1904-ben állított ki az Iparművészeti Társulat kiállításán, majd 1908-ban számos alkotással szerepelt az egyházművészeti kiállításon és az utóbbi években a műcsarnoki tárlatokon. A művész azonban inkább freskófestő volt és a freskófestés terén kiváló érdemeket szerzett s maradandó becsű alkotásokkal gazdagította a magyar művészetet. 1912 november 10-én a fővárosban meghalt.

Az élők közül *Nagy Sándor* 3 üvegfestményét mutatja be, melyek a marosvásárhelyi közművelődési palota számára készültek.

* * *

A másik e heti kiállítás a Nemzeti Szalonban nyilt meg, mely a Magyar Grafikusok Egyesülete és a Magyar Akvarellisták s Pasztellfestők Egyesülete IV. kiállítási anyagát tartalmazza. Utolsó tárlatukat a Műcsarnokban rendeztek; ennek nagyarányú termei azonban nem feleltek meg az intim grafikus művészet céljainak. Visszajöttek tehát újból első szárnypróbálgatásaik szinhelyére. Háromszázat meghalad a kiállított művek száma, amelyek 70 magyar grafikus munkáját és tudását dicsérik. Természetesen legjobban hatnak a vizfestők művei, akik tömegesen vonultak fel, úgy hogy az érdekes kiállításnak nincs meg az unalmas »fehér-fekete« karaktere. *Edvi Illés* Aladár istállórészletei, *Nádler* Róbert utcarészletei és vedutái kiválóak. *Bakoss* Tibor tyúkjai és kacsái, *Boemm* Ritta napsüteses házai és a virágos udvarok, *Pálfy* József olasz utcarészletei és tengerképei művészi felfogású és kivitelű munkák. *Baranszky* E. László bravurosan festette különféle hangulatokban a Balatont, *Mendliknek* két képe közül a kisebbik Földközi-tengerrészlet a jobbik. Jól vannak még képviselve a vizfestők között *Garzó, Raáb* Ervin, *Jaschik, Oppel* Magda, *Makoldy, Rózsavölgyi, Humayer* Erzsi és *Reissmann.* A pasztellisták között ez alkalommal *Wágner* Géza vezet, főleg tájrészletei bizonyítják erősségeit, míg a figuralisták közül *Barta* Ernőé az elsőség. *Major* Jenő szeretettel festette meg puha krétával a szép duna-menti motivumokat, *Undi* Mariska sikerrel oldotta meg két kiállított portréját. *Berkes* Antal egy jó temperás utcarészlettel szerepel. Azonkívül ott vannak még a többi jó és akkreditált művésznevek közül: *Erdőssy* Béla, *Olgyai* Viktor, *Bér* Dezső, *Raáb* Ervin, *Lakatos* Arthur, *Papp* Lajos, *Conraa* Gyula, *Priboda* István, *Nagy* Sándor, *Beron* Gyula, *Bottka* Miklós, *Lovaghy* Dénes, *Háry* Gyula, *Székely* Árpád, *Teplánszky* Sándor, *Zádor* István, *Varga* Emil stb. *Zádor* István a fővárost, *Conrad* Gyula a nagy örök várost: Rómát és vidékét festette meg kiváló technikával. Mindkettőjüknek nagy érdeme van abban, hogy a grafikai művészet az utóbbi rövid idő alatt olyan népszerűségre tett szert. A kiállítást *Déry* Béla igazgató rendezte a tőle már megszokott szakszerűséggel.

BÁNYÁSZ LÁSZLÓ.

PERCZEL SÁRI.

A budapesti állatkertbe péntek délutánonkint érdekes kis sereg vándorol, mióta Márkus Jenő székesfővárosi tanácsos a mesedélutánokat megalapította. De még egy alkalommal sem volt ott annyi mosolygó kedves apróság, mint legutóbb, midőn a Királyszinház széphangú ügyes művésznője mesélt. Meg is érdemelte a nagy érdeklődést. Kitünően tud mesélni. Igazi elbeszélő tehetség. Gyönyörűség volt hallgatni. Száz meg száz apró tenyérke tapsolta őszinte elragadtatással.

FEDÁK SÁRI ELSŐ FÖLLÉPÉSE A FILMEN Nádas Sándor »Márta« című mozidarabjában.

SZINHÁZ

„AZ UTOLSÓ NAP."

Dráma 3 felvonásban. Irta *Balázs Béla*. Bemutatta a Nemzeti Színház október 3-án.

Tanár szinműírók jutottak most szóhoz. A Magyar Szinház Balázs Sándor »A feleségünk« darabjával aratott szép sikert. A Nemzeti Szinház pedig Balázs Béla »Az utolsó nap« drámájával nyerte meg a közönség tetszését. A szerzők ép csak névrokonok és foglalkozásukra tanárok, az egyik Erdélyben, a másik Budapesten. Különben semmiféle kötelék nem füzi őket egymáshoz és puszta véletlen darabjaiknak egyidőben való színrekerülése.

Az »Utolsó nap« Perugia utolsó napját hozza elénk. A Baglionék és az Oddiak versengenek a városért. Ép hosszú harcok után békelakomát ülnek, amely előtt a Baglionék megtudják az Oddiak újabb fogását. A város egyetlen vízadó forrását eltömték és így lehetetlenné akarják tenni a Baglionék uralmát. Csakhogy a puska fordítva sül el és az Oddiak rajtavesztenek lelketlen árulásukon. Baglionék szinleg megnyitják előttük a város kapuit és mikor már mindnyájukat becsalták, vérfürdőt rendeznek és kipusztítják az Oddiak összes hiveit.

Közbeszőve kapjuk Rafael és Simonetto szerelmét Liviához, Pietro Vanuzzi, Rafael mesterének gyönyörű leányához. Ez a szerelem is halállal, még pedig kettős halállal végződik. Livia úgy érzi és Rafael is úgy szeretné, hogy ők ketten boldogan együtt maradjanak, de Simonetto, a nagy szimbolista, túlvilági boldogságról álmodozik és rábirja Liviát, hogy lemondva Rafaelről, ők ketten a halálban egyesüljenek. Ezt a kivánságot a darab végén elérik, amikor az Oddiak elleni küzdelemben mindketten elpusztulnak.

Szóval ebben a darabban elejétől végig ott áll előttünk a halál. Az első felvonás legelején, a harmadik jelenetben két Oddit gyilkolnak meg. A második felvonásban a foglyok halálával kapunk újabb idegizgalmat. És végül a harmadik felvonásban mindenkit legyilkolnak és puszta véletlen folytán kerüli el Rafael a halált. Ez a módja a középkori folfogás beállításának — amely időben a gyilkosság napirenden volt — teljesen megadja a hű képet, csakhogy a modern ember nem szíveli a kegyetlenkedéseket és megbecsüli az életet, amely a legnagyobb, a legértékesebb földi kincs.

A Nemzeti Szinház jeles művészei fényes tehetségük egész nagy tárházát bocsátották a szerző rendelkezésére és ép ennek tulajdonitandó a közönségnél elért előnyös fogadtatás. Első helyen *Váradi Arankát* kell emlitenem, aki bájos játékával, szép megjelenésével és behizelgő kellemes hangjával egymaga is segitette diadalra az »Utolsó napot«. Mellette *Beregi Oszkár* mint Simonetto csodás önmérséklettel és pompás maszkban játszott. A kisebb szerepekben *Iványi Jenő, Mihályfi Károly, Rajnai Gábor, Paulai Erzsi, Fáy Szeréna, Bartos Gyula, Horváth Jenő, Pethes Imre* és *Mátrai Erzsi* jeleskedtek. A darabot *Iványi Jenő* rendezte avval az elmélyedő, körültekintő gondossággal, amely egész egyéniségét annyira jellemzi. A darabot a közönség jó szivvel fogadta és *Balázs Bélát* sokszor kitapsolta. Csak a harmadik felvonás tömeggyilkosságai keltettek visszatetszést.

Dr. FALK ZSIGMOND.

FIUMEI MAGYAR SZINHÁZ. A fiumei Fenice szinkörben minden évben helyet kapott eddig a magyar szintársulat is négy-nyolc hétre. A most már meglehetős nagy számban található magyarok eléggé támogatták a magyar szinházat és különösen kellemetlenül érintette őket az, hogy a legutóbbi évben már nem játszhatott a magyar szintársulat. A Ricotti testvérek tulajdonát képező szinkört, amelyben egyébként is csak igen nehezen lehetett előadást tartani, mert annyira rozoga volt, hogy az időjárás szeszélyeinek nem tudott ellentállani, most lebontották és helyébe új, nagyszabású szinházat épitenek. Az új szinház részvénytársasági alapon épül és a magyar szintársulaton kivül olasz staggionék is fognak ott szerepelni. Több mint kétezer néző befogadására épül ez az új szinház, amelyben a jövő tavaszon már játszani is fog a magyar szintársulat, Polgár Károly pozsonyi szinigazgató jól szervezett, elsőrendű társulata. A fiumei magyarság igen nagy érdeklődéssel viseltetik az új szinház iránt s ezt bizonyítja az a körülmény is, hogy jóformán minden fiumei magyar birtokában található néhány szinházi részvény.

SCHNITZLER A MAGYAR SZINházban. E szinház legközelebb Schnitzler-darabot hoz. Bemutatja ugyanis a kitünő iró »Freiwild« cimü darabját, amelyet *dr. Salgó Ernő* »A préda« cimen fordított magyarra. A fő női szerepet új tag: *Verő Márta*, Verő György szinmüíró leánya játssza.

SHAW-PREMIER LONDONBAN. Az előkelő St.-James-szinházban nagy sikert aratott Shawnak legújabb »Androkles és az oroszlán« cimü darabja, melyet ő maga mese-játéknak, »a fable-play« nevezett el. Akik Shawnak mélyen szatirikus és egyúttal mindig mulatságos stilusát ismerik, azokat ez ártatlan cim most sem fogja megtéveszteni, mert bár a darab szövegét a világ egyik legrégibb meséje képezi: e szinműben a nagy irlandi éles késsel boncolgatja a korai keresztény korszak martirainak lelki világát és a legmulatságosabb világitásban, pajzán gúnnyal festi le a hitrajongás abszurditásait. E mellett szellemesen persziflálja a túltengő kötelességérzetet is, ami legmulatságosabban emlékedik ki hősének a hálás oroszlánnal való jeleneteiben. Ez új darabban a nagy gúnyolódó a legnagyobb virtuózitással egyesitette a legburleszkebb komikumot morális tanulságokkal s bár ki nem fogyunk a kacagásból: Shaw, a moralista tanitása nagy nyomokat hagy lelkünkben. Mindenki ismeri Aulus Sellius vagy kétezer éves meséjéből Androklest, akit adandó alkalommal az oroszlán vonakodik felfalni, mivel az egyszer egy tövist kihúzott lábából. A cselekményben Androkles, ki a szabóság szelid mesterségét folytatja és csakis kereszténysége révén tudja elviselni feleségének házsártos természetét, összekerül a történelem leghumánusabb oroszlánjával, amely csak hosszabb rábeszélés után engedi lábán az ismert sebészi operációt végrehajtani, amelynek folyamán Androkles nem győzi eléggé az aszepszis szükségességét hangoztatni. A nemes állattal legközelebb egy római arénában találkozunk, ahol éppen készül étvágyát keresztény vértanukkal csillapitani. A római császár különös jókedvéből ezúttal elengedvén a keresztények tömeges mészárlását, nem akarja az arénát elhagyni, mielőtt legalább is az új oroszlán nem kóstolt egy kis keresztény vért, mire Androkles ön-

65/C 1913.

A kiváló Bór- és Lithiumos
GYÓGYFORRÁS
SALVATOR
kitünő sikerrel használtatik vesebajoknál, húgyhólyag-bántalmaknál, köszvénynél, czukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál.
Húgyhajtó hatásu!
Vasmentes! Könnyen emészthető! Teljesen tiszta!
Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.
SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóczi Salvator-forrás-Vállalat, Budapest, V., Rudolf-rakpart 8.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Elsőrangú angol, varrott ------- férfi és női ◆ CIPŐK! ◆ Egységárak: 16·50 korona. 20·50 korona.
ZSUFFA J. utóda FÜREDI ÁDÁM
Budapest, Egyetem-utca 3. (Hazai Takarékpénztárral szemben). Tel. 94-07

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

MENYASSZONYI KELENGYÉKBEN
óriási választék, a legegyszerűbbtől a legdíszesebbig
KUNZ JÓZSEF ÉS TÁRSA
árúházában
Budapesten, V, Deák-Ferenc-utca 10. sz.

Értesítés.

Az alant megjelölt állomásokon elhelyezett cs. és kir. katonaság részére szükségelt zab, illetve kenyér bérletképeni leadását, továbbá a kenyérszükségletnek kincstári lisztből polgári kenyérsütés útján való előállitását illetőleg az ajánlati tárgyalás meg fog tartatni és pedig:

a) A zab- és kenyérszükségletnek a következő állomásokon 1913. évi november hó 1-től 1914. évi október hó 31-ig szóló időtartamra bérletképpeni leadására vonatkozólag:

Karánsebesen, Nagybecskereken, Pancsován, Kevevárán — a temesvári cs. és kir. katonai élelmezési raktárnál 1913. évi október hó — — — — — — — — 20-án
Békéscsabán az aradi cs. és kir. katonai élelmezési raktárnál 1913. évi október hó — — — — — — 24-én

b) A kenyérszükségletnek a következő állomásokon 1914. évi január hó 1-től 1914. évi december hó 31-ig szóló időtartamra, polgári kenyérsütés útján való előállitására vonatkozólag:

Lugoson — — — — —	a községelőljáróságnál (Ada-Kaleh állomás részére Orsován) 1913. évi november hónap	5-én
Ada-Kaleh-n — — —		6-án
Fehértemplomon — —		11-én
Nagykikindán — — —		14-én
Nagybecskereken — —		15-én
Békéscsabán — — — —		20-án
Debrecenben — — —		22-én

Ezen tárgyalásokra érvényes feltételek a temesvári, aradi, nagyváradi és szegedi cs. és kir. katonai élelmezési (fiók) raktáraknál betekintés végett levő hirdetményekből és feltételi füzetekből — mely utóbbiak ingyen kaphatók — megtudhatók.

Temesvár, 1913 szeptember havában.

A cs. és kir. 7. hadtest hadbiztossága.

DR. PAJOR
SZANATÓRIUM
ÉS VIZGYÓGYINTÉZET
BUDAPESTEN, VIII. KER.,
VAS-UTCA 17. SZÁM
Rádium-emanatórium és Röntgen-laboratórium, vizkúra, pöstyéni iszap stb., stb. bel-, ideg-, sebészi és nőbetegek számára, a főváros központjában.

Kézimunka
és hozzávalói anyagok beszerzése előtt kérje 3070 ábrás árjegyzékemet.
Bérczi D. Sándor alapitva 1883.
Budapest Dessewffy-utca 5 Saját áruháza.

TELEFON 154—79. TAPETA
HAHN ÉS PREYSS CÉGNÉL
A LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN.
BUDAPEST, V. FÜRDŐ-UTCA 8. SZÁM.

HIRDETÉSEK az Ország-Világ számára felvétetnek a kiadóhivatalban Budapesten, V. ker., Hold-utca 7. szám alatt.

ként jelentkezik. »Reménylem, feleségem boldog lesz új férjével«, sóhajt fel gyászosan a heroikus szabó és kész hitéért vértanuságot szenvedni. Persze ezután a groteszk jelenetek egész sorozata következik, melyek minden bohózatosságuk dacára alkalmat nyujtanak Shaw mélyenjáró szellemének ragyogtatására, amíg végül Androkles és oroszlánja karöltve hagyják el a szinpadot. Fényes alak még Ferrovius is, ki bár folyton előhozakodik a keresztény tűrés és megalázkodás tanával, mégis egy egész csomó gladiátort kaszabol le az arénában. A darab fényes kiállításban került szinre és Shaw egyik legsikerültebb munkája.

Wiener Kinder-Quartett
Quarda Károly vezetése mellett
YILDIZ kávéházban
Rákóczi-út 36. Félemelet.

BRÓDY SÁNDOR EGYFELVONÁsos színművet irt, amely »Megcsalva!..« cimen fog a Vígszinház szinlapjára kerülni. Egyetlen szerepét *Hegedüs Gyula* játssza el, aki a közönség előtt állva, a láthatatlan, de háttérben zsongó, hullámzó hangokból sejthető társaság tagjaival veszekedik, vitatkozik, tiltakozik a szavaik ellen, igazat ad nekik, lázad ellenük. Az egyfelvonásos előadására akkor kerül sor, ha a szinház talál egy rövidebb darabot.

SCHMIDT M.
SZÍJGYÁRTÓ, NYERGES ÉS o BŐRÖNDÖS BUDAPESTEN VIII, RÁKÓCZI-ÚT 25. SZÁM ALATT

Ajánlja saját gyártmányú kocsizó- és lovagló-szerszámjait. Bőröndök, ridikülök s pénztárcákban óriási választék. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

MŰVÉSZET

ENGLERTH EMIL.

Az a csomó portré, mit mai számunkban bemutatunk, egy nagytalentumú fiatal művész munkája mind. Englerth Emil különféle kiállításainkon már több év óta szerepel, immár kiemelkedett az ismeretlen és kevésbé ismert kiállítók nagy tömegéből. Ma már Englerth Emilnek széles körben vannak ismerői és elismerői s ez a kör főleg az előkelő Lipótváros nagyságaiból alakult ki, ami magában véve is külön sikert jelent. Kiállításaink közönsége kvalitásos csendéleteire és főleg aktképeire emlékezhet vissza, melyeken a női szépséget finom és disztingvált izléssel dicsőíti. De igazi művészi hivatottsága tulajdonképen a portréfestés, amint azt itt bemutatott arcképei is igazolják. Arcképeibe művészi finomságot, közvetlenséget, előkelő könnyedséget s lelket tud beleönteni, úgy hogy képei az élő és gondolkozó ember benyomását keltik a nézőben. Eme par excellence festői kvalitásai révén igazi s legszebb sikereit főleg arcképeivel aratta ez a portréfestésre egyenesen predesztinált talentumú művész.

A Nemzeti Szalon Almanach-Lexikona Englerth Emilről a következő életrajzi adatokat tartalmazza: Született 1882 márc. 13-án Bécsben. A budapesti jogtudományi egyetem elvégzése után festeni Bécsben és Münchenben tanult 3 évig. Később Olaszországban járt s a portréfestésben képezte magát. A Nemzeti Szalonban először 1897-ben állított ki s azóta a fővárosi és a vidéki kiállításokon gyakran szerepelt. A kereskedelmi minisztérium bélyegpályázatán (1909-ben) 500 koronás díjat nyert. A román koronarend tiszti keresztjének tulajdonosa. A főváros múzeuma számára két portréképét vette meg.

Az életrajzi adatok szűkszavuságából is kivehetjük, hogy Englerth Emil eddigi 6 éves szereplése alatt máris jelentős sikereket ért el, de ezek a sikerek — véleményünk szerint — csak bevezetését képezik Englerth művészi karrierjének, mit a portréfestés terén várunk tőle.

(bán.)

ZICHY MIHÁLY KÉPEI ÉS RAJZAI a Nemzeti Szalonban. Hatalmas és nagyarányú művészeti szenzációnak lesz legközelebb részese az ország műbarát közönsége. A Nemzeti Szalon művészeti egyesület vezetőségének — ismert agilitása folytán — sikerült ugyanis hosszú évek alatt, fáradságos utánjárások és diplomáciai kellemetlenkedések legyűrése után megszerezni *Zichy Mihálynak* mindazon műveit, amelyeknek létezéséről mindenki tudott ugyan, de amelyeket eddig az orosz udvar intimusain és néhány beavatotton kivül senki sem látott. A közel száz darab (főleg grafikai) mű bemutatását a Nemzeti Szalon november havára tervezi. Kétszeres dicséret illeti a Nemzeti Szalont ezért a meglepetésért, melyet a magyar közönségnek szerez, mert ezek a művek nem műkereskedők sokáig eldugott kincsei, melyek idők multával városról-városra hurcoltatnak, hanem olyan művészeti csemegék, melyek a művész szülőhazájában kerülnek először a műbarát közönség elé. Valószinű, hogy idehaza is maradnak, ha a Nemzeti Szalon vezetőségének sikerülni fog leküzdeni azokat az akadályokat, amelyek még — sajnos — fönnállanak a művek végleges megszerzését illetőleg.

APOLLO
PROJECTOGRAPH R.-T.
CSAK NÉHÁNY NAPIG! AZ ÉVAD LEGNAGYOBB SIKERE!
FEDÁK SÁRI
első fellépése a filmen
MÁRTA
Egy színésznő karriérje öt felvonásban. :: Irta: Nádas Sándor. Főszereplők: Fedák Sári, Rátkai Márton, Mészáros Alajos, Oláh Erzsi, Várkonyi Mihály. A darab fölvételét az Uher-filmgyár készítette.
Az előadások nem folytatólagosak, hétköznapon pontosan d. u. fél 5, fél 7, fél 9 és fél 11 órakor kezdődnek. Jegyek előre válthatók a szinház pénztáránál (telefon József 13-26), délelőtt 11-től fél 1-ig és délután 3 órától kezdve.

Reggelizés előtt félpohár
SCHMIDTHAUER-féle
Használata valódi áldás a gyomorbajosoknak és székszorulásban szenvedőknek.
Igmándi keserüviz
Az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.
Kis üveg.. 40 fillér
Nagy üveg 60 fillér

RADÓ ALADÁR
BUDAPESTEN, KRISTÓF-TÉR 6. SZ.

ALAPITVA 1854
NÖI KÉZIMUNKÁK
és hozzávalók, legolcsóbb bevásárlási forrása
WALD GYULA
BUDAPEST VII. Király u. 21
MOST MEGJELENT 310 old KEPES ÁRJEGYZÉK VIDÉKRE INGYEN, BÉRMENTVE

MUSICA
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Teljesen befizetett részvénytőke:
600.000 korona

Zongoratelepe: Budapesten, VII, Erzsébet-körút 51. Telefon 4-81
A leghirnevesebb zongoragyárak vezérképviselete: Ehrbar, cs. és kir. udvari és kamarai gyár, Grotrian Steinweg Nf., Gebr. Stingl, cs. és kir. udvari zongoragyár, Lauberger és Gloss, Heitzmann, Oeser, Stelzhammer, Scholze stb.
‚VIRTUOLA' Művészek eredeti zongorajátékát reprodukáló, önműködő villamos-zongora, mely lábbal is működésbe hozható és egyénileg szabályozható, mint a pianola, azonkivül mint más zongora is játszható. **Zongorák hangolása**, szakszerű javítása és modernizálása. Eladás a legjutányosabb gyári árakon készpénzért, valamint kedvező havi törlesztésre is.

Hirdetések lapunk számára felvétetnek a kiadóhivatalban Budapest, Hold-utca 7

Englerth Emil dr

l.

W: a m. porta-
bélyegek adat-
tára
1943

Bán 178, 179 l.

Englerth Emil dr.

életrajz

irod

Csókássy 77. l.

1928. Muhamed kitüntető elismerés.

T. 2468.

épületei közül a templomok válnak
d, az előtérben pedig a ladikban ülő-
élget. Felirata:

TZ
en.

12.5 : 19 cm.

K.

Englert Emil

1902. Tavaszi kiáll.
Őszi táj, olaj

I.ungvári kiáll.
Tavaszi szántás, olaj
Chrysanthenumok, olaj
" kék vázában, olaj
" bronz vázában, olaj

I.ső komáromi kiáll.
Tanulmányfej, paszt.
Kislány babával, olaj
Lidó strand, olaj
Vihar előtt, olaj

III. debreceni kiáll.I.kisujszál.k.
Chrysanthenum, olaj
Veneziai részlet, olaj
Lidó részlet, olaj
Giardini Publia Venezia

III. temesvári kiáll.
Tanulmányfej, paszt.

I. szentesi kiáll.
Tanulmányfej, paszt.

Nemzeti Szalon

1911
I.székesfehérvári kiáll.
Könyöklő nő, olaj
Tanulmányfej, olaj

1911 II. győri kiáll.
Tanulmányfej, paszt
Kislány babával, olaj
Csendélet, olaj
Lidó strand, olaj
Vihar előtt, olaj
Csendélet, olaj
Tearózsák, olaj

1908. Téli kiáll.
Arcképtanulmány, olaj

1910. Tavaszi kiáll.
Epheu, paszt.

1911. Tavaszi kiáll.
Kislány babával, olaj
Tearózsák, olaj

1911. Téli kiáll.
Gyermekarckép, olaj
A.I. arcképe, olaj

1912. Tavaszi kiáll.
Ilike, olaj

1912. Öszi kiáll.

9 Picu, olaj
Tearózsák, II olaj
Fekvő akt, olaj

1912. Téli kiáll.

10 Arckép, I olaj
Sárga rózsák, I olaj
Női arckép, I paszt.

~~1913. Tavaszi kiáll.~~

1913. Tavaszi kiáll.

11 Rózsák, I paszt.
Ilike babái, II olaj

1913. Öszi kiáll.

12 D.H.L. arcképe, olaj

1913. Téli kiáll.

13 ~~Sz.G.~~ arcképe, olaj Szigeth Gáborné

Debrecen

1914. Tavaszi kiáll.

15 Pierette, olaj 1915 tav: Ilike II. paszt

1916. Cs.és kir. Sajtóhadiszállás kiáll.

16 Hazai S,báró arcképe, olaj
~~D.L.~~ arcképe, olaj hour. fam.

Delitska Sándor vezérk. czr

Englerth Emil, festő; szül. 1882 márcz. 13-án Bécsben. Középiskoláit és a jogot Budapesten végezte, azután három évig Bécsben és Münchenben tanult festeni. Ismételten járt Olaszországban, hol az összes olasz antik festészeti irányokat a portraitfestészet szempontjából tanulmányozta. A Nemzeti Szalonban 1897-ben, a Műcsarnokban 1912-ben állított ki először. 1909-ben a kereskedelmi miniszterium bélyegpályázatán 500 koronás díjat nyert. Két arczképtanulmánya a Székesfővárosi Múzeum tulajdona.

A Képzőművészeti Társulat kiállításain következő műveivel vett részt:

1912. tavaszi kiáll.: Pipacs, olajf.

1912—13. téli kiáll.: A modell, ~~olajf.~~ — Tearózsák, ~~olajf.~~ — Dr. Sch. B. úrnő arczképe, olajf.

1913 tavaszi kiáll.: Bella, olajf.

1913—14. téli kiáll.: Arczkép, ~~olajf.~~ II-III — ~~Arczkép~~, olajf.

1914. tavaszi kiáll.: Ilike, ~~olajf.~~ I — Pierrot és Pierette, olajf.

Kiáll. tárgymutatók. — Nemzeti Szalon Almanach. Budapest, 1912. 163. l. és a művész közlése nyomán.

1915-16 téli: Felesége rózsákkal, arckép IV of

1917 tav: Arckép V. of

1917-18 téli: Csendélet I. of

1918 tav: Az álarcos nő, of

1918-19 téli: Attila kinosci, of

1919 márc Hadvis: Emese álma, Csendélet II., A 3 keresztt, A kedvenc of

1919-20 téli: Interieur, of

1920 tav: Tavasz, Intermezzo, Nocturne I of

1921 tav: Sámson és Delila, of

1921 ősz: V. M.-né arch. / F. J. arch. of

1922 máj.-jun.-jub.: Arckép VI of

1922 ősz: Női arckép II / Merry / G. B. J. arch. of

1923 tav: Női portré, of

1924 tav: Arckép VII of

1924 ősz: Csendélet II / Arckép VIII of

1925 tav Női arckép III of

1926 máj.-jul. Aug.-m.: Női arck. IV of

1926 ősz: Arckép IX of

1926 téli: Arckép X of

1927 tav: R. Cica arch. / B. Ivánka " of

1927 ősz: J. J.-né arch. of

1927-28 téli: S. E. dr. arch. of

1928 tav: G. L.-né arch. of

1928-29 téli: Mimi, of

(1/0)

Englerth Emil

Englerth Emil dr.: Idb. Magyary-Kossa István cs. és kir. kamarás arcképe

dott. Englerth Emilio: Ritratto del camerlengo i. e r. Stefano Magyary-Kossa

.S, 1914
.R HÓ

.OREK GYULA

PUSKÁS GYULA
MOHÁCSI MÁRIA
JEGYESEK
BUDAPEST, 1914
JULIUS HÓ 11-ÉN

ENGLERTH EMIL dr.

szül. Bécsben. Középiskoláit és egyetemi tanulmányait Bpesten, művészeti tanulmányait Bécsben és Münchenben végezte. Később hosszabb tanulmányutat tett Olaszországban. Főként portréfestő s mint ilyen, közéletünk számos előkelőségének arcképét festette meg. Különösen női arcképmásaival ért el jelentős eredményeket. A Műcsarnok 1928. évi tárlatán kitüntető elismerést kapott.

ENGLERTH dott. EMILIO

nato a Vienna. Svolse gli studi medi ed universitari a Budapest, gli studi artistici a Vienna ed a Monaco. Fece poi un lungo viaggio di studio in Italia. Si occupa specialmente della pittura di ritratti ed ha dipinto quelli dei più importanti personaggi della vita pubblica ungherese. Ha avuto particolari successi coi suoi ritratti di donne. Alla esposizione del 1928 del Salone delle Esposizioni ha ottenuto una menzione d'onore.

77. b

Englerth Emil

Englerth Emil

ENGLEHRT *Emil*, festő, * Bécs 1882 márc. 13. A jogot Budapesten végezte, azután három évig Bécsben és München-ben tanult. 1912-től főleg az ábrázolt hűséges megörökítésére törekvő arcképekkel szerepelt a Műcsarnok kiállításain. Két arcképtanulmánya a Székesfővárosi Múzeum tulajdona.

E. G. I. 287 l

T. 6134.

fölül az Ansicht von Westen, alól
emlélhető a régi kapuról, mely bolt-
[illegible]
ei Petronell
R.v. Waldheim, Wien.

cm.

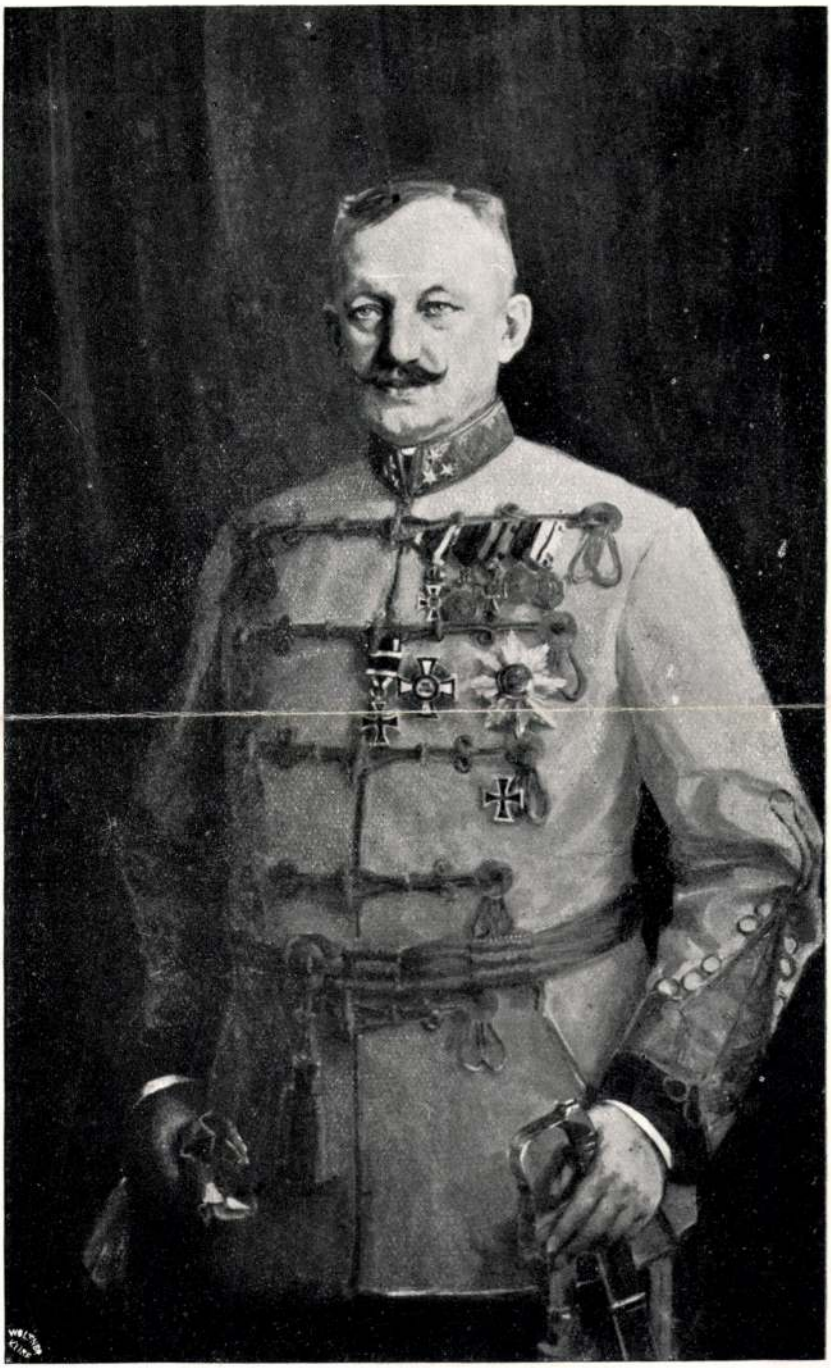

Englerth Emil: Báró Hazai Samu.

Rippl-Rónai József: Utcarészlet

Englerth Emil

Czakó Elemér: Történelem a bélyegeken – Magyar Iparmúvészet 1937. 9-10 sz 218 l.

it is predestined to get lost. The original purpose of home industry was to care for the family needs, whereas to-day it means an undertaking of rather business-like character. The difference between home industry and peasant art appears especially in the well developed industrial nature of the former. Applied art originated from the thought of ennobling the forms created by handicraft. Peasant art and home industry were since a long time both linked to applied art.

In the development of applied art the carrying out is of decisive importance no matter whether manufactured goods, works of the small industry or mass products may there be concerned.

Applied art has also many relations with fine art, yet the demarcation lines between the two can always be easily drawn.. Applied art workers have always found rich sources in peasant art. It is therefore important to care for museal conservation of the past, to create a Hungarian National Park and to organise an Institute for Researches of Hungarian Style of Art. The comparatively young hungarian Applied Art has stood strong tests already, it is therefore our duty to think also of the future.

*

PAUL NÁDAI: REGELUNG DER UMGEBUNGSLUFT IN DER WOHNUNG. Paul Nádai fasst in diesem Artikel den heutigen Stand dieser wohnungstechnischen Frage zusammen. „Air-conditioning" ist seinerzeit aus den Versuchslaboratorien Amerikas ausgegangen, wo man durch Forschungen zu ermitteln suchte, welche Zimmerlufttemperatur und welche Luftfeuchtigkeitsmenge

Englerth Emil

röd

Czakó Elemér:

Magyar nemek
a postabélyegeken.

Nemzeti Újság

1938. febr. 27.

Fenti III-ik díjat
ezért a postaigazgató-
ságtól kiírt pályázaton.

Englerth Emil

Felesegem c. képe

repr. – 43,

Gyöngyösy N. 65. l.

Képek

A mai m. mívészet.

1914-15.

1916

T. Ferdinánd:

Mellig, jobbra. Baj
öltözve. Körirata: „Ferd

2 Olom Érem, merete 0.75 c

Vétetett: Eggertöl 18
tára. — Elszám oltatva 1888. X
Ára 10 ft. (L. 32

Englerth Emil

festő

életrajz

l.

Karczag magyállam

444. h.

archépe a 483.

lapon.

Englerth Emil

Dr Scipiadesz Elemér
egyet. tanár archeje
Repr.
Képzőművészet
1927. 4. sz. 15. l.
kép

Tengerészek.

Egész alakban, két
és kimenő ruhában, két sorb
vendékek és kész matrózok
nak fölül:

K.k.öst. Mari

jelzése pedig alól középüt
& MORSACK, W

Szines könyomat, mé

Sz.n
189
Át.l

Englerth Emil.

Nöi archep,
repr.

Képrönnivesiet

1930. IV. évf. 27 sz

37 l.

kép

TÉL

mert név, több díj nyertese, de ha nem tévedünk, ennyire teljes, ennyire zavartalan tiszta művészetet nyujtó művével mint a most kiállított Család c. képe még nem találkoztunk. Nem arról szólunk, kogy a kép rajzbeli komponálása és a részletek finom megoldása, a színek harmónikus összefoglalása mennyire sikerült. Krusnyák Károly eddigi műveinek is meg voltak ezek az erényei. Ezen a képén azonban már nem a piktor, hanem a művész lép elénk, a művész, akinek ezuttal sikerült többet adnia, mint a mesterség eredményeit. Ezen a képen lélek lebeg. Egy foszlánya ez a mű az örök emberinek, mely mindannyiunk lelkében él, de csak a művésznek adatott meg, hogy láthassa és kifejezhesse. A kiállításról egyenesen a muzeumba kell vinni, ott a helye. A másik művész *Gál* János. Alig

ENGLERTH EMIL: KEPES KATÓ ARCKÉPE

A Műcsarnok jubiláris kiállításáról

BURGHARDT REZSŐ: RAINER MIHÁLYNÉ
A Műcsarnok jubiláris kiállításáról

terét. Akár Apponyi Albert, akár Lord Rothermere portréját nézzük, csak a hódolat elismerésével állhatunk a művészi öntudat és ökonómia, a karakterábrázolás ilyen tökéletes példái előtt. Karlovszky művészete, lélekábrázoló ereje egészen más utakon jár. Míg László Fülöp gondolkozás nélkül áldozza fel a részleteket az összbenyomás érdekében és ecsetjével szinte végig fut, rohan a modell ábrázolásán, addig Karlovszky teremtő ecsetje az epidermisz alá merül és a lélek mélyéből hozza fel jellemző vonásait. Számára az arc nem merül ki karakteres vonásaiban, sőt ellenkezően azon túl kezdődik nála a festői probléma. Karlovszky a vonalak mögött a lelket keresi, sőt annál is többet, az életet. Az ő művészi koncepciója szerint egy darab külön élet minden emberi arc és ennek az arcnak az életéhez nemcsak a karakteres vonások tartoznak, hanem mindaz, amiből az emberi arc lelkét megkonstruálni lehet: az arc hangulata nem kevésbbé, mint a csontszerkezet strukturája és a színkompozició nem kevésbbé, mint a vonalak felépítése. László Fülöp egy zsonglőr, aki az üres cilinderből is elő tudja varázsolni az érdekes fejeket, Karlovszky búvár, akinek le kell szállni a tenger fenekére, hogy felhozhassa tehetsége igazgyöngyeit. Ilyen igazgyöngyök a gróf Wenckheim József, Biró Zsigmond és a gróf Wenckheim Dénes arcképei, melyek közül az elsőt már részletesen méltattuk tavaly, mikor először állította ki a mester a Műcsarnok tárlatán.

Ezeknek a portréknak jelentőségteljességéhez csatlakoznak *Bosznay* István tájképei. Az alkonyat című, az állami nagy aranyérmet nyert pompás tableau a mesternek közismert képe. Másik két tájképe az Őszi nap, de különösen a Parkban c. egészen friss alkotások, melyek jelzik azt az uj utat, melyet Bosznay mester néhány éve vágott a magyar tájképfestészetben. Már két évvel azelőtt felhivtuk a figyelmet ezekre az ujabb képeire, melyeken a dekorativ festészet folthatásaiban tolmácsolja a magyar táj sajátos hangulatait. Ezzel ujabb bizonyítékát szolgáltatja Bosznay annak az igazságnak, hogy a festészet legujabb fejlődési eredményeinek nem kell okvetlenül értelmetlenségbe és művészietlen „keresésbe" fulladni. *Kálmán* Péter Az én modelljeim c. érdekesen komponált képe, *Dudits* Andor mozgalmas hatású szinkompoziciója, *Edvi* Illés Aladár összehasonlithatatlan finom szürkéi, *Szüle* Péter egyéni színlátású figurálisai, *Burghardt* Rezső tökéletes tájképe, *Andor* János László dijnyertes, nehéz festői problémákat megoldó Alvó Vénusza, *Czencz* János érzéki hatásaiban is tiszta művészetet jelentő Ülő aktja verik a hidat a magyar művészet nagy mestereitől a derékhadig. Az első terem kiállitói közül átlag szinvonalu fölé emelkedő művekkel szerepelnek *Kunwald* Cézár, *Katona* Nándor, *Udvary* Géza, *Moldován* Béla, *Kukán* Géza, *Györffy* István, Dolányi *Benczúr* Ida, *Horváth* Béla, *Balló* Ede, *Márton* Ferenc, *Szabó* Dezső, *Olgyay* Ferenc, *Veress* Zoltán és *Barkász* Lajos. Két piktor előtt hosszasabban kell időznünk. Az egyik *Krusnyák* Károly, már jól is-

LÜHNSDORF KÁROLY: BERZEVICZY ALBERT
A Műcsarnok jubiláris kiállításáról

ÁLDOR JÁNOS LÁSZLÓ: ALVÓ VENUS

A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról

nek különös figyelmet. A plakettek között *Berán* mester mellett feltűnnek *Tóth* Gyula sajátos technikájú finom művei, *Szőcly* Szilárd Anyám c. áhítatos rajzú plakettje, *Poór* Lilly Szőcly Szilárdról készített arcmása, *Farkas* Zoltán finom mintázású Astrik püspöke, *Técsy* László Tornay Cecilről mintázott plakettje, *Madarassy* Walter sok helyütt naiv, de azért tehetséges munkái, *Baranyai* Ilona kisplasztikája és *Szánthó* Gergely ügyes plakettjei. Az üvegszekrényben *Horváth* Béla Labdarugója és *Kayser* Lajos Jó bor ugy-e sógor c. mulatságos kompoziciója az átlag fölé emelkedő művek. *Somló* Sári Szent Imre tanulmánya, *Zilzer* Hajnalka fayence-ai és *Schäffner* Rózsa kerámiái igénylik még a megemlítést. *(gy.)*

IV.

A második teremben gyülekeztek a *Benczur Társaság* tagjai. Éppen ennél a csoportnál kell megállapítani, hogy a mai magyar piktura még őrzi azt a nivót, amelyre a világviszonylatban is jelentős értékben jutott. A művészetnek azonban vannak állomásai, amelyeknél találhatunk értékálló, örökbecsű alkotásokat, de ezek a fix pontok nem ismétlődhetnek az azonosság alapján, fejlődés haladás nyomát kell hogy viselje, különben beáll a stagnáció. Ilyen nyugvó ponton áll ma az egész magyar művészet. A haladás jegyében hadakozó irányok épp úgy megálltak, sőt visszafelé mentek saját útjaikon, mint ahogy a magyar művészet másik nagy táborában is minden csendes. A Benczur Társaság, amely a legjelentékenyebb művészeink egy csoportját foglalja magába, hivatott lenne arra, hogy köréből induljon ki az a friss vérkeringés, lüktető művészeti élet, mely meghozná az egész magyar művészet megujhodását.

A Társaságnak csaknem minden tagja itt van. Portré, táj, zsáner, biblikus tárgy, freskó váltakoznak, s az ember szivesen időzik a teremben. *Udvary* Géza freskó- és gobelin vázlata teljes művészi erejében mutatja a mestert. *Katona* Nándor sürű oxigénes levegőjű képeinél, úgy érzi az ember, hogy a nagymultú, beérkezett művészet köszönt előre a fiatal *Jeges* Ernő Borus táj c. képe felé. Ami Katonánál áhitat, az Jegesnél fölény, s ez teljesen jellemzi a két korszak közötti különbséget. *Áldor* János László Alvó Vénusza ismét hatalmas bizonyitékot szolgáltat ennek az elismert művészünknek nagy tehetségéről. A tájképi háttérbe komponált, klasszikus hagyományokat eleven valósággá varázsló aktja ennek a tárlatnak egyik legjelentékenyebb műve. Portréja is a művész választékos izlésének és ábrázoló erejének dokumentuma. *Udvary* Pál Vaszary Gábort ábrázoló portréja ennek a fiatalon beérkezett művészünknek talán legteljesebb műve. Formaképző színfoltjainak expressiós ereje tökéletes. *Burghardt* Rezső tájképei ezúttal is az ő magas nivóján állanak. *Tolnay* Ákos tájlátása tisztul. Most olyan horizontmélységet érzékeltet, amit nem alföldi róna ábrázolás hoz magával, hanem aminek erdő áll útjában, s mégis érezzük a

ENGLERTH EMIL: ARCKÉP

A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról

messzi távlatot, az erdő nagyságát. Önarcképe kitünő. *Gimes* Lajos tájain teli erővel ragyog a nap. Gimes a magyar tájképfestésben egyre előbbre tör. *Hentz* Henrik érzi, hogy a huszadik század ájtatossága nem ad patinát a biblikus tárgyakhoz, visszamegy kifejezési módjával oda, ahol a materiális kutatás helyett a rendületlen hit uralkodott. Madonnája ebből a technikából sarjadt. *Kunwald* Caesar hideg előkelőségű portréja, Gy. *Sándor* József tökéletes hangulatfestései, különösen a téli képek bravúrja, *Krusnyák* Károly tartalmas genre-jei mellett *Lányi* Dezső ötletdús, életigenlő Szüret című kútcsoportja és egy lélekrajzú férfi feje, *Ligeti* Miklós poézisteljes ragyogó mintázású Elveszett paradicsoma és *Margó* Ede hatalmas költői alkotása, a Tulsó part képviselik a plasztikai művészetet.

A *Paál László Társaság* az ötödik teremben tisztes számú anyagot gyűjtött össze. Szembeszökik *Feszty* Masa két női képmása, mind a kettő abból a művészetből fakadt, amelyet a művésznő az architektura tanulmányaiból, a szerkezetteljesség névvel szerzett meg. Édesanyám című képe tömör érzés. *Biró* József hideg levegőjű képeivel most már erősen jelentkezik a szélesebb színfelület technikája. Portréja finom rajzával excellál. *Vesztróczy* Manó szinte revellál, friss, lendületes, bátor. *Belányi* Viktorról a kiállított önarcképe nem ad tiszta képet. Melyik *Belányinak* higyjünk? Annak a forrongó, kereső

Englerth Emil.

Ceci c. kisgyermekkel kutyával ábrázoló arckeje repr.

Képzőművészet

1931. márc. sz.

74. l.

Wep

Englerth Emil

Női archép, repr.

Képzőművészet

1933. 118. l. kép

ENGLERTH EMIL: NŐI ARCKÉP.

Müller Égota

Évk KMT. 1929. 154. l
kép

MÜLLER ÁGOSTA: NEHÉZ PROBLÉMA.

Englerth Emil

fertö.

ivod
Z

Krück. I. 268. l.

Radisics Jenő II. 235, 237

Englerth Emil

l.

MAGYAR IPARMŰVESZET
1937-218. l.

Englerth Emil

Englerth Emil:
Szent Erzsébet.

Illusztrációk dr. Czakó Elemér
Czakó: „Geschichte auf Briefm

226

Magyar Iparművészet
1937. 226 l.

tervezte. — Von der Aus-
on L. Menner. — From the
by L. Menner.

325

Englerth Emil

Englerth Emil:
Szent Erzsébet.

Illusztrációk dr. Czakó Elem
Czakó: „Geschichte auf Brie

226

MAGYAR IPARMŰVÉSZET
1937. 226. C.

korán fölébredt érdeklődése az antik iránt na
eredeti művek és gipszöntvények után rajzol
zoló metszeteket is lemásol s a közkézen for
is szorgalmasan tanulmányozza.[3]

Momméja a montaubani Ingres-múzeu
munkásságának ezen első korszakához. E ra
nyek, építészeti részletek, fegyverek, viselet
készült.[4] Párisi kezdő éveiben ilyen publik
készített.[5]

[1] A francia állam akkori zilált pénzügyi hel
anyagi eszközöket előbb.

[2] «La jeunesse d'Ingres» Gazette des Beaux-A

[3] Comte Caylus «Recueil d'antiquités egyptie
gaules» Paris 1752—1767, c. munkájából, mely eg
Piranesi publikációi később következtek — több
Ingres sa vie et son œuvre. Paris, Georges Petit 19

[4] Nagyobbára egy albumnak szétszedett lapjai
Beaux-Arts 1898, 189—190 l.

[5] A «Museé Bouillon» c. kiadvány számára
Terpsichorét, Amor és Psychét, Posidippost, a disk
ragyogóbb ebben a szép kiadványban». Charles Bla
V. ö. Lapauze id. m. 34 l.

Englerth Emil

lásd

Lex Magyarás

136. b. l.
18. t.
archippel

Csontgyöngyök VII. 245.

Englerth Emil

Női képmás c. mű-
vének sines repr.

Pesti Hirlap Vasárnapja

1933 máj. 28. sz. kép

Szerkesztőség !

ágos Bizottsága által rendezett
usitott jóindulatára támaszkodva,
n tisztelt Szerkesztőséget, hogy
kozó és idemellékelt rövid hirde-
ában a közművelődési célravaló te-
tóztassék.
sém van megküldeni az előadásról
nosak azzal a kéréssel, hogy an-
bi számban helyet adni méltóztas-

tel

Englerth Emil

G. L. úrnó archépe

Repr.

Rát Str 143. l.

501. l.

képpel

és

archéppel

BUDAPEST
41 XI. 18-8
62

Englerth Emil

festő

L.

Szendrey-Szentiványi

442. l.

~~Alesuti Uradalom VI. 16.~~

Englerth Emil

Szefeltlex 145. l.

Életr. arck.

u. o. 562. l.

Magyarország, Horvát, Tót ....

földabrosztának cím képe.

Acélm. 75x58 cm.

Strasser R. tul.

Kr. (2). 342.

Englerth Emil dr.

a postások szakszervezetének kiállitásán több műveivel vett részt.

Világosság
1947. febr. 22.
(Kiállitás.)

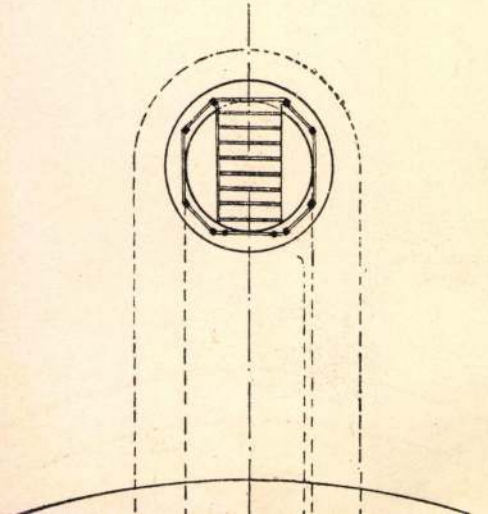

Englerth Emil

Rät Str. 501. l.

Dupl

Englerth Emil dr., festőművész. Született Wienben. Középiskoláit és egyetemi tanulmányait Budapesten végezte, jogi doktorátust szerzett, majd a wieni és müncheni Képzőművészeti Főiskolán folytatta művészi tanulmányait. Olaszországban hosszabb időt töltött tanulmányuton és ezen idő alatt portréfestéssel foglalkozott. A budapesti Műcsarnok kiállitásain aktképekkel és figurális kompoziciókkal tünt fel. Igazi terrénuma a portré-festés. Képeit a régi mesterek technikája, de eleven és eredeti sziniskolája jellemzi. A Műcsarnok 1928. tavaszi tárlatán kitüntető elismerésben részesült. Tagja a Magyar Képzőművészek Egyesületének.

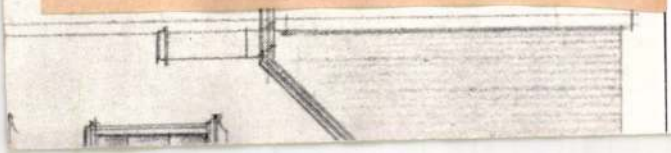

ÁLDÁS-UTCAI VILLA

Englerth Emil

Blaskovics Ernő
földbirtokos arczéje
1944

Blaskovics Ernőné
arczéje 1944.

Bárczy István
arczéje 1933

Otrubay Melinda
arczéje 1940. Hg
Esterházy Pál tulajdona.
Horthy bélyeg.

Esterházy Pál herceg
tulajdonában 7
Englerth - kép van

Közlése 1944. dec. 7.

Englerth Emil

Föv. képt.

Krizanthemok, of

Nyugt

86100 koronáról, azaz nyolc

ról, mely összeget, hulgyldali számlánk telj

zoljuk és nyugtatjuk.-

Budapest. 1923. május hó 4-én.

MLÉLTETŐ
ÖZÖK GYÁRA
ÉNY-TÁRSASÁG
UDAPEST,
IELWEIS-UTCA 2.

szágor Bizottsága

Budapest

Englerth Emil, festő, sz.
1882. márc. 13. Beesben.
Középiskoláit és az egyetemet
Bjerten végezte) 1902–3) München ~~és~~
1905. Beesben ~~évekig~~ magán mes-
terektől tanult festeni. 1904 Er-
délyben, Vlaszonságban hott ír-
ben, 1911. közel egy évig volt
tanulmányutón. 1909. a kereskedelmi minisztérium pozta bélyeg
pályázatán díjat nyert. 1913
-ig állami tisztviselő volt,
ekkor nyugdíjaztatta magát
hogy teljes szabadsággal
élhessen új hivatásának.
Főleg mint arckép festő ért
el sikerket. Arcképeket
festett a honvédelmi mi-
nisztérium (Hazai S.) Belicska S.), a
műegyetem (Szabó Gusztán
Szabó Zoltán) a pécsi egye-
tem (Fickey F., Scipiadesz
E.) a főváros (Kailinger
J., Wein D.), ~~részére szá-~~
~~mos női arcképet~~
bankok, egyesületek részé-
re s számos női arcképet.

J. s jogi doktorrá szerzett.

Akademija, M. Trud. IX. 184.

Englerth Emil

Felszabadulás óta anatomiai tanszermodelleket készít az Élettani Intézet, a Szemklinika, a Katonai Felcseriskola, a Biologiai Tanszerintézet, ste számára és orvosprofessorok irodalmi műveit, ~~illuszt~~ valamint orvosi tankönyveket illusztrál. „Az orvostudomány művészi feltárásával" foglalkozik.

Ezenkívül csendéleteket fest az Artexuck és portrékat készít

1921. 3 nyivel vett részt a stockholmi reprezentatív m. kiállításon.

1927. a Műcsarnokban egy női arcképe kitüntető elismerésben részesült

az eucharisztikus

1938. ~~III díj~~ a postabeljegpályázaton III. díjat lapott.

Kriz anthemumok c. és Nős kanulmányfej c. olaj festmenyeit a fővaros szerezte meg.

végére

Englerth Emil

[illegible]

1943 [illegible]

Arv. Commr. 106 [illegible]

[illegible]

Till [illegible]

of

A III. Országos Magyar Bélyegkiállítás

E hónap utolsó napjával lezáródó 1937-es esztendő krónikása a filatéliának az egész világon való megmozdulását, megerősödését és a bélyeggyüjtés nemes passziójának elterjedését fogja feljegyezni.

A *„Német Bélyeg"* nemzeti kiállítása ez év április havában a Führer fővédnöksége mellett Berlinben, Lebrun köztársasági elnök protektorátusa alatt júniusban rendezett *„Pexip"* nemzetközi bélyegkiállítás Párisban, az első jugoszláv országos bélyegkiállítás Tomislav herceg védnökségével szeptemberben Beogradban és a cseh-szlovák országos bélyegkiállítás október hónapban Pozsonyban Tucny miniszter védnöksége mellett mind-mind a filatelizmus megbecsülésének, terjedésének és értékelésének hatalmas demonstrációi voltak.

Ha az 1938-ra Prágában készülő nemzetközi bélyegkiállítás óriási megmozdulását, az előkészítésnek hihetetlen méretű munkáját látjuk, amelynek élére a kiállítás sikerének biztosítása céljából maga Benes köztársasági elnök állott, akkor úgy érezzük, mi magyarok sem maradhatunk el a mi patinás, dicsőséges multú és több, mint félszázadra visszatekintő filatéliánkkal a nemzetek eme versengéséből.

A jövő esztendő emlékezetes éve lesz a magyarságnak.

Szent István királyunk jubiláris évét fogjuk ünnepelni és épen erre az esztendőre esik a Magyarországon rendezendő Eucharisztikus Kongresszus, amelyre való nagy előkészületek ismeretesek.

Már tavasszal felmerült az a gondolat, hogy ezeket a nagy eseményeket a magyar filatéliának is egy nagyméretű országos kiállítással kellene emlékezetessé tenni. Ez a gondolat a nyár folyamán megérlelődvén a Magyar Bélyeggyüjtő Egyesületek Szövetsége, az összes érdekeltségek bevonásával akcióba lépett és posta-intézményünk kitünő vezetői méltányolván a magyar filatélia indokolt óhaját, Szövetségünk kérését a kereskedelmi miniszter úr elé terjesztették, aki megértéssel fogadta a gazdaságilag is helyes tervet és annak támogatására megengedte, hogy a postavezérigazgatóság 100.000 darab blokk alakú 20 filléres bélyeget adjon ki kizárólag a Szövetség által rendezendő III. Országos Magyar Bélyegkiállítás alkalmi postahivatalánál névértékben való árusításra a belépőjegy szelvénye ellenében.

A január hó 1-én megjelenő Szt. István-sorozat 20 filléres értéke, mely a trónon ülő szent királyunkat ábrázolja, lesz egy vörös színárnyalatban perforáltan a blokk közepén elhelyezve, felírása pedig ízléses elrendezésben *„III. Országos Magyar Bélyegkiállítás — Az Eucharisztikus Kongresszus alkalmával Szt. István királyunk jubiláris évében. 1938."* zöld színben, hogy a magyar

A Bélyeggyüjtő 1938.
4,5 f (az uj pengő bélyegek)

nemzeti színekkel is demonstráltassék országunk ez emlékezetes esztendeje.

A magyar filatelizmus nevében e helyről is köszönetet mondunk a kereskedelemügyi miniszter urnak, a posta vezérigazgató-államtitkárának és munkatársainak, hogy annyi jóindulattal és megértéssel karolták fel az országos kiállítás ügyét.

A XXXIV. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus Elnöksége a kiállítás megvalósulását örömmel látja és propaganda-bizottsága legmesszebb menő támogatását kilátásba helyezte.

Fentieket bejelentve olvasóinknak, egyben felszólítjuk a magyar bélyeggyüjtőket, készüljenek erre az országos kiállításra, mert nem lehet és szabad elmaradnunk szomszédaink nagyszerűen megrendezett kiállításai mögött és jövő év májusában Budapestünk a világérdeklődés központjában áliván, kiállításunk is kell, hogy maradandó emléket jelentsen minden látogatójának.

A részletes tájékoztató-irat nemsokára meg fog jelenni.

Neuhold Kornél

AZ UJ PENGŐS BÉLYEGEK
DIE NEUEN PENGŐ-MARKEN

1938. év január hó 1-én a Kormányzó Ur Őfőméltósága mellképét ábrázoló 1, 2 és 5 pengős értékjelzésű levélbélyegek forgalomba kerültek.

A raszteres mélynyomással előállított bélyegek vízjeles (vízjel rajza az 1927. évi P. R. T. 49. számában) fehér papíron álló téglalap alakban, 26x37 mm. nagyságban, fehér kerettel ellátott kivitelben készültek.

Az 1, 2 és 5 pengős értékben előállított bélyegeken a Kormányzó Ur Őfőméltósága mellképe látható vékony vonallal körülhatárolt sötét háttérben, alatta a háttérnél egy kisebb világosabb mezőben középen sötét irással, két sorban

„MAGYAR KIR. POSTA"

szöveg olvasható, jobb oldalán pedig „P" jelzés van elhelyezve sötét színben — világos csíkkal szegélyezve. Mindegyik bélyegkép jobb alsó sarka alatt, a fehér bélyegszál mezőben a bélyeg tervezőjének neve „ENGLERTH E" olvasható.

A „MAGYAR KIR. POSTA" szöveg baloldalán az 1 pengős, értékjelzésű bélyegnél „1", a 2 pengős értékjelzésű bélyegnél „2", az 5 pengős értékjelzésű bélyegnél „5" értékjelzés látható sötét színben, fehér csíkkal szegélyezve.

Az 1 pengős értékjelzésű bélyeg színe: zöld.

A 2 pengős értékjelzésű bélyeg színe: barna.

Az 5 pengős értékjelzésű bélyeg színe: kék.

A bélyegek képét — az eredetinél valamivel nagyobb méretben — itt közöljük.

A bélyegek 1938. év január hó elsejétől bárhová szóló postai küldemények bérmentesítésére felhasználhatók.

A jelenleg is forgalomban lévő, Patrona Hungariae rajzú 1, 2, 5 és 10 pengős értékjelzésű levélbélyegek további intézkedésig bérmentesítésre akadálytalanul felhasználhatók.

Am 1-ten Jänner 1938 erscheinen die neuen Pengöwerte mit dem Brustbild des Reichsverwesers Nikolaus von Horthy. Die Marken sind im Rastertiefdruck in der Grösse 26—37 mm. hergestellt. Die Farben der einzelnen Werte sind: 1 Pengö grün, 2 Pengö braun, 5 Pengö blau. Die Zeichnung der Marken stammt von E. Englerth.

Az Egyesült Államok alkotmányának 150 éves jubileumát először Franciaország ünnepelte meg egy emlékbélyeg kiadásával. A jó példát Honduras követte, most pedig Nikaragua csekély 12 értékből álló repülősort bocsájtott ki ugyanezen alkalomból!

Ezután, mint arra egyedül illetékes, az *Egyesült Államok* is kiadta alkotmány-emlékbélyegét. Azonban szerényebb volt Nikaraguánál és mindössze egy 3 c-es lilaszínű bélyeget jelentetett meg. „SIGNING OF THE CONSTITUTION IN THE PHILADELPHIA CONVENTION, SEPTEMBER 17, 1787 INDEPENDENCE HALL" felirattal. A bélyeg azt a történelmi jelenetet ábrázolja, amint Washington és a 13 ősi állam képviselői a szövetségi szerződést aláírják.

„A m. kir. posta a közönség szolgálatában" címmel postánknak új ismertető füzete jelent meg, melynek egy-egy izléses oldala a *„bélyegmúzeum"* és a *„bélyegértékesítő iroda"* propagálására szolgál.

*

A *„Pax bélyegklub"* 1938 január 1—2-ig rendezi *IV. ifjúsági Bélyegkiállítását* a bencés rg. egyik termében (Budapest, VIII, Baross-u. 62). A kiállítási alkalmi bélyeg ára darabonként 10 fillér, tömben 40 fillér. Megrendelhető a *„Pax bélyegklubnál"* (Budapest, VIII., Baross-u. 62.) A kiállításon Frankotyp-gép is áll használatban. — A *„Pax"*-ban tömörült példásan agilis ifjú bélyeggyűjtő társainknak kiállításukhoz nagy sikert kívánunk!

A FIUMEI „VALORE GLOBALE" KIADÁS TIPUSAI.*

A mult számunkban közölt *Valore Globale* felnyomású, 1919-ben kiadott sor maradék készletét 1921-ben újból átnyomták s portóbélyegekként használták fel. Természetesen ezeknél is megtaláljuk a postabélyegeknél leírt 3 típust, mert mind a három típust felhasználták. A felnyomást a *La Vedetta d'Italia* nevű ujság nyomdájában Fiumében készítették. Felül a „*Segnatasse*" szó, középen a régi felnyomás eltakarására egy stilizált díszítés, alul pedig az értékjelzés a lira *tizedes törtjeiben*, ami bélyegeken nagyon ritkán látható. Az álló és fekvő téglány alakú bélyegeknél két különböző stilizált díszítést használtak.

1. ábra.

2. ábra.

Az álló alakú bélyegeknél az 1. ábrán látható legyező alakú díszítés (a 2, 4, 5, 6, 10 cent. és 1 liránál), a fekvő téglány alakúaknál (20, 30, 40, 50, 60, 80 cent.-nél) a 2. ábrán látható szőnyegmintaszerű felnyomás látható. A felnyomás színe a szürkétől feketéig változik. Eltolódott felnyomásokat sűrűn találhatunk, sokszor a „*Segnatasse*" felülnyomás az értékjelzés alá került. Oldalirányú eltolódások sem ritkák. Az 5 cent. bélyeg hátlapján felülnyomva is ismeretes, valamint fordított és kettős nyomások is előfordulnak.

A 20 cent.-es felülnyomás állítólag a 20 cent-es értékre is rákerült tévedésből. Ez a tévnyomat úgy keletkezett, hogy a 0.06 felülnyomás helyett 0.20 került az 1. ábrán látható tipus helyébe. Állítólag 25 darab létezik.

A levélbélyegek leírásánál a II. vastag felnyomás ábrája véletlenül kimaradt multkori (12-es) közleményünkből. Ezért jobb áttekinthetőség céljából újból lehozzuk.

I. *Vékony* felnyomás: 3. és 4. ábra.

3. ábra.

4. ábra.

* Multkori közleményünkben az utolsó bekezdésben „**postabélyegekkel**" helyett „**portóbélyegekkel**" olvasandó. Ugyancsak hibás ebben a bekezdésben a „**Ballo**" szó, ez „**Bollo**"-nak olvasandó.

Englert Emil

Gerezdelt az I. nemzeti tárlaton.

Sárai lijság 1933. IV. 20.

Englerth Emil

Szerepelt a nemzeti kiállításon.

PH 1933. IV. 20.

Englerth Emil MDK

Fő Fiúarckép, repr.

Műcsarnok 1931 Művészcsoportok kiállitása

Englerth Emil

MDK

Ceci arcképe, olf.

Műcsarnok 1931 Művészcsoportok kiállítása

Englerth Emil

festőművész

Téli Kiállitás - Műcsarnokban - képével szerepel.

Esti Kurir
1934.1.14.

Englerth Emil

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

PH 1927. IV. 2.

Englerth Emil.

A Mücsarnok téli tárlatán képmása szerepel. (emlétve.)

Pesti Hirlap, 1927. dec. 18.

Englerth Emil

festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállitása - a Műcsarnokban- képével szerepel.
Kepes Kató arcképe.

Pesti Hirlap
1930.XII.21.

Englerth Emil

MDK

Barackfavirág

Miicsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Englerth Emil

Szerepelt a Műcsarnok Őszi tárlatán.

PH 1926. X. 24.

Englerth Emil

Alkotásával szerepel a Magy.Képzőm.Egy.jub. kiáll.-án.

P.M.934.XII.12.

Englerth Emil

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.
Női arckép.

Pesti Hirlap
1934.I.17.

Englerth Emil

Női arcképekkel vezeprel a
Műcsarnok ősi tárlatán

Pesti Hirlap 1927 okt 29

MDK

Englerth Emil

Női arckép, of.

Tav. kiáll. Műcs. 1925. máj. 23. l.

Englerth Emil

MDK

dr. Scipiades Elemér

Műcsarnok 1939. téli tárlat

Englerth Emil MDK

Arckép, olf.

Mücsarnok 1926. Őszi kiállitás

Engelerth Emil MDK

Tavasz, olf.

Mücsarnok 1920. tavaszi kiállitás

Englerth Emil

MDK

Intermezzo, olf.

Műcsarnok 1920. tavaszi kiállitás

Englerth Emil MDK

Nocturne, olf.

Mücsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Englert Emil MDK

Arckép

Műcsarnok 1924. ta vaszi kiállitás

MDK

Englerth Emil

Rózsák, paszt.

Ilike babái, ϕf.

N. Szal. tav. tárlat, 1913. ápr. 8. 1.

MDK

Englerth Emil, festö

Tavasz virága. Pasztell.

"Az elsö csók"

Mücs.-OMKT."A gyermek a müvészetben,"kiáll. 1940.II.-III
Kat.32.l.

Englerth Emil

MDK

Női arckép

Mücsarnok 1936 Nőa müvészetben c. kiáll.

Englerth Emil MDK

Feleségem arcképe

Mücsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

Englerth Emil MDK

Arckép, olf.

Mücsarnok 1935 téli és Székely Bertalan emlékkiáll.

Englerth Emil.

A Műcsarnok téli tárlatán portrait-műve szerepel.

Pesti Hírlap, 1928. dec. 19.

Englerth Emil MDK

Muskátlik

Arvácskák

Mücsarnok 1943 Téli kiállitás

Engleith Emil

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

EK 1931. I. 24.

Englerth Emil

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

EK 1931. II. 24.

Englerth Emil

Szerepelt a művészcsoportok műtárnoki

kiállításán.

PK 1931. II. 21.

Englertli Emil

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

N. M. 1931. II. 22.

Englerth Emil MDK

dr. Scipiades Elemér

Mücsarnok 1939 Téli tárlat

Englerth Emil MDK

Csendélet

Mücsarnok 1940 Tavaszi tárlat

Englerth Emil

MDK

Arckép

Mucsarnok 1939 dec-1940 január

Englerth Emil MDK

Zavarban a szobacica

Mücsarnok 1939 Derü a müvészetben

Englerth Emil

MDK

Arckép

Műcsarnok 1938 Őszi tárlat

Englerth Emil MDK

Ottrubay Melinda

Műcsarnok 1937 Téli kiállítás

Englerth Emil MDK

Kalmár E-né arcképe, olf.

Műcsarnok 1931 Művészcsoportok kiállitása

Englerth Emil

Műveivel szerepel a
Műcsarnok Téli Tárlatán.

N. Ú. 929. XII. 22.

Englerth Emil MDK

v.E.G.-né

Műcsarnok 1933 Nemzeti Képzőművészeti kiáll.

Englerth Emil

MDK

Tarlóbuktatás, olf.

Műcsarnok 1934 Nemzeti Munkahét kiállitás

Englerth Emil MDK

Arckép, olf.

Mücsarnok 1934 téli kiállitás

MDK

Englerth Emil

Arckép

KmTárs. 1938. őszi tárlat. 29 l.

Englerth Emil

MDK

Petuniák

Mücsarnok 1942-43 téli kiállitás

Englerth Emil

MDK

dr. S.E. arcképe

Műcsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

Englerth Emil MDK

Rózsák

Mücsarnok 1941 Téli kiállitás

Englerth Emil

MDK

Csendélet

Műcsarnok 1941 Téli kiállitás

Englerth Emil

Petuniák

Műcsarnok 1941 Téli kiállitás

Englerth Emil MDK

dr. Meskó Oszkár

Mücsarnok 1941 Arcképkiállitás

MBK

Englerth Emil

MDK

Hollósi Gy-né

Műcsarnok 1941 Arcképkiállitás

Englerth Emil

MDK

Tavasz virága, pasztell

"Az első csók"

Műcsarnok 1940 Gyermek a művészetben c.kiáll.

M.D.K.

Englerth Emil, dr

Horty- álló- bélyegek terve, 1938.

Irányt ü a bélyegek világában. Bp. 1964. 73. l.

Englerth Emil

Rózsák

Miesarnok 1942 Tavaszi kiállitás

Englerth Emil MDK

Sárga rózsák

Mücsarnok 1943 tavaszi kiállitás

Englerth Emil

festőművész

Képzőművészeti Társulat jubiláris kiállitása - a Mücsarnokban - képével szerepel.

Elsőrendü kvalitásu magyar csendélete.

Esti Kurir
1930.VII.[illegible].

Englerth Emil MDK

Muskátlik

Mücsarnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

Englerth Emil MDK

Árvácskák

Műcsarnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

Englerth Emil MDK

Zavarban a szobacica

Műcsarnok 1939
Derű a művészetben kiáll.

Englerth Emil

MDK

Női arckép

Műcsarnok 1936. okt-nov.
A nő a művészetben kiáll.

Englerth Emil

Feleségem arcképe

Műcsarnok 1936. máj.jun. Jub. kiáll.

MDK

Englerth Emil,

v.E.G.-né

Bp.Műcs.-OMKT. Nemz.Képzőműv.kiáll./Rend.M.Kir.Vall.- és Közokt.Min./ 1933 ápr.19.-máj.25. Kép.tm. 16.l.

Englerth Emil

MDK

Barackfavirág

Műcsarnok 1944. márc.-ápr.
Tavaszi Tárlat

Englerth Emil MDK

Attila kincsei, olf.

Mücsarnok 1918-19. Téli kiállitás.

MDK

Englert Emil

Tav. kiáll. Mücs. 1925. máj. 34. l.

MDK

Englerth Emil

Képzőművészet. 1935. 11. o. kép.

MDK

Englerth Emil festő

KMTárs őszi kiáll.,1938. nov. Mücs. 33 l.

50

MDK

Englerth Emil

Arckép, of.

Horthy jub. kiáll. Műcs. 1939. dec. 22.1.

MDK

Englerth Emil

Csendélet.

Tavaszi Tárlat. 1940. ápr.-máj. 17.l.
Mücs.

Engelbert Dail

Geerdeler.

Tevaarst Tartief. 1996. apr.-mei. 17 t.

MDK

Englerth Emil

Arckép, of.

Téli Kiállitás. Mücs. 1935. nov.
30.l.

MDA

M.D.K.

Englerth Emil

585. Tavasz virága. Pazstel.
586. "Az első csók".

"A gyermek a müvészetben" kiállitás tárgymutatója
Bp. 1940. Orsz. M. Képzőmüv. Társulat. 32. l.

MDK

Englerth Emil, festö

Répakapálás.	33x28	Olf.
Haza a vásárról.	30x24	"
Cséplés.	46x38	"
A forráskut vályunál.	70x56	"
Vajda-Hunyad a Városligetben.	100x70	Olf.
Lombgyüjtés a ligetben.	73x63	"

Áll. Árv.Csarnok.-M.Képzöm.Egy.kiáll.1922 dec.15-17.

Kat. 6.l.

Englerth Emil MDK

Interieur, olf.

Mücsarnok 1919-2o. téli tárlat

Englerth Emil:

MDK

G.L. arcképe. repr.

Képzőművészet 1928. 83-84.o.

MDK

Englerth Emil, festö

Nöi arckép. Of.

OMKT-Műcs. Tavaszi kiáll. és Gyüjt.kiáll. 1925.máj.-jun
Kat. 23.l.

MDK

Englerth Emil

Női arckép

Angol-magyar kiáll. Műcs. 1926. máj. 33 l.

A MA

Englerth Emil MDK

Feleségem

Műcsarnok 1934. dec. 1935. jan.
Jubileumi kiállitás

MDK

Englerth Emil, Festö

Nöi portré. Olf.

Tavaszi tárlat.1923 ápr.-máj. OMKT-Műcs. Kat. 28.1.

Englerth Emil festő

2.) A két világháboru között készült tanács köztársasági vonatkozású műve: „1919 május elseje a Hősök terén." Papír, olaj 73x102cm Ltr. 57.13 14/ old.

Gerelyes Ede: A Legújabbkori Történeti Múzeum tanácsköztársasági gyüjteménye. 131.o

Legújabbkori Tört.Múz.Évkönyve,II.~~kEx~~ évf.1960.Bpest, 1961. Franklin Nyomda.Bp.

MDK

Englerth Emil

Kepes Kató arcképe, repr.

Képzőművészet 1931. V. évf. 37. sz. 4o.l.

ban örökítette meg a felszabadulás örömnapjának emlékét.

Mayer József dr.
Pécs ker. m. kir. postafőigazgató.

A pécsi postaigazgatóság agilis vezetőjének és a lelkes pécsi postásoknak ez a dicséretes, szép akciója bizonyára követőkre talál. Értesülésünk szerint a postásoknak és a velük mindenkor együttérző közönségnek ez szeptember 16-iki szép ünnepély még kibővül a Kaposváron tar tott Dunántúli dalosversenye nyert tiszteletdíjnak, a Ma láth Géza gróf által adomány zott serlegnek felavatásával. E alkalommal a Pécsi Postatiszty selők Dalárdája hangversenyt re dez. A serlegavató ünnepi besz det báró Szalay Gábor a pos vezérigazgatója mondja.

A pécsi lakbérekről mult évi adatokat szolgáltatott a város a népjóléti miniszteri biztosnak

Egy év óta nagy a változás történt a lakások árában

Pécs, szept. 7. — A Dunántúl mai számában megírta, hogy a város hatósága által a népjóléti minisztériumba beszolgáltatott lakásügyi adatok egy része jóhiszemű tévedésen alapszik. Az adatok szerint ugyanis a város a szabad forgalom alá tartozó lakások átlagos évi bérét a következőképjelölte meg: az egy szobás lakásé 324, a két szobásé 682, a három szobásé 979 és a négy szobásé 1492 pengő. Ezzel szemben a Dunántúl megírta, hogy ezek az adatok nem felelnek meg a mai helyzetnek, mert a szabad forgalmú lakások bére ma sokkal magasabb. Mai cikkünkre vonatkozólag illetékes helyről a következő felvilágítások közlésére kérték fel a Dunántúlt:

— A város hatósága a szabadforgalmú lakások átlagos bérét

az 1927. novemberben beadott házbér vallomási ív alapján

mutatta ki, oly formán, hogy a negyedik negyedre esedékes bért néggyel megszorozta. A város hatóságának nincs tudomása arról, hogy a lakbérek azóta lényegesen emelkedtek volna. A lakbérek között eltérések vannak a házak fekvése, a lakások nagysága szerint és ezért a város nem vehette a maximumot, hanem csak az átlagos árakat.

— A város az egy szobás lakások átlagos bérét 324 pengőb állapította meg.

— Az alapul szolgáló adatok következők: a Munkácsy Mihá utcában 384, a Ferenciek-utcáb 400, az Alsóbalokány-utcában 2 és az Isten áldása-völgyben pengő volt az évi bér. Az I. ac kerület felső részében 315, alsó részében 419, a budai vár részen 317, a szigeti városrész 350 és a bányatelepen 237 pen volt az átlagos évi bér. Igy ál pította meg a város az egy szob lakások átlagos bérét 324 pen ben.

— A két szobás lakások át gos bére 682 pengő a követk adatok alapján: A Király-utcában 960, a Majláth-utcában 960, a Hathház-utcában 840, az Árpád-utcában 480 és a Géza-utcában 200 pengő volt az évi bér. A belváros felső részén 641, az alsó részén 840, a budai városrészen 641, a szigeti városrészen 647 és a bányatelepen 610 pengő. Igy jött ki az átlagos 682 pengős évi bér.

— A három szobás lakások átlagos bérét a város 979 pengőben tüntette fel. Az erre vonatkozó adatok a következők: a Sörház-utcában 600, az I. Ferenc József-uton 1400, a Felső Vámház-utcában 1200 és a Szilágyi Dezső-utcban 692 pengő, a belváros felső részén 829, az alsó részén 1242, a budai városrészen 1011 és a IV. kerületben 836 pengő volt az átlagos évi bér. Ezekből számította ki a város 979 pengőben az átlagos évi bért.

— A négy szobás lakások átlagos bére 1492 pengő a következő adatok alapján: a Király-utcában 1600, a Puturluk-utcában 1600, az I. Ferenc József-uton 2290, a Vas Gereben-utcában 800 pengő volt a négy szobás lakások bére. A belváros felső részén 1395, az alsó részén 1617, a budai városrészén 1580 és a szigeti városrészen 1076 pengő volt az átlagos bér.

— A Dunántúlnak az Irányi Dániel-téren levő bérház lakbéreire vonatkozó közlését módosítjuk azzal, hogy a bérházban tiz egyenkint négy szobás lakás van és az átlagos bérek 1722 pengő körül vannak.

Eddig szól az illetékes helyről kapott információ. Ahhoz csupán a következő megjegyzéseket füzzük.

Az 1927. előtt szabad forgalomba került lakások kiadásánál a háztulajdonos kétféle anyagi előnyhöz jutott. A kettő közül a nagyobbik a lelépési díj volt. Ez konjunkturális haszon volt és azért ezt igyekeztek a háztulajdonosok főként kihasználni és nem annyira a lakbér emelésével törődtek. Egy 3—4 szobás lakásért 25—30 millió koronás lelépéseket kértek, de ezzel szemben a lakbér helyenkint alig emelkedett az 1917-es alapon felül.

Igy jön ki, hogy a lakbérek emelkedése a szabad forgalomban mindössze 147 százalék. Ez a helyzet azonban már a mult év folyamán teljesen megváltozott. Másfél év óta megszünt a lelépési díj, de helyébe a lakbérek emelkedtek olyan nagy mértékben, hogy a különbözet 3—4 évre felosztva megfelel a lelépési díjnak.

A város által kimutatott lakbérátlagokért tehát Pécsett ma nem lehet lakást kapni, hanem a ma bérbe vehető olcsóbb lakásért is legalább 50 százalékkal kell többet fizetni, mint a város által kimutatott lakbérátlag. Igy a szabad forgalmu lakások bérének átlagemelkedése valójában nem 147.03 százalék, hanem eléri a kétszáz százalékot. Elismerjük, hogy a város helyesen járt el, amikor a miniszteri biztosnak ezeket az adatokat szolgáltatta ki, mert a minisztérium ezeket kérte, de egész más és a mai helyzetnek sokkal inkább megfelelő képet kapott volna a népjóléti minisztérium, ha nem az 1927. novemberi lakbéreket kéri, hanem a ma tényleg fizetett bérekről szóló adatokat. A mai viszonyok alapján könnyebben tudna a minisztérium a közönség nagyobb részét kielégítő rendelkezéseket hozni a lakások felszabadítási idejére.

A honfoglaló pogány magyarok megtérítése a keresztény hitre és a gyüdi kegyhely eredete

II.

NB. Ezen ne ütközzék meg senki se, és a mai előrehaladott kulturfelfogást és a kereszténységben kimüvelt lelkek magas felfogását ne vigye vissza abba a régi korba. A középkorban ugyanis nem maradt követés nélkül Nagy Károly példája, ki a szászok között kényszerrel is terjesztette a kereszténységet. Skandináviában vérengző jelenetek között honosíttatott meg a kereszténység. Vladimir orosz fejedelem egyszerüen fejvesztésre ítélte azt, aki nem akart megkeresztelkedni.

Sokan azt hiszik, hogy ennek a szigorú elvnek, az a téves elv képezte alapját, hogy a „finis sanctificat opus", pedig nem ez volt az oka a középkori kényszerítésnek, hanem az, hogy az akkori fejedelmek azon véleményen voltak (vide Pór Antal vita s. Stefani pag. 27.), hogy a népekre a jót ép úgy kell reáerőszakolni, mint a javukat fel nem értő gyermekekre, hogy azt megszokván, utóbb önelhatározásból is örömest folytassák, amihez kényszerítve és félelemből kezdének. E felfogást éles szavakkal fejezi ki *Ditmar* merseburgi püspök, a lengyel népről azt állítván, hogy azt baromként kell kormányozni és rest szamárként fenyíteni, mert kemény büntetések nélkül lehetetlen, hogy fejedelme, hacsak az állam javát mellőzni nem akarja, rajta uralkodjék.

Ezt a középkori uralkodó felfogást, mely nem egyenlő azzal a fent érintett téves felfogással, úgy látszik a magyarok megtérítésénél sem lehetett mellőzni; ebből magyarázható meg az is, hogy sz. István a Koppány lázadás legyőzése után szabadságvesztés és birtokelkobzás terhe alatt követelte, hogy minden magyar ember felvegye a keresztség szentségét.

A főrendeket azonban maga köré gyüjtötte és megmagyarázta nekik, hogy a szeretet és önmegtagadás vallásának nem szükséges áldozatul hozni a veleszületett harcias szellemet és hazafias lelkületet; meggyőzte őket arról, hogy lehet Jézus vallásában mindenki jó hazafi, jó katona, jó vitéz, sőt legkivált ebben! S ily módon sikerült őket a kereszténységnek megnyerni, jóllehet a vonakodóknál fenyegetést is kénytelen volt használni.

Pár év mulva látván, hogy a térités a kivánt sikerrel halad, az új egyház berendezéséhez fogott s a fiatal egyház megerősítésére fordította egész munkásságát, annál is inkább, mert tudta, hogy a pogányság Koppány legyőzésével még nincs teljesen elnémítva, tudta, hogy sokan csak félelemből keresztelkedtek meg, anélkül, hogy szívük a hit szellemétől átmelegíttetett volna; s igy csak hamú alatt lappang a lázadás szikrája. Azért a lelkek gondozása végett apostoli munkásságát azzal kezdi, hogy a szomszéd Német- és Olaszországból misszionárius papokat kér, elrendelte, hogy legalább minden tiz falu közösen épitsen egy templomot. Neje, Gizella pedig a templomok számára papi öltönyöket készíttet, oltárterítőket hímeztet. A királyné udvara úgy nézhetett ki, mint egy varrómühely, hol a palotahölgyek folyvást varrtak és hímeztek.

Sz. István magyar királynak a keresztény hit elterjesztésében, a magyarok megtérítésében és azoknak a keresztény hitben való megerősítésében a fenti sorokban vázolt apostoli munkálkodásával kapcsolatban épül itt Gyüdön egy kis kápolnaszerü alkotmány, mely nem akkora, hogy misézni lehetne benne, hanem csupán egy Mária szobor befogadására alkalmas. Ebben helyezik el a B. szüz Anya szobrát, hogy az ő tisztelete által élesztessék a lelkekben a keresztény hit s a megtért magyarok lélekben megerősödjenek, s védve legyenek a Kupa-féle keresztényirtó lázadásnak még teljesen le nem csillapított hullámveréseitől.

Az a megrendítő esemény, melyet Koppány intézett sz. István trónja és a keresztény vallás ellen, hathatósan ösztönözte a sz. fejedelmet, hogy minél előbb létesüljenek kolostorok, melyek a vidék kereszténveit gondozzák; a Koppány-féle lázadás rémnapjai arra bírták a sz. fejedelmet, hogy azonnal megkezdje a Bencés kolostorok építését, s nem szenved kétséget — azt mondja Pór Antal (vita s. Stephani pag. 26.), hogy a *pécsváradi* Bencés apátságot s a többi püspöki székhelyeket azonnal Koppány leverése után kezdték építeni s az első keresztény évezred lejártáig az építést be is fejezték.

Az a hírneves bencés kolostor, melyet Géza fejedelem Pannonhalmán kezdeményezett, s amelyet sz. István szilárd alapokra helyezett, volt az első bencés kolostor Magyarországon; ezután közvetlen alapította és építtette a pécsváradi apátságot a B. szüz Mária és szent Benedek tiszteletére. „A pécsváradi kolostort idegenből jött szerzetesek népesítették be." „A lengyel meseritzi kolostor apátja Aszkrik, több szerzetesével (Papanek szerint 50) telepedett le Pécsváradon, akik azután megépítették a pécsváradi monostort." „Aszkrik apát sz. István királyunktól küdve (1000- v. 1001-ik évben) Rómába ment, hogy a pápától meghozza a királyi méltóság jelvényét, a szent koronát. Miután küldetését szerencsésen befejezte, érdemei jutalmául a kalocsai püspökséget nyerte el, mely még az ő életében érsekséggé emeltetett (1097.)" „Az új apát *Bonifác* szerzetes lett, aki a Monostor érdekében végzett munkája mellett nem feledte, hogy a bencések a *„Cruce et oratio"* jelszó alatt fejtették ki hasznos működésüket, s *azért az ország déli részein a még pogány lakosság megtérítésére indult.* Szent fáradozása közben vértanúvá lett, amennyiben megsebesült, s bár nem halt bele sebeibe, mindazonnáltal vértanúi érdeme megmaradt." (Sörös Pongrác Kath. Szemle 1905. X. füzet).

A cél, mely miatt sz. Benedek fiai sz. István által meghonosíttattak, egyedül a kereszténység terjesztése s meg-

APOLLO

Szombat, szept. hó 8.

Nagyszabásu kettősműsor

Csak egy napig!

ÁMOR ET CO.

Egy szegény leány története a milliomos fiuval. — Főszerepben:

Collen Moore.

Táncon szerzett mandátum

Elsőrendü vigjáték 8 felvonásban

Főszerepben: Johny Hines.

Vasárnap, szept. hó 9

Csak 16 éven felülieknek!

Harry Piel legujabb mesterműve

Egy éjszaka rejtelmei

Különös történet 7 felvonásban.

Főszerepben: HARRY PIEL

Hétfő, szept. hó 10.

Az UFA legnagyobbszabásu sport-filmje:

Jégvirágok

(A „Szent hegy" testvérfilmje)

Szenzációsan szép havasi történet, melynek keretét az olasz-tiroli határszéli hegyóriások, történetét két ski- és hegymászó világbajnok szerelmi epizódja adja.

Ez mindenki filmje!

Előadások:

szombaton:

3, ½5, 6, ¾8 és ½10 órakor

vasárnap:

3, ½5, 6, ½8 és 9 órakor.

hétfőn:

½5, 6, ½8 és 9 órakor.

A két utolsó előadás teljes zenekarkisérettel.

Kedvező időben az esti előadások a kertben.

A terem jéggel van hütve.

PARKMOZI

Szombat, szept. 8.

Ufa 1928 29 évadi világfilm!

Csak 16 éven felülieknek!

Budapestet megelőzve!

A tettesnek nyoma-veszett!

Nagy-berlini bünügyi dráma, izgalmas és frappáns fordulatokkal. — Főszerepben:

Henny Weisse

Vasárnap, szept. hó 9

Az UFA legnagyobb szabásu sport-filmje:

Jégvirágok

(A „Szent hegy" testvérfilmje)

Szenzációsan szép havasi történet, melynek keretét az olasz-tiroli határszéli hegyóriások, történetét két ski- és hegymászó világbajnok szerelmi epizódja adja.

Ez mindenki filmje!

Előadások:

3, ½5, 6, ½8 és 9 órakor.

A két utolsó előadás teljes zenekarkisérettel.

Kedvező időben az esti előadások a kertben.

A terem jéggel van hütve!

Hétfő, szept. hó 10. Szünet

1928 szept 8

A felszabadulás emlékének megörökitése a pécsi postán

Pécs, aug. 7. — A Magyar ...emzeti Szövetség Pécs Bara...ai köre a felszabadulás megörö...tésének eszméjét pendítette ...g a pécsi lapok hasábjain.

...Vajjon nem élt-e ez az eszme ...ndnyájunknak lelkében, akik ...isteni gondviselés kegyelméből ...csak szem- és fültanui, hanem ...esei is voltunk a nemzeti had...eg bevonulása alkalmával a le...atatlanul gyönyörü, hazafias ...lángolásnak, mely ellenállhatlanul magával ragadta még ...t is, akik félrevezetettetve ...g kevéssel azelőtt tudni sem ...artak a Haza szent eszméjéről.

A kezdeményezés igenis ezt a ...i adóságunkat idézte emlé...nkbe.

Amint az utszéli kereszt a mel...te elhaladó embert a Teremtő...iránt tartozó kötelességre van ...ratva figyelmessé tenni, éppen ...az ilyen nemzeti emlékek is a ...mlélöben felujitják a nemzet ...tére elhatározó, áldásos, az ...lékkel kapcsolatos eseményeket és buzditólag hatnak.

...Ne hagyjuk ezt az eszmét el...dni! Induljon meg az egészsé...s eszmecsere és siessünk a meg...lósitásra!

...Mily szép volna, ha ezentelül ...épületeinkben megörökitenök ...okat a vezető-férfiakat, akik ...gy a szerb rabság miatt hazafias ...bátor magatartásukért a rabló ...alomtól testi és egyéb bántalkat szenvedtek, vagy a felszabadulást gondviselésszerüen elő...készitették, vezették és irányitották.

Nem fejtegetem e cikk keretében, hogy a történelmi távlatban mily nemzeti történelmi kulturkincseivé válnának ezek a mi szépséges ősi városunknak.

Ugy érzem, hogy a pécsi postapalotában, ebben az épitészeti müremekben

e hó 16-án megtartandó ünnepélyen leleplezésre kerülő portré is ezt az eszmét szolgálja.

Ez alapon ez az emlék nemcsak a pécsi postásoké, hanem történeti vonatkozásban édesmindnyájunké.

A pécsi postaigazgatóságnál már rég elhatározott dolog volt a felszabadulás örömnapjának a magyar kir. posta részéről való megörökitése. Nem volt véleménykülönbség abban, hogy a történelmi események emléke a bennük szereplő vezetők megörökitésével föleg az utánunk következő nemzedékeknél csak nyer intenzitásban.

A felszabadulás idejében Demény Károly államtitkár volt a m. kir. posta vezérigazgatója. Ő készitette elő, szervezte és irányitotta annak idején a három évi szerb rabság alól felszabadulandó Pécs és Baranya vármegye postáinak visszacsatolását. Méltó és igazságos dolog volt tehát, hogy ez a történelmi emlék az Ő személyéhez füződjék.

Demény egyébként örök időkre beirta nevét nemzeti büszkeségünk, a m. kir. posta történetébe. Már a háborut megelőző időkben is a m. kir. posta valóban aranykora, rohamos fejlesztése az Ő nevéhez füződik.

Az 1918. évi ugynevezett őszirózsás felforduláskor a felszinre került, megfertözött gyászmagyarok durván távolitották Őt el a vezéri székből. Az átkos kommunizmus után őt emelték a legfőbb vezéri székbe. Ugyszólván napok alatt a régi rendet helyreállitotta és a postát magas koncepciójával szegénységünk dacára a békebelinél is magasabb fejlődéshez vitte. Szegénységünkben is országosan elismert, sport és kulturintézményeket létesitett. A Vörös-Kereszt kórházat, nagy áldozatok árán a postának szerezte meg. Budafokon pedig megvásárolta a 12 holdas parkkal körülvett, egyrészről a Dunára, másrészről a budafoki hegyekre támaszkodó Sacelláry kastélyt és ott a legtökéletesebb berendezésü postás tüdőbeteg szanatóriumot létesitette. Ez áldásos intézmények megteremtésével a posta jövő generációját is örök hálára kötelezte.

A pécsi postaigazgatóság elhatározásának keresztülvitelével megvárta azt az időt, amikor gondviselésszerü vezére nyugalomba vonult, nehogy a célhoz nem méltó birálatok merülhessenek fel.

Demény Károly portréját külföldön is ismert elsőrendü festőművészünk: Englert Emil készitette el életnagyságban. Kezében tartja a felszabadulás előkészitésére és megoldásának módjára kiadott okmányt.

A kép müvészi plakettjén a következő felirás áll:

„Demény Károly államtitkár, a magyar királyi posta vezérigazgatója.

1919—1928.

A magyar királyi postát a trianoni romokból ujjáalkotta.

Vezérigazgatósága idejében szabadult fel Baranya vármegye és Pécs sz. kir. város postája a három évi szerbrabság alól 1921. augusztus 22-én.

E történelmi nap megörökitésére álljon itt ez emlék és hirdesse időtlen-időkig a pécsi magyar királyi postaigazgatósági kerület személyzetének szeretetét és ragaszkodását is gondviselésszerü vezére iránt!"

Meggyőződésem az, hogy a pécsi posta ezzel az abszolut müvészi alkotással megfelelő formá-

VIGYÁZZ! SPION! VIGYÁZZ!

MDK.

Englerth Emil, festőm.

82. Petuniák.

85. Csendélet.

KMTára. 1941.dec.-1942.jan. téli kiáll. kat.

MDK

Englerth Emil festőm.

III. terem.

88. Rózsák.

KMTárs.1941.dec.-1942.jan. téli kiáll. kat. 8.l.

Englert Emil MDK

Arckép, olf.

Mücsarnok 1922 jubileumi kiállitás

Englerth Emil

MDK

B.J. ur arcképe, olf.

Műcsarnok 1922 őszi tárlat

Englerth Emil MDK

Női portré, olf.

Mücsarnok 1923 tavaszi tárlat

MDK

Englerth Emil, festőm.

458. A model. Olf.

473. Tearózsák. Olf.

KMT 1912/13 téli kiáll. Kat. 68.l.

Englerth Emil, festőm. MDK

4c2. J.L.-né [redacted] urnö arcképe. Olf.

KMTárs. 1927. őszi kiáll. Kat. 17.1.

Englerth Emil MDK

Női arckép

Műcsarnok 1925 tavaszi tárlat

Engelerth Emil MDK

Női arckép

Műcsarnok 1926 Angol-magyar kiállitás

MDK

Englerth Emil

Csendélete, a Műcsarnok 1943/44 évi téli tárlatán.

Pipics Zoltán: Téli tárlat a Műcsarnokban.

Uj Magyarság, 1943. nov. 21. 14. l.

MDK

Englerth Emil

Művével résztvett a kiállitason.

KmTars. 1943. marc. - apr. tav. kiáll.
Kiállitó művészek névsora. 24.lap

MDK

Englerth Emil

Mimi

Képzőművészet 1929. 16. sz. 28.1.

ENGLERTH EMIL

Ottrubay Melinda.

Téli kiállitás képes tárgymutatója. Műcsarnok 1937

MDK

Englerth Emil

G.L. arcképe c. munkájáért kitüntető elismerést kapott

Aktuális képzőművészeti események. Pesti Hirlap 1928 évi Kincsesháza. 65.l.

MDK

Englerth Emil

Tárlatok. Képzőművészet 1931. márc. 66.l.

MDK

Englerth Emil

A három kereszt, of.

A kedvenc, of.

Hadviselt művészek kiáll. Mücs. 1919. márc.

16 l.

MDK

Englerth Emil

v. E.G.-né

Nemz. Képzőműv. kiáll. Műcs. 1933. ápr.

16 l.

MDK

Englerth Emil

Dr.Sch. B. urnő arcképe, olaj

KMT 1912/13. téli kiáll. 76 l.

HÉREG (Komárom)

*R.k. plébániaház, földszintes, 4
zatába befalazva két vörösmárván
szerint azt Batthyány ~~biboros~~ József ~~[illegible]~~ 17
Simor ~~[illegible]~~ 1879-ben renováltat

(Genthon, 1951)

MDK

Englerth Emil, festőm.

a IV-VI. teremben is mindmegannyi vlamert művészképei.

Nocturne. De nem mérhető mult évi felejthetetlen Ceciljéhez.

A Műcsarnok reprezentativ kiállitása.
Képzőművészet. 1932. 48. sz. 64. l.

Englerth Emil MDK

Arckép, olf.

Mücsarnok 1915-16 téli tárlat

Englerth Emil MDK

Bella, olf.

Mücsarnok 1913. tavaszi kiállitás

Englerth Emil MDK

Interieur, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

Engelerth Emil

MDK

Attila kincsei, olf.

Műcsarnok 1918-19 téli kiállitás

MDK

Englerth Emil

A model. Olajfm.
Tearózsak, "

Képzőm. Tars. 1912/13. téli kiáll. 68.1.

Englerth Emil

MDK

A három kereszt, olf.

A kedvenc, olf.

Mücsarnok 1919. Hadviselt művészek kiáll.

Englerth Emil

MDK

Csendélet, olf.

Műcsarnok 1919. Hadviselt művészek kiáll.

Englerth Emil

MDK

Emese álma, olf.

Mücsarnok 1919. Hadviselt müvészek kiáll.

Englerth Emil

MDK

Salgó Kornélné arcképe, olf.

Mücsarnok 1929 tavaszi kiállitás

Englerth Emil

MDK

Női arckép, olf.

Mücsarnok 1930 tavaszi kiállitás

Englerth Emil

MDK

Mimi, olf.

Mücsarnok 1928/29 téli kiállitás

MDK

Englerth Emil

G. L. arcképe, repr.

Képzőművészet 1928. 8-9. sz. 83.1.

Englerth Emil

MDK

Nagysarlói Magyari-Kossa István, olf.

Műcsarnok 1930 tavaszi kiállitás

Englerth Emil MDK

J.L.-né arcképe, olf.

Műcsarnok 1927 őszi kiállítás

Englerth Emil MDK

G.L. urnő arcképe

Műcsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Englerth Emil MDK

S.E. dr. arcképe, olf.

Mücsarnok 1927/28 téli kiállitás

MDK

Englerth Emil

G. L. arcképe

Kézdi Kovács L.: Egy év története. Évk. KMT. 1929. 18.1.

MDK

Englerth Emil

A Mücsarnok tav. tárlata. Képzőművészet 1928. 8-9.sz. 8o.l.

Englerth Emil MDK

Nocturne, olf.

Műcsarnok 1920. tavaszi kiállitás

Englerth Emil

MDK

Intermezzo, olf.

Mücsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Englerth Emil MDK

Tavasz, olf.

Műcsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Englerth Emil

"Pierett" c. festménye fiatal nőt ábrázol kezében álarccal.
Repr.

ÉLET, Bp. 1914. juli. 19. VI.évf. 29.sz.918. lap.

Englerth Emil, festőm. MDK

nevét jegyezzük fel, ki mint a képzőművészek csopprtjának tagja szép darabot állitott ki. Figurális képek, portrék, szinben , rajzban egyaránt jók. Lélek van bennük.

Szentgyörgyvári Gyenes Lajos:

Képzőművészet. I.évf. 1.sz. 9.1. év?

MDK

Englerth Emil

R. Cica arcképe, c. festm. Repr.

Képzőművészet, 1927. I. évf. 1. sz. 5. l.

MDK

Englerth Emil

F. I. arcképe, of.

Az 1921.évi őszi kiáll.tárgym. Műcsarnok.1921. nov. 16.l.

MDK

Englerth Emil

V. M. urnő arcképe, of,

Az 1921.évi őszi kiáll.tárgym. Műcsarnok.1921. nov. 14.l.

MDK

Englerth Emil, festőm.

573. Dr.Sch.Burnó arcképr. Olr.Mgt.

Képzőm.Társ.1912/13.Téli kiáll. -Kat. 76.l.

Englerth Emil MDK

Merry, olf.

Műcsarnok 1922 őszi tárlat

Englerth Emil

Műcsarnok téli tárlatain női képmásával szerepelt.

PH. 929. XII. 22.

Englerth Emil

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

PH. 1930 - III. 19.

Englerth Emil

Országos Magyar Képzőművészek Társulat téli tárlatain szerepelt

EK.929.XII.22.

Englerth Emil

G.I. arcképe, olf.

Műcsarnok 1930/31 jubileumi kiállítás

Englerth Emil MDK

Kepes Kató arcképe, olf.

Mücsarnok 1930/31 jubileumi kiállitás

Englerth Emil

MDK

Női arckép, olf.

Műcsarnok 1922 őszi tárlat

Englerth Emil

MDK

Feleségem rózsákkal, olf.

Műcsarnok 1915-16 téli tárlat

Kánikulai munkanélküliségben szenvedő humoristáink nekiálltak, hogy megfejtsék a nehéz problémát, vajjon mit írna kitünő laptársunk, a Magyar Nemzet, ha még egyáltalán létezne. Ime, itt adjuk fejtörésük eredményeit.

Magyar Nemzet

R

Fajvédelmi napi közlöny, a volt V. ker. számára.

E lapot egyáltalán nem Kornfeld Móricz finanszirozta

Megjelenik riadtan és szárnyaszegetten

Teljesen előtérben a magyarkérdés az angol alsóházban

Önérzetes válaszunk Silvermann és Little képviselő uraknak — Uj nemzetközi partizánegyesülés a Balkánon

Több csőrepedés Dél-Angliában a német szárnyasbombákkal kapcsolatban

Az *Exchange Telegraphe* legutóbbi jelentése csupán ennyit mond: *küzdünk az új német fegyver ellen!* Lehet ehhez bármit is hozzátenni részünkről, kik hivatásunkat mindenkor oly híven teljesítettük? Egyébként Churchill tegnapi alsóházi beszéde a V. 1.-ről — erre a *Paraguay Compress Correspondent* is felhívja a figyelmet — egyetlen szót nem említett a Balkán - kérdésről, a Balkánblokkról és az onnan kiinduló középeurópai nagy partizánegyesülésről, amely a dunamenti államok belpolitikáját is közelről érinti. Délamerikai Labourparty-körökben ebből nyiltan azt következtetik, hogy az angol premier a hagyományos ősi angol politikai *fair play* íratlan szabályai szerint az új német fegyvernél is *lényegesen fontosabbnak tartja azt az egyezményt, amelyet Szubasics volt jugoszláv exminiszter titkára Tel Avivban kötött Tito marsall Kutyisecs nevü nagyon ismert alvezérével.* Abból a tényből pedig, hogy az egyik alsóházi szónoknak arra a megállapítására, amely szerint az új német fegyver alkalmazásával kapcsolatban Plymouth egyik külvárosában, sőt a londoni Picadilly Cirkus 222. számú háznak második emeletén csőrepedés volt, Churchill beszédében éppenúgy nem reagált, mint a fentebbi partizánegyezményre, jólértesült mértékadó nyugati körök kétségtelenül azt következtetik, hogy az angol nagy politikát a *fentebbi* kevésbé foglalkoztatja, mint az *utóbbi.*

Az önérzetes válasz

Mi, akik az egész kontinensen szinte legelsőnek követeltük a második front felállítását, ezeknél is lényegesebb momentumnak találjuk a jövendő európai kibontakozás szempontjából Silvermann alsóházi képviselő *százezer magyar állampolgárról* szóló szokatlan megállapításait és Little képviselő *hasonló magyartárgyú interpellációját.* — Természetesen abszolute nem értünk egyet mindazzal, amit ez a két angol gentleman a magyar-kérdésről kissé hevesen megállapít. Azt, amit Silvermann úr és Little úr százezer szabadságszerető honfitársunk szokatlan sorsáról, helytelenül, rosszulinformáltan, de mindenesetre egy bizonyos demokratikus világközvéleményt kifejezve elmondott és amit Eden, a külügyi admiralitás első lordja erre szintén nagyon helytelenül, félrevezetve, de kétségtelen humanitárius alapelvek szerint válaszolt, *a magyar ügybe való beleavatkozásnak tekinthető.* Szorosan idetartozik azonban az aztán, amit egyik francianyelvű ausztráliai hitbuzgalmi folyóirat az *S. O. S. Chretienne!* hirdet s az *Axan Bülübülü* mohamedánul is idéz és *amit idehaza mégis csak meg kellene szívlelni, hogy a vallásváltoztatás mégis egyet jelent a fajból való kiválással, tehát a fajtaváltoztatással, aminek tehát az állampolitikai konzekvenciáit is le kell vonni. Csak aki ezt átérzi, adhat önérzetes magyar választ Silverman és Little uraknak, a két önérzetes angol gentlemannak.*

Ami az új német fegyvert illeti, arról különben mai számunkban Lajos Iván, a világhírű fegyverszakértő ad különtájékoztatást az M. N. olvasóinak.

Bevásárlást intézek, kutyát sétáltatok,
minden megbízást időn kívül vállalok
Ajánlatot: „Nyug Méltóságos" jeligére a kiadóba

Valahol végleg utat tévesztettünk...

Irta: Árvácska Gyula egyetemi ny. r. tanár.

Akár a történelmi materializmus elvont elvi síkján, akár egy újabbkeletü szellemtörténeti és dialektikai, de kétségtelenül gyakorlatibb szemszögből vizsgáljuk kétséget kizárólag meg kell állapítanunk: hogy valahol utat tévesztettünk.

Hol és mikor? A történelemírónak, aki sosem ülhet neki vizsgálódásainak keserü szájízzel, kötelessége ezt a kérdést gyökeresen tisztázni. Talán az emancipáció nemzedéke, az első, a hibás? Talán Tiszaeszlárnál tévesztettünk? Talán akkor tévedtünk, amikor a nacionalizmus és a szabadelvüség helyes arányát nem találtuk el és nem mertük több mérsékletre inteni a keletről beáramló friss erők lendületét, hogy az az egy-két keresztény közgazdasági mártir se kelthessen szentimentális részvétet? Vagy nem mertük a vádlókat teljes radikalizmussal elhallgattatni?

Mit kellett volna tennünk? Nem tudom. Illetve tudom. De minek is mondjam, mikor annyi rosszindulat, annyi pech, annyi malőr éri az embert történelembúvári munkássága közben a müveletlen nagyközönség részéről, amióta az emigráns Rákóczi presztizsét védő munkáját úgy félreértették. Minek magyarázza itt az ember, hogy a „Két és fél nemzedék" után csak direkt a Kornfeldhez fordulhat a legnemesebb magyar konzervatív hagyományok, a Széchenyista tradiciók megoltalmazása érdekében? Minek meséljen itt az ember, hogy az ellenforradalmi jobbralépés után logikusan következett a Hitlerérában a balralépés, utóvégre folyton egy lábon nem ugrálhat az ember, hogy a Rákócziról és a Habsburgokról irott munkák után az ember direkt csak a zsidókkal indíthatott együtt nagy függetlenségi szabadságharcot Nyugat ellen? Ez csak kemény gerinc kérdése.

Mikes Kelemen nem irt magányosabban levelet képzeletben élő Kedves Nénjének, ahogy a gerincességében teljesen magányossá vált történeti köziró levelezik most napról-napra fogyatkozó közönsége felé. Hogyan is irta csak szegény Mikes: annyian vagyunk már csak, hogy lassanként elférünk egy szederfa alatt is. Illetve még egészen nem férünk el, mert majdnem elfelejtettem, hogy a Baráti Aladár még itt van.

Valahol utat tévesztettünk. Talán nem kellett volna a zsidóknak hosszú, hosszú, nehezen érthető vezércikkeket irnunk . . .

Néger költők
zuzdamentes verseit megvételre ajánljuk

ISTAMBULI TUDÓSÍTÓNK, FREY ANDRÁS LEVELE A MOSZKVÁBAN ÉLŐ FINN HAZAFIAK NEMZETMENTŐ DIPLOMÁCIAI MUNKÁJÁRÓL A KÖZBEJÖTT AKADÁLYOK MIATT MÁRCIUS KÖZEPE ÓTA NEM ÉRKEZETT MEG.

Lajos Iván professzor szakvéleménye a V. 1-ről

Churchill beszéde a V. 1.-ről rengeteg gondolatot ébreszt bennem. Az angol premier nem taglalja azokat a propagandisztikus elemeket, amelyek a V. 1.-ben

főtényezőként jelentkeznek, sőt létezőnek fogadja el az új fegyvert.

És ez az a pont, ahol a legnagyobb sajnálatomra, eddigi kutatásaim alapján ellent kell mondanom a brit politika *old greatman*jének.

Én, aki igazán beható kutatást végeztem a német haditermelés területén, tehát *elfogulatlan valóságérzékkel* nézem a problémát, biztosíthatom a Magyar Nemzet aggódó olvasóit, hogy

az új német szárnyasbomba lényegében, technikailag nem is a német hadiipar, hanem a világsajtó kánikulai terméke.

Az a néhány árva, magányos, özvegy példány, amely valóban ott röpköd belőle a Csatorna fölött, a dolog lényegét nem cáfolja.

Az angol premier, aki megközelitőleg sem olyan nagy tudós, mint én, talán nem is értesült róla, hogy a rakéta erődinamikájának minusz tangense a következő képletsort adja: PI. per X. Y. kotangens 22.300/23 oxigen $0^3$3 négyzetreemelve plusz nagyképp, plusz anglomania. Ami maga is abszolute kizárja, hogy a világzsurnalisztikában észlelt új nyári égitest bármilyen fémből lehessen. Ezt idehaza a legutolsó Turáni Vadász is tudja. A maximum amiből az új propagandameteor az én saját külön keménységi számításaim szerint állhat, valamiféle *maché* anyag,

legjobb esetben félfamentes, merített és mélynyomásra alkalmas.

A házbeomlási mesék stb. tehát, amelyeket éppen angol részről terjesztettnek, nem mások, mint az ellenfél átlátszó félrevezetésére szolgáló eszközök.

De erről különben rövidesen újabb szürke könyvet adok ki. Addig is kérem a Magyar Nemzet olvasóit, gondoljanak feszülten arra a jóslatomra, melyet ezelőtt öt esztendővel az *egészen rövid* háborúról tettem.

Több külföldi egyetem megbízásából

Lajos Iván s. k.

Előfizetőinkhez!

Több mint egy esztendeje, éppen cufellig a sziciliai partraszállás órájában *nemzetiszinü igazolványokat kezdtünk* osztogatni előfizetőinknek azzal a komoly intelemmel, hogy adott alkalommal nagyszerűen hasznosíthatják elvhűségük bizonyítására. Tekintettel a változott viszonyokra, hogy semmi se álljon a helyes kibontakozás útjába, tisztelettel kérjük nb. előfizetőinket, juttassák vissza ezeket az igazolványokat felülvizsgálás és lebélyegzés céljából. Megnyugtatjuk olvasótáborunkat, ez a lebélyegzés még nem jelent devalvációt. Mivel a beszedendő igazolvány újra szétosztását kisebb technikai akadályok gátolják, olvasóink megnyugtatására közöljük, hogy a *csillagalakú sárga megkülönböztető jelvény teljesen egyenértékü az előfizetői igazolványokkal.* A gyakorlati lebonyolítás meggyorsítására elsősorban a csillaggal megkülönböztetett *lakóházakat keresik fel megbizottaink.* Utána természetesen *sor kerül a még netán itt-ott szétszórtan élő előfizetőinkre is.*

Tisztelettel

A Magyar Nemzet kiadóhivatala.

Ára: Megfizethetetlen

MÉRLEG

Taxit a terhes nőknek!

Hétköznapokon este féltizenkettő óráig a taxikat igazolvány nélkül igénybe lehet venni. Ennek ellenére a taxiközpontok rendeléseket még abban az esetben sem vesznek fel, ha terhes nők sürgős szállításáról van szó. Igy a minap feleségemet, aki szülés előtt áll és vonattal az albertiirsai szülőotthonba kellett volna szállítanom, kénytelen voltam útipogygyászával és kétéves kislányommal a város budai részéről villamoson a Keleti pályaudvarra szállítani. Igen üdvös volna, ha a terhes nők részére a kerületi elöljáróság sürgősen számmal ellátott, különleges igazolványokat állítana ki, melynek alapján taxi rendelhető.

Apró Gáspár tisztv.

A nagy Samu és a kis Samu

Englerth lefestette az első világháború alatt az akkori hadügyminisztert, báró *Hazai* Samut. A Nemzeti Szalón zsűrije azonban a képet művészi szempontokból megítélve *nem találta* arra alkalmasnak, hogy a Szalónban kiállítsa. Nosza lett erre rőkönyödés és lótás-futás. A helyzet tragikomikussá vált, mert *Déry* Béla, a Nemzeti Szalón igazgatója, akkor háború lévén, még csak őrmester volt. Az elutasított *Englerth* festő katonai minőségében mint főhadnagy kezdte Déryt masszírozni. Déry összekoccantotta ugyan a bokáit, de a főhadnagy urat festőművészi minőségében kitessékelte a Szalonból. Englerth erre a hadügyminisztériumba vágtatott és Hazai Samu — úgy is, mint miniszter, úgy is, mint modell — begördült a Szalónba.

A miniszter civilben volt. A kapunál a Szalón keménykötésű altisztje feltartóztatta:

— *Ide nem szabad bejönni!*

— *Én a hadügyminiszter vagyok!* — csattant fel Hazai és orrán a cvikkere ingadozni tetszett.

— *Azt mindenki mondhatja!* — rikoltotta az altiszt, tetőtől-talpig végigmustrálva az előtte topogó, lengő cvikkerű civilt.

Déry közbelépése mentette meg a miniszter és altiszt között kirobbant „feszült helyzetet". Mentegetőzött.

Hazai bizonykodott:

— *A képnek jónak kell lenni, hiszen sokan beleszóltak* — meg hogy *„a művész mind belefestette, amit tőle kívántak."*

Végre is Déry győzött és a Kegyelmes Úr lehangoltan távozott.

Hazai lefelé lépeget a lépcsőn, mikor egyszerre az altiszt harsogó hangját hallja felülről:

— *Samu, gyere fel!*

Hazai egy pillanatra megtorpant, de aztán rohant vissza, mint a vihar. Valami gyerekkori emlék hatása alatt olyan dühbe gurult, mint egy elhessegetett darázs.

Rikácsolva rárontott az altisztre:

— *Hallja! maga... maga...*

Az altiszt azonban, csodák csodájára, nem hátrált. Állt ott nyugodtan, ahonnan a vészes kiáltást hallotta és nézett szigorúan, mereven a földszint felé. Hazai Dérynek rontott, ordított, most már az arcképhistóriából sem hitt semmit. A cvikker pedig ugrált, repdesett ide-oda. Egyszerre általános elképedés teremtett hirtelen csendet. A lépcsőn felfelé sétált egy alak — kajla orrokkal, leffedt ajkakkal, bodros hajzattal stb. — Az alak megállt a három ember előtt és az altiszt felé fordulva, jó zsíros borhangon megszólalt:

— Teccett hivatni?

Ez volt ugyanis a kis Samu, a Nemzeti Szalón zsidó szolgája. Ezt hívta az altiszt és Hazai ezt a hívást magára értette. Szó nélkül megfordult és lesietett a lépcsőn: Morgott Déry, az altiszt, mindenki. A kis Samu meg is jegyezte:

— *Még oz igozgató ór is haragszik? Mit szóljon akkor oz én drusszám?*

Rendezzük a Jókai-művek szerzői jogát

Kedves Egyedül Vagyunk!

Idestova öt éve lesz, hogy *Jókai* örökértékű művét, a *„Koronát szerelemért"* című regényét rádióelőadásra feldolgoztam. A kéziratot még akkor azzal a megjegyzéssel kaptam vissza a *Rádiótól*, hogy *a Jókai-művek szerzői joga nincs rendezve*, tehát addig, amíg a kérdés rendezetlen, *a művet nem lehet előadni.* Tehát várni kell.

És én vártam évekig, amíg a múlt évben mindenki felfigyelt *Oláh* György országgyűlési képviselő, az *Egyedül Vagyunk* főszerkesztője ismeretes parlamenti interpellációjára. Ebből megtudtuk, hogy *a Jókai-művek szerzői jogát még mindig kezében tartja Nagy (Grosz) Bella, a nagy magyar mesemondó özvegye, aki Londonban él.*

És nem éppen mellékes momentuma a kérdésnek az, hogy ez a Nagy Bella *nővére a londoni rádió bennünket magyar nyelven szidalmazó és ócsárló zsidó bemondójának*, a szintén Pestről „emigrált" Nagy (Grosz) Lajos nevű ügyvédnek.

Nem egészen véletlen tehát, hogy az ország jelenlegi bel- és külpolitikai magatartásával szemben Nagy (Grosz) Bella *nem adja ki kezéből Jókai műveinek előadási, illetve felhasználási jogát.* Még akkor sem adja ki, ha neki ebből semmi anyagi haszna sincs.

Arra is emlékszünk, hogy Oláh képviselő tavalyi interpellációjára az akkori kultuszminiszter olyan értelmű választ adott, hogy *a kérdést a Kállay-kormány rövidesen rendezni fogja és semmi akadálya sem lesz a Jókai-művek felhasználásának.*

Azóta eltelt több, mint egy esztendő. A napokban előkotortam íróasztalom fiókjából az ott szendergő Jókai-hangjáték kéziratát, gondolván, hogy talán most már semmi akadálya sem lesz a hangjáték előadásának.

Azonban ismét csak kellemetlen meglepetés ért, mert a Rádióhoz intézett levelemre *dr. Laurisin* Lajos dramaturg-igazgató aláírásával válaszképpen közölték velem, hogy *„a Jókai-művek jogdíjának kérdése még mindig rendezetlen és így a szóbanforgó színmű műsorra tűzését nem tervezhetjük"*.

Itt azután az ember elgondolkozhat a dolgok fölött, sőt a legnagyobb csodálkozásának és felháborodásának is kifejezést adhatna, ha a történtek után már egyáltalán tudnánk valamin csodálkozni. Felháborító mindenesetre az, hogy az immár az egész magyar nemzet közkincsévé vált *Jókai-művek előadási joga fölött még mindig olyan személy diszponál, aki cselekedeteivel és ellenséges magatartásával már régen kizárta önmagát a magyar nemzet érzelmi és anyagi közösségéből.*

De emellett felháborító az is, hogy az arra illetékes hivatalos tényezők még mindig nem intézték el ezt a kérdést a magyar nemzet közvéleményének és kívánságának megfelelően. Egyenesen *botrányos dolog, hogy a magyar nemzeti érzésnek és kultúrának két Londonban élő elvetemült zsidó ellensége még mindig megakadályozhatja az örök és halhatatlan Jókai Mór műveinek száz és százezres olvasótömegekhez való eljuttatását.* Ez már nem is kultúrbotrány. Ez már sokkal több annál.

Felkérem ezekkel a sorokkal Oláh György képviselő urat és úgy is, mint az Egyedül Vagyunk főszerkesztőjét: *vegye kezébe ismét ezt az ominózus ügyet.* Tegye lehetővé, hogy halhatatlan emlékű nagy mesemondónk műveinek szerzői jogát *ne bitorolhassák tovább a magyar nemzeti közvéleményünk megvetésére megérett külföldi ellenségeink.*

(d. i.)

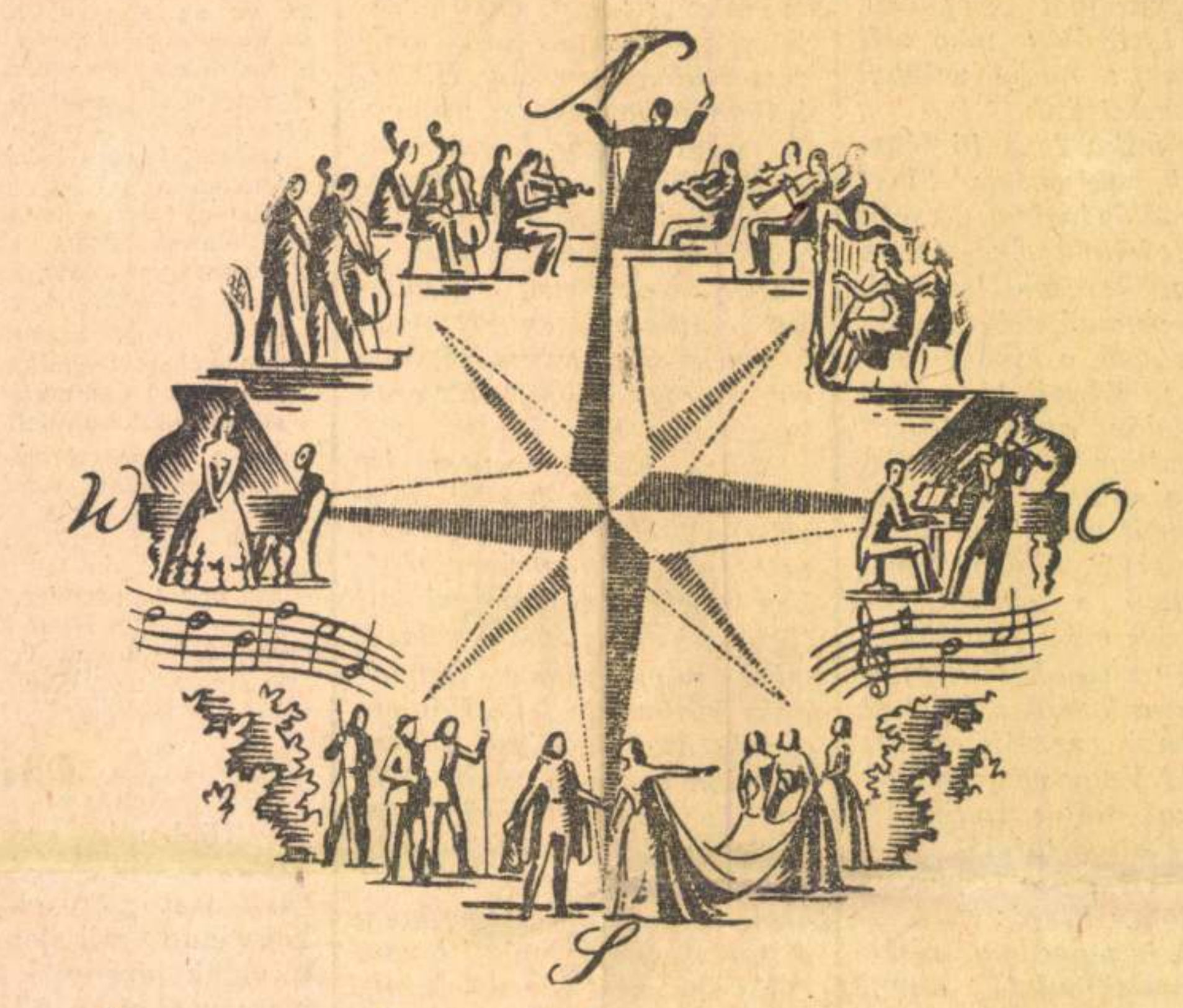

Az európai hangverseny
(Das europäische Konzert)

Ünnepélyes és fenséges szimfóniát Európa szívéből, romantikus operát délről, északról melankólikus hangkölteményt, délkeletről tüzes rapszódiát, vagy halk balettszvitet a nyugatról: — tehát az összes európai zenealkotásokon át az európai zenekultúra keresztmetszetét nyujtja a német Európa-adó új műsorsorozata:

„AZ EURÓPAI HANGVERSENY".

A nagynémet rádió feladatául tűzte ki, hogy Európa minden részének kultúráját — amely leginkább a zenében nyer kifejezést — ápolja és terjessze. Ennek az új adássorozatnak minden előadását valamely európai ország számára adják. A különböző nemzetiségű kitűnő világhírű karmesterek és szólisták közreműködése igen nagyhatású és magasnívójú előadásokat tesz lehetővé. Olyan nevekkel találkozunk ebben az előadássorozatban, mint: Furtwängler, Mengelberg, Perlea, Haapanen, Matacic, Dohnányi, Georgescu és sok más.

„AZ EURÓPAI HANGVERSENY" című adást minden szerdán hallhatja 22 óra 30 perctől 23 óra 30 percig (német nyári időszámítás) az Alpesi adón (Alpen-Sender) a 338.6 méteren.

Bürokrácia vagy rosszindulat?

T. Egyedül Vagyunk!

A „Mérleg"-ben való közlés céljából a következőket közlöm. 56 éves, háromgyermekes özvegyasszony vagyok, egy tanár, egy mérnök fiam van. Az egyik nős, a másik katona, elhatároztam tehát, hogy mint jó hazafi, jelentkezem *önként* honvédelmi női szolgálatra. Hiszen ha valaha, úgy ma van a hazának arra szüksége, hogy mindenki erejéhez képest dolgozzék. Nekem nem kellett volna, rá sem szorulok s mégsem tartottam szégyennek gyárban dolgozni. Egy kerületi üzembe osztottak be. Jelentkeztem a XIII. kerületi Elöljáróságon munkakönyv kiváltás végett. Elvittem okmányaimat. Az illetékes tisztviselő kifogásolta, hogy házasságlevelem románul van kiállítva, ő azt nem érti. Másnap elvittem a belügyminisztérium által *hitelesített* fordítást, akkor azt kifogásolta, hogy miért nem hoztam el a románnyelvűt is. Harmadnap azt találta ki, hogy a románok miért írták férjem nevét Nadinnak Nagy helyett. Írjak Romániába és kérjem a helyesbbítést. Ő nem ad munkakönyvet. Hiába hivatkoztam a hiteles belügyminisztériumi fordításra, nem tágított. Eljárása a rosszindulat iskolapéldája. Ezáltal elérte azt, hogy a hazáját szerető, dolgozni *önként* akaró úrinőt elütötte ennek a lehetőségétől. De ha ez velem megesett, úgy hány és hány mással eshetett ez meg. Szabad így viselkedni azzal szemben, aki önként jelentkezik munkára? Ahelyett, hogy különleges udvariassággal, megkülönböztetett módon bánna vele?

özv. Nagy Imréné
VIII., Ludoviceum-u. 10., II. 34.

Egy hősi halott árváinak

Kedves Egyedül Vagyunk!

A keleti arcvonalról írom soraimat. A messze idegenben védjük hazánkat a fenyegető bolsevizmus ellen, mely mindannyiunkat egy emberként arról győz meg, hogy ebben a háborúban számunkra csak két megoldás van: *Győzni vagy meghalni. Nincs középút, nincs megalkuvás és nincs kiegyezés.* Mi, akik itt harcolunk s nap-nap után látjuk azt a mérhetetlen terrort és szenvedést, amit az itteni nép a szovjet rövid uralma alatt átélt, előttünk nem kétséges a szovjet igazi arca és az eszközök, melyekkel céljait elérni igyekszik. A harcot álljuk és ebben a harcban áldozta életét *Fekete* Sándor hősi halott bajtársunk is, itthagyva fiatal feleségét és két kicsi gyermekét. A bajtársi gondolkodás követésre méltó példája nyilatkozott meg honvédeim mindegyikében, amikor engedélyt kértek, hogy a hősi halott bajtárs két árvája javára gyüjtést indíthassanak, amit örömmel engedélyeztem és csatlakoztam magam is hozzá. *Csak egy kicsiny alosztály vagyunk, de mégis jelentékeny összeget, 3710.50 P-t hoztunk össze és juttattuk el özv. Fekete Sándorné, Beregszász, Tompa-utca 1. szám címére.*

Mi cselekszünk és elvégezzük kötelességünket. — Mi, ha kell, az életünket is feláldozzuk a végső győzelem kivívására, *de elvárjuk, hogy a második front, a hátország frontja is hasonló szellemben végezze munkáját és erkölcsileg töretlenül állja a harcot.*

Amikor mi tudjuk, hogy *családunk és hozzátartozóink soha nem lesznek elhagyott katonafeleségek, ez a tudat erőnket megszázszorozza* és nagy léptekkel visz bennünket közelebb a győzelemhez.

Táb. posta: P/235. 1944. VI. 20.

Szelényi István
százados.

nem igaz a kép Sze-repeet (2.) 1944. júl. 14. A nagy Samu és a kis Samu

Englerth Emil MDK

Sámson és Delila, olf.

Mücsarnok 1921 tavaszi kiállitás

MDK

Englerth Emil
műve:

Feleségem arcképe. Magantulajdon.

Az Orsz. Magy. Képzőm. Társ. jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója. 1936. máj-jun. 39.l.

MDK

Englerth Emil, festőm.

Sámson és Delila. olf.

Mücs.-OMKT. 1921. Tavaszi kiáll. Kat. 6.1.

Englerth Emil

MDK

Női arckép, olf.

Műcs rnok 1925. Tavaszi kiállitás

Englerth Emil, festőm. MDK

Olajfestmény/-ek/:

373. S.E.dr. arcképe. Mgt.

Képzőm. Társ. 1927-28 téli kiáll. Kat. 21.1.

MDK

Englerth Emil

A Nemzeti Szalon tav.tárlata.A Lakás 1914.5.sz.
99.l.

Englerth Emil MDK

R. Cica arcképe, olf.

Mücsarnok 1927 tavaszi kiállitás

Englerth Emil

MDK

B. Ivánka arcképe, olf.

Műcsarnok 1927 tavaszi kiállítás

MDK

Englerth Emil

"G.L.arcképe" c. műve kitüntető elismerést kapott.

Kézdi Kovács László: Egy év története.

Évk.KMT.1929. 18.1.

Englerth Emil MDK

Arckép, olf.

Műcsarnok 1926 őszi kiállitás

Englerth Emil

MDK

Arckép, olf.

Mücsarnok 1926 téli kiállitás

MDK

Englerth Emil, festőm.

arcképei megállnák helyüket egy nemzeti kiállításon is.

A Műcsarnok téli tárlata.
Képzőművészet, 1928. jan. II. évf. 6. sz. 1. l.

MDK

Englerth Emil

Finom fejei a Műcsarnok tav.tárlatán.

/Kézdi./ :Tav.tárlat a Műcsarnokban.

Pesti Hirlap 1927.ápr.l. 4.l.

Englerth Emil festő

Művészet 1917. 3.l.

M.D.K.

Englerth Emil

A Mücsarnok tavaszi tárlatán kiállitott 443 kép és szobormü között szerepel müve.
A 19. oldalon 16-os számozással szerepel a művész fényképe.

Képek, szobrok--festők, szobrászok stc. közl. Szinházi Élet. Bp. 1921. juni. 26.-juli 2. X. évf. 26. sz. 20. l.

MDK

Englert Emil festő

Képzőművészet, 1927, 4.sz. 7.l.

MDK

Englerth Emil

"G.L." arcképe c. müve kitüntető elismerést kapott

A Tavaszi Tárlat dijnyertesei. Képzőművészet 1928. 8-9.sz. 109.l.

ENGLERTH EMIL

Tarlóbuktatás. Olajf.

Magyar kiállitás tárgymutatója. Műcsarnok 1934.
21.oldal

Englerth Emil festőművész

Feleségem

Jubileu i kiállitás tárgymutatója.Műcsarnok.1934.

Englerth Emil festőművész

Női arckép

"Nő a művészetben"kiállitás katalógusa 1936.Műcsarnok

MDK

Englerth Emil

dr. Scipiadesz Elemér egy.tanár, repr.

Képzőművészet 1927. 4.sz. 15.l.

MDK

Englerth Emil festőművész

Müteremhirek. Képzőművészet 1928. 13.sz.

ENGLERTH EMIL

Pipacs. Olajf.

KMT 1912. tav.kiáll.kat. 57.oldal.

MDK

Englerth Emil

Demény Károly arck. festm.

Képzőművészet, 1928. 13.sz. kép 199 l.

MDK

Englerth Emil

A "Tárlat legjobb képei" c. pályázat dijai. Képző-
művészet 1929.19.sz. 1o4.l.

MDK

Englerth Emil

Gyöngyösy Nándor: A mai magyar művészet.
Pest.1916. 21.l.

MDK

Englerth Emil, festöm.

Portréja egyike a tárlat legjobb női arcképei nek.
A XII terem világitása bökezüen intrikáló.
S még ez sem árt e bravuros münek.
A csillogó szörmébe ,s az anyagszerüség puha sel mébe burkolt női figura szinte lélegzik a piktor könnyü ecsetje alatt. Engleth arcképein a szem az ö müvészetének tükre. Müvészi élmény e müve.

Chroniqueur:
Mücsarnok. - Téli tárlat.
Képzömüvészet. IV.évf. 26.sz. 28.sz.

MDK

Englerth Emil, festöm.

Salgó Kornélné.

A Tavaszi Tárlat portréi.
Képzömüvészet. 1929. 18 sz.

MDK

Englerth Emil, festőm.

két arcképével művészetének teljében bontakozik ki. Itt a XII. teremben a kitünő arcképek egész sorát találjuk.

Kepes Kató c.portréján különösen megkapó a lélekrajz diszkrét finomsága.

X.XIII.terem. -Művészek.
Képzőművészet. 1931. 57.sz. 44.l.

Englerth Emil, festőm.,

kitünő portretistánk Mimi c portréjáé az első hely. Ábrázoló művészetének életteljes frissesége, szineinek választékos harmoniája, az ő egyéni portrémüvészetének velejárói.

/gy./:A Műcsarnok téli tárlatáról.
Képzőmüvészet. 1929. 16. sz. 25-28.1.

MDK

Englerth Emil, festöm.

A III. terem jellemző arcképek, tanulmányfejek.

? kiállitás. III. terem müvei.
Művészet. 1918. e.l.

MDK

Englerth Emil

Arckép, olajf. Mgt.

KMT.1915/16. téli kiáll. 51.1.

Englerth Emil MDK

Arckép, olf.

Mücsarnok 1917 tavaszi tárlat

MDK

Englerth Emil

Művészet 1918. 3.1.

Englerth Emil

MDK

Csendélet, olf.

Műcsarnok 1917-18 téli tárlat

Englerth Emil MDK

Interieur, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

MDK

Englerth Emil

Női arckép, repr.

Képzőművészet 1930. 27. sz. 37.l.

MDK

Englerth Emil

A Mücsarnok téli tárlata. Képzőművészet 1928. 6. sz. lo.l.

Englerth Emil

MDK

Pierrot és Pierrette, olf.

Műcsarnok 1914. tavaszi kiállitás

Englerth Emil MDK

Arckép, olf.

Műcsarnok 1913-14. téli kiállitás

Englerth Emil MDK

Arckép, olf.

Műcsarnok 1913-14. téli kiállitás

Englerth Emil MDK

Pipacs, olf.

Műcsarnok 1912. tavaszi kiállitás

Englerth Emil MDK

Ilika, olf.

Műcsarnok 1914. tavaszi kiállitás

Englerth Emil

Csermely János, Barkász Lajos, Kampis János, Márton Ferenc, Livaghy Dénes, Sándor Móric, Szirt Oszkár, Záhonyi Géza, Csürös Béla művészekről irja R.M. "Kapuzárás a Nemzeti Szalonban" cimmel, hogy egyetlen rokonszenves vonás, hogy a meglehetősen hajléktalan"ifjuság egy részét beengedte a Szalonba, s igy néhány "erőteljes akkorddal frissebb szint adott a kiállitásnak" mint amilyen eddig volt.

A HÉT, Bp. 1914. május 31. XXV. évf.
22. sz. 358-359. lap.

Englerth Emil
Interieur, olaj

Téli tárlat. Műcsarnok, 1919-2o. 17 1.

29. kép. *Szepesi mester, 14*

Englerth Emil
S.K.-né, repr.

Képzőművészet. 1929. 18.sz.

Englerth Emil
Attila kincsei, olaj

O.M.K.T. 1918-19. évi kiáll. Műcs. 8 l.

Englerth Emil

Női arckép, olaj

O.M.K.T. 1925. május. 23 l.

Englerth Emil

b.B.J. ur arcképe, olaj

Őszi Tárlat. Műcs. kiállítása. 1922. nov.

19 1.

MDK

Énglert Emil
Rómsák, festm.

Művészeti Krónika, 1913. dec. 15. 6.sz. 7 l.

MDK

Englerth Emil

-p-: Téli tárlat a Műcsarnokban. Pest 1943.
nov. 2o.

ENGLERTH Kálmán

MDK

Engler Károly

Kis gyermek

N. Szal. Rendkivüli kiáll. 1897. dec.
13.1.

Engler Károly

Nobrán

Kis gyermek
c. nobra
a Nemzeti Halon
1897. dec. Kiállításán

Katalogus

Vámbéry Ármin: A hunnok és avarok nemzetisége. Budapest 1881.

X 201.

~~Bártfa I. 74, 80.~~

1905. május 18.

Divald Kornélnak: köszönet a sárosvármegyei múzeumpézére ajándékozott sárosvármegyei szövött emlékekért (344/1905.)

Engler Károly .

1897. Rendkivüli kiáll.

Kis gyermek, gipsz

Nemzeti Szalon

Ez valószinüleg
Englert Károly

Englert Károly

(itt Englert Gyulának
özv.)

l.

Magyaróvár

16. l.

r.miniszter 1911 évi augusztus hó
bpesti IX.ker.állampénztárhoz
:

ita apátsági monostor maradványai-
álatainakköltségeire Nyolcszáz
tasitom az állampénztárt, hogy e-
izottsága elnökének hivatalos nyug
e mellett fizesse ki s tárcám fent-
p számolja el.

Englerth Károly

Nobrait

1895

Ermisk 1930.82.l.

Englert Károly

mmérnöktan

1899-ben

vegzett

Erődi – Bodnár

208. l.

118. kép. *Sienai festő, XIV. sz.* „*Krisztus l*
a keresztre megy.

Fa, tempera, 76·5×30·5 cm.
Hátoldalán festés nyomai.

SIENAI FESTŐ, XIV. század
Remeték élete (119. kép)
Fa, tempera, 78×82 cm.
A Bertinelli-gyüjteményből.

Ø Englert Károly

épitész Amerikában

1904-ben

l

vegzett

a belv. reáliskolában

Erődi – Bodnár

208. l.

Fa, olaj, egyenként 36×26 cm.
A Bertinelli-gyüjteményből.
-ó: Az esztergomi hercegprímási képtá
Magyar Korona, III., 1879., 20. szám. —
Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Ú
Magyar Sion, XVI., 1885., 676. l. — Masz
laghy II., 47—48. szám. — Gerevich PA
233. l. (Scarsellino.)

SCHIAVONE, ANDREA (velencei festő, 1522—1563 körül)

Krisztus Pilátus előtt

Vászon, olaj, 124×200 cm.
Közeli változata a Louvreban.
Gerevich: Az Újság, 1916., júl. 20., 3. lap.
(Schiavone.) — Lepold—Homor 97. l. —
Gerevich PA, 238. l. (Schiavone.) — Le-
pold—Lippay 55. l.

SCHIAVONE, GREGORIO (páduai festő, működött 1440—1470 között)

Madonna angyalokkal, Szent Ferenccel és Sienai Szent Bernardinnal.
Fa, tempera, 47×34 cm.
A Bertinelli-gyüjteményből.
Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új
Magyar Sion, XVI., 1885., 677. l. — Masz-
laghy II., 86. szám. — Lepold—Lippay 55. l.

SIENAI FESTŐ, XIV. század

Triptychon. Középen: *Madonna Jézussal és két szent nővel.* Szárnyakon felül: *Angyali üdvözlet,* alattuk baloldalt: *Remete Szent Antal és Szent Lőrinc,* jobbról: *Szent Pál és Assisi Szent Ferenc.* Alul: *Ave Maria Gratia Plena.*

ifj. Engerth Károly; építész

MŰVÉSZET
XII.évf.1913.
75.
"A Nemzeti Szinház tervpályázata"

ifj. E n g l e r t h Károly
építész

A mezőtur-i városháza terv-
pályázatán I.dij
/Spiegel Ferenc-cel/

M Ű V É S Z E T
XIII.évf.1914.
92.
"Kitüntetések"

Világi épitészet - Szinház

ifj. E n g e r t h Károly:
Nemzeti Szinház pályaterve

M Ü V É S Z E T
XII.évf.1913.
75.
"A Nemzeti Szinház tervpályázata"

Englerth Károly, ifj., építész Budapesten. 1911-ben a debreczeni kereskedelmi és iparkamara bérházépülettel kapcsolatos székházépületének tervpályázatán Spiegel Frigyessel közösen készített terve első díjat nyert. 1913-ban részt vett a Nemzeti Színház tervpályázatán, s pályaművét az egyik 2000 koronás díjjal jutalmazták.

Magyar Építőművészet. 1911. 7. sz. — 1913. 1. sz. — *Művészet.* 1913. 75. l.

Englerth Károly

építész

laid Spiegel Frigyes

Csomagjában kivel

együtt mindödött.

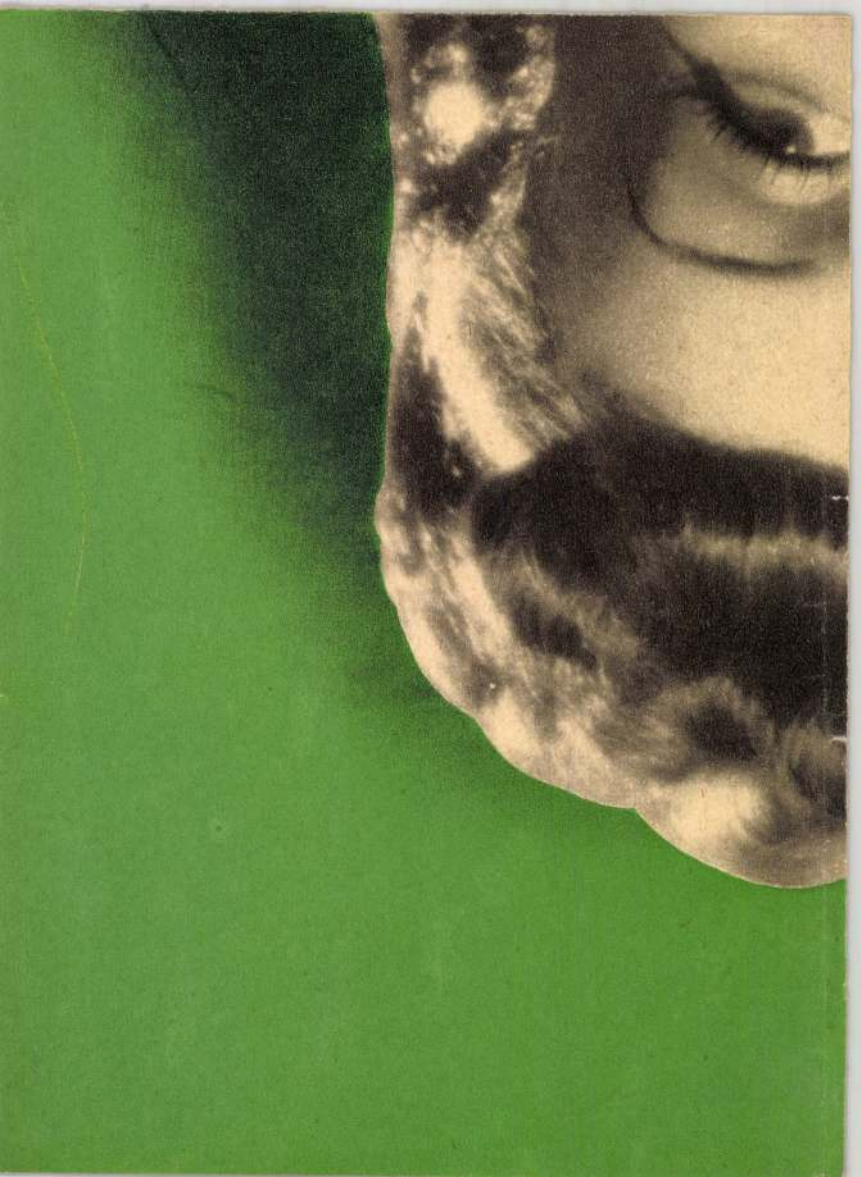

MDK

Spiegel Frigyes és ifj.Englerth János
budapesti építészek.

Terv megvétel.

Leipnik Manó: A temesvári Bank uj palotája.
Temesvári Hirlap. 1913. máj.lo. N.594.

MDK

Englerth,építész

Spiegel Frigyes,
Englerth építésszel közösen egy ujvidéki nagy városterület világvárosi méretü szabályozást terve zett. Ekkor Ujvidék már "Külföld" gyanánt szerepelt a ránkerőszakolt békeszerződés értelmében. Megálmodott koncepciója Sp.Fr.-nek a mappában maradt.

Ezdey:Spiegel Frigyes.
Vállalkozók Lapja. 1933.márc.2. 4.l.

Englerth, épitész

MD K

A besztercebányai tüdőbetegszanatorium terpályázata.

Jendrassik Alfréd és Spiegel és Englerth épitészek szintén küldtek pályamüvet.
Nem ellenkezik ez a pályaterv a feltételekkel, mely szerint a homlokzati rajzot kifesteni nem szabad?

Tervnirálati Jegyzőkönyv.
Magyar Épitőművészet. 1917 á-3. sz. 14.1.

Englerth, ?

Spiegel-el közösen diszitették a Rákóczi-utat és a Kigyó tért. Ök voltak a 9. csoport a 11 diszitö csoport közül.

Makoldy József:Bpest diszitése máj.1.-én
EI-EM. 1919.máj.4. 11o.1.

MDK

Englerth Károly építész

magánépitési eng.

Épitő Ipar-Épitő Müvészet, 1922. okt. 15.
152 l.

ENGLERTH Károly építész

Szolnok Szigligeti Szinház, 1912

ls. Szinháztechnikai Fórum, 1991. 81-96. ill.

When trying to portray
and piece together his oeu
records forces one to rely on
themselves even more than
Fortunately the large numbe
a solid body of work the
safely accepted, especially
obscurity that followed a hig
until relatively recent times
attention.[1] A close tudy of
a stylistic measure with wh
others, unsigned or inscribe
accuracy. However, the ap
itself does not fully explain
a very distinct Bogdani „
new additions to the oeuvr

ORK

MDK

Spiegel Frigyes és Englerth Károly,

A budapesti Nemzeti Szinház. terve.
Kalvezö sarokmegoldást produkál, bár ebböl kifolyólag sok szabálytalan alku helyiséget kapott.
Aránylag kisterületü, érdekes nézöteret létesit.
Ruhatárai jók. Jobbról-balról két külön folyosó az emeleti publikum részére.
Architekturája nem monumentális, de igen szép.

Magyar Epitömüvészet. 2.sz. 1.1. 1913. ?

Spiegel Frigyes és Englerth Károly. MDK

A budapesti Nemzeti Szinház tervpályázata.

Megvett terv.	Távlati képe repr. 27.1.	
Földszinti alaprajz.	Illusztr.	28.1.
I.em. alaprajz.	"	28.1.

Magyar Épitömüvészet. 1913. 1.sz. 27,28.1.

Englerth Károly, építész M.D.K.

Spiegel Frigyessel körös terve a három egyenlő díj (1200 K.) egyirét nyerte el a debreceni Kereskedelmi és Iparkamara székháza nagy pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1911. XXXII. évf.

Jun. 14. sz. 12. old.

ENGLERT Károly épített

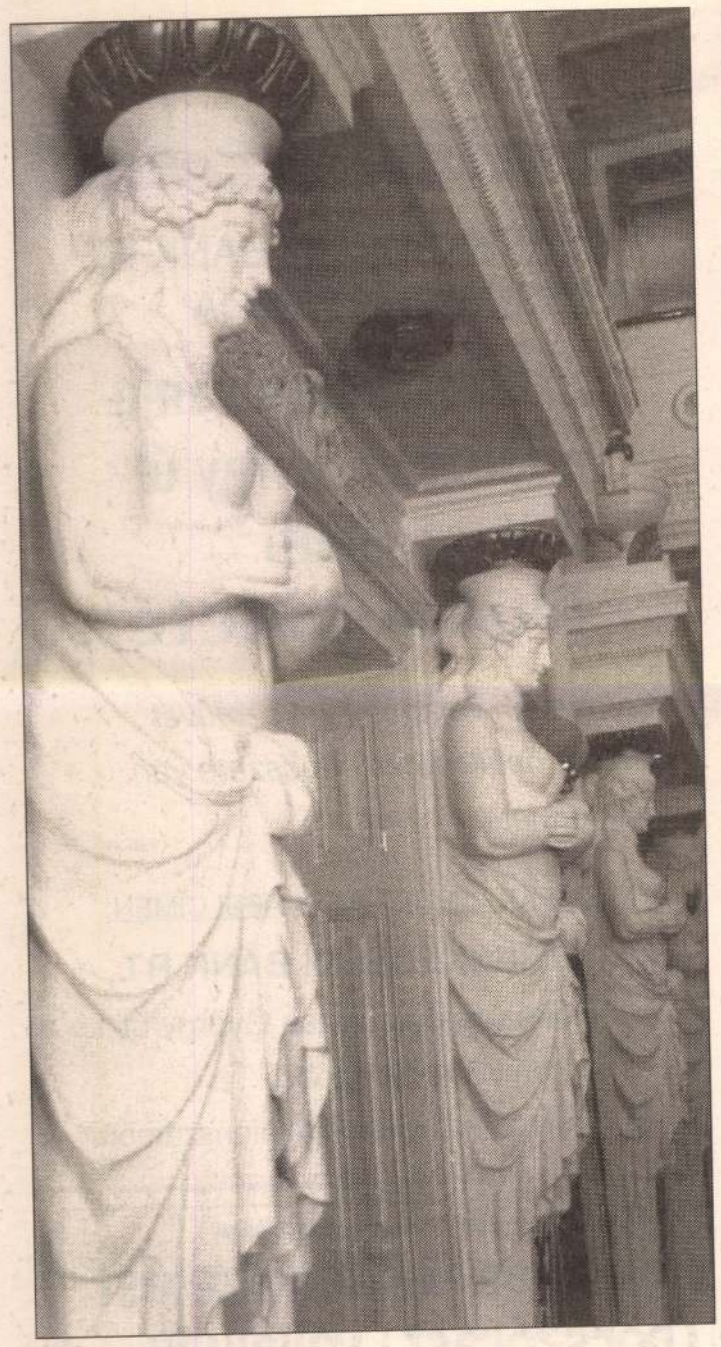

A Vigadó

A kiegyezéskori Magyarország egyik legelmaradottabb települése volt Békéscsaba elődje, a korábbi jobbágyfalut még az örökváltsági díj sújtotta, a földesúri terhektől végleg 1872-ben szabadult meg. Főleg szegény mezőgazdasági munkások éltek itt. A városiasodás első jelei az 1860-as évektől mutatkoztak: közkórház és szálloda épült, a közlekedésre szolgáló fapallókat kicserélték téglajárdákra. Az Alföldet Fiumével összekötő vasút megnyitásától, 1870-től jelentős forgalmi csomópont, így a gazdaság és a kereskedelem éledezése végre elindította a kulturális fejlődést is. Fontos állomása a városiasodásnak, amikor a Fiume Szálló színháztermét állandó kőszínház váltja fel.

A színház vagy Vigarda 1877-től 1879-ig épült, Halmai Andor tervei alapján, eklektikus stílusban. Először 1890-ben alakították át, a század elején kapott villanyvilágítást, 1912-ben Siegel Frigyes és Englert Károly műépítészek tervei szerint, Wágner József építész irányításával folyt a színház korszerűsítése, a következő átalakítás 1961-ben volt.

A Jókai Színház építészetileg redkívül szép Vigadójában évekig díszleteket készítettek és tárolták. Ennek most szerencsére vége, az egykori táncterem felújítása után ismét régi pompájában ragyog. A színházépület felújítása — állami támogatásból — 3 évre lebontva 320 millió forintba került. A megyei önkormányzat által kiírt versenytárgyalást a békéscsabai Nova-Invest nyerte el, a generál kivitelező mellett sok alvállalkozó dolgozott a rekonstrukción. A beruházás lebonyolításával a szintén helybeli Korinthos Kft.-t bízták meg. A látvány az ő munkájukat, valamint a tervező, Nemes Roland Ybl-díjas építész, a belsőépítészeti munkák pedig Szabadosné Szászfalvi Ilona munkáját dicsérik.

N. K.

(Kovács Erzsébet képriportja)

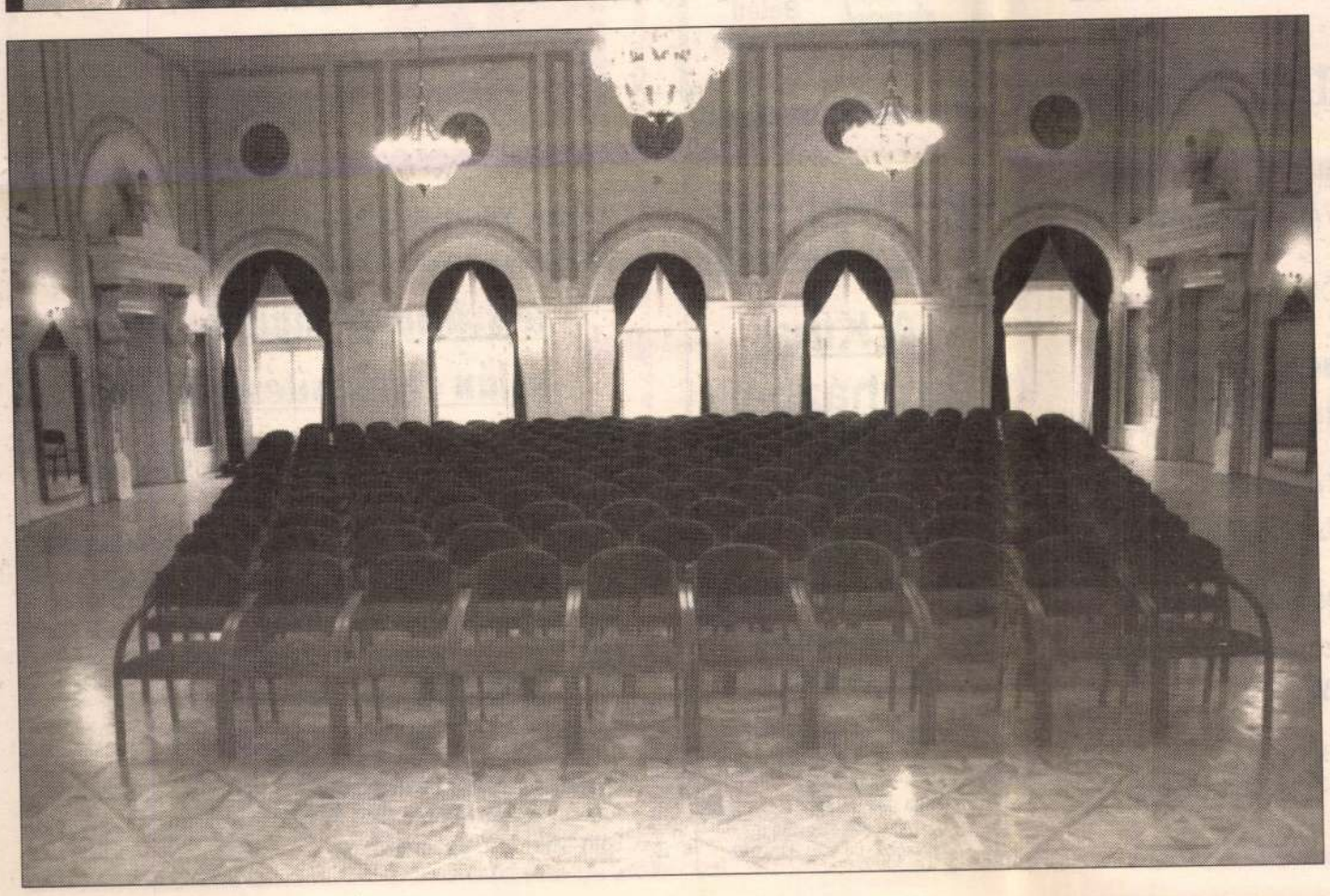

Tisztelt partnerek!
Kedves látogatók!

Ezúton tájékoztatjuk önöket, hogy Békéscsabán, a városi sportcsarnokban

1993. november 19-én, 20-án, 21-én

Harmónia bútor- és lakberendezési kiállítást és vásárt

szervezünk Erzsébet-napi meglepetésekkel.

Szeretettel várunk még kiállítókat, érdeklődőket.

Bővebb felvilágosításért, információért forduljanak a Békéscsabai Csaba Expo Iroda munkatársaihoz.

CSEI

Csaba Expo Iroda,
5600 Békéscsaba, Városi Sportcsarnok, Gyulai út, pf. 247.
Telefon/fax: (66) 449-449.

Andi
Szépségszalon női és férfi
KOZMETIKA
Békéscsaba, Luther utcai iroda- és üzletház.
Telefon: 327-766/22

VEKTOR ÉPÍTŐIPARI VÁLLAKOZÁSI KFT.,
5630 Békés, Hunyadi u. 11. sz.
Németországi munkavégzésre nagy gyakorlattal rendelkező kőműves és vasszerelő szakmunkásokat keresünk.
Telefon/fax: (66) 341-962, 341-983.

KERESKEDELMI BANK Rt.
K&H BANK

A KERESKEDELMI BANK RT. BÉKÉSCSABAI FIÓKJA

értékesíteni kívánja a Dózsa György út 2–4. sz. alatti irodaépületét.

Az ingatlan valamennyi közművel ellátott, önálló fűtési rendszere van. Alapterülete: 112 m².

ÉRDEKLŐDNI LEHET AZ ALÁBBI CÍMEN:

KERESKEDELMI BANK RT.,
Békéscsaba, Dózsa György út 1.
III. em. 301-es szoba
vagy a 441-646-os telefonszámon.

Battonya Város Önkormányzata
pályázatot hirdet a battonyai köztemető vállalkozásban történő üzemeltetésére.

A pályázat benyújtásának határideje: **1993. szeptember 20.**
A pályázattal kapcsolatban érdeklődni lehet a polgármesteri hivatal jegyzőjénél. Telefon: 06 (68) 381-908.

GYULA VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA
munkatársat keres
közgazdaság-tudományi egyetemi vagy pénzügyi, számviteli főiskolai végzettséggel
⇨ **gazdasági osztályvezetői munkakör ellátására.**
Jelentkezni lehet személyesen dr. Pocsay Gábor polgármesternél, Gyula, Petőfi tér 3. sz. alatt 1993. szeptember 30-áig.

Őszi Szerencsekerék-játék előfizetőinknek.
Kétszáz értékes nyeremény.
Bejelentem, hogy 1993. október hónapra előfizettem a Békés Megyei Hírlapot:
Név: _____
Cím: _____
Ez a szelvény az 1993. október 8-ai sorsoláson való részvételre jogosít.
Külön igazolás nem kell, mert a 200 nyertest az előfizetői nyilvántartásunkból azonosítjuk.
Kérjük a szelvényt az alábbi címre eljuttatni:
NÉPÚJSÁG KFT.,
5601 Békéscsaba, pf. 111.
Beküldési határidő: 1993. szeptember 30.
A borítékra kérjük ráírni: „SZERENCSEKERÉK"

Nyugati Wagner típusú berendezéssel
műanyag felületkezelést (porszórást) vállalunk
azonnali határidővel, fehér színben.
Maximális méret: 1500x1500x2100 mm.
Cím: 5475 Csépa, Béke út 19.
Ügyintéző: Szabó Károly üzemvezető.
Telefon: Csépa 4.

A BÉKÉSCSABAI AGROKER RT.
alkatrészosztálya
az őszi mezőgazdasági munkák elősegítése érdekében
40% árengedményt biztosít az MTZ-traktorcsalád alkatrészeire.

SZINTE TELJES ÁRUVÁLASZTÉK.
GARANTÁLT EREDETI GYÁRI ALKATRÉSZEK A GYÁR KONSZIGNÁCIÓS RAKTÁRÁBÓL.
VISZONTELADÓK ÉRDEKLŐDÉSÉT KÜLÖN VÁRJUK.

Akciónk 1993. szeptember 1-jétől 1993. november 30-áig tart.

Most gondoljon gépe javítására!
Érdeklődjön, utánvéttel postán is szállítunk.

Cím: **AGROKER RT.,**
Békéscsaba, Szerdahelyi út 14.
Alkatrészosztály.
5602, pf. 16.
Telefon: (66) 443-143.
Fax: (66) 441-583, 443-143/218.
Telex: 83329.

FAGYLALTOSOK, CUKRÁSZOK!
Fagylaltporok, paszták, tölcsérek, rolettik, állományjavítók, kiegészítők és díszítők, zselatin
az
Auer, Tutti, Mec-3
márkakereskedőnél.
Szőlőcukrok, édességek, gyógyteák, csokoládék.
Márkabolt:
Békéscsaba, Klapka u. 13.
Färbung Betéti Társaság
Telefon: (66) 324-828.

FIGYELEM!
A Kínai Áruházban
nagykereskedelmi áron kaphatók:
cipők
és ruházati cikkek
a szezonnak megfelelően.
Árukészletünk hetente frissül.
Nyitva: **hétfőtől péntekig 9—18 óráig.**
Cím: **5600 Békéscsaba, Kis-Tabán u. 6. sz. (volt Ságvári u.)**
Telefon/fax: **06 (66) 323-929.**

„A szép mozdulat a lélek harmóniája."

Értesítem a tisztelt érdeklődőket, hogy a „Mariann Balettiskola" meghirdeti a kezdő (5 éves kortól) és haladó klasszikus balett csoportjainak beiratkozási időpontját és helyét.

Időpont: **1993. szeptember 7. (kedd), 17—19 óráig, 1993. szeptember 8. (szerda), 17—19 óráig.**
Helye: **Szigligeti utcai óvoda tornaterme. (Békéscsaba, Szigligeti u. 3. sz.)**

Üdvözlettel:
Vargáné Szokol Mariann
balettmester

A VOFA Tanácsadó és Szervező Kft. mint felszámoló szervezet értesíti az érdeklődőket, hogy

felszámolás miatt árverés útján értékesítésre kerül

a B & M Engineering Kft. (5600 Békéscsaba, Szigligeti u. 6. sz.) vagyonából 8 db Ford Sierra GHIA 2i típusú személygépkocsi.

Az árverés ideje: **1993. szeptember 30-án, 10 órakor.**

Az árverés helye: **Autószerviz Kereskedelmi Kft., Békéscsaba, Szarvasi út 66. sz.**

További folyamatos értékesítésre kerülnek a társaság alábbi vagyoni eszközei:
— gyümölcsitalok (alma, banán, mangó stb.)
— paradicsomital,
valamint élelmiszer-ipari gépalkatrészek.

Érdeklődni lehet: személyesen 9—14 óráig a fenti címen vagy telefonon: (66) 441-301-es számon Tóth Miklósné ügyintézőnél.

Englerth Károly

Nemzeti Szalonban az Eötvös József reáliskola kiállításán nevével szerepelt.

NU. 932 X. 18.

Engler Károly ifj és

Spiegel Frigyes

Nincs Cód 2

budapesti épi-
tészek tervezték
a debreceni ke-
reskedelmi és ipar-
kamara székházát
Épült 1911-12-ben

Debreceni Képes Ka-
lendárium 1913
vagy 1914. 145. l

A különnyoma-
ton évszám
nem volt.

	Lap
rand Guignol. Párisi levél. *Diósadi*	275
ászinduló	296
ördög. Molnár Ferencz vígjátéka	314
ult népe. Itáliai emlékek. *Balla* Ignácz	341
elenczei Kalmár	381
yi György házassága	419
yarok és tatárok. *Vámbéry* Ármin	465
ım	484
zi vihar	505
uzárás: Az elmúlt szinházi évadról	524
nyugat szépe	576
zinészet forradalma	587
ma Thule	659
e a Tuileriákban	697
ptember 20-ika Rómában	747
ond Istók	799
udai béke (képekkel)	833
nt Péter esernyője	829
lern hadieszközök és a hágai konferen-	
zia. *Wilner* Károly	859
nutatók	880
özépkor művészete	886

	Lap
Küzdelem a sakk világbajnokságáért (arcz-	
képpel)	176
A dorozsmai vasúti szerencsétlenség (kép-	
pekkel)	316
Ferencz József Prágában (képekkel)	329
Az új zeneakadémia fölavatása (képekkel)	398
Az osztendei sakkverseny	447, 451
Gyorsiró kengresszus és kiállitás Szegeden	
(képpel)	567
Az egri dalünnep (képekkel)	674
Kirándulók az Ellis-Islandon (képekkel)	929

9. Vegyes kisebb czikkek és közlemények.

A korcsolyasport gyermekkorából	27
A divat változásai	47
Főrangu hölgyek kedvtelései	174
A japán kormány köszönő levele (hason-	
mással)	231
Petőfi ládája (képekkel). *Kéry* Gyula	362

Englerth Károly

Neüvénet 1914. 92

Kard. bronzkori IX. 79.

Englerth Károly ifj.
építész

L.

Szendrey-Szentiványi

442 l.

~~Heszthely~~

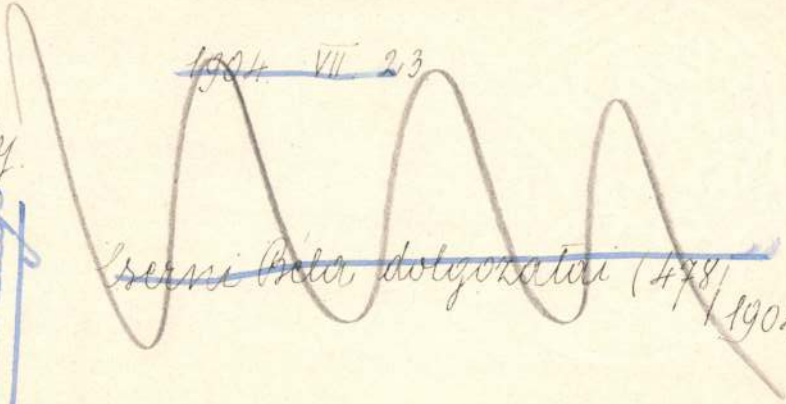

~~1904. VII. 23~~

~~Szerzi Béla dolgozatai (478)~~

(1904.)

~~Al-Duna~~ ~~I. 54. — II. 106.~~

Englerth Károly ifj

Céd Spiegel Frigyes

építészek.

Magyar Vilmos:

A Nemzeti Szinház

terv pályázata. IV. közl.

Építő Ipar 1913.

7. sz. képekkel.

A fenti pályázatona

IX. díjat nyerték -

Englerth Károly
és Spiegel Frigyes
építészek
munkái

Építő Ipar 1913. 148. l.
(Az új Nemzeti Színház
bíráló bizottságának
bírálati jegyzőkönyve.)

ünösök feloldozását és az olajszen-
eghívott, vagy távollétében odakül-
irály jelenlétében csak az a püspök
a préposttal és a kanonokokkal

átszólagos ellentmondás, mert a magyar
iel bolgár kánnal, míg Gyula Ajtonnyal,
ula. Ajtony pedig szövetségben állott
INT—SZEKFŰ GYULA: *Magyar történet.* I.[1]

Magyar történet. I.[1] Budapest, é. n.

„Et, ut maiorem ipsius defensionis mise-
alis sedis civitate, que dicitur Alba, sub-
petue, famosam et grandem basilicam opere
istinctis, pavimento tabulis marmoreis strato
timoniom veritati verborum nostrorum perhi-
nterum et aliorum ornamentorum ibi esse
uro purissimo fabricatas, lapidum series
orium arte mirabili supra Christi mensam
m cristallinorum, onichinorum, aureorum,
Ed. SZENTPÉTERY Vol. II. 385—386 pp. Szö-
ndájával (*SSRH. Ed.* SZENTPÉTERY 417—
legendának a fent idézett részét Hartvik
kiváltságainak részletes felsorolásával tol-
éréről, személyéről — valószínűleg azonos
enrik császár magdeburgi érsekké tett meg,
sd: TÓTH ZOLTÁN: *A Hartvik-legenda kriti-*

Engleroth

építész

lásd

Spiegel Frigyes

csomagjában.

Oszlopfő Dömösről, XI. század
(Esztergom, Kőtár)

Englerth Károly

építész

nem azonos a ha-
sonló nevű ~~festő-~~
~~vel~~ szobrásztal

Fenti a bpesti IV.
Ker. reálban tanult.

Jub. kiáll. Gat
1932. okt.

Fenti szül. 1880. Bpesten

MMÉE Közl. 1930.
386. l.

Bpesti IV. ker. Gotvös

József. reálisk. jub.

művészeti kiállítása

Nemzeti Szalon

1932. okt.

Föv. képt

Englerth és Spiegel

nincs épitészek

céd

cred

z

Épitő Ipar. 1913. 11. n

(A. Nemzeti Szinház

tervpályázata.)

komponálta meg alkojól átgondolt nagy művét.[1]

rországi keresztény egyház megszervenm végrehajtásával kapcsolatban az xtiliákkal való felszerelésében nem eljesen külföldi importra. A textiliák a veszprémvölgyi apácakolostorban. lostorai Európa-szerte a bizantinizáló

feltehetőleg a XII. században alaották és egy egész szeletet kivágtak l díszített és az Árpád-kori magyar vumú gallérját.

t miseruha bizonyára nem egyetlen likának, mint azt a legenda maior a kincstárának többi drágaságából, runkra, sőt azokat írásos adatok djuk azonban, hogy már az Árpázási jelvényeket, a szent koronát,[2]

ávonatkozó irodalmat l. a. 332. jegyzetnél. nce pápához írt beadványában a koronaről ír. V. ö. *Monumenta Romana Episco-*

MDK

Englert Károly építész

~~szobrász,~~ az iskola v. növ.

Iskolatörténeti kiáll. 1954. jun. 15. l.

Eötvös József gimn. 100 éves fennállása

M.D.K.

Englerth Károly épitészmérnök
szül.1880-ban

A Budapesti Mérnöki Kamara tagja 1930.okt. 3-tól.

Cikk: A Kamara új tagjai.

A Magyar Mérnök- és Epitész-Egylet Közlönye LXIV.k. 45-46.sz. 386.o.

MDK

Spiegel Frigyes és Englerth Károly, építészek.

három alaprajz? : Alacs.föld.sz.,I.,-II. em.
Repr.

Épület nincs megnevezve.
Magyar Épitömüvészet. 1917.1-3.sz.

Magyar Épitömüvészet. 1917. 1-3.sz. 18-17.cl4.

MDK

Englerth Károly és Spiegel Frigyes

Pályamunkájuk dijat nyert

Magyar Kereskedelmi Csarnok tervpályázata. Magyar Építőművészet 1913. 5. sz. 10.l. kép

M.D.K.

ifj. Englerth Károly, építész

és Spiegel Frigyes közös terve 3000 K-ás első díjat nyert a mezőtúri városháza pályázatán

Vállalkozók Lapja, Bp. 1914. XXXIV. évf.

jan. 28. sz. 13. old.

MDK

ifj. Engleith Károly

Művészet, XIII.évf. 1914. 92. Kitüntetések.

M.D.K.

Englerth Károly, építész

Spiegel Frigyessel együttesen készített tervével első díjat nyert a mezőtúri városháza pályáratán. A cikkíró nem ért egyet a zsüri döntésével és hibáztatja a terv germán szellemét.

Magyar Vihnos:

Építőipar - Építőművészet. Bp.1914. 38.évf. 11. sz. 105. old. 1. és 3. á.

MDK

Englerth Károly ifj. és Spiegel Ferenc

pályaterve a mezőturi városházára /I.dij/.

Kitüntetések. Müvészet XIII. évf. 1914. 92.l.

MDK

ifj.Englerth Károly és Spiegel Ferenc

pályatervük a mezőturi városházára I.díjat nyert

Kitüntetések. Művészet XIII.évf. 1914.92.

M.D.K

ifj Englerth Károly
építész

A régi szolnoki színházépület
tervezője volt.

Nagy Ferenc: A szolnoki színházépület korszerűsítése
Jászkunság, 1962. szeptember – 106 lap

MDK

Spiegel Frigyes és ifj. Englerth Károl
épitészek

A bizottsáf összes határozatai egyhanguan h
zattak....

Mezötur. 1914. jan. 21.

Az I. dijat és megvételét nyerték el.

Magyar Müvészet. 1914. 2. sz. 32. l.

Englerth Károly
építész

M.D.K.

Spiegel és Englerth budapesti építészek
tervei alapján indult meg szolnokon
a színhon építhetése

Kaposvári Gyula: Az 50 éves szolnoki színhon
Jászkunság, 1962. március – 2 lap

Englerth Károly, építész M.D.K.

és Spiegel Frigyes nyertek megbízást a pécsi Ura-
nia mozgófényképszínház
erkélyének megtervezésére.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1913. XXXIV. évf.

dec. 10. sz. 12. old.

M.D.K.

ifj. Englerth Károly, óptész

és Spiegel Frigyes hőrös tervét 300 K-ért megvettér a Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt. szérkázának pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1913. XXXIV. évf.

ápr. 16. sz. 13. évf.

Englerth Károly

és Spiegel Frigyes tervei nyomán át-
építették 1913-ban a békescsabai kínhá-
zat.

Hont Ferenc - Staud Géza: Kinházi
kislexikon, Budapest, 1969

541

M.D.K.

ifj. Englerth Károly, építész

és Spiegel Frigyes kőrös terve 1000 K-ás harmadik díjat nyert a nagy becskereki szükér pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1913. XXXIV. évf.

márc. 19. sz. 13. old.

M.D.K.

Englerth Károly, építés

és Spiegel Fugjes körös
terve 2000 K-ás megvé-
telben részesült a Nem-
zeti Szinház pályáratán

Vállalkozók Lapja, Bp. 1913. XXXIV. évf.

jan. 22. sz. 14. old.

M.D.K.

ifj. Englerth Károly, épitész

és Spiegel Frigyes tervei alapján épült fel a debreceni Kereskedelmi és Iparkamara.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1911. XXXII. évf.

Jul. 18. sz. 10. old.

Englerth Károly, építész M. D.K.

és Spiegel Frigyes hórós terve az ót egyenlő 2000 kás díjak egyikét nyerte el a Magyar Kereshedelmi Csarnok pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1912. XXXIII. évf.

nov. 6. sz. 14 old.

Spiegel Frigyes és Englerth Károly, ifj.

A mezőturi városháza tervezésére beadott pályatervek közül az I. díjat. 3000 kor. nyerték el.

Művészet 1914. 92.l.

MDK

Spiegel Frigyes és Englerth Károly, ép.

A Magyar Kereskedelmi Csarnok tervpályázata.
Dijazott terv.
Metszet. Illusztr. 12.old.

Földszint. Félemelet. I.emelet. alaprajzai ill
rál
11.old.

Magyar Epitömüvészet. 1913. 5.sz. 11,12.l.

MDA

Spiegel Frigyes és ifj.Englurth Károly ép.

a nagybecskereki színház tervpályázatán 1913-ban IV díjat nyert közös tervük.

Magyar Építőművészet. 1913. 3.sz. 32.l.

MDK

Spiegel Frigyes és Englerth Károly, ép.

A Besztercebányai Tüdőbeteg Szanatorium pályaterve.

Madártávlati képe. Repr. 15.1.

Megvett terv.
Homlokzat. Magas földszint/hátsó rész alagsor/.
Tervrajzok. Repr.

Magyar Építőművészet. 1917. 1-3 sz.
15-17.1. , 19-20.1.

MDK

Spiegel Frigyes és ifj. Englerth Károly, építészek.

A debreceni ker.és ipark.ara bérházépülettel kapcsolatos székházának tervpályázata.
Megosztott I.dij. Jelige:Merkur.

Föhomlokzat. illusztr. 6.1.
Alacsony földsz. - Magas földszint. Alapr.-k. Illusztr. 7.1.
Magas földszint. -n I.em. alaprajz. Illusztrr. 8

Magyar Iparművészet. 1911. 7.sz.

MDK

Spiegel Frigyes és Englerth Károly, építészek.

"A Tanács" I.díjat nyertek.

Főhomlokzat.		Illusztr. 5.1.	
Oldalhomlokzat.	Metszet.	Illusztr.	6.1.
Alacsony földszint.		"	6.1.

A mezőturi városháza tervpályázata.
Magyar Építőművészet. 1914. XII évf. 2. sz.

MDK

Spiegel Frigyes és ifj.Englerth Károly, építészek

A Nemzeti Szinház tervpályázata.
IX. dijat nyertek.

IV.közl. Épitö Ipar. 1913. 7.sz.képekkel.

MDK

Spiegel és Englerth, építészek.

rést vettek a vörös május városdiszitö munkálataiban.

H.I.: A kommunista május elsejének tiz éves évfordulóján.
EPIP-Ep Müv. 1929. 67.1.

Englerth Károly

Nemzeti Szalon jubiláris tárlatán braziliai tőzsde terveivel szerepelt.

PH. 1932. X. 16.

Englert Miklós

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Komárom Megyei Dolgozók Lapja

1966 MÁR 22
1021

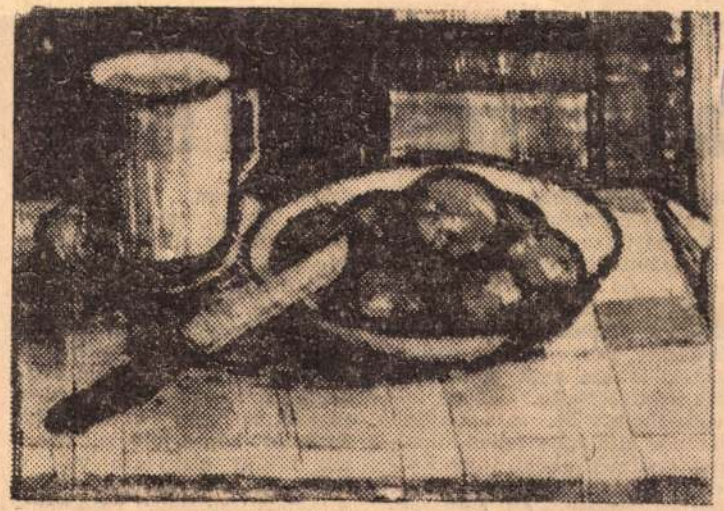

Englert Miklós: Csendélet
(A tatabányai képzőművészeti szakkör anyagából).

ottság megtárgyalta

a párt szervezeti ereje

tagjelöltfelvételben az előző években tapasztalt csökkenést, sőt a pártbizottságok többségénél jelentős növekedés történt. Az alapszervezetek nagy többségében sokoldalúan foglalkoztak a pártépítéssel és nem szűkítették le azt csak a tag- és tagjelöltfelvételre. Ezért következhetett be, a politikai munka általános fellendülésének eredményeként, ilyen kedvező változás a tag- és tagjelöltfelvételben. Az embereknek a pártoktatásban, a különböző társadalmi munkákba s általában a közügyekbe történt bevonása a példa-

delemben sem. Súlyos hiba, hogy egyes jelentős ipari üzemekben is elhanyagolják a felvételt. Indokolatlan, hogy a múlt évben a tatabányai XV-ös aknán, az esztergomi szemüvegkeretgyárban, a szomódi téglagyárban, a tatai bútorgyárban és az oroszlányi központi műhelyeknél egyetlen tagjelöltet sem vettek fel. Esztergomban a felvételt nyertek között elenyésző volt a munkások száma. Egészében, a tagjelöltfelvétellel való nemtörődömséget bizonyítja, hogy több olyan pártalapszervezet akad a megyében, amelyekben

Engleth Norbert

Kisplasztikus

1901

Érmiek 1930. 82. l.

MDK

ifj.Englerth K.F.

Ötszáz koronás dij az új levélbélyegek palya-
zaton.

Cikk: Az új levélbélyegek.

Magyar Iparművészet 1910. 132.l.és 7.sz.képmell.

Engler Vilmos

Aul. 1887. vésnök tanonc
z Esti tanfolyam:
Ötvösség

Értimisk 1902/3.
66 l.

Debreczen I. 110, 111, 123, 125, 126,

1906. 05. 12.

Ministernek: a keszthelyi balatoni muzeum egyesületnek véleményadás végett leküldött alapszabálytervezete. általában megfelelő, de részleteiben nem. E végből megküldetett az egyesületnek egy a ffség által kidolgozott s elfogadásra ajánlott tervezet (417/906)

5

ENGLERT ANTAL, keramikus

A városlődi kőedénygyárban, minden bizonnyal, mint szakmunkás keramikus dolgozók névsora 1851-1950
ENGLERT ANTAL, gyári munkás, 1900
Függelék, 298.old

MOLNÁR LÁSZLÓ: A városlődi kőedénygyár/1860-1960/
275.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

Englert F. és K.

"Pályázat bélyegekre" cimmel a lap bemutatja a dijnyertes és megvásárolt pályamüveket s felsorolja a müvészeket, akik az uj magyar levélbélyegeket tervezték.
Arató párt ábrázoló 6 filléres bélyegtervvel első dijat nyert Tull Ödön.
Csikóst ábrázoló 10 filléres bélyeggel az ötödik dijat kapta meg Sándor Béla.
Szent Istvánt ábrázoló 1 koronás pályamüvet megvásárolták. Tervezte: Földes Imre.
Ferenc József megkoronázását ábrázoló 5 koronás bélyeget szintén megvásárolták, tervezte: Tary Lajos.
Patrona Hungaria-t ábrázoló bélyeg a nyolcadik dijat nyerte, tervezte: Englert F. és K.

ÉLET, Bp. 1910. ápr. 10. II. évf. 15. sz. 500. lap.

MDK

Spiegel és Englert, építészek
építészek

A bírálat megejtése után az öt díjazott terv szerzői közül fenti építészeket felszólították szűkebb körű pályázatra.

A Magyar Kereskedelmi Csarnok tervpályázata. Magy. Kp. Műv. 1913. XI. évf. 8. sz. 26. l.

kiadás elszáma leltári plóban	Jegyzet és a leírás megokolása

1. sz. minta a 6. §-hoz.

Tétel	A bevezetés ideje		A pénzszámadás tételszáma	A szakleltár folyó száma	
	hó	nap			

Englert Béla

losonci nürszalis

l. Gyöffyszer

172. l.

ENGLINER, Leopold, pozsonyi fazekas-
segéd

L. E., Hafnergesell, † 27 éves korában, [illegible] Pozsony,
1820 március 24. (1820, I. köte*, 450 l)

Preßburger Zeitung
(Genthon)

D. Englis Antal

pozsonyi parkanimos

l. Arch. Ért

1911. 218. l.

mbe a kormánnyal, hogy megállitsam azon az uton,
helyzethez és az áldatlan belpolitikai zavarokhoz
pviselőház feloszlatása előtt kiléptem a kormány

s aggodalom és választóim ezreivel való személyes
küzdjek a kormány politikája ellen, mely a nemzet
zdasági megélhetést veszélyezteti.
ama eszme szolgálatában, mely egyedül vezetheti
ől és

nus zászlaját a fővárosban!

irályért, Hazáért"

Englis Antal

pozsonyi püspök

l.

Arch. Ért. 1911. 218. l.

vagy nálam

Magyar püspökök

sorozat alatt

Englisch és Fábny

bronzöntök Bp

l.

Ezredevis kiáll

XII. csop. 44-l.

cime és leírása

neve

ímszó

technikája	mérete m-ben		Számla szerinti ár		
	mag.	szél.			pénznem

Ø Englisch Vitus

ötvös

l.

Schoenjózsefvárosi

19. l.

T. 6358.

os foglalja el, melynek egyes ré-
térben jobbra csonka fa köti le
egyek képezik. Felirata:

ZIGETH

3.4 : 17.6 cm.

Englisch Vitus

az Oberbauer budapesti templomfelszerelő cég Münötvöse készítette a jászkiséri rk templom egyházi szereit.

Flute à bec VIII-243.

Lechner Jenő

Templomavatás.

Vállalkozók Közlönye

1906. okt. 24.

Englisch Vitus

Ötvös

XX. n

l.

Tanulmányok Bp.

multjából VII.

32. l.

ENGLICH VITUS, müötvös

Szórády Ferenc gyori rézmüves Bpesten Herpka müötvös tanar meghivasara a képzőművészeti Főiskola műhelyében dolgozott. A szünetben kijart Kistéténybe Englich Vitusu müötvöshöz, tovább fejleszteni tudását. 231.old

TIMAFFY LÁSZLÓ: Győri fémmüvesek 227.old

ARRABONA, a Xantus János Múzeum Évkönyve, 15.sz.
Győr, 1973

MDK

Englisch Vitu
bronzmunkák

Bpesti Szt. István-templom. Épitő Ipar. 19o5.
nov. 2o. 391-94 l. képek.

M.D.K.

Englitzki Antal, egri kőműves segéd

1752-ben Valner egri építőmester legényszáni dolgozik Egerben.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó,

321.-old.

Englmayer Pál [iparművész!]

Díjat nyert. [12 000 Ft. I. díj]

–: Kiosztották a bútortervpályázat díjait

8.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1967. febr. 3.

Englmeier Pál

Az Iparművészeti Tanács és az OKISI által kiírt pályázaton a történelmi stílusok modorában megoldandó bútorokra díjazásban részesült.

Ipari Művészet, 1967. 1. sz., 61. l.

ENGLITZKI Antal egri kőmüves segéd, aki —+ Vallner egri épitőmester legényeként dolgozik Egerben 1752-ben.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

MDK

Englmann Henricus, sculptor, Pest.

Kaposey János: Építők, szobrászok, festők és grafikusok Magyarországon 1828-ban. Műv. Ért. 1952. 1. sz. 137 l.

ENGOR, Franz, pozsonyi kőmüves

F. E, maurer, 4 kónapos fia meghalt (1848, II. kötet, 855 l)

—

Preuburger Zeitung
(Genthon)

ENGSTALLER, Jakob

1667 – 1690

WAB 100. 188–189.

Kubinyi András: Szeged a középk
Somogyi-könyvtári Műhely
Zsoldos Attila: Az Árpádok és al
1301-ig). Debrecen 1997.

ENGSTALLER, Matthias

1662-1675

WAB 100. 188.

[1] Id.muv., p.484.
[1] V.V`t`]ianu, Istoria artei feudale, p.611.
[1] G.Lanevschi, id.muv., p.815.
[1] I.H.Cri]an, Fortifica\ia feudal` de la C`p`lna], [n T
[1] C.Suciu, Dic\ionar istoric al localit`\ilor din Trans
[1] Id.muv., p.419.
[1] Lanevschi, II, p.820-821.
[1] G.Lanevschi, Repertoriul II, p.821.
[1] Fábián G., id.muv., p.79.
[1] G.Lanevski, Repertoriul (III), p.430.
[1] G.Lanevchi, III, p.431.
[1] Glaser L., A karlsruhei gyüjtemények magyar vor
[1] Turnul medieval din Ciacova, [n Tibiscus, 1, 197(
}t.Matei, Aspecte ale evolu\iei arhitecturii de fortif
Studii de istoria artei. Cluj-Napoca, 1982, p.109-11
[1] Gh.Sebestyén, Unele cet`\i ale Banatului]i desene
XV, nr.1, 1984, p.46, 48.
[1] Gh.Sebestyén, Unele cet`\i ale Banatului]i desene
XV, nr.1, 1984, p.46, 48-49.
[1] R.Popa, D.C`p`\[n`, Al.R`dulescu, D.Tomoni, Cet
campaniile 1987-1988, [n Revista Muzeului Milita
[1] R.Popa, D.C`p`\[n`, V.Achim, O cetate medieval`
Rom@n`, [n Rev.Muz.Mon.Monum.Ist., XVIII, nr
[1] Arhondologija. I, p.363, 467.
[1] Gh.Sebestyén, Unele cet`\i ale Banatului]i desene
XV, nr.1, 1984, p.44-45.
[1] I. Groza, C[teva puncte de vedere privind cetatea

MDK

Engstfeld Albert

Vásáron, o.

Szépmüv. Muz. háborus veszteségeinek jegyzéke.

Bp.1952

megírva

Engstler

(Engszler) János Mihály

ácsmester Zircen

l 1756 a veszprémi rékes-
egyház tetőzetét nyjal ere
rélte tel.

Luveszprüspvár

29, 58, 107, 121. l.

Engvári Herbert
grafikus

Hallottuk tehát, hogy ilyen és ehhez hasonló ügyekben a szerzői jogi szakértői testület ad véleményt. Dr. Király Istvánt kérem most meg, mint e testület elnökét, hogy ismertessen nézőinkkel néhány olyan esetet, amelyet hát a közelmultban tárgyalt ez a testület és szakvéleményt is nyilvánított.

-Szeretnék érdekes eseteket ismertetni, azonban tekintettel arra, hogy a televizió nézőinek nyilván csak azok az esetek lehet érdekesek, amit képszerűen be tudunk mutatni, az elmúlt 1-1,5 év gyakorlatából megpróbálom kiválasztani három olyan szakvéleményt, ami képszerűen is bemutatható. A felszabadulás előtt megjelent a Cserépfalvi könyvkiadónál egy Don Quijote kötet, érdekesség kedvéért, Radnóti Miklós feldolgozásában, ezt a kötetet Engvári Herbert illusztrálta annak idején. Az egyik budai vendéglő átalakítása után, a vendéglátóipari vállalat elhatározta, hogy művészi megjelenést ad a falidekorációknak, és ehhez felhasználták, a műben megjelent Engvári Herbert féle illusztrációkat. Nem volt vita arról, hogy vajon a falidekoráció, az illusztrációk felnagyítása-e, nem is nagyon lehetett volna szerintem ezt vitatni, nézőink talán összetudták hasonlítani a bemutatott képeken az egyezéseket. A vita tárgya itt csak az volt, hogy a grafikusnak, ezért az egyébként jogcsalatlan felhasználásért, jár-e honorárium. Ez egy peren kívüli szakvélemény volt, nagyon pozitív jelenségnek tartjuk egyébként, hogy adott esetben megvan a felek között a megegyezési készség, itt sem mentek perre, a szakértői testület szakvéleménye alapján, a vendéglátóipari vállalat fizetett. Egyébként a szakvélemény azt is megállapította, hogy az illsuztrációk ilyen léptékű fölnagyítása, tulajdonképpen esztétikai szempontból nem helyeselhető. A következő példában Gink Károly fotóművész Keresztury Dezső verseivel változatok Bartók színpadi műveire, címmel egy három kötetes fotóalbumot publikált, az album egyes kötetibe, egy pantomin együttes, és az együttes tagjai láthatók, a jogvita ekörül forgott, vajon a pantomin együttes vezetője, és koreográfia készítője, tekinthető-e a fotográfiai mű szerzőtársának? A szakértői vélemény nemleges volt, nem lehet szerzőtársnak tekinteni, a pantomin együttes vezetőjét, illetőleg pantomin szereplőt. A harmadik példa főszereplője, az egykori híres magyar versenyló, a Kincsem. A lóról fönt maradt egy korabeli olajfestmény, ezt követően készült egy kisplasztika, majd később ezt követően, egy köztéri szobor is készült a híres verseny-

1979. VI. 7. Televízió 20.00 /Sz.Lné/.

Jogi esetek.

lóról, a szerzői jogi vita tulajdonképpen akörül folyt, hogy a köztéri szobor vajon önálló szobrészi mü-e, avagy pedig a kisplasztika egyszerü fölnagyitása? A szakértő testület véleménye elkészült, ezt a biróságnak megküldtük, minthogy azonban tudomásom szerint a per jogerős itélettel lezárva nincs, én az itélet tartalmáról részleteiben, a szakvélemény tartalmáról részleteiben nem nyilatkoznék.

ENIGMA fotókiállítás Reggeli Délmagyarország 1995. szept. 25

Enigma, a szellemfestő
Zafírkő az arany istennő homlokán

Alighanem be kell jelentenünk, hogy lapunk új festőnőt fedezett fel, s avat. Egy roppant titokzatos festőnőt, aki tekintettel arra, nevét nem kívánja egyelőre nyilvánosságra hozni, képeit is így szignálja: *Enigma*. E latin szó jelentése: rejtély. Mint felfedezett, szív alakú arcú, szőke-kék festőnőnk maga. Olyan képeket fest, mint Salvador Dali, Hyeronimus Bosch, Szász Endre együttvéve – ugyanakkor külkereskedő egy jólmenő amerikai cégnél. Idejének jelentős részét Svájcban tölti, ott is lakik, ám gyermekkorának színhelye Szeged. Képei is ott láthatók – Svájcon kívül – jelen pillanatban, Szegeden egyszerűen nincs hely, ahol méltóképpen ki lehetne állítani őket, akkorák. És nehogy véletlenségből azt gondolja bárki, Enigma afféle odahazai festőnő, aki lányszobájának falára akasztja képeit, megrendelő hiányában, jobb híján! Nem. Olyannyira nem, minden létező képét eladta már, legtöbbnyire külföldiek a vevők, és a most otthonában megtalálhatóakra is számtalanszor jelentkeztek immár – de Enigma addig, amíg nem állítja ki itthon is egyszer

ságát tekintve meg nyilván leendő *állócsillag*. Nem, nem túlzunk – amit Enigma csinál, nos, arról a létező legtöbb dicséret is kevés.

A válasz... Nos, a válasz éppoly titokzatos, mint Enigma maga. Mert az átlagember, akinek a művészetről fogalma sincs, mily válaszra számítana? Körülbelül affélére, hogy Enigma – aki akkor még nem volt Enigma –, a Radnótiban már a rajzórákon is kitűnt tehetségével, és ügyesen vázolta fel a horizontot, valamint az adekvát mákgubót. Ezzel szemben a helyzet az, hogy:

– Abszolúte nem voltam rajzóráradt, hogy máig imádok lovagolni, s tudok is. A gimnáziumban biológia–kémia szakos voltam, aztán külkereskedelmi főiskolát végeztem a fővárosban. Beszélek angolul, olaszul, oroszul, portugálul, tudom az irodalmi németet, és a német nyelv összes dialektusát... Voltam egyebek közt idegenvezető, de krupié is, a kaszinóban. Mint arról már volt szó, egy amerikai cégnél helyezkedtem el, külkereskedőként. Előbb Magyarországon voltam, majd a cég svájci képviseletéhez kerültem. Ki is költöztem Svájcba. De közben bejártam Ciprust, Észak-Afrikát, Por-

áliát, Görögországot... Nem mint ista, természetesen, hanem nt külkereskedő. Ingatlanokkal lalkozom.

Íme! Ez a csodálatos szépségű igma ragyogó pályafutása – legibbis az eddigi. Ugye, korántsem ként néz ki, mint aki elkötelezetn a festésnek és csakis a festésk szenteli az életét, ugyanerre teí is fel azt, minden erejét megfeítve, görcsösen küzd az elismerért... Egyszerűen fantasztikus, de ny, Enigma úgy kezdett el festeni és e tekintetben Csontváryval mut hasonlatosságot –, hogy *egyik ggel hirtelen arra ébredt: neki steni kell.* Kényszerítő erővel tört ez az érzés – megjegyzendő, előtt a gimnáziumi rajzórákon túlmeen, ecsetet soha nem is vett kebe. Rajzolni – saját bevallása szent – nem nagyon szokott. Amiből bbek között az a tény is következk, hogy képeit nem "rajzolja elő", m készít ő semmiféle vázlatokat, ncs „tanulmány", nincs előszület, semmiféle fontoskodás, űvészi allűr! Neki ül – azaz, kéi méretét tekintve, nekiáll –, és yszerre, egy lendülettel megfesti remekművet. Az pedig szintén kéi méretéből adódik – e képek kszor sok négyzetméteresek tudillik –, hogy e lendületnek sokszor apokig kell tartania. És tart is!

De csak most látom, még mindig sak kerülgetjük a kérdésre adandó választ: miképpen kezdett el festeni Enigma? A választ ő maga adja meg: – Egyszerűen lefestettem, aminek lefestésére késztetést éreztem, és magam voltam a legjobban meglepődve, amikor azt kellett konstatálnom: amit festettem, az jó. Egy darabig, amíg csak családon belül látták a képet, gyanakodtam is magamra, talán csak nekünk tetszik, amit festek. Hanem amikor mások is látták, nekik is tetszett, és nem akadt képem, amire ne jelentkezett volna azonnal vevő, nos, mindezek után kezdtem festőként gondolkodni magamról. Vászonra, olajjal festek, s ami a legérdekesebb: a technikát is tudtam azonnal, mintha valahol valaki megtanított volna rá.

– Csakhogy nem tanította meg senki. Épp ez az igazi zseni határozott ismertetőjele. A buta ember azt sem tudja, amit tanult – a géniusz pedig azt is tudja, amihez semmikor, soha, semmiféle köze nem volt – mondom.

Az is a magyar géniusz sajátossága, hogy mindenütt megbecsülik képeit, mint saját szűkebb s tágabb hazájában. Képeinek túlnyomó többsége most is Svájcban van. Talán nem is kellene idehozni őket? Mint Enigma mondja, sehol annyira kis hatást nem értek ezen művek, mint épp Szegeden. Hiába, nem lehet próféta saját hazájában... Svájcban, Németországban, Portugáliában, mindenütt csodálják Enigma képeit.

Eredeti szándékom az volt, magukról a képekről nem is igen írok, beszéljenek helyettem a róluk készült felvételek, amelyek sajnos nem adhatják vissza Enigma kápráztatos színvilágát, melyben csak úgy tobzódik a türkiz-, a mély-, az éj-, a király-, és a számtalan egyéb, meghatározhatatlan árnyalatú kék, a vakító tűzpiros, a püspöklila, az irizáló zöld... Egyáltalában, minden képének összes színe izzik, fémesen fénylik, szikrákat szór, él. A témái, Enigma alakjai? – *Szellemfestőnek határozom meg magamat* – mondja –, és valóban: képeit kivétel nélkül miszticizmus hatja át. De nehogy valaki azt higgye, e miszticizmus valamiféle elvontságban testesül meg! Nem. Enigma minden képe a lehető legrealistábban ábrázol különféle, nem létező (tényleg nem létező?) alakokat. Egyfajta *tündéri realizmus,* amit ő csinál – ha írók között kéne rokonait keresnem, hirtelenjében a világhírű kolumbiai *Gabriel Marquez* jut eszembe – ő tudta Enigmához hasonló, félelmetes élethűséggel ábrázolni a túlvilág lényeit, amelyek hihetőleg nem léteznek, ámbár...

Ez külön történet. Hindu arany istennőt formázó alakot festett Enigma egyszer – ő egyébként, szándéka szerint, aztékra gondolt, de hát úgy látszik, ecsetjét tőle független hatalom vezérli időnként, a képen szintén fellelhető kobrakígyó India lakója, és a régi indi királyok valóban kobrákkal őriztették ős barlangok mélyére rejtett aranykincsüket –, az arany istennő homlokát smaragdkővel díszítette volna. Mivel a smaragd zöld, mégpedig smaragdzöld, Enigma a sárgából és a kékből zöld színt akart kikeverni – csakhogy minél inkább keverte a sárgát a kékkel, nos, annál inkább kék lett az az ékkő. *Zafírkék*. Zafírkő díszíti hát a kobrától őrzött arany istennő sugárzó homlokát.

Enigma alig néhány éve kezdett el festeni. Van negyven képe.

Előtte pedig remélhetőleg a világhír.

FARKAS CSABA

(Fotó: Pintér József)

Ünnepség a 75. évfordulón

A múlt és a jelen igazgatói az emléktábla előtt

Hogy szalad az idő! A csongrádi Batsányi János Gimnázium és Szakközépiskola immár 75 esztendeje szolgálja a fiatalok nevelését, oktatását. Ez idő alatt több mint 5 ezer diák került ki az iskola falai közül, s vitte magával azt a szellemiséget, amely minden középiskolában sajátosan egyedüli. Tudást adott, tanított szakmákra, felkészített a továbbtanulásra, formálta a jellemet.

Nem kell szégyenkezni a gimnáziumból kikerült diákok felkészültségét illetően. Hiszen az ország és a világ sok részébe szétszóródott véndiákok az élet számtalan területén bizonyították, hogy az itt megszerzett emberség és tudás biztos támasz a boldoguláshoz. Bízunk abban, hogy a 75 év által megalapozott tartalmas, eredményekben gazdag munka jövőbeni folytatása méltó lesz elődeinkhez – mondotta *Fábián György*, az intézmény igazgatója a jubileumi rendezvénysorozat hétvégi ünnepi megnyitóján.

Az ünnepség szónoka *dr. Gál Zoltán*, az országgyűlés elnöke egyebek mellett szólt arról, hogy el kell érnünk, az élet minden területén, az iskolákban is a valóságos teljesítmény legyen a meghatározó. Igazán a szellemi tőkénk az, amire a jövőnket építhetjük. Arra kell felkészülni, hogy a kapott tudás egyenértékű legyen a világ bármely országában szerzett tudással. Fiataljaink versenyképesek legyenek ebben a lokalizálódó világban. Arra kell készülni – mondotta az elnök –, hogy egy némettel, angollal, franciával vívunk versenyt egy állásért, bizonyítjuk majd rátermettségünket, tudásunkat, képességünket. A világ ez irányba halad. És nekünk magyaroknak ehhez alkalmazkodnunk kell, de megvan hozzá a képességünk.

Dr. Szabó Zoltán, a Művelődési és Közoktatási Minisztérium államtitkára az új oktatási törvénnyel kapcsolatban elmondta, hogy abban, és a most készült módosításban olyan javaslatok fogalmazódtak meg, amelyek hátteret biztosítanak az iskoláknak, hogy hatékonyabban tudjanak működni. A javaslat kiemelt figyelmet fordít a nemzetközi egyezményben foglaltakra, annak számos előírását beépíti. Azon előírások újragondolását is, melyek szerint a közoktatás finanszírozását egyre szorítóbb intézkedésekkel kell megoldani. Kijelentette az államtitkár, hogy a nemzeti alaptanterv követelményeit a demokrácia értékei hatják át, s azokat a tovább építhető alapjait tartalmazza, melyeket valamennyi magyar iskolában figyelembe kell venni, és amelynek elsajátítása minden magyar állampolgár, tanuló joga. Új szemléletet kell elsajátítanunk és elsajátíttatnunk, amely Európához való tartozásunkat úgy erősíti, hogy a hazai kulturális és pedagógiai hagyományokban lévő értékeket megőrzi.

Ezt követően *Molnár József* polgármester ismertette a képviselő-testület döntését, és átadta a Pro Urbe – Csongrád kitüntetést a Batsányi János Gimnáziumnak. A képviselő-testület Pedagógiai-díjat adományozott *Havas Gyula* nyugalmazott igazgatónak, Közművelődési-díjban részesült *Posta István* nyugalmazott tanár.

L. J.

(Fotó: Bakainé Terike)

ítógép

– A könyvtárak szerepe az utóbbi években jelentősen megváltozott – veszi át a szót Fuchszné Benák Katalin. – A nagy információáradat magával hozta, hogy nem csak könyveket kölcsönzünk, hanem folyóiratokat és különféle dokumentumokat is gyűjtünk. Elsősorban a település történetével foglalkozó helyismereti anyagot. A másik feladatunk a népművelés. A korábbi években voltak a brigádmozgalom rendezvényei meg az író-olvasó találkozók. Erre azért jöttek el az emberek, mert „úgy illett". Napjainkban ezek a formák kimentek a divatból. Ma kizárólag azok jönnek el a rendezvényeinkre, akiket érdekel a program. Ezért igyekszünk minél szélesebb skálán mozogni, hogy minél többféle embert meg tudjunk szólítani. Aki közönségként betéved a könyvtárba, az valószínű, hogy észreveszi a szép könyveinket, és könnyen olvasó lesz belőle. Egyébként ez a módszer meg is látszik a könyvtár forgalmán: jóval többet olvasnak mostanában az emberek. Ez annak is betudható, hogy a drága könyveket egyre kevesebben tudják maguknak megvásárolni.

– A fiatalságot is próbáljuk mozgósítani. Két alkalommal rendeztünk már közösségi alkotótábort (1994, 1995). Ezeken muzslyai (Vajdaság) és csíkmindszenti (Erdély) gyerekek is részt vettek. Jó kapcsolatok alakultak ki a testvérvárosokkal. A muzslyaiak színjátszó klubjának mi küldtünk színdarabot. Nemrég járt náluk városi delegációnk egy kulturális és sportbemutatón. Nagy eredményként könyvelhetjük el, hogy a Dózsa-telepen olvasóköri könyvtárat hoztunk létre.A helyiséget a katolikus egyház bocsátotta rendelkezésünkre díjtalanul. Itt hanglemezt, diafilmet is lehet majd kölcsönözni. Legjelentősebb távlati tervünk, hogy számítógépet vásárolunk. Szakember már van hozzá...

F. B.

szi fény

cserere" – mondották, és én nem értettem, mit keresnek ilyen korán a városban. Nincs elég bogár, hernyó odakünn a természetben, a Boszorkányszigeten, a Tisza-ártéri fákon? Régen, tisztességes cinkeszokás szerint csak jóval később jöttek be a városba e madárkák, mikor városon kívül minden élelem elfogyott, mikor már nem akadt olyan fűzfa, aminek minden repedését végig ne bogarászták volna százszor. Be kellett tehát látogatniuk a városi környezetbe. Nem mintha nem örültem volna meg a cinkéknek azon tegnapi, csípősen hideg reggelen – mégis felmerült bennem: ha már most összeszedik az eltelelésre készülődő rovarokat, egyebeket a fákról, hová lesz a téli tartalék? Mit esznek akkor, mikor télen majd jégpáncél fedi, ónos eső következtében, az erdőben az ágakat, s táplálékhoz jutni csak városban tudnak, ahol nem fagy meg a csapadék? Mi lesz, ha a cinke feléli már jó előre lehetséges tartalékait? Hiszen nem az a kérdés, jöne derűre ború. A kérdés csak az: *vajon mikor?*

Akkor, igen, tehát akkor mi lesz a cinkékkel? És mi lesz az emberekkel? – Miközben ezeket kérdeztem magamtól, a cinkék vidáman cincogtak az ágak között, a korán kelő sétálók pedig arcukat a Nap felé fordítva járkáltak a hideg, őszi fényben.

F. CS.

Kitüntetések

A 75 éves Batsányi János Gimnázium és Szakközépiskola jubileumi ünnepségén többen részesültek különböző kitüntetésekben. A Batsányi Alapítvány Kuratóriuma – az évforduló alkalmából – a Pro Schola kitüntetést adományozta *Vallyon Aladár* nyugalmazott igazgatónak.

Az iskola vezetősége Batsányi-emlékplakettet adományozott (posztumusz) *dr. Fehér Edének, Felföldi Jánosnénak és Pongrácz Ervinnek.* Szintén Batsányi-emlékplakettben részesült *Fehér József, Pozsár László, Stéblik Lajos, Aradi Miklós, Szurgent Jánosné, Szurgent János, dr. Pásztor Emil, Szucsán András és Szőrfi Mihályné* (nyugalmazott pedagógusok), továbbá: *Losoncziné Szentandrási Erzsébet, Szabó Katalin, Bencsikné Szőllősi Annamária, Fábián Györgyné és Fejér Ferenc.* Az öregdiákok közül Batsányi-emlékplakettet kapott: *Molnár József* polgármester, *dr. Katona Imre, dr. Gulyás Lajos* főorvos, *Pintér Lajos* költő, *dr. Nemere Zoltán* olimpiai bajnok, valamint az első évben beiratkozottak közül *Ormos Lajos* (ő jelen volt, és beszélt az ünnepségen), *dr. Séra Gyula és Fáy Imre.*

MDK

Énis Albert

Eszikné: Az őszi szüvőszék mellett. Petőfi népe 1957. jul. 2.

EA.....ltsz. Gyűjtés h

Énis Albert

MDK

Hartai takácsmester

Énis János hartai takácsmester fia.

Esztikné: Az ősi szövőszék mellett...

Petőfi Népe. 1957. jul. 2.

MDK

Énis János, hartai takácsmester

Eszikné: Az ősi szövőszék mellett. Petőfi népe
1957. jul. 2.

ye :----------

Énis János MDK

Hartai takácsmester

55 éve dolgozik ősi szövőszékén

Eszikné: Az ősi szövőszék mellett...

Petőfi Népe. 1957. jul. 2.

Enis Kortan, a Közép-Keleti Művészeti Egyetem professzora.

Polónyi Károly: Mecset Budán?

Enis Kortan hangsúlyozta, hogy a félgömb alakú kupola nem annyira a mecset rendeltetésének, mint inkább a rendelkezésre álló építési technológiának felelt meg. A contrális terekre, a mecsetekre éppúgy, mint a fürdőt, egy nagy kupolával fedték le, a hosszú folyosókat pedig kupolasorral.

Budapest folyóirat, 1938., 10., 14-old.

MDK.

Enkelhardt Nadin

Cim nélküli rajzának reprodukciója

Család és Iskola 1965 márc. ?. 25 lap.

Enkelhardt Nadin, gyermek-rajzoló MDK

Rajza. Repr

K.S.: Három gyerek öregeket rajzolt 24-25

Család és iskola, bp. 1965. március XVI/3

Enlaki unitárius

templom

festett famennyezete

1668.

Kelemen XVII

29. l.

Kőszoba, vízmai IV. 19. 20,

Enlaki várhely
ismeretlen eredetu
Kővári Erdépeml.

46. l.

334. *I. József neje (Mári*

Vállon alólig, balrafordultar
zolva. Fejdísze ékköves, gön
gyöngyfűzért font, fülbevalót é
kivágott, vállravetett palástját
össze.

Márványdombormű, tojásdad a
— Lelt. sz. 334. — Értéke 400 K. —
zeti Múzeum régiségtárától 1888 okt
B : 19).

A kiállítására vonatkozó adato
művész a XVIII. szból : I. József
királyné.

Enlaki unitárius

templom

lárd

Huszka József

Magyar díszítési motívumok a Székely földön.

Sepsiszentgyörgy

1883. 12. 13. l.

Édes kicsi fi
javitásból, és azzal próbálo
irok. Ma megint kijövök Hozz
sőt, ha időm lesz, még ma dé
neki ? Igy majd a Gabi nem v
tak és Neked még nem. Otthon
várja, hogy már hazajőjj. Re
nélkül hazavihetünk már.

Enlaki unitárius

templom

Székelyföldön Firtos alat.

ös székely írású felirata

Kővári Erdépem l.

299. l.

~~Adalékok Zemplén vármegye története~~

~~Adler, VII. 207.~~

~~cr. folyóirat~~

Enlaki ünit.
templom
festett menyezete
1668

Foglár 22, 23. l.

Budapesti Polgári Lövészegylet
Lábadozók otthona X. 86.

Enlaki unit.
templom
festett famennyezete
(reneszánsz)
1668-ból ~~XVII. sz.~~
és festett kórusa
1770. (magyar
népies)
Huszka szerint festette
alighanem József
asztalos

Huszka József.
Magyar díszítési
motivumok a Székely-
földön. Sepsiszent-
György 1883. 12, 13. l.

Enlaki unitárius

templom

gótikus

alaprajza

repr.

Malmagyarország II.

53. l.

festett famennyezete

u. o. 65. l.

Castania vesca

gesztenye

Enlaki unitárius templom

festett famennyezet vezlete
székely rovásírással 1668-
ból

Repr.

Jancsó Benedek

A székelyek

Bp. 1921. 22. l.

TELEPY KÁROLY. BA

Énlakai unitárius templom

Rovásírásos felirata 1668-ból.

eGY AZ ISTEN Deut VI.
GEORGYIUS MUSNAI

(DeJÁk eN(lakán)

írod
Asztfört Erd
406-l.

ÉNLAKA

Római castrum

Henszlmann Imre: Évi jelentés... AÉ, VIII–1874, 21.

ENLAKA

Rövidírásos feliratok

Grendrei János: Az Országos Régészeti és Embertani Társulat... AÉ, X–1890, 283 l.

ENLAKA

Székely írás, 1668.

Réthy László: Az úgynevezett hún-székely írás.
AÉ, VIII 1888, 55 l (képe 57 l)

Énlakai kuplom

ÉNLAKA

Fpl, rovásírás a famennyezeten.

Németh Gyula: A magyar rovásírás. Bp. 1934, 11 l. (képe V. tábla)

Enlaka

Udvarhely m.

Sztehlo 1913

1) 1 alapvaja a annak fricy másolata 1:100 2 db

2) 1 hosmetnet a annak fej másolata 1:100 2 db

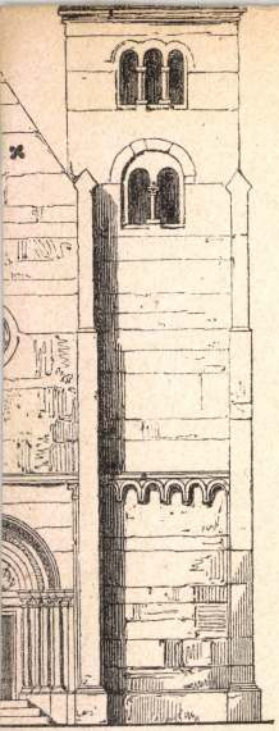

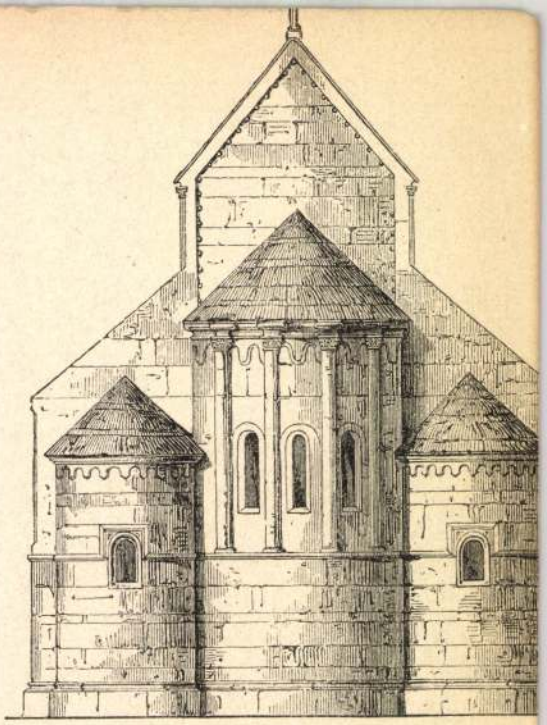

9.

14.

19.

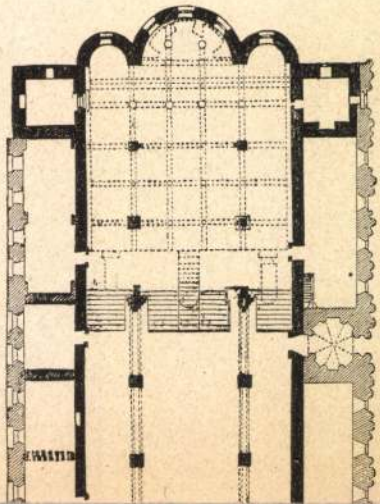

M. D. K.

Enmayer János.
1766.
Palota terve, hemlokzat-rajz.
2-3-2 tengelyes ... Emelet felett
félemelet copfos timpanon ...

Pesti piarista levéltár.
Mojzer Miklós: Architectura civilis.
Művért. 1957. VI. é. f. 2-3. sz.
116. l.

Ø Enner Károly

szakoklevél elegséges

sedm.

Értimisk

1911/12

26. l.

Császárszállási névtelen halom VIII. 204.

"Emmaspöllaubergi mester" MDK

építesz. XIV.sz.

A Máriazelli templom.

E templom különös jelentősége a a magyar építészettörténet szempontjából.

100. o.

Csemegi : Budavári. 1955.

Enökel Lajos

1885

Éinusk 1930. 82. C.

Ensz Mátyás
balassagyarmati kömüvos MK

1837-ben uj főoltárt épitett a Galgagutai Ev. templomban.

207-208.o.

Genthon:Nógrád. 1954.

Ensz Mátyás

lásd

Enz Mátyás balassagyarmati kömüvesmester.

Entletsberger, Johann

Graveur beim Hauptmünzamte in Wien, geboren zu St. Pölten 1782, gestorben 1850

1807 - 9 - ig. Graveurdiurnist in Kremnitz. Aztán Beésben mü-ksdött -

Katmünzen IV. 1233. l.

Komárom V. 110.

M. D. K.

ENTLICHER Adalbert bencés festő

Fiatal korában mint festő legény Bécsben és Pesten dolgozott

Garas XVIII. k. 216. l.

M. D. k.

ENTLICHER Adalbert festő

1761 - 1806

Garas XVIII. sz. 216. l.

„Entres A 1841
Füred"

jelzéssel egy Zichy
gróf arcképe-
Miniatur gróf
Zichy Aladár
Anlajdona Bp.
u. o. 3 Zichy
gróf fingyarnak
arcképe. ~~[illegible]~~ 2 ik
egy szignálva
Entres A 1840 és
egyik Entres A. 1841.

Morris Young C. : d

Lat 365(637), 2639(404)